Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

kallas härmed till sammanträde **tisdagen den 5 oktober 2021 kl. 13:15 via Zoom**. Sammanträdet utgår från Kommunstyrelsesalen i Rådhuset.

Var uppmärksam på att vi börjar kl. 13.15

Hålltider för sammanträdet

13.15	Upprop
13.20	Verksamhetsbesök samhällsnämnden – Knapp Britta Thyr, ordförande, Magnus Oscarsson, 1:e vice ordförande, Christian Wasell, 2:e vice ordförande och Thomas Jenssen, förvaltningschef
14.00	Digidel och Bokstart – Susanne Hägglund, Bibliotekschef
14.15	Höga Kusten näringslivsstrategi – Mia Karlsson, VD Höga Kusten Destination
14.30	Försäljning av fastigheten Härnösand Ön 2:83 – Hanna Viklund, mark och exploateringshandläggare
14.40	Markanvisning – Fastlandet 2:75 och briggen 1 och 2 samt Fastlandet 2:92 – Hanna Viklund
14.55	Dialog kring bruttolistan för internkontroll – Petra Werner, verksamhetscontroller
15.10	Ärendegenomgång gruppmöten Beslutsmöte

Föredragningslista

1. Informationsärenden
2. Val av justerare
3. Fastställande av föredragningslista 2021
4. Motion - Försvaret och fritiden
5. Motion - Skydda Gäddfabriken
6. Internkontroll kommunstyrelsen 2022
7. Delårsrapport 2021, Kommunstyrelsen
8. Delårsrapport 2021, Härnösands kommun
9. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt 2021
10. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt 2022
11. Revidering av Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun
12. Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning
13. Lokaler och hyresavtal för Anhörigcentrum

14. Redovisning av obesvarade motioner
15. Klimatanpassningsplan Härnösands kommun
16. Försäljning av fastigheten Härnösand Ön 2:83
17. Markanvisning - Fastlandet 2:75, samt Briggen 1 och 2
18. Markanvisning - Fastlandet 2:92
19. Höga Kustens besöksnäringsstrategi
20. Satsning för minskad arbetslöshet 2021
21. Kommunstyrelsens uppdragsbeslut 2021
22. Anmälan av delegationsbeslut 2021
23. Anmälan av ärenden för kännedom till kommunstyrelsen 2021
24. Frågor och svar

Andreas Sjölander
ordförande

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-08-24

Dnr
KS/2021-000157

Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström, 0611 34 80 17
Ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Motion - Försvaret och fritiden

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen vara besvarad så tillvida att motionens förslag tas med i den fortsatta dialogen med försvarsmakten.

Beskrivning av ärendet

Liberalerna har i en motion daterad 2021-03-23 föreslagit att kommunen ska inleda samtal med fortifikationsverket om den utökade militära närvaron på Härnön och behovet av utökad och förbättrad skyltning i området.

I juni 2021 hade kommunen dialog med representanter från I19 Boden och Västernorrlandsgruppen i Juni i år specifikt för att prata om de nya trafikföreskrifterna som Försvarsmakten har ansökt om att ändra hos Länsstyrelsen.

Utöver detta har kommunen kontinuerlig dialog med Försvarsmakten varje höst, vanligtvis i november. Detta är inskrivet i det miljötillstånd som försvarsmakten har för övningsområdet på Härnön. I denna dialog har tidigare medarbetare från samhällsförvaltningen deltagit men framöver kommer även en representant från kommunstyrelseförvaltningen att vara med.

Eftersom dialog redan sker anser kommunledningskontoret att motionen ska anses vara besvarad.

Motionärerna förslår också en rad konkreta åtgärder för att tydliggöra informationen om när det är förbjudet att beträda övningsområdena.

Kommunledningskontoret håller med motionärerna att det är viktigt med tydlig och relevant information, dock måste detta ske i dialog med försvarsmakten. Därför föreslås att dessa förslag tas med i den fortsatta dialogen.

Socialt perspektiv

Det är positivt ur många perspektiv om dessa delar av Härnön även fortsatt kan vara tillgängliga för allmänheten och att det därför finns relevant och tydlig information om när det är förbjudet att tillträda området.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Beslutsunderlag

Motion Liberalerna, 2021-03-23.

Anna Bostedt
Kanslichef

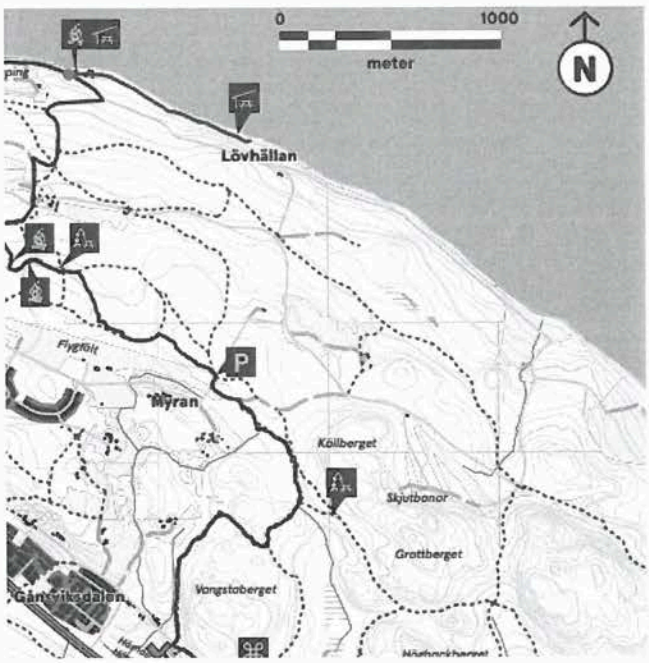
Ina Lindström
Utredare

2021-03-23

Motion till Kommunfullmäktige Härnösand

Försvaret och fritiden

Idag står håller militären på att öka sin närvaro på deras övningsområden på Härnön. Området används samtidigt flitigt av friluftsintresserade och de som tränar och använder Högslätten som utgångspunkt. I närtid aviserar försvarsmakten att de permanent vill stänga ner all civil trafik. Detta kan riskera att militärens närvaro ifrågasätts. För att minska konfliktytorna mellan olika intressen föreslår vi

Att: kommunen tillsammans med fortifikationsverket inleder samtal för att sätta upp tydligare skyltning.

Att: denna information uppdateras i realtid på flera språk med ljus och ljudsignaler för att öka tillgängligheten för både utlandsfödda och döva.

Att: systemet av bommar gärna får automatiseras för att höja säkerheten.

Att: kommunens hemsida tydligt ska visa på flera språk huruvida området är tillgängligt eller ej för civila.

Att: all gammal skyltning tas ner/ ses över för att minska förvirringen gällande områdets tillgänglighet.

Olle Löfgren Liberalerna Härnösand

Eva Olstedt-Lundgren Liberalerna Härnösand

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-06-09

Dnr
KS/2021-000156

Kommunstyrelseförvaltningen
Henrik Petre, 0611-348015
henrik.petre@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Motion - Skydda Gäddfabriken

Förslag till beslut

Tillväxtavdelningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Beskrivning av ärendet

En motion har lämnats till kommunfullmäktige 2021-03.29 av Olle Löfgren och Eva Olstedt Lundgren Liberalerna. Motionärerna förslår kommunfullmäktige att utreda möjligheten att stänga sjön Kragomsviken i Älandsbro för fiske under gäddans lekperiod tillsammans med fiskerättsinnehavare. För att informera om detta bör skyltning om förbud sättas upp samt uppföljning genom fisketillsyn med bötfällning för de som bryter mot förbudet. Utöver dessa åtgärder förslår motionärerna att kommunens dagliga verksamheter ska göra insatser i området som främjar gäddans lek.

Bakgrunden till förslaget är det minskande beståndet av gädda längs norrlandskusten som Linnéuniversitet i Kalmar släppt en studie om i vår. Varför gäddan minskar i antal vet man inte. Men en orsak tros vara att andra rovfiskar har minskat vilket gjort att Spiggen ökat. Spiggen äter gärna rom och yngel från andra fiskar vilket kan leda till att föryngringen av gäddan har minskat.

Tillväxtenhetens bedömning

Sjön Kragomsviken i Älandsbro ingår inte i ett fiskevårdsområde vilket gör att sjön har fiskeförbud året om. Endast de med fiskerätt får rätteligen fiska i sjön eller de med tillstånd från fiskerättsinnehavare. För att sätta förbud som motionärerna menar behöver sjön ingå i ett fiskevårdsområde. För att göra sjön till ett fiskevårdsområde krävs oftast en fiskerättsutredning om det saknas en förtäckning över fiskerättsinnehavare. Vilket det gör för Kragomsviken. Lantmäteriet får uppdraget att utföra utredningen vilket kostar mellan 50 000 till 100 000 kr beroende omfattning av utredningen vilket påverkas av antalet fastigheter som eventuellt har fiskerätt.

Kostanden för utredningen betalas av initiativtagaren som i detta fall skulle vara kommunen.

Ut över detta så behöver alla fiskerättsinnehavare godkänna bildandet av fiskevårdsområdet och det är dessa personer som kommer att driva förningen om som har hand om fiskevårdsområdet.

Tillväxtkontoret föreslår att motionen avslås mot bakgrund av att Kragomsviken har fiskeförbud för alla utom fiskerättsinnehavare. Omfattningen av fisket i sjön är svår att uppskatta och vilken påverkan det har på beståndet av gäddan vilket gör det svårt att motivera kostnaden för utredningen om fiskerätten.

Socialt perspektiv

Förslaget påverkar inte det sociala perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget påverkar inte nuvarande förutsättningar för Kragomsviken.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Förslaget påverkar inte det ekonomiska och juridiska perspektivet.

Beslutsunderlag

I beslutsunderlaget har information hämtas av Länsstyrelsen Västernorrland.

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Henrik Petre
Utredare

2021-03-23

Liberalerna

Motion till Kommunfullmäktige Härnösand

Skydda Gäddfabriken

Norr om Älandsbro finns Kragomsviken sjö/våtmark som under våren invaderas av stora mängder gäddor som leker. Detta är sedan länge allmänt något som allmänheten är medveten om och många fiskar där under våren och försommaren. Men varför minskar mängden gädda efter norrlandskusten?

– Men vi vet egentligen inte varför. En orsak kan vara att att torsken och andra rovfiskar har minskat i Östersjön. Den höll tidigare undan storspiggen, säger Örjan Östman.

När spiggen fått fritt spelrum har ett hot mot bland annat gädda uppstått. Spiggen tycker nämligen om att äta upp rom och småyngel av andra fiskar.

– För några veckor sedan kom det en studie från Linnéuniversitet i Kalmar som visade att ungefär 80 procent av all gäddrom blir uppäten av spigg, säger Örjan Östman som arbetar vid SLU.

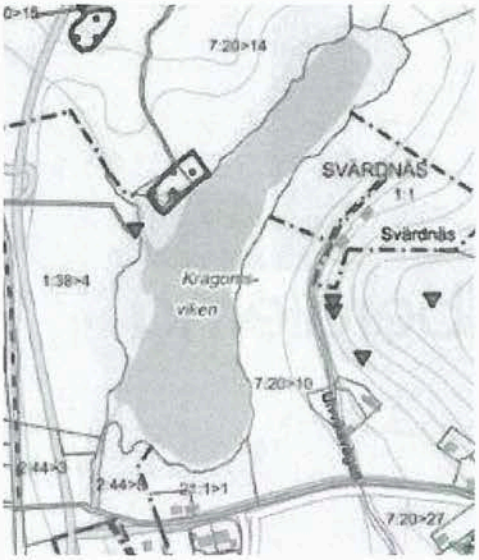
(https://unt.se/nyheter/osthammar/det-tar-lang-tid-att-vanda-trenden-5266073.aspx)

Därför föreslår vi från Liberalern

Att: Kommunen undersöker möjligheten att stänga sjön för fiske under lekperioden tillsammans med fiskerättsinnehavare. Här kommer det behövas skyltning, och uppföljning (bötfällande) av de som stör fiskarnas lek.

Att: Kommunens dagliga verksamheter gör åtgärder som vidare främjar platsen som lekområde för gädda.

2021-03-23

Olle Löfgren Liberalerna Härnösand

Eva Olstedt-Lundgren Liberalerna Härnösand

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-08-25

Dnr
KS/2021-000335

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, 0611-34 85 30
petra.werner@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Internkontroll kommunstyrelsen 2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta förslag på bruttolista över identifierade risker inför prioritering och förslag till beslut om internkontrollplan för kommunstyrelsen och övergripande internkontroller 2022, i november 2021.

Beskrivning av ärendet

Internkontroll handlar om att säkerställa att kommunens övergripande mål uppfylls. Om det finns hinder för detta så ska sådana risker elimineras eller reduceras. Viktigt är också att ta hänsyn till vilka konsekvenser riskerna kan leda till.

Första steget i arbetet att ta fram en plan för internkontroll är att identifiera/kartlägga risker. Riskerna ska knytas till ett av kommunens övergripande mål, samt till en rutin, process eller system. Exempel på riskkategori kan vara: verksamhetsrisk, ekonomisk risk, juridisk risk, förtroendeskada eller att enskild individ drabbas.

En sammanställning av risker har genomförts i en bruttolista som innehåller risker som värderats genom en konsekvens – och sannolikhetsbedömning. Kommunstyrelsen fattar beslut om internkontrollplan för kommunstyrelsen i november 2021

Socialt perspektiv

Ingen påverkan bedöms

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan bedöms

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Internkontrollerna hanterar bland annat riskkategorierna utifrån ekonomiska risker och juridiska risker med målet att minimera och hantera de risker som identifieras i internkontrollprocessen.

Beslutsunderlag

KS 2019-000370 Reglemente för internkontroll.

Anna Bostedt
Kanslichef

Petra Werner
Verksamhetscontroller

Bilagor

Bilaga 1 – Bruttolista internkontroll 2022

Bilaga 2 – Reglemente för internkontroll

Kategori	Övergripande mål	Rutin-Process-System	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Internkontrollens nivå	Konsekvens ekonomi 1-4	Konsekvens förtroende 1-	Sannolikhet 1-4	Resultat	2021	2022	2023	2024
Ekonomisk risk	8. Välskött och stabil ekonomi	Proceedo - Ekonomisystem	Risk för felaktiga beslutsunderlag då de ekonomisystem vi har inte integrerar på ett acceptabelt sätt	Månadsavstämningar mellan leverantörsreskontra och huvudbok för att utreda om systemen (ROR och Proceedo) interagerar på fuillgott sätt	Kommunstyrelsen	3	3	4	12	x			
Ekonomisk risk	8. Välskött och stabil ekonomi	Fakturaprocessen	Risk för bristande efterlevnad av regelverk och brister i fakturaunderlag i hantering av egna utlägg/egen representation/ kurser/utbildningar i fakturasystemet.	Stickprovskontroller av attester och fakturaunderlag av egna utlägg/representation/kurser/utbildningar, samt kvalitativa kontroller av attestanters förståelse av regelverk och vilka underlag som krävs vid attest.	Kommunöver-gripande	1	3	3	6		x		
Ekonomisk risk	8. Välskött och stabil ekonomi	Inköp- och upphandlingsprocessen	Risk för att köp utanför befintliga avtal.	Analysera inköpsmönster i syfte att identifiera köp utanför befintliga ramavtal i kombination med stickprovskontroller	Kommunöver-gripande	2	3	4	10	x			
Ekonomisk risk	8. Välskött och stabil ekonomi	Fakturaprocessen	Risk för att fakturor inte bokförs på rätt ansvar när ansvarsfuntioner ändras och nya fakturamottagare utses.	Stickkontroller av fakturor och om de är bokförda på rätt ansvar	Kommunstyrelsen	2	1	3	4,5			x	
Juridisk risk	3. God service med gott bemötande	Diarieföring	Risk för bristande följsamhet av lag och förordning gällande registrering av upprättade/inkommande och utgående handlingar.	Kontroll av antalet ärenden som begärts utlämnade och som inte är diarieförda. Kontroll av avdelningschefernas självskattade kunskap om diarieföring	Kommunstyrelsen	1	4	3	7,5		x		
Verksamhetsrisk	2. Framtidens arbetsgivare	Digital kompetens	Risk att vi suboptimerar användandet av digitala verktyg och system i dagligt arbete.	Kontrollera systemförvaltarorganisationen och om aktiva förvaltningsplaner finns.	Kommunöver-gripande	1	3	2	4	x			
Ekonomisk risk	3. God service med gott bemötande	Inköp- och upphandlingsprocessen	Risk för att verksamheterna inte följer riktlinjerna för upphandling och inköp vilket kan fördröja upphandlingsprocesserna.	Stickkontroll av hur lång tid det tar från inkommet uppdrag tills upphandlingen påbörjas. Uppföljning av beställda upphandlingar	Kommunstyrelsen	4	3	4	14	x			
Juridisk risk	2. Framtidens arbetsgivare	Informationssäkerhet - rutiner och system	Risk för bristfällig kunskap om informationssäkerhetsarbetet. Avsaknad av riktlinjer i arbetet kan medföra risk att obehöriga får tillgång till uppgifter som kan innehålla känslig information. Personuppgifter mm	Kontroll av att instruktioner och regler för användande av system finns och efterlevs. Kontrollera att medarbetare har kunskaper om regler och riktlinjer	Kommunöver-gripande	2	4	2	6			x	
Verksamhetsrisk	3. God service med gott bemötande	Beslutsprocessen - kommunikation och implementering	Risk för att tydliga rutiner för vem som ansvarar för att beslut kommer till berördas kännedom, att styrdokument uppdateras efter revideringar och därefter publiceras, inte är dokumenterade och kända för alla.	Kontrollera riktlinjer och rutiner för översyn av hur ansvarsfördelningen dokumenterats och efterlevs. Kontroll av styrande dokument som är publicerade - är de aktuella.	Kommunstyrelsen	1	3	3	6			x	
Verksamhetsrisk	2. Framtidens arbetsgivare	Kontinuitet i verksamheterna	Risk för sårbara verksamheter/uppgifter där enskilda nyckelkompetenser utför arbetsuppgifter som inte är dokumenterade eller/och kända och som därför inte kan genomföras av andra.	Kartläggning av enskilda nyckelkompetenser och funktioner som vid sin frånvaro riskerar sårbarhet inom verksamhetsområdet	Kommunstyrelsen	3	2	4	10		x		
Verksamhetsrisk	2. Framtidens arbetsgivare	Personalutveckling	Bristfällig introduktion ökar risken för en högre personalomsättning.	Mäta ettårig personalomsättning.	Kommunöver-gripande	2	2	3	6			x	
Verksamhetsrisk	2. Framtidens arbetsgivare	Kompetensförsörjning	Kompetensförsörjningsplanering uteblir. Risken blir att fel kompetens rekryteras.	Antal kompetensförsörjningsplaner.	Kommunöver-gripande	3	2	3	7,5	x			

Verksamhetsrisk	3. God service med gott bemötande	Politiska beslutsprocessen	Risk för att väsentlig information i underlagen inför beslut saknas och att ärendeprocessen mellan KF/KS/nämnder påverkas av bristerna samt att beslut inte verkställs inom rimlig tid.	Stickprovskontroller av ärendeprocessen från KF/KS och till KF/KS	Kommunöver-gripande	2	4	3	9	x			
Verksamhetsrisk	4. Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet	Faktureringsprocessen	Risk för att subjektiva bedömningar påverkar beslut om godkännande av att faktura skickas till inkasso.	Kontroll av om riktlinjer/praxis för bedömning om anstånd finns upprättat och om organisationen följer riktlinjerna.	Kommunöver-gripande	1	3	2	4				x
Ekonomisk risk	8. Välskött och stabil ekonomi	Faktureringsprocessen	Risk att fakturor läses in fel i systemet (scannas med fel belopp etc)	Loggning av felaktiga fakturor löpande, statistik komminuceras till scanningsleverantör. Stickprov på tolkning av fakturor	Kommunstyrelsen	2	2	3	6				
Verksamhetsrisk	8. Välskött och stabil ekonomi	IT-säkerhetsprocesser	Risk för att medarbetares behörigheter till systemen kvarstår efter avslutad tjänstgöring eller avslutade uppgifter inom arbetsområden som tidigare krävde behörighet.	Kontroll av rutiner för behörighetshantering i de verksamhetssystem som kommunstyrelsens verksamheter har ansvar för.	Kommunstyrelsen	2	3	3	7,5		x		
Ekonomisk risk	8. Välskött och stabil ekonomi	Redovisningsprocessen	Felaktiga momsfördelning mellan Ludvikamoms och skattepliktig moms	Stickprov på fakturor utifrån momsdokument om myndighetsutövning (dokumentet behöver uppdateras/ses över)	Kommunstyrelsen	1	2	4	6				x
Ekonomisk risk	8. Välskött och stabil ekonomi	Investeringsprocessen	Risk att kostnader bokförs som investeringskostnader istället för driftskostnader vilket leder till felaktigt ekonomiskt resultat (ex. förstudier)	Stickprovskontroller på fakturor som hamnar i anläggningsreskontran.	Kommunstyrelsen	2	2	3	6				x
Verksamhetsrisk	2. Framtidens arbetsgivare	Ledning och styrning	Risk för otillräckliga kunskaper och adekvat stöd till chefer för att med god förmåga ledai VEPA-ansvarets alla delar	Kontroll av hur väl väl rustade våra chefer upplever att de är för att klara VEPA-ansvarets alla fyra delar.	Kommunöver-gripande	3	3	2	6			x	
Ekonomisk risk	8. Välskött och stabil ekonomi	Införande av nya verksamhetssytem	Risk att införandet av ett eller flera nya verksamhetssystem leder till kvalitetstapp och/eller fördyringar pga att systemet/n inte är kompatibelt med andra system och eller att flera stora system införs samtidigt.	Framtagandet av en långsiktig plan för införandet av nya verksamhetssystem som sedan revideras årligen.	Kommunstyrelsen	2	2	3	6			x	

Härnösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen

REGLEMENTE

Datum
2021-09-27

KS2021-000196

Reglemente för internkontroll

Dokumentnamn	Reglemente för internkontroll		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 1999-04-12	Diarienummer KS2021-000196
Dokumentansvarig/processägare	Kommunledningskontoret	Version 4	Senast reviderad 2021-09-27	Giltig t o m Tills vidare
Dokumentinformation	Reglemente för internkontroll			
Dokumentet gäller för	Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnder			
Annan information				

Härnösands kommun

Innehållsförteckning

1 Inledning 2

2. Syfte 2

3. Ansvarsfördelning 2

2.1 Kommunfullmäktige och kommunstyrelse 2
2.2 Nämnd 2

2 Arbete med internkontroll 3

3 Rapportering av felaktigheter och brister 3

1 Inledning

Med intern kontroll avses de strukturer, system och processer som bidrar till tydlighet och ordning och som säkerställer att verksamheten bedrivs i enlighet med beslutade mål, uppdrag och övriga styrdokument. Den interna kontrollen ingår i styrningen och är en del av ledningssystemet.

2. Syfte

Reglementet syftar till att säkerställa att de kommunala målen uppfylls genom tillfredsställande internkontroll, det vill säga att med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande uppnås:

- Verksamheterna ska vara ändamålsenliga och kostnadseffektiva
- Finansiell rapportering och information om verksamheter ska vara tillförlitliga
- Tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer följs

3. Ansvarsfördelning

2.1 Kommunfullmäktige och kommunstyrelse

Kommunfullmäktige beslutar om reglementet för internkontroll.

Kommunstyrelsen ansvar för tillräcklig och tillfredsställande internkontroll i den egna verksamheten, kommunen som helhet samt respektive nämnd.

Kommunstyrelsen kan varje år besluta om förvaltningsövergripande internkontroller som ska gälla för hela kommunen.

2.2 Nämnd

Nämnderna har det yttersta ansvaret för internkontrollen inom respektive verksamhetsområde och ska återrapportera till kommunstyrelsen om hur internkontrollen fungerar.

Varje nämnd har ansvar för att:

- internkontrollen enligt fastställda mål och riktlinjer bidrar till att utveckla och effektivisera förvaltningens verksamhet
- årligen besluta om internkontrollplan som en del av verksamhetsplanen
- till kommunstyrelsen rapportera brister som upptäcks i internkontrollen
- årligen besluta om uppföljning av internkontrollplan som en del av delårsrapporten och verksamhetsberättelsen

Internkontrollprocessen är uppdelad i tre faser: planeringsfas, genomförandefas samt förbättringsfas. Fas ett består av internkontrollplanen som beslutas inom ramen för verksamhetsplanen. Fas två är genomförandet av kontrollmoment som följs upp i delårsrapporten. Fas tre är uppföljning av internkontrollplanen inklusive vidtagna förbättringsåtgärder som följs upp som en del av verksamhetsberättelsen. Där ska framgå vilka internkontroller som genomförts under året och vilka föreslagna åtgärder som vidtagits.

2 Arbete med internkontroll

Kommunen har ett processorienterat synsätt på internkontroll med utgångspunkt i att kommunens mål ska uppnås. Den interna kontrollen är ett hjälpmedel för att uppnå dessa mål och riskanalys är en viktig del för att hantera de risker som kan hindra kommunen från att uppnå målen. Identifiering av risker i verksamheterna ska ske löpande och vara en del av arbetsvardagen. Arbetsgången beskrivs ingående i den tillhörande rutinen.

3 Rapportering av felaktigheter och brister

Identifierade brister, incidenter eller företeelser där ett brott skett ska omedelbart rapporteras till överordnad i syfte att omgående komma till rätta med de fel och brister som uppmärksammats. Allvarligare fel eller brister ska utredas.

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-09-23

Dnr
KS/2021-000350

Ekonomiavdelning
Matilda Minell, 0611-34 82 03
matilda.minell@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Delårsrapport 2021, Kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna kommunstyrelsens delårsrapport 2021.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsens delårsrapport för 2021 har upprättats i enlighet med anvisningar från ekonomiavdelningen.

Resultatet per den sista augusti för kommunstyrelsen är ett underskott på 8,7 mnkr. Kommunstyrelseförvaltningen visar ett överskott på 16,0 mnkr och kommungemensam verksamhet visar ett underskott på 24,7 mnkr.

I rapporten redovisas även den ekonomiska prognosen för kommunstyrelsen vid årets slut. Prognosen visar ett överskott på 1,8 mnkr för kommungemensam verksamhet samt ett överskott på 9,7 mnkr för kommunstyrelseförvaltningen.

Jämfört med fyramånadersrapporten prognos på 2,2 mnkr i överskott ser prognosen högre ut vid årets slut. Det högre överskottet är en följd av att medel till införande av heltidsresan inte kunnat utnyttjas, lägre personalkostnader med anledning av vakanser och sjukskrivningar samt att förväntade kostnader för införandet av nytt lönesystem klassificerats om till en immateriell tillgång vars utgifter bokförs som en investering i stället för en kostnad.

Socialt perspektiv

Bedöms inte påverka.

Ekologiskt perspektiv

Bedöms inte påverka.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Genom att upprätta en delårsrapport som beskriver ackumulerat resultat och prognostiserat resultat vid årets slut bidrar kommunen till att kommunens resurser används effektivt, ändamålsenligt och långsiktigt.

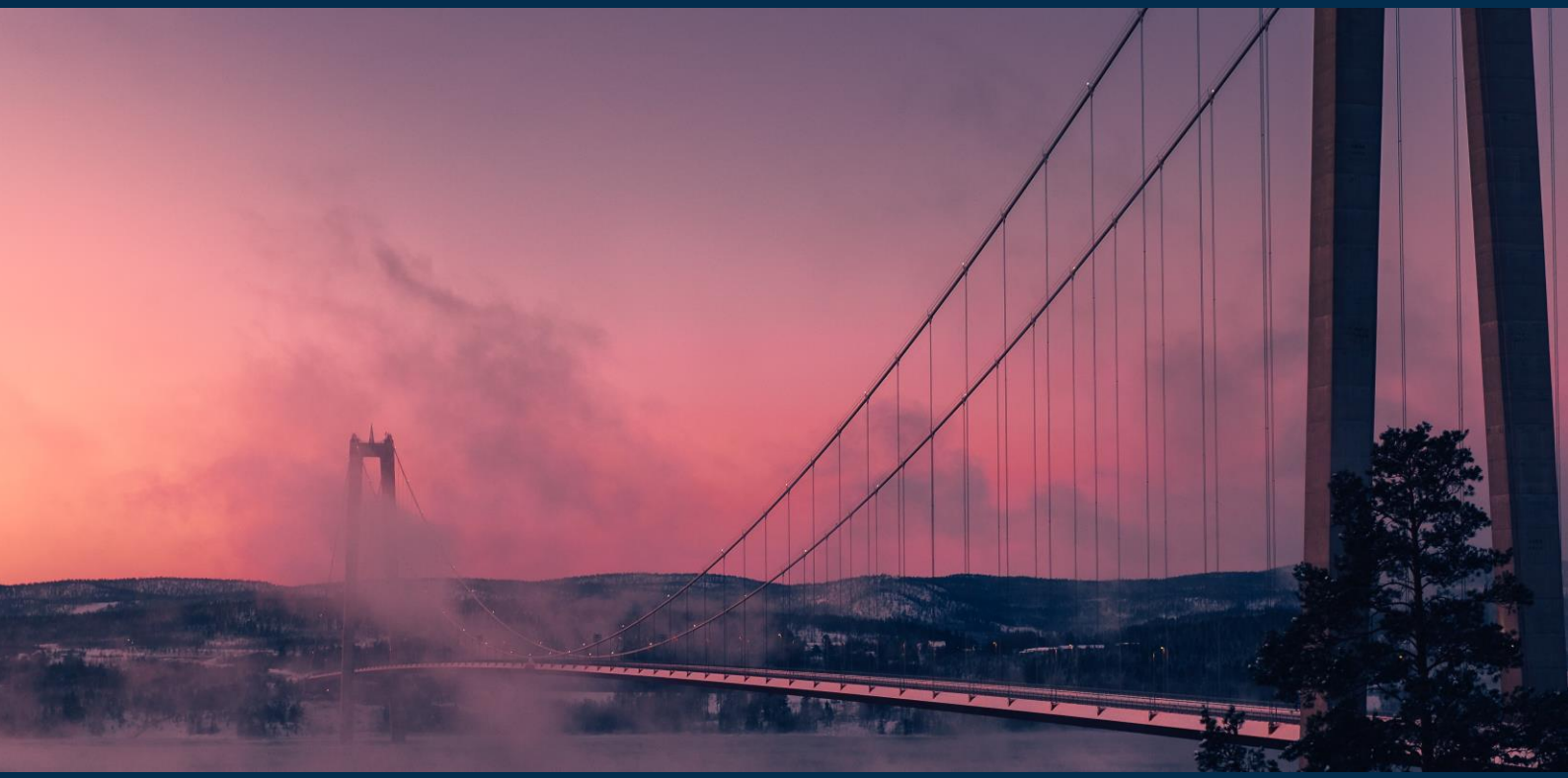
Lars Liljedahl
Kommundirektör

Matilda Minell
Controller

Bilagor

Delårsrapport kommunstyrelsen 2021.

Härnösands kommun

Kommunstyrelse

Delårsrapport 2021

2021-08-31

Delårsrapport 2021

Innehållsförteckning

Delårsrapport 2021 1

1 Nämndens uppdrag och verksamhet 2

2 Utgångspunkter 3

3 Viktiga händelser som påverkat verksamheten 4

3.1 Viktiga händelser nationellt, regionalt och lokalt 4

3.2 Viktiga händelser i organisationen 6

3.2.1 HR-avdelning 6

3.2.2 Ekonomiavdelning 7

3.2.3 Kommunledningskontor 7

3.2.4 Tillväxtavdelning 8

3.2.5 Kommunikationsavdelning 8

3.2.6 IT-avdelning 8

4 Måluppfyllelse 10

5 Ekonomisk uppföljning och prognos 15

5.1 Utfall och prognos 15

5.2 Utfall och prognos per verksamhetsområde 16

5.2.1 Utfall och prognos personalkostnader per verksamhetsområde 18

5.3 Investeringar 19

5.4 Utfall och prognos kommungemensam verksamhet 20

6 Förväntad utveckling 21

6.1 HR-avdelning 21

6.2 Ekonomiavdelning 21

6.3 Kommunledningskontor 21

6.4 Tillväxtavdelning 21

6.5 Kommunikationsavdelning 22

6.6 IT-avdelning 22

7 Internkontroll 23

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Dess övergripande uppgift är att leda, samordna och styra uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen är anställnings-, löne- och pensionsmyndighet och ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Kommunstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer samt den budget som fullmäktige bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente.

2 Utgångspunkter

Verksamhetsplanen är en beskrivning av de aktiviteter som nämnden planerar att genomföra det kommande året. Verksamhetsplanen konkretiserar hur kommunens mål ska uppnås. Budgeten fastslår de ekonomiska ramarna för det kommande året och ligger även till grund för verksamhetsplanen då det ska finnas täckning inom budget för aktiviteterna nämnden planerar att genomföra.

Verksamhetsplanen ska följas upp i nämndens fyramånadersrapport (ekonomisk uppföljning samt prognos), i nämndens delårsrapport samt i nämndens verksamhetsberättelse.

3 Viktiga händelser som påverkat verksamheten

3.1 Viktiga händelser nationellt, regionalt och lokalt

Inledningen av 2021 har till stor del handlat om covid-19 pandemin, vaccinationer och rekommendationer på nationell och lokal nivå. Pandemin påverkar den samhällsekonomiska utvecklingen, kommunernas skatteunderlag, arbetsmarknad, sysselsättning och näringslivet samt företagarnas möjligheter att driva sina företag och kraft att återhämta sig. Smittspridningen i länet och i Härnösand genomgick en andra våg före och efter årsskiftet samt en tredje våg mellan mars-maj. Smittspridningen sjönk under juni månad i Härnösand, regionen och nationellt, varför lättnader i rekommendationerna genomfördes första juli. Ytterligare lättnader i rekommendationerna väntas i september. Andelen färdigvaccinerade invånare i Sverige var i början av augusti 41,7 procent. I länet var 51,8 procent färdigvaccinerade.

Kommunens alla verksamheter, medarbetare och chefer påverkas av den pågående pandemin. Det är utmanande att befinna sig i ett läge där det inte finns givna svar, där arbetsbelastning och arbetsmiljö har påverkats i det närmaste dagligen. Vikten av säkra arbetsförhållanden ställer höga krav på både medarbetare och chefer att ta in information och anpassa arbetet efter en ny verklighet.

Coronapandemins påverkan på demokratiska processer och minskade/förändrade möjligheter till inflytande har fått som konsekvens att nya arbetssätt och digitala lösningar genomförts lokalt. Digitala kommunfullmäktigemöten har genomförts sedan december 2020.

Arbetsmarknaden och sysselsättning

Efter pandemins utbrott uppmättes historiskt höga varseltal och ett kraftigt ökat antal inskrivna arbetslösa. Under helåret 2020 noterades det högsta antalet inskrivna arbetslösa sedan 1997. Under första halvåret av 2021 ses en minskning av antalet inskrivna arbetslösa hos Arbetsförmedlingen. Många går från arbetslöshet till anställning vilket är en förbättring i jämförelse med tidigare bedömning. Sammantaget är dock arbetslösheten på en hög nivå och långtidsarbetslösheten fortsätter öka. Läget på svensk arbetsmarknad är fortfarande allvarligt och svensk ekonomi påverkas även framöver till stor del av utvecklingen i omvärlden. När den ekonomiska aktiviteten stärks kommer i första hand anställda som beviljats korttidsarbete att gå upp i arbetstid under inledningsskedet. Det innebär att jobbtillväxten under det närmaste året hålls tillbaka.

Utbildning är och kommer att bli en allt viktigare faktor för att få ett jobb. En fullföljd gymnasieutbildning är oftast ett grundkrav. Utöver det tillkommer ofta krav på antingen en yrkes- eller högskoleutbildning. Större konkurrens om jobben väntas i yrken inom försäljning, inköp och marknadsföring, ekonomi och administration samt kultur medan variationen kommer vara stor inom hotell och restaurang, socialt arbete och transport. Arbetsförmedlingen bedömer att det fortsatt kommer att finnas jobb som inte kräver gymnasieutbildning men att de är överrepresenterade bland yrken där konkurrensen om jobben bedöms bli större.

Arbetsförmedlingens omvärldsanalys (mars 2021) är att läget på svensk arbetsmarknad fortfarande är allvarligt och den fortsatta utvecklingen är alltjämt svårbedömt. Återhämtningen kommer att ta tid vilket styrker behovet av individuellt anpassade stöd för att bryta arbetslöshetstiderna i ett så tidigt skede som möjligt. Vägledning och anvisning till både reguljär utbildning och arbetsmarknadsutbildning framstår därför som än mer viktiga verktyg för att hålla tillbaka arbetslösheten på både kort och lång sikt.

Den strukturomvandling som nu sker på arbetsmarknaden prognostiseras innebära att antalet sysselsatta i länet åren 2020-2021 minskar med 6,8 procent. Västernorrland är därmed ett av tre län som tappar mest i sysselsättning. Den ”nya” strukturomvandlingen sker framför allt inom företag som ersätter mellankvalificerade rutinjobb med allt bättre och billigare datorer och maskiner för att fortsätta utvecklas. Denna utveckling kommer att fortsätta och den nya och snabba teknikutvecklingen har bara börjat förändra våra arbetsliv. Mellan en tredjedel och hälften av dagens jobb riskerar att automatiseras under de kommande decennierna. Digitaliseringen och automatiseringen fortsätter att driva på strukturomvandlingen vilket ställer förändrade krav på arbetskraftens kompetenser.

För Härnösands kommun innebär läget på arbetsmarknaden, arbetslöshetsstrukturen och behovet av vägledning och utbildning att satsningar behöver genomföras, vilket inleddes genom kommunfullmäktiges beslut under våren att satsa 10 miljoner kronor för insatser inom området.

Näringsliv och besöksnäringen

Pandemin har generellt slagit hårt mot branscher som hotell, restaurang och handel där tillfälliga anställningar är vanliga och där det finns många ingångsjobb. Krisen drabbar många grupper på arbetsmarknaden, situationen är särskilt svår för ungdomar och utrikesfödda som är nya på arbetsmarknaden men också för de som redan var arbetslösa. Samtidigt medför strukturomvandlingen på arbetsmarknaden att vissa jobb, exempelvis inom handeln, inte kommer tillbaka efter krisen. Särskilt drabbade är storstäderna och kommuner med hög gränshandel. Antalet varsel i Västernorrland har under 2021 och fram till och med juli varit i snitt 22 per månad.

Företagens anställningsplaner minskade kraftig våren 2020 men återhämtade sig till viss del under hösten. De senaste månaderna har dock optimismen bland företagen ökat och planerna på antalet nyanställningar har stigit snabbt. Antalet nyanmälda platser på arbetsmarknaden i Härnösand har under första halvåret 2021 varit högre än motsvarande period 2020.

Ändrade köpbeteenden till följd av pandemin har skapat en tudelning av handeln i flera dimensioner. En redan utmanad butikshandel har fått det ännu tuffare på många håll, medan e-handeln växt så det knakar. Försäljningen av varor till våra bostäder och trädgårdar har varit stark, medan försäljningen av kläder, skor och accessoarer varit rekordsvag. De betydligt färre restaurangbesöken har lyft den breda livsmedelshandeln, men samtidigt varit negativt för partihandeln som även levererar till restauranger. Det genomgående temat inom handeln under pandemin är alltså tudelning. Men sammantaget föll omsättningen i hela handeln med en procent under 2020, vilket motsvarar 35 miljarder kronor.

Besöksnäringen ser ut att till viss del ha återhämtat sig om man utgår från statistiken från Tillväxtverket och SCB som visar en tydlig ökning av antalet gästnätter i jämförelse med 2020 under perioden från mars och framåt i Västernorrland. För riket som helhet ökade antalet gästnätter med 43 procent i maj 2021 jämfört med maj 2020. Dock är det en bit kvar till 2019 års nivå, som i sin tur hade 40 procent fler gästnätter jämfört med läget i maj 2021.

Befolkningsutveckling

Den demografiska utvecklingen påverkar förutsättningarna på arbetsmarknaden. Fram till år 2030 fortsätter den demografiska utvecklingen mot en ökad andel äldre i befolkningen. Parallellt väntas den yrkesaktiva delen av befolkningen endast öka marginellt under samma period. Det medför ökade svårigheter med kompetensförsörjningen inom flera bristyrken, inte minst inom vård och omsorg där behovet av arbetskraft väntas öka kraftigt de närmsta åren. Samtidigt kan stora regionala skillnader noteras som visar på att denna utveckling är en särskilt stor utmaning i landsbygdskommuner. För att

klara både kompetensförsörjningen och motverka en försörjningsbörda behöver sysselsättningen öka i grupper som idag står utanför arbetsmarknaden.

Hållbarhet

Under en mycket kort tid har omvärlden förändrats drastiskt och människors vardag har begränsats. Förändringen riskerar att påverka såväl den fysiska som psykiska hälsan. Signaler nationellt om ökad psykisk ohälsa påverkar Härnösand i form av att behovet av (tidiga) insatser ökar lokalt.

Våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem och inbegriper såväl rättsliga, sociala som hälso-och sjukvårdsaspekter. Arbetet tar sin utgångspunkt i de mänskliga rättigheterna. Regeringen har under året intensifierat arbetet och presenterat ett åtgärdspaket med 40 punkter i arbetet med att bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. De 40 punkterna indelas i fyra områden:

- Ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld
- Förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn
- Effektivare brottsbekämpning
- Förbättrad kunskap och metodutveckling

FN:s klimatpanelsrapport 2021 har under sensommaren fått stor uppmärksamhet. Korta nedslag ur rapporten visar att:

- Det är otvetydigt att mänsklig påverkan har värmt upp atmosfären, havet och landområdena.
- Den senaste tidens omfattning på förändringar i klimatsystemet i sin helhet och det nuvarande tillståndet av flera av dess aspekter saknar motstycke många århundraden till många årtusenden tillbaka i tiden.
- Mänskligt orsakad klimatförändring påverkar redan många väder- och klimatextremer i alla områden jorden runt. Sambandet mellan observerade förändringar i extremer som exempelvis värmeböljor, skyfall, torka och tropiska cykloner, och hur de påverkas av mänsklig klimatpåverkan, har stärkts
- Den globala medeltemperaturen kommer att fortsätta att öka åtminstone till mitten av 2000-talet i samtliga utsläppsscenarier som har beaktats i denna rapport. En global uppvärmning på 1,5°C och 2°C kommer att överskridas under 2000-talet om inte kraftiga utsläppsminskningar av koldioxid och andra växthusgaser görs under de kommande årtiondena.

3.2 Viktiga händelser i organisationen

3.2.1 HR-avdelning

Under första halvåret har alla chefer fått möjlighet att utveckla förmågan att leda i förändring och stärka sitt självledarskap. Utbildningen finansierades via Omställningsfonden. Ett forum för enhetschefer, HR15, har formats där ett mindre antal chefer erbjuds att delta på möten med olika teman som rör chefsrollen och möjlighet till lärande och nätverkande över förvaltningsgränser. Teman för HR 15 framåt kommer vara baserade på de önskemål och behov som cheferna själva lyft fram.

Ett årshjul för HR-processer och utbildningar är utvecklat och finns tillgängligt från och med hösten 2021.

Löneenheten har under året lagt stort fokus på införandet av ett nytt lönesystem som beräknas gå i drift under oktober månad. Kostnaden för anskaffning och implementering har tidigare uppskattats till 3 mnkr. Delar av dessa kostnader kan komma att tas som investering. Bytet av lönesystem kommer i förlängningen att innebära en kostnadsminskning för kommunen.

3.2.2 Ekonomiavdelning

Upphandlingsenheten har infört E-signering för dokument relaterade till upphandlingsprocessen (tilldelning, avtal). Arbetet med implementeringen av inköpsanalys har påbörjats vilket ger möjlighet att identifiera inköpsmönster. Vidare har ett digitaliseringsarbete för att effektivisera vissa arbetsprocesser påbörjats.

Ett arbete inom hela ekonomiavdelningen har påbörjats med anledning av de förbättringsområden som gemensamt identifierats utifrån resultaten i avdelningens senaste medarbetarenkät från 2020, KPMG´s revision gällande avdelningens arbetsmiljö samt en avdelningsgemensam OSA-enkät. Extern kompetens kommer att stödja utvecklingsarbetet. Intervjuer med alla medarbetare har genomförts efter sommaren och arbetet fortlöper nu steg för steg med syftet att på sikt skapa en välfungerande organisatorisk och social arbetsmiljö.

3.2.3 Kommunledningskontor

Vid årsskiftet bildades Kommunstyrelsens nya lokalförsörjningsenhet och en enhetschef tillsattes. Intendenttjänster från socialförvaltningen, skolförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen flyttades till den nya enheten och därefter har ytterligare en lokalintendent rekryterat till enheten. Lokalförsörjningsenheten är inrymd i lokaler inom Sambiblioteket.

Under första halvåret 2021 har uppföljning genom verksamhetsdialoger genomförts med alla kommunens nämnder inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Dialogerna har utmynnat i rapporter med förslag till rekommendationer och uppdrag genom beslut i kommunstyrelsen.

Den omvärldsanalys som genomfördes och antogs som Kommunstyrelsens egen i december 2020 är under revidering för nytt beslut i kommunstyrelsen under senhösten.

Kommunens styrmodell har fortsatt att utvecklas inom ramen för projektet Styrleden. Syftet med projektet är att åstadkomma en transparent, ändamålsenlig och effektiv styrning som präglas av tillit, samarbete, helhetssyn och vikänsla. Arbetet att ta fram en kommunövergripande policy för ledning och styrning med tillhörande riktlinjer har påbörjats.

Översynen av kommunledningskontorets verksamhet har pågått under året. I syfte att skapa så goda förutsättningar som möjligt för fortsatt god service och god kvalitet har två organisatoriska förändringar genomförts, servicecenter har flyttats till kommunikationsavdelningen och kontorsservice har flyttats till Arbetslivsförvaltningen.

Projekt att skapa ett kommunövergripande hållbarhetskontor har genomförts, arbetet har resulterat i att ett virtuellt hållbarhetskontor har skapats där arbetet bedrivs i nätverksform, dock utan att kommunens resurser inom hållbarhetsfrågor har samlats organisatoriskt.

Inom folkhälsoarbetet har en satsning påbörjats i syfte att öka kunskaperna inom suicid och suicidprevention. Arbetet kommer att fortgå med utbildningsinsatser och aktiviteter under perioden 2021-2022.

Arbetet med Nollvisionen mot våld i nära relationer har påverkats av den pågående pandemin. Planerade aktiviteter och insatser har flyttats fram i tid.

Inom informationssäkerhetsområdet har arbetet med informationsklassning och riskanalyser vid ex. upphandling och införande av nya system fortsatt. Arbetet med informationsklassning vid dokumenthanteringsprocesser och verksamhetsprocesser är ständigt pågående och utgör steg i det systematiska informationssäkerhetsarbetet. Organisationens medvetenhet och vilja att rapportera informationssäkerhetsincidenter har varit ökande sett till antalet inkomna rapporter.

Inom området krisberedskap, säkerhetsskydd och civilt försvar har arbetet i stort sett uteslutande fokuserat på att mildra effekterna av covid-19. Såväl externa som interna utvärderingar pekar på att arbetet under pandemin totalt sett fungerat väl.

3.2.4 Tillväxtavdelning

Sedan starten i mars 2020 har Härnösands kommuns Företagsakut gett kostnadsfri rådgivning till över 180 företag i kommunen som drabbats ekonomiskt av Covid-19. Akuten har erbjudit både ekonomisk rådgivning och coachande samtal. Den sista juni upphörde den ekonomiska rådgivningen men den coachande rådgivningen fortsätter.

Det finns ett intresse för investeringar i nybyggnation av bostäder i kommunen. Kommunen arbetar aktivt med att möta investeringsintresset och planberedskapen av nya bostäder är god.

Kommunen har startat detaljsplansarbete för nya bostäder på Kronholmen för att skapa attraktiva boendemiljöer i centrala Härnösand. Ett beslut har fattats om markanvisning på Talgoxvägen. Under sensommaren startades tecknandet av nya lägenheter i Brf Utsikten. Kommunen har lämnat in en ansökan för bidrag till sanering för att omvandla delar av Kattastrands industriområde som en fortsättning på Bryggaren Strand till ett nytt bostadsområde. Beslutsprocessen från Naturvårdsverket drar dock ut på tiden.

Utifrån lättnaderna i restriktionerna kunde konsthallen återigen öppna den 14 juni. Härnösands teater är under renovering, kostnaderna fördelas mellan Härnösands kommun och Härnösands kommunfastigheter AB.

3.2.5 Kommunikationsavdelning

Även under 2021 har kommunikationsarbetet hittills i hög utsträckning präglats av pandemin med alla de behov av såväl intern som extern kommunikation som följer under en så långvarig kris.

Servicecenter har flyttat från kommunkontoret till kommunikationsavdelningen – en förändring som innebär att ett av kommunens viktiga ansikten utåt nu finns på Sambiblioteket där också kommunikationsavdelningen har sin hemvist.

3.2.6 IT-avdelning

Under första halvåret genomfördes en behovsanalys med syftet att identifiera vad vi som kommun behöver göra för att bli än mer framgångsrika i vårt digitaliseringsarbete. De resulterade i att en kommunövergripande digitaliseringsgrupp bildades, gruppens uppdrag är att skapa en helhetsbild med samsyn i alla förvaltningar och skapa en modell för hur verksamhetsutveckling genom digitalisering ska bedrivas på ett samordnat sätt.

I samarbetet med arbetslivsförvaltningen kommer IT-avdelningen att starta upp en IT-arena som bemannas av arbetslivsförvaltningen. IT-arenan kommer att ta hand om den användarnära IT-supporten.

Under våren har vi tillsammans inom länssamverkan (eSamverkan) tagit fram en kompetenshöjande insats som kommer att genomföras i länets alla kommuner och i Härnösand under december månad. Syftet är att stärka kompetensen för att följa med i och driva på den digitala utvecklingen inom sin verksamhet.

4 Måluppfyllelse

Mått	Mål 2021	Senaste utfall	Resultat 2020	Resultat 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
Mål 1 - Attraktivt boende med levande mötesplatser						
Medborgarnas bedömning av kommunen som en plats att bo och leva på (index)	59	60	60	57	58	

Medborgarnas bedömning av kommunens som en plats att bo och leva på mäts genom SCBs Medborgarundersökning. Undersökningen genomförs under hösten och resultatet presenteras i form av ett index i mitten av december. Målet för 2021 är satt till Index 59.

Det finns som beskrivs ovan ett intresse för investeringar i nybyggnation av bostäder i kommunen. Ett aktivt arbete pågår för att möta investeringsintresset- och planberedskapen av nya bostäder är god.

Som en följd av rådande restriktioner och nationella rekommendationer kopplat till covid-19 har anpassning och omställning av kulturaktiviteter varit en förutsättning för att de ska kunna genomföras. Omställning har gjorts till digital form där det har varit möjligt och till anpassad form för fysiska aktiviteter där det varit lämpligt. Konsthallen och teatern haft stängt för besökare del av året, trots detta har utställningsverksamheten fortsatt i konsthallen genom att verksamheten har ställt om och visningar och kommunikation skett digitalt. Då ordinarie föreställningsverksamhet inte kunnat bedrivas på Härnösands teater har arbetet med renovering och tillgänglighetsanpassningar av artistutrymmen prioriterats under perioden. Utifrån lättnader i restriktionerna kunde konsthallen återigen öppna den 14 juni.

Kommunens Kulturprogram har färdigställts, politiskt beslut om detta väntas under hösten. Programmet skapar en grund för det långsiktiga arbetet i kommunen kring kultur.

Genom projektet Kulturtrappan har kulturen i Härnösand växt sig starkare. Härnösands kommun har beviljats drygt 1,2 miljoner kronor för skapande skola. Bidraget gör det möjligt att erbjuda kulturupplevelser och kulturprojekt av högsta klass för elever i både kommunens skolor och på Kastellskolan.

Kulturrådet har beviljat medel för projektet Stärkta bibliotek. Syftet är att öka utbudet och tillgängligheten till biblioteksverksamhet. Genom medlen ges möjlighet att arbeta med utveckling av digital service och verksamhet för personer med funktionsvariationer, samt vidareutveckling av service på landsbygden och närbiblioteken.

Kommunens Tillväxtstrategi har reviderats, arbetet med olika handlingsplaner för att nå de långsiktiga målen i strategin tar nu vid.

I arbetet med kommunens friluftsplan och översiktsplan har invånardialoger genomförts. Dialogerna har anpassats till rådande restriktioner. Samrådsförslaget för översiktsplanen har funnits att ta del av både digitalt och i fysisk form i alla kommundelar.

En mätning av nedskräpning har genomförts under sommaren. Syftet är att mäta effekterna av tidigare genomförda insatser inom området nedskräpning, arbetet ingår i det långsiktiga arbetet mot en attraktivare plats att leva och bo på.

I syfte att stärka och förtydliga kommens kommunikation i olika kanaler pågår ett arbete med att formatera kommunikationsarbetet. Exempel på kommunikationskanaler är kommunens hemsida, Kundforum, Facebook, Instagram och Linked in.

Bedömning: Målet bedöms uppnått vid årets slut.						
Medborgarnas nöjdhet när det gäller trygghet	55	55	55	53	53	45

Målet kopplas till resultatet i SCBs Medborgarundersökning. Undersökningen genomförs en gång per år under hösten och resultatet presenteras i mitten av december. Målet för 2021 är satt till index 55.

I början av året presenterades en lägesbildsanalys i samverkan med lokalpolisområde södra Ångermanland. Lägesbilden visar att Härnösands kommun har ökat i upplevelsen av trygghet och att brottsligheten är oförändrad/lika sedan innan.

I syfte att öka kunskapen om trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser i Härnösand har en informationsinsats riktat till kommunens företagare genomförts under våren. I samverkan med Länsstyrelsen Västernorrland har en konferens om dopning och sexuella trakasserier genomförts. Målgruppen för konferensen var personal på träningsanläggningar/ gym.

Under försommaren ökade otryggheten i och utanför ett antal butiker i centrala Härnösand. Genom samverkan mellan Kommunstyrelsens verksamheter, Polisen och Härnösands köpmannaförening HÄR Handel och möten hittades en lösning där rondering med vaktbolag i centrum möjliggjordes genom ett visst ekonomiskt stöd från kommunen. Insatsen har varit uppskattad av handlarna och kommer att utvärderas med syfte att se över hur en ev. fortsättning skulle kunna se ut.

I samverkan med länets sju kommuner, Hemab och Länsstyrelsen Västernorrland har mätningar av förekomsten av narkotika i avloppsvattnet genomförts. Mätningen genomfördes i början av året och resultatet visade på låga halter. Vid tolkningen av detta resultat är det viktigt att notera att det rör sig om enstaka mätningar, för att få ett tillförlitligt resultat behöver flera mätningar över lång tid genomföras.

För att skapa trygghet och lugna oro kopplat till covid-19 har kommunikationsinsatser i samverkan med kärnverksamheterna genomförts under perioden. Dessa insatser har varit omfattande under pandemin. Även kommunikationsinsatser i syfte att sprida kunskap kring sexuella ofredanden, brottsförebyggande information och #WeDo har genomförts i syfte att skapa trygghet och motverka brott.

Under året har flertalet samordnade insatser kring motorburna bilträffar genomförts med ett gott resultat.

Kommunikation och information utgör viktiga delar i upplevelsen av trygghet. Genom det pågående arbetet med att formatera kommunens kommunikationsarbete kan upplevelsen av trygghet påverkas positivt hos kommunens invånare då rätt information nås i rätt kanal.

Bedömning: Målet bedöms vara uppnått vid årets slut.

Mål 2 - Kreativt företagande med mångsidig arbetsmarknad						
Kommunpolitikernas attityder till företagande (variabel i Svenskt Näringslivs ranking)	3.20	3.29	3.07	2.92	2.95	3.03

Kommunpolitikernas attityder till företagande mäts genom enkätundersökning från Svenskt Näringsliv. Faktorn beskriver hur företagarna upplever kommunpolitikernas attityder till företagande. Resultatet presenteras en gång per år i maj månad. Resultatet visar en tydligt uppåtgående trend sedan 2019 och resultatet på 3,29 överstiger den satta målnivån (3,20).

Under året har kommunpolitiken och näringslivet träffats digitalt för att hantera pandemins konsekvenser för näringslivet. Genom regelbundna möten skapas förståelse för respektive parts uppdrag, utmaningar och möjligheter.

Arbetet med digitala medborgardialoger har fortsatt. Ett digitalt verktyg med inbyggd kartfunktion har införts för att underlätta och öka möjligheten till inflytande för kommunens invånare i dialoger, gensvaret från civilsamhället har varit bra. Kulturluncher och företagsfrukostar har i sin helhet övergått från fysiska till digitala möten med hänsyn till rekommendationer som följt av covid-19. Även arbetet med digitala mötesplatser har fortsatt. Under våren genomfördes företagsgalan för första gången digitalt. Nästan 100 nomineringsförslag och 5800 röster kom in.

Under våren tecknades ett nytt samarbetsavtal med Höga Kustens Industrigrupp (HKIG) i syfte att stärka samarbetet med näringslivet. Avtalet gäller för 2022-2024.

Bedömning: Målet bedöms vara uppnått vid årets slut.

Tjänstemännens attityder till företagande ska förbättras (variabel i Svenskt Näringslivs ranking)	3.20	3.27	3.27	2.93	2.96	3.25

Tjänstemännens attityder till företagande mäts genom enkätundersökning från Svenskt Näringsliv. Faktorn beskriver hur företagarna upplever tjänstemännens attityder till företagande. Resultatet presenteras en gång per år i maj månad. Resultatet visar en uppåtgående trend sedan 2019, årets resultat når 3,27 vilket överstiger den satta målnivån (3,20).

Pandemin har drivit på digitaliseringen och fler företag har ökat sin digitala utveckling i allt snabbare takt. Förväntningarna har ökat på att kommunorganisationen har en god digital kompetens och en digital miljö som kan utgöra en resurs för näringslivet. Den digitala utvecklingen ställer också krav på att verksamheten anpassar sig till nya arbetsformer.

Ett Nätverk för It-företag har skapats, Goodtech, med syfte att ta vara på de snabbväxande privata företag och myndigheter som finns inom området. I mars månad lanserade kommunen en ny e-tjänst för upphandling. En digitaliseringsarbetsgrupp har skapats tillsammans med Technichus med syfte att fortsätt och samarbeta kring digitaliseringsfrågor.

Kommunens tillsyns- respektive tillståndsverksamhet har även i andra mätningar fått goda vitsord från såväl näringsliv som medborgare.

Bedömning: Målet bedöms vara uppnått vid årets slut.

Mål 6 - God service med gott bemötande						
Svarstid på kommunens kundforum	92%	97%				

För att underlätta och förbättra servicen till invånarna skapades under 2019 ett kundforum på kommunens hemsida där invånare kan ställa frågor. Frågorna och svaren på dessa finns tillgängliga att läsa på hemsidan och fungerar som en informationskanal för invånare och besökare. Kundforum fortsätter växa som kanal och under årets första månader har antalet ärenden ökat med 44% i jämförelse med samma period föregående år.

Den utlovade svarstiden för frågor är två arbetsdagar, 97% av samtliga ärenden besvaras inom denna tid. Forumet utvecklas och fylls löpande på med nya frågor och svar. De tre mest besökta frågeställningarna under året hitintills har gällt datumparkering, möjlighet att köpa ved, samt hur man lämnar medborgarförslag (e-förslag).

Genom att servicecenter organisatoriskt är en del av kommunikationsavdelningen skapas ett nära samarbete i kommunikationen med kommunens innevånare vilket bedöms påverka service och kvalité positivt.

Bedömning: Målet bedöms uppnått vid årets slut.

Kommuninvånarnas upplevelse av bemötande och tillgänglighet	55	55	55	53	56	

Kommuninvånarnas upplevelse av bemötande och tillgänglighet vid kontakt med kommunen mäts genom Medborgarundersökningen. Mätningen genomförs under hösten och resultatet presenteras i december månad i form av ett index.

Resultatet avspeglar invånarnas svar på frågor gällande hur lätt det är att komma i kontakt med tjänstemän eller annan personal i kommunen, hur invånaren blir bemött vid kontakt med kommunen, den service invånaren får vid kontakt, samt hur lätt det är att komma i kontakt med högre chefer inom kommunen.

Inom begreppet tillgänglighet innefattas även tillgänglighet genom e-tjänster. Arbetet med att utveckla och marknadsföra e-tjänster fortgår, dock har det strategiska arbetet fått stå tillbaka något till förmån för den operativa produktionen av e-tjänster under perioden. Orsaken till detta är det ökade behovet av e-tjänster som uppstått under pandemin.

E-tjänsteproduktionens processer har kartlagts vilket kommer att vara till stort stöd för det fortsatta arbetet.

Den strategiska planeringen och det långsiktiga utvecklingsbehovet gällande e-tjänsteutveckling kommer under hösten att involveras i arbetet för den kommunövergripande digitaliseringsgruppen.

Bedömning: Målet bedöms uppnått vid årets slut.

Mål 7 - Framtidens arbetsgivare						
Korttidssjukfrånvaro, antal dagar	14 200	8 561	19 301	13 082	12 499	10 700

Korttidssjukfrånvaron avser frånvaro till och med 14 dagar. Korttidssjukfrånvaron ökade kraftigt under 2020 som följd av den rådande pandemin och nationella rekommendationer om att stanna hemma från arbetet även vid lindriga symptom.

Under 2021 har korttidssjukfrånvaron minskat och närmar sig nivån före pandemin. Utfallet efter april månad var 5239 dagar och efter augusti 8561 dagar.

Bedömning: Utifrån delårets resultat bedöms utfallet vid årets slut ligga mellan 13-14000 dagar. Genom detta bedöms målet kunna vara uppnått vid årsskiftet, denna bedömning är dock osäker med anledning av den pågående pandemin och nationella rekommendationer kopplade till denna.

Andel enheter med hög sjukfrånvaro						

Måttet anger andelen enheter som har en högre sjukfrånvaro än riksgenomsnittet för kommuners sjukfrånvaro. Måttet är inte möjligt att redovisa förr än utgången av 2021.

Arbetet med att finna en tillämplig modell för att öka frisknärvaron och minska sjukfrånvaron pågår.

Nöjd Medarbetarindex, HME		82	82	79	79	

Nöjd medarbetarindex mäts årligen genom medarbetarundersökningen och benämns i denna *Hållbart medarbetarengagemang*, HME. Kommunens medarbetarundersökning genomförs under hösten och resultatet presenteras i början av december månad.

Nöjd medarbetarindex mäts årligen genom medarbetarundersökningen och benämns i denna Hållbart medarbetarengagemang, HME. Kommunens resultat 2020 är Index 82, i jämförelse med andra kommuner är detta att betrakta som ett bra resultat. Årets mål är att öka resultatet i jämförelse med föregående år.

Bedömning: Många av kommunens medarbetare har fått en förändrad arbetssituation som följd av pandemin och de nationella rekommendationerna. Det är därmed svårt att bedöma om den satta målnivån för Hållbart Medarbetarengagemang, HME, kommer att uppnås vid årets slut.

Mål 8 - Välskött och stabil ekonomi						
Resultat av skatteintäkter och generella statsbidrag	1.0%	0.8%	3.5%	0.2%	-0.3%	

Kommunens resultat av skatteintäkter och generella statsbidrag för delåret uppgår till 0,8 procent.

Bedömning: Det prognostiserade resultatet för 2021 ligger klart under budget vilket innebär att resultatet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag på helår inte bedöms nå upp till det satta målvärdet på 1,0 procent.

Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar	100%	408%				

Självfinansieringsgraden uppgår vid delåret till 408 procent vilket förklaras i en ovanligt låg investeringstakt för perioden. Det innebär att kommunen fyra gånger om har kunnat finansiera sina egna investeringar.

Bedömning: Helårsprognosen för investeringar och kommunens resultat visar på att målet om 100 procent självfinansieringsgrad av investeringarna inte kommer kunna uppfyllas. Detta förklaras främst av att det prognostiserade helårsresultatet är för lågt i förhållande till vad som är planerat i budget.

5 Ekonomisk uppföljning och prognos

5.1 Utfall och prognos

Kommunstyrelsens utfall (mnkr)	Januari - Augusti				Helår			
	Periodens utfall	Periodens utfall	Periodens budget	Budget-avvikelse	Års-utfall	Års-budget	Års-prognos	Avvikelse
	2020	2021	2021	2021	2020	2021	2021	prognos/ budget
Intäkter	**167,0**	**166,4**	**168,3**	**-1,8**	**255,8**	**253,0**	**259,8**	**6,9**
- tilldelade skattemedel	115,7	124,8	124,8	0,0	173,3	186,1	192,0	6,0
- övriga intäkter	51,3	41,6	43,5	-1,8	82,4	66,9	67,8	0,9
Kostnader	**-159,8**	**-150,4**	**-168,3**	**17,9**	**-240,4**	**-253,0**	**-250,1**	**2,9**
- köp av huvudverksamhet	-3,4	-0,7	-1,6	0,9	-4,8	-2,5	-2,5	0,0
- personal	-81,8	-84,5	-90,5	6,0	-122,3	-136,4	-130,0	6,4
- lokalhyra	-20,7	-15,4	-15,9	0,5	-31,8	-23,9	-24,5	-0,6
- avskrivningar	-2,3	-1,7	-2,3	0,6	-3,4	-3,4	-2,4	1,0
- övriga kostnader	-51,6	-48,0	-57,9	9,9	-78,1	-86,9	-90,8	-3,9
Resultat	**7,2**	**16,0**	**0,0**	**16,0**	**15,4**	**0,0**	**9,7**	**9,7**

Kommunstyrelsens resultat för perioden januari till och med augusti visar ett överskott på 16,0 mnkr. Överskottet består av 1,8 mnkr mindre intäkter än budgeterat samtidigt som kostnaderna är 17,9 mnkr lägre än budget för perioden. Jämfört med föregående år har både kostnader och intäkter minskat. En stor anledning till differensen mellan åren är att asylboendet Soludden budgeterat med både intäkter och kostnader. En annan förändring mellan åren är att alla externfinansierade projekt numera är budgeterade vilket inte har gjorts tidigare.

Ytterligare en anledning till att intäkterna är lägre än budget för perioden är minskade intäkter hos kostenheten på grund av stängda skolenheter under vårterminen

Både "personalkostnader" och "posten övriga kostnader", exempelvis förbrukning, systemkostnader, konsulttjänster, kompetensutveckling, lämnade bidrag med mera, har varit lägre än budget för perioden. Ännu ej tillsatta tjänster samt sjukskrivningar är den viktigaste anledningen till minskade personalkostnader.

Ytterligare en anledning till lägre övriga kostnader för perioden är att kostnaderna för heltidsprojektet såhär långt varit betydligt lägre än vad som budgeterats. System- och konsultkostnaderna för att kunna införa det nya personalsystemet Personec P har omförts till immateriella tillgångar och kommer således inte belasta resultatet för perioden. Även kostnaderna för förbrukningsinventarier och material är också något lägre än budget för perioden.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett överskott om 9,7 mnkr vid årets slut. Resultatet för år 2020 visade ett överskott på 15,4 mnkr. Överskottet bestod då av ej förbrukade medel för heltidsprojektet, mindre lämnade bidrag än budgeterat samt lägre kostnader överlag.

Vid årets slut förväntas intäkterna att vara 6,9 mnkr högre än budget och kostnaderna förväntas vara 2,9 mnkr lägre än budget.

De viktigaste anledningarna till högre förväntade intäkter är obudgeterade projektintäkter, icke budgeterade covid-19 kompensationer, extra skattemedel från finansen för satsning på minskad arbetslöshet samt obudgeterade intäkter för återställningskostnader av asylboende Soludden. Dessa intäktsökningar överstiger de minskade intäkter hos kostenheten som beskrivits ovan så att nettoresultatet blir ett överskott på 6,9 mnkr.

Kostnaderna prognostiserar ett överskott om 2,9 mnkr vid årets slut. Det beror till stor del på att posten för personalkostnader prognostiserar ett överskott på 6,4 mnkr vid årets slut, vilket främst beror på vakanser och sjukskrivningar. Posten övriga kostnader har dock ett underskott om 3,9 mnkr. Underskottet beror i huvudsak på obudgeterade kostnader för bland annat Här-kortet, systemkostnader, lämnade bidrag på grund av Covid-19, kostnader till Arbetslivsförvaltningen för satsningen av minskad arbetslöshet samt slutfakturor från hyresvärden gällande asylboendet Soludden.

5.2 Utfall och prognos per verksamhetsområde

Utfall per verksamhetsområde (mnkr)	Januari - Augusti		Helår	
	Periodens utfall	Periodens utfall	Årsutfall	Årsprognos
	2020	2021	2020	2021
Politisk ledning	1,8	-0,9	2,8	-1,2
Förvaltningsledning	1,3	0,2	3,0	0,0
HR-avdelning	3,9	7,3	6,6	6,6
Ekonomiavdelning	-0,9	2,3	0,5	2,5
Kommunledningskontor	0,4	0,2	0,3	-2,1
Tillväxtavdelning	1,0	3,6	0,8	1,0
Kommunikationsavdelning	-0,4	0,7	-0,7	0,5
IT-avdelning	1,0	2,0	1,9	2,6
Utveckling och bidrag	-0,8	0,6	0,1	-0,2
Resultat	**7,2**	**16,0**	**15,4**	**9,7**

Ovanstående tabell visar resultat och prognos per verksamhetsområde, periodens utfall för perioden januari till och med augusti är 16,0 mnkr i överskott. Under samma period föregående år visade resultatet per sista augusti ett överskott om 7,2 mnkr. Vid årets slut prognostiserar kommunstyrelsen ett överskott på 9,7 mnkr.

Politisk ledning visar ett underskott om 0,9 mnkr för perioden och ett underskott om 1,2 mnkr prognostiseras vid årets slut. Det beror i huvudsak på att kostnaden för presentkorten från HÄR som tilldelats anställda inom Härnösands kommun inför sommaren.

HR-avdelningen visar ett överskott för perioden 7,3 mnkr samt ett prognostiserat överskott på 6,6 för helåret. Orsakerna till överskottet är lägre personalkostnader samt att kostnader för införandet Personec P omförts till immateriella tillgångar och därför inte kommer att belasta resultatet.

Ekonomiavdelningen visar ett överskott om 2,3 mnkr vilket främst beror på lägre personalkostnader än budgeterat för perioden på grund av vakanser och sjukskrivningar. Ekonomiavdelningen prognostiserar ett överskott om 2,5 mnkr vid årets slut vilket främst beror på att personalkostnaderna

prognostiserar att vara fortsatt lägre i kombination med ett litet underskott för konsulttjänster inom upphandlingsenheten.

Kommunledningskontoret visar ett överskott på 0,2 mnkr för perioden. Kostenheten har lägre intäkter än budgeterat för perioden, vilket beror på stängda skolenheter samt fortsatt oförändrade portionspriser. Från och med 2021 ingår kostenheten som en verksamhet under samhällsnämnden, budgetmedlen kvarstår dock hos kommunstyrelsen under 2021. Kostenheten kommer från och med budgetår 2022 även att budgeteras under samhällsnämnden. Kommunledningskontoret visar ett överskott på samtliga kostnadsposter, där det främsta överskottet finns inom posten personalkostnader. Kommunledningskontoret prognostiserar ett underskott om 2,1 mnkr vid årets slut, vilket till stor del beror på det intäktsbortfall som finns inom kostenheten.

Tillväxtavdelningen visar ett överskott per den sista augusti på 3,6 mnkr, vilket främst beror på lägre personal-, lokal-, förbrukning-, annonser-, reklam-, system- och personalkostnader. Tillväxtavdelningen prognostiserar ett överskott om 1,0 mnkr vid årets slut, vilket till stor del beror på att många kostnader kommer under hösten.

Kommunikationsavdelningen visar per den 31 augusti ett överskott på 0,7 mnkr som till stor del beror på lägre personal-, konsult- och systemkostnader än vad som budgeterats för perioden. Intäkterna är också något högre än budget för perioden. Kommunikationsavdelningen prognostiserar ett överskott på 0,5 mnkr vid årets slut, vilket främst beror på lägre personalkostnader än budgeterat.

IT-avdelningen visar ett överskott på 2,0 mnkr för perioden samt prognostiserar ett överskott på 2,6 mnkr vid årets slut. Överskottet beror i huvudsak på lägre system- och licenskostnader samt lägre kostnader för konsulttjänster än förväntat.

Utveckling och bidrag visar ett överskott om 0,6 mnkr för perioden. Överskottet beror delvis på högre intäkter än budgeterat. Kommunen har skickat slutfakturor till Migrationsverket för asylboendet Soludden, dock har även slutfakturor från hyresvärden inkommit. Vilket innebär ett mindre underskott för lokal- och fastighetskostnader för perioden. Utveckling och bidrag har även lägre kostnader på övriga kostnadsposter. Främst är avskrivningskostnaderna lägre än budget, vilket medför ett överskott på 0,6 mnkr. Det prognostiserade resultatet för Utveckling och bidrag förväntas vara ett underskott på 0,2 mnkr vid årets slut. Underskottet beror till stor del av ökade kostnader för medfinansiering samt en obudgeterad kostnad för lämnat bidrag till Samhällsförvaltningen som har haft ett intäktsbortfall för livsmedelstillsyn i kombination med minskade avskrivningskostnader.

5.2.1 *Utfall och prognos personalkostnader per verksamhetsområde*

Verksamhetsområde (mnkr)	Januari - Augusti				Helår			
	Periodens utfall	Periodens utfall	Periodens budget	Budget-avvikelse	Års-utfall	Års-budget	Års-prognos	Avvikelse
	2020	2021	2021	2021	2020	2021	2021	prognos /budget
Politisk ledning	-2,4	-2,5	-2,6	0,1	-3,6	-3,8	-3,8	0,0
Förvaltningsledning	-1,0	-1,1	-1,0	0,0	-1,5	-1,5	-1,6	-0,1
HR-avdelning	-12,0	-11,7	-13,7	2,0	-17,2	-20,8	-17,8	3,0
Ekonomiavdelning	-10,8	-10,6	-12,2	1,6	-16,0	-18,3	-15,8	2,5
Kommunledningskontor	-29,9	-29,9	-30,8	0,9	-44,6	-46,4	-46,4	0,0
Tillväxtavdelning	-16,5	-18,4	-19,2	0,8	-25,4	-28,9	-28,6	0,3
Kommunikationsavdelning	-3,4	-4,7	-4,9	0,2	-5,2	-7,4	-7,1	0,4
IT-avdelning	-5,9	-5,7	-6,1	0,4	-8,8	-9,2	-8,8	0,4
Resultat	**-81,8**	**-84,5**	**-90,5**	**6,0**	**-122,3**	**-136,4**	**-130,0**	**6,4**

Ovanstående tabell visa utfall och prognos för personalkostnader inom respektive verksamhetsområde. Personalkostnaderna för perioden januari till augusti förväntas vara 84,5 mnkr vilket är 6,0 mnkr lägre än budget. Jämfört med samma period under föregående år är personalkostnaderna något högre, vilket beror på både lönerevision men också för att externfinansierad personal i olika projekt har blivit budgeterad.

HR-avdelningen visar ett överskott om 2,0 mnkr för personalkostnader för perioden januari till och med augusti. Det beror främst på att HR-avdelningen har budgeterade personalkostnader för bemanningsenheten, dock har kostnaderna flyttat över till socialförvaltningen. Ekonomiavdelningen bidrar också till en stor del av överskottet och har ett överskott 1,6 mnkr för perioden, vilket beror på sjukskrivningar och vakanser. Kommunledningskontoret visar också ett överskott för perioden på 0,9 mnkr där kostenheten står för den större delen. Kostenheten har kunnat använda ordinarie personal vid vikariebehov då skolenheter varit stängda.

Personalkostnaderna under 2021 prognostiseras att bli ett överskott på 6,4 mnkr vid årets slut. Det stora överskottet på 3,0 mnkr är inom HR-avdelningen, där budget för bemanningsenheten som flyttat till socialförvaltningen finns och utfallet för den kostnaden till socialförvaltningen finns inom en annan kostnadspost. Ekonomiavdelningen bidrar också med ett förväntat överskott på 2,5 mnkr, i och med vakanser och sjukskrivningar. Kommunledningskontoret prognostiserar ett nollresultat för personalkostnader vid årets slut där den stora avvikelsen finns inom lokalförsörjningsenheten. Lokalförsörjningsenheten är en enhet som blivit större under året och har dels fått internt tillförda medel från skolförvaltningen och socialförvaltningen för lokalintendenter samt anställt ny personal som det ej budgeterats för. Lokalförsörjningsenhetens underskott i relation till övriga enheters överskott inom kommunledningskontoret resulterar i ett prognostiserat nollresultat vid årets slut.

5.3 Investeringar

Investeringar (mnkr)	Investering	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse
	jan-aug 2021	**2021**	**aug 2021**	**budget/prognos**
Kultur	0,2	0,5	0,5	0,0
Lokalförändringar	0,1	1,0	1,0	0,0
Infrastruktur	0,2	4,0	2,0	-2,0
Inventarier	0,0	0,3	0,0	-0,3
Exploatering	0,0	1,0	0,0	-1,0
Totalt	**0,5**	**6,8**	**3,5**	**-3,3**

Kommunstyrelseförvaltningen har genomfört några mindre investeringar för perioden januari till augusti. Prognosen vid årets slut förväntas vara 3,5 mnkr, vilket innebär 3,3 mnkr lägre än budget. Teatern förväntas förbruka sin del av investeringsbudgeten. Lokalförsörjningsenheten förväntas förbruka hela sin investeringsbudget för ombyggnad i Stadshuset, ombyggnad av lokaler i Sambiblioteket samt åtgärder av utemiljö i anslutning till skolor. IT-avdelningen har investerat i en ny Fortianalyzer, som är en komponent till kommunens brandväggslösning för inloggning och analys av nätverkstrafik. IT-avdelningen planerar även att investera i en ny redundantlösning för kommunens datalagring samt utöka minneskapaciteten i kommunens Hyper-V kluster, där båda är en central del av kommunens IT infrastruktur. IT-avdelningen har haft upphandlingar som har blivit billigare än vad som förväntades i ett tidigare skede vid marknadsundersökningarna.

5.4 Utfall och prognos kommungemensam verksamhet

Kommungemensamma utfall (mnkr)	Januari - Augusti				Helår			
	Periodens utfall	Periodens utfall	Periodens budget	Budget-avvikelse	Års-utfall	Års-budget	Års-prognos	Avvikelse
	2020	2021	2021	2021	2020	2021	2021	prognos/ budget
Intäkter	**88,7**	**65,2**	**57,5**	**7,7**	**137,0**	**129,0**	**140,7**	**11,8**
- tilldelade skattemedel	26,6	10,1	10,1	0,0	57,9	57,9	57,9	0,0
- övriga intäkter	62,1	55,1	47,4	7,7	79,1	71,1	82,8	11,8
Kostnader	**-72,6**	**-89,9**	**-57,5**	**-32,4**	**-130,6**	**-129,0**	**-139,0**	**-10,0**
- köp av huvudverksamhet	-16,7	-17,1	-16,8	-0,4	-25,1	-25,1	-25,7	-0,5
- personal	-47,6	-61,9	-30,5	-31,4	-84,4	-88,5	-97,9	-9,4
- lokalhyra	0,0	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1
- avskrivningar	-3,2	-0,2	0,0	-0,2	-4,8	0,0	-0,3	-0,3
- övriga kostnader	-5,1	-10,6	-10,2	-0,4	-16,3	-15,3	-15,0	0,4
Resultat	**16,1**	**-24,7**	**0,0**	**-24,7**	**6,4**	**0,0**	**1,8**	**1,8**

Under kommungemensam verksamhet redovisas kommunens pensioner, semesterlöneskuld, klimatkompensation, STIM, intern leasing/hyra, försäljning av tillgångar, bidrag till Räddningstjänstförbundet, Länsmuseet Murberget samt Kommunförbundet.

Utfallet per den sista augusti är ett underskott på 24,7 mnkr för perioden, vilket främst beror på ökade pensionskostnader och ännu inte utbetald gottgörelse från pensionsstiftelsen.

Den samlade prognostiserade budgetavvikelsen på helår för kommungemensam verksamhet är ett överskott på 1,8 mnkr.

Pensionskostnaderna förväntas överskrida budget med 9,3 mnkr främst till följd av beslutade regelförändringar inom RIPS, Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld. Regelförändringarna beror främst på förlängda livslängdsantaganden vilket gör att pensionsskuldens storlek ökar då det innebär att framtida pensionsutbetalningar kommer ske under en längre tid än tidigare förväntat. Detta innebär att kommunen måste öka sina avsättningar för redan upparbetad pensionsskuld i balansräkningen, vilket medför en ökad pensionskostnad av engångskaraktär.

Den negativa prognosavvikelsen på pensionssidan vägs upp av att bidraget från det samlade PO-pålägget för att täcka kollektivavtalsenliga pensionskostnader förväntas överstiga budget under året med 11,4 mnkr. Denna ökning i intäkter från PO-pålägget beror i sin tur på att underlaget för PO-pålägget, de samlade personalkostnaderna i kommunen, förväntas öka ute på förvaltningarna jämfört med budget. Beräkningen av bidraget från PO-pålägget för kollektivavtalsenliga pensionskostnader kan vara svår att förutse och prognosen är därför behäftad med vissa osäkerheter.

6 Förväntad utveckling

6.1 HR-avdelning

Arbetet med att byta lönesystem går in i ett kritiskt skede under oktober månad. Stora delar av HR-avdelningen kommer att på olika sätt vara inblandade i arbetet. Bytet av lönesystem påverkar alla anställda som bland annat kommer att få ett nytt system för självservice. Utbildningar genomförs löpande.

6.2 Ekonomiavdelning

Ekonomiavdelningens arbete med att digitalisera och effektivisera lämpliga arbetsprocesser fortgår. Ett förbättringsarbete avseende arbetsmiljön inom ekonomiavdelningen har inletts med hjälp av Collegica. Arbetet fortgår och fokus inledningsvis ligger på att skapa en bra organisatorisk och social arbetsmiljö.

6.3 Kommunledningskontor

Det pågår ett arbete kring att Överförmyndaren i Härnösands kommun gör en gemensam förvaltningsorganisation med Kramfors kommuns överförmyndarverksamhet. Verksamheten kommer enligt plan att lokaliseras till Härnösand. Vid tiden för delårsrapporten finns inget avtal skrivet, ett sådant avtal kommer inte reglera överförmyndarens politiska organisation, utan var kommun kommer även fortsättningsvis ha sin egen överförmyndare eller nämnd. Förändringen förväntas genomföras med start 1 januari 2022.

I samband med revideringen av den omvärldsanalys som antogs av Kommunstyrelsen i december 2020 kommer en fördjupad analys att genomföras. Den fördjupade analysen kommer att utgöra ett tillägg till den övergripande omvärldsanalysen för Härnösands kommun.

Genom sin uppsiktsplikt har kommunstyrelsen under året ställt ett antal rekommendationer och förslag till kommunens nämnder samt uppdrag till kommundirektören. En metod för hur dessa rekommendationer och uppdrag ska hanteras behöver arbetas fram med syfte att skapa en systematik i uppföljningen av dessa.

Det finns ett behov av att ta ett helhetsgrepp kring kommunens styrdokument inom hållbarhetsområdet. Utifrån detta arbete kan befintliga dokument påverkas. Som en följd av detta avvaktas med revidering av folkhälsoplanen.

Kommunledningskontoret kommer att tillsammans med kommunens nämndsekreterare arbeta fram förbättringsåtgärder för att kvalitetssäkra ärendeprocessen.

6.4 Tillväxtavdelning

Rekrytering pågår för projektledare ungdomsdemokrati. Genom att identifiera och skapa sammanhang för delaktighet och påverkansmöjligheter inom områdena meningsfull fritid och delaktighet i samhällsbygget ska arbetet resultera i att ungas demokratiska rättigheter stärks. Projektet ska ge förslag på hur Härnösands kommun kan arbeta proaktivt och strategiskt för att stärka ungas inflytande i samhällsutvecklingen och makten att forma sina liv.

Utvecklingen av pandemin och förändrade restriktioner påverkar möjligheterna att genomföra aktiviteter fysiskt. Bibliotek, konsthallen och teatern kan under hösten ha andra möjligheter till att erbjuda aktiviteter för medborgarna.

Mycket av de planerande aktiviteterna för verksamheten har stått tillbaka under våren på grund av rådande pandemi. Under hösten planeras många projekt återupptas och fysiska aktiviteter kommer att upptas.

6.5 Kommunikationsavdelning

Efter 18 månader där mycket fokus har behövt läggas på kriskommunikation så ser avdelningen fram emot att återuppta de utvecklingsarbeten som av nödvändighet har behövt stå på vänt under pandemin. Ett viktigt område som kommer att prioriteras framåt är att fortsätta utveckla kommunens platsvarumärke.

6.6 IT-avdelning

Rekrytering pågår för en Verksamhetsarkitekt IT. För kommunen som helhet kommer tjänsten att bidra till att vi gör hållbara strategiska vägval och identifierar vilka utvecklingsinitiativ som skapar mest nytta för enskild verksamhet och för kommunen som helhet. Genom att stötta förvaltningarnas digitalisering och systemförvaltning skapar vi större drivkraft i utvecklingen av såväl interna som externa tjänster och funktioner.

Den första september startar IT-supporten upp i egen regi genom den nybildade IT-arenan. Ett samarbete mellan IT-avdelningen och Arbetslivsförvaltningen, här vi tar ytterligare steg i riktningen för att minska arbetslöshet och skapa sysselsättning samt ökar servicenivån.

Nu pågår flera införandeprojekt av verksamhetssystem, system som är viktiga och har stor betydelse för infrastrukturen och som kommer skapa större möjligheter inom digitalisering och automatisering.

2021 prioriterades följande tre områden som värdehöjande för kommunens verksamheter genom att de ger möjligheter till effektiviseringar och kvalitetshöjningar inom både arbetsmiljö och databehandling.

- Automatisering av processer och repetitiva administrativa arbetsuppgifter.
- Digital utrustning, standardisering och anpassning utifrån användningsområde och funktion till rätt kostnad.
- Fjärrarbete och digitala möten, fortsätta utveckla användandet av och åtkomst till arbetsrelaterat material och system med rätt säkerhetsperspektiv och åtkomstmetod.

Under årets kvarvarande månader genomförs planerade aktiviteter som förväntas ge positiva effekter inom områdena Digital utrustning, digitala möten och automatisering av processer.

7 Internkontroll

Mål 6 - God service med gott bemötande

Gott värdskap, hög tillgänglighet och professionalitet är värden som genomsyrar Härnösands kommun. Ärenden handläggs skyndsamt och med hög kvalitet. Digitaliseringen är det självklara medlet för att utveckla tjänstekvalitet och effektivisera det interna arbetet. Kommunens medarbetare och politiker bemöter alltid människor med vänlighet, tydlighet och effektivitet. Genom samverkan, respekt och lyhördhet byggs det goda samhället.

Process:

Den politiska beslutsprocessen

Ärendeprocessen mellan nämnder och KS/KF är inte kvalitetssäkrad i form av vad underlaget bör innehålla för att säkerställa att underlagen inför beslut innehåller all information för att besluten ska vara rättsäkrade och hållbart finansierade. I processerna från KS/KF ska rutinerna vara kända och tillämpas för att säkerställa att implementering och verkställande av fattade beslut sker i verksamheterna samt att verkställighet sker inom rimlig tid, efter att besluten är tagna. Risken är att inte rutiner och en gemensam bild av ärendeprocessen inte kända av alla och tillämpas av alla.

Risk:

Risk för att väsentlig information i underlagen inför beslut saknas vilket kan orsaka minskad rättssäkerhet och oklarheter kring till exempel finansiering. och att ärendeprocessen mellan KF/KS/nämnder inte är kvalitetssäkrad i form av implementering av verkställda beslut och att det sker inom rimlig tid.

Kontrollmoment:

Följande brister har upptäckts i kontrollmomenten:

- Mallen för tjänsteskrivelse följs inte (rubriker ändras/läggs till)
- Fel typ av mall används ((beslut/tjänsteskrivelse)
- Förekommer otydlighet i hur besluten är formulerade
- Förekommer brister i protokoll där det inte framgår vem/vilka som yrkat på ett förändrat beslut
- Språket är i vissa fall byråkratiskt och svårt att förstå
- Saknas i vissa fall tydliga motiveringar till varför ett visst beslut föreslås
- Klassificering av dokument stämmer inte alltid (arbetsmaterial/upprättat)
- Dokument och ärendesystemet används inte för att skicka handlingar mellan förvaltningar

Kommunledningskontoret ska tillsammans med kommunens nämndsekreterare arbeta med förbättringsåtgärder under hösten 2021 för att kvalitetssäkra ärendeprocessen.

Mål 7 - Framtidens arbetsgivare

Härnösands kommun är en föregångare som arbetsgivare och erbjuder en attraktiv arbetsplats dit människor söker sig. Organisationen präglas av nyfikenhet med beredskap för nya utmaningar. Medarbetare ges ett gott ledarskap, möjlighet till personlig och professionell utveckling och inflytande över sitt arbete. Härnösands kommun är en jämställd och hälsofrämjande arbetsplats med låga sjuktal, mångfald och goda arbetsvillkor.

Process:

Digital kompetensnivån

I verksamheternas dagliga arbete i användandet av digitala verktyg finns det en risk med att en avdelning/verksamhet inte tar hänsyn till hela kommunens behov och möjligheter när utvecklingen av system och digitala verktyg sker utifrån att möta behov hos en eller några målgrupper.

Risk:

Risk för suboptimering i användandet av digitala verktyg och system i dagligt arbete, vilket betyder att verksamheterna i sitt dagliga arbete i användandet av digitala verktyg riskerar att inte ta hänsyn till hela kommunens behov och möjligheter när utvecklingen av system och digitala verktyg sker utifrån att möta behov hos en eller några målgrupper.

Kontrollmoment:

För att undersöka om verksamheterna i sitt dagliga arbete i användandet av digitala verktyg utgår från hela kommunens behov och möjligheter i utvecklingen och vid inköp av system och digitala verktyg har kommunens systemförvaltarorganisation följts upp för att undersöka om verksamheterna är aktiva och om systemplaner finns och används. Vid kontroll och uppföljning av systemförvaltarorganisationen, om verksamheterna är aktiva och om systemplaner finns och används visar resultatet att tre av elva förvaltningsplaner är färdiga, fyra planer har påbörjats men pausats under perioden av pandemi. Fyra förvaltningsplaner är inte påbörjade. Vid uppföljningen framkommer att det finns ett behov av att revidera befintliga och färdiga förvaltningsplaner.

Förbättringsåtgärder är påbörjade genom ett beslut om att tilldela fler personella resurser i systemförvaltarorganisationen för att starta upp införandeprojektet på nytt. Organisationen och projektet är i behov av en resurs som driver och samordnar införandet av systemförvaltarorganisationen. Övriga roller inom organisationen förväntas bemannas under införandeprojektet och ledas av funktionen som driver projektet.

Process:

Kompetensförsörjning

Om det saknas kompetensförsörjningsplaner riskerar det att verksamheterna rekryterar kompetens som inte stämmer med det faktiska behovet framåt. Ett exempel är den digitala transformeringen av arbetsmarknaden som sker nu och som i framtiden kommer att förändra arbetsuppgifter och skapa nya arbetsroller inom en nära framtid.

Risk:

Om det inte finns upprättade kompetensförsörjningsplaner finns det risker för att verksamheterna rekryterar kompetens som inte stämmer med det faktiska behovet framåt. Ett exempel är den digitala transformeringen av arbetsmarknaden som sker nu och som i framtiden kommer att förändra arbetsuppgifter och skapa nya arbetsroller inom en nära framtid.

Kontrollmoment:

Kontroller har genomförts för att undersöka om verksamheterna rekryterar rätt kompetens genom att undersöka hur många kompetensförsörjningsplaner som är upprättade. Resultatet av kontrollen visar att enbart Skolförvaltningen har en kompetensförsörjningsplan som är aktiv.

Förbättringsåtgärder ska bearbetas tillsammans med förvaltningsledningarna under hösten 2021.

Mål 8 - Välskött och stabil ekonomi

I Härnösands kommun används resurser effektivt, ändamålsenligt och med långsiktighet. Uppsatta budgetmål uppnås och kommunens ekonomiska ställning är god. Långsiktiga och rätt genomförda investeringar och upphandlingar ger utveckling på kort och lång sikt. God analys och uppföljning samt respekt för miljömässig och social hållbarhet är en självklarhet.

Process:

Ekonomisystemen Proceedo och ROR

De två ekonomiska system som kommunen har, integrerar inte på ett fullgott sätt, vilket medför en risk för felaktiga ekonomiska underlag. Genom att risken finns att det sker ger det också andra konsekvenser i form av tillits - och förtroendeskada. (Proceedo och ROR)

Risk:

De två ekonomiska system som kommunen har, integrerar inte på ett fullgott sätt, vilket medför en risk för felaktiga ekonomiska underlag. Genom att risken finns att det sker ger det också andra konsekvenser i form av tillits - och förtroendeskada. (Proceedo och ROR)

Kontrollmoment:

Kontroll har skett genom månadsavstämningar mellan leverantörsreskontra och huvudbok för att kontrollera hur systemen (Proceedo och RoR) integrerar genom månadsvisa avstämningar. Kontroller visar att vissa differenser förekommer och rutinerna behöver därför ses över för att motverka att differenserna ackumuleras.

Förbättringsåtgärder har genomförts under året genom inrättandet av rutin för kontroll. Rutinerna innebär återkommande avstämningar, vilka säkerställer att nya differenser inte ackumuleras.

Process:

Inköps och upphandlingsprocessen

Upphandlande myndighet ska efterleva ingångna avtal, så kallad avtalstrohet. Konsekvenserna av brister kan vara att lagen inte följs, att inköpsverksamheten blir ineffektiv och att förtroendet för kommunen skadas, många gånger medför inköp utanför upphandlade avtal också dyrare inköp.

Risk:

Det finns en risk för att medarbetare gör enskilda inköp utanför avtal. Det medför i sig en risk för förtroendeskada mellan kommunen och de företag som kommunen har avtal med.

Kontrollmoment:

Inköpsmönster har analyserats för att identifiera köp utanför avtal, kontrollen har genomförts med hjälp av underlag i stickprovskontroller. Resultatet av kontrollmomentet visar att det i nuläget förekommer inköp utanför upphandlade ramavtal i en inte accepterad omfattning.

Förbättringsåtgärder har genomförts under året genom upprättande av ny rutin som gör att verksamheter (ledning och medarbetare) har blivit medveten om hur större inköp ska hanteras. Resultatet är att vi efterlever styrdokument och lag i större utsträckning. Implementering av verktyg för inköpsanalys pågår. Genom ny rutin och nytt verktyg har det därmed vidtagits åtgärder och förändringar av våra faktureringskrav i våra upphandlingar, avtal samt kommunicerat dem på kommunens hemsida.

Inköps - och upphandlingsprocessen

Process:

Riktlinjer för upphandlingsprocessen finns i organisationen. Den strategiska planeringen av kommande upphandlingar är beroende av att verksamheterna följer riktlinjerna.

Risk:

Risk för fördröjd upphandlingsprocess på grund av försent inkommen beställning kan medföra att upphandlingsprocessen drar ut på tiden och att upphandlingsprocessen inte får den tid den behöver, vilket medför att arbetsbelastningen på medarbetare ökar och kvalitén på processen minskar.

Kontrollmoment:

Kontroll av följsamhet till riktlinjerna för upphandlingsprocessen genom stickkontroller av hur lång tid det tar från att ett uppdrag har inkommit till avdelningen har genomförts och visar att beställning inkommit i tillräckligt god tid när det gäller upphandling av nya ramavtal (där befintligt avtal redan finns där avtalstiden löper ut).

Stickprovskontroll har visat att beställning av upphandling avseende behov som ligger i investeringsplanen i beslutad budget, har i vissa fall inte inkommit i tillräckligt god tid för att hinna genomföra upphandlingsprocess i tid.

Förbättringsåtgärder har genomförts genom att riktlinjerna har kompletterats med rutinen att controllerenheten förser upphandlingsenheten med investeringsplan i syfte att fånga upp större inköp och därmed arbeta proaktivt med att beställning av upphandling inkommer i god tid och därmed minimera risken ytterligare.

Ny rutin som anger att avtalscontroller säkerställer att verksamhet i god tid får kännedom om avtalstidens slut och att ny beställning för upphandling behöver skickas in till upphandlingsenheten. Rutinen omfattar även regelbunden avstämning mellan upphandlingsenheten och kommunledningen för att säkerställa att beställare av upphandling utses i de fall ingen självklar beställare av upphandling finns.

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-09-29

Dnr
KS/2021-000349

Ekonomiavdelning
Åsa Rönnlund, 0611 34 80 55
asa.ronnlund@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Delårsrapport 2021, Härnösands kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna Delårsrapport Härnösands kommun 2021 och överlämna den till revisionen.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna Delårsrapport Härnösands kommun 2021.

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommuns delårsrapport har upprättats enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

Härnösands kommun uppvisar ett resultat om 9,8 mnkr för årets åtta första månader och den kommunala koncernen uppvisar ett resultat om 51,8 mnkr.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Johan Lindén
Ekonomichef

Bilagor

Delårsrapport 2021 Härnösands kommun

Härnösands kommun

Härnösands kommun

Delårsrapport 2021

2021-08-31

Delårsrapport 2021

Rapportperiod: *2021-08-31* ***Organisation:*** *Härnösands kommun*

Innehållsförteckning

Delårsrapport 2021 1

1 Förvaltningsberättelse 3

1.1 Utgångspunkter 3

1.2 Den kommunala koncernen 4

1.2.1 Kommunen 5

1.2.2 Kommunala koncernföretag 6

1.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 6

1.3.1 Omvärldsrisker 6

1.3.2 Verksamhetsrisker 10

1.3.3 Finansiella risker 13

1.3.4 Pensioner 14

1.4 Händelser av väsentlig betydelse 15

1.4.1 Kommunstyrelsen 17

1.4.2 Arbetslivsnämnden 17

1.4.3 Samhällsnämnden 18

1.4.4 Skolnämnden 18

1.4.5 Socialnämnden 18

1.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 19

1.5.1 Hur kommunen styrs 19

1.5.2 Målprogram för kommunen 20

1.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 21

1.6.1 God ekonomisk hushållning 21

1.6.2 Resultat och ekonomisk ställning för den kommunala koncernen 29

1.6.3 Resultat och ekonomisk ställning kommunen 31

1.7 Balanskravsresultat 35

1.8 Väsentliga personalförhållanden 35

1.8.1 Sjukfrånvaro 35

1.8.2 Årsarbetare 36

1.9 Förväntad utveckling 36

1.9.1 Kommunstyrelsen 36

1.9.2 Arbetslivsnämnden 37

1.9.3 Samhällsnämnden 37

1.9.4 Skolnämnden 37

1.9.5 Socialnämnden 38

2 Finansiella rapporter 39

2.1 Resultaträkning 39

2.2 Balansräkning 39

2.3 Noter.....40
2.4 Drift- och investeringsredovisning.....44
3 Ekonomisk ordlista.....49
4 Revisionsberättelse.....51

1 Förvaltningsberättelse

Delårsrapporten tar sitt avstamp från en av modern tids svåraste perioder, med en pandemi som på flera sätt påverkat vardag och ekonomi över hela världen. Sveriges konjunktur har under 2021 så när som återställts till en nivå förenlig med tiden före pandemiutbrottet. Samtidigt som det råder en viss oro på finansmarknaden, framförallt över USA och Kinas ekonomiska agerande.

Rent ekonomiskt visade sig räkenskapsår 2020 vara ett bra år för kommunen, då de ekonomiska kompensationerna många gånger överträffade de faktiska kostnaderna. Låga elpriser påverkade kommunkoncernen som i övrigt klarade sig bra rent ekonomiskt med tanke på förutsättningarna.

För delåret har kommunen visat upp ett positivt resultat om 9,8 mnkr samtidigt som prognosen indikerar att kommunen vid årsslutet kommer att uppvisa ett resultat om -1,3 mnkr. I synnerhet har personalkostnaderna för social- och skolnämnden uppvisat kraftiga ökningar jämfört mot budget. Kommunen har investerat i ovanligt låg takt för perioden och uppvisar därmed en ovanligt god kassalikviditet. Kommunkoncernen gynnas i stort av högre elpriser och visar upp ett resultat om 51,8 mnkr för perioden samt prognostiserar ett resultat om 40,3 mnkr.

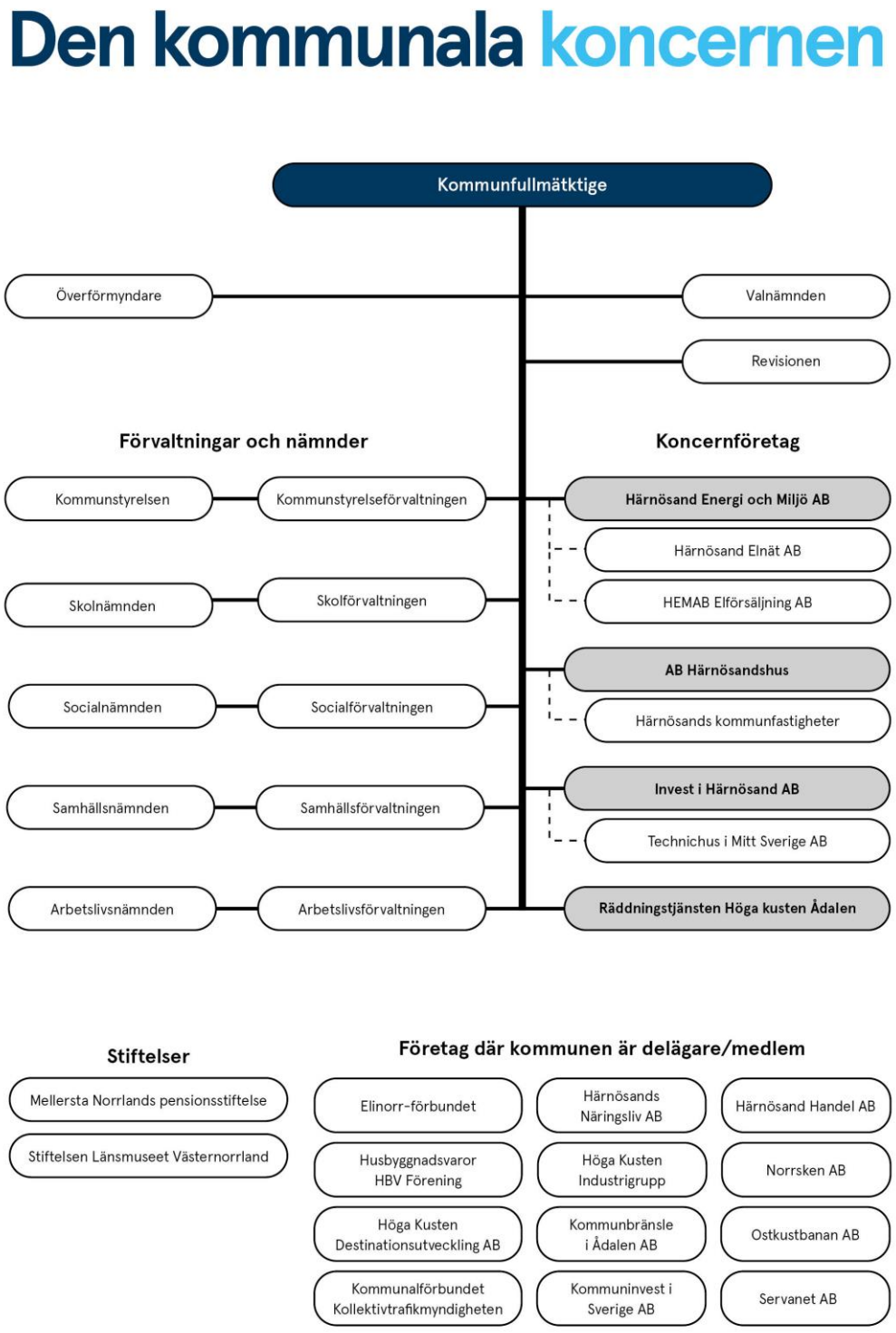
1.1 Utgångspunkter

Årsplanen beskriver fördelningen av skattemedel och de insatser kommunen planerar att genomföra det kommande året. Årsplanen konkretiserar kommunens mål. Budgeten fastslår de ekonomiska ramarna för det kommande året och ligger även till grund för nämndernas verksamhetsplan då det ska finnas täckning inom budget för de aktiviteter nämnderna planerar att genomföra.

Årsplanen följs upp i fyramånadersrapport, delårsrapport samt årsredovisning.

1.2 *Den kommunala koncernen*

Koncernerna för HEMAB, AB Härnösandshus och Invest i Härnösand AB samt Härnösands del i Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen (33%) ingår i den kommunala koncernen (nedan kallat koncernen). De bedöms ha en särskild betydelse för kommunens ekonomi eller verksamhet. Kommunala koncernföretag som inte ingår i de sammanställda räkenskaperna framgår av organisationsschemat då de inte uppfyller något kriterium för att upptas i de sammanställda räkenskaperna. Endast Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse är föremål för en eventuell sådan klassificering, se redovisningsprinciper för vidare information.

1.2.1 *Kommunen*

Härnösands kommun är organiserad i fem nämnder.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Den övergripande uppgiften är att leda, samordna och styra uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen är anställnings-, löne- och pensionsmyndighet och ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Arbetslivsnämnden

Arbetslivsnämnden är kommunens nämnd för arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända. Nämnden har ansvar för vuxenutbildning i form av Kommunal vuxenutbildning (Komvux), Lärvux, Svenska för invandrare (SFI), samhällsorientering för nyanlända (SO) samt för Yrkeshögskolan. Även mottagning av nyanlända samt sysselsättning för personer som står långt från arbetsmarknaden ingår i nämndens uppdrag.

Samhällsnämnden

Samhällsnämnden ansvarar för miljöarbete, fysisk planering, bygglov, mark och fastighetsfrågor, mätningsuppgifter, gator och parker, naturvård, miljö- och hälsoskydd samt livsmedelskontroller. I samhällsnämndens ansvarsområde ingår även fritids- och ungdomsverksamhet, däribland drift av fritids- och friluftsanläggningar samt ungdomsgården Kåken.

Skolnämnden

Skolnämnden ansvarar för utbildning av barn och ungdomar i åldern 1-21 år. Skolnämndens verksamheter omfattar förskola, pedagogisk omsorg, öppen förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt den kommunala Musik- och kulturskolan.

Socialnämnden

Socialnämndens uppgift är att erbjuda enskilda och familjer stöd i sin livsföring. Nämnden ska också verka för en god vård och omsorg för äldre och funktionshindrade samt bedriva verksamhet som ger stöd för den enskilde att leva ett självständigt och aktivt liv i gemenskap med andra. Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten beträffande stöd och service till funktionshindrade, den kommunala hälso- och sjukvården, bistånd, insatser mot missbruk och omsorg om barn och ungdom. Nämnden ansvarar även för kommunens familjerådgivning.

Mandat i kommunfullmäktige

Parti	Mandat	%
Socialdemokraterna	14	32,3
Moderaterna	8	18,3
Centerpartiet	5	12,1
Sverigedemokraterna	5	11,7
Vänsterpartiet	4	9,5
Miljöpartiet de gröna	3	6,4
Liberalerna	2	4,1
Kristdemokraterna	2	3,6
Feministiskt initiativ	0	1,8
Övriga partier	0	0,2
Totalt	**43**	**100**

Valdeltagandet i kommunen uppgick vid valet 2018 till 85,29 procent.

1.2.2 Kommunala koncernföretag

AB Härnösandshus

Den grundläggande uppgiften är att erbjuda allmänheten attraktiva, trygga, klimatsmarta och prisvärda hyresbostäder inom Härnösands kommun, samt äga ändamålsenliga och tillgängliga lokaler för kommunens olika verksamheter, så kallade publika fastigheter. Företaget kan i begränsad omfattning äga kommersiella fastigheter för uthyrning under marknadsmässiga villkor.

Härnösand Energi och Miljö AB, HEMAB

Den grundläggande uppgiften för företaget är att tillhandahålla teknisk infrastruktur i Härnösand. Kunderna ska erbjudas god kvalitet, störningsfria leveranser och närhet. Låga priser ska prioriteras före hög avkastning.

Invest i Härnösand AB samt Technichus i Mittsverige AB

Företaget Invest i Härnösand AB har till uppgift att verka för att näringslivet utvecklas i Härnösands kommun. Det sker genom att initiera och stödja utvecklingsprojekt i linje med kommunens vision och de kommungemensamma mål som kommunfullmäktige fastställt samt vara aktiv ägare av dotterbolaget Technichus i Mittsverige AB. Technichus i sin tur har till främsta uppgift att öka intresset för vetenskap och entreprenörskap främst hos barn och ungdomar, lokalt och regionalt.

Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen

Räddningstjänsten Höga Kusten–Ådalen är ett kommunalförbund mellan kommunerna Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet ska inom sina medlemskommuner skydda och rädda människor, egendom och miljö. Genom förebyggande arbete ska förbundet även minska sannolikheten för att bränder och andra olyckor inträffar, samt minska konsekvenserna av inträffade händelser.

1.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

1.3.1 Omvärldsrisker

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Befolkningsutvecklingen	Befolkningsminskning med 69 personer år 2020, samt	Kommunala koncernen	För att koncernen ska upprätthålla och utveckla

	prognoser som visar på minskad befolkningsmängd framåt. Resultatet av detta är minskade intäkter från skatter och statsbidrag samtidigt som grupperna barn, unga och äldre ökar snabbare än gruppen som är i arbetsför ålder, vilket leder till ett högt demografiskt tryck. Detta innebär att behovet av resurser för upprätthållande av välfärden på dagens nivå ökar snabbare än skatteintäkterna.		en långsiktigt hållbar ekonomi behöver verksamheterna effektivisera och minska kostnaderna samtidigt som utvecklingsarbetet för att utveckla tjänsterna inom välfärden i en arbetsmarknad som digitaliseras och automatiseras måste påbörjas. Stöd till etablering av företag för att öka antalet arbetstillfällen som ger ökad inflyttning.
Utvecklingen på arbetsmarknaden	Den digitala omställningen och konsekvenserna av pandemin har medfört att en omstrukturering av arbetsmarknaden har inletts. Instegsjobb för ungdomar har minskat i antal med minskade arbetstillfällen och en ökad ungdomsarbetslöshet som följd. Förändrade behov av kompetens i samhället ställer högre krav på kompetens, vilket riskerar fortsatt ökning av långtidsarbetslösheten i grupper med lägre eller inte matchningsbar utbildningsnivå	Kommunstyrelsen och arbetslivsnämnden	Kompetenshöjande insatser för befintlig personal inom organisationen för att matcha utvecklingen i samhället och studievägledning och utbildningsinsatser som höjer och matchar nuvarande och framtida behov av kompetens i kommunen/regionen.
Pandemin och påverkan på kommunens ekonomi	Sveriges kommuner och regioner (SKR) pekar på den ekonomiska osäkerheten som har sin grund i eventuell ny smittspridningsökning av Covid-19. Osäkerheten påverkar kommunens möjligheter att prognostisera och planera för de ekonomiska förutsättningar framåt.	Kommunala koncernen	Ökad omställningsförmåga och planering för olika typer av scenarier grundat i aktiv omvärldsbevakning och löpande prognoser.

Förändringar i vår omvärld påverkar den kommunala koncernen. Snabb omställningsförmåga i kombination med en hög robusthet är framgångsfaktorer för att lyckas hantera omvärldsförändringar av olika slag. Förtroendet från befolkningen är i mångt och mycket en avgörande faktor för att lyckas. Att leverera välfärd under en pågående pandemi har krävt att konsekvenser för individ, lokalsamhälle, företag och arbetsmarknad beaktats. Riskbedömningar och analyser av nuläget och olika scenarier på kortare och längre sikt, samt en stor osäkerhet kring ekonomiska prognoser har under 2020-2021 blivit den nya vardagen.

Utvecklingen på arbetsmarknaden och demografiska utmaningar

Arbetsmarknaden i Västernorrland består till störst del av den privata tjänstesektorn och offentlig sektor. Arbetsmarknaden i Härnösands kommun består till stor del av offentliga tjänster och mer än vartannat arbetstillfälle återfinns inom detta område. Branschstrukturen i kommunen får till följd att det ofta krävs minst gymnasieutbildning för att nå en anställning. De arbetstillfällen som inte kräver minst gymnasiekompetens är få till antalet. Utbildningsnivån bland arbetssökande i Härnösand visar att 6 av 10 har en förgymnasial utbildning, och av dessa har 6 av 10 kortare utbildning är nioårig grundskola.

Arbetsförmedlingen prognostiserar att andelen arbetslösa i slutet av 2022 kommer att vara på samma nivå som 2019. Bäst återhämtning ses i regioner och kommuner med en större andel privat sektor. Västernorrlands arbetslöshetsutveckling är mindre gynnsam än övriga län. Inom länet har Härnösand sedan flera år, bland de högsta arbetslöshetssiffrorna.

I juli 2021 låg den totala arbetslösheten i Härnösand på 10,7 procent, vilket ska jämföras med samma period 2019 som uppvisade 11.0 procents arbetslöshet. Återhämtningen har med andra ord redan skett, men till en nivå som 2019 var hög i jämförelse med riket och länet.

Hur arbetslösheten utvecklas i länet framåt kommer delvis att vara ett resultat av dess förutsättningar. Sverige har en växande befolkning, men också en allt äldre befolkning. Antalet barn och ungdomar väntas öka i en liknande takt som befolkningen mellan 16 och 64 år under 2021-2022. Den grupp som växer snabbast är personer över 65 år, i synnerhet de över 80 år. Det ställer nya krav på arbetsmarknaden, inte minst i den offentliga sektorn. Efterfrågan på vård- och omsorgstjänster ökar i takt med att befolkningssammansättningen förändras. En lägre andel av befolkningen i åldern 16–64 år innebär också utmaningar för kompetensförsörjningen. Befolkningen i åldern 16–64 år beräknas att minska i 10 av 21 län fram till och med 2022. Mest väntas den minska i Norrbotten, Västernorrland, Värmland samt Kalmar. Den äldre delen av befolkningen väntas däremot öka i samtliga län under samma period. Det leder till att arbetskraftsutbudet inte kommer att öka i samma takt som behovet av exempelvis vård- och omsorgstjänster i landets mindre tätbefolkade delar.

Pandemin har generellt slagit hårt mot branscher som hotell, restaurang och handel där tillfälliga anställningar är vanliga och där det finns många ingångsjobb. Krisen drabbar många grupper på arbetsmarknaden, situationen är särskilt svår för ungdomar och utrikes födda som är nya på arbetsmarknaden men också för de som redan var arbetslösa. Samtidigt medför strukturomvandlingen på arbetsmarknaden att vissa jobb, exempelvis inom handeln, inte kommer tillbaka efter krisen. Särskilt drabbade är storstäderna och kommuner med hög gränshandel. Antalet varsel i Västernorrland har under 2021 och fram till och med juli varit i snitt 22 per månad.

Företagens anställningsplaner minskade kraftig våren 2020 men återhämtade sig till viss del under hösten. De senaste månaderna har dock optimismen bland företagen ökat och planerna på antalet nyanställningar har stigit snabbt. Antalet nyanmälda platser på arbetsmarknaden i Härnösand har under första halvåret 2021 varit högre än motsvarande period 2020.

Ändrade köpbeteenden till följd av pandemin har skapat en tudelning av handeln i flera dimensioner. En redan utmanad butikshandel har fått det ännu tuffare på många håll, medan e-handeln växt så det knakar. Försäljningen av varor till våra bostäder och trädgårdar har varit stark, medan försäljningen av kläder, skor och accessoarer varit rekordsvag. De betydligt färre restaurangbesöken har lyft den breda livsmedelshandeln, men samtidigt varit negativt för partihandeln som även levererar till restauranger.

Det genomgående temat inom handeln under pandemin är alltså tudelning. Men sammantaget föll omsättningen i hela handeln med en procent under 2020, vilket motsvarar 35 miljarder kronor.

Besöksnäringen ser ut att till viss del ha återhämtat sig om man utgår från statistiken från Tillväxtverket och SCB som visar en tydlig ökning av antalet gästnätter i jämförelse med 2020 under perioden från mars och framåt i Västernorrland. För riket som helhet ökade antalet gästnätter med 43 procent i maj 2021 jämfört med maj 2020. Dock är det en bit kvar till 2019 års nivå, där ses 40 procent fler gästnätter i relation till maj 2021.

Samhällsekonomi

Sveriges kommuner och regioners (SKR) ekonomirapport december 2020, pekade på svårigheterna att göra konjunkturprognoser under tiden pandemin hade en samhällsspridning. Pandemin har fått omfattande negativa konsekvenser för hälsa, utbildning, levnadsförhållanden och ekonomi på många håll i världen. Den globala ekonomin och handeln upplevde ett rejält bakslag under 2020, samtidigt är framtiden nu ljusare om än osäker. Sveriges påverkan av pandemin har visats sig både direkt och indirekt genom effekterna i omvärlden. Pandemin har påverkat kommunens verksamheter; vården, äldreomsorgen, gymnasieskolan, socialtjänsten, idrotts- och kulturevenemang, kollektivtrafik med mera. Personalen i välfärden har pressats av osäkerhet och ökad arbetsbelastning till följd av ökat antal sjukskrivningar och krav på omställning. Utsikterna för det kommunala skatteunderlaget försvagades under 2020 med anledning av fallande sysselsättning och sjunkande inkomster i samhället. Enligt SCB:s BNP-indikator föll BNP i Sverige under 2020 med 8,6 procent det andra kvartalet, men återhämtade sig under tredje kvartalet med en uppgång om 4,9 procent jämfört med kvartalet innan. På årsbasis har BNP stigit med 10,2 procent.

Den svenska ekonomin fortsätter att återhämta sig, trots osäkerhet kring en eventuell fjärde våg av smittspridning. Den framgångsrika vaccinationskampanjen bidrar till en kraftig minskning av smittspridningen under sommaren och att samhället successivt börjar öppnas upp. Detta innebär att återhämtningen i ekonomin accelererar det andra och tredje kvartalet i år, trots att brist på insatsvaror och logistikproblem hämmar industriproduktionen och exporten. Lågkonjunkturen bedöms vara över i slutet av året, men utvecklingen på arbetsmarknaden släpar efter och arbetslösheten nationellt överstiger 7 procent i slutet av nästa år.

SKR:s skatteunderlagsprognosen vilar på ett samhällsekonomiskt scenario där Sverige går mot normalkonjunktur 2024. Prognosen för 2021 pekar mot stark återhämtning, och även 2022 räknar SKR med hög tillväxt, såväl för BNP som för sysselsättningen. Efter nedgången i produktion och sysselsättning 2020 följer därmed flera år av obruten konjunkturuppgång.

Befolkningsutvecklingen

Den totala befolkningsstorleken och fördelningen mellan olika åldersgrupper bestäms av födslar, dödsfall och flyttningsmönster. Vid utgången av 2020 uppgick Sveriges folkmängd till närmare 10,4 miljoner vilket är en ökning med 0,5 procent det senaste året. Den låga folkökningen bedöms bero på en tydlig minskning av invandringen i kombination med en ökning av dödsfallen under pandemin. Mellan maj 2020 till maj 2021 ökade befolkningen i Sverige med 0,5 procent.

I Västernorrlands län har befolkningen minskat med 793 personer under 2020 jämfört med föregående år.

I Härnösand uppgick befolkningen vid årsskiftet 2020/2021 till 25 114 personer vilket är en minskning med 69 personer jämfört med samma tidpunkt föregående år. Befolkningstillväxten för Härnösand har

varierat mellan åren. Sett över de senaste tio åren har Härnösand haft en tydlig befolkningstillväxt. Antalet invånare har under perioden ökat med drygt 500 personer vilket innebär en ökning med två procent. Det som gör att folkmängden i Härnösand minskar under 2020 jämfört med föregående år är framför allt skillnaden mellan antalet födda barn och antalet dödsfall. Kommunen registrerar under året 52 fler dödsfall än födslar. Även utflyttningen bidrar till minskad befolkning.

För kommunen innebär det ett minskat skattemedelsunderlag framåt. Befolkningssammansättningen i kommunen är en utmaning för framtiden. Liksom många andra kommuner har Härnösand en hög andel äldre, 26 procent, vilket är sex procentenheter högre än riket i stort. I gruppen äldre finns individuella behov att ta hänsyn till såväl som förändrade behov och förväntningar.

Under de sex första månaderna av 2021 vänder befolkningsmängden åter uppåt för kommunen med en befolkningsökning på 17 personer, befolkningen uppgår därmed till 25 131 personer vid halvårsskiftet.

1.3.2 *Verksamhetsrisker*

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Samverkansbrister	Ansvaret för stöd till personer i arbetslöshet delas mellan kommuner, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, förbund och privata aktörer som fått uppdraget av Arbetsförmedlingen. Väl fungerande samverkan är en förutsättning för att inte riskera att tiden till egen försörjning förlängs. Sammanhållet stöd för att minska arbetslöshet när flera aktörer har olika ansvar och roll vilar på hur väl samverkan fungerar	Kommunstyrelsen, Socialnämnden och Arbetslivsnämnden	Utveckla och säkerställa samverkan internt och strukturera samverkan på övergripande nivå mellan kommunen och de externa aktörerna.
Kompetensförsörjning	Brister inom olika yrkeskategorier risker att påverka kvalitet, kontinuitet och öka personalkostnaderna vid exempelvis bemanningslösningar. Inom lagstadgade verksamhetsområden riskerar kommunen att inte uppfylla lagkrav.	Socialnämnden och skolnämnden	Kompetensförsörjningsplaner ska upprättas för verksamheterna där strategier och handlingsplaner för rekrytering beskrivs samt ett långsiktigt arbete inom ramen för "God arbetsgivare" för att bibehålla befintlig personal.
Gynnande förvaltningsbeslut	Som en konsekvens av minskat antal platser inom äldreboenden samtidigt som andelen personer 80 år och äldre	Socialnämnden	På längre sikt tillskapa fler platser på äldreboenden utifrån dagens och kommande behov.

	ökar, finns en risk att biståndsbeslut fattade med stöd av 4 kap. 1§ Sol som enligt 16 kap. §3 Sol ska verkställas omedelbart inte verkställs utifrån de legala ramarna. Detta kan få såväl ekonomiska konsekvenser som konsekvenser för individens hälsa.		
Digital omställning	Den digitala utvecklingen sker olika snabbt i verksamheterna och därför riskerar organisationen att beslut fattas som inte på bästa sätt tar hänsyn till vad som är bäst för helheten. Det finns även en risk att Härnösands kommun inte hittar balansen mellan intern digital utveckling/effektivisering och det utvecklingsarbetet som är direkt riktad mot kommuninvånare.	Kommunstyrelsen	Utveckla kommungemensamma strategier och prioriteringar som beskrivs i styrande dokument, resursätts och följs upp under åren.

Ansvar för att minska arbetslösheten

Enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap §4 ska kommunen samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser för personer som står långt från arbetsmarknaden. Det innebär att socialnämnden får begära att den som får försörjningsstöd under viss tid ska delta i av nämnden anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet om den enskilde inte har kunnat erbjudas någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Den praktik eller kompetenshöjande verksamhet som avses i första stycket ska syfta till att utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv. Verksamheten ska stärka den enskildes möjligheter att komma in på arbetsmarknaden eller, där så är lämpligt, på en fortsatt utbildning. Den ska utformas med skälig hänsyn till den enskildes individuella önskemål och förutsättningar. Socialnämnden ska samråda med Arbetsförmedlingen innan beslut fattas enligt första stycket.

Arbetsförmedlingen är en viktig aktör som ska bidra till att personer i arbetslöshet ska nå närmare arbetsmarknaden. En uppgift är också att rusta de som står långt ifrån arbetsmarknaden. Utöver Arbetsförmedlingen och kommunerna finns en mångfald av fristående aktörer som ska bidra med matchning mot arbete. Enligt Januariavtalet ska Arbetsförmedlingen reformeras i grunden och fristående aktörer ska rusta och matcha arbetssökande till arbete. Reformen är omfattande och i december reviderades tidsplanen till 2022.

Försäkringskassan utreder behovet av arbetslivsinriktade åtgärder och samordnar insatser från hälso- och sjukvården, arbetsgivaren, Arbetsförmedlingen, socialtjänsten och andra aktörer för att personen ska kunna återgå i arbete eller arbetssökande. Försäkringskassan samordnar även insatserna för personer som har aktivitetsersättning.

Samordningsförbundet är en samverkansplattform där Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, regionerna och kommunerna i samverkan ska verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering som ger dem möjlighet att försörja sig själva. Insatserna syftar ofta till att samlokalisera, utveckla gemensamma metoder och individanpassa insatser så att man når en ökad effektivitet. Samordningsförbunden stödjer också aktivt aktiviteter som syftar till att få samarbetet mellan parterna att fungera mer effektivt.

En statlig utredning har nyligen konstaterat att det finns juridiskt stöd för att en kommun också blir en formell aktör tillsammans med övriga fristående aktörer. Dock har ännu ingen kommun i Sverige fått detta uppdrag.

I Härnösand har Arbetslivsnämnden det operativa ansvaret för att rusta och matcha personer som står långt från arbetsmarknaden. Kommunstyrelsen, som tillika är arbetsmarknadsnämnd, har det strategiska ansvaret för att Härnösands arbetsmarknadsinsatser är ändamålsenliga och kostnadseffektiva.

Arbetsmarknadstorget som invigdes i mars 2021 är en plats där alla relevanta aktörer inom arbetsmarknadspolitiken samlats under ett tak. Ambitionen är att individen därmed alltid ska ha nära till den/de aktörer som hen behöver för att ta sig in på arbetsmarknaden.

Verksamhetsrisken ligger i att samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, socialnämnden, arbetslivsnämnden, kommunstyrelsen och övriga aktörer måste fungera väl för att varje individ ska få ett ändamålsenligt och individanpassat stöd.

Kompetensförsörjning och kvalitet

Digitaliseringen och automatiseringen fortsätter att driva på strukturomvandlingen på arbetsmarknaden vilket ställer förändrade krav på arbetskraftens kompetenser. De kommande tio åren väntas efterfrågan på tekniska kompetenser att öka och det är primärt grundläggande digitala kunskaper i det dagliga arbete som bedöms bli mer eftertraktade. Således kommer arbetskraften behöva kompetensutveckla sig för att möta de nya kraven på arbetsmarknaden.

Liksom andra kommuner har Härnösand påverkats av den brist som finns i landet gällande legitimerad vårdpersonal och legitimerade lärare. Vid pandemins utbrott ökade behovet av legitimerad personal. Behovet av vikarier löstes dels genom omfördelning av resurser i organisationen av legitimerad personal som under en period gick in i andra verksamheter än den egna, (framförallt till verksamheter inom socialnämndens område), dels genom att bemanna via bemanningsföretag. Vid bemanningslösningar och omfördelning av resurser och finns risk för minskad kontinuitet och ökade kostnader. Inom skolnämndens område krävs legitimerade lärare, vilket även omfattar lagstadgade rätten till modersmålsundervisning och studiehandelning på modersmål. Risk finns att behovet av studiehandledare och modersmålärare inte uppfylls vilket på sikt kan påverka individernas språkutveckling, framtida möjligheter till sysselsättning och integrationen i samhället.

Kommunen som arbetsgivare har under flera år haft ett behov av utbildad personal inom äldreomsorgen. Samtidigt är det många outbildade som söker sig till yrkesområdet Vård och omsorg då det finns goda möjligheter till arbete. En stor personalomsättning ökar risken för kvalitetsbrister inom äldreomsorgen och omsorgen på grund av bristande kompetens, erfarenhet och kommunikativ förmåga.

Gynnande förvaltningsbeslut

Minskat antal platser på särskilt boende och korttidsavdelning medför en risk att kommunen inte i tillräcklig omfattning kan erbjuda ändamålsenliga lösningar till kommuninvånarna. Efter beslut om avveckling av Ugglans särskilda boende för äldre fattades ytterligare beslut om att minska den ökande kön för särskilt boende genom att omvandla en korttidsavdelning tillfälligt till demensboende. Socialnämnden har under 2019-2020 totalt minskat med 24 platser till äldreboende/korttidsboende. Minskat antal platser på särskilt boende och korttidsavdelning medför en risk att kommunen inte i tillräcklig omfattning kan erbjuda ändamålsenliga lösningar till kommuninvånarna. Sedan 2015 antalet personer i åldersspannet 75-94 år ökat med 448 personer. Prognoser visar att andelen personer över 75 år kommer att fortsätta att öka framåt

Vid årsskiftet 2020/2021 var det 12 stycken ej verkställda beslut om plats på äldreboende varav fyra avsåg plats på äldreboende för personer med demens. Under första halvåret 2021 var det totalt 17 ej verkställda beslut om plats på särskilt boende varav 8 avsåg plats på demensboende. Konsekvenserna kan bli att anhöriga får ta större ansvar och att tidiga insatser fördröjs, vilket kan påverka den äldres hälsa.

Digital omställning

Forskning om den digitala mognaden (organisationens förmåga att tillgodogöra sig nyttorna med digitalisering) i Sveriges förvaltningar och kommuner visar att den aktuella nivån av digital mognad i Sverige är 47 procent. Den digitala mognaden och mätningen av den utgår ifrån i hur stor grad kommunens digitala infrastruktur och tillgångar är ett hinder eller en möjlighet för kommunens möjligheter att utvecklas digitalt samt organisationens förmåga att arbeta målinriktat med strategiska val som balanserar mellan effektivitet och innovation. Forskningen visar att det finns stora interna skillnader i digital mognad mellan kommunernas förvaltningar.

En genomgång av kommunernas verksamhetsplaner visar att 42 kommuner inte berör digitalisering i sina styrande dokument. Den genomsnittliga digitaliseringsstrategin prioriterar nyttjandet av digitalisering för ökad automatisering och inre effektivitet. Med andra ord är invånarnas nytta med digitalisering till stor del sekundär eller irrelevant i kommunernas genomsnittliga mål- och resurssättningar. Istället ses digitalisering som en metod för att reducera interna kostnader i vidmakthållandet av en stabil leverans av välfärd. Det finns tydliga skillnader i relation till ett urval demografiska faktorer. Mindre kommuner är mer benägna än större att rikta digitalisering inåt snarare än utåt och att fokusera på effektivitet snarare än innovation. Likaså är kommuner med finansiellt underskott mer benägna att fokusera på intern innovation.

Majoriteten av organisationer inom offentlig sektor uppvisar brister i sättet de överblickar och prioriterar sina digitala initiativ. Effekten av detta är att offentlig sektor i dagsläget riskerar att agera med bristande ändamålsenlighet i sin digitalisering.

Även i Härnösands kommun finns det risk att den digitala utvecklingen sker olika snabbt i verksamheterna och att vad som är bäst för helheten tappas bort. Det finns även en risk att Härnösands kommun inte hittar balansen mellan intern digital utveckling/effektivisering och utvecklingsarbetet som är direkt riktad mot kommuninvånare.

1.3.3 Finansiella risker

Härnösands kommun är inte i någon betydande grad exponerad mot utländska valutor. Förändringar i utländska valutor bedöms därmed inte påverka kommunen eller kommunkoncernens resultat.

Kommunen har en relativt låg skuldsättningsgrad och samtliga lån har Kommuninvest som långivare. Den genomsnittliga räntebindningstiden uppgår till 0,64 år och den genomsnittliga kapitalbindningstiden uppgår till 1,11 år per bokslutsdag. Den genomsnittlig kvarstående löptiden till ränteregleringstidpunkt av räntebärande skulder är låg, men med Kommuninvest som långivare och alltjämt låga räntor bedöms inte risken som hög. Risken med kapitalbindningen är marginaliserad som en effekt av förnyelsepolicyn.

För kommunkoncernen uppgår den genomsnittliga räntebindningstiden till 1,78 år och den genomsnittliga kapitalbindningstiden till 1,89 år. Kommuninvest är långivare så risken för den låga kapitalbindningstiden blir marginaliserad. Härnösandshus har ett bra utrymme att kunna hantera svängningar som den låga genomsnittliga räntebindningstiden skulle kunna innebära. Den sammantagna likviditetsrisken i kommunkoncernen har alltjämt förbättrats och blivit stabil sedan de extra tillskotten mottogs under 2020. HEMAB har vid räkenskapsåret ingång bedömts ha en hög likviditetsrisk men den har minskat avsevärt under året på grund av det goda rörelseresultatet samtidigt som räntekostnaderna inte har ökat i proportion till de ökade rörelseintäkterna.

1.3.4 Pensioner

Pensionsförpliktelse (mnkr)	**2021 Aug**	**2020 Dec**
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt (pensioner före 1998)	617,1	618,0
Avsättning inkl. särskild löneskatt (pensioner efter 1998)	165,8	150,3
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse **2020 Dec*	-103,2	-103,2
Summa pensionsförpliktelse inkl. pensionsstiftelse	**679,7**	**665,1**
Totalt kapital, pensionsstiftelse (marknadsvärderat eget kapital) **2020 Dec*	-211,4	-211,4
Summa förvaltade pensionsmedel	**-211,4**	**-211,4**
Återlånade medel	571,5	556,9
Konsolideringsgrad (%)	27,0%	27,5%

Under 2009 bildades Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP) för att trygga delar av kommunens pensionsförpliktelser. Kommunen har ej finansiella placeringar avseende pensionsmedel utöver den del som förvaltas av pensionsstiftelsen. Pensionsmedlen i pensionsstiftelsen avser att trygga pensionsförpliktelser för personer födda till och med 1942.

Vid utgången av 2020 var pensionsstiftelsens totala pensionsåtagande 117,4 mnkr, varav kommunens del uppgick till 103,2 mnkr. Det totala marknadsvärderade egna kapitalet hos stiftelsen var 229,5 mnkr, varav kommunens andel utgjorde 92,16 procent. Stiftelsens placeringar har visat en positiv utveckling under nuvarande räkenskapsår och kommunen kommer eventuellt begära gottgörelse om 14,3 mnkr under innevarande räkenskapsår.

Under året har styrelsen för SKR beslutat i enlighet med RIPS-kommitténs förslag att ändra beräkningsgrunder för kommuner och regioners pensionsåtaganden. Det är livslängsantagandet som framgent kommer bygga på data från kommunsektorns egna anställdas dödlighet och inkomster. Därtill har också metoden ekonomisk dödlighet tillämpas vilket innebär att man i beräkningen beaktar skillnader av dödlighet för anställda i olika inkomstskikt. För kommunen har pensionsavsättningen inklusive löneskatt inneburit en resultatpåverkan om 7,8 mnkr. Ansvarsförbindelsen som avser pensioner har i sin tur ökat med 16,2 mnkr som effekt av ändrade livslängdsantaganden.

1.4 Händelser av väsentlig betydelse

Omvärldshändelser- nationellt, regionalt och lokalt

Inledningen av 2021 har till stor del handlat om Covid-19 pandemin, vaccinationer och rekommendationer på nationell och lokal nivå. Pandemin påverkar den samhällsekonomiska utvecklingen, kommunernas skatteunderlag, arbetsmarknaden och sysselsättning, näringslivet och företagarnas möjligheter att driva sina företag under pandemin och kraft att återhämta sig. Smittspridningstalen i länet och i Härnösand genomgick en andra våg under november 2020-januari 2021, och en tredje våg under mars-maj 2021. Smittspridningen sjönk under juni månad i Härnösand, regionen och nationellt, varför lättnader i rekommendationerna genomfördes första juli. Ytterligare lättnader i rekommendationerna väntas i september. Andelen färdigvaccinerade invånare i Sverige var i början av augusti 41,7 procent. I länet var 51,8 procent färdigvaccinerade.

Kommunens alla verksamheter, medarbetare och chefer påverkas av den pågående pandemin. Det är utmanande att befinna sig i ett läge där det inte finns givna svar, där arbetsbelastning och arbetsmiljö har påverkats i det närmaste dagligen. Vikten av säkra arbetsförhållanden ställer höga krav på både medarbetare och chefer att ta in information och anpassa arbetet efter en ny verklighet.

Coronapandemins påverkan på demokratiska processer och minskade/förändrade möjligheter till inflytande har fått som konsekvens att nya arbetssätt och digitala lösningar genomförts lokalt. Digitala kommunfullmäktigemöten har genomförts sedan december 2020.

Arbetsmarknaden och sysselsättning

Efter pandemins utbrott uppmättes totalt i riket historiskt höga varseltal och ett kraftigt ökat antal inskrivna arbetslösa. Under helåret 2020 noterades det högsta antalet inskrivna arbetslösa sedan 1997. Under första halvåret av 2021 ses en minskning av antalet inskrivna arbetslösa hos Arbetsförmedlingen. Många går från arbetslöshet till anställning vilket är en förbättring i jämförelse med tidigare bedömning. Sammantaget är dock arbetslösheten på en hög nivå och långtidsarbetslösheten fortsätter öka. Läget på svensk arbetsmarknad är fortfarande allvarligt och svensk ekonomi påverkas även framöver till stor del av utvecklingen i omvärlden. När den ekonomiska aktiviteten stärks kommer i första hand anställda som beviljats korttidsarbete att gå upp i arbetstid under inledningsskedet. Det innebär att jobbtillväxten under det närmaste året hålls tillbaka.

Pandemin har generellt slagit hårt mot branscher som hotell, restaurang och handel där tillfälliga anställningar är vanliga och där det finns många ingångsjobb. Samtidigt medför strukturomvandlingen på arbetsmarknaden att vissa jobb, exempelvis inom handeln, inte kommer tillbaka efter krisen. Särskilt drabbade är storstäderna och kommuner med hög gränshandel. Antalet varsel i Västernorrland har under 2021 och fram till och med juli varit i snitt 22 per månad.

Företagens anställningsplaner minskade kraftig våren 2020 men återhämtade sig till viss del under hösten. De senaste månaderna har dock optimismen bland företagen ökat och planerna på antalet nyanställningar har stigit snabbt. Antalet nyanmälda platser på arbetsmarknaden i Härnösand har under första halvåret 2021 varit högre än motsvarande period 2020.

Arbetsförmedlingens omvärldsanalys (mars 2021) är att läget på svensk arbetsmarknad är fortfarande är allvarligt och den fortsatta utvecklingen är alltjämt svårbedömt. Återhämtningen kommer att ta tid vilket styrker behovet av individuellt anpassade stöd för att bryta arbetslöshetstiderna i ett så tidigt skede som möjligt. Vägledning och anvisning till både reguljär utbildning och arbetsmarknadsutbildning framstår därför som än mer viktiga verktyg för att hålla tillbaka

arbetslösheten på både kort och lång sikt. Digitaliseringen och automatiseringen fortsätter att driva på strukturomvandlingen vilket skapar nya arbetstillfällen men också förändrade krav på arbetskraftens kompetenser.

Beslutet att prioritera nya Ostkustbanan och Norrbottniabanan kommer på sikt påverka arbetsmarknadsområdet, näringslivet och utvecklingen i regionen och Härnösand på ett mycket positivt sätt.

Handeln och besöksnäring

Ändrade köpbeteenden till följd av pandemin har skapat en tudelning av handeln i flera dimensioner. En redan utmanad butikshandel har fått det ännu tuffare på många håll, medan e-handeln växt. Försäljningen av varor till våra bostäder och trädgårdar har varit stark, medan försäljningen av kläder, skor och accessoarer varit rekordsvag. Minskat antal restaurangbesök har lyft den breda livsmedelshandeln, men samtidigt varit negativt för partihandeln som även levererar till restauranger. Det genomgående temat inom handeln under pandemin är alltså tudelning. Sammantaget föll omsättningen i hela handeln med en procent under 2020, vilket motsvarar 35 miljarder kronor.

Trenden med återbruk och medveten konsumtion ökar inom t.ex. livsmedel, kläder och möbler. En trend som i sin tur har skapat nya affärsmöjligheter och mötesplatser.

Besöksnäringen ser ut att till viss del ha återhämtat sig om man utgår från statistiken från Tillväxtverket och SCB som visar en tydlig ökning av antalet gästnätter i jämförelse med 2020 under perioden från mars och framåt i Västernorrland. För riket som helhet ökade antalet gästnätter med 43 procent i maj 2021 jämfört med maj 2020. Dock är det en bit kvar till 2019 års nivå, då antalet gästnätter var 40% fler än i maj 2021.

Befolkningsutveckling

Den demografiska utvecklingen påverkar förutsättningarna på arbetsmarknaden. Fram till år 2030 fortsätter den demografiska utvecklingen mot en ökad andel äldre i befolkningen. Parallellt väntas den yrkesaktiva delen av befolkningen endast öka marginellt under samma period. Det medför ökade svårigheter med kompetensförsörjningen inom flera bristyrken, inte minst inom vård och omsorg där behovet av arbetskraft väntas öka kraftigt de närmsta åren. Samtidigt kan stora regionala skillnader noteras som visar på att denna utveckling är en särskilt stor utmaning i landsbygdskommuner. För att klara både kompetensförsörjningen och motverka en försörjningsbörda behöver sysselsättningen öka i grupper som idag står utanför arbetsmarknaden.

Fler flyttar från Stockholm än till, främst barnfamiljer väljer att bosätta sig på mindre orter. Stockholms län har ett negativ flyttnetto för första gången på 15 år. Möjligheter att arbeta hemifrån, digitaliseringen samt infrastruktursatsningar kan påverka trenden framåt. Landsbygdskommuner i kransområden till större arbetsmarknadsområden spås kunna utnyttja trenden för en positiv befolkningsutveckling.

Hållbarhet

Under en mycket kort tid har omvärlden förändrats drastiskt och människors vardag har begränsats. Förändringen riskerar att påverka såväl den fysiska som psykiska hälsan. Signaler nationellt om ökad psykisk ohälsa påverkar Härnösand i form av att behovet av (tidiga) insatser ökar lokalt.

Våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem och inbegriper såväl rättsliga, sociala som hälso-och sjukvårdsaspekter. Arbetet tar sin utgångspunkt i de mänskliga rättigheterna. Regeringen har under

året intensifierat arbetet och presenterat ett åtgärdspaket med 40 punkter i arbetet med att bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. De 40 punkterna indelas i fyra områden:

- Ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld
- Förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn
- Effektivare brottsbekämpning
- Förbättrad kunskap och metodutveckling

FN:s klimatpanelsrapport 2021 har under sensommaren fått stor uppmärksamhet. Korta nedslag ur rapporten visar att:

- Det är otvetydigt att mänsklig påverkan har värmt upp atmosfären, havet och landområdena.
- Den senaste tidens omfattning på förändringar i klimatsystemet i sin helhet och det nuvarande tillståndet av flera av dess aspekter saknar motstycke många århundraden till många årtusenden tillbaka i tiden.
- Mänskligt orsakad klimatförändring påverkar redan många väder- och klimatextremer i alla områden jorden runt. Sambandet mellan observerade förändringar i extremer som exempelvis värmeböljor, skyfall, torka och tropiska cykloner, och hur de påverkas av mänsklig klimatpåverkan, har stärkts
- Den globala medeltemperaturen kommer att fortsätta att öka åtminstone till mitten av 2000-talet i samtliga utsläppsscenarier som har beaktats i denna rapport. En global uppvärmning på 1,5°C och 2°C kommer att överskridas under 2000-talet om inte kraftiga utsläppsminskningar av koldioxid och andra växthusgaser görs under de kommande årtiondena.

Bilindustrins pågående omställning till elbilar behöver mötas med en utbyggd laddinfrastruktur. Omställningen kan även innebära möjligheter för nya gröna industrietableringar i vår region - där Northvolt/Volvo är ett konkret exempel.

1.4.1 *Kommunstyrelsen*

Kommunstyrelsen har under 2021 fortsatt arbetet med att stötta företagare som drabbats ekonomiskt av Covid-19 genom den s.k. företagsakuten. Den sista juni upphörde den ekonomiska rådgivningen, men den coachande rådgivningen fortsätter.

Det finns ett växande intresse för investeringar i nybyggnation av bostäder i kommunen. Kommunen arbetar aktivt med att möta investeringsintresset och planberedskapen av nya bostäder är god.

Vid årsskiftet bildades Kommunstyrelsens nya lokalförsörjningsenhet. Intendenttjänster från socialnämnden, skolnämnden och kommunstyrelsen flyttades till den nya enheten. Ett virtuellt hållbarhetskontor har skapats där arbetet bedrivs i nätverksform. En kommunövergripande digitaliseringsgrupp har bildats, liksom en IT-arena som i samarbete med arbetslivsnämnden kommer att hantera den användarnära IT-supporten.

1.4.2 *Arbetslivsnämnden*

Arbetslivsnämnden har under 2021 fortsatt att arbeta mot det gemensamma övergripande målet: Fler personer i självförsörjning och/eller meningsfull tillvaro.

För att uppnå detta mål har även tre nämndsmål tagits fram.

- Fler har mer likvärdiga förutsättningar till studier/arbete och inkludering i samhället
- Fler personer deltar i behovsbaserade och tillgängliga utbildningar.
- Fler meningsfulla arbetsträningsplatser till fler deltagare.

Pandemins påverkan på verksamheten har medfört att många av de aktiviteter som planerats inte har kunnat utföras i den omfattning som vi hade hoppats. Trots detta så har nämnden uppnått goda resultat inom flera målområden.

Nämnden har ansvar för en komplex målgrupp som behöver särskilt anpassat stöd både vad gäller studier och arbetsmarknadsinsatser för att närma sig egen försörjning. Det gör det särskilt viktigt att kunna möta studerande och deltagare i en fysisk miljö. Då detta inte varit möjligt under pandemin kommer nämnden under hösten satsa mer resurser för att skapa förutsättningar för individanpassat stöd.

1.4.3 Samhällsnämnden

Inom samhällsnämndens område har beslut om införandet av nytt linjenät och kvällstrafik i tätorten tagits och införs 13 december 2021. För medborgarna förbättras möjligheterna att resa med kollektivtrafik mycket i jämförelse med dagens utbud. Planeringen med att bygga en ny sporthall på fastlandet fortsätter och ska svara upp mot barn och ungdomars behov av en idrottshall i anslutning till Vendela Hellmanskolan. Ungdomsgården har under sommaren bytt lokal och har en mer central plats i tätorten och invigs under hösten. Det nya namnet är nu Härnösands fritidsgård. En kampanj för att samla in skrotbilar genomfördes under sommaren och har bidragit till en renare och finare kommun. Föreningar har under pandemin har haft hyresfritt och företag har fått lättnader i avgifterna för tillsyn under pandemin. Detta bidrar till livskraftigare föreningar och företag men har påverkat utfallet för Samhällsnämnden negativt.

1.4.4 Skolnämnden

Skolnämnden har under 2021 fortsatt arbeta efter ett långsiktigt mål. Alla förskolor och skolor ska kännetecknas av en god miljö för lärande och utveckling. Tillsammans med detta mål har tre strategiska fokusområden tagits fram: Nyanländas lärande, Digitalisering och Kompetensförsörjning. Pågående pandemi och dess konsekvenser har inneburit stora anpassnings- och förändringsbehov inom förskola och skola. Övergången till fjärr- och distansundervisning under våren 2020 har påskyndat skolans digitalisering på ett påtagligt sätt. Detta utvecklingsarbete fortsätter och skapar möjligheter för innovation och nytänkande kring alternativa och kompletterande undervisningsformer, samtidigt som det identifierar och blottlägger behov och utmaningar, inte minst vad gäller tillgång på likvärdig digital utrustning mellan olika enheter.

Den allt mer ökade skolsegregationen är en av de största utmaningarna för det svenska undervisningssystemet. Skillnaden mellan olika skolor vad gäller elevers studieresultat ökar, så också i Härnösands kommun. Olikheterna i elevers förutsättningar att nå målen är påtagliga, och förskolans och skolans uppdrag att med kompensatoriska åtgärder reducera skillnaderna blir allt mer utmanande. Såväl pandemi som utmaningarna med allt fler barn och elever i behov av extra stöd, ställer höga krav på förskolans och skolans personal till anpassning och utveckling.

1.4.5 Socialnämnden

Inledningen av 2021 har till stor del handlat om covid-19 pandemin. Nämndens arbete har präglats av covid-19 även under detta halvår. Socialförvaltningen har utifrån pandemin i likhet med vården en

omsorgsskuld. Under pandemin inrättade socialnämnden ett covid–team som tog hand om misstänkt smittade och bekräftat smittade i ordinärt boende. Denna åtgärd har bidragit till att fler medborgare kunnat känna sig trygg med hemtjänsten. Anhörigstödet har arbetat extra mycket med telefonstöd för att på ett smittsäkert sätt ge stöd till kommunens många anhörigvårdare under pandemin.

Socialnämnden har inte kunnat se någon massiv ökning i behovet av stöd till barn utifrån pandemin. Inte heller behovet av ekonomiskt bistånd har ökat.

Socialnämnden har under delåret startat upp heltid som norm inom verksamhetsområden Särskilt boende, hemtjänst och omsorg om funktionsnedsatta. Detta via pilotverksamheter.

Äldreomsorgslyftet för att öka kompetensen hos nämndens personal har startat och ett stort antal personal tar del av denna kompetenshöjning.

Vidare har socialnämnden anställt en projektledare som ska hålla ihop nämndens arbete med Nära vård. Nämndens tjänsteledning har också genomgått SKRs ledarskapsutbildning i "Omställningen till God och nära vård".

Boendeutredningen har fastställts och nyetablering av särskilt boende planeras. Så även nytt socialpsykiatriskt boende inom omsorgen.

Avslutningsvis håller ett nytt verksamhetssystem på att implementeras.

1.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Den kommunala koncernen styrs via ett målprogram för kommunens fem nämnder (se 1.5.1 Hur kommunen styrs) samt via ägardirektiv för de kommunala företagen. I företagens ägardirektiv framgår att företagen är organ för kommunal verksamhet och i sin verksamhet står under kommunstyrelsens tillsyn. I ägardirektiven framgår även de ekonomiska mål som finns för respektive verksamhet. Förutom genom lagar och författningar regleras företagens verksamhet och företagens förhållande till kommunen genom gällande bolagsordning, ägardirektiv samt av fullmäktige och kommunstyrelsen särskilt fattade beslut.

1.5.1 Hur kommunen styrs

En av kommunfullmäktiges främsta uppgifter är att utverka mål och riktlinjer för verksamheterna samt att följa de övriga föreskrifter som gäller för dem. De långsiktiga målen utgör själva ramen för styrningen. De spänner över alla grundläggande områden och stakar ut den gemensamma färdriktningen.

För att veta i vilken mån kommunen lyckas med sina ambitioner krävs fokus på uppföljning och resultat. Därför har kommunfullmäktige utverkat kortsiktiga, avgränsade och konkreta resultatuppdrag med tillhörande styrtal som anger vad nämnder och företagsstyrelser ska prioritera under året och vad uppföljningen ska fokusera på. Nämnderna kan utöver detta formulera egna mål för sitt arbete, med utgångspunkt från kommunens vision och övergripande mål.

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela kommunens samlade verksamheter, såväl nämnder som kommunala företag. För att uppföljning ska kunna ske på likartat sätt följer kommunstyrelsen upp alla mål i delårsrapporter och årsredovisning. Nämndernas och styrelsernas måluppfyllelse sammanställs till ett kommungemensamt resultat.

1.5.2 *Målprogram för kommunen*

Den modell för mål och resultatstyrning som Härnösands kommun tillämpar innehåller en kedja från vision och mål till konkreta resultatuppdrag med tillhörande styrtal/målnivåer. Målprogrammet gäller för perioden 2020-2023. Programmet innehåller en vision och åtta kommunövergripande mål. Kommunens övergripande mål fastställs av kommunfullmäktige och följs upp med sikte på år 2023.

Vision 2023: Härnösand – bygger en hållbar framtid

Härnösand är en levande och kreativ mötesplats där människor förverkligar sina drömmar. En kommun i positiv utveckling som tar ledarskap för framtiden. En plats med centralortens attraktion, landsbygdens rikedom och med uppkoppling mot omvärlden. Härnösand erbjuder hög livskvalitet för alla invånare och gäster. Vårt gemensamma mål är ett solidariskt samhälle med ett stort hjärta och med ett aktivt miljöarbete. Här bygger vi en hållbar framtid!

Mål

I målprogrammet finns åtta övergripande mål fördelade på två perspektiv. Det första perspektivet- Härnösandsperspektivet- speglar den önskvärda utvecklingen i kommunen generellt. Här betonas samverkan mellan olika aktörer och vikten av att kommunorganisationen bidrar till detta. Det andra perspektivet- organisationsperspektivet- innehåller mål för den verksamhet kommunen själv bedriver, de tjänster som levereras samt personal och ekonomi. De övergripande målen 1-4 är placerade under Härnösandsperspektivet och mål 5-8 under Organisationsperspektivet.

1.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

1.6.1 God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunerna ha en god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning innebär att kommunen når både sina finansiella och verksamhetsmässiga resultatuppdrag, samt att verksamheten bedrivs på ett långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt sätt.

De finansiella resultatuppdragen finns för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta kan medföra att de i årsplanen angivna resultatuppdragen för verksamheten inte helt kan uppnås.

Om det uppstår konflikt mellan ekonomiskt utrymme i budget och resultatuppdrag ska nämnd/styrelse agera och prioritera så att budgetramen inte överskrids.

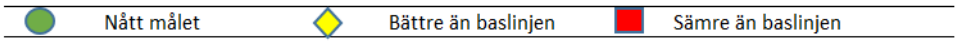
Kommunens kortsiktiga finansiella mål för god ekonomisk hushållning definieras av resultatuppdragen under mål 8 Välskött och stabil ekonomi, där även kommunens långsiktiga finansiella ambitioner beskrivs i definitionen av målet. För att kommunen ska bedömas ha uppnått god ekonomisk hushållning ska de finansiella målen vara uppnådda samt minst hälften av övriga resultatuppdrag. Ett resultatuppdrag bedöms uppnått om resultatet är bättre än baslinjen (delvis uppfyllt) eller att målnivån är uppnådd (helt uppfyllt).

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning för koncernen vägs utfallet på måluppfyllelsen för koncernbolagens ekonomiska mål enligt ägardirektiven in i bedömningen.

1.6.1.1 Måluppfyllelse

Den kommunala verksamhetens målprogram har beskrivits under punkt 1.5.2 Målprogram för kommunen. Bedömningen av måluppfyllelsen ska ses i relation till kommunens ambitionsnivå inom respektive verksamhetsområde. Nämndernas redovisning av arbetet med resultatuppdragen ligger till huvudsaklig grund för bedömningen.

Härnösandsperspektivet

Kommunövergripande mål	
Mål 1 - Attraktivt boende i unik livsmiljö	
Mål 2 - Växande näringsliv med mångsidig arbetsmarknad	
Mål 3 - Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete	
Mål 4 - Kunskapsstaden där alla kan växa	

Mål 1 - Attraktivt boende med levande mötesplatser
Beskrivning: Härnösand är en öppen och välkomnande kommun som ger utrymme för nya människor och nya initiativ. En plats där man lätt kan möta andra och vara delaktig i samhällsutvecklingen. Härnösand är känt för sina attraktiva boendemiljöer, en levande landsbygd och närheten till Höga Kusten. Invånarna har god hälsa och känner sig trygga. Ett pulserande centrum, blomstrande kulturliv och mångfald av fritidsaktiviteter skapar möten över gränser.

Resultatuppdrag	Målnivå 2021	Resultat aug. -21	Resultat 2020	Baslinje 2019	Bedömning helår 2021
Kommuninvånarnas bedömning av kommunen som en plats att bo och leva på ska öka.	Index 59	saknas	Index 60	Index 57	
Kommuninvånarnas upplevelse av trygghet ska öka	Index 55	saknas	Index 55	Index 53	
Kommuninvånarnas nöjdhet med gång- och cykelvägar ska öka	Index 51	saknas	Index 53	Index 49	
Kommuninvånarnas nöjdhet med fritidsmöjligheter ska öka.	Index 65	saknas	Index 63	Index 63	

Bedömning: Målet bedöms uppnått vid årets slut.

Arbetet med att skapa förutsättningar för attraktiva bostäder har fortsatt. Det finns ett intresse för investeringar i nybyggnation av bostäder och ett aktivt arbete pågår att möta investeringsintresset. Planberedskapen av nya bostäder är god.

Kommunens Kulturprogram har färdigställts och politiskt beslut väntas under hösten. Programmet skapar en grund för det långsiktiga arbetet i kommunen kring kultur. Även Tillväxtstrategin har reviderats, arbetet med olika handlingsplaner för att nå de långsiktiga målen i strategin tar nu vid. Som en följd av rådande restriktioner och nationella rekommendationer kopplat till covid-19 har anpassning och omställning av aktiviteter under året varit en förutsättning för genomförande, i detta har kultursektorn varit starkt påverkad.

En lägesbildsanalys har presenterats i samverkan med lokalpolisområde södra Ångermanland. Resultatet för Härnösand visar att upplevelsen av trygghet har ökat och att brottsligheten är oförändrad i jämförelse med tidigare mätning. Kommunikation och information utgör viktiga delar i upplevelsen av trygghet. Genom det pågående arbetet att formatera kommunens kommunikationsarbete kan upplevelsen av trygghet påverkas positivt hos kommunens invånare då rätt information nås i rätt kanal.

Under våren avsattes 600 000 kr för kostnadsfria sommarlovsaktiviteter för barn och ungdomar. Under pandemin har ungdomars möjlighet att delta i aktiviteter varit begränsade, sommarlovsaktiviteterna utgör genom detta en viktig parameter kopplat till rörelse, sammanhang och delaktighet. Sommarlovsaktiviteterna har anordnats av föreningar och företag i kommunen Aktiviteterna är öppna för alla invånare inom aktuell åldersgrupp.

I syfte att öka invånarnas nöjdhet med fritidsmöjligheter har vandringsleder och grillplatser i kommunen inventerats för att få en översyn av behovet av åtgärder. Vid mätning av invånarnas nöjdhet med fritidsanläggningar nådde Härnösand det högsta resultatet 2016 med ett totalt index på 67, trenden har efter det varit negativ sett till det sammanslagna värdet för kvinnor och män. Kvinnor är dock nöjdare med fritidsmöjligheterna i kommunen än vad männen är. Vid den senaste mätningen skiljer hela åtta indexpunkter där män når resultatet index 59, och kvinnor index 67. De största skillnaderna i nöjdhet kan ses kopplade till tillgången till kultur och idrottsevenemang där resultatet visar att kvinnor är tydligt nöjdare än män.

Mål 2 - Kreativt företagande med mångsidig arbetsmarknad

Beskrivning: Härnösand har ett näringsliv som växer och företag som utvecklas positivt. Klimatet för entreprenörskap är gott och innovationer uppmuntras. Nya jobb uppstår på en arbetsmarknad som är bred och inkluderande med goda arbetsvillkor. Ansvarstagande för miljö och hållbarhet präglar produktion, förädling och kommunikationer. Utveckling av infrastruktur ger stärkta förutsättningar

på en regional och global arena och samverkan mellan kommunen och det civila samhället ger drivkraft åt lokal utveckling.

Resultatuppdrag	Målnivå 2021	Resultat aug. -21	Resultat 2020	Baslinje 2019	Bedömning helår 2021
Kommunpolitikernas attityder till företagande ska förbättras	3,20	3,29	3,07	2,92	
Tjänstemännens attityder till företagande ska förbättras	3,20	3,27	3,07	2,93	

Bedömning: Målet bedöms uppnått vid årets slut.

Årligen genomförs en mätning av attityder där företagare skattar såväl kommunpolitikers som tjänstemäns attityder till företagande. Årets resultat visar en tydligt uppåtgående trend sedan 2019 och resultatet (3,29 gällande kommunpolitiker, respektive 3,27 för tjänstemän) överstiger den satta målnivån (3,20).

Under året har kommunpolitiken och näringslivet träffats digitalt för att hantera pandemins konsekvenser för näringslivet. Genom regelbundna möten skapas förståelse för respektive parts uppdrag, utmaningar och möjligheter.

Arbetet med digitala medborgardialoger och digitala mötesplatser har fortsatt. Under våren genomfördes företagsgalan för första gången digitalt. Nästan 100 nomineringsförslag och 5800 röster kom in.

Under våren tecknades ett nytt samarbetsavtal med Höga Kusten Industrigrupp, HKIG, i syfte att stärka samarbetet med näringslivet. Avtalet gäller för 2022-2024.

Pandemin har drivit på digitaliseringen och fler företag har utvecklat sin digitala utveckling i allt snabbare takt. Förväntningarna har ökat på att kommunorganisationen har en god digital kompetens och en digital miljö som kan utgöra en resurs för näringslivet. Den digitala utvecklingen ställer också krav på att verksamheten anpassar sig till nya arbetsformer.

I mars månad lanserade kommunen en ny e-tjänst för upphandling. En digitaliseringsarbetsgrupp har skapats tillsammans med Technichus med syfte att fortsätt och samarbeta kring digitaliseringsfrågor.
Genom ökad intern samverkan inom kommunorganisationen utvecklas förståelsen för företagande och företagens betydelse för välfärden.

Mål 3- Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete

Beskrivning: All utveckling i Härnösand präglas av hållbarhet och ett gemensamt engagemang för minskad miljöpåverkan. Här utvecklas kunskapen som behövs för att skapa ett hållbart samhälle. Med förnybar energi, klimatsmarta lösningar, ökad självförsörjning och hushållning av naturresurser är Härnösand en föregångare i omställningen till en fossilfri ekonomi.

Resultatuppdrag	Målnivå 2021	Resultat aug. -21	Resultat 2020	Baslinje 2019	Bedömning helår 2021
Utsläppen av växthusgaser (CO2) för kommunen med fokus på konsumtion (livsmedel) ska minska	2,10	2,30		2,53	
Utsläppen av växthusgaser (CO2) för kommunen med fokus på transporter ska minska		saknas			
Möjligheten att använda kollektivtrafiken för resor ska öka	5,1	saknas	5,1	4,9	

Bedömning: Målet bedöms vara delvis uppnått vid årets slut.

En översyn av linjenätet för kollektivtrafik samt kvällstrafiken har genomförts. Förändringen innebär en helt ny kvällstrafik mellan kl 18:15- 22:15 vardagar med start den 13 december 2021. Resultatet från Medborgarundersökningen (SCB) visar att kvinnor i kommunen vid de tre senaste mättillfällena (2018-2020) skattat möjligheten att använda kollektivtrafiken för resor lägre än motsvarande resultat för män. Förändringen i linjenätet samt kvällstrafiken väntas påverka möjligheten att använda kollektivtrafiken för resor positivt.

Under tiden med covid-19 har kommunorganisationens behov av fordon varit högt. Utifrån det rådande läget har inga riktade insatser genomförts för att minska ande len km med fossilberoende bilar, detta som en följd av att alla bilar som funnits tillgängliga har nyttjats i verksamheter relaterade till covid-19.

Vid byte av kommunens egna fordon tas hänsyn till kommunens riktlinjer vilket innebär att det i möjligaste mån alltid strävas efter att införskaffa fossilfria fordon. De leveransproblem som finns inom fordonsindustrin har påverkat inköp av nya bilar. Under årets första åtta månader har en dieselbil bytts ut mot en gasbil. Leveransproblemen väntas ha fortsatt påverkan även under nästa år.

Med syfte att minska den klimatpåverkan som kommunens livsmedel bidrar med har flera mindre åtgärder vidtagits under perioden, alla med syftet att minska mängden CO2-ekvivalenter per kilo inköpt livsmedel. Exempelvis har projektet "Klimat torsdag" startat på Wendelaskolan där maträtter som blivit över under veckan tas tillvara. Ett samarbete med en av kommunens största matvarubutiker har inletts i syfte att minska matsvinn. Samarbetet innebär att varor som inte kan säljas i butiken på grund av trasig förpackning eller utgånget datum hämtas en gång per vecka. Varorna är kostnadsfria för kommunen och kommer invånarna tillgodo i skola, förskola och boenden.

Mål 4 - Kunskapsstaden där alla kan växa

Beskrivning: Härnösand är en modern kunskapsstad med kreativa miljöer för utbildning och lärande och där det är naturligt att nyttja digitaliseringens möjligheter. Framgångsrik skolverksamhet på alla nivåer ger alla chansen att lyckas. Nya samarbeten, kunskapsutbyte och närhet till högre utbildning lägger en grund för dagens och morgondagens jobb och näringslivets kompetensbehov. Folkbildning och kulturella uttryck ger inspiration till nytänkande.

Resultatuppdrag	Målnivå 2021	Resultat aug. -21	Resultat 2020	Baslinje 2019	Bedömning helår 2021
Andelen elever i åk 3 som klarar delproven i Svenska och Svenska som andraspråk ska öka	72%	69%*	69%	69%	**
Andelen elever i åk 9 som är behöriga till ett gymnasieprogram ska öka.	84,0%	89,7%*	83,9%	79,2%	**
Andelen elever som fullföljer gymnasieutbildning inom 4 år ska öka	72%	88%*	74,8%	70,5%	
Andelen elever på Komvux med godkända resultat inom gymnasiala kurser ska öka	Ökning	73,4%	81,5%	-	

*) Utfall utifrån intern sammanställning. Offentligt bearbetad statistik finns inte tillgänglig vid tiden för delårsrapporten.

**) Ingen bedömning av måluppfyllese vid årets slut kan göras. Se kommentarer i målredovisningen.

Bedömning: Målet bedöms vara delvis uppnått vid årets slut.

Under 2021 har andelen elever med godkända betyg inom gymnasiala kurser på Komvux minskat. En förklaringsfaktor i detta bedöms vara att undervisningen inom vuxenutbildningen som en följd av covid-19 bedrivits på distans under perioden. Distansstudier är en studieform som ställer höga krav på eleven i form av självdisciplin, ansvar och studieteknik. För att erbjuda ökat platsbundet stöd i studierna till elever har en studiehall utvecklats och färdigställts under inledningen av året, och möjligheten till enskilt stöd från lärare har ökats.

Vid tiden för delårsrapporten finns ingen officiell statistik tillgänglig gällande andelen elever som är behöriga till gymnasiet. De sammanställningar och analyser som gjorts internt indikerar dock en positiv utveckling, där 89,7 procent av avgångseleverna i årskurs 9 var behöriga. Det är viktigt i sammanhanget att poängtera att dessa resultat gäller efter avslutade studier i sommarskola. I samband med att den officiella statistiken görs tillgänglig, kommer denna att analyseras och redovisas.

Även för andelen elever som fullföljer gymnasieutbildning inom fyra år saknas officiell statistik vid tiden för delårsrapporten. Den interna sammanställning som gjorts visar dock på att andelen med examen uppgår till 88 procent för innevarande år, vilket i sammanhanget kan betraktas som ett delresultat med bäring mot resultatuppdraget. Denna andel innefattar både yrkes- och gymnasieexamen.

Inom området svenska och svenska som andra språk i årkurs tre mäts måluppfyllelsen genom resultatet på nationella prov. Under 2021 genomfördes inga nationella prov i årskursen till följd av restriktioner under rådande pandemi. Detta innebär att en analys av måluppfyllelsen baserad på officiell statistik inte kommer vara genomförbar. Dock används olika verktyg och mätmetoder för att undersöka progressionen i elevernas lärande. Resultatet av detta visar att elever i årskurs tre har en positiv utveckling, både vad gäller innevarande läsårs elever men även i jämförelse med föregående läsårs elever.

Organisationsperspektivet

 Nått målet Bättre än baslinjen Sämre än baslinjen

Kommunövergripande mål	
Mål 5 - Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet	
Mål 6 - God service och gott bemötande	
Mål 7 - Framtidens arbetsgivare	
Mål 8 - Välskött och stabil ekonomi	

Mål 5 - Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet

Beskrivning: Härnösands kommun erbjuder välfärdstjänster av hög kvalitet där behoven styr och insatserna ges på lika villkor, oavsett kön, sexuell läggning eller bakgrund. Resurser prioriteras så att allas rätt till utveckling och ett värdigt liv tillgodoses. Kommunens arbete präglas av lyhördhet och respekt för den enskilde. Barnens bästa är i centrum för alla beslut.

Resultatuppdrag	Målnivå 2021	Resultat aug. -21	Resultat 2020	Baslinje 2019	Bedömning helår 2021
Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst ska öka.	91%	saknas	84%	87%	
Andelen brukare som är nöjda med sitt särskilda boende ska öka.	79%	saknas	83%	78%	
Andelen vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska	0,8%	saknas	1,0%	1,0%	
Andelen deltagare som efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd får egen försörjning ska öka	50%	84%		-	

Bedömning: Målet bedöms delvis uppnått vid årets slut.

Brukares nöjdhet med sin hemtjänst och sitt särskilda boende mäts genom den nationella undersökningen "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?". Mätningen genomförs en gång/år, men årets mätning är försenad. Enkätinsamlingen planeras ske i december och resultatet presenteras i maj 2022.

Inom kommunens särskilda boenden (SÄBO) och hemtjänst har arbetet fortlöpt med att möjliggöra en meningsfull vardag för brukare genom att aktiviteter utgår från individens intressen och behov, så kallad professionell, personcentrerad planering.

Kompetenshöjande insatser för personal inom äldreomsorgen pågår inom Äldreomsorgslyftet. Genom att öka andelen personal med adekvat utbildning skapas bättre förutsättningar och högre kvalitet inom verksamheten.

Införandet av heltid som norm bedöms påverka personalkontinuiteten inom både SÄBO och hemtjänsten positivt. Genom att brukaren möter ett mindre antal olika personer skapas bättre förutsättningar för personcentrerat arbete, vilket i sin tur väntas öka nöjdheten hos brukarna.

Arbetet med insatser för att bryta arbetslöshet och för att deltagare i arbetsmarknadsinsatser ska nå egen försörjning fortlöper. Utöver insatser såsom anställningar i syfte att bryta långtidsarbetslöshet och motiverande insatser ges också ett sammanhållande stöd i kontakterna med övriga myndigheter vilket ökar möjligheten för individen att kunna erbjudas, och ta del av, rätt insatser.

En utökad samverkan mellan socialnämndens och arbetslivsnämndens verksamheter samt Arbetsförmedlingen har gett positiv effekt på antalet personer som är långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd. Under perioden har det lägsta antalet hushåll som är i behov av försörjningsstöd uppmätts sedan 2018. Även hushåll med långvarigt bistånd (mer än 10 månader) har minskat under de senaste två åren.
Under årets första åtta månader har 84% av de deltagare som avslutats i arbetsmarknadsåtgärd nått annan försörjning än försörjningsstöd.

Mål 6 - God service med gott bemötande

Beskrivning: Gott värdskap, hög tillgänglighet och professionalitet är värden som genomsyrar Härnösands kommun. Ärenden handläggs skyndsamt och med hög kvalitet. Digitaliseringen är det självklara medlet för att utveckla tjänstekvalitet och effektivisera det interna arbetet. Kommunens medarbetare och politiker bemöter alltid människor med vänlighet, tydlighet och effektivitet. Genom samverkan, respekt och lyhördhet byggs det goda samhället.

Resultatuppdrag	Målnivå 2021	Resultat aug. -21	Resultat 2020	Baslinje 2019	Bedömning helår 2021
Inlägg på kommunens kundforum ska besvaras inom den utlovade svarstiden	92%	97%			
Kommuninvånarnas upplevelse av gott bemötande och tillgänglighet vid kontakt med kommunen ska öka	Index 55	saknas	Index 55	Index 53	
Resultatet i SKRs mätning av företagsklimatet ska öka. (Insikt)	79	90 *	80	78	

*) Resultatet vid tiden för delåret. Preliminärt utfall.

Bedömning: Målet bedöms uppnått vid årets slut.

För att underlätta och förbättra servicen till invånarna skapades under 2019 ett kundforum på kommunens hemsida där invånare kan ställa frågor. Frågorna och svaren på dessa finns tillgängliga att läsa på hemsidan och fungerar som en informationskanal för invånare och besökare. Kundforum fortsätter växa som kanal och under årets första månader har antalet ärenden ökat med 44% i jämförelse med samma period föregående år. Forumet utvecklas och fylls löpande på med nya frågor och svar. De tre mest besökta frågeställningarna under årets åtta första månader har gällt datumparkering, möjlighet att köpa ved, samt hur man lämnar medborgarförslag (e-förslag). Genom att servicecenter organisatoriskt är en del av kommunikations-avdelningen skapas ett nära samarbete i kommunikationen med kommunens innevånare vilket bedöms påverka service och kvalité positivt.

Arbetet med att utveckla och marknadsföra e-tjänster fortgår, dock har det strategiska arbetet fått stå tillbaka något till förmån för den operativa produktionen av e-tjänster under perioden. Orsaken till detta är det ökade behovet av e-tjänster som uppstått under pandemin.

Under året har E-tjänsteproduktionens processer kartlagts vilket kommer att vara till stort stöd i det fortsatta arbetet. Den strategiska planeringen och det långsiktiga utvecklingsbehovet gällande e-tjänsteutveckling kommer under hösten att involveras i arbetet för den kommunövergripande digitaliseringsgruppen.

Insikt är en nationell servicemätning av kommunernas myndighetsutövning. Resultatet vid delåret visar en tydlig ökning i jämförelse med föregående års resultat där resultatet för företag når index 90 vilket är ett mycket högt resultat och en ökning med hela 10 indexpunkter i jämförelse med föregående år. Resultatet för delåret är dock inte komplett varför resultatet vid årsskiftet kan vara lägre.

Mål 7 - Framtidens arbetsgivare

Beskrivning: Härnösands kommun är en föregångare som arbetsgivare och erbjuder en attraktiv arbetsplats dit människor söker sig. Organisationen präglas av nyfikenhet med beredskap för nya utmaningar. Medarbetare ges ett gott ledarskap, möjlighet till personlig och professionell utveckling och inflytande över sitt arbete. Härnösands kommun är en jämställd och hälsofrämjande arbetsplats med låga sjuktal, mångfald och goda arbetsvillkor.

Resultatuppdrag	Målnivå 2021	Resultat aug. -21	Resultat 2020	Baslinje 2019	Bedömning helår 2021
Andelen enheter med en sjukfrånvaro högre än riksgenomsnittet för kommuners sjukfrånvaro ska minska.		saknas			*
Korttidssjukfrånvaron ska minska.	14 200	8 531		13082	
Resultatet av mätningen av Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka.	Ökning	saknas	Index 82	Index 79	*

*) Ingen bedömning av måluppfyllese vid årets slut kan göras. Se kommentarer i målredovisningen.

Bedömning: Måluppfyllelsen för helåret är vid tiden för delåret mycket svår att bedöma, detta då nationella rekommendationer med anledning av covid-19 påverkar såväl arbetssituationen som sjukfrånvaron för kommunens medarbetare.

Korttidssjukfrånvaron ökade kraftigt under 2020 som följd av den rådande pandemin och nationella rekommendationer om att stanna hemma från arbetet även vid lindriga symptom. Under 2021 har korttidssjukfrånvaron minskat och närmar sig nivån före pandemin. Utfallet efter april månad var 5239 dagar och efter augusti 8561 dagar. Med syfte att minska korttidsfrånvaron i kommunen pågår ett arbete med att ta fram ett material innehållande verktyg och utbildningsinsatser riktat till kommunens chefer. Ett kommunövergripande arbete kommer att genomföras. Utifrån delårets resultat av korttidssjukfrånvaro bedöms utfallet vid årets slut ligga mellan 13-14000 dagar. Genom detta bedöms resultatuppdraget kunna vara uppnått vid årsskiftet, denna bedömning är dock osäker med anledning av den pågående pandemin och nationella rekommendationer kopplade till denna.

Arbetet med att finna en tillämplig modell för att öka frisknärvaron och minska sjukfrånvaron pågår.
Nöjd medarbetarindex mäts årligen genom medarbetarundersökningen och benämns i denna Hållbart medarbetarengagemang, HME. Kommunens resultat 2020 är Index 82, i jämförelse med andra kommuner är detta att betrakta som ett bra resultat. Årets mål är att öka resultatet i jämförelse med föregående år.

Många av kommunens medarbetare har fått en förändrad arbetssituation som följd av pandemin och de nationella rekommendationerna. Det är därmed svårt att bedöma om den satta målnivån för Hållbart Medarbetarengagemang, HME, kommer att uppnås vid årets slut.

Mål 8 - Välskött och stabil ekonomi

Beskrivning: I Härnösands kommun används resurser effektivt, ändamålsenligt och med långsiktighet. Uppsatta budgetmål uppnås och kommunens ekonomiska ställning är god. Långsiktiga och rätt genomförda investeringar och upphandlingar ger utveckling på kort och lång sikt. God analys och uppföljning samt respekt för miljömässig och social hållbarhet är en självklarhet.

Resultatuppdrag	Målnivå 2021	Resultat aug. -21	Resultat 2020	Baslinje 2019	Bedömning helår 2021
Kommunens resultat av skatteintäkter och generella statsbidrag	1,0%	0,8%	3,54%	0,2% *	
Självfinansieringsgraden för kommunens investeringar	100%	408%			

* Förändrad Målnivå enligt beslut §144 Kommunfullmäktige 25 November 2019

Bedömning: Målet bedöms inte uppnått vid årets slut.

Kommunens resultat av skatteintäkter och generella statsbidrag för delåret uppgår till 0,8 procent. Det prognostiserade resultatet för 2021 ligger klart under budget vilket innebär att resultatet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag på helår inte bedöms nå upp till det satta målvärdet på 1,0 procent.

Självfinansieringsgraden uppgår vid delåret till 408 procent vilket förklaras av en ovanligt låg investeringstakt för perioden. Det innebär att kommunen fyra gånger om har kunnat finansiera sina egna investeringar.
Helårsprognosen för investeringar och kommunens resultat visar på att målet om 100 procent självfinansieringsgrad av investeringarna inte kommer kunna uppfyllas. Detta förklaras främst av att det prognostiserade helårsresultatet är för lågt i förhållande till vad som är planerat i budget.

1.6.1.2 *Bedömning avseende god ekonomisk hushållning*

Enligt kommunallagen ska kommunerna ha en god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning innebär att kommunen når både sina finansiella och verksamhetsmässiga resultatuppdrag, samt att verksamheten bedrivs på ett långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt sätt. Lagen har utformats så att det är upp till varje kommun att definiera innebörden av god ekonomisk hushållning.

För att kommunen ska bedömas ha uppnått god ekonomisk hushållning ska de finansiella målen vara uppnådda samt minst hälften av övriga resultatuppdrag. Ett resultatuppdrag bedöms uppnått om resultatet är bättre än baslinjen (delvis uppfyllt) eller att målnivån är uppnådd (helt uppfyllt).

I ljuset av att de två finansiella målen inte bedöms kunna uppnås så hjälper det inte att 84 % av de övriga resultatuppdragen bedöms kunna uppnås helt eller delvis.

Den sammanfattande bedömningen blir därmed att Härnösands kommun inte kommer att uppnå god ekonomisk hushållning vid årets slut.

1.6.2 *Resultat och ekonomisk ställning för den kommunala koncernen*

1.6.2.1 *Koncernens resultat*

Periodens resultat	mnkr	Andel av eget kapital
Kommunen	9,8	2,5%
HEMAB konernen	34,9	9,8%
AB Härnösandshus koncernen	6,3	2,2%
Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen (33%)	0,3	4,3%
Invest i Härnösand AB	0,5	11,6%

Den kommunala koncernen uppvisar ett positivt resultat, som för koncernföretagens del är att betrakta som bättre än motsvarande period föregående år även om resultatet i sin helhet är 56,3 mnkr lägre. Framförallt Hemab uppvisar ett bättre resultat som är mer i linje med den marknadsmässiga utvecklingen. Härnösandshus är alltjämt att betrakta som en stabil verksamhet och visar på ett resultat inom ramen för vad som kan anses normalt för verksamheten. De mindre koncernföretagen visar också på en för perioden sund resultatutveckling.

1.6.2.2 *Intäkts- och kostnadsutveckling*

INTÄKTS- & KOSTNADSUTVECKLING 2021 (%)	Förändring mot fg. år

Verksamhetens intäkter	8,3%
Verksamhetens kostnader	8,0%

Det är framförallt kommunens kärnverksamheter som orsakar periodens kostnadsökning samtidigt som Hemab har gynnats av de höga elpriserna vilka bidragit till både intäkts- och kostnadsutvecklingen. Marknadsförhållandena för Hemab var betydligt mer gynnsamma under nuvarande period jämfört mot samma period föregående år. Härnösanshus jämförelse mot föregående period försvåras något eftersom den innehöll en större realisationsvinst genom avyttring av fastighet som inte är att betrakta som normalt. Hyresintäkterna är samtidigt högre vilket förklaras av årets hyreshöjningar om 1,06% samt till följd av förvärvet av fastigheten Rådhuset 4.

1.6.2.3 *Investeringar*

Hemab har för perioden främst reinvesterat i befintliga ledningsnät och anläggningar samt tagit kolfiltret vid vattenverket i drift varav den totala investeringen uppgått till 35 mnkr. Kommunfastigheter har förvärvat 50% av aktierna i Härnösand Handel AB till ett värde av 4,1 mnkr.

1.6.2.4 *Soliditet*

SOLIDITET	2021 Aug	2020 Dec
Soliditet %	27,6%	26,2%
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt %	8,2%	6,6%

Soliditetsutvecklingen är alltjämt positiv. Kommunkoncernen har ökat sin förmåga att på sikt kunna reglera pensionsåtagandet hos kommunen och Räddningstjänsten trots att kommunens totala pensionsåtagande ökat oproportionerligt som en effekt av ändrat dödlighetsantagande. Det är i synnerhet det positiva koncernresultatet som är förklaringsvariabel till utvecklingen av den långsiktiga betalningsförmågan, samtidigt som de disponibla medlen inte i någon hög grad uppbundits i anläggningstillgångar.

1.6.2.5 *Likviditet*

LIKVIDITET	2021 Aug	2020 Dec
Kassalikviditet	100,4%	61,9%
Rörelsekapital, mnkr	19,6	-230,9
Anläggningskapital, mnkr	859,1	1 057,8

Kassalikviditeten har sett en betydande ökning för kommunkoncernen under perioden, vilken i hög grad förklaras av Hemabs höga resultat och kommunens låga investeringstakt för perioden. Att kassalikviditeten överskrider 100% innebär att koncernen har mer likvida medel än kortfristiga skulder. Det är teoretiskt önskvärt men i tider av hög inflation är det inte ekonomiskt optimalt.

Rörelsekapitalet har ökat vilket är positivt då det utgör kapitalet kommunkoncernen använder sig av för att finansiera den löpande verksamheten. Förändringen innebär indirekt att kommunkoncernen har ett bättre kassaflöde jämfört mot årsskiftet. Att utfallet är positivt innebär att kommunkoncernens leverantörer inte längre finansierar verksamheten.

Anläggningskapitalet har för perioden sett en större minskning vilket visar att det finns en lägre grad anläggningstillgångar sett till kommunkoncernens långfristiga skulder vilket ej är önskvärt. Den största förklaringsvariabeln är dock att en stor del av kommunkoncernens skulder ombundits från kortfristiga skulder till långfristiga skulder. Det rör sig alltså inte om ett skuldnetto som växer oproportionerligt.

1.6.2.6 Avvikelser mellan budget och prognos

Hemab uppvisar en positiv budgetavvikelse med 12,4 mnkr. Intäkterna är prognostiserade till 446,7 mnkr. Jämfört med budgeterade intäkter på 441,3 mnkr är det en ökning med 5,4 mnkr. De högre prognostiserade intäkterna beror främst på att elpriset har legat betydligt högre de första åtta månaderna än det pris som budgeterades. I budget räknades med ett försäljningspris på 236 kr/MWh mot det faktiskt viktade genomsnittspriset på 404 kr/MWh. Även elproduktionen har varit högre de första åtta månaderna än vad som budgeterats, detta på grund av högre elpriser.

Prognosen för Härnösandshus uppgår till 9,5 mkr vilket är i nivå med den budget som lagts för året. För att möjliggöra ett resultat som är i nivå med budget bedöms det planerade underhållet i Härnösandshus behöva reduceras med ca 2 mkr under årets sista månader.

Räddningstjänsten visar en mindre budgetavvikelse som i huvudsak förklaras av intäktsbortfall vilket gör att resultatet prognostiseras bli 250 tkr lägre än budgeterat.

1.6.3 Resultat och ekonomisk ställning kommunen

1.6.3.1 Kommunens resultat

PERIODENS RESULTAT	2021 Aug	2020 Dec
Årets resultat, mnkr	9,8	67,8
Procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	0,8%	5,8%

Kommunen uppvisar ett positivt resultat för perioden, alltjämt är den ekonomiska utvecklingen oroande. Föregående års motsvarande period visade på ett komplicerat läge där pandemin gjorde att kostnader steg i höjden, likväl som att överkompensationen för perioden var tydlig. Nuvarande period visar ett betydligt lägre resultat trots en nettoökning av skatteintäkter och generella statsbidrag om 18,2 mnkr. Under 2021 kommer inga ytterligare riktade statsbidrag att utgå för att kompensera för kostnader med anledning av covid-19 pandemin. Därmed kommer de merkostnader som framförallt socialnämnden har haft under pandemin att få en mer direkt effekt på kommunens resultat.

1.6.3.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

INTÄKTS- & KOSTNADSUTVECKLING 2021 (%)	Förändring mot fg. år
Verksamhetens intäkter	-2,9%
Verksamhetens kostnader	5,5%
Skatteintäkter och generella statdbidrag	1,5%

Kommunen har framförallt tappat intäkter i form av hyror och arrenden samt i form av taxor och avgifter jämfört med motsvarande period föregående år. Nettoutvecklingen av intäkter uppgår i sin tur till -7,2 mnkr. Kostnadsmassan har dock ökat med 73,1 mnkr i sin helhet där framförallt ökade personalkostnader är den stora förklaringen. Nettoökningen av löner och tjänster uppgår till 61,6 mnkr. Covid-19 har framförallt hos socialnämnden inneburit extrakostnader under framförallt årets första fyra månader. Därtill bidrar det av SKR ändrade dödlighetsantagandet vid beräkningen av pensionsskuld till 7,8 mnkr i högre kostnad vilket inte är att anse som normalt.

1.6.3.3 Likviditet

LIKVIDITET	2021 Aug	2020 Dec
Kassalikviditet	94,0%	81,9%
Rörelsekapital, mnkr	-9,2	-52,7
Varav semsterlöneskuld	44,2	70,9
Anläggningskapital, mnkr	404,2	437,9

Det positiva resultatet har haft en positiv påverkan på kassalikviditeten, den så kallade kortfristiga betalningsförmågan. I synnerhet när likviditet inte bundits upp i anläggningstillgångar eller övriga omsättningstillgångar i någon betydande grad.

Rörelsekapitalet är kraftigt förbättrat vilket innebär att kassaflödet är bättre och att kommunens leverantörer till en mindre grad finansierar den löpande verksamheten. Dock visar det minskade anläggningskapitalet att kommunen inte investerar på en sådan nivå som är att förvänta sig. Det innebär i sin tur att kommunen tappar värde i sina anläggningstillgångar betydligt snabbare än de långfristiga skulderna minskar. Hade kommunen amorterat av sina skulder hade utvecklingen av anläggningskapitalet varit mer ekonomiskt hälsosam.

1.6.3.4 Soliditet

SOLIDITET	2021 Aug	2020 Dec
Soliditet %	35,3%	34,4%
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt %	-19,9%	-20,8%

Härnösands kommuns långsiktiga betalningsförmåga har ökat marginellt sedan årsskiftet. Eftersom pensionsåtagandet har ökat oproportionerligt på grund av det ändrade dödlighetsantagandet är den relativa styrkan i utvecklingen av soliditeten bättre än vad som framgår av nyckeltalens utveckling. Dock är ej kommunen kapabel att med egna medel finansiera sitt fulla pensionsåtagande även om medel från Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse beaktas.

1.6.3.5 Investeringar

NETTOINVESTERINGAR	2021 Aug	2020 Aug
Nettoinvesteringar (mnkr)	-9,1	-23,5
Nettoinvesteringar i relation till avskrivningar	31,8%	72,5%

Kommunen har investerat i en ovanligt låg takt jämfört mot föregående perioder. Nytt för perioden är att kommunen investerar i immateriella anläggningstillgångar där det nya lönesystemet efter aktivering, kommer att skrivas av under de sju år kontraktet löper. Kommunens avskrivningar är högre än nettoinvesteringarna vilket innebär att kommunen tappar tillgångsmassa vilket ej är önskvärt. Det ska dock ställas i relation till att kommunen ofta visar en relativt passiv investeringstakt under årens första åtta månader jämfört med resterande del av året.

1.6.3.6 Låneskuld och borgensåtagande

BORGENSÅTAGANDE (mnkr)	2021 Aug	2020 Dec
Borgen	1401	1421
Varav kommunala företag	1379	1399
Varav egna hem	0	0
Varav övriga	21	21

Kommunkoncernen har minskat sin belåning sedan årsskiftet vilket är ett hälsosamt tecken. Låneåtagandet har återgått till nivåerna från 2019 samtidigt som kommunen alltjämt avstår från att amortera sina lån, vilka fortsatt uppgår till 210 mnkr.

1.6.3.7 Avvikelser mellan budget och prognos

Helårsprognos (mnkr)	Budget helår	Prognosavvikelse helår	Prognostiserat resultat helår
Kommunstyrelse inkl KF	0,0	9,8	9,8
Kommungemensam verksamhet	0,0	1,8	1,8
Arbetslivsnämnd	0,0	-0,3	-0,3
Samhällsnämnd	0,0	-3,5	-3,5
Skolnämnd	0,0	-19,9	-19,9
Socialnämnd	0,0	-36,9	-36,9
Summa verksamhetens nettokostnader	**0,0**	**-49,1**	**-49,1**
Skatteintäkter och finansnetto	17,5	30,4	47,9
Summa	**17,5**	**-18,8**	**-1,3**

Kommunens prognos för det samlade helårsresultatet landar på -1,3 mnkr, att jämföra med det budgeterade helårsresultatet på +17,5 mnkr. Den prognostiserade budgetavvikelsen uppgår därmed till -18,8 mnkr och beror på att nämndernas verksamhet (verksamhetens nettokostnad) förväntas avvika negativt mot budget med -49,1 mnkr. Därtill har beslut fattats om en obudgeterad satsning på minskad arbetslöshet som prognostiseras belasta årets resultat med ytterligare - 6,0 mnkr. På den positiva sidan prognostiseras skatteintäkter och generella statsbidrag avvika positivt mot budget med +36,5 mnkr.

Verksamhetens nettokostnad (-49,1 mnkr)

Den samlade prognostiserade budgetavvikelsen för verksamhetens nettokostnad, dvs nämndernas verksamhet, uppgår till -49,1 mnkr. Det är främst socialnämnden (-36,9 mnkr) och skolnämnden (-19,9 mnkr) som utgör prognosavvikelsen gentemot budget för verksamhetens nettokostnad men också samhällsnämnden (-3,5 mnkr) medan kommunstyrelsen har en positiv budgetavvikelse på +9,7 mnkr.

Kommunstyrelsen (+9,7 mnkr)

Den positiva budgetavvikelsen inom kommunstyrelsen beror främst på att avsatta medel till införande av heltidsresan inte behövt användas i den omfattning som budgeterats. Därutöver har kommunstyrelsen haft lägre personalkostnader när vakanser och sjukskrivningar inte har återbesatts fullt ut. En annan bidragande orsak till det prognostiserade överskottet är att införandet av nytt lönesystem klassificerats som en immateriell tillgång vars utgifter bokförs som en investering istället för, som budgeterats, en kostnad på driftsbudgeten.

Samhällsnämnden (-3,5 mnkr)

Samhällsnämndens intäkter väntas minska med -6,8 mnkr jämfört med helårsbudget vilket främst beror på minskade intäkter från badanläggningar. De prognostiserade kostnaderna förväntas blir ca +3,3 mnkr lägre än budget vilket främst beror på lägre personalkostnader där exempelvis kostnader för vikarier inom fritidsanläggningar minskat under pandemin.

Socialnämnden (-36,9 mnkr)

Inom Socialnämnden är det främst ökade personalkostnader (-34 mnkr) som utgör den prognostiserade avvikelsen. En betydande delförklaring till de utökade kostnaderna för personal är den utökade bemanningen för att minska risken för smittspridning samt det Covid-19 team som funnits under första kvartalet 2021. Socialnämndens bedömning är att ca -21,6 mnkr av nämndens kostnader under 2021 är hänförliga till den pågående Covid-19-pandemin. Med anledning av den statliga covid-

19-relaterade ersättningen för december månad 2020, på totalt +7 mnkr som kunde bokföras först 2021, landar dock den prognostiserade nettoeffekten för covid-19 under 2021 på -14,6 mnkr.

På verksamhetsområdesnivå så är det hemtjänsten som är främsta orsaken till det prognostiserade underskottet. Det samlade underskottet för hemtjänsten uppgår till -22,7 mnkr, varav ca -7,6 mnkr är volymrelaterad och beror på ökat antal utförda hemtjänsttimmar. Resterande del av underskottet är främst relaterat till för låg brukartid vilket innebär att hemtjänsten inte bedrivs på ett tillräckligt ekonomiskt effektivt sätt.

Särskilt boende prognostiserar ett underskott på -10,8 mnkr. Främsta orsaken är ökade personalkostnader (-8,9 mnkr) och en delförklaring är ökad grundbemanning samt extra chefer i syfte att minska spridningen av Covid-19 under perioden jan-april.

Hälso- och sjukvården prognostiserar ett underskott om -8,2 mnkr vilket beror på att det tidigare under året varit mycket inhyrd personal.

Individ och familjeomsorgen prognostiserar med en positiv budgetavvikelse om +3,8 mnkr vilket främst beror på lägre placeringskostnader för HVB för barn och unga.

Skolnämnden (-19,9 mnkr)

Intäkterna för Skolnämnden väntas överstiga budget med +7,9 mnkr på helårsbasis och beror bland annat på högre statsbidrag, sjuklönekompensation från Försäkringskassan under Coronapandemin, samt ökade intäkter från försäljning av verksamhet, barn/elever från andra kommuner.

På kostnadssidan är det främst personalkostnaderna som prognosticeras överstiga budget med -18,6 mnkr som förklarar den negativa budgetavvikelsen. En viss del av personalkostnadsökningen motsvaras av ökade statsbidrag och en del av underskottet för personalkostnader är hänförliga till den rådande pandemin då fler korttidsanställningar har behövts för att kunna bedriva verksamheten under den ordinarie personalens frånvaro.

En förklaring till de ökade personalkostnaderna är att ett större antal elever väljer fristående skolverksamhet vilket inneburit en nödvändig omdisponering av budgetmedel från främst personalkostnader inom verksamhet bedriven i egen regi till kostnader för köp av huvudverksamhet bedriven i extern regi. Anpassning av verksamhetskostnaderna i egen regi till budget har dock inte genomförts i den utsträckning som krävts. Även kostnader för köp av huvudverksamhet i extern regi prognostiseras bli -4,4 mnkr högre än budgeterat.

Totalt beräknas covid-19 relaterade kostnader och intäkter uppgå till -4,3 mnkr. Här inryms då bland annat personalkostnader samt inköp av extra städ och material samt intäkter för sjuklönekompensationen.

Satsning för minskad arbetslöshet 2021 (-6,0 mnkr)

Kommunfullmäktige fattade 2021-04-26 § 44 beslut om en utökad satsning på minskad arbetslöshet. Utöver befintliga budgeterade medel om 2 mnkr avsattes ytterligare 8 mnkr vars finansiering skulle ske via årets resultat. En färsk prognos framtagen av arbetslivsnämnden visar på en totalkostnad för satsningen under 2021 på -8 mnkr varav -6 mnkr kommer belasta resultatet på finansverksamheten.

Skatteintäkter och generella bidrag och utjämning (+36,5 mnkr)

Skatteintäkterna väntas enligt senaste prognos bli +33,2 mnkr högre och bidrag samt utjämning +2,7 mnkr högre samt fastighetsavgift +0,5 mnkr högre än budget. De ökade skatteintäkterna beror helt på

förväntade positiva slutavräkningar för åren 2020 och 2021 då SKR gjort en upprevidering av skatteunderlagsutvecklingen främst avseende starkare utveckling av antalet arbetade timmar i slutet av 2020 jämfört med tidigare uppskattning samt att det finns skäl att tro på starkare utveckling under andra halvåret 2021. Det förbättrade utfallet från bidrag och utjämning är hänförlig till inkomstutjämningen som väntas innebära en högre intäkt än budgeterad.

1.7 Balanskravsresultat

Balanskravsresultat (mnkr)	2021 Prognos	2020	2019
= Årets resultat enligt resultaträkningen	**-1,3**	**61,4**	**3,2**
– Samtliga realisationsvinster	-0,2	-0,3	-0,8
• Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
• Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**-1,5**	**61,1**	**2,4**
– Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
• Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
= Balanskravsresultat	**-1,5**	**61,1**	**2,4**

Kommunen har för räkenskapsåret inget ingående negativt balanskrav att återställa. Enligt det prognostiserade resultatet kan kommunen komma att vid räkenskapsårets slut uppvisa ett negativt balanskravsresultat om -1,5 mnkr. Om utfallet för året blir negativt kan kommunen komma att behöva visa på ett överskott under de kommande tre åren. Beslut om det fattas i så fall när ett balanskravsunderskott är konstaterat.

1.8 Väsentliga personalförhållanden

Väsentliga personalförhållanden redovisas nedan för kommunen som organisation. Gällande koncernen redovisas väsentliga personalförhållanden i årsredovisningen.

1.8.1 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro i kommunen, jan - jul	2021	2020
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	6,6	7,6
Andel sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer i % av total sjukfrånvaro	53	46
Sjukfrånvaron för kvinnor	6,9	7,8
Sjukfrånvaron för män	5,1	6,8
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	4,8	7,7
Sjukfrånvaron i åldrarna 30-39	6,5	7,1
Sjukfrånvaron i åldrarna 40- 49 år	5,3	6,8
Sjukfrånvaron i åldrarna 50-59	7,4	8,7
Sjukfrånvaron i åldrarna 60 år eller äldre	6,9	8,6
Sjukfrånvaro per förvaltning, jan - jul	2021	2020
Kommunstyrelseförvaltningen	3,4	4,8
Arbetslivsförvaltningen	3,4	6,7

Samhällsförvaltningen	5,0	3,5
Skolförvaltningen	6,9	7,7
Socialförvaltningen	7,9	9,5

Sjukfrånvaron under 2020 var högre än den varit på många år som en direkt följd av den rådande pandemin. Under 2021 har sjukfrånvaron varit 6.9 % för de sju första månaderna vilket är en knapp procentenhet mindre än för samma period förra året. Det är stor skillnad mellan nämnderna. Nämnder där medarbetare i högre grad utför arbetet på plats har högre sjukskrivningstal än nämnder vars medarbetare har större möjlighet att arbeta på distans, vilket är en följd av rekommendationer om att stanna hemma vid symtom.

1.8.2 Årsarbetare

	Månads-avlönade 2021/08	Varav kvinnor (%)	Månads-avlönade 2020/08	Varav kvinnor (%)	Tillsvidare-anställda 2021/08	Tillsvidare-anställda 2020/08
Kommunstyrelsen	210	70	217	67	196	197
Arbetslivsnämnden	102	63	87	55	86	77
Samhällsnämnden	75	47	71	48	70	71
Skolnämnden	893	74	901	74	717	716
Socialnämnden	859	70	864	72	791	786
Kommunen totalt	2134	69	2134	69	1854	1840

Förändringen i antalet årsarbetare mellan augusti 2020 och augusti 2021 är marginell. På totalen är antalet precis lika stort. Kortfattat innebär det att de förstärkningar som gjordes under våren 2020 med anledning av pandemin fortfarande finns kvar, åtminstone numerärt.

1.9 Förväntad utveckling

Federal Reserve i USA har genom att fortsätta trycka pengar i en hög takt bidragit till en hög inflation i dollarn som under lång tid agerat global reservvaluta, aktiemarknaden har som effekt ökat i värde.

Därtill råder en stor osäkerhet kring Kinas agerande kring omstruktureringen av deras framgångsrika företag. Vidare är situationen kring Evergrande ett mörkt orosmoln på den finansiella marknaden. Problem att betala skulder kombinerat med en hög grad av utgivna papper riskerar att skapa dominoeffekter som kan leda till allvarliga ekonomiska konsekvenser på en global skala.

Sveriges ekonomiska återhämtning har börjat närma sig en nivå i linje med de nivåerna av BNP som var aktuella innan Covid-19 och SKR förväntar sig att riket ska nå nivån under årets tredje kvartal. Nya smittvågor utgör på grund av bland annat vaccinationen en eventuell lägre ekonomisk risk. Enligt SKR:s prognos förväntas skatteunderlaget växa med 1,1 procent per år under 2020-2024 vilket är betydligt lägre än de senaste tio årens genomsnitt vilka uppgår till 1,6 procent till stora delar som en direkt ekonomisk konsekvens av Covid-19.

1.9.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen fortsätter arbetet med digitalisering, både av egna processer och genom stöd till nämndernas arbete med detta. Prioriterade områden är

- Automatisering av processer och repetitiva administrativa arbetsuppgifter.
- Digital utrustning, standardisering och anpassning utifrån användningsområde och funktion till rätt kostnad.

- Fjärrarbete och digitala möten, fortsätta utveckla användandet av och åtkomst till arbetsrelaterat material och system med rätt säkerhetsperspektiv och åtkomstmetod.

Arbetet med införande av nytt lönesystem fortskrider, nytt system för självservice ska implementeras och utbildningar genomföras löpande.

Det pågår ett arbete kring att Överförmyndaren i Härnösands kommun gör en gemensam förvaltningsorganisation med Kramfors kommuns överförmyndarverksamhet. Verksamheten kommer enligt plan att lokaliseras till Härnösand. Vid tiden för delårsrapporten finns inget avtal skrivet, ett sådant avtal kommer inte reglera överförmyndarens politiska organisation. Förändringen väntas genomföras med start 1 januari 2022.

1.9.2 *Arbetslivsnämnden*

Arbetsförmedlingens statistik visar på att arbetslösheten återhämtar sig efter pandemin, men att konkurrenssvaga grupper befinner sig längre tid i arbetslöshet. Arbetslivsnämnden har i detta en utmaning att matcha deltagare vidare till sysselsättning via det utbud och stöd som verksamheterna erbjuder.

Viktiga medel för att nå effekt i nämndens arbete är samverkan med näringsliv, andra utbildningsaktörer och huvudmän.

I det strategiska perspektivet pågår samverkan med regionens vuxenutbildningar och Mittuniversitetet i syfte att ha regionala perspektivet för ögonen när utbildningsutbud matchas till arbetsmarknadens efterfrågan.

Särskilt intressant beredningsarbete handlar om hur Härnösand, och då särskilt Vuxenutbildningens olika delar, kan arbeta för att bidra med studieplatser och utbildningar i linje med Northvolts behov för att främja Sundsvallsregionens arbete för Northvolts etablering i regionen.

1.9.3 *Samhällsnämnden*

Samhällsnämnden förväntar sig ett högt besöksantal av turister i kommunen, främst sommartid. Förväntningarna från besökare och medborgare är höga för de besöksmål, vandringsleder och anläggningar som nämnden ansvarar för och kan påverka kostnaderna om förväntningarna ska uppfyllas. Antalet ärenden inom myndighetsutövningen har ökat markant och väntas även kommande år ligga på en hög nivå. Detta visar på en vilja att bygga och investera i kommunen vilket är positivt men som samtidigt kan medföra merkostnader inom nämndens ansvarsområden.

1.9.4 *Skolnämnden*

Skolnämndens mål att uppnå en god miljö för utveckling och lärande har antagits utifrån skolforskningens slutsatser att ett varaktigt övergripande skolutvecklingsarbete behöver 5-7 år på sig för att långsiktiga effekter ska kunna utvärderas och önskvärda lägen ska kunna uppnås. De strategiska fokusområdena Nyanländas lärande, Digitalisering och Kompetensförsörjning har därför ett uttalat flerårsperspektiv med sig för att kunna följas systematiskt utifrån uppnådd och bedömd effekt.

Fortsatt rådande pandemiläge skapar osäkerhet i planeringsförutsättningarna för verksamheterna. Åtgärder för att hålla distans i lokaler och minska risken för uppkomst och spridning av smitta bedöms ha en fortsatt kostnadsdrivande effekt i förhållande till de tidigare planeringsförutsättningar och i förhållande till de budgeterade medel som fastslagits.

På nationell nivå pågår omfattande processer, såväl på regeringsnivå och myndighetsnivå, som bedöms påverka skolverksamheten under innevarande läsår. Inte minst gäller detta regelverket för de statsbidrag som är riktade och som kräver de lokala skolhuvudmännens motprestationer på olika sätt.

De allt större skillnaderna i de individuella förutsättningarna hos barn och elever att nå målen medför ökade krav på verksamheterna att vidta de så kallade kompensatoriska stödåtgärderna, vilka ska sörja för att utbildningen i så hög utsträckning som möjligt ska vara likvärdig.

1.9.5 Socialnämnden

Socialnämnden står inför en rad utmaningar i form utav ny planerad lagstiftning inom verksamhetsområdet. Under hösten kommer nämnden ta del av innebörd av dessa lagförslag än mera.

Införandet av heltid som norm pågår under 2021 i ”pilotform” för att därefter övergå i ett breddinförande inom nämndens samtliga verksamheter. Det innebär att det är viktigt att de medel KS avsatt för att stödja uppkomna kostnader till följd av heltidsinförande även finns tillgängliga att avropa under 2022.

Ett spännande och utvecklande arbete med att utveckla God och Nära vård i samverkan med länets övriga aktörer och inom kommunen kommer att pågå under de kommande åren.

Nämnden fortsätter sitt arbete med förebyggande åtgärder för att möta upp medborgares behov av vård och omsorg. Därutöver planeras/tillskapas nya platser inom Omsorgen av funktionsnedsatta och särskilt boende.

Utbildning av BPSD-team (Beteendemässiga, psykiska symptom vid demens) kommer att genomföras under hösten 2021.

Ett nytt verksamhetssystem kommer att implementeras under 2021.

Några av socialnämndens viktigaste utmaningar de kommande åren är att:

- Hantera omsorgsskulden

- Breddinföra ”heltid som norm”

- Noga följa utvecklingen avseende barn och ungas behov av nämndens stöd – särskilt i ljuset av pandemins följdverkningar

- Utveckla förmågan att rekrytera kompetent personal till nämndens alla verksamhetsområden

- Möta de demografiska förändringarna på klokast möjliga sätt.

2 Finansiella rapporter

2.1 Resultaträkning

(mnkr)		Kommun	Kommun	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
		2021 Aug	2020 Aug	Prognos 2021	Budget 2021	2021 Aug	2020 Aug
Verksamhetens intäkter	*Not 2*	239,5	246,7	387,6	354,0	625,3	577,4
Verksamhetens kostnader	*Not 3*	-1398,7	-1325,6	-2137,3	-2046,8	-1663,1	-1540,0
Avskrivningar		-28,6	-32,4	-42,8	-44,4	-96,4	-96,7
Verksamhetens nettokostnad		**-1187,8**	**-1111,3**	**-1792,5**	**-1737,2**	**-1134,2**	**-1059,3**
Skatteintäkter		808,1	789,6	1209,7	1176,5	808,1	789,6
Generella statsbidrag och utjämning		387,5	387,8	578,4	575,1	387,5	387,8
Verksamhetens resultat		**7,8**	**66,1**	**-4,4**	**14,4**	**61,4**	**118,1**
Finansiella intäkter		4,4	5,0	6,1	6,3	0,8	1,4
Finansiella kostnader		-2,4	-3,3	-3,0	-3,2	-10,3	-11,4
Resultat efter finansiella poster		**9,8**	**67,8**	**-1,3**	**17,5**	**51,8**	**108,1**
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat		**9,8**	**67,8**	**-1,3**	**17,5**	**51,8**	**108,1**

2.2 Balansräkning

(mnkr)		Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
		2021 Aug	2020 Dec	2021 Aug	2020 Dec
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar		0,4	0,0	0,4	0,0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		565,5	582,5	2530,9	2527,4
Maskiner och inventarier		48,4	51,1	156,6	165,9
Övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella anläggningstillgångar		194,9	195,2	38,7	35,7
Summa anläggningstillgångar		**809,2**	**828,8**	**2726,6**	**2729,0**
Bidrag till infrastruktur		0,0	0,0	0,0	0,0
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.		9,7	9,8	17,8	17,9
Fordringar		142,2	169,1	232,1	231,8
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank		158,0	112,8	207,0	173,1

Summa omsättningstillgångar		**309,9**	**291,7**	**456,9**	**422,8**
Summa tillgångar		**1119,1**	**1120,4**	**3183,5**	**3151,7**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	*Not 4*				
Periodens resultat		9,8	61,4	51,8	110,5
Resultatujämningsreserv		0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt eget kapital		385,1	323,6	826,9	716,3
Summa eget kapital		**394,9**	**385,0**	**878,7**	**826,8**
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		165,8	150,3	175,4	160,3
Andra avsättningar		0,0	0,0	121,7	125,4
Summa avsättningar		**165,8**	**150,3**	**297,1**	**285,7**
Skulder					
Långfristiga skulder		239,2	240,6	1570,4	1385,5
Kortfristiga skulder		319,2	344,4	437,3	653,7
Summa skulder		**558,4**	**585,0**	**2007,7**	**2039,2**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**1119,1**	**1120,4**	**3183,5**	**3151,7**
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	*Not 5*	1400,8	1421,2	21,4	21,4
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	*Not 6*	617,1	618,0	617,1	618,0
Övriga ansvarsförbindelser		2,1	2,1	2,3	2,3
Summa panter och ansvarsförbindelser		**2020,0**	**2041,3**	**640,8**	**641,7**

2.3 Noter

NOT 1 Redovisningsprinciper

Lagstiftning och normgivning

Härnösands kommun har i enlighet med lagen för kommunal bokföring LKBR (2018:597) och Rådet för kommunal redovisning (RKR) upprättat delårsrapporten om inget annat anges.

Värdering

Härnösands kommun tillämpar försiktighetsprincipen vilket innebär att värdering i räkenskaperna ska göras med rimlig försiktighet. Förfaller en osäkerhet vid en värdering ska kommunen välja en lägre värdering av tillgångar och en högre värdering av skulder.

Anläggningstillgångar

Vid en klassificering och upptagning som en materiell anläggningstillgång tillämpar kommunen från och med räkenskapsår 2019 RKR R4. Det innebär att tillgångarna måste vara avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, bedömas ha en nyttjandeperiod om minst tre år samt överstiga värdet om ett helt

prisbasbelopp. Anläggningstillgångar upptas till anskaffningsvärde i balansräkningen efter avdrag för planenliga avskrivningar. Undantaget för planenliga avskrivningar är mark, konst och pågående arbeten. Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter tas från och med 2010 upp som en långfristig skuld och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningstider har fram till 2009 baserats på SKL:s förslag, sedan 2010 skrivs kommunens anläggningstillgångar av efter nyttjandeperioden. Det har inte genomförts någon anpassning av avskrivningstiderna mellan företagen i de sammanställda räkenskaperna. Avskrivningarna påbörjas den dag anläggningstillgången tas i bruk. Bedömning av nyttjandeperiod sker i samråd av personal med teknisk kompetens inom aktuellt område tillsammans med ekonomiavdelningen. Komponentavskrivningar görs på nya investeringar som har ett värde över 1 mnkr.

Fram till och med 2009 tillämpas huvudsakligen följande ekonomiska livslängder:

- Fastigheter och anläggningar 20, 33 och 50 år
- Maskiner och inventarier 5-10 år
- Energidistributionsanläggningar 25 år
- VA-anläggningar 10, 20 och 33 år
- Från och med 2010 tillämpas huvudsakligen följande nyttjandetider för investeringar som är gjorda 2010 och senare:
- Fritidsanläggningar 10-60 år
- Fastigheter och anläggningar 10-60 år
- Parker 15-25 år
- Gatu- och belysningsanläggning 25-60 år
- Maskiner och inventarier 3-10 år

Vid klassificering av immateriella anläggningstillgångar tillämpar kommunen RKR R3.

Avsättningar och ansvarsförbindelser

En avsättning redovisas i balansräkningen i fallet att det föreligger en legal förpliktelse som är säker eller sannolik till sin förekomst men oviss till belopp eller infriandet av tidpunkt. Ansvarsförbindelser redovisas i det fall då en förpliktelse som härrör från inträffade händelser har en mer osäker natur och inte uppfyller kraven för skuld eller avsättning.

Finansiella tillgångar och skulder

En finansiell tillgång och en finansiell skuld redovisas i balansräkningen när kommunen blir part i det finansiella instrumentets avtalsmässiga villkor. Tillgångarna klassificeras som antingen anläggningstillgångar eller omsättningstillgångar beroende på syftet med innehavet. Ska tillgången brukas och innehas stadigvarande klassificeras den som en anläggningstillgång varav det omvända genererar en omsättningstillgång. De finansiella skulderna klassificeras som antingen en långfristig eller kortfristig skuld varav allt klassificeras som långfristigt utom i det fall den finansiella skulden förfaller till betalning inom tolv månader räknat från balansdagen eller förväntas bli betald inom det normala förloppet av kommunens verksamhetscykel.

Leasing

Från och med 2004 har all leasing redovisats i en tilläggsupplysning, från och med 2019 redovisas den i en not och ingår inte längre i ansvarsförbindelsen. Alla leasingavtal i kommunen har klassificerats som operationell leasing. Enligt RKR R5 ska klassificering ske vid leasingavtalets början och majoriteten av leasingavtalen har inte trätt i kraft under 2020. All leasing i kommunen är därtill fortsatt klassificerade som operationell leasing med grunden att leasingavtalen inte i all väsentlighet överför de risker och fördelar som är förknippade med att äga tillgången till leasingtagaren.

Extraordinära poster

Vid klassificering av extraordinära poster följer kommunen lagkrav och rekommendationer enligt 5 kap. 5 § LKBR samt RKR R11. Poster måste uppgå till ett väsentligt belopp, den ekonomiska händelsen får inte förväntas inträffa regelbundet samt att den måste sakna ett samband med kommunens normala verksamhet.

Jämförelsestörande poster

För att klassificera en ekonomisk händelse som en jämförelsestörande post följer kommunen RKR R11. Ramverket som ger upphov till en bedömning är att den ekonomiska händelsen inte är extraordinär men är viktig att uppmärksamma. Kommunen tillämpar en eventuell prövning i de fall då beloppet i all väsentlighet framgår som jämförelsestörande mellan åren.

Intäkter

Intäkter som är hänförliga till räkenskapsåret bokförs oavsett tidpunkten för betalningen. SKR:s senaste prognos på skatteavräkningen ligger till grund för beräkning och periodisering av årets skatteintäkt i enighet med RKR R2. Förutbetalda intäkter och övriga intäkter på balansräkningens skuldsida avses att periodiseras på nästkommande år om inget annat framgår av bokslutsbilaga. Investeringsbidrag intäktsförs enligt redovisningsprincipen för anläggningstillgångar. Kommunen tillämpar en strikt tolkning gällande hanteringen av de generella statsbidragen.

Sammanställda räkenskaper

I enighet med RKR R16 omfattar de sammanställda räkenskaperna kommunen, företag och kommunalförbund där kommunen har ett väsentligt inflytande och där företaget eller förbundet har en väsentlig betydelse för kommunen. Proportionell konsolidering tillämpas. Undantaget är alla organisationer som inte nämns i tilläggsupplysningarna. Av flera skäl har kommunen valt att tillsvidare undanta Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse från de sammanställda räkenskaperna då det råder en oenighet i om och hur en pensionsstiftelse eventuellt ska konsolideras för att ge en rättvisande bild. Kommunen kommer ompröva sin hållning efter RKR har kommit med direktiv under 2021.

Nedskrivningar

Om det vid balansdagen framgår att en materiell anläggningstillgångs verkliga värde är lägre än vad som följer av LKBR (1-3§§) ska tillgångens skrivas ned om värdeminskningen anses vara bestående enligt RKR R6 vilken är applicerbar på kommunal verksamhet som regleras av självkostnadsprincipen. I det fall de materiella anläggningstillgångarna används i verksamhetsgrenar som inte omfattas av självkostnadsprincipen med laga stöd tillämpas 27 kap. Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning (K3). Eventuella nedskrivningar för finansiella anläggningstillgångar hanteras enligt RKR R7.

Pensionskostnader och pensionsskuld

Kommunen följer RKR 10 sedan 2019 och beräkningarna för pensionsskulden bygger på den modell som anvisas i senaste RIPS.

Internredovisningsprinciper

Intäkter och kostnaderna i driftredovisningen speglar varje nämnds individuella ekonomiska relation till omvärlden. Därav saknas skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader Fin int/kost finns i viss mån i driften (räntekostnader) men elimineras bort på justeringsrad på samma sätt som avskrivningarna samt extraordinära kostnader i driftsredovisningen jämfört mot resultaträkningen. Omvänt förhållande gäller interndebiteringar som enbart upptas i driftsredovisningen men ej är föremål för kommunens resultaträkning.

Investeringsredovisningen utgörs av kommunexterna utgifter och i vissa fall löneutgift inkluderat sociala avgifter och andra direkt anställningsrelaterade utgifter.

(mnkr)	Kommun	Kommun
	2021 Aug	2020 Aug
NOT 2 Verksamhetens intäkter		
Försäljningsintäkter	11,9	12,2
Taxor och avgifter	26,3	30,3
Hyror och arrenden	22,6	33,0
Bidrag från staten	146,1	142,2
Bidrag övriga	16,0	13,6
Försäljning verksamhet	16,2	15,0
Övrigt	0,4	0,4
Summa verksamhetens intäkter	**239,5**	**246,7**

(mnkr)	Kommun	Kommun
	2021 Aug	2020 Aug
NOT 3 Verksamhetens kostnader		
Bidrag	-45,2	-43,8
Entraprenader och köp av verksamhet	-199,4	-194,4
Tjänster	-46,8	-39,0
Löner, ersättningar och sociala avgifter	-791,7	-737,9
Pensioner inkl. löneskatt	-73,2	-70,3
Pensioner inkl. löneskatt, ändrade beräkningsgrunder	-7,8	0,0
Lokalhyror	-128,5	-134,2
Fastighets- och driftskostnader	-21,8	-18,6
Material	-48,4	-52,7
Övriga verksamhetskostnader	-36,1	-34,7
Summa verksamhetens kostnader	**-1398,7**	**-1325,6**

(mnkr)	Kommun	Kommun
	2021 Aug	2020 Dec
NOT 4 Eget kapital		

Ingående eget kapital	385	323,6
Periodens resultat	9,8	61,4
Utgående eget kapital	**394,9**	**385**

(mnkr)	Kommun 2021 Aug	Kommun 2020 Dec
NOT 5 Panter och därmed jämförliga säkerheter		
Borgen i kommunala bolag	1379,4	1399,8
Borgensåtagande egna hem	0,0	0,0
Övriga borgensmässigaförpliktelser	21,4	21,4
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	**1400,8**	**1421,2**
Härnösands kommun har i december 1993 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 274 kommuner som per 2013-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga dessa kommuner har ingåtts ett avtal om hur ansvaret skall fördelas på varje medlemskommun vid ett eventuellt infriande av borgensansvaret. Principerna för denna fördelning sker efter en beräkningsmodell grundad på samtliga medlemskommuners respektive ägarandel i Kommuninvest. Härnösands kommun hade vid årsskiftet 2012/2013 en ägarandel i Kommuninvest som uppgick till 0,36 procent.		

(mnkr)	Kommun 2021 Aug	Kommun 2020 Dec
NOT 6 Ansvarsförbindelse för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner inkl. löneskatt	618,0	638,7
Ränte- och basbeloppsuppräkning	7,3	14,8
Nyintjänad pension (+)/Ädelreformen (-), Netto	-0,1	1,5
Ändring av försäkringstekniska grunder	13,1	-2,5
Årets utbetalningar	-21,4	-30,9
Övrig post	0,3	0,4
Förändring av löneskatt	-0,2	-4,0
Summa ansvarsförbindelse för pensioner inkl. löneskatt	**617,1**	**618,0**

NOT 7 Övriga upplysningar

Delårsrapporten innehåller cykliska effekter och säsongvariationer så som svängningar av semesterlöneskuld, skatteavräkning & en generellt lägre grad av investeringar. Det finns inga ändrade uppskattningar och bedömningar som påverkar den aktuella rapportperioden om det inte framgår av redovisningsprinciperna. Delårsrapporten har använt samma redovisningsmetoder och beräkningsmetoder som i den senaste årsredovisningen. I det fall redovisningsprinciperna korrigerats eller utvecklats till och med delårsrapporten framgår det i avsnittet innehållandes redovisningsprinciperna.

2.4 *Drift- och investeringsredovisning*

NÄMNDERNAS DRIFTSREDOVISNING (mnkr)	Intäkter	Kostnader	Nettokostnad	Budget nettokostnad	Avvikelse mot budget

Kommunstyrelse inkl KF	41,6	-154,3	-112,7	-129,2	16,6
Arbetslivsnämnden	65,6	-105,7	-40,1	-39,3	-0,9
Samhällsnämnden	13,7	-142,9	-129,1	-119,5	-9,6
Skolnämnden	82,1	-505,2	-423,1	-412,0	-11,1
Socialnämnden	81,9	-530,2	-448,3	-418,6	-29,7
Summa nämnder	**285,0**	**-1 438,3**	**-1 153,3**	**-1 118,6**	**-34,7**
Kommunövergripande verksamhet	55,1	-89,9	-34,8	-10,1	-24,7
Korrigering interna poster	-100,6	100,6	0,0	0,0	0,0
Korrigering avskrivningar	0,0	28,6	28,6	29,6	-1,0
Korrigering finansiella poster nämnder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	**239,5**	**-1 399,0**	**-1 159,5**	**-1 099,1**	**-59,4**
Korrigering finansen			70,1	42,1	28,0
Summa inkl. finansen					**-31,4**

Kommunstyrelsen inkl KF har 16,6 mnkr i positiv budgetavvikelse för perioden januari till och med augusti 2021. Detta beror främst på att projekt Rätt till heltid ännu inte har börjat generera kostnader i den takt som budgeterats, men också på att system- och konsultkostnader är lägre än budget för perioden.

Arbetslivsnämnden har -0,9 mnkr i negativ budgetavvikelse för perioden. Detta beror främst på att kostnader har inkommit och bokförts för de fem nya vuxenutbildningar som startades i höst, medan bidraget från Myndigheten för yrkeshögskolan för dessa utbildningar ännu inte har inkommit. En fordran som bedömts vara för osäker för att kunna bokas upp.

Samhällsnämnden har -9,6 mnkr i negativ budgetavvikelse för perioden januari till och med augusti 2021. Detta beror dels på minskade intäkter för fritidsanläggningarna till följd av covid-19, men också på ökat köp av huvudverksamhet p.g.a. höga entreprenadkostnaden under årets första åtta månader.

Skolnämnden har -11,1 mnkr i negativ budgetavvikelse för perioden januari till och med augusti 2021. Detta beror främst på ökade kostnader för personal jämfört mot budget vilket till viss del är covid-19-relaterade kostnader. Därutöver ökat köp av verksamhet till följd av att fler elever än budgeterat valt att studera hos annan huvudman.

Socialnämnden har -29,7 mnkr i negativ budgetavvikelse för perioden januari till och med augusti 2021. Detta beror främst på ökade kostnader för personal. En betydande delförklaring till detta är att socialnämnden har haft höga kostnader kopplade mot åtgärder för att minska risken för spridning av covid-19. Tillfälligt inhyrd personal, förbrukningsmaterial samt högre kostnader kopplade mot hemtjänstpeng utgör ytterligare kostnadsökningar och som bidrar till nämndens underskott för perioden.

Investeringsredovisning	**Utgifter sedan projektens start**			**Varav: årets investeringar**				

Färdigställda projekt	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse	Prognos helår	Prognos budgetavvikelse
Kommunstyrelse totalt	0,0	0,0	0,0	6,8	0,9	5,9	3,5	3,3
• varav Kommunstyrelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
• varav kommungemensamt & finansen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	-0,9		
Arbetslivsnämnd	0,0	0,0	0,0	1,5	0,8	0,7	1,5	0,0
Samhällsnämnd	6,0	0,5	5,5	49,5	6,3	43,2	45,5	4,0
• varav Västra Saltvik Ind omr et 1	6,0	0,5	5,5	0,0	0,0	0,0		
Skolnämnd	0,0	0,0	0,0	5,8	0,4	5,4	5,8	0,0
Socialnämd	0,0	0,0	0,0	1,4	0,8	0,6	1,4	0,0
Justering finansiella anläggningstillgångar				65,0	9,2	55,8		
S:a färdigställda projekt	**6,0**	**0,5**	**5,5**	**65,0**	**9,2**	**55,8**	**57,7**	**7,3**
Pågående projekt	**Beslutad totalutgift**	**Ack. Utfall**	**Avvikelse**	**Budget**	**Utfall**	**Avvikelse**		
Kommunstyrelse totalt	0,8	0,8	0,0	0,8	0,4	0,4		
• varav Kommunstyrelse	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0		
• varav kommungemensamt & finansen	0,8	0,8	0,0	0,8	0,8	0,0		
Arbetslivsnämnd	0	0	0,0	0	0	0,0		
Samhällsnämnd	48,1	22,3	25,8	28,6	3,6	25,1		
• varav Gerestabäcken 2020	1,6	-0,6	2,2	0,9	0,5	0,4		
• varav Bro över järnväg Hemab, 2020	14,4	14,4	0,0	0,0	0,2	-0,2		
• varav Kajer Skeppsbron	6,0	2,0	4,0	6,0	0,3	5,7		
• varav Lagning av Kaj kustbevakning	0,6	0,4	0,2	0,2	0,0	0,2		

• Varav Kattastrand 2021	4,5	0,1	4,4	4,5	0,1	4,4		
• Varav Sälstensudde 2021	4,5	0,2	4,3	4,5	0,2	4,3		
• varav Nybrogatan RE Komponent	6,0	4,0	2,0	2,0	0,4	1,6		
• varav Nybro 2023-1	1,3	0,0	1,3	1,3	0,0	1,3		
• varav Re lekutr. Tullportens lekpl.	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1		
• varav Re Ängsvägen 2021	2,0	0,2	1,8	2,0	0,2	1,8		
• varav Re Seminariegata n	3,0	0,3	2,7	3,0	0,3	2,7		
• varav Re Rosenbäcksall en	2,0	0,3	1,7	2,0	0,3	1,7		
• varav Bollgränd re gatan	1,0	0,1	0,9	1,0	0,1	0,9		
• varav Åtgärder badplatser 2020	0,4	0,3	0,1	0,4	0,3	0,1		
• varav Takbyte Mjällågård Västanå	0,6	0,5	0,1	0,6	0,5	0,1		
Skolnämnd	0,4	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0		
Socialnämd	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0		
S:a pågående projekt	**49,3**	**23,4**	**25,9**	**0,0**	**0,0**	**25,5**		
S:a investeringsprojekt	**55,3**	**23,9**	**31,4**	**65,0**	**9,2**	**81,3**		

Kommunstyrelsen har genomfört investeringar för 0,5 mnkr under perioden. Prognosen är att 3,5 mnkr av årsbudgeten på 6,8 mnkr kommer att användas under 2021, bland annat till teatern och ny IT-infrastruktur.

Arbetslivsnämnden har genomfört investeringar för 0,8 mnkr under perioden. Prognosen är att årsbudgeten på 1,5 mnkr kommer att användas under 2021.

Samhällsnämnden har genomfört investeringar för 5,6 mnkr under perioden. Prognosen är att 45,5 mnkr av total årsbudget på 49,5 mnkr kommer att användas under 2021, bland annat för arbete med Volontärvägen, beläggningsentreprenader, förlängning av Talgoxevägen samt byte till LED-belysning på Vårdkasens elljusspår.

Skolnämnden har genomfört investeringar för 0,8 mnkr under perioden. Prognosen är att årsbudgeten på 5,8 mnkr kommer att användas under 2021.

Socialnämnden har inte genomfört några investeringar under perioden. Prognosen är att årsbudgeten på 1,4 mnkr kommer att användas under 2021, bland annat till nytt brandskydd samt inköp av elcyklar.

3 Ekonomisk ordlista

ANLÄGGNINGSTILLGÅNG

Tillgångar avsedda för stadigvarande innehav såsom anläggningar och inventarier.

AVSKRIVNING

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela kostnaden över tillgångens livslängd.

BALANSLIKVIDITET

Betalningsförmåga på kort sikt. Definieras som kvoten mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

BALANSRÄKNING

Visar den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och hur den har förändrats under året. Av balansräkningen framgår hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar), respektive hur kapitalet anskaffats (lång och kortfristiga skulder samt eget kapital).

EGET KAPITAL

Skillnaden mellan tillgångar och skulder. Utgör det ackumulerade resultatet.

FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Består av intäkter och kostnader hänförliga till rent finansiell verksamhet.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Är kostnader och intäkter som inte tillhör den ordinarie verksamheten och som är viktig att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNG

Tillgångar i likvida medel och kortfristiga fordringar m.m. Omsättningstillgångarna ska inom kort varsel kunna omvandlas och användas till betalning.

KORTFRISTIGA SKULDER OCH FORDRINGAR

Skulder och fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.

LÅNGFRISTIGA SKULDER OCH FORDRINGAR

Skulder och fordringar som förfaller senare än ett år från balansdagen eller lån som avses ersättas med andra lån.

SOLIDITET

Långfristig betalningsförmåga. Andelen eget kapital av de totala tillgångarna.

RESULTATRÄKNING

Sammanställning av årets intäkter och kostnader som visar årets resultat (förändring av eget kapital).

RÖRELSEKAPITAL

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

LIKVIDITET

Tillgångar bestående av likvida medel som kan användas för betalning.

4 *Revisionsberättelse*

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-09-10

Dnr
KS/2020-000513

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, 0611-34 85 30
petra.werner@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens verksamhetsuppföljning - Härnösandshus

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen besluta

att rekommendera Härnösandshus att löpande redovisa bolagets målredovisning på ett transparent sätt för hyresgäster och allmänhet, samt

att därefter lägga verksamhetsuppföljningen av Härnösandshus till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsens uppgift är att utöva ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning och tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt. Kommunstyrelsen och nämnderna ska se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs.
Styrelsen samordnar, genom att leda och styra, den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen. Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund och besluta i frågor om samordning mellan nämnder och gränsdragning mellan nämndernas kompetens när något är oklart eller tvistigt.

Kommunstyrelsen utövar sin uppsiktsplikt genom fördjupad verksamhetsuppföljning, verksamhetsredovisningar i kommunstyrelsen, genom kvartalsmöten med bolagen, delårsbokslut samt årsberättelse.
Den bilagda rapporten är resultatet av en fördjupad verksamhetsuppföljning genom dialog mellan kommunstyrelseförvaltningens tjänstepersoner och Härnösandshus ordförande och verkställande direktör.

Socialt perspektiv

Bedöms inte påverka perspektivet

Ekologiskt perspektiv

Bedöms inte påverka perspektivet

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

I ett juridiskt perspektiv är det av stor vikt att kommunstyrelsen har uppsikt över bolagens verksamhet och föreslår eller rekommenderar förändringar där behov av förändringarna identifieras och som bidrar till kommunens utveckling. Genom att dokumentera uppföljningen blir det möjligt för verksamheterna, de politiska instanserna samt invånarna att få insyn i hela processen och följa de beslut som sedan följer av uppsiktens resultat.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag ”Riktlinje för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt” Kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-05-06 §.

Anna Bostedt
Kanslichef

Petra Werner
Verksamhetscontroller

Bilagor

Bilaga – Verksamhetsrapport Härnösandshus 2021-09-01

Härnösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, 0611-34 85 30
petra.werner@harnosand.se

RAPPORT

Datum
2021-09-01

Verksamhetsuppföljning Härnösandshus 2021

Härnösands kommun

Innehåll

1 Syftet med verksamhetsuppföljningen 3

2 Härnösandshus uppdrag 5

3 Uppföljning av verksamheterna 7

4 Samverkan och samordning 8

5 Arbetsprocesserna 9

6 (Verksamhets)utveckling 10

6.1 Certifierat inom arbetsmiljöområdet i enlighet med ISO 45001:2018 10
6.2 Projekt systematisk hyressättning – schyssta hyror 10

7 Utmaningar och möjligheter på längre sikt 11

8 Bedömning 12

1 Syftet med verksamhetsuppföljningen

Kommunallagen anger att nämndens huvuduppgift är att besluta i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ansvara för samt besluta i de frågor som kommunfullmäktige delegerat till dem.
Kommunstyrelsens uppgift är att utöva ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning och tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelse/nämnd ska se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs.
Styrelsen samordnar, genom att leda och styra, den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen. Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund och besluta i frågor om samordning mellan nämnder och gränsdragning mellan nämndernas kompetens när något är oklart eller tvistigt.

Härnösandshus är en del av den kommunala organisationen och verksamheten och ägs av Härnösands kommun. Härnösandshus verksamhet regleras, utöver lag och bolagsordningen, av ägardirektiv utfärdade av kommunfullmäktige, som fastställs av bolagsstämman. För de kommunala bolagen i Härnösands kommun finns ingen juridisk koncern. Bolaget ska dock i sin verksamhet tillämpa ett koncerntänkande genom att i samråd söka lösningar som tillgodoser koncernens (Härnösands kommuns) samlade intressen. Samordning av funktioner ska ske där fördel kan uppstå för koncernen (Härnösands kommun) som helhet. Om nackdelar kan uppstå för bolaget ska samråd ske med kommunstyrelsen.

Härnösandshus styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets - och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse.

Härnösandshus står enligt 6 kap. 1§ kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utövar kommunens ledningsfunktion över Härnösandshus i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente. Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt granska bolaget och dess verksamhet. Härnösandshus ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse, samt i kommunstyrelsens riktlinjer för uppsiktsplikt och i rutinbeskrivning för kommunstyrelsens uppsikt över bolagen.

Kommunstyrelsen utövar sin uppsiktsplikt genom fördjupad verksamhetsuppföljning, verksamhetsredovisningar i kommunstyrelsen, ekonomiska uppföljningar och kvartalsmöten.

Denna rapport är resultatet av en fördjupad verksamhetsuppföljning genom dialog mellan kommunstyrelseförvaltningens tjänstepersoner och Härnösandshus ordförande och verkställande direktör.

2 Härnösandshus uppdrag

”Nämndens huvuduppgift är att besluta i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ansvara för samt besluta i de frågor som kommunfullmäktige delegerat till dem.”

Det yttersta ansvaret för Härnösandshus uppdrag och utförande ligger hos kommunen (kommunfullmäktige). Härnösandshus lyder under bolagets styrelse som är den instans som i praktiken utifrån ägardirektiv, tillser att uppdraget genomförs.

Härnösandshus ska inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, bolagsordningen, ägardirektivet samt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt.
Härnösandshus ändamål och uppgift är att främja bostadsförsörjningen i Härnösands kommun genom att erbjuda Härnösandsborna attraktiva, trygga, klimatsmarta och prisvärda hyresbostäder inom Härnösands kommun, samt att äga ändamålsenliga och tillgängliga lokaler för kommunens olika verksamheter, så kallade publika fastigheter.
Syftet med Härnösandshus verksamhet är, utöver vad som anges i bolagsordningen att:

- på affärs- och miljömässiga principer äga, förvalta, utveckla, bygga, förvärva och avyttra bostäder, bostäder anpassade till särskilda behov, lokaler för kommunens olika verksamheter, så kallade publika fastigheter och turismanläggningar
- aktivt bidra till utveckling av bostadsområden och kommundelar
- på affärs- och miljömässiga grunder tillföra nya produkter och tjänster i boendet
- aktivt bidra till Lokalgruppens arbete för strategisk lokalförsörjning och i dialog med nämnder bidra med byggande eller iordningställande av lokaler för att möta behov inom kommunens verksamheter
- ta ansvar för en socialt, ekologiskt och etiskt hållbar bostadsförsörjning
- bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer och utgå ifrån vad som är långsiktigt bäst för bolaget och kommunen som helhet
- I begränsad omfattning äga kommersiella fastigheter för uthyrning på marknadsmässiga villkor
- i samverkan med andra bidra med insatser för utmaningar i vår tid, till exempel gällande arbetslöshet och integration.
- för utveckling av Härnösands kommun ska bolaget samverka med kommunens verksamheter och bolag, kunder, företag, myndigheter och med övriga kommuner i länet
- garantera hyresgäster boendeinflytande

Härnösandshus ska även ha höga ambitioner för att bidra till ekologisk och social hållbarhet genom att:

- nybyggnationer är ekologiskt hållbara. Det innebär bland annat att byggnation i trä har hög prioritet och att solenergilösningar övervägs och eftersträvas

- bolaget succesivt ställer om till miljövänliga fordonsslag och maskinell utrustning
- verka för infrastruktur för fossilfria fordonsslag genom att bland annat öka tillgång till laddmöjlighet för elfordon.
- låta Härnösands kommuns avfallsplan vara vägledande i lägsta nivå för att uppnå 100 procent kretslopp
- ta social hänsyn vid upphandlingar av ny-, om-, tillbyggnad samt underhåll och reparationer
- kommunens klimat- och energiplan samt mobilitetsriktlinjer antagna av kommunfullmäktige ska vara vägledande.

Utifrån bolagsordningen som fastställs i kommunfullmäktige, ägardirektiv samt de lagar som Härnösandshus lyder inom är uppdraget tydligt och täcker de uppgifter som utförs.

3 Uppföljning av verksamheterna

Förväntningarna hos kommunens invånare på Härnösandshus verksamhet kan avläsas i kundundersökning som mäter serviceindex och produktindex som innefattar hyresgästernas uppfattningar kring om bolaget tillser:

- Ta kunden på allvar
- Trygghet
- Rent och snyggt
- Service

Samt uppfattningar om:

- Lägenheten
- Allmänna utrymmen
- Utemiljö

Undersökningen av hyresgästernas nöjdhet visar att Härnösandshus har ett högt Nöjd Kund Index (NKI). Undersökningen genomförs vartannat år av extern part som genom sina undersökningar har tagit fram ett branschgenomsnitt för frågorna. Resultatet för Härnösandshus visar att bolaget ligger strax under de bolag som visar de 25 procent bästa resultaten, med ett serviceindex på cirka 85 procent och ett produktindex om 80 procent. NKI för 2020 uppgick till 89,9 procent, totalt.
Uppföljningen av kundundersökningens resultat inom de olika delområdena lyfts internt i bolagets ledning och styrelse. Det finns en viss osäkerhet i tillförlitligheten i undersökningen då resultaten presenteras med olika siffror mellan åren.

Härnösandshus använder synpunkterna från enkätunderlaget i sin undersökning samt Hyresgästföreningens undersökningar i sitt utvecklingsarbete och arbetar exempelvis nu med att förbättra utemiljön i form av att iordningsställa mötesplatser i utomhusmiljön.

Medborgarundersökningen för år 2020 visar att det totala indexet för boende har ökat de senaste tre åren. Möjligheterna att hitta ett bra boende, utbudet av olika boendeformer och trivsam bebyggelse är underliggande frågeområden.

4 Samverkan och samordning

”Bolaget ska i sin verksamhet tillämpa ett koncerntänkande genom att i samråd söka lösningar som tillgodoser koncernens (Härnösands kommuns) samlade intressen. Samordning av funktioner ska ske där fördel kan uppstå för koncernen (Härnösands kommun) som helhet. Om nackdelar kan uppstå för bolaget ska samråd ske med kommunstyrelsen.”

Härnösandshus medverkar i övergripande processer som kommunen organiserar och driver. Några exempel är deltagandet i Rådet för trygghet och hälsa och i referensgruppen miljö, energi och klimat (MEK). Härnösandshus är representerat i kommunens lokalgrupp som är en del av beslutsprocessen kring behov av lokalförändringar och tar bland annat fram beslutsunderlag till nämnd och styrelse. Syftet med lokalgruppen i kommunen är strategisk lokalförsörjning på kort och lång sikt.

Härnösandshus lyfter upp dialogen inför revidering och beslut om ägardirektivet för bolaget som positivt. Bolaget ingick i kommunstyrelsens utredning om IT-samverkan mellan kommunen och bolagen samt utredningen kring bildandet av Härnösands kommunkoncern.

5 Arbetsprocesserna

Enligt kommunallagen 6 kap. §1 ska kommunstyrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens eller regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen ska även ha uppsikt över sådan avtalssamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § eller enligt annan lag eller författning. (vilket då innefattar kommunägda bolag)

En av Härnösandshus uppgifter enligt ägardirektivet är att erbjuda klimatsmarta hyresbostäder. Bolaget är anslutet till allmännyttans klimatinitiativ (tidigare benämnd som Skåneinitiativet). Målet är fossilfri allmännytta samt att minska energianvändandet med 30 procent till år 2030. Härnösandshus har en miljövänlig bilpark som i princip är fossilfria, enligt nuvarande definitioner. Bostäderna värms upp av grön el från Hemab och några fastigheter har solpaneler installerade och andra fastigheter är på gång med solpaneler. När det gäller målet om 30 procent minskning av energianvändandet har bolaget enligt egen bedömning uppnått cirka 24-25 procents minskning.

Härnösandshus har mål uppsatta för sin verksamhet, varav några redovisas i bolagets årsredovisning för 2020. Målen kan ses i sin helhet i affärsplanen och följs upp internt i ledningen och styrelsen och är inte kommunicerade externt, eller följs upp i sin helhet i årsredovisningen.
Ändamålet med bolaget Härnösandshus och bolagets uppgifter inom klimatområdet spelar väl mot kommunens övergripande mål 1 och mål 3.
Mål 1 – *Attraktivt boende med levande mötesplatser*.
I beskrivningen av målet vill Härnösand bland annat vara känt för sina attraktiva boendemiljöer och att invånarna känner sig trygga.

Mål 3 – *Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete* med en beskrivning som bland annat anger Härnösand som föregångare i omställningen till en fossilfri ekonomi, med förnybar energi, klimatsmarta lösningar, ökad självförsörjning och hushållning av naturresurser

Men även Mål 6 – God service med gott bemötande och med ett gott värdskap, hög tillgänglighet och professionalitet och Mål 7 – Framtidens arbetsgivare där Härnösands kommun är en föregångare som arbetsgivare och erbjuder en attraktiv arbetsplats dit människor söker sig är mål på övergripande nivå som skulle passa bolaget väl.

Härnösandshus lyfter upp att deras egna mål bidrar till kommunens övergripande mål, men att kommunens och bolagets redovisningar av måluppfyllelse är separata och att invånarna därför inte kan se hur Härnösandshus bidrar. De menar att det är ett utvecklingsområde att fundera vidare på hur bolagets mål och arbete syns i kommunens måluppföljning. Idag ses bolagens arbete till viss del i bokslutets förvaltningsberättelse.

6 (Verksamhets)utveckling

”Kommunstyrelsens uppgift är att utöva ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning(…) Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning”

6.1 Certifierat inom arbetsmiljöområdet i enlighet med ISO 45001:2018

Härnösandshus arbetar med ett certifierat systematiskt arbetsmiljöarbete för att kontinuerligt utveckla medarbetare. I verksamhetssystemet finns rutiner för hur bolaget arbetar med att utveckla medarbetarna och ramen för arbetet är kvalitet, miljö och arbetsmiljö. Ambitionen är att Härnösandshus skall vara en attraktiv arbetsgivare genom att arbeta med den röda tråden kundkrav – policy – mål och resultat.
Bolaget har en arbetsmiljöpolicy som följs upp, bland annat genom hälsoprofiler för medarbetare.
I arbetet med säker verksamhet följs arbetet upp vid vissa givna tillfällen under året och ledningsgruppen går igenom nya lagar och krav som en stående punkt på dagordningen. I certifieringen ingår att en extern aktör kontroller Härnösandshus arbete inom certifieringsområdet en gång per år.

6.2 Projekt systematisk hyressättning – schyssta hyror

Härnösandshus ingår i ett länsomfattande projekt för en systematisk hyressättning som innebär differentierade hyressättning. Systematiken har tagits fram tillsammans med Hyresgästföreningen. Cirka 50 procent av de kommunägda fastighetsbolagen har idag differentierad hyressättning. I Sundsvall används begreppet ”schyssta hyror”. Systematiken utgår ifrån en poängsättning och det blir tydligt för hyresgästerna vad hyran grundar sig på. Grundprincipen med ”Schysst hyra” är att det finns egenskaper som ligger till grund för hyran. Egenskaperna är samma i alla hyresrätter. Exempel på egenskaper är; antal kvadratmeter, närhet till centrum och servicefunktioner, kakel och klinker i badrum, tillgång till hiss med mera. Egenskaperna är indelade i tre områden:

- Lägenhetstyp och antal kvadratmeter
- Fastighetens egenskaper
- Lägenhetens egenskaper

Projektet övergår till att gälla efter hyresgästernas godkännande under 2022.

7 Utmaningar och möjligheter på längre sikt

I Härnösandshus affärsplan visualiseras bolagets utmaningar och möjligheter:

Härnösandshus har en stark marknadsposition i Härnösand. En utbyggnad av järnvägen ses som en stor möjlighet att ytterligare öka stadens attraktivitet som boendeort.
Befolkningsutvecklingen är starkt kopplad till bolagets vakansgrad, där en minskad befolkning kommer att innebära utmaningar för bolaget.
Det är av stor vikt att vid eventuella migrationsströmmar att ha en beredskap i koncernen.

Ordförande och VD för Härnösandshus är stolta över vad Härnösandshus förknippas med, bra medarbetare, väl utförda uppdrag och god service. Responsen från hyresgästerna där man är nöjd över den goda servicen och lägenheterna lyfts fram liksom medarbetarnas goda betyg om arbetsmiljön och den goda stämningen på arbetsplatsen.

8 Bedömning

Kommunstyrelsen vill särskilt lyfta fram att Härnösandshus arbetar systematiskt, med givna strukturer och rutiner inom ramen för kvalitet, miljö och arbetsmiljö. Det systematiska arbetssättet har resulterat i nöjda hyresgäster, medarbetare som trivs på arbetet, och en minskad klimatpåverkan som påvisas genom resultatet för bolaget genom sitt aktiva deltagande i Allmännyttans projekt ”Klimatinitiativet”.
Det systematiska arbetsmiljöarbetet ger en systematik, struktur och rutiner för att utveckla medarbetarna med målet att vara en attraktiv arbetsgivare.

Noterbart är att Härnösandshus lyfter fram att deras egna mål bidrar till kommunens övergripande mål, men att kommunens och bolagets redovisningar av måluppfyllelse är separata och att invånarna därför inte kan se hur Härnösandshus bidrar. Idag ses bolagens arbete till viss del i kommunens förvaltningsberättelse i årsbokslutet. Härnösandshus målarbete följs till viss del upp i bolagets årsredovisning men alltid i styrelsen och bolagets ledningsgrupp.
Inför formerandet av det kommande målprogrammet för Härnösands kommun borde det vara värdefullt om en process och dialog initierades för att se hur kommunkoncernen kan arbeta tillsammans för att nå de effekter man ser som gemensamma och hur de i så fall ska följas upp och redovisas.

En rekommendation är att Härnösandshus genomför målredovisning och uppföljning på ett för hyresgästerna och allmänheten, transparent sätt.
Genom sina goda resultat inom NKI, kvalitet, arbetsmiljö och miljöarbete torde det kunna bidra till att öka stadens attraktionskraft som boendeort.

§ 45 Dnr 2020-000126 1.1.2.1

Riktlinjer för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar med delegation av kommunstyrelsen

att anta riktlinjerna för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt

att uppdra till förvaltningen att implementera rutiner och innehåll för uppsiktspliktens punkter för nämnder och bolag, samt

att vid revidering av bolagens ägardirektiv ska hänsyn tas till kommunstyrelsens riktlinjer för fullgörande av uppsiktsplikt.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar på följande lydelse för tredje attsatsen:

att vid revidering av bolagens ägardirektiv ska hänsyn tas till kommunstyrelsens riktlinjer för fullgörande av uppsiktsplikt.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt ska kommunstyrelsen i årliga beslut för varje hel- och delägt bolag också pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående år varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna (Kommunallagen 6 kap 10 §).

De nämnder, kommunalförbund samt hel- och delägda bolag vars verksamhet inte är av obetydlig omfattning och som kommunen på grund av andelsinnehav har ett bestämmande eller väsentligt inflytande över omfattas av uppsiktsplikten.

Det framgår av reglementet för kommunstyrelsen och nämnder att kommunstyrelsens uppgift är att:

Ha uppsikt över nämndernas verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund

Ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation vilken kommunen ingår.

Kontrollera och följa upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare.

Årligen fatta beslut enligt Kommunallagen 6 kap. §9 kring uppsiktsplikt gällande kommunala bolag verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation som kommunen igår i.

Genom riktlinjer för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt tydliggörs hur kommunstyrelsen fullgör sin uppsiktsplikt. En beskrivning av rutiner och processer samt innehåll för uppsiktsplikten vid verksamhetsbesök, möjliggör att uppsikten blir tydlig och baseras på dialoger och dokumentationer vilka utmynnar i underlag för beslut i kommunstyrelsen samt eventuellt i kommunfullmäktige, om beslutet så kräver. Hur kommunstyrelsen uppfyllt uppsiktsplikten redovisas i årsbokslutet.

Socialt perspektiv
Bedöms inte påverkas

Ekologiskt perspektiv
Bedöms inte påverkas

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
I ett juridiskt perspektiv är det av stor vikt att uppsiktsplikten och formerna för den dokumenteras i form av riktlinjer med tillhörande rutiner och årshjul. Att processen sedan är transparent, från uppsiktspunkten till beslut och återrapportering i kommunfullmäktige gör det möjligt för verksamheterna, de politiska instanserna samt invånarna, att få insyn i hela processen och följa de beslut som sedan följer av uppsiktens resultat.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse
Riktlinje för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt
Rutin för prövning av de kommunala bolagens verksamhet enligt 6 kap 9-10 §§ Kommunallagen

Rutiner och innehåll för genomförande av uppsiktsplikt
Verksamhetsdialog _____

§ 50 Dnr 2021-000346 1.1.2.1

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt 2022

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta kommunstyrelsens årshjul för fullgörande av planerad uppsiktsplikt 2022,

att anta föreslaget tema IT – och informationssäkerhet i verksamhetsdialogerna med nämnder och bolag för 2022, samt

att anta reviderad ”Rutiner och innehåll för genomförande av uppsiktsplikt”.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Det framgår av kommunallagen (Kommunallagen 6 kap 1 §). och i reglementet för kommunstyrelsen och nämnder att kommunstyrelsens uppgift är att:

Ha uppsikt över nämndernas verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund

Ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation vilken kommunen ingår.

Kontrollera och följa upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare.

Årligen fatta beslut enligt Kommunallagen 6 kap. §9 kring uppsiktsplikt gällande kommunala bolag verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation som kommunen igår i.

Genom tidigare beslut om riktlinjer för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt tydliggörs hur kommunstyrelsen fullgör sin uppsiktsplikt. Hur kommunstyrelsen uppfyllt uppsiktsplikten redovisas i årsbokslutet.

Temat i uppsiktspliktens punkt i verksamhetsdialogerna föreslås att för 2022 bli IT – och informationssäkerhet.

Förslag om revidering av rutiner och innehåll för genomförande av uppsiktsplikt har markerats med gul text där texten är ny och med överstrykning där text föreslås tas bort, i bilaga 3.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan bedöms

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan bedöms

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

I ett juridiskt perspektiv är det av stor vikt att uppsiktsplikten och formerna för den planeras, dokumenteras och följs upp.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2021-09-06

Bilaga 1 - Årshjul Uppsiktsplikt KS 2022

Bilaga 2 - Reviderad rutin och innehåll för genomförande av uppsiktsplikt

Bilaga 3 - Verksamhetsdialog 2022

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-09-06

Dnr
KS/2021-000346

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, 0611-34 85 30
petra.werner@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt 2022

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen besluta

att anta kommunstyrelsens årshjul för fullgörande av planerad uppsiktsplikt 2022,

att anta föreslaget tema IT – och informationssäkerhet i verksamhetsdialogerna med nämnder och bolag för 2022 samt,

att anta reviderad ”Rutiner och innehåll för genomförande av uppsiktsplikt.

Beskrivning av ärendet

Det framgår av kommunallagen (Kommunallagen 6 kap 1 §). och i reglementet för kommunstyrelsen och nämnder att kommunstyrelsens uppgift är att:

Ha uppsikt över nämndernas verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund

Ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation vilken kommunen ingår.

Kontrollera och följa upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare.

Årligen fatta beslut enligt Kommunallagen 6 kap. §9 kring uppsiktsplikt gällande kommunala bolag verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation som kommunen igår i.

Genom tidigare beslut om riktlinjer för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt tydliggörs hur kommunstyrelsen fullgör sin uppsiktsplikt. Hur kommunstyrelsen uppfyllt uppsiktsplikten redovisas i årsbokslutet.

Temat i uppsiktspliktens punkt i verksamhetsdialogerna föreslås att för 2022 bli IT – och informationssäkerhet.

Förslag om revidering av rutiner och innehåll för genomförande av uppsiktsplikt har markerats med gul text där texten är ny och med överstrykning där text föreslås tas bort, i bilaga 3.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan bedöms

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan bedöms

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

I ett juridiskt perspektiv är det av stor vikt att uppsiktsplikten och formerna för den planeras, dokumenteras och följs upp.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KS 2020-05-06 § 45.

Anna Bostedt
Kanslichef

Petra Werner
Verksamhetscontroller

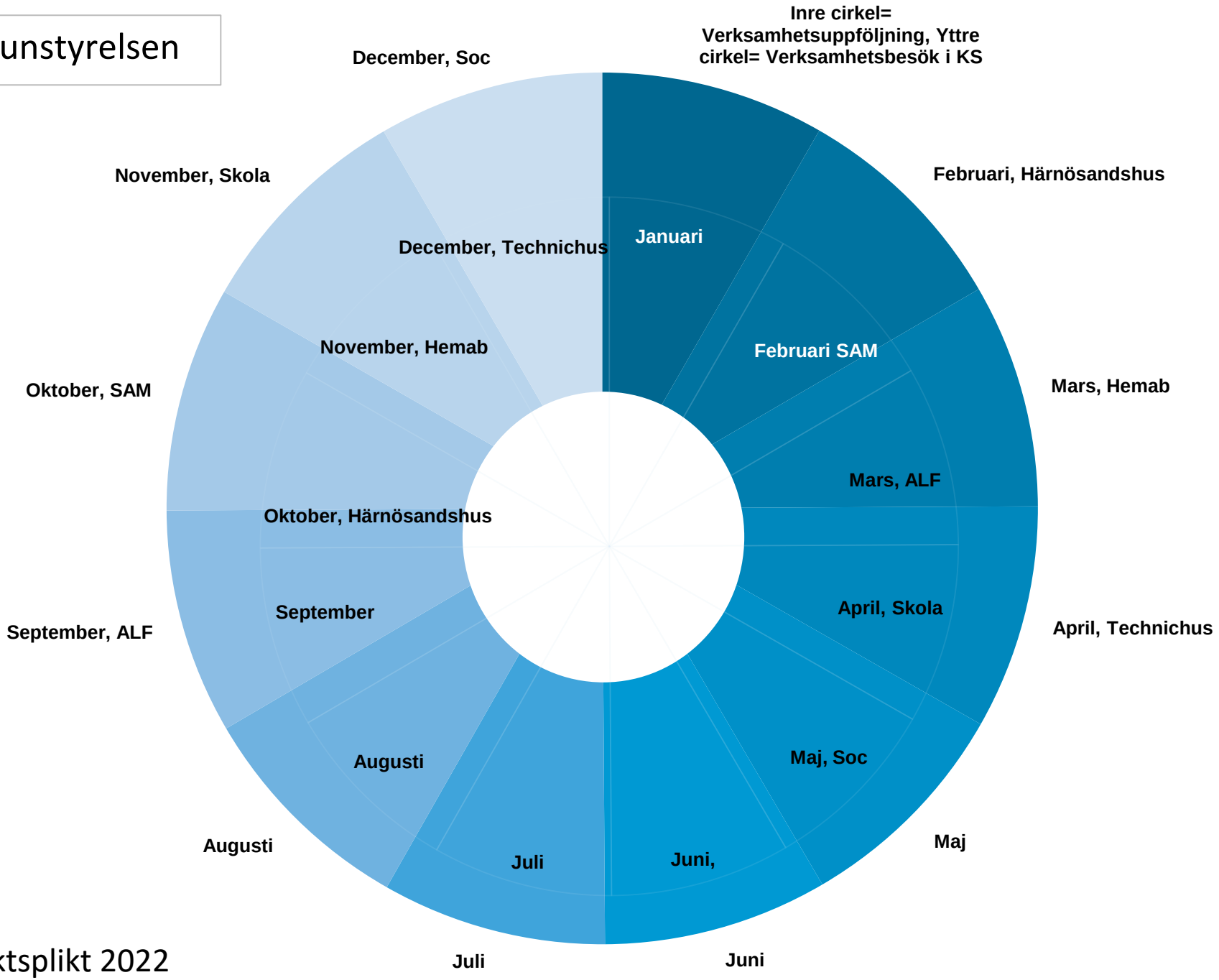
Bilagor

Bilaga 1 – Årshjul för kommunstyrelsens uppsiktsplikt 2022

Bilaga 2 – Verksamhetsdialog 2022

Bilaga 3 – Reviderad rutin och innehåll för genomförande av uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen

Uppsiktsplikt 2022

Uppsiktsplikt 2021

Period	**TEXT UTANFÖR**
januari 2022	Inre cirkel= Verksamhetsuppföljning, Yttre cirkel= Verksamhetsbesök i KS
februari 2022	**Februari,** Härnösandshus
mars 2022	**Mars,** Hemab
april 2022	**April,** Technichus
maj 2022	**Maj**
juni 2022	**Juni**
juli 2022	**Juli**
augusti 2022	**Augusti**
september 2022	**September,** ALF
oktober 2022	**Oktober,** SAM
november 2022	**November,** Skola
december 2022	**December,** Soc

TEXT I TÅRTBITARNA
Januari
Februari, SAM
Mars, ALF
April, Skola
Maj, Soc
Juni,
Juli
Augusti
September
Oktober, Härnösandshus
November, Hemab
December, Technichus

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, 0611-34 85 30
petra.werner@harnosand.se

Verksamhetsdialog

Verksamhetsdialogen utgår från verksamhetens grunduppdrag, målgrupper, eventuellt förändrade behov, verksamheternas utveckling, ekonomi, mål, säkerhet, kompetensförsörjning, frisknärvaro med mera.

Frågeställningarna i verksamhetsdialogen under 2021 utgick från nämndernas och bolagens uppdrag formulerat i reglemente och ägardirektiv. Kommunledningskontoret sammanfattade dialogen i en rapport där goda exempel lyftes upp samt förslag på beslut om rekommendationer till nämnden/bolaget.

Verksamhetsdialogens tema för 2022: IT- och informationssäkerhet

Att ha kontroll över IT- och informationssäkerheten inom organisationen är absolut nödvändigt. Delar av detta är ett krav enligt lag, exempelvis genom GDPR. I en allt mer digitaliserad verklighet ökar även hoten och konsekvenserna med eventuella brister inom IT-säkerhetsområdet.

Det görs ibland en viss sammanblandning mellan IT-säkerhet och informationssäkerhet.

IT-säkerhet innebär ”att utföra specifika åtgärder för att skydda företagets informationstillgångar och behandling av information. IT-säkerhet kan ses som ett säkert skal som omsluter informationen. IT-säkerhet består huvudsakligen av teknik kombinerad med operativa rutiner och riktlinjer som överensstämmer med gällande policys”.

Informationssäkerhet innebär ”hur information behandlas och har rätt nivå på sekretess, integritet, tillgänglighet. Det vill säga att rätt människor får åtkomst till den, att den inte är riskerar att förvanskas och att människorna som behandlar informationen har den tillgänglig enligt överenskommelse”.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har under 2020 mottagit 286 rapporter om IT-incidenter från statliga myndigheter. Den vanligaste kategorin av incident har varit handhavandefel följt av angrepp, störning i mjukvara eller hårdvara och störning i driftmiljö. De incidenter som rapporterats in har oftast angetts fått begränsade konsekvenser. Ungefär en fjärdedel av fallen har angetts ha fått stora konsekvenser.

Fördelning av inkomna incidenter över åren 2016 till 2020 presenteras i diagrammet här nedan.

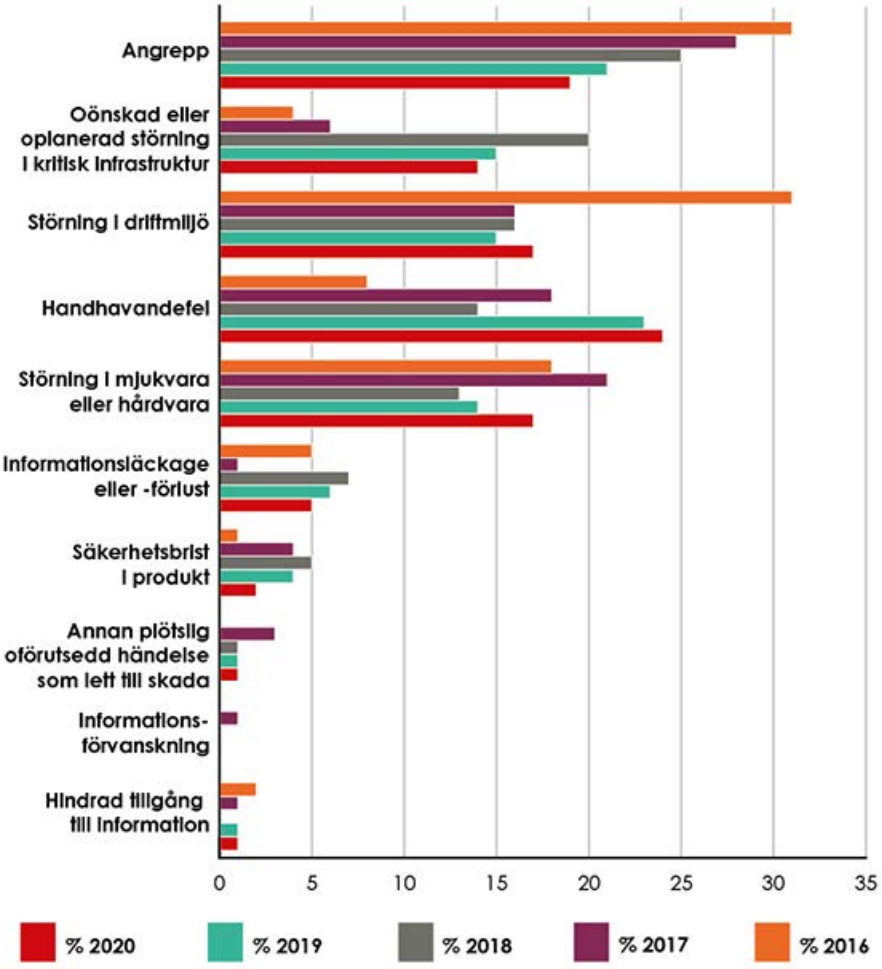

Bild: Statliga myndigheters it-incidentrapportering 2020 (msb.se)

MSB rekommenderar bland annat att arbeta systematiskt och riskbaserat genom att regelbundet analysera verksamhetens behov, krav och risker och införa de skyddsåtgärder som behövs samt följ upp och förbättra arbetssätt och utförda säkerhetsåtgärder.

Under 2018 genomfördes en granskning av Revisionen gällande internkontrollen av IT säkerhetsarbetet på nämnd och förvaltningsnivå. Den bedömning som gjordes vid tillfället var att den interna kontrollen av IT-säkerhetsarbetet behövde förbättras.

En av Kommunstyrelsens internkontroller för 2021 är att se över den digitala kompetensnivån i organisationen genom att kontrollera och följa upp systemförvaltarorganisationen, om verksamheterna är aktiva och om systemplaner finns och används. I dagsläget är tre av elva förvaltningsplaner färdiga, fyra planer har påbörjats men pausats under perioden av pandemi. Fyra förvaltningsplaner är inte påbörjade. Vid uppföljningen framkommer att det finns ett behov av att revidera befintliga och färdiga förvaltningsplaner.

Härnösands kommun

Datum
2020-04-17

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, 0611-34 85 30
petra.werner@harnosand.se

Rutiner och innehåll för genomförande av uppsiktplikt

Uppsiktsplikten uppfylls genom uppföljning av verksamheternas redovisningar under året.

Fyramånadersrapport nämnderna:

- Ekonomisk redovisning och prognos för innevarande år.

Ansvarig för ovanstående: Nämnd/styrelse

Fyramånadersrapport kommunen:

- Omvärldsanalys – övergripande
- Medarbetarperspektivet
- Ekonomisk redovisning och prognos för innevarande år.

Ansvarig för ovanstående: Kommunfullmäktige

Delårsrapport:

- Viktiga händelser under året som påverkat verksamheterna.
- Ekonomisk redovisning och prognos för innevarande år.
- Uppföljning och prognos måluppfyllelse
  Uppföljning av internkontroller innevarande år
- Planerad verksamhet för året (framtid)

Ansvarig för ovanstående: Nämnd/styrelse

Delårsbokslut:

- Förvaltningsberättelse
- Finansiella rapporter
- Redovisningsprinciper

Ansvarig för ovanstående: Kommunfullmäktige

Verksamhetsberättelse:

- Viktiga händelser under året som påverkat verksamheterna.
- Ekonomisk redovisning för innevarande år.
- Redovisning av måluppfyllelse
- Redovisning av internkontroller
- Planerad verksamhet för året (framtid)

Ansvarig för ovanstående: Nämnd/styrelse

Årsredovisning:

- Förvaltningsberättelse
- Finansiella rapporter
- Drifts och investeringsredovisning

Ansvarig för ovanstående: Kommunfullmäktige

Verksamhetsplan:

- Viktiga händelser
- Planerad verksamhet för året
- Resultatuppdrag för året
- Planerad verksamhet för kommande år
- Driftsbudget och investeringsbudget
- Internkontroll kommande år med tillhörande risk-och väsentlighetsanalys

Ansvarig för ovanstående: Nämnd/styrelse

Årsplan

- Ekonomiska förutsättningar
- Målprogram

Ansvarig för ovanstående: Kommunfullmäktige

Protokoll och granskningsrapporter

De under året till kommunstyrelsen inkomna protokollen från bolagens styrelsemöten utgör en grund för uppföljning av verksamheten. Lekmannarevisorernas granskningsrapporter kan användas som stöd i prövningen då de behandlar delvis samma saker som kommunstyrelsen ska ha uppsikt över.

Ansvarig för ovanstående: Bolagsstyrelsen

Nämndernas verksamhetsredovisning i kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. För att öka kommunstyrelsens kännedom om nämndernas verksamheter redovisar nämnderna sin verksamhet vid kommunstyrelsens sammanträden, minst en gång per år.

Redovisningen ska innehålla det tema som kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar inför verksamhetsredovisningen. Temafrågorna skickas ut i anslutning till inbjudan till kommunstyrelsen.

- ~~Viktiga händelser under året~~
- ~~Ekonomiskt läge/prognos~~
- ~~Måluppfyllelse~~
- ~~Internkontroll~~

- ~~Beskriv verksamheternas arbete för att bidra till kommunens övergripande mål, med särskild fördjupning av beslutade resultatuppdrag, samt måluppfyllelse.~~
- ~~De närmaste årens utmaningar~~

Verksamhetsredovisning sker minst en gång per år, enligt årshjul. Utöver denna redovisning kan kommunstyrelsen kalla nämnd för redovisning utifrån behov som uppstår.

Ansvarig för ovanstående: Nämnd

Kommunledningens och bolagens kvartalsmöten

Härnösands Energi och Miljö AB och AB Härnösandshus ska till kommunstyrelsen skicka anteckningar från kvartalsmöten med kommunstyrelsens presidium, kommundirektören och ekonomichefen.

Utöver dialog om verksamheten ska följande punkter behandlas:

- Beskriv det kommunala ändamålet med verksamheten (framgår av bolagens ägardirektiv) och redogör för hur väl verksamheten har överensstämt med det kommunala ändamålet föregående år.
- Viktiga händelser under året
  - Ekonomiskt resultat
  - Måluppfyllelse
  - De närmaste årens utmaningar för bolaget.

Ansvarig för ovanstående: Styrelsen

Kommunledningen ska även belysa detta i dialogen med bolagen:

- Har den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående år varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna?
- Hur beskrivs det kommunala ändamålet och uppfyllandet av de kommunala befogenheterna i bolagens styrdokument?
- Hur beskrivs årets viktiga händelser i bolagets delårsrapport och årsredovisning?
- Har rapportering skett, enligt bestämmelserna i ägardirektivet till kommunstyrelsen under året från bolagen?
- Behöver kommunstyrelsen vidta några åtgärder med anledning av detta?

Ansvarig för ovanstående: Kommunstyrelsen

Fördjupad verksamhetsdialog

Alla nämnder och bolag ska en gång per år, genomföra en dialog med kommunstyrelseförvaltningen, enligt årshjul och med ~~fastställt~~ innehåll som fastställs av kommunstyrelsen. ~~Dialogen utgår från verksamhetens grunduppdrag, enligt reglemente/ägardirektiv. (se bilaga)~~

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Verksamhetens dialog sammanställs av kommunstyrelseförvaltningen i en rapport med en bedömning och förslag till beslut till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, om beslutet kräver det. Verksamheten tar del av rapporten för eventuella justeringar, innan förslag till beslut i kommunstyrelsen. I årsbokslutet sammanställs hur uppsiktsplikten har fullgjorts under föregående år, samt, om det genomförts åtgärder, och vilka åtgärder kommunstyrelsen vidtagit.

Ansvarig för ovanstående: Kommundirektören

§ 51

Dnr 2021-000357 1.1.2.0

Revidering av Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun version 5.0.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Mot bakgrund av oklarheter kring hantering av hyresavtal och lokalanpassning föreslås förändringar i reglementet.

Genom de förändringar som föreslås och i kombination med förändring av respektive nämnds delegationsordning så skapas en tydligare ordning för tecknandet av olika avtal i kommunen.

Förvaltningschef får delegation att teckna avtal upp till tre år eller en årlig hyra motsvarande maximalt tio prisbasbelopp.

Nämnd får rätt att teckna avtal upp till sex år eller en årlig hyra på maximalt 20 prisbasbelopp.

För avtal som överstiger sex år eller har en årlig hyra överstigande 20 prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

Förändringar under gemensamma bestämmelser av lokalförsörjning och rätt att teckna avtal:

§ 41 Styrelse/nämnd ansvarar för planering av nämndens behov av lokaler. Behovet ska behandlas i den av kommunstyrelsen utsedda lokalgruppen.

I tidigare formulering fastslogs att behovet skulle anmälas till lokalgruppen.

§ 42 Vid förhyrning av lokaler längre sex (6) år eller en årlig hyra överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Tidigare formulering fastslog tre år respektive 10 prisbasbelopp samt ingen reglering av tilläggsavtal fanns.

§43 Styrelse/nämnd äger rätt att teckna avtal inom sitt verksamhetsområde.

Vid övriga avtal som inte regleras på andra sätt med en löptid länge än sex (6) år eller en årlig kostnad överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt avtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

I tidigare formulering fastslogs tre år respektive 10 prisbasbelopp samt ingen reglering av tilläggsavtal fanns.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2021-09-13

Bilaga - Ändringar - Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun

Bilaga - Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder för Härnösands kommun

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-09-13

Dnr
KS/2021-000357

KOMMUNSTYRELSEN
Billy Sjölén, 0611-348902
Billy.sjolen@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Revidering av Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun version 5.0.

Beskrivning av ärendet

Mot bakgrund av oklarheter kring hantering av hyresavtal och lokalanpassning föreslås förändringar i reglementet.

Genom de förändringar som föreslås och i kombination med förändring av respektive nämnds delegationsordning så skapas en tydligare ordning för tecknandet av olika avtal i kommunen.

1. Förvaltningschef får delegation att teckna avtal upp till tre år eller en årlig hyra motsvarande maximalt tio prisbasbelopp.
2. Nämnd får rätt att teckna avtal upp till sex år eller en årlig hyra på maximalt 20 prisbasbelopp.
3. För avtal som överstiger sex år eller har en årlig hyra överstigande 20 prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

Förändringar under gemensamma bestämmelser av lokalförsörjning och rätt att teckna avtal:

§ 41 Styrelse/nämnd ansvarar för planering av nämndens behov av lokaler. Behovet ska behandlas i den av kommunstyrelsen utsedda lokalgruppen.

I tidigare formulering fastslogs att behovet skulle anmälas till lokalgruppen.

§ 42 Vid förhyrning av lokaler längre sex (6) år eller en årlig hyra överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Tidigare formulering fastslog tre år respektive 10 prisbasbelopp samt ingen reglering av tilläggsavtal fanns.

§43 Styrelse/nämnd äger rätt att teckna avtal inom sitt verksamhetsområde.

Vid övriga avtal som inte regleras på andra sätt med en löptid länge än sex (6) år eller en årlig kostnad överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt avtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

I tidigare formulering fastslogs tre år respektive 10 prisbasbelopp samt ingen reglering av tilläggsavtal fanns.

Beslutsunderlag

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Billy Sjölén
Utredare

Bilagor

Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun version 5.0.

Härnösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen

REGLEMENTE

Datum
2021-09-08

Diarienummer
KS 2021-000061

Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun

Med ändringar

Dokumentnamn	Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum	Diarienummer KS2021-000061
Dokumentansvarig/processägare	Styrelse/nämnd för sina respektive reglementen	Version 5.0	Senast reviderad 2021-03-29	Giltig t o m 2022-01-31
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Alla kommunens nämnder samt kommunstyrelsen			
Annan information				

Härnösands kommun

Innehåll

1 Gemensamma bestämmelser 3
2 Kommunstyrelsen 8
3 Arbetslivsnämnd 11
4 Samhällsnämnd 12
5 Skolnämnd 14
6 Socialnämnd 15
7 Valnämnd 16
8 Krisledningsnämnd 17
9 Överförmyndare 18

1 Gemensamma bestämmelser

Detta reglemente innehåller bestämmelser som är gemensamma för kommunstyrelse och samtliga kommunens nämnder. Utöver gemensamma bestämmelser i kapitel 1, tydliggörs även kommunstyrelse och nämndernas verksamhet och uppgifter i kapitel 2 till 9.

Ansvar, behörighet och verksamhet
I kommunallagens (KL) kapitel 6 finns bestämmelser om hur kommunstyrelse och nämnder ska utföra sina uppgifter. Där står också om hur sammanträden ska gå till och på det sätt som man ska arbeta på.

Kommunstyrelse och nämnder ska vid verkställighet och förvaltning inom sina verksamhetsområden följa vad som anges i lag, föreskrifter, förordningar och fullmäktiges beslut.

Sammansättning och arbetsformer

Nämnd, ledamöter och ersättare (3 kap. §1 - §4 KL)
§1 Kommuner är skyldiga enligt lag att utöver kommunstyrelse tillsätta krisledningsnämnd, valnämnd och överförmyndarnämnd /överförmyndare samt de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag och förordning.

Ersättares tjänstgöring (6 kap. §17 KL)
§2 Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

§3 En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har inträtt i ledamotens ställe.

§4 Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

§5 En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

§6 Ersättare som inte tjänstgör äger rätt att delta i styrelse/nämnds överläggningar.

Skyldighet anmäla förhinder
§7 En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i del av sammanträde, ska snarast anmäla detta till styrelse/nämnds sekreterare eller styrelse/nämnds ordförande.

§8 Det åligger den ledamot som planerar att vara frånvarande att underrätta den ersättare som står i tur att tjänstgöra om hon/han ska tjänstgöra vid sammanträdet.

Sammanträden
§9 Styrelse/nämnd sammanträder på dag och tid som ordföranden eller styrelse/nämnd bestämmer.

Deltagande på distans
§10 Deltagande får ske på distans vid styrelse/nämnds sammanträde under förutsättning att kommunallagens 5 kap. §16 är uppfylld och efter beslut av ordförande.

Styrelse/nämnds presidium har ej rätt att delta på distans, detsamma gäller protokollförare.

Om någon eller flera av styrelse/nämnds ledamot/ledamöter deltar på distans får ej sekretessärenden eller ärenden som gäller personval (sluten omröstning) behandlas.

Offentliga sammanträden
§11 Styrelse/nämnd får besluta om offentliga sammanträden.

Kallelse
§12 Ordförande ansvarar för att kallelse i digital form utfärdas till sammanträdena. Kallelse ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

§13 Kallelsen ska digitalt tillsändas varje ledamot och ersättare senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse kan i undantagsfall ske på annat sätt. När varken ordförande eller någon av de två vice ordförandena kan kalla till sammanträdet ska den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten göra detta.

§14 Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

Närvarorätt
§15 Varje styrelse/nämnd äger rätt att själva besluta vilka, förutom ledamöter och ersättare, som får närvara på styrelse/nämnds sammanträde, och i vilken utsträckning de får delta i olika överläggningar.

§16 Kommunalråd har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningar. Kommunstyrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge annan ledamot av kommunstyrelsen denna rätt.

§17 Vid styrelse/nämnds sammanträden får, om ordförande begär det, kommundirektör och förvaltningschef eller annan föredragande tjänsteman vara närvarande med rätt att föredra och delta i överläggningar i ärenden, som berör vederbörandes verksamhetsområde.

Ersättare för ordförande
§18 Om både ordförande och vice ordförandena har förhinder att delta i ett sammanträde, är det den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten som fullgör ordförandes uppgifter.

§19 Om ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelse/nämnd utse en annan ledamot att vara ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandes samtliga uppgifter.

Jäv och avbruten tjänstgöring
§20 Den som är jävig får inte delta eller närvara vid handläggning av ärendet. Handläggning av ett ärende innefattar såväl beredning, föredragning, överläggning som beslut.

§21 En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

§22 Den som på grund av annat hinder än jäv avbryter tjänstgöringen under sammanträde får tjänstgöra igen endast om placerad ersättare tillhör annat parti.

Initiativrätt
§23 Initiativrätten hanteras i enlighet med kommunallagen.

Reservation
§24 Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Den skriftliga motiveringen ska lämnas in till sekreteraren innan den beslutade tidpunkten för justering av protokollet.

Protokollsanteckning
§25 Om en ledamot eller ersättare önskar lämna en protokollsanteckning måste den medges av ordförande, som ansvarar för protokollets innehåll.

Om ordförandes bedömning ifrågasättas bör styrelse/nämnd avgöra frågan. Endast ledamot och ersättare kan få sin mening antecknad i protokollet.

Innehållet i en protokollsanteckning ska redovisas skriftligen innan den kan medges av ordförande och tas med i protokollet.

Justering av protokoll
§26 Protokoll justeras senast 14 dagar efter sammanträdet av ordförande och en ledamot.

Styrelse/nämnd kan i undantagsfall besluta att en paragraf i protokollet justeras omedelbart. Paragraftexten måste redovisas vid sammanträdet innan beslut tas och det ska framgå av protokollet att paragrafen är omedelbart justerad.

Utskott
§27 Styrelse/nämnd får utse de utskott som krävs för att fullgöra de uppgifter som ingår i styrelse/nämnds uppdrag.

Vård av handlingar
§28 För vården av styrelse/nämnds handlingar gäller kommunens arkivreglemente.

Demokrati och invånardialog
§29 Styrelse/nämnd ska utifrån sitt kompetensområde uppmuntra till och delta i demokratiarbete och dialog med invånarna.

Uppgift och befogenhet

Verksamhet
§30 Styrelse/nämnds huvuduppgift är att besluta i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ansvara för samt besluta i de frågor som kommunfullmäktige delegerat till dem.

Styrelse/nämnd ska se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Information och samråd
§31 Styrelse/nämnd får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som faller inom styrelse/nämnds verksamhetsområde.

§32 Styrelse/nämnd ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd ska även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

§33 Styrelse/nämnd ansvarar för att information lämnas om styrelse/nämnds verksamhet till allmänheten, anställda, andra styrelser/nämnder samt andra myndigheter.

Arbetsmiljö
§34 Styrelse/nämnd har huvudansvar för arbetsmiljön inom sitt verksamhetsområde. Detta innebär ansvar för att nödvändiga arbetsmiljöåtgärder vidtas och att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt gällande föreskrifter.

Övriga uppgifter
§35 Styrelse/nämnd får besluta om konkurrensutsättning. Vid principiella eller andra frågeställningar av större vikt för kommunen totalt, ska frågan om konkurrensutsättning överlämnas till kommunfullmäktige för prövning.

§36 Styrelse/nämnd får träffa avtal inom sitt verksamhetsområde så länge det inte är av principiell natur eller av större vikt.

§37 Styrelse/nämnd ska inom ramen för sitt uppdrag samverka internt i kommunen och med externa aktörer för att utveckla kommunens verksamheter.

Ekonomi
§38 Styrelse/nämnd ska följa de av fullmäktige angivna budgetramarna och de i kommunens årsplan preciserade budgetbesluten.

§39 Styrelse/nämnd ska redovisa till fullmäktige hur verksamheten utvecklas och den ekonomiska ställningen under budgetåret.

Lokalförsörjning
§40 Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens lokalförsörjning.

~~**§41** Styrelse/nämnd ansvarar för planering av nämndens behov av lokaler. Behovet ska anmälas till den av kommunstyrelsen utsedda lokalgruppen.~~

~~**§42** Vid förhyrning av lokaler för tre år eller längre eller en årlig hyra överstigande tio (10) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.~~

§41 Styrelse/nämnd ansvarar för planering av nämndens behov av lokaler. Behovet ska behandlas i den av kommunstyrelsen utsedda lokalgruppen.

§42 Vid förhyrning av lokaler längre än sex (6) år eller en årlig hyra överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Rätt att teckna avtal
~~**§43** Styrelse/nämnd äger rätt att teckna avtal inom sitt verksamhetsområde.~~

~~Vid övriga avtal som inte regleras på andra sätt som gäller tre år eller längre eller en årlig kostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.~~

§43 Styrelse/nämnd äger rätt att teckna avtal inom sitt verksamhetsområde.

Vid övriga avtal som inte regleras på andra sätt med en löptid längre än sex (6) år eller en årlig kostnad överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt avtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Personuppgiftsansvar för nämnder internt inom den kommunala förvaltningen

§44 Personuppgiftsanvaret inom Härnösands kommun är fördelat mellan de olika nämnderna och anges i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för kommunövergripande system och behandlingar (tex. HR, e-post och övriga system) och anges även dessa i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Det är varje personuppgiftsansvarig nämnds ansvar att hålla förteckningen aktuell.

Varje personuppgiftsansvarig nämnd är skyldig att ge instruktioner till en nämnd som ska utföra personuppgiftsbehandlingar för den personuppgiftsansvarige nämndens räkning.

Nämnd som agerar personuppgiftsbiträde

§45 Personuppgiftsbiträdet får bara behandla personuppgifterna enligt de dokumenterade instruktionerna från den personuppgiftsansvarige nämnden.

Det måste finnas instruktioner för den nämnd som agerar personuppgiftsbiträde och en behandling får enbart utföras enligt den personuppgiftsansvariges nämnds instruktion.

2 Kommunstyrelsen

Övergripande uppgifter

§1 Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska styrelsen inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Styrelsen ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

§2 Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen samordnar, genom att leda och styra, den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen.

§3 Kommunstyrelsen ska vidare:

1) ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund
2) ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation vilken kommunen ingår i
3) besluta i frågor om samordning mellan nämnder och gränsdragning mellan nämndernas kompetens när något är oklart eller tvistigt
4) fullgöra sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd
5) kontrollera och följa upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare
6) årligen fatta beslut enligt kommunallagen 6 kap. §9 gällande uppsiktsplikt gällande kommunala bolag
7) ansvara för samverkan vid regional, nationell och internationell utveckling samt vid myndighetskontakter
8) leda den strategiska utvecklingen inom verksamhetsområdena arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända
9) leda och samordna kommunens IT-verksamhet och digitala utveckling
10) avge yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när det inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrande behandlas av kommunfullmäktige
11) upprätta översiktsplaner och fördjupningar

Ansvarsområde

§4 Kommunstyrelsens ansvarsområden är

1) översiktlig planering av användning av mark och vatten
2) demokrati och inflytande
3) bostadsförsörjning
4) miljö- klimat- och energiarbete
5) näringslivsutveckling inklusive besöksnäring
6) mark- och exploateringsverksamhet
7) infrastruktur inklusive bredbandsutveckling (digital tillgänglighet)
8) övergripande kommunikations- och trafikförsörjning
9) kultur
10) arbetslöshetsnämnd enligt lag 1944:75
11) mångfald, jämställdhet, tillgänglighet och folkhälsa
12) våldsförebyggande arbete
13) VA- och avfallsplanering samt renhållningsansvarig nämnd enligt 15 kap. Miljöbalken
14) planering för och samordning av kommunens arbete med extraordinära händelser i fredstid (lag 2006:544) och höjd beredskap
15) planering för och samordning av kommunens arbete med civilt försvar och säkerhetsskydd
16) det strategiska och samordnande arbetet inom informationssäkerhet
17) samordning av kommunens externa och interna kommunikation, information och marknadsföring
18) den digitala anslagstavlan
19) samordning av de kommunala råden
20) fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån styrelsens verksamhet
21) regelreformering
22) central administration
23) statistik och samhällsanalys
24) medborgarservice
25) bruk av kommunens heraldiska vapen och kommunens logotyp
26) anskaffning av konstverk till kommunens förvaltningar, konstnärliga utsmyckningar av kommunens byggnader samt vara rådgivande vid utsmyckning av offentliga miljöer
27) lagmässig skyldighet enligt bibliotekslagen
28) frågor enligt hemvärnsförordningen (1997:146)
29) arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782) och kommunens arkivreglemente

30) kommunens officiella representation tillsammans med kommunfullmäktiges presidium

31) Tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där annan nämnd på grund av jäv inte kan fatta beslut

Utskott

§5 Kommunstyrelsen ska ha ett arbetsutskott, som även utgör finansutskott, krisledningsnämnd samt personalorgan för den personal som arbetar inom samtliga nämnders verksamhetsområden.

§**6** Kommunstyrelsen har rätten att utöver arbetsutskott inrätta de utskott som styrelsen anser vara befogade.

Ekonomisk förvaltning

§7 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens ekonomiska och finansiella utveckling.

§8 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens medelsförvaltning.

§9 Kommunstyrelsen ansvarar för förvärv, överlåtelse och upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter vad avser kommunens fasta egendom.

§10 Kommunstyrelsen ansvarar för underhåll och förvaltning av kommunens fasta och lösa egendom i den mån detta inte har uppdragits åt annan nämnd eller bolag.

Arbetsgivarfrågor

§11 Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för hela Härnösands kommun.

§12 Kommunstyrelsen har ansvar för att samordna kommunens arbetsmiljöarbete.

§13 Kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

§14 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens personalpolitik.

§**15** Kommunstyrelsens arbetsutskott är kommunens löne- och pensionsmyndighet.

3 Arbetslivsnämnd

Övergripande uppgifter
§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde
§2 Arbetslivsnämnden ansvarar för att:

1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)
2) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
3) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)
4) samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
5) samordna kommunens sommarjobb för ungdomar
6) erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov
7) drift av Härnösands energitekniska arena
8) erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv
9) stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
10) förmedla tolktjänster

4 Samhällsnämnd

Övergripande uppgifter
§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde
§**2** Samhällsnämnden ansvarar för:

1) att vara verkställande organ för mark- och exploateringsverksamhet inklusive förvaltning och förädling av mark- och skogstillgångar
2) att vara kommunal väghållningsmyndighet
3) teknisk försörjning avseende kommunens gator och vägar inklusive gatu- och vägbelysning
4) skötsel och utveckling av allmän platsmark samt park- och grönområden inklusive skötsel och utveckling av odlingslotter
5) myndighetsfrågor och förvaltning av kommunens hamnar och kajer
6) uppgifter inom plan- och byggväsendet och har närmaste kontroll av byggverksamhet enligt plan- och bygglagen
7) uppgifter som enligt annan lag ska verkställas av kommunal nämnd inom plan- och byggväsendet
8) uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet med stöd av miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen och strålskyddslagen
9) uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av nämnd inom miljö- och hälsoskyddsområdet
10) uppgifter inom miljövårds- och naturvårdsfrågor och planering inom kulturmiljöområdet
11) Samhällsnämnden utgör kommunens trafiknämnd enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor
12) alla frågor enligt lag (1978:24) om kommunal parkeringsövervakning samt för alla frågor enligt samma lag om kontrollavgift vid olovlig parkering vad avser kommunalt ägd eller förhyrd mark, där lagen är tillämplig
13) trafikplanering och trafiksäkerhet
14) lokala trafikföreskrifter
15) kommunens kollektivtrafik
16) mätteknisk verksamhet, kartproduktion och samordning av GIS-tjänster
17) kommunala namngivningsfrågor, adressering och lägenhetsregister

18) fritids- och idrottsområdet

19) att utöva tillsyn över sprängämnesprekursorer

20) att anta detaljplaner och områdesbestämmelser om planärendet inte är av principiell betydelse eller av större vikt

21) att driva miljö- och energistrategiskt arbete och miljöledning inom ramen för nämndens verksamhetsområde

22) kommunens energirådgivning

23) beslut om flyttning av fordonsvrak enligt lag om flyttning av fordon i vissa fall

24) genomförande av bostadsanpassning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag

25) att utveckla friluftslivet

26) kommunens ungdomsgårdsverksamhet samt annan ungdomsverksamhet inom nämndens ansvarsområde

27) att stödja, stimulera och samverka med föreningar, enskilda och organisationer inom nämndens verksamhetsområde

28) drift och upplåtande av lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde

29) att fördela bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån nämndens verksamhetsområde

30) beslut om taxor och avgifter för verksamhet i lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde

31) utarbetande av förslag till planer och yttra sig över planer, utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde

32) beredning och beslut i ärenden rörande tillstånds- och registreringsprövningar av lokala lotterier

33) kommunens prövning av tillstånd för servering av alkoholdrycker

34) tillsyn över servering av alkoholdrycker och detaljhandel med öl

35) tillsyn enligt tobakslagen samt kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

36) kommunens kostverksamhet

5 Skolnämnd

Övergripande uppgifter
§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde
§2 Skolnämnden ansvarar för att:

1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar enligt skollagen (2010:800)
2) ge stöd och service till funktionsnedsatta som inte ankommer på annan nämnd
3) leda och samordna verksamheten inom skol- och utbildningsformerna:
   - förskola
   - pedagogisk omsorg
   - öppen förskola
   - förskoleklass
   - grundskola
   - grundsärskola
   - fritidshem
   - gymnasieskola
   - gymnasiesärskola
   - musik- och kulturskola
4) utforma utbildning i överenstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar
5) utforma utbildning i enlighet med bestämmelser i arbetsmiljölagen (1997:1160)
6) bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever
7) utbildning kommer till stånd för alla skolformer inom nämndens ansvarsområde för alla barn och elever i kommunen
8) alla skolpliktiga barn fullgör sin skolgång
9) utöva tillsyn över förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem vars huvudmän kommunen har godkänt
10) kommunens uppgifter enligt skollagen 29 kap. §9, kommunens aktivitetsansvar för ungdomar
11) systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen på huvudmannanivå

6 Socialnämnd

Övergripande uppgift
§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde
§2 Socialnämnden ansvarar för:

1) kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg
2) kommunens uppgifter inom omsorg om funktionshindrade
3) kommunens uppgifter inom äldreomsorg
4) kommunens uppgifter inom hemtjänst
5) kommunens uppgifter inom kommunala hälso- och sjukvården
6) kommunens uppgifter inom vad som i lag sägs om socialnämnd
7) insatser och avgifter inom socialtjänsten för vård och omsorg till äldre och funktionshindrade
8) kommunens uppgifter in om socialtjänsten för individ- och familjeomsorg
9) att familjerådgivning kan erbjudas den som begär det
10) fördelning av bidrag till ideella organisationer inom nämnds verksamhetsområde
11) fördelning av bidrag ur fonder inom nämndens verksamhetsområde
12) insatser och avgifter med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) förutom korttidstillsyn avseende elever i den obligatoriska skolan
13) insatser och avgifter inom den kommunala hälso- och sjukvården
14) insatser, avgifter och upphandling enligt lagen om kommunala befogenheter att tillhandahålla servicetjänster åt äldre inom nämndens ansvarsområde
15) uppgifter enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962)
16) ensamkommande asylsökande barn/unga, och barn/unga som beviljats uppehållstillstånd

7 Valnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på kommunal valnämnd enligt vallagen och övriga valförfattningar samt lag om kommunala folkomröstningar.

8 Krisledningsnämnd

Övergripande uppgift
§1 Enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod utse en krisledningsnämnd som ska fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. I övrigt tillämpas kommunallagens (2017:725) bestämmelser.

Nämndens sammansättning
§2 Kommunstyrelsens arbetsutskott utgör kommunens krisledningsnämnd.

Ansvarsområde
§3 Ordförande i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion och fattar då beslut om att så ska ske.

Beslutet och motiv till beslutet ska dokumenteras.

Var och en i krisledningsnämnden som får kännedom om en händelse som motiverar att krisledningsnämnden bör aktiveras har ansvar att larma ordföranden.

§4 Ordförande får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska därefter snarast anmälas till nämnden.

§5 Har ordföranden i krisledningsnämnden förhinder träder i första hand 1:e vice ordföranden och i andra hand 2:e vice ordförande in i dennes ställe.

§6 Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen och helägda kommunala bolag där det är reglerat i avtal eller ägardirektiv. Om möjligt ska berörd ordförande getts tillfälle att yttra sig.

§7 Krisledningsnämnden får vid en extraordinär händelse i fredstid vid behov begära bistånd från eller bevilja bistånd till andra kommuner eller regioner/landsting.

Kommunernas biståndsinsatser måste emellertid, alltid ligga inom ramen för den kommunala kompetensen enligt kommunallagen.

§8 Krisledningsnämnden får under en extraordinär händelse i fredstid lämna begränsat ekonomiskt stöd till enskild som direkt eller indirekt drabbats av händelsen.

§9 När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd och att krisledningsnämndens verksamhet ska upphöra.

§10 Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde. Fullmäktige beslutar om omfattning av redovisningen och formerna för denna.

9 Överförmyndare

§1 I varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd. Härnösands kommun har en politiskt tillsatt överförmyndare samt en ersättare. Utöver det som föreskrivs i kommunallagen gäller även bestämmelserna i föräldrabalken.

§2 Överförmyndaren ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunen bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarverksamhet.

§3 Överförmyndaren ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

§4 Om överförmyndaren är förhindrad ska överförmyndarens ersättare tjänstgöra i överförmyndarens ställe.

§5 Avtal, andra handlingar och skrivelser som upprättas av överförmyndaren ska undertecknas av överförmyndaren och kontrasigneras av person som överförmyndaren bestämmer. I övrigt bestämmer överförmyndaren vem som ska underteckna handlingar.

§6 För överförmyndaren gäller särskilda arkivregler.

Härnösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen

REGLEMENTE

Datum
2021-09-08

Diarienummer
KS 2021/000061

Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun

Dokumentnamn	Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum	Diarienummer
Dokumentansvarig/processägare	Styrelse/nämnd för sina respektive reglementen	Version 5.0	Senast reviderad 2021-03-29	Giltig t o m 2022-01-31
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Alla kommunens nämnder samt kommunstyrelsen			
Annan information				

Härnösands kommun

Innehåll

1 Gemensamma bestämmelser 3
2 Kommunstyrelsen 8
3 Arbetslivsnämnd 11
4 Samhällsnämnd 12
5 Skolnämnd 14
6 Socialnämnd 15
7 Valnämnd 16
8 Krisledningsnämnd 17
9 Överförmyndare 18

1 Gemensamma bestämmelser

Detta reglemente innehåller bestämmelser som är gemensamma för kommunstyrelse och samtliga kommunens nämnder. Utöver gemensamma bestämmelser i kapitel 1, tydliggörs även kommunstyrelse och nämndernas verksamhet och uppgifter i kapitel 2 till 9.

Ansvar, behörighet och verksamhet
I kommunallagens (KL) kapitel 6 finns bestämmelser om hur kommunstyrelse och nämnder ska utföra sina uppgifter. Där står också om hur sammanträden ska gå till och på det sätt som man ska arbeta på.

Kommunstyrelse och nämnder ska vid verkställighet och förvaltning inom sina verksamhetsområden följa vad som anges i lag, föreskrifter, förordningar och fullmäktiges beslut.

Sammansättning och arbetsformer

Nämnd, ledamöter och ersättare (3 kap. §1 - §4 KL)
§1 Kommuner är skyldiga enligt lag att utöver kommunstyrelse tillsätta krisledningsnämnd, valnämnd och överförmyndarnämnd /överförmyndare samt de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag och förordning.

Ersättares tjänstgöring (6 kap. §17 KL)
§2 Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

§3 En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har inträtt i ledamotens ställe.

§4 Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

§5 En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

§6 Ersättare som inte tjänstgör äger rätt att delta i styrelse/nämnds överläggningar.

Skyldighet anmäla förhinder
§7 En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i del av sammanträde, ska snarast anmäla detta till styrelse/nämnds sekreterare eller styrelse/nämnds ordförande.

§8 Det åligger den ledamot som planerar att vara frånvarande att underrätta den ersättare som står i tur att tjänstgöra om hon/han ska tjänstgöra vid sammanträdet.

Sammanträden
§9 Styrelse/nämnd sammanträder på dag och tid som ordföranden eller styrelse/nämnd bestämmer.

Deltagande på distans
§10 Deltagande får ske på distans vid styrelse/nämnds sammanträde under förutsättning att kommunallagens 5 kap. §16 är uppfylld och efter beslut av ordförande.

Styrelse/nämnds presidium har ej rätt att delta på distans, detsamma gäller protokollförare.

Om någon eller flera av styrelse/nämnds ledamot/ledamöter deltar på distans får ej sekretessärenden eller ärenden som gäller personval (sluten omröstning) behandlas.

Offentliga sammanträden
§11 Styrelse/nämnd får besluta om offentliga sammanträden.

Kallelse
§12 Ordförande ansvarar för att kallelse i digital form utfärdas till sammanträdena. Kallelse ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

§13 Kallelsen ska digitalt tillsändas varje ledamot och ersättare senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse kan i undantagsfall ske på annat sätt. När varken ordförande eller någon av de två vice ordförandena kan kalla till sammanträdet ska den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten göra detta.

§14 Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

Närvarorätt
§15 Varje styrelse/nämnd äger rätt att själva besluta vilka, förutom ledamöter och ersättare, som får närvara på styrelse/nämnds sammanträde, och i vilken utsträckning de får delta i olika överläggningar.

§16 Kommunalråd har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningar. Kommunstyrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge annan ledamot av kommunstyrelsen denna rätt.

§17 Vid styrelse/nämnds sammanträden får, om ordförande begär det, kommundirektör och förvaltningschef eller annan föredragande tjänsteman vara närvarande med rätt att föredra och delta i överläggningar i ärenden, som berör vederbörandes verksamhetsområde.

Ersättare för ordförande
§18 Om både ordförande och vice ordförandena har förhinder att delta i ett sammanträde, är det den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten som fullgör ordförandes uppgifter.

§19 Om ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelse/nämnd utse en annan ledamot att vara ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandes samtliga uppgifter.

Jäv och avbruten tjänstgöring
§20 Den som är jävig får inte delta eller närvara vid handläggning av ärendet. Handläggning av ett ärende innefattar såväl beredning, föredragning, överläggning som beslut.

§21 En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

§22 Den som på grund av annat hinder än jäv avbryter tjänstgöringen under sammanträde får tjänstgöra igen endast om placerad ersättare tillhör annat parti.

Initiativrätt
§23 Initiativrätten hanteras i enlighet med kommunallagen.

Reservation
§24 Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Den skriftliga motiveringen ska lämnas in till sekreteraren innan den beslutade tidpunkten för justering av protokollet.

Protokollsanteckning
§25 Om en ledamot eller ersättare önskar lämna en protokollsanteckning måste den medges av ordförande, som ansvarar för protokollets innehåll.

Om ordförandes bedömning ifrågasättas bör styrelse/nämnd avgöra frågan. Endast ledamot och ersättare kan få sin mening antecknad i protokollet.

Innehållet i en protokollsanteckning ska redovisas skriftligen innan den kan medges av ordförande och tas med i protokollet.

Justering av protokoll
§26 Protokoll justeras senast 14 dagar efter sammanträdet av ordförande och en ledamot.

Styrelse/nämnd kan i undantagsfall besluta att en paragraf i protokollet justeras omedelbart. Paragraftexten måste redovisas vid sammanträdet innan beslut tas och det ska framgå av protokollet att paragrafen är omedelbart justerad.

Utskott
§27 Styrelse/nämnd får utse de utskott som krävs för att fullgöra de uppgifter som ingår i styrelse/nämnds uppdrag.

Vård av handlingar
§28 För vården av styrelse/nämnds handlingar gäller kommunens arkivreglemente.

Demokrati och invånardialog
§29 Styrelse/nämnd ska utifrån sitt kompetensområde uppmuntra till och delta i demokratiarbete och dialog med invånarna.

Uppgift och befogenhet

Verksamhet
§30 Styrelse/nämnds huvuduppgift är att besluta i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ansvara för samt besluta i de frågor som kommunfullmäktige delegerat till dem.

Styrelse/nämnd ska se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Information och samråd
§31 Styrelse/nämnd får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som faller inom styrelse/nämnds verksamhetsområde.

§32 Styrelse/nämnd ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd ska även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

§33 Styrelse/nämnd ansvarar för att information lämnas om styrelse/nämnds verksamhet till allmänheten, anställda, andra styrelser/nämnder samt andra myndigheter.

Arbetsmiljö
§34 Styrelse/nämnd har huvudansvar för arbetsmiljön inom sitt verksamhetsområde. Detta innebär ansvar för att nödvändiga arbetsmiljöåtgärder vidtas och att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt gällande föreskrifter.

Övriga uppgifter
§35 Styrelse/nämnd får besluta om konkurrensutsättning. Vid principiella eller andra frågeställningar av större vikt för kommunen totalt, ska frågan om konkurrensutsättning överlämnas till kommunfullmäktige för prövning.

§36 Styrelse/nämnd får träffa avtal inom sitt verksamhetsområde så länge det inte är av principiell natur eller av större vikt.

§37 Styrelse/nämnd ska inom ramen för sitt uppdrag samverka internt i kommunen och med externa aktörer för att utveckla kommunens verksamheter.

Ekonomi
§38 Styrelse/nämnd ska följa de av fullmäktige angivna budgetramarna och de i kommunens årsplan preciserade budgetbesluten.

§39 Styrelse/nämnd ska redovisa till fullmäktige hur verksamheten utvecklas och den ekonomiska ställningen under budgetåret.

Lokalförsörjning
§40 Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens lokalförsörjning.

§41 Styrelse/nämnd ansvarar för planering av nämndens behov av lokaler. Behovet ska behandlas i den av kommunstyrelsen utsedda lokalgruppen.

§42 Vid förhyrning av lokaler längre än sex (6) år eller en årlig hyra överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Rätt att teckna avtal

§43 Styrelse/nämnd äger rätt att teckna avtal inom sitt verksamhetsområde.

Vid övriga avtal som inte regleras på andra sätt med en löptid längre än sex (6) år eller en årlig kostnad överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt avtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Personuppgiftsansvar för nämnder internt inom den kommunala förvaltningen

§44 Personuppgiftsanvaret inom Härnösands kommun är fördelat mellan de olika nämnderna och anges i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för kommunövergripande system och behandlingar (tex. HR, e-post och övriga system) och anges även dessa i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Det är varje personuppgiftsansvarig nämnds ansvar att hålla förteckningen aktuell.

Varje personuppgiftsansvarig nämnd är skyldig att ge instruktioner till en nämnd som ska utföra personuppgiftsbehandlingar för den personuppgiftsansvarige nämndens räkning.

Nämnd som agerar personuppgiftsbiträde

§45 Personuppgiftsbiträdet får bara behandla personuppgifterna enligt de dokumenterade instruktionerna från den personuppgiftsansvarige nämnden.

Det måste finnas instruktioner för den nämnd som agerar personuppgiftsbiträde och en behandling får enbart utföras enligt den personuppgiftsansvariges nämnds instruktion.

2 Kommunstyrelsen

Övergripande uppgifter

§1 Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska styrelsen inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Styrelsen ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

§2 Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen samordnar, genom att leda och styra, den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen.

§3 Kommunstyrelsen ska vidare:

1) ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund
2) ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation vilken kommunen ingår i
3) besluta i frågor om samordning mellan nämnder och gränsdragning mellan nämndernas kompetens när något är oklart eller tvistigt
4) fullgöra sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd
5) kontrollera och följa upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare
6) årligen fatta beslut enligt kommunallagen 6 kap. §9 gällande uppsiktsplikt gällande kommunala bolag
7) ansvara för samverkan vid regional, nationell och internationell utveckling samt vid myndighetskontakter
8) leda den strategiska utvecklingen inom verksamhetsområdena arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända
9) leda och samordna kommunens IT-verksamhet och digitala utveckling
10) avge yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när det inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrande behandlas av kommunfullmäktige
11) upprätta översiktsplaner och fördjupningar

Ansvarsområde

§4 Kommunstyrelsens ansvarsområden är

1) översiktlig planering av användning av mark och vatten
2) demokrati och inflytande
3) bostadsförsörjning
4) miljö- klimat- och energiarbete
5) näringslivsutveckling inklusive besöksnäring
6) mark- och exploateringsverksamhet
7) infrastruktur inklusive bredbandsutveckling (digital tillgänglighet)
8) övergripande kommunikations- och trafikförsörjning
9) kultur
10) arbetslöshetsnämnd enligt lag 1944:75
11) mångfald, jämställdhet, tillgänglighet och folkhälsa
12) våldsförebyggande arbete
13) VA- och avfallsplanering samt renhållningsansvarig nämnd enligt 15 kap. Miljöbalken
14) planering för och samordning av kommunens arbete med extraordinära händelser i fredstid (lag 2006:544) och höjd beredskap
15) planering för och samordning av kommunens arbete med civilt försvar och säkerhetsskydd
16) det strategiska och samordnande arbetet inom informationssäkerhet
17) samordning av kommunens externa och interna kommunikation, information och marknadsföring
18) den digitala anslagstavlan
19) samordning av de kommunala råden
20) fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån styrelsens verksamhet
21) regelreformering
22) central administration
23) statistik och samhällsanalys
24) medborgarservice
25) bruk av kommunens heraldiska vapen och kommunens logotyp
26) anskaffning av konstverk till kommunens förvaltningar, konstnärliga utsmyckningar av kommunens byggnader samt vara rådgivande vid utsmyckning av offentliga miljöer
27) lagmässig skyldighet enligt bibliotekslagen
28) frågor enligt hemvärnsförordningen (1997:146)
29) arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782) och kommunens arkivreglemente

30) kommunens officiella representation tillsammans med kommunfullmäktiges presidium

31) Tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där annan nämnd på grund av jäv inte kan fatta beslut

Utskott

§5 Kommunstyrelsen ska ha ett arbetsutskott, som även utgör finansutskott, krisledningsnämnd samt personalorgan för den personal som arbetar inom samtliga nämnders verksamhetsområden.

§**6** Kommunstyrelsen har rätten att utöver arbetsutskott inrätta de utskott som styrelsen anser vara befogade.

Ekonomisk förvaltning

§7 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens ekonomiska och finansiella utveckling.

§8 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens medelsförvaltning.

§9 Kommunstyrelsen ansvarar för förvärv, överlåtelse och upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter vad avser kommunens fasta egendom.

§10 Kommunstyrelsen ansvarar för underhåll och förvaltning av kommunens fasta och lösa egendom i den mån detta inte har uppdragits åt annan nämnd eller bolag.

Arbetsgivarfrågor

§11 Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för hela Härnösands kommun.

§12 Kommunstyrelsen har ansvar för att samordna kommunens arbetsmiljöarbete.

§13 Kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

§14 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens personalpolitik.

§**15** Kommunstyrelsens arbetsutskott är kommunens löne- och pensionsmyndighet.

3 Arbetslivsnämnd

Övergripande uppgifter
§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde
§2 Arbetslivsnämnden ansvarar för att:

1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)
2) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
3) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)
4) samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
5) samordna kommunens sommarjobb för ungdomar
6) erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov
7) drift av Härnösands energitekniska arena
8) erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv
9) stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
10) förmedla tolktjänster

4 Samhällsnämnd

Övergripande uppgifter
§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde
§**2** Samhällsnämnden ansvarar för:

1) att vara verkställande organ för mark- och exploateringsverksamhet inklusive förvaltning och förädling av mark- och skogstillgångar
2) att vara kommunal väghållningsmyndighet
3) teknisk försörjning avseende kommunens gator och vägar inklusive gatu- och vägbelysning
4) skötsel och utveckling av allmän platsmark samt park- och grönområden inklusive skötsel och utveckling av odlingslotter
5) myndighetsfrågor och förvaltning av kommunens hamnar och kajer
6) uppgifter inom plan- och byggväsendet och har närmaste kontroll av byggverksamhet enligt plan- och bygglagen
7) uppgifter som enligt annan lag ska verkställas av kommunal nämnd inom plan- och byggväsendet
8) uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet med stöd av miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen och strålskyddslagen
9) uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av nämnd inom miljö- och hälsoskyddsområdet
10) uppgifter inom miljövårds- och naturvårdsfrågor och planering inom kulturmiljöområdet
11) Samhällsnämnden utgör kommunens trafiknämnd enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor
12) alla frågor enligt lag (1978:24) om kommunal parkeringsövervakning samt för alla frågor enligt samma lag om kontrollavgift vid olovlig parkering vad avser kommunalt ägd eller förhyrd mark, där lagen är tillämplig
13) trafikplanering och trafiksäkerhet
14) lokala trafikföreskrifter
15) kommunens kollektivtrafik
16) mätteknisk verksamhet, kartproduktion och samordning av GIS-tjänster
17) kommunala namngivningsfrågor, adressering och lägenhetsregister

18) fritids- och idrottsområdet

19) att utöva tillsyn över sprängämnesprekursorer

20) att anta detaljplaner och områdesbestämmelser om planärendet inte är av principiell betydelse eller av större vikt

21) att driva miljö- och energistrategiskt arbete och miljöledning inom ramen för nämndens verksamhetsområde

22) kommunens energirådgivning

23) beslut om flyttning av fordonsvrak enligt lag om flyttning av fordon i vissa fall

24) genomförande av bostadsanpassning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag

25) att utveckla friluftslivet

26) kommunens ungdomsgårdsverksamhet samt annan ungdomsverksamhet inom nämndens ansvarsområde

27) att stödja, stimulera och samverka med föreningar, enskilda och organisationer inom nämndens verksamhetsområde

28) drift och upplåtande av lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde

29) att fördela bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån nämndens verksamhetsområde

30) beslut om taxor och avgifter för verksamhet i lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde

31) utarbetande av förslag till planer och yttra sig över planer, utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde

32) beredning och beslut i ärenden rörande tillstånds- och registreringsprövningar av lokala lotterier

33) kommunens prövning av tillstånd för servering av alkoholdrycker

34) tillsyn över servering av alkoholdrycker och detaljhandel med öl

35) tillsyn enligt tobakslagen samt kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

36) kommunens kostverksamhet

5 Skolnämnd

Övergripande uppgifter
§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde
§2 Skolnämnden ansvarar för att:

1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar enligt skollagen (2010:800)
2) ge stöd och service till funktionsnedsatta som inte ankommer på annan nämnd
3) leda och samordna verksamheten inom skol- och utbildningsformerna:
   - förskola
   - pedagogisk omsorg
   - öppen förskola
   - förskoleklass
   - grundskola
   - grundsärskola
   - fritidshem
   - gymnasieskola
   - gymnasiesärskola
   - musik- och kulturskola
4) utforma utbildning i överenstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar
5) utforma utbildning i enlighet med bestämmelser i arbetsmiljölagen (1997:1160)
6) bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever
7) utbildning kommer till stånd för alla skolformer inom nämndens ansvarsområde för alla barn och elever i kommunen
8) alla skolpliktiga barn fullgör sin skolgång
9) utöva tillsyn över förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem vars huvudmän kommunen har godkänt
10) kommunens uppgifter enligt skollagen 29 kap. §9, kommunens aktivitetsansvar för ungdomar
11) systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen på huvudmannanivå

6 Socialnämnd

Övergripande uppgift
§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde
§2 Socialnämnden ansvarar för:

1) kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg
2) kommunens uppgifter inom omsorg om funktionshindrade
3) kommunens uppgifter inom äldreomsorg
4) kommunens uppgifter inom hemtjänst
5) kommunens uppgifter inom kommunala hälso- och sjukvården
6) kommunens uppgifter inom vad som i lag sägs om socialnämnd
7) insatser och avgifter inom socialtjänsten för vård och omsorg till äldre och funktionshindrade
8) kommunens uppgifter in om socialtjänsten för individ- och familjeomsorg
9) att familjerådgivning kan erbjudas den som begär det
10) fördelning av bidrag till ideella organisationer inom nämnds verksamhetsområde
11) fördelning av bidrag ur fonder inom nämndens verksamhetsområde
12) insatser och avgifter med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) förutom korttidstillsyn avseende elever i den obligatoriska skolan
13) insatser och avgifter inom den kommunala hälso- och sjukvården
14) insatser, avgifter och upphandling enligt lagen om kommunala befogenheter att tillhandahålla servicetjänster åt äldre inom nämndens ansvarsområde
15) uppgifter enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962)
16) ensamkommande asylsökande barn/unga, och barn/unga som beviljats uppehållstillstånd

7 Valnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på kommunal valnämnd enligt vallagen och övriga valförfattningar samt lag om kommunala folkomröstningar.

8 Krisledningsnämnd

Övergripande uppgift
§1 Enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod utse en krisledningsnämnd som ska fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. I övrigt tillämpas kommunallagens (2017:725) bestämmelser.

Nämndens sammansättning
§2 Kommunstyrelsens arbetsutskott utgör kommunens krisledningsnämnd.

Ansvarsområde
§3 Ordförande i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion och fattar då beslut om att så ska ske.

Beslutet och motiv till beslutet ska dokumenteras.

Var och en i krisledningsnämnden som får kännedom om en händelse som motiverar att krisledningsnämnden bör aktiveras har ansvar att larma ordföranden.

§4 Ordförande får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska därefter snarast anmälas till nämnden.

§5 Har ordföranden i krisledningsnämnden förhinder träder i första hand 1:e vice ordföranden och i andra hand 2:e vice ordförande in i dennes ställe.

§6 Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen och helägda kommunala bolag där det är reglerat i avtal eller ägardirektiv. Om möjligt ska berörd ordförande getts tillfälle att yttra sig.

§7 Krisledningsnämnden får vid en extraordinär händelse i fredstid vid behov begära bistånd från eller bevilja bistånd till andra kommuner eller regioner/landsting.

Kommunernas biståndsinsatser måste emellertid, alltid ligga inom ramen för den kommunala kompetensen enligt kommunallagen.

§8 Krisledningsnämnden får under en extraordinär händelse i fredstid lämna begränsat ekonomiskt stöd till enskild som direkt eller indirekt drabbats av händelsen.

§9 När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd och att krisledningsnämndens verksamhet ska upphöra.

§10 Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde. Fullmäktige beslutar om omfattning av redovisningen och formerna för denna.

9 Överförmyndare

§1 I varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd. Härnösands kommun har en politiskt tillsatt överförmyndare samt en ersättare. Utöver det som föreskrivs i kommunallagen gäller även bestämmelserna i föräldrabalken.

§2 Överförmyndaren ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunen bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarverksamhet.

§3 Överförmyndaren ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

§4 Om överförmyndaren är förhindrad ska överförmyndarens ersättare tjänstgöra i överförmyndarens ställe.

§5 Avtal, andra handlingar och skrivelser som upprättas av överförmyndaren ska undertecknas av överförmyndaren och kontrasigneras av person som överförmyndaren bestämmer. I övrigt bestämmer överförmyndaren vem som ska underteckna handlingar.

§6 För överförmyndaren gäller särskilda arkivregler.

§ 52

Dnr 2021-000358 1.1.2.0

Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta reviderad delegationsordning för kommunstyrelsen 2019 – 2022 version 1.4, samt

att beslutet gäller under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut om att anta Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun version 5.0.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Kommunstyrelsen antog en reviderad version av delegationsordningen på sammanträdet 2021-03-02.

Mot bakgrund av oklarheter kring hantering av hyresavtal och lokalanpassning föreslås tillägg av två punkter i delegationsordningen.

Lista på förändringar:

Nya punkter under kap 2 teckningsrätter:

2.3 Hyresavtal
Hyresavtal med en löptid på upp till tre (3) år eller en årlig hyra på maximalt tio (10) prisbasbelopp.

Delegat: Kommundirektör

2.4 Övriga avtal
Avtal som inte regleras på annat sätt med en löptid upp till tre (3) år eller en årlig kostnad på maximalt tio (10) prisbasbelopp

Delegat: Kommundirektör

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2021-09-13

Ändringar- Delegationsordning kommunstyrelsen

Delegationsordning kommunstyrelsen 2019-2022 ver 1.4

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-09-13

Dnr
KS/2021-000358

Kommunstyrelseförvaltningen
Billy Sjölén, 0611-348902
billy.sjolen@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen besluta

att anta reviderad delegationsordning för kommunstyrelsen 2019 – 2022 version 1.4, samt

att beslutet gäller under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut om att anta Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun version 5.0.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen antog en reviderad version av delegationsordningen på sammanträdet 2021-03-02.

Mot bakgrund av oklarheter kring hantering av hyresavtal och lokalanpassning föreslås tillägg av två punkter i delegationsordningen.

Lista på förändringar:

Nya punkter under kap 2 teckningsrätter:

2.3 Hyresavtal
Hyresavtal med en löptid på upp till tre (3) år eller en årlig hyra på maximalt tio (10) prisbasbelopp.

Delegat: Kommundirektör

2.4 Övriga avtal
Avtal som inte regleras på annat sätt med en löptid upp till tre (3) år eller en årlig kostnad på maximalt tio (10) prisbasbelopp

Delegat: Kommundirektör

Beslutsunderlag

Anna Bostedt
Kanslichef

Billy Sjölén
Utredare

Bilagor

Delegationsordning kommunstyrelsen 2019-2022 version 1.4.

Härnösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen

Datum
2021-09-08

Diarienummer
KS 2021-000062

Delegationsordning kommunstyrelsen 2019-2022

Version 1.4

Dokumentnamn	Delegationsordning kommunstyrelsen 2019-2022		Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunstyrelsen		Datum	Diarienummer KS2021-000062
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 1.3	Senast reviderad	Giltig t o m 2022-12-31
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Kommunstyrelsen och kommunstyrelseförvaltningen			
Annan information				

Innehållsförteckning

Delegationsordning kommunstyrelsen 2019-2022 1
Innehållsförteckning 2
1. Allmänt om delegation 3
1.1 Varför delegation? 3
1.2 Vem kan vara delegat? 3
1.3 Vad innebär delegation? 3
1.4 Vad är en delegationsordning? 3
1.5 Rättsverkan, återkallelse och jäv 3
1.6 Vilka ärenden får inte delegeras? 3
1.7 Vem ersätter? 4
1.8 Vidaredelegation? 4
1.9 Registrering och anmälan av delegationsbeslut? 4
1.10 Delegationsbeslut eller verkställighet? 5
2. Teckningsrätter 6
3. Ekonomifrågor 7
4. Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP) 9
5. Kultur 10
6. Mark och exploatering 11
7. Upphandling 12
8. GDPR ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
9. Personalfrågor 13
10. Övriga frågor som hanteras av kommunstyrelsen 16

1. Allmänt om delegation

1.1 Varför delegation?

Enligt kommunallagen har de förtroendevalda det politiska ansvaret för verksamheten i sin helhet, vilket innefattar beredning, beslut och genomförande. Nämndens beslutanderätt kan dock flyttas genom delegation. Detta görs för att avlasta nämnden (även kommunstyrelsen är en nämnd) från rutinärenden, vilket ger mer utrymme för hantering av särskilt betydelsefulla och principiella ärenden, samt för att skapa en effektivare verksamhet genom att beslutsvägarna blir kortare och handläggningen snabbare.

1.2 Vem kan vara delegat?

En delegat är en person eller ett organ som fått beslutanderätt genom delegation. Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen får nämnden delegera sin beslutanderätt till ett utskott, till en ledamot eller ersättare inom den egna nämnden eller till en anställd inom kommunens organisation. Det är dock inte tillåtet att delegera till en uppdragstagare, konsult eller entreprenör. Delegering till en tjänsteman är alltid individuell, det går inte att delegera beslutanderätt till en grupp personer. I denna delegationsordning delegeras till befattningar och funktioner, inte till namngivna personer.

1.3 Vad innebär delegation?

En delegat agerar i stället för nämnden. Delegaten fattar beslut på nämndens vägnar, så det är nämnden som är juridiskt ansvarig. Det betyder att delegatens beslut kan överklagas på samma sätt som ett nämndbeslut.

1.4 Vad är en delegationsordning?

En delegationsordning är en lista över de ärendetyper där nämnden beslutat att delegera sin beslutanderätt. Där anges delegater samt ibland även ersättare. I delegationsordningen anges på vilken nivå beslut får fattas.

1.5 Rättsverkan, återkallelse och jäv

Beslut som är fattade med stöd av delegation har samma rättsverkan som om de fattats av nämnden. Nämnden kan när som helst återkalla eller ändra ett givet delegationsuppdrag, exempelvis om man anser att en delegat inte fullgjort sina uppgifter enligt nämndens intentioner. Detta kan göras generellt eller i ett särskilt ärende. Däremot kan nämnden inte ändra ett redan fattat delegationsbeslut. Dock kan delegaten själv ompröva och ändra sitt tidigare beslut (37 § förvaltningslagen). Beslut kan överklagas av den/de som berörs.

Om delegaten anser att ett ärende är svårbedömt eller av annan orsak inte vill besluta, ska ärendet föras upp till nämnden för beslut. Vid tveksamhet skall delegat samråda med överordnad. Likaså ska nyanställd befattningshavare under en inledningsperiod, vars längd respektive chef fastställer, samråda med överordnad innan beslut fattas. Om en delegat är jävig i ett ärende får delegaten inte fatta beslut i ärendet. I enlighet med förvaltningslagens jävsregler ska ärendet genast anmälas till förvaltningschefen, vilken utser en ersättare för delegaten.

Delegat får inte besluta i ärenden som innehåller principiella ställningstaganden, går emot tidigare praxis eller där praxis saknas. Dessa ärenden ska hanteras av nämnden. Samma gäller om ärendet kan antas vara av stort politiskt värde.

1.6 Vilka ärenden får inte delegeras?

Enligt 6 kap. 38 § kommunallagen får en nämnd inte delegera beslutanderätten i följande typer av ärenden:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras. (avser ärenden som omfattas av speciallagstiftning och där det uttryckligen står att vissa ärendetyper inte får delegeras).

Om delegaten bedömer att någon av dessa förutsättningar föreligger ska ärendet hanteras av nämnden, trots att ärendetypen är delegerad.

1.7 Vem ersätter?

Vid laga förfall får ersättare överta beslutanderätten från ordinarie delegat. Med laga förfall avses att delegaten inte är i tjänst på grund av sjukdom, semester, tjänstledighet, jäv eller liknande. Ersättaren ska följa samma regler som delegaten och ersättarens beslut har samma rättsverkan som delegatens. Om ordinarie delegat (inklusive ersättare, vikarie och ställföreträdande) har förfall och beslut inte bör dröja ska ärendet avgöras av delegatens närmaste chef. Delegationen omfattar delegatens ansvarsområde enligt avtal och/eller organisationsplan. Kommundirektören har rätt att fatta beslut i samtliga tjänstemannadelegaters ställe.

Vikarierande chefer och tillförordnade chefer under begränsad tid på olika nivåer inom förvaltningen ska ha samma beslutsbefogenheter som den de vikarierar för. Beslutsbefogenheter för biträdande chefer anges i varje specifikt fall.

1.8 Vidaredelegation?

Förvaltningschefen har med stöd av 7 kap.6 § kommunallagen rätt att vidaredelegera sin beslutanderätt till annan anställd, om nämnden har medgivit detta. Vidaredelegation är dock bara tillåten i ett steg, vilket innebär att den som mottar en vidaredelegation från förvaltningschefen inte kan delegera beslutanderätten vidare.

En nämnd har samma möjligheter att ingripa i vidaredelegation som i vanlig delegation. Den som delegerar har ansvar för att den som får delegation har insikt om vad beslutsbefogenheterna innebär samt kompetens att fatta besluten.

1.9 Registrering och anmälan av delegationsbeslut?

I princip gäller samma formregler för delegationsbeslut som för nämndbeslut. Detta innebär att det alltid skall finnas någon form av skriftlig dokumentation för de beslut som fattas med stöd av delegation.

Varje beslut ska innehålla uppgift om:

- vem som beslutat

- när beslutet tagits
- vad beslutet avser

Delegationsbeslut ska enligt 7 kap. 8 § kommunallagen anmälas till nämnden och nämnden får själv avgöra i vilken form detta ska ske. Observera att nämnden inte ska godkänna delegationsbesluten, utan delegatens beslut gäller, såvida det inte blir ändrat vid överklagande. Anmälan till nämnden syftar istället på att fastställa tidpunkten då besvärstiden börjar löpa när det gäller överklagande enligt kommunallagen, så kallad laglighetsprövning. Anmälan görs även för att nämnden ska ha möjlighet att avgöra huruvida delegaten fullgör sitt uppdrag enligt nämndens intentioner.

Verkställighetsbeslut omfattas inte av anmälningsskyldigheten.

Om nämndens ordförande har fattat beslut i brådskande ärenden ska dessa beslut anmälas till nämnden vid dess nästkommande sammanträde.

Om förvaltningschefen vidaredelegerat beslutanderätt till anställd, ska dessa beslut i efterhand anmälas till förvaltningschefen.

1.10 Delegationsbeslut eller verkställighet?

Kommunallagen skiljer mellan beslut som måste delegeras och beslut som innebär ren verkställighet. Gränsdragningen är inte helt klar, men följande skillnader kan dock uppmärksammas.

Delegation innebär överlåtande av en beslutsfunktion, vilket betyder att delegaten inträder i nämndens ställe. Kännetecknande för ett delegationsbeslut i kommunallagens mening är bland annat att det föreligger alternativa lösningar och att den som fattar beslutet måste göra vissa överväganden och bedömningar. Rätten för en anställd att fatta sådana beslut måste grundas på delegering. Besluten kan normalt överklagas genom antingen kommunal- eller förvaltningsbesvär.

Ren verkställighet är all form av förberedande eller verkställande uppgifter som den anställde utför utifrån sin tjänst. I dessa fall baseras ofta ställningstagandet på tidigare nämndbeslut, lagar, riktlinjer, avtal eller liknande dokument. Den anställde gör alltså ingen egen självständig bedömning utan verkställer endast åtgärder som redan är beslutade i styrdokument eller lagar, exempelvis avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa. Det kan också vara beslut av rutinmässig karaktär i ärenden där det saknas utrymme för beslutsalternativ eller valmöjligheter och som kan hänföras till tidigare fattat beslut. Rätten för anställda att vidta sådana åtgärder grundas inte på delegering. Den följer i stället av den arbetsfördelning mellan de förtroendevalda och de anställda som måste finnas för att den kommunala verksamheten ska kunna fungera. Beslut som är ren verkställighet ska inte anmälas till nämnd. Verkställighetsbeslut kan inte överklagas.

Ärendena ska handläggas enligt förvaltningens rutiner och i känsliga eller tveksamma fall ska aktuell chef vara informerad. Chefen kan då även med fördel underteckna skrivelsen.

2. Teckningsrätter

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
2.1	**Allmänt**			
2.1.1	Undertecknande av avtal, handlingar och skrivelser som beslutas av kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens ordförande	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	
2.1.2	Förbindelser rörande kommunens borgen och ansvar för statliga bostadslån och bidrag enligt kommunfullmäktiges särskilda bemyndigande även som kommunens borgensförbindelser.	Kommunstyrelsens ordförande med kontrasignation av ekonomichef	- Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande - Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	
2.1.3	Underteckna erforderliga handlingar vid kommunens köp och försäljning av fast egendom.	Kommunstyrelsens ordförande med kontrasignation av förvaltningschef för kommunstyrelse-förvaltningen	- Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande - Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	
2.1.4	Teckna kommunens firma för lån till kommunen	- Kommundirektör - ekonomichef - upphandlingschef		Delegationerna gäller för två av delegaterna i förening
2.1.5	Teckna kommunens firma för övriga handlingar såsom avtal där krav om firmateckning finns.	- Kommundirektör - Ekonomichef		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig.
2.1.6	Utse beslutsattestanter vid personal- och organisationsförändringar under året.	- Kommundirektör - Ekonomichef		
2.2	**GDPR**			
2.2.1	Godkännande av personuppgiftsbiträdesavtal	Kommundirektör		Gäller inom kommunstyrelseförvaltningens ansvarsområden
2.3	**Tecknande av hyresavtal**			
2.3.1	Hyresavtal med en löptid på upp till tre (3) år eller en årlig hyra på maximalt tio (10) prisbasbelopp	Kommundirektör		Efter beslut i lokalgruppen. För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad på maximalt fem (5) prisbasbelopp.
2.4	**Övriga avtal**			
2.4.1	Avtal som inte regleras på annat sätt med en löptid upp till tre (3) år eller en årlig kostnad på maximalt tio (10) prisbasbelopp	Kommundirektör		För tilläggsavtal till befintligt avtal som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad på maximalt fem (5) prisbasbelopp.

3. Ekonomifrågor

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
3.1	**Kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter**			
3.1.1	Disposition ur kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter med högst 500 000 kronor per ärende.	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
3.1.2	Disposition ur kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter med högst 50 000 kronor per ärende.	Kommunstyrelsens ordförande		
3.2	**Donationsstiftelser**			
3.2.1	Utdelning ur de donationsstiftelser som kommunstyrelsen förvaltar.	Ekonomichef		
3.2.2	Placering av donationsmedel.	Ekonomichef		
3.3	**Fakturering och kravhantering**			
3.3.1	Justering av beloppsgränser och avgifter vid fakturering och kravhantering.	Belopp understigande 50 tkr: - Ekonomichef Belopp överstigande 50 tkr: - Kommunstyrelsens arbetsutskott		
3.3.2	Utrangeringar, nedskrivningar samt försäljning av finansiella tillgångar och anläggningstillgångar	- Kommundirektör - Ekonomichef.		För finansiella tillgångar upp till 5 mnkr. Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig. Gäller ej fastigheter
3.3.3	Indrivning av fordringar, antagande av ackord, avtal och betalning av kommunens fordringar samt avskrivning av osäkra fordringar.	Ekonomichef		
3.4	**Lån och borgensåtaganden**			
3.4.1	Omsättning av lån eller omplacering av lån för förändrade villkor.	Ekonomichef		Inom de av fullmäktige fastställda ramarna för omsättning av lån
3.4.2	Upptagande av lån	Ekonomichef		Högst 20 miljoner kronor vid varje tillfälle. Inom de av fullmäktige fastställda ramarna för nyupplåning
3.4.3	Fortsatt borgensansvar vid villkorsförändringar för krediter för vilka kommunen tidigare tecknat borgen.	Ekonomichef		Inom ramen för fastställt borgenstak
3.4.4	Utsträckning, nedsättning, dödning och relaxation av inteckning samt utbyte av	Ekonomichef		

	pantbrev liksom andra därmed jämförbara åtgärder avseende för utlämnat lån eller kommunal borgen innehavd säkerhet.			
3.4.5	Överföring av redan ingångna borgensåtaganden till nya fastighetsägare.	Ekonomichef		
3.5	**Övriga ärenden**			
3.5.1	Samtliga ärenden mot skatteverket avseende moms, skatter, arbetsgivaravgifter samt övriga avgifter via skattekonto.	Ekonomichef Enhetschef på ekonomiavdelning		
3.5.2	Talan i domstol rörande frågor om mervärdesskatt, skatter och arbetsgivaravgifter.	Ekonomichef		
3.5.3	Yttrande över taxerings- och folkbokföringsärenden.	Ekonomichef		
3.5.4	Det samlade försäkringsskyddet i den mån det inte ankommer på annan nämnd.	Ekonomichef		

4. Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP)

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
4.1.1	Utser två ordinarie styrelsemedlemmar och en ersättare till stiftelsens styrelse på en mandattid om 3 år	Kommundirektör		KF lämnar förslag till stiftelsens styrelse på en ledamot tillika styrelsens ordförande

5. Kultur

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
5.1.1	Bidrag till föreningar och studieorganisationer inom kulturområdet	Kulturchef		Maximalt bidrag 300 tkr per förening/organisation. Se även dokumentet ”Att söka bidrag”
5.1.2	Mottagande av gåvor till kommunens lokaler	Kulturchef		Med stöd av riktlinjer som beslutas av kommunstyrelsen

6. Mark och exploatering

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
6.1	**Fastigheter**			
6.1.1	Tillämpning av anläggningslagen och ledningsrättslagen.	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.2	Rätt att belasta kommunens fastighet med servitut samt rätt att tillförsäkra kommunen rätt till servitut i annan tillhörig fastighet.	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.3	Rivning av kommunens fastigheter.	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.4	Yttrande till myndigheter och övriga angående frågor rörande kommunens fastigheter	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.5	Ansöka om lantmäteriförrättning	Chef för tillväxtavdelningen		
6.2	**Köp och försäljning av fastighet**			
6.2.1	Köp, byte eller försäljning av fastighet eller fastighetsdel.	Chef för tillväxtavdelningen		Upp till 15 basbeloppsvärde. Kommunstyrelsen fattar beslut inom ramen 3 miljoner kronor per objekt
6.3	**Arrenden**			
6.3.1	Ärenden enligt lagen om förvärv av hyresfastighet med mera som inte avser utövande av förköpsrätt vid aktieöverlåtelse.	Chef för tillväxtavdelningen		
6.3.2	Arrenden och nyttjanderätter upp till fem år	Chef för tillväxtavdelningen		
6.3.3	Ärenden rörande utarrendering, uthyrning eller upplåtelse av nyttjanderätt till fastighet under styrelsens förvaltning.	Chef för tillväxtavdelningen		

7. Upphandling

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
7.1.1	Antagande och förkastande av anbud vid kontraktstilldelning upp till 10 miljoner kronor inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	Upphandlingschef	Upphandlare	
7.1.2	Underskrift av avtal upp till 10 miljoner kronor inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	Upphandlingschef	Upphandlare	
7.1.3	Antagande och förkastande av anbud vid kontraktstilldelning över 10 miljoner kronor inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
7.1.4	Underskrift av avtal över 10 miljoner kronor inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	- Kommundirektör - Ekonomichef - Upphandlingschef		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig.

8. Personalfrågor

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
Anställningsärenden				
8.1	**Fatta beslut om att anställa – tillsvidareanställning eller visstidsförordnande över 3 månader:**			
8.1.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		
	Förvaltningschef	Kommundirektör		I samråd med KSO och facknämndens ordförande och 2:e vice ordförande
	Verksamhetschef eller motsvarande	Förvaltningschef		
	Enhetschef	Verksamhetschef eller motsvarande		
	Övrig personal	Enhetschef		
8.1.2	Övrig personal vid anställning - *under* 3 månader	Enhetschef		Anställning under 3 månader är verkställighet. I samråd med överordnad chef.
8.2	**Beslut att inrätta nya tjänster:**			
8.2.1	Samtliga anställningar hela kommunen	KSAU		
8.3	**Varsel och underrättelse, – uppsägning, avsked eller annan enskild överenskommelse om avslut av:**			
8.3.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsen		Samråd med KSAU
	Förvaltningschef	Kommundirektör		I samråd med KSO och facknämndens ordförande och 2:e vice ordförande
	Verksamhetschef eller motsvarande	Förvaltningschef		Samråd med HR-avdelningen
	Enhetschef	Förvaltningschef		
	Övrig personal	Förvaltningschef		
Lön- och anställningsvillkor				
8.4	**Lönesättning vid nyanställning – inom gällande lönebild:**			
8.4.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		
	Förvaltningschef	Kommundirektör		
	Verksamhetschef eller motsvarande	Förvaltningschef		I samråd med HR-avdelningen
	Enhetschef	Verksamhetschef eller motsvarande		
	Övrig personal	Enhetschef		
8.5	**Lönesättning vid nyanställning – utom gällande lönebild:**			
8.5.1	Chefer och övrig personal	HR-chef/HR-utvecklare		
8.6	**Disciplinära åtgärder enligt AB (allmänna bestämmelser)**			
8.6.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		I samråd med HR-avdelningen
	Förvaltningschef	Kommundirektör		

	Verksamhetschef eller motsvarande	Förvaltningschef		
	Enhetschef	Verksamhetschef eller motsvarande		
	Övrig personal	Verksamhetschef eller motsvarande		
8.7	**Beslut om avstängning enligt AB (allmänna bestämmelser)**			
8.7.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		
	Förvaltningschef	Kommundirektör		
	Verksamhetschef eller motsvarande	Förvaltningschef		I samråd med HR-avdelningen
	Enhetschef	Verksamhetschef eller motsvarande		
	Övrig personal	Verksamhetschef eller motsvarande		
8.8	**Beslut om tjänstledigheter över 6 månader**			
8.8.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		
	Förvaltningschef	Kommundirektör		Enligt kommunens Riktlinjer för beviljande av tjänstledigheter och i samråd med HR-avdelningen
	Verksamhetschef eller motsvarande	Förvaltningschef		
	Enhetschef	Verksamhetschef eller motsvarande		Beslut under 6 månader är verkställighet
	Övrig personal	Verksamhetschef eller motsvarande		
Förhandlingsärenden				
8.9	**Allmänt**			
8.9.1	Ge direktiv och ramar till förvaltningarna inför löneöversynen samt förhandla i de fall inte dialogmodellen gäller	HR-chef		
8.9.2	Avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare	HR-chef		
8.9.3	Teckna samt säga upp lokala och centrala kollektivavtal	HR-chef		
8.9.4	Besluta om stridsåtgärder	Kommundirektör		I samråd med KSAU
8.9.5	Begärd förhandling enligt 10§ MBL	HR-chef		
8.10	**Förhandlingar enligt 11-13 §§ MBL**			
	Kommunövergripande förhandlingar som berör mer än en förvaltning	HR-chef		

8.10.1	Förvaltningsövergripande förhandling	Förvaltningschef		
	Verksamhetsövergripande förhandling	Verksamhetschef eller motsvarande		I samråd med HR-avdelningen
	Förhandling på enhetsnivå	Enhetschef		
8.10.2	Förhandlingar enligt 14§ MBL	HR-chef		
8.10.3	Förhandlingar enligt 38§ MBL	Förvaltningschef		I samråd med HR-avdelningen
Personaladministrativa frågor				
8.11	**Prövning av bisyssla:**			
8.11.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		
	Förvaltningschef	Kommundirektör		
	Verksamhetschef eller motsvarande	Förvaltningschef		I samråd med HR-avdelningen
	Enhetschef	Förvaltningschef		
	Övrig personal	Förvaltningschef		
8.12	**Pensioner:**			
8.12.1	Särskild avtalspension enligt avtal eller annan pensionslösning i särskilda fall	Kommundirektör		

9. Övriga frågor som hanteras av kommunstyrelsen

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
9.1.1	Fatta beslut i brådskande ärenden där beslut inte kan anstå	Kommunstyrelsens ordförande		
9.1.2	Befullmäktigande av ombud att föra kommunens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar av skilda slag.	Kommunstyrelsens ordförande	- Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande - Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	
9.1.3	Yttrande enligt Lag om allmän kameraövervakning.	Kanslichef	kommunsekreterare	
9.1.4	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling eller beslut om utlämnande av allmän handling med förbehåll gällande 1. handlingar i kommunarkivets vård 2. handlingar i upphandlingsenhetens vård 3. övriga handlingar i kommunstyrelsens vård	 Kommunarkivarie Upphandlingschef Kanslichef		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig. Ersättare för delegaterna i punkterna 1–2 är kansli- och utvecklingschefen. Beslutet föregås av en prövning enligt 6 kap 3 § offentlighet- och sekretesslagen med stöd av andra kapitlet tryckfrihetsförordningen. Delegationen omfattar vidare rätten att inte lämna ut en handling som någon påstår är en allmän handling men som enligt myndighetens uppfattning inte är det samt rätten att avvisa förfrågning som överhuvudtaget inte ska behandlas av myndigheten.
9.1.5	Tillsyn av kommunens digitala anslagstavla.	Kommunsekreterare		
9.1.6	Tillsyn och handhavande av kommunens e-postlåda	Kanslichef	Kommunsekreterare	
9.1.7	Vidta gallringar i kommunstyrelsens arkivbestånd.	Kommunarkivarie i samverkan med kommunledningskontorets arkivredogörare		
9.1.8	Yttrande angående antagande av hemvärnsmän.	Förvaltningschef socialförvaltningen		
9.1.9	Tillstånd att använda kommunens heraldiska vapen.	Kanslichef	Kommunsekreterare	
9.1.10	Uppgifter enligt lagen om skydd mot olyckor LSO (2003:778) och allmänt råd om systematiskt brandskyddsarbete, SBA (SRVFS 2004:3).	Kommundirektör		Har övergripande ansvar inom KSF. Vidaredelegation sker skriftligt till kontorschef/enhetschef inom respektive ansvarsområde
9.1.11	Elsäkerhetsansvar	Kommundirektör		Vidaredelegation sker skriftligt till enhetschef eller motsvarande

				Ellagen (1997:857) och förordningen (1957:601) om elektriska starkströmsanläggningar och elsäkerhetsverkets föreskrifter och allmänna råd (ELSÄK-FS 2006:1) om elsäkerhet vid arbete i yrkesmässig verksamhet
9.1.12	Prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddområdet och plan och byggväsendet, i enlighet med samhällsnämndens delegationsordning i tillämpbara delar	Miljöbalken: -Miljöhandläggare Livsmedelstillsyn och hälsoskydd enligt miljöbalken: -Miljöhandläggare Plan och Bygglagen: -Bygglovshandläggare Alkohollagen: -Miljöhandläggare Lag om handel med vissa receptfria läkemedel: -Miljöhandläggare Lag om tobak och liknande produkter: -Miljöhandläggare		Gällande samhällsnämndens verksamhet
9.1.13	Uppgifter enligt lagen om Säkerhetsskyddslagen (2018:585) som ankommer på kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens presidium		
9.1.14	Tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där samhällsnämnden på grund av jäv inte kan fatta beslut	Kommunstyrelsens arbetsutskott		

Härnösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen

Datum
2021-09-08

Diarienummer
KS 2021-000062

Delegationsordning kommunstyrelsen 2019-2022

Version 1.4

Dokumentnamn	Delegationsordning kommunstyrelsen 2019-2022		Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunstyrelsen		Datum	Diarienummer KS2021-000062
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 1.4	Senast reviderad	Giltig t o m 2022-12-31
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Kommunstyrelsen och kommunstyrelseförvaltningen			
Annan information				

Innehållsförteckning

Delegationsordning kommunstyrelsen 2019-2022 1
Innehållsförteckning 2
1. Allmänt om delegation 3
1.1 Varför delegation? 3
1.2 Vem kan vara delegat? 3
1.3 Vad innebär delegation? 3
1.4 Vad är en delegationsordning? 3
1.5 Rättsverkan, återkallelse och jäv 3
1.6 Vilka ärenden får inte delegeras? 3
1.7 Vem ersätter? 4
1.8 Vidaredelegation? 4
1.9 Registrering och anmälan av delegationsbeslut? 4
1.10 Delegationsbeslut eller verkställighet? 5
2. Teckningsrätter 6
3. Ekonomifrågor 7
4. Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP) 9
5. Kultur 10
6. Mark och exploatering 11
7. Upphandling 12
8. GDPR ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
9. Personalfrågor 13
10. Övriga frågor som hanteras av kommunstyrelsen 16

1. Allmänt om delegation

1.1 Varför delegation?

Enligt kommunallagen har de förtroendevalda det politiska ansvaret för verksamheten i sin helhet, vilket innefattar beredning, beslut och genomförande. Nämndens beslutanderätt kan dock flyttas genom delegation. Detta görs för att avlasta nämnden (även kommunstyrelsen är en nämnd) från rutinärenden, vilket ger mer utrymme för hantering av särskilt betydelsefulla och principiella ärenden, samt för att skapa en effektivare verksamhet genom att beslutsvägarna blir kortare och handläggningen snabbare.

1.2 Vem kan vara delegat?

En delegat är en person eller ett organ som fått beslutanderätt genom delegation. Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen får nämnden delegera sin beslutanderätt till ett utskott, till en ledamot eller ersättare inom den egna nämnden eller till en anställd inom kommunens organisation. Det är dock inte tillåtet att delegera till en uppdragstagare, konsult eller entreprenör. Delegering till en tjänsteman är alltid individuell, det går inte att delegera beslutanderätt till en grupp personer. I denna delegationsordning delegeras till befattningar och funktioner, inte till namngivna personer.

1.3 Vad innebär delegation?

En delegat agerar i stället för nämnden. Delegaten fattar beslut på nämndens vägnar, så det är nämnden som är juridiskt ansvarig. Det betyder att delegatens beslut kan överklagas på samma sätt som ett nämndbeslut.

1.4 Vad är en delegationsordning?

En delegationsordning är en lista över de ärendetyper där nämnden beslutat att delegera sin beslutanderätt. Där anges delegater samt ibland även ersättare. I delegationsordningen anges på vilken nivå beslut får fattas.

1.5 Rättsverkan, återkallelse och jäv

Beslut som är fattade med stöd av delegation har samma rättsverkan som om de fattats av nämnden. Nämnden kan när som helst återkalla eller ändra ett givet delegationsuppdrag, exempelvis om man anser att en delegat inte fullgjort sina uppgifter enligt nämndens intentioner. Detta kan göras generellt eller i ett särskilt ärende. Däremot kan nämnden inte ändra ett redan fattat delegationsbeslut. Dock kan delegaten själv ompröva och ändra sitt tidigare beslut (37 § förvaltningslagen). Beslut kan överklagas av den/de som berörs.

Om delegaten anser att ett ärende är svårbedömt eller av annan orsak inte vill besluta, ska ärendet föras upp till nämnden för beslut. Vid tveksamhet skall delegat samråda med överordnad. Likaså ska nyanställd befattningshavare under en inledningsperiod, vars längd respektive chef fastställer, samråda med överordnad innan beslut fattas. Om en delegat är jävig i ett ärende får delegaten inte fatta beslut i ärendet. I enlighet med förvaltningslagens jävsregler ska ärendet genast anmälas till förvaltningschefen, vilken utser en ersättare för delegaten.

Delegat får inte besluta i ärenden som innehåller principiella ställningstaganden, går emot tidigare praxis eller där praxis saknas. Dessa ärenden ska hanteras av nämnden. Samma gäller om ärendet kan antas vara av stort politiskt värde.

1.6 Vilka ärenden får inte delegeras?

Enligt 6 kap. 38 § kommunallagen får en nämnd inte delegera beslutanderätten i följande typer av ärenden:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras. (avser ärenden som omfattas av speciallagstiftning och där det uttryckligen står att vissa ärendetyper inte får delegeras).

Om delegaten bedömer att någon av dessa förutsättningar föreligger ska ärendet hanteras av nämnden, trots att ärendetypen är delegerad.

1.7 Vem ersätter?

Vid laga förfall får ersättare överta beslutanderätten från ordinarie delegat. Med laga förfall avses att delegaten inte är i tjänst på grund av sjukdom, semester, tjänstledighet, jäv eller liknande. Ersättaren ska följa samma regler som delegaten och ersättarens beslut har samma rättsverkan som delegatens. Om ordinarie delegat (inklusive ersättare, vikarie och ställföreträdande) har förfall och beslut inte bör dröja ska ärendet avgöras av delegatens närmaste chef. Delegationen omfattar delegatens ansvarsområde enligt avtal och/eller organisationsplan. Kommundirektören har rätt att fatta beslut i samtliga tjänstemannadelegaters ställe.

Vikarierande chefer och tillförordnade chefer under begränsad tid på olika nivåer inom förvaltningen ska ha samma beslutsbefogenheter som den de vikarierar för. Beslutsbefogenheter för biträdande chefer anges i varje specifikt fall.

1.8 Vidaredelegation?

Förvaltningschefen har med stöd av 7 kap.6 § kommunallagen rätt att vidaredelegera sin beslutanderätt till annan anställd, om nämnden har medgivit detta. Vidaredelegation är dock bara tillåten i ett steg, vilket innebär att den som mottar en vidaredelegation från förvaltningschefen inte kan delegera beslutanderätten vidare.

En nämnd har samma möjligheter att ingripa i vidaredelegation som i vanlig delegation. Den som delegerar har ansvar för att den som får delegation har insikt om vad beslutsbefogenheterna innebär samt kompetens att fatta besluten.

1.9 Registrering och anmälan av delegationsbeslut?

I princip gäller samma formregler för delegationsbeslut som för nämndbeslut. Detta innebär att det alltid skall finnas någon form av skriftlig dokumentation för de beslut som fattas med stöd av delegation.

Varje beslut ska innehålla uppgift om:

- vem som beslutat

- när beslutet tagits
- vad beslutet avser

Delegationsbeslut ska enligt 7 kap. 8 § kommunallagen anmälas till nämnden och nämnden får själv avgöra i vilken form detta ska ske. Observera att nämnden inte ska godkänna delegationsbesluten, utan delegatens beslut gäller, såvida det inte blir ändrat vid överklagande. Anmälan till nämnden syftar istället på att fastställa tidpunkten då besvärstiden börjar löpa när det gäller överklagande enligt kommunallagen, så kallad laglighetsprövning. Anmälan görs även för att nämnden ska ha möjlighet att avgöra huruvida delegaten fullgör sitt uppdrag enligt nämndens intentioner.

Verkställighetsbeslut omfattas inte av anmälningsskyldigheten.

Om nämndens ordförande har fattat beslut i brådskande ärenden ska dessa beslut anmälas till nämnden vid dess nästkommande sammanträde.

Om förvaltningschefen vidaredelegerat beslutanderätt till anställd, ska dessa beslut i efterhand anmälas till förvaltningschefen.

1.10 Delegationsbeslut eller verkställighet?

Kommunallagen skiljer mellan beslut som måste delegeras och beslut som innebär ren verkställighet. Gränsdragningen är inte helt klar, men följande skillnader kan dock uppmärksammas.

Delegation innebär överlåtande av en beslutsfunktion, vilket betyder att delegaten inträder i nämndens ställe. Kännetecknande för ett delegationsbeslut i kommunallagens mening är bland annat att det föreligger alternativa lösningar och att den som fattar beslutet måste göra vissa överväganden och bedömningar. Rätten för en anställd att fatta sådana beslut måste grundas på delegering. Besluten kan normalt överklagas genom antingen kommunal- eller förvaltningsbesvär.

Ren verkställighet är all form av förberedande eller verkställande uppgifter som den anställde utför utifrån sin tjänst. I dessa fall baseras ofta ställningstagandet på tidigare nämndbeslut, lagar, riktlinjer, avtal eller liknande dokument. Den anställde gör alltså ingen egen självständig bedömning utan verkställer endast åtgärder som redan är beslutade i styrdokument eller lagar, exempelvis avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa. Det kan också vara beslut av rutinmässig karaktär i ärenden där det saknas utrymme för beslutsalternativ eller valmöjligheter och som kan hänföras till tidigare fattat beslut. Rätten för anställda att vidta sådana åtgärder grundas inte på delegering. Den följer i stället av den arbetsfördelning mellan de förtroendevalda och de anställda som måste finnas för att den kommunala verksamheten ska kunna fungera. Beslut som är ren verkställighet ska inte anmälas till nämnd. Verkställighetsbeslut kan inte överklagas.

Ärendena ska handläggas enligt förvaltningens rutiner och i känsliga eller tveksamma fall ska aktuell chef vara informerad. Chefen kan då även med fördel underteckna skrivelsen.

2. Teckningsrätter

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
2.1	**Allmänt**			
2.1.1	Undertecknande av avtal, handlingar och skrivelser som beslutas av kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens ordförande	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	
2.1.2	Förbindelser rörande kommunens borgen och ansvar för statliga bostadslån och bidrag enligt kommunfullmäktiges särskilda bemyndigande även som kommunens borgensförbindelser.	Kommunstyrelsens ordförande med kontrasignation av ekonomichef	- Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande - Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	
2.1.3	Underteckna erforderliga handlingar vid kommunens köp och försäljning av fast egendom.	Kommunstyrelsens ordförande med kontrasignation av förvaltningschef för kommunstyrelse-förvaltningen	- Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande - Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	
2.1.4	Teckna kommunens firma för lån till kommunen	- Kommundirektör - ekonomichef - upphandlingschef		Delegationerna gäller för två av delegaterna i förening
2.1.5	Teckna kommunens firma för övriga handlingar såsom avtal där krav om firmateckning finns.	- Kommundirektör - Ekonomichef		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig.
2.1.6	Utse beslutsattestanter vid personal- och organisationsförändringar under året.	- Kommundirektör - Ekonomichef		
2.2	**GDPR**			
2.2.1	Godkännande av personuppgiftsbiträdesavtal	Kommundirektör		Gäller inom kommunstyrelseförvaltningens ansvarsområden
2.3	**Tecknande av hyresavtal**			
2.3.1	Hyresavtal med en löptid på upp till tre (3) år eller en årlig hyra på maximalt tio (10) prisbasbelopp	Kommundirektör		Efter beslut i lokalgruppen. För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad på maximalt fem (5) prisbasbelopp.
2.4	**Övriga avtal**			
2.4.1	Avtal som inte regleras på annat sätt med en löptid upp till tre (3) år eller en årlig kostnad på maximalt tio (10) prisbasbelopp	Kommundirektör		För tilläggsavtal till befintligt avtal som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad på maximalt fem (5) prisbasbelopp.

3. Ekonomifrågor

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
3.1	**Kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter**			
3.1.1	Disposition ur kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter med högst 500 000 kronor per ärende.	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
3.1.2	Disposition ur kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter med högst 50 000 kronor per ärende.	Kommunstyrelsens ordförande		
3.2	**Donationsstiftelser**			
3.2.1	Utdelning ur de donationsstiftelser som kommunstyrelsen förvaltar.	Ekonomichef		
3.2.2	Placering av donationsmedel.	Ekonomichef		
3.3	**Fakturering och kravhantering**			
3.3.1	Justering av beloppsgränser och avgifter vid fakturering och kravhantering.	Belopp understigande 50 tkr: - Ekonomichef Belopp överstigande 50 tkr: - Kommunstyrelsens arbetsutskott		
3.3.2	Utrangeringar, nedskrivningar samt försäljning av finansiella tillgångar och anläggningstillgångar	- Kommundirektör - Ekonomichef.		För finansiella tillgångar upp till 5 mnkr. Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig. Gäller ej fastigheter
3.3.3	Indrivning av fordringar, antagande av ackord, avtal och betalning av kommunens fordringar samt avskrivning av osäkra fordringar.	Ekonomichef		
3.4	**Lån och borgensåtaganden**			
3.4.1	Omsättning av lån eller omplacering av lån för förändrade villkor.	Ekonomichef		Inom de av fullmäktige fastställda ramarna för omsättning av lån
3.4.2	Upptagande av lån	Ekonomichef		Högst 20 miljoner kronor vid varje tillfälle. Inom de av fullmäktige fastställda ramarna för nyupplåning
3.4.3	Fortsatt borgensansvar vid villkorsförändringar för krediter för vilka kommunen tidigare tecknat borgen.	Ekonomichef		Inom ramen för fastställt borgenstak
3.4.4	Utsträckning, nedsättning, dödning och relaxation av inteckning samt utbyte av	Ekonomichef		

	pantbrev liksom andra därmed jämförbara åtgärder avseende för utlämnat lån eller kommunal borgen innehavd säkerhet.			
3.4.5	Överföring av redan ingångna borgensåtaganden till nya fastighetsägare.	Ekonomichef		
3.5	**Övriga ärenden**			
3.5.1	Samtliga ärenden mot skatteverket avseende moms, skatter, arbetsgivaravgifter samt övriga avgifter via skattekonto.	Ekonomichef Enhetschef på ekonomiavdelning		
3.5.2	Talan i domstol rörande frågor om mervärdesskatt, skatter och arbetsgivaravgifter.	Ekonomichef		
3.5.3	Yttrande över taxerings- och folkbokföringsärenden.	Ekonomichef		
3.5.4	Det samlade försäkringsskyddet i den mån det inte ankommer på annan nämnd.	Ekonomichef		

4. Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP)

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
4.1.1	Utser två ordinarie styrelsemedlemmar och en ersättare till stiftelsens styrelse på en mandattid om 3 år	Kommundirektör		KF lämnar förslag till stiftelsens styrelse på en ledamot tillika styrelsens ordförande

5. Kultur

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
5.1.1	Bidrag till föreningar och studieorganisationer inom kulturområdet	Kulturchef		Maximalt bidrag 300 tkr per förening/organisation. Se även dokumentet ”Att söka bidrag”
5.1.2	Mottagande av gåvor till kommunens lokaler	Kulturchef		Med stöd av riktlinjer som beslutas av kommunstyrelsen

6. Mark och exploatering

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
6.1	**Fastigheter**			
6.1.1	Tillämpning av anläggningslagen och ledningsrättslagen.	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.2	Rätt att belasta kommunens fastighet med servitut samt rätt att tillförsäkra kommunen rätt till servitut i annan tillhörig fastighet.	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.3	Rivning av kommunens fastigheter.	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.4	Yttrande till myndigheter och övriga angående frågor rörande kommunens fastigheter	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.5	Ansöka om lantmäteriförrättning	Chef för tillväxtavdelningen		
6.2	**Köp och försäljning av fastighet**			
6.2.1	Köp, byte eller försäljning av fastighet eller fastighetsdel.	Chef för tillväxtavdelningen		Upp till 15 basbeloppsvärde. Kommunstyrelsen fattar beslut inom ramen 3 miljoner kronor per objekt
6.3	**Arrenden**			
6.3.1	Ärenden enligt lagen om förvärv av hyresfastighet med mera som inte avser utövande av förköpsrätt vid aktieöverlåtelse.	Chef för tillväxtavdelningen		
6.3.2	Arrenden och nyttjanderätter upp till fem år	Chef för tillväxtavdelningen		
6.3.3	Ärenden rörande utarrendering, uthyrning eller upplåtelse av nyttjanderätt till fastighet under styrelsens förvaltning.	Chef för tillväxtavdelningen		

7. Upphandling

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
7.1.1	Antagande och förkastande av anbud vid kontraktstilldelning upp till 10 miljoner kronor inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	Upphandlingschef	Upphandlare	
7.1.2	Underskrift av avtal upp till 10 miljoner kronor inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	Upphandlingschef	Upphandlare	
7.1.3	Antagande och förkastande av anbud vid kontraktstilldelning över 10 miljoner kronor inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
7.1.4	Underskrift av avtal över 10 miljoner kronor inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	- Kommundirektör - Ekonomichef - Upphandlingschef		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig.

8. Personalfrågor

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
Anställningsärenden				
8.1	**Fatta beslut om att anställa – tillsvidareanställning eller visstidsförordnande över 3 månader:**			
8.1.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		
	Förvaltningschef	Kommundirektör		I samråd med KSO och facknämndens ordförande och 2:e vice ordförande
	Verksamhetschef eller motsvarande	Förvaltningschef		
	Enhetschef	Verksamhetschef eller motsvarande		
	Övrig personal	Enhetschef		
8.1.2	Övrig personal vid anställning - *under* 3 månader	Enhetschef		Anställning under 3 månader är verkställighet. I samråd med överordnad chef.
8.2	**Beslut att inrätta nya tjänster:**			
8.2.1	Samtliga anställningar hela kommunen	KSAU		
8.3	**Varsel och underrättelse, – uppsägning, avsked eller annan enskild överenskommelse om avslut av:**			
8.3.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsen		Samråd med KSAU
	Förvaltningschef	Kommundirektör		I samråd med KSO och facknämndens ordförande och 2:e vice ordförande
	Verksamhetschef eller motsvarande	Förvaltningschef		Samråd med HR-avdelningen
	Enhetschef	Förvaltningschef		
	Övrig personal	Förvaltningschef		
Lön- och anställningsvillkor				
8.4	**Lönesättning vid nyanställning – inom gällande lönebild:**			
8.4.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		
	Förvaltningschef	Kommundirektör		
	Verksamhetschef eller motsvarande	Förvaltningschef		I samråd med HR-avdelningen
	Enhetschef	Verksamhetschef eller motsvarande		
	Övrig personal	Enhetschef		
8.5	**Lönesättning vid nyanställning – utom gällande lönebild:**			
8.5.1	Chefer och övrig personal	HR-chef/HR-utvecklare		
8.6	**Disciplinära åtgärder enligt AB (allmänna bestämmelser)**			
8.6.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		I samråd med HR-avdelningen
	Förvaltningschef	Kommundirektör		

	Verksamhetschef eller motsvarande	Förvaltningschef		
	Enhetschef	Verksamhetschef eller motsvarande		
	Övrig personal	Verksamhetschef eller motsvarande		
8.7	**Beslut om avstängning enligt AB (allmänna bestämmelser)**			
8.7.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		
	Förvaltningschef	Kommundirektör		
	Verksamhetschef eller motsvarande	Förvaltningschef		I samråd med HR-avdelningen
	Enhetschef	Verksamhetschef eller motsvarande		
	Övrig personal	Verksamhetschef eller motsvarande		
8.8	**Beslut om tjänstledigheter över 6 månader**			
8.8.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		
	Förvaltningschef	Kommundirektör		Enligt kommunens Riktlinjer för beviljande av tjänstledigheter och i samråd med HR-avdelningen
	Verksamhetschef eller motsvarande	Förvaltningschef		
	Enhetschef	Verksamhetschef eller motsvarande		Beslut under 6 månader är verkställighet
	Övrig personal	Verksamhetschef eller motsvarande		
Förhandlingsärenden				
8.9	**Allmänt**			
8.9.1	Ge direktiv och ramar till förvaltningarna inför löneöversynen samt förhandla i de fall inte dialogmodellen gäller	HR-chef		
8.9.2	Avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare	HR-chef		
8.9.3	Teckna samt säga upp lokala och centrala kollektivavtal	HR-chef		
8.9.4	Besluta om stridsåtgärder	Kommundirektör		I samråd med KSAU
8.9.5	Begärd förhandling enligt 10§ MBL	HR-chef		
8.10	**Förhandlingar enligt 11-13 §§ MBL**			
	Kommunövergripande förhandlingar som berör mer än en förvaltning	HR-chef		

8.10.1	Förvaltningsövergripande förhandling	Förvaltningschef		
	Verksamhetsövergripande förhandling	Verksamhetschef eller motsvarande		I samråd med HR-avdelningen
	Förhandling på enhetsnivå	Enhetschef		
8.10.2	Förhandlingar enligt 14§ MBL	HR-chef		
8.10.3	Förhandlingar enligt 38§ MBL	Förvaltningschef		I samråd med HR-avdelningen
Personaladministrativa frågor				
8.11	**Prövning av bisyssla:**			
8.11.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		
	Förvaltningschef	Kommundirektör		
	Verksamhetschef eller motsvarande	Förvaltningschef		I samråd med HR-avdelningen
	Enhetschef	Förvaltningschef		
	Övrig personal	Förvaltningschef		
8.12	**Pensioner:**			
8.12.1	Särskild avtalspension enligt avtal eller annan pensionslösning i särskilda fall	Kommundirektör		

9. Övriga frågor som hanteras av kommunstyrelsen

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
9.1.1	Fatta beslut i brådskande ärenden där beslut inte kan anstå	Kommunstyrelsens ordförande		
9.1.2	Befullmäktigande av ombud att föra kommunens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar av skilda slag.	Kommunstyrelsens ordförande	- Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande - Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	
9.1.3	Yttrande enligt Lag om allmän kameraövervakning.	Kanslichef	kommunsekreterare	
9.1.4	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling eller beslut om utlämnande av allmän handling med förbehåll gällande 1. handlingar i kommunarkivets vård 2. handlingar i upphandlingsenhetens vård 3. övriga handlingar i kommunstyrelsens vård	 Kommunarkivarie Upphandlingschef Kanslichef		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig. Ersättare för delegaterna i punkterna 1–2 är kansli- och utvecklingschefen. Beslutet föregås av en prövning enligt 6 kap 3 § offentlighet- och sekretesslagen med stöd av andra kapitlet tryckfrihetsförordningen. Delegationen omfattar vidare rätten att inte lämna ut en handling som någon påstår är en allmän handling men som enligt myndighetens uppfattning inte är det samt rätten att avvisa förfrågning som överhuvudtaget inte ska behandlas av myndigheten.
9.1.5	Tillsyn av kommunens digitala anslagstavla.	Kommunsekreterare		
9.1.6	Tillsyn och handhavande av kommunens e-postlåda	Kanslichef	Kommunsekreterare	
9.1.7	Vidta gallringar i kommunstyrelsens arkivbestånd.	Kommunarkivarie i samverkan med kommunledningskontorets arkivredogörare		
9.1.8	Yttrande angående antagande av hemvärnsmän.	Förvaltningschef socialförvaltningen		
9.1.9	Tillstånd att använda kommunens heraldiska vapen.	Kanslichef	Kommunsekreterare	
9.1.10	Uppgifter enligt lagen om skydd mot olyckor LSO (2003:778) och allmänt råd om systematiskt brandskyddsarbete, SBA (SRVFS 2004:3).	Kommundirektör		Har övergripande ansvar inom KSF. Vidaredelegation sker skriftligt till kontorschef/enhetschef inom respektive ansvarsområde
9.1.11	Elsäkerhetsansvar	Kommundirektör		Vidaredelegation sker skriftligt till enhetschef eller motsvarande

				Ellagen (1997:857) och förordningen (1957:601) om elektriska starkströmsanläggningar och elsäkerhetsverkets föreskrifter och allmänna råd (ELSÄK-FS 2006:1) om elsäkerhet vid arbete i yrkesmässig verksamhet
9.1.12	Prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddområdet och plan och byggväsendet, i enlighet med samhällsnämndens delegationsordning i tillämpbara delar	Miljöbalken: -Miljöhandläggare Livsmedelstillsyn och hälsoskydd enligt miljöbalken: -Miljöhandläggare Plan och Bygglagen: -Bygglovshandläggare Alkohollagen: -Miljöhandläggare Lag om handel med vissa receptfria läkemedel: -Miljöhandläggare Lag om tobak och liknande produkter: -Miljöhandläggare		Gällande samhällsnämndens verksamhet
9.1.13	Uppgifter enligt lagen om Säkerhetsskyddslagen (2018:585) som ankommer på kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens presidium		
9.1.14	Tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där samhällsnämnden på grund av jäv inte kan fatta beslut	Kommunstyrelsens arbetsutskott		

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-09-17

Dnr
KS/2021-000347

Kommunstyrelseförvaltningen
Marie Örjestål, 0611-348007
marie.orjestal@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Lokaler och hyresavtal för Anhörigcentrum

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna hyresavtal för Anhörigcentrum, samt

att uppdra till kommundirektören att teckna bilagda hyresavtal för Anhörigcentrum.

Beskrivning av ärendet

Socialförvaltningen bedriver verksamheten Anhörigcentrum i den s k Gula Villan. Hyresavtalet har sagts upp att upphöra 2021-12-31 och ett arbete med att hitta nya anpassade lokaler för verksamheten har genomförts.

Härnösandshus har lämnat offert på nya lokaler för Anhörigcentrum som uppfyller samtliga de krav och önskemål verksamheten har framställt. Lokalen är placerad i markplan på Köpmangatan 12 i kvarteret Vågmannen.

Socialt perspektiv

Ur ett socialt perspektiv ger den nya placeringen något bättre tillgänglighet i och med närheten till kollektivtrafik. Verksamheten får även bättre förutsättningar att utvecklas med effektivare och bättre utrustade lokaler.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan ur ett ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ur ett ekonomiskt perspektiv innebär förslaget, med ett hyresavtal som löper på 10 år med en hyra på 284 606 kr per år eller 1 258 kr/m² som inkluderar samtliga lokalkostnader förutom verksamhetsdel, en besparing i jämförelse med nuvarande hyresavtal på ca 100 000 kr/år.

Ur ett juridiskt perspektiv, ingen påverkan.

Beslutsunderlag

Socialnämndens beslut 2021-08-26 Dnr SOC/2021-000159. Lokalgruppens beslut 2021-08-20 samt förslag till hyresavtal, nr 333-03-06-0311 Vågmannen 13.

Anna Bostedt
Kanslichef

Marie Örjestål
Intendent

Marie Örjestål
marie.orjestal@harnosand.se

Lokalgruppsmöte augusti 2021

Datum	Fredag den 20 augusti 2021	
Tid	Kl 10:00 – 11:45	
Plats	Skype	
Deltagare	Lars Liljedahl, ordf Mats Collin Ingrid Nilsson, fr kl 10:07 Marie Blomberg, kl 10:09–11:16	Eric Liljeström Thomas Jenssen, fr kl 10:04 Göran Albertsson Marie Örjestål

1. Genomgång av föregående protokoll

2. Dagordningen godkänns med ändring

Punkt 6 I Lupinen läggs till.

3. Beslutsärenden

A. Tecknande av hyresavtal för anhörigcentrum - Lokalgruppen föreslår socialförvaltningen, att föreslå Socialnämnden att föreslå Kommunstyrelsen att besluta om att uppdra till kommundirektören att teckna bilagda hyresavtal.

4. Uppsägningsbara hyresavtal

Inga uppsägningsbara hyresavtal

5. Nya uppdrag till lokalförsörjningsorganisationen

A. Från Skolförvaltningen – inget nytt

B. Från Socialförvaltningen – Eventuellt utöka Ugglan, politiskt beslut först. Förutsättningar för andrahandsuthyrning Pärlan/Högsjögården undersöks av lokalförsörjningsenheten.

C. Från Samhällsförvaltningen – inget nytt

D. Från Arbetslivsförvaltningen – Behov av nya lokaler till Snickerigruppen.

E. Från Kommunstyrelseförvaltningen – inget nytt

6. Rapport pågående projekt

A. Utbyggnad av matsal på Gerestaskolan – Eric tar fram avtalsförslag som ett tillägg på hyran med 15 års löptid. Beräknad inflytt ht 2022.

B. Nytt SoL-boende Saltvik - Länsstyrelsen har en del synpunkter gällande detaljplanen. Projektering klar för upphandling. Projektet är 4 månader försenat.

C. Idrottshall på Fastlandet – Referensgruppsmöte hölls 19 augusti, tidplanen håller inte, mycket ändringar efter SAMs trafikgestaltning. Eric visar arkitektens förslagsskisser.

D. Lokaler för tvätt av arbetskläder – Fyra förslag har inkommit, utvärdering pågår.

E. Nya lokaler för Fritidsgården – Leveransproblem med yttertrappa, dörrar och glaspartier har orsakat förseningar. Glaspartier sätts in i helgen. Verksamheten har fått tillstånd att börja använda delar av lokalen.

F. Lokaler för Fritidsbank – NSI har lämnat in bygglovsansökan om ändrad användning till SAM.

G. Lokaler för Återbruksgalleria – Eric har löpande dialog med fastighetsägaren gällande ombyggnader.

H. Nytt LSS-boende Ringen – Verksamheten har lämnat synpunkter på antal lägenheter, kan innebära att arbetet måste göras om. Mats hör av sig om hur vi ska gå vidare.

I. Lupinen – Lupinens lokalprogram behöver revideras.

7. Information

A. Lokalförsörjningsenheten – Personalinformation Eric informerar att Peter Fredriksson började 17 maj och tar hand om SOC lokaler under Lars Hallins föräldraledighet. Sofie Wallblom började den 18 augusti och tar hand om skolans lokaler, hon kan även mycket om låssystem. Det planeras att Mikael Gjersvold börjar på enheten med säkerhetsfrågor, dock inte förhandlat ännu.

8. Lägesrapport från förvaltningarna

A. SOC – inget nytt

B. SAM – inget nytt

C. ALF – Vill se över inomhusmiljö i Johannesbergshuset

D. KLF – inget nytt

E. Härnösandshus – inget nytt

Sekreterare	**Ordförande**
Underskrift	Underskrift
Namnförtydligande Marie Örjestål	Namnförtydligande Lars Liljedahl

Härnösands kommun

Datum
2021-08-18

Lokalförsörjningsenheten
Eric Liljeström
eric.liljestrom@harnosand.se

Förhyrning av lokaler för Anhörigcentrum

Bakgrund
Socialförvaltningen bedriver verksamheten Anhörigcentrum i den sk. Gula Villan. Hyresavtalet har sagts upp att upphöra 2021-12-31 och ett arbete med att hitta nya anpassade lokaler för verksamheten har genomförts.

Ärende
Härnösandshus har lämnat offert på nya lokaler för Anhörigcentrum som uppfyller samtliga de krav och önskemål verksamheten har framställt. Lokalen är placerad i markplan på Köpmangatan 12. Hyran uppgår till 284 606 kr per år eller 1 258 kr per kvm och inkluderar samtliga lokalkostnader förutom verksamhetsel. Hyresavtalet löper på tio år.

Förslag till beslut:
Lokalgruppen föreslår socialförvaltningen.

att föreslå Socialnämnden att föreslå Kommunstyrelsen att besluta om att uppdra till kommundirektören att teckna bilagda hyresavtal.

Eric Liljeström
Enhetschef - Lokalförsörjning

FASTIGHETSÄGARNA

HYRESKONTRAKT
FÖR LOKAL

Nr: 333-03-06-0311

Undertecknande parter har denna dag träffat följande hyresavtal. **Kryss i ruta innebär att den därefter följande texten gäller**

1. Hyresvärd	Namn: AB Härnösandshus	Personnr/orgnr: 556160-8430
2. Hyresgäst	Namn: Härnösands kommun, Socialförvaltningen	Personnr/orgnr: 212000-2403
	Aviseringsadress: Fakturaenheten, 871 80 Härnösand	
3. Lokalens adress m.m	Kommun: Härnösand	Fastighetsbeteckning: Vågmannen 13
	Gata: Köpmangatan 12	Trappor/hus: Bv / Lokalens nr:
4. Lokalens användning	Lokalen med tillhörande utrymmen hyrs ut för att användas till: Kontor och samlingslokaler ☐ Användningsändamålet har närmare angetts i bifogad specifikation.	Bilaga:
5. Hyrestid	Från och med den: 2021-12-01	Till och med den: 2031-11-30
6. Uppsägningstid/ Förlängningstid	Uppsägning av detta kontrakt ska ske skriftligen minst 9 månader före den avtalade hyrestidens utgång. I annat fall är kontraktet för varje gång förlängt med ☒ 5 år ☐ _____ månader	
7. Lokalens skick	Lokalen hyrs ut i befintligt skick. ☐ En beskrivning av lokalens skick vid detta kontrakts tecknande samt uppgift om vem som på tillträdesdagen i förekommande fall ska ha ombesörjt och bekostat dels åtgärdandet av brister, dels överenskomna ändringar framgår av bifogat besiktnings- och åtgärdsprotokoll.	Bilaga:

8. Lokalens storlek och omfattning

Areatyp	Plan	ca m²	Areatyp	Plan	ca m²
Kontor	Bv	226,3			

Om i kontraktet angiven area avviker från faktisk area medför avvikelsen inte rätt för hyresgästen till återbetalning eller sänkning av hyran respektive hyresvärden rätt till högre hyra.

☒ Omfattningen av den förhyrda lokalen framgår av bifogade ritning(ar). Bilaga: 1

☐ Tillfart för bil för i- och urlastning ☐ Plats för skylt ☐ Plats för skyltskåp/ automat ☐ Parkeringsplats(er) för _____ bil(ar) ☐ Garageplats(er) för _____ bil(ar) ☐ _____

9. Inredning	Lokalen uthyrs ☒ utan särskild för verksamheten avsedd inredning ☐ med särskild för verksamheten avsedd inredning enl bilaga	Bilaga:
10. Underhåll	☐ Hyresvärden ska utföra och bekosta erforderligt underhåll av lokalen och inredning som hyresvärden eventuellt särskilt tillhandahåller för verksamheten.	
	☐ Hyresgästen ska utföra och bekosta erforderligt underhåll dels av ytskikt på golv, väggar och tak, dels av inredning som hyresvärden eventuellt särskilt tillhandahåller för verksamheten.	
	☒ Annan fördelning av underhållsansvaret, se bilaga.	Bilaga: 2
	Om hyresgästen åsidosätter sin underhållsskyldighet enligt ovan och inte inom skälig tid vidtar rättelse efter skriftlig uppmaning har hyresvärden rätt att fullgöra skyldigheten på hyresgästens bekostnad.	
Allmänna och gemensamma utrymmen	Om inte annat överenskommits mellan parterna ansvarar hyresvärden för underhåll av allmänna och gemensamma utrymmen. ☐ Annan överenskommelse enligt bilaga	Bilaga:
11. Ledningar för telefoni och data-kommunikation	☐ Hyresvärden ☒ Hyresgästen bekostar erforderlig dragning av ledningar för telefoni och datakommunikation från den anslutningspunkt operatören anger till de ställen i lokalen som hyresgästen i samråd med hyresvärden väljer. ☐ Annan fördelning av ansvaret för telefoni och datakommunikation, se bilaga.	Bilaga:

UTKAST

HYRESKONTRAKT
FÖR LOKAL

Nr: 333-03-06-0311

Undertecknande parter har denna dag träffat följande hyresavtal. **Kryss i ruta innebär att den därefter följande texten gäller**

12. Skyltar, markiser m.m.

Hyresgästen har efter samråd med hyresvärden rätt att sätta upp för verksamheten sedvanlig skylt, under förutsättning att hyresvärden inte har befogad anledning att vägra samtycke och att hyresgästen har inhämtat erforderliga tillstånd av berörda myndigheter. Övriga anordningar såsom markiser och antenner får inte sättas upp utan hyresvärdens tillstånd. Vid avflyttning ska hyresgästen återställa husfasaden i godtagbart skick.

Vid mera omfattande fastighetsunderhåll såsom fasadrenovering ska hyresgästen på egen bekostnad och utan ersättning nedmontera och åter uppmontera skyltar och andra anordningar som hyresgästen satt upp på byggnaden.

Hyresvärden förbinder sig att inte sätta upp automater och skyltskåp på ytterväggarna till den av hyresgästen förhyrda lokalen utan hyresgästens medgivande samt medger hyresgästen företrädesrätt att uppsätta automater och skyltskåp på ifrågavarande väggar.

☐ Hyresgästen förbinder sig att följa bifogat skyltprogram. Bilaga:

13. Hyra

Kronor 273 000 per år exklusive nedan markerade tillägg

14. Index

☒ Ändring av ovan angiven hyra sker i enlighet med bifogad indexklausul. Bilaga: 3

15. Fastighetsskatt

☒ Fastighetsskatt ersätts i enlighet med bifogad fastighetsskatteklausul. ☐ Fastighetsskatt ingår i hyran. Bilaga: 4

16. Driftskostnader

Hyresvärden tillhandahåller/ombesörjer

☒ El ☒ VA ☒ Värme ☒ Varmvatten ☐ Kyla ☒ Ventilation

Betalning:

El	☒ Hyresgästen har eget abonnemang.	☐ Hyresgästen betalar i enlighet med bifogad driftskostnadsklausul.	☐ Ingår i hyran.	Bilaga:
VA	☐ Hyresgästen har eget abonnemang.	☐ Hyresgästen betalar i enlighet med bifogad driftskostnadsklausul.	☒ Ingår i hyran.	Bilaga:
Värme	☐ Hyresgästen har eget abonnemang.	☐ Hyresgästen betalar i enlighet med bifogad driftskostnadsklausul.	☒ Ingår i hyran.	Bilaga:
Varmvatten	☐ Hyresgästen har eget abonnemang.	☐ Hyresgästen betalar i enlighet med bifogad driftskostnadsklausul.	☒ Ingår i hyran.	Bilaga:
Kyla	☐ Hyresgästen har eget abonnemang.	☐ Hyresgästen betalar i enlighet med bifogad driftskostnadsklausul.	☐ Ingår i hyran.	Bilaga:
Ventilation		☐ Hyresgästen betalar i enlighet med bifogad driftskostnadsklausul.	☒ Ingår i hyran.	Bilaga:

17. Mätare

Om hyresgästen ska ha eget abonnemang enligt ovan och mätare saknas utförs och bekostas installationen av erforderliga mätare av

☐ hyresvärden ☒ hyresgästen

18. Avfallshantering

I den omfattning hyresvärden är skyldig att dels tillhandahålla utrymme för lagring av avfall, dels ordna borttransport av avfall är hyresgästen skyldig att placera avfall i avsett kärl på avsedd plats liksom att utan kompensation medverka till den ytterligare källsortering som hyresvärden kan komma att besluta. Härutöver gäller följande:

☐ Hyresgästen ska svara för och bekosta borttransport av avfall som härrör från den verksamhet som hyresgästen bedriver i lokalen (dock åligger det hyresvärden att tillhandahålla avfallskärl och erforderligt avfallsutrymme). Hyresgästen förbinder sig att med renhållningsentreprenör teckna och vidmakthålla kontrakt om borttransport av avfall.

☐ Hyresvärden samordnar borttransport av avfall för flera hyresgästers verksamhet i fastigheten. Hyresgästen ska som tillägg till hyran till hyresvärden betala ersättning för hyresgästens andel av kostnaden för borttransporten. Lokalens andel av denna kostnad ska anses vara _____ procent. Hyrestillägget uppgår vid detta kontrakts tecknande till _____ kronor per år.

☐ Kostnaden för borttransport av avfall som härrör från den verksamhet som hyresgästen bedriver i lokalen ingår i hyran.

☒ Särskild reglering enligt bilaga Bilaga: 5

19. Snöröjning och sandning

☒ ingår i hyran ☐ ombesörjs och bekostas av hyresgästen ☐ annan reglering enligt bilaga Bilaga:

20. Oförutsedda kostnader

Skulle efter kontraktets tecknande oförutsedda kostnadsökningar uppkomma för fastigheten på grund av

a) införande eller höjning av särskild för fastigheten utgående skatt, avgift eller pålaga som riksdag, regering, kommun eller myndighet kan komma att besluta om, eller

b) generella ombyggnadsåtgärder eller liknande på fastigheten som inte enbart avser lokalen och som hyresvärden är skyldig att utföra till följd av beslut av riksdag, regering, kommun eller myndighet

ska hyresgästen med verkan från inträdd kostnadsökning betala ersättning till hyresvärden för den på lokalen belöpande andelen av den totala årliga kostnadsökningen för fastigheten.

Lokalens andel ska under hyrestiden anses vara _____ procent.

Har andelen inte angetts utgörs denna av hyresgästens hyra (exkl. eventuell moms) i förhållande till de i fastigheten vid tidpunkten för kostnadsökningen utgående hyrorna (exkl. eventuell moms) för lokaler och bostadslägenheter. För lokaler och bostadslägenheter som inte är uthyrda görs därvid en uppskattning av marknadshyran respektive bruksvärdeshyran.

Med skatt enligt a) ovan avses inte moms och fastighetsskatt i den mån ersättning för dessa ska erläggas. Med oförutsedda kostnader menas sådana kostnader som vid kontraktets ingående inte beslutats av de under a) och b) angivna instanserna. Ersättningen betalas enligt nedanstående regler om hyrans betalning.

UTKAST

Undertecknande parter har denna dag träffat följande hyresavtal. **Kryss i ruta innebär att den därefter följande texten gäller**

21. Mervärdesskatt (moms) **Hyresgästens momsplikt**	☒ Hyresgästen ska bedriva momspliktig verksamhet i lokalen. ☐ Hyresgästen ska inte bedriva momspliktig verksamhet i lokalen.
Hyresvärdens momsplikt	☒ Fastighetsägaren/hyresvärden är skattskyldig till moms för uthyrning av lokalen. Hyresgästen ska utöver hyran erlägga vid varje tillfälle gällande moms. ☐ Om fastighetsägaren/hyresvärden väljer att bli skattskyldig till moms för uthyrning av lokalen ska hyresgästen utöver hyran erlägga vid varje tillfälle gällande moms. Momsen, som ska betalas samtidigt med hyran, beräknas på angivet hyresbelopp jämte, enligt vid varje tidpunkt gällande regler för moms på hyran, på i förekommande fall enligt hyreskontraktet utgående tillägg och andra ersättningar. Om hyresvärden till följd av hyresgästens självständiga agerande – såsom exempelvis upplåtelse av lokalen helt eller delvis i andra hand (även upplåtelse till eget bolag), eller överlåtelse – blir jämkningsskyldig för moms enligt bestämmelserna i mervärdesskattelagen, ska hyresgästen fullt ut ersätta hyresvärden för dennes förlorade avdragsrätt. Hyresgästen ska vidare utge ersättning för den kostnadsökning som följer av hyresvärdens förlorade avdragsrätt för ingående moms på driftskostnader som uppstår genom hyresgästens agerande.
22. Hyrans betalning	Hyran betalas utan anfordran i förskott senast sista vardagen före varje ☐ kalendermånads början ☒ kalenderkvartals början genom insättning på PlusGiro nr: BankGiro nr: 415-0314
23. Ränta, betalningspåminnelse	Vid försenad hyresbetalning ska hyresgästen betala dels ränta enligt räntelagen, dels ersättning för skriftlig betalningspåminnelse enligt lagstiftningen om ersättning för inkassokostnader m.m.
24. Nedsättning av hyra **Avtalat skick m.m**	Hyresgästen har inte rätt till nedsättning av hyran för tid då hyresvärden låter utföra arbete för att sätta lokalen i avtalat skick eller annat arbete som särskilt anges i detta kontrakt med tillhörande bilagor.
Sedvanligt underhåll	☐ Nedsättning av hyran för hinder eller men i nyttjanderätten till följd av att hyresvärden låter utföra sedvanligt underhåll av lokalen eller fastigheten i övrigt utgår enligt hyreslagens regler. ☒ Hyresgästen har inte rätt till nedsättning av hyran för hinder eller men i nyttjanderätten till följd av att hyresvärden låter utföra sedvanligt underhåll av lokalen eller fastigheten i övrigt. Det åligger dock hyresvärden att i god tid underrätta hyresgästen om arbetets art och omfattning samt när och under vilken tid arbetet ska utföras. ☐ Parterna är överens om att rätten till nedsättning av hyran när hyresvärden låter utföra sedvanligt underhåll av lokalen eller fastigheten i övrigt ska regleras enligt särskild bilaga. Bilaga:
25. Miljöpåverkan	Hyresgästen ska före tillträdet inhämta erforderliga tillstånd för den verksamhet för vilken lokalen upplåts. Verksamheten ska bedrivas på ett sådant sätt att den uppfyller vid varje tidpunkt gällande miljölagstiftning och övriga föreskrifter för miljön. Hyresgästens ansvar för miljöpåverkan gäller även efter kontraktets upphörande och preskriberas inte enligt bestämmelserna i 12 kap. 61 § jordabalken. ☐ För ytterligare bestämmelser avseende miljöfarlig verksamhet, se bifogad miljöklausul. Bilaga: ☐ Parterna har träffat en överenskommelse om att minska fastighetens och lokalens miljöpåverkan, se grön bilaga. Bilaga:
26. Revisionsbesiktningar	Om det vid en av myndighet påkallad revisionsbesiktning av installationer såsom el- eller sprinkleranordningar konstateras fel och brister i hyresgästen tillhörig installation, ska hyresgästen på egen bekostnad utföra begärda åtgärder inom den tid myndigheten har föreskrivit. Om hyresgästen inom nämnda tid inte har åtgärdat fel och brister har hyresvärden rätt att på hyresgästens bekostnad utföra sådana åtgärder som myndigheten har föreskrivit.
27. Tillgänglighet till vissa utrymmen	Hyresgästen ansvarar för att tillträde till sådana utrymmen som hyresvärden eller någon som företräder hyresvärden eller som personal från energibolag, va-bolag, telekombolag eller motsvarande måste ha tillgång till för skötsel och drift av fastigheten inte hindras genom förhållanden i hyresgästens verksamhet.
28. PBL-avgifter	Om hyresgästen utan erforderligt bygglov, annat lov eller tillstånd vidtar ändringar avseende lokalen och hyresvärden till följd av detta enligt reglerna i plan- och bygglagen (PBL) tvingas utge byggsanktionsavgift eller vite, ska hyresgästen till hyresvärden betala ersättning med motsvarande belopp.
29. Brandskydd	☒ Parternas skyldigheter gentemot varandra avseende brandskydd regleras i bifogad brandskyddsklausul. Bilaga: 6
30. Myndighetskrav m.m.	☐ Hyresvärden ☒ Hyresgästen ska på eget ansvar och egen bekostnad svara för de åtgärder som myndighet, domstol eller försäkringsbolag med stöd av nu gällande eller framtida lagstiftning eller avtal fr.o.m. tillträdesdagen kan komma att kräva för lokalens nyttjande för avsedd användning. Hyresgästen ska samråda med hyresvärden innan åtgärder vidtas.
31. Ombyggnads- och ändringsarbete	Hyresgästen får inte utan skriftligt tillstånd från hyresvärden utföra ombyggnads- eller ändringsarbeten inom lokalen eller fastigheten i övrigt. Om inte annat framgår av hyresvärdens skriftliga tillstånd ska hyresgästen ansvara för allt som denne anskaffar för sin verksamhet eller bygger in i lokalerna, även om egendomen är att betrakta som fastighets- eller byggnadstillbehör. Hyresgästen ska bereda hyresvärden insyn i ombyggnadsprojektet, bjuda in hyresvärden till byggmöten och när hyresvärden begär det, ge hyresvärden tillträde till lokalen under ombyggnadstiden. Hyresgästen svarar för att hyresgästens arbeten i lokalen inte skadar byggnaden eller stör den verksamhet som andra hyresgäster i byggnaden bedriver och är skyldig att i skälig omfattning ersätta hyresvärden om krav på nedsättning av hyra riktas mot denne med anledning av hinder eller men i annans nyttjanderätt. Om parterna kommer överens om och genomför en ombyggnation eller omdisponering av lokalen ska nya ritningar upprättas. Kostnaden för upprättandet av dessa ska bäras av den part som påkallat förändringen. ☐ Annan överenskommelse enligt bilaga. Bilaga:
Byggvarudeklaration	Om hyresgästen utför arbeten avseende lokalen ska hyresgästen för hyresvärden i god tid före arbetets utförande förete byggvarudeklarationer — i den mån sådana finns utarbetade — för de produkter och material som ska tillföras lokalen.

UTKAST

FASTIGHETSÄGARNA

HYRESKONTRAKT
FÖR LOKAL

Nr: 333-03-06-0311

Undertecknande parter har denna dag träffat följande hyresavtal. **Kryss i ruta innebär att den därefter följande texten gäller**

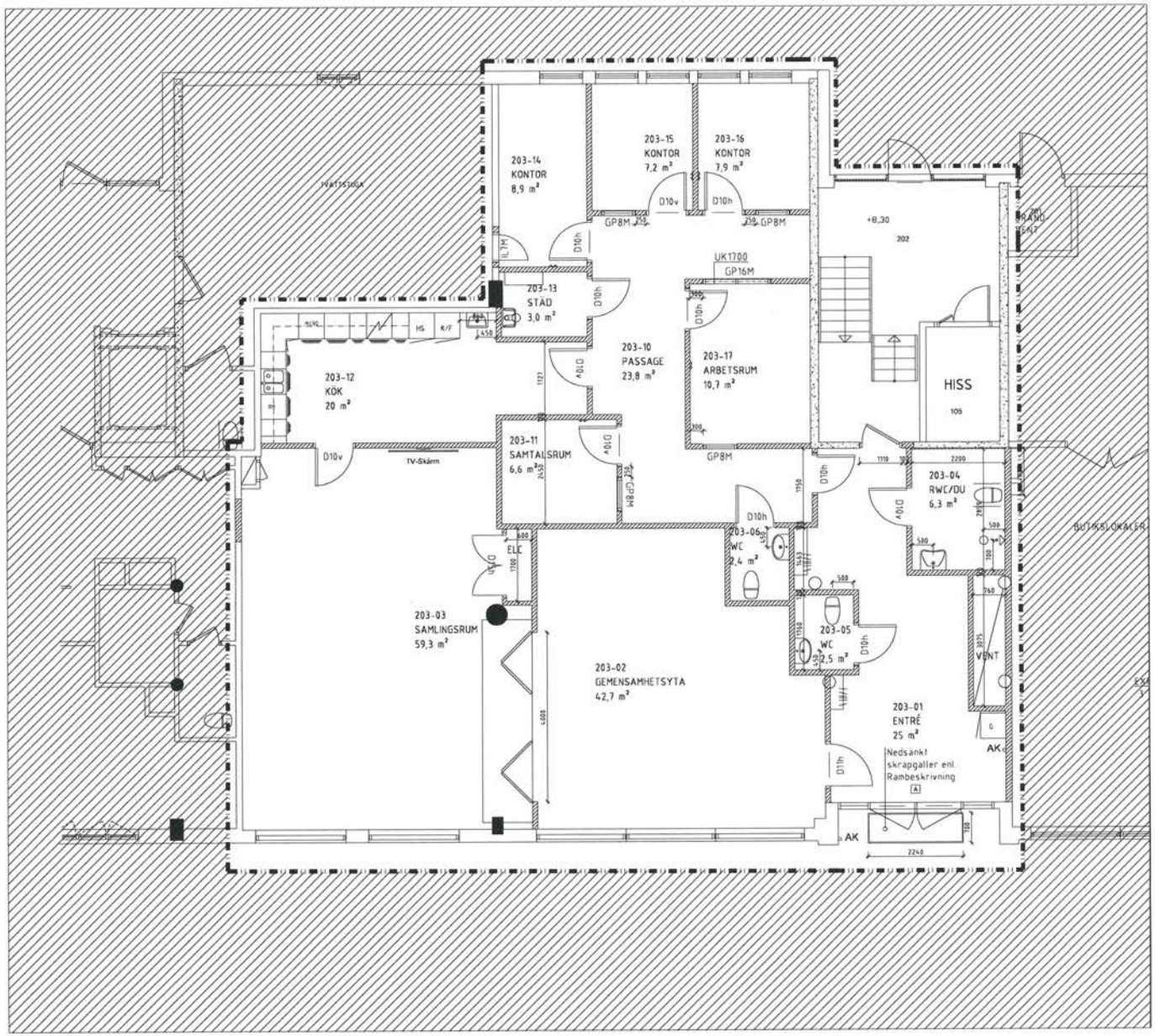
32. Säkerhet	Hyresgästen ska till hyresvärden senast den _____ lämna säkerhet för sina förpliktelser enligt detta kontrakt genom ☐ borgen ställd av ☐ bankgaranti intill ett belopp om ☐ annan säkerhet i form av _____ _____ _____ Om avtalad säkerhet inte lämnats senast vid föreskriven tidpunkt är detta kontrakt förfallet, om hyresvärden före tillträdet så påfordrar.	Bilaga:
33. Försäkringar	Hyresvärden är skyldig att teckna och vidmakthålla sedvanlig fastighetsförsäkring avseende den fastighet inom vilken den förhyrda lokalen ligger. Hyresgästen är skyldig att teckna och vidmakthålla en företagsförsäkring som innehåller egendomsskydd, avbrottsskydd och ansvar för den egna verksamheten. ☐ Annan överenskommelse om försäkring, se bilaga.	Bilaga:
34. Yttre åverkan	☐ Hyresvärden ☒ Hyresgästen ska svara för skador på grund av åverkan på till lokalen tillhörande fönster, skyltfönster, skyltar samt entré- och andra dörrar eller portar som leder till eller från lokalen. I samtliga fall omfattar ansvaret även karmar, bågar och foder.	
35. Låsanordningar	☐ Hyresvärden ☒ Hyresgästen ska utrusta lokalerna med sådana lås- och stöldskyddsanordningar som krävs för hyresgästens företagsförsäkring.	
36. Återställande vid avflyttning	Senast vid hyresförhållandets upphörande ska hyresgästen, om inte annan överenskommelse har träffats, ha bortfört sin egendom och återställt lokalen i godtagbart skick. ☐ Annan överenskommelse om bortförande och återställande enligt bilaga. Parterna är eniga om att senast sista dagen av hyresförhållandet gemensamt genomföra besiktning av lokalen. Om till följd av hyresgästens åtgärder – vidtagna med eller utan hyresvärdens medgivande – lokalen vid avflyttning innehåller material, som inte särskilt överenskommits att hyresvärden svarar för, ska hyresgästen avlägsna materialet eller ersätta hyresvärden dennes kostnader för kvittblivning såsom förekommande avfallsskatt, transport och avgift för deponering eller motsvarande.	Bilaga:
37. Force majeure	Hyresvärden fritar sig från skyldighet att fullgöra sin del av kontraktet och från skyldighet att betala skadestånd om hyresvärdens åtaganden inte alls eller endast till onormalt hög kostnad kan fullgöras på grund av krig eller upplopp, på grund av sådan arbetsinställelse, blockad, eldsvåda, explosion eller ingrepp av offentlig myndighet som hyresvärden inte råder över och inte heller kunnat förutse.	
38. Hantering av personuppgifter	☐ Information till hyresgäst om behandling av personuppgifter, se bilaga.	Bilaga:
39. Särskilda bestämmelser	Ritning	Bilaga: 1
	Gränsdragningslista	Bilaga: 2
	Indexklausul	Bilaga: 3
	Fastighetsskatteklausul	Bilaga: 4
	Särskilda bestämmelser	Bilaga: 5
	Brandskyddsklausul	Bilaga: 6
		Bilaga:

40. Underskrift

Detta kontrakt, som inte utan särskilt medgivande får inskrivas, har upprättats i två likalydande exemplar, av vilka parterna tagit var sitt. Tidigare kontrakt mellan parterna avseende denna lokal upphör att gälla fr.o.m. detta kontrakts ikraftträdande.

Ort/datum: Härnösand 2021-		Ort/datum: Härnösand 2021-	
Hyresvärdens namn: AB Härnösandshus		Hyresgästens namn: Härnösands kommun	
Namnteckning(firmatecknare/ombud):	☒ Firmatecknare ☐ Ombud enligt fullmakt	Namnteckning(firmatecknare/ombud):	☒ Firmatecknare ☐ Ombud enligt fullmakt
Namnförtydligande: Göran Albertsson		Namnförtydligande: Lars Liljedahl	

UTKAST

FÖRESKRIFTER

MÅTTSÄTTNING
All måttsättning i millimeter vid redovisning av modulmått 1M=ca 100mm.
Om inget annat anges skall ej måttsatt öppning för dörr placeras 100mm från anslutande vägg.

GENERELLA FÖRESKRIFTER STÅLREGELVÄGGAR

Vid tvättställ monteras FR-reglar för infästning av fixtur.
Omfattning runt öppningar:
Vid dörrar av trä eller stål monteras generellt förstärkningsreglar GRF.

AKUSTIK
Generellt gäller ljudklass C enligt SS 25268:2007 + T1:2017. Vägg som ansluter mot annan lokal/hyresgäst har förhöjd ljudklass. I dessa fall skall ljudklass B uppnås.

BETECKNINGAR

- Utanför arbetsområde
- Gräns för arbetsområde
- Befintlig vägg
- Bef. vägg av betong
- Ny vägg med vägglittera
- Ny dörr med littera
- Befintlig dörr
- A — Dörrautomatik
- AK — Armbågskontakt
- KL — Kortläsare (E)

GRANSKNINGSHANDLING
2021-06-04

NR	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN

FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG

KV VÅGMANNEN 13
HÄRNÖSANDS KOMMUN

A Tyréns AB tel. 010 452 20 00

UPPDRAGS NR	RITAD/KONTR AV	FÖRS ÅDGAR
313832	H.Unell	K.Grundberg
DATUM	HANDLING	
2021-06-14	Kristina Grundberg	

OMBYGGNAD ANHÖRIGCENTER
DEL AV PLAN 2
MÅTT OCH LITTERA

SKALA	RITNINGS NR	REV
A1 1:50 A3 1:100	A-40-1-1302	

Bilaga 1.

FASTIGHETSÄGARNA

GRÄNSDRAGNINGSLISTA FÖR LOKAL

FÖRDELNING AV UNDERHÅLLS- OCH UTBYTESANSVAR

Bilaga nr: 2

Avser	Hyreskontrakt nr: 333-03-06-0311	Fastighetsbeteckning: Vågmannen 13	
Hyresvärd	Namn: AB Härnösandshus		Personnr/Orgnr: 556160-8430
Hyresgäst	Namn: Härnösands kommun, Socialförvaltningen		Personnr/Orgnr: 212000-2403

Framgår det inte av gränsdragningslistan eller annan överenskommelse vem som har underhålls- eller utbytesansvar gäller följande.

1. **Fastighetsägaren/hyresvärden ansvarar för allt som enligt jordabalkens bestämmelser kan hänföras till fastighets- eller byggnadstillbehör.**
2. **Hyresgästen ansvarar för all lös egendom. Hyresgästen ansvarar också för allt som denne anskaffar för sin verksamhet eller bygger in i lokalerna under pågående kontraktstid, även om egendomen är att betrakta som fastighets- eller byggnadstillbehör.**

Hur gränsdragningslistan ska fyllas i

1. Gränsdragningslistan rör bara objekt som ingår i upplåtelsen enligt hyresavtalet.
2. Markera underhålls- och utbytesansvar med X vid varje punkt nedan. Var noggrann med att gå igenom hela gränsdragningslistan. Markera även om utrustning saknas, genom anteckning eller strykning av punkten. Detta är viktigt för att undvika framtida tvister mellan parterna.
3. Parterna kan, till ledning för ett ställningstagande när en viss utrustning bör bytas, göra en anmärkning om den förväntade återstående användningstiden med hänsyn till t.ex. teknisk eller ekonomisk livslängd.
4. Om ett särskilt underhållsansvar krävs för viss utrustning, exempelvis att serviceavtal ska tecknas, bör en anmärkning göras om detta.
5. Om en part har underhållsansvar men kostnaden ska bäras av den andra parten, bör en anmärkning göras om detta.

Definitioner

1. Underhåll

Åtgärder vilka syftar till att löpande upprätthålla funktionen hos ett objekt så att objektet uppnår normal livslängd. Den funktion som ska upprätthållas är den för objektet avsedda med hänsyn till objektets skick vid hyresförhållandets början, objektets ålder och prestanda. Åtagandet omfattar planerad skötsel av objektet såväl som reparation och byte av engångsartiklar och förslitningsdetaljer. Åtgärder ska utföras fackmässigt.

2. Utbyte

Med utbyte avses att byta ut ett nedan markerat objekt i sin helhet. Utbyte ska ske när livslängden uppnåtts, när underhåll inte längre kan utföras eller inte längre kan utföras till en skälig kostnad.

ALLMÄNT		Underhållsansvar Hv	Underhållsansvar Hg	Utbytesansvar Hv	Utbytesansvar Hg	Anmärkning
Lokalen, utvändigt	Entré- och andra dörrar som leder till eller från lokalen	☒	☐	☒	☐	
	Dörröppnare och dörrstängare	☒	☐	☒	☐	
	Skyltar, skyltskåp	☒	☐	☒	☐	HG ansvarar för egna skyltar
	Fönster och karmar	☒	☐	☒	☐	
	Markiser	☐	☒	☐	☒	I förekommande fall
	Lastintag/-kaj	☐	☐	☐	☐	Ej tillämpligt
	Belysningsarmaturer	☒	☐	☒	☐	
	Skyltbelysning	☒	☐	☒	☐	HG ansvarar för egna skyltar
		☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	
Lokalen, invändigt	Ytskikt väggar	☒	☐	☒	☐	
	Ytskikt tak	☒	☐	☒	☐	
	Ytskikt golv	☒	☐	☒	☐	
	Innerdörr, inklusive beslag, dörrstängare	☒	☐	☒	☐	
	Dörröppnare och dörrstängare	☒	☐	☒	☐	

UTKAST

Denna gränsdragningslista, Fastighetsägarna Sveriges formulär nr. 102, är framtagen 2014 i samråd med Svensk Handel och Visita. Reviderat 2018 då även i samråd med SABO. Eftertryck förbjuds.

Sign	Sign

ALLMÄNT forts.		Underhållsansvar Hv	Underhållsansvar Hg	Utbytesansvar Hv	Utbytesansvar Hg	Anmärkning
Lokalen, invändigt forts.	Fönster och karmar	☒	☐	☒	☐	
	Glaspartier i lokalen	☐	☒	☐	☒	
	Skyltar	☐	☒	☐	☒	
	Rulljalusier	☐	☐	☐	☐	Ej tillämpligt
	Fast belysning	☒	☐	☒	☐	Allmänbelysning
	Särskilt anpassad belysning för verksamheten	☐	☒	☐	☒	
		☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	
Våtrum	Sanitetsporslin	☒	☐	☒	☐	
	Duschar	☒	☐	☒	☐	
	Ytskikt golv	☒	☐	☒	☐	
	Ytskikt väggar	☒	☐	☒	☐	
	Ytskikt tak	☒	☐	☒	☐	
		☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	
Toalett	Sanitetsporslin	☒	☐	☒	☐	
	Ytskikt golv	☒	☐	☒	☐	
	Ytskikt väggar	☒	☐	☒	☐	
	Ytskikt tak	☒	☐	☒	☐	
		☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	
Pentry	Maskiner i kök och pentry	☒	☐	☒	☐	
		☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	
Inredning som hyresvärden särskilt tillhanda-håller för verksam-heten		☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	
INSTALLATIONER						
Värme	Luftvärme	☒	☐	☒	☐	
	Värmecentraler	☒	☐	☒	☐	
	Värmeväxlare	☒	☐	☒	☐	
	Värmeåtervinningssystem	☒	☐	☒	☐	
	Övriga värmeanläggningar	☒	☐	☒	☐	
	Mätare	☒	☐	☒	☐	

UTKAST

GRÄNSDRAGNINGSLISTA FÖR LOKAL

FÖRDELNING AV UNDERHÅLLS- OCH UTBYTESANSVAR

Bilaga nr: 2

INSTALLATIONER forts.		Underhållsansvar Hv	Underhållsansvar Hg	Utbytesansvar Hv	Utbytesansvar Hg	Anmärkning
Värme forts.		☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	
Vatten, avlopp	Varmvattenberedare	☒	☐	☒	☐	
	Utslagsbackar	☒	☐	☒	☐	
	Mätare	☒	☐	☒	☐	
	Golvbrunnar	☐	☒	☒	☐	UH avser även ev. rensning
	Vattenlås	☐	☒	☒	☐	UH avser även ev. rensning
		☐	☐	☐	☐	
El	Elmätare	☒	☐	☒	☐	
	Elcentraler	☒	☐	☒	☐	
	Eluttag och dosor	☒	☐	☒	☐	
	Uttag för data	☐	☒	☐	☒	
		☐	☐	☐	☐	
Kyla och ventilation	Särskilt kylaggregat	☐	☐	☐	☐	Ej tillämpligt
	Till- och frånluftsdon	☐	☒	☒	☐	Rengöring utan demontering
	Kylaggregat till data- och/eller serverrum	☐	☐	☐	☐	Ej tillämpligt
	Kylaggregat till förvarings- och avfallsrum	☐	☐	☐	☐	Ej tillämpligt
	Andra fläktanordningar	☐	☐	☐	☐	Ej tillämpligt
	Mätare	☐	☐	☐	☐	Ej tillämpligt
		☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	
Lås och säkerhet, i lokalen	Lås	☐	☒	☐	☒	
	Larm	☐	☒	☐	☒	
	Monitorer och detektorer	☐	☒	☐	☒	
	Övervakningskameror	☐	☒	☐	☒	I förekommande fall
		☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	
Lås och säkerhet, skalskydd	Dörrlås till entréer och andra dörrar som leder till eller från lokalen	☐	☒	☐	☒	
	Övervakningskameror	☐	☒	☐	☒	I förekommande fall
	Monitorer och detektorer	☐	☒	☐	☒	
		☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	☐	
Hissar och rulltrappor	Personhissar	☐	☐	☐	☐	Ej tillämpligt
	Gods-/varuhissar	☐	☐	☐	☐	Ej tillämpligt
	Rulltrappor	☐	☐	☐	☐	Ej tillämpligt

UTKAST

FASTIGHETSÄGARNA

GRÄNSDRAGNINGSLISTA FÖR LOKAL

FÖRDELNING AV UNDERHÅLLS- OCH UTBYTESANSVAR

Bilaga nr: 2

			Underhållsansvar Hv	Underhållsansvar Hg	Utbytesansvar Hv	Utbytesansvar Hg	Anmärkning
INSTALLATIONER forts.	Hissar och rulltrappor forts.	Andra flyttanordningar	☐	☐	☐	☐	Ej tillämpligt
			☐	☐	☐	☐	
			☐	☐	☐	☐	
	Tele- och datakom-munikation	Ledning för telefoni	☐	☒	☐	☒	
		Ledning för data	☐	☒	☐	☒	
		Ledning för bredband	☐	☒	☐	☒	
		Ledning för kabeltv	☐	☒	☐	☒	
		Anordningar för trådlös tv	☐	☒	☐	☒	
			☐	☐	☐	☐	
			☐	☐	☐	☐	

Särskilda underhållsavtal	Underhållsavtal med extern leverantör fordras för följande utrustning/installation:	Avtal tecknas av Hv	Avtal tecknas av Hg	Anmärkning
	Rulltrappor	☐	☐	
	Personhiss	☐	☐	
	Varuhiss	☐	☐	
	Kylaggregat	☐	☐	
	Fjärrkyla	☐	☐	
	Ventilation	☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	

Underskrift				
Ort/datum: Härnösand 2021-		Ort/datum: Härnösand 2021-		
Hyresvärdens namn: AB Härnösandshus		Hyresgästens namn: Härnösands kommun		
Namnteckning(firmatecknare/ombud):	☒ Firmatecknare ☐ Ombud enligt fullmakt	Namnteckning(firmatecknare/ombud):	☒ Firmatecknare ☐ Ombud enligt fullmakt	
Namnförtydligande: Göran Albertsson		Namnförtydligande: Lars Liljedahl		

UTKAST

Denna gränsdragningslista, Fastighetsägarna Sveriges formulär nr. 102, är framtagen 2014 i samråd med Svensk Handel och Visita. Reviderat 2018 då även i samråd med SABO. Eftertryck förbjuds.

FASTIGHETSÄGARNA

INDEXKLAUSUL
FÖR LOKAL

Bilaga nr: 3

Avser	Hyreskontrakt nr: 333-03-06-0311	Fastighetsbeteckning: Vågmannen 13	
Hyresvärd	Namn: AB Härnösandshus		Personnr/orgnr: 556160-8430
Hyresgäst	Namn: Härnösands kommun, socialförvaltningen		Personnr/orgnr: 212000-2403

Klausul

Av det i kontraktet angivna hyresbeloppet - kronor 273 000 ska 100 %

eller _____ kronor utgöra bashyra. Under hyrestiden ska med hänsyn till förändringarna i konsumentprisindex (totalindex med 1980 som basår) tillägg till hyresbeloppet utgå med en viss procent av bashyran enligt nedanstående grunder.

- För hyresavtal som börjar löpa någon gång under tiden 1/1 - 30/6 anses bashyran anpassad till indextalet för oktober månad året innan.
- För hyresavtalet som börjar löpa någon gång under tiden 1/7 - 31/12 anses bashyran i stället anpassad till indextalet för oktober månad under samma tid.
- Indextalet för den oktobermånad till vilken bashyran enligt ovan anses anpassad utgör bastal såvida inte annat avtalats enligt följande genom angivande av år. Annat överenskommet bastal, nämligen indextalet för oktober månad år 2021

Skulle indextalet någon påföljande oktobermånad ha stigit i förhållande till bastalet, ska tillägg utgå med det procenttal varmed indextalet ändrats i förhållande till bastalet. I fortsättningen ska tillägg utgå i förhållande till indexändringarna, varvid hyresförändringen beräknas på basis av den procentuella förändringen mellan bastalet och indextalet för respektive oktobermånad.

Utgående hyra ska dock aldrig sättas lägre än det i kontraktet angivna hyresbeloppet.

Hyresändringen sker alltid fr o m den 1 januari efter det att oktoberindex föranlett omräkning.

På sidan 2 intagna anvisningar gäller för avtalet.

UTKAST

Underskrift	Ort/datum: Härnösand 2021-		Ort/datum: Härnösand 2021-	
	Hyresvärd: AB Härnösandshus		Hyresgäst: Härnösands kommun	
	Namnteckning(firmatecknare/ombud):	☒ Firmatecknare ☐ Ombud enligt fullmakt	Namnteckning(firmatecknare/ombud):	☒ Firmatecknare ☐ Ombud enligt fullmakt
	Namnförtydligande: Göran Albertsson		Namnförtydligande: Lars Liljedahl	

Hyresvärdens egna noteringar om bastal:

Anvisningar till Indexklausul för lokal

Bashyra

Om hela eller viss andel av det i avtalet angivna hyresbeloppet ska utgöra bashyra är en förhandlingsfråga och kan bero på hyresvillkoren i övrigt (såsom exempelvis hyrans i kr/m^2 och år samt vilka övriga förpliktelser som åvilar hyresgästen mm).

Bastalet

Indextalet för den oktobermånad till vilken bashyran anses anpassad utgör bastalet såvida inte annat anges genom angivande av år (se bestämmelserna på sidan 1).

Jämförelse mellan indextalen sker så snart årets oktoberindex blir känt. De senaste åren har oktoberindex blivit känt i mitten av november.

Beräkning av tillägget

1) Beräkna skillnaden mellan aktuellt oktoberindex och bastalet.
2) Om skillnaden är positiv, divideras den framräknade skillnaden med bastalet.
3) Tilläggets storlek beräknas genom att denna kvot multipliceras med bashyran.

Exempel

Beräkning av hyrestillägg för år 2002

Bashyran antas vara 100 000 kr/år och anpassad till konsumentprisindex (KPI) för oktober 1999, somär 259,7 (bastalet). Oktoberindex för år 2001 är 269,1.

1. Beräkna skillnaden mellan indextalet 269,1 och 259,7. Skillnaden är positiv och uppgår 9,4.
2. Dividera 9,4 med 259,7 och multiplicera kvoten (utan avrundning) med bashyran 100 000 kr. Resultatet blir 3 619,56 kr ochutgör hyrestillägget för år 2002 enligt klausulen.

Alternativ A: Om KPI för oktober 2001 i stället skulle ha blivit lägre än året innan t ex 262,0 (oktoberindex år 2000 var 262,6).

Skillnaden mellan antagna 262,0 och bastalet 259,7 hade fortfarande blivit positiv och uppgått till 2,3. Kvoten mellan 2,3 och bastalet 259,7, multiplicerad med bashyran 100 000 kr hade resulterat i ett hyrestillägg på 885,63 kr. Den sammalagda hyran hade dock blivit lägre än för år 2001.

Alternativ B: Om KPI för oktober 2001 i stället skulle ha blivit lägre än bastalet 259,7 t ex 259,5.

Skillnaden mellan 259,5 och bastalet 259,7 hade då varit negativ. Inget hyrestillägg skulle då utgå. Det i avtalet angivna hyresbeloppet skulle gälla.

UTKAST

FASTIGHETSÄGARNA

FASTIGHETSSKATTEKLAUSUL

FÖR LOKAL

Bilaga nr: 4

Kryss i ruta innebär att den därefter följande texten gäller

Avser	Hyreskontrakt nr: 333-03-06-0311	Fastighetsbeteckning: Vågmannen 13
Hyresvärd	Namn: AB Härnösandshus	Personnr/orgnr: 556160-8430
Hyresgäst	Namn: Härnösands kommun, Socialförvaltningen	Personnr/orgnr: 212000-2403

Klausul

Tillämpligt alternativ markeras med kryss i ruta och ifyllande av nödvändiga uppgifter.

I den mån de delar av fastigheten som utgörs av lokaler blir eller är skattepliktig till fastighetsskatt ska hyresgästen samtidigt med hyran till hyresvärden betala ersättning för skatten enligt markerat alternativ.

☒ Hyresgästen ska utöver i avtalet angivet hyresbelopp årligen betala ersättning för sin andel av vid varje tillfälle utgående fastighetsskatt för lokaler. Hyresgästens andel ska anses vara 18,29 procent.

Enligt de regler som gäller vid avtalets tecknande utgör ersättningen vid hyrestidens början 11 606 kronor per år.

☐ Ersättning som för den andel av fastighetsskatten som belöper på lokalen ingår i det hyresbelopp som har angetts i hyresavtalet och utgör vid avtalets tecknande _____ kronor.

Lokalens andel av fastighetsskatten för lokaler ska anses vara _____ procent. Hyresgästen ska betala ersättning för sin andel av, efter avtalets tecknande, inträffade ändringar (oavsett skälet till dessa) av fastighetsskatten för lokaler i den mån skatten överstiger den i hyran ingående ersättningen för fastighetsskatten.

Skulle fastighetsskatten minska eller upphöra så att hyresgästens andel av ersättningen understiger den ersättning som enligt ovan ingår i den i avtalet angivna hyran ska hyran likväl utgå med minst ursprungligt belopp. Sålunda medför i avtalet förekommande andra klausuler (t.ex. indexklausul) att det totala hyresbeloppet hyresgästen betalar är eller kan vara högre än den i avtalet angivna hyressumman.

Hyresgästens ovan angivna andel som ska vara oförändrad under hyrestiden har beräknats enligt följande:

Total lokalarea: 1 237,6 m2
Uthyrd lokalarea: 226,3 m2
226,3 / 1237,6 = 18,29 %

Taxvärde 2019: 6 346 000

Fastighetsskatt 6 346 000 x 1 % x 18,29 % = 11 606 kr

På sidan 2 intagna anvisningar gäller för avtalet.

Underskrift				
	Ort/datum: Härnösand 2021-		Ort/datum: Härnösand 2021-	
	Hyresvärdens namn: AB Härnösandshus		Hyresgästens namn: Härnösands kommun	
	Namnteckning (firmatecknare/ombud):	☒ Firmatecknare ☐ Ombud enligt fullmakt	Namnteckning (firmatecknare/ombud):	☒ Firmatecknare ☐ Ombud enligt fullmakt
	Namnförtydligande: Göran Albertsson		Namnförtydligande: Lars Liljedahl	

UTKAST

Anvisningar

1.

Klausulen är utformad i juni 1995, dvs före den tidpunkt (normalt den 1 januari 1996) från vilken fastighetsskatt gäller för lokaler. Klausulen har därför en lydelse som gör att den kan införas i avtal som tecknas innan skatt utgår liksom i avtal som tecknas när skatt faktiskt utgår.

2.

Ersättningen ska kompensera för ökade kostnader i förvaltningen oavsett vem som faktiskt är skattskyldig. Skattskyldig är fastighetsägare/hyresvärd. Om handelsbolag är fastighetsägare/ hyresvärd var enligt tidigare regler delägarna skattskyldiga. Tillägget skulle givetvis ändå betalas till hyresvärden. Efter den 1 januari 1997 är däremot handelsbolag som ägare skattskyldigt till fastighetsskatt.

3.

Enligt 19 § hyreslagen ska hyran – med några undantag – vara till beloppet bestämd i hyresavtalet. Om hyrestiden är bestämd och minst tre år gäller dessutom förbehåll om att hyran ska utgå med belopp som bestäms enligt en "annan beräkningsgrund", t ex indexreglering. Det innebär också att hyrestiden måste vara bestämd och minst tre år för att hyresvärden ska kunna ta ut kompensation för fastighetsskatt med ett belopp som kan variera allt efter som skatten ändras. Vidare måste beräkningsgrunden vara angiven i avtalet. Klausulen förutsätter därför att parterna anger hur stor andel av skatten hyresgästen ska betala ersättning för.

Enligt de regler som gäller vid denna klausuls utarbetande utgör skatten en viss procent av taxeringsvärdet för lokaler (både mark och byggnader). Uppgiften finns redovisad på taxeringsbeskedet. Hyresgästens andel av skatten för lokalen kan bestämmas som förhållandet mellan den area hyresgästen hyr och uthyrningsbar lokalarea i fastigheten eller som förhållandet mellan hyresgästens hyra och de totala lokalhyrorna i fastigheten.

Det blir en förhandlingsfråga vilket beräkningssätt parterna väljer. Även andra beräkningsgrunder kan användas. För enkelhetens skull bör dock hyresgästens andel vara oförändrad under hyrestiden och därmed oberoende av bl a hur skatten fortsättningsvis kan komma att beräknas och eventuella förändringar i uthyrningsläget.

Det är lämpligt att på därför avsett ställe ange hur lokalens andel har beräknats. Skulle uppgift om detta inte fyllas i ska det dock inte medföra att överenskommelsen blir ogiltig. På en fastighet kan finnas olika byggnader med olika värdeår och olika typer av taxeringsenhet (småhusenhet, hyreshusenhet, industrienhet och specialenhet). Den skatt - för vilken hyresgästen ska betala ersättning – ska endast avse den byggnad där lokalen är belägen. Med byggnad avses normalt varje byggnadskropp. Behövliga uppgifter kan hämtas från den underrättelse om beslut om allmän fastighetstaxering som skattemyndigheten skickat till fastighetsägaren. Den fastighetsägare som har problem med att beräkna hyresgästens andel bör ta kontakt med sin fastighetsägareförening för att få hjälp.

Fyll i hyresgästens andel!

4.

Klausulen innehåller två alternativ. I det första utgår ersättning för skatten som ett tillägg "vid sidan" om det i avtalet angivna hyresbeloppet. Försvinner skatten försvinner tillägget automatiskt. Det andra alternativet förutsätter att parterna enas om en viss hyra vari bl a ingår ersättning för den vid tillfället gällande skatten. Skulle skatten höjas oavsett skälet härtill (t ex höjd skattesats, ökat taxeringsvärde m m) ska hyresgästen dock betala ersättning för den ökade kostnaden. Skulle skatten försvinna återgår hyran till ursprungsbeloppet, dvs den överenskomna hyran (som inkluderar ersättning för den inledningsvis gällande skatten som upphört). Givetvis ska hyresgästen alltjämt betala andra förekommande tillägg såsom för indexförändringar, ändrade bränslekostnader osv.

5.

I den mån hyresgästen ska betala tillägg för fastighetsskatt bör tillägget redovisas separat på hyresavin.

6.

Markera med kryss vilket alternativ som väljs. I det valda alternativet anges hyresgästens andel samt aktuellt belopp. Ange vidare hur hyresgästens andel beräknats.

Undertecknade har denna dag träffat överenskommelse om följande tillägg.

Avser	Hyreskontrakt nr: 333-03-06-0311	Fastighetsbeteckning: Vågmannen 13	
Hyresvärd	Namn: AB Härnösandshus		Personnr/Orgnr: 556160-8430
Hyresgäst(er)	Namn: Härnösands kommun, Socialförvaltningen		Personnr/Orgnr: 212000-2403
	Namn:		Personnr/Orgnr:

Tillägg

1. LOKALENS STORLEK, OMFATTNING, IORDNINGSSTÄLLANDE SKICK OCH ANVÄNDNING

1.1 LOKALENS STORLEK , OMFATTNING, IORDNINGSSTÄLLANDE OCH SKICK
Lokalen har den storlek och omfattning som framgår av sidan 1 i formuläret och enligt bilagda ritningar, bilaga 1.

Lokalerna byggs om för verksamheten enligt överenskommelse mellan hyresgäst och hyresvärd vilket innebär att lokalerna vid starten av hyresförhållandet hyrs ut i befintligt skick.

Om inflyttning försenas till följd av att ombyggnationen av lokalerna inte är färdigställda vid hyrestidens början förskjuts hyrestiden så att löptiden ändå uppgår till tio år. I händelse av försening av ombyggnationen har hyresvärden rätt att åtgärda punkter efter besiktning samt göra injusteringar av installationer efter att hyresgästen tillträtt lokalen, utan att det medför rätt till nedsättning av hyran för hyresgästen.

1.2 LOKALENS ANVÄNDNING
Lokalen hyrs ut för att användas som kontors- och möteslokaler för Anhörigcenters verksamhet och omfattar fyra kontorsrum med tillhörande gemensamhets- och samlingsutrymmen samt ett kök.

Hyresgästen ombesörjer och bekostar att nödvändiga myndighetstillstånd finns för att bedriva verksamheten.

Hyresgästen får inte ändra verksamheten utan hyresvärdens skriftliga godkännande.

Hyresgästen skall svara för städning av den förhyrda lokalen. Det åligger hyresgästen att ständigt hålla förhyrda utrymmen snygga och välstädade. Detta gäller även entréer.

1.3 LOKALENS INREDNING
Lokalen hyrs ut utan särskild för verksamheten avsedd inredning förutom fast monterad köksutrustning.

1.4 UTEMILJÖ
I anslutning till lokalen finns ingen för verksamheten avsedd en uteplats som disponeras av hyresgästen. På innergården finns en gemensam uteplats som Hyresgästen, tillsammans med övriga hyresgäster i fastigheten, har möjlighet att använda vid behov. Markskötsel runt fastigheten utförs genom hyresvärdens försorg, dock ansvarar hyresgästen för att utföra snöröjning och sopning i direkt anslutning till entrén till lokalen.

1.5 PARKERINGSPLATSER FÖR PERSONAL SAMT FÖR LÄMNING OCH HÄMTNING AV BESÖKARE
I anslutning till lokalen finns ingen särskild parkering avsedd för Hyresgästens anställda eller besökare. Utanför entrén finns däremot en handikapparkering och närmare 10 vanliga allmänna parkeringsplatser.

I fastighetens centralgarage finns möjlighet att, i mån av plats, hyra bilplatser.

Hämtning och lämning av besökare till Anhörigcenter kan ske direkt utanför entrén eller vid det lilla torget som ligger mellan aktuell byggnad och angränsande byggnad.

2 HYRA OCH TILLÄGG TILL HYRA

2.1 HYRA
Från och med tillträdesdagen ska Hyresgästen betala hyra och samtliga enligt detta hyresavtal utgående hyrestillägg och liknande. Hyran jämte hyrestillägg ska, för det fall inte annat framgår nedan, erläggas kvartalsvis i förskott utan anmodan senast sista vardagen före varje kalenderkvartals början.

2.2 EMBALLAGE OCH AVFALLAHANTERING
Kostnad för normala hushållssopor inom fraktionerna brännbart och matavfall för vilka hyresvärden tillhandahåller underjordsbehållare ingår i hyran. Även fraktioner för källsorteringsmaterial såsom tidningar, glas, pappers- och metallförpackningar för vilka hyresvärden tillhandahåller kärl ingår i hyran. Annat avfall såsom exempelvis stora emballage, deponi, eller större mängder källsorteringsmaterial ingår inte i hyran. Det

UTKAST

Undertecknade har denna dag träffat överenskommelse om följande tillägg.

åligger Hyresgästen att själv svara för och bekosta uppsamling, sortering, lagring och transport av denna typ av sopor.

2.3 MOMS
Hyresvärden är frivilligt skattskyldig till moms för lokalen som utgör verksamhetslokaler. Hyresgästen bedriver momspliktig verksamhet eller verksamhet som möjliggör att lokalen kan omfattas av frivillig skattskyldighet till moms för hyresvärden, t.ex. verksamhet som bedrivs av kommun, regioner eller statlig myndighet. Om hyresgästen upphör att bedriva momspliktig verksamhet i lokalen eller sådan verksamhet som medför att hyresvärdens frivilliga skattskyldighet upphör, ska hyresgästen förutom vad som anges på sidan 3 i formuläret även fullt ut ersätta hyresvärden för skattetillägg och ränta.

I de fall lokalen helt eller delvis har vidareupplåtits, i ett eller flera led, är hyresgästen även ersättningsskyldig gentemot hyresvärden enligt ovan för åtgärd som vidtas av andrahands- eller tredjehandshyresgäst.

3. DRIFT, UNDERHÅLL OCH BRUKANDE

3.1 ANSVAR FÖR UNDERHÅLL MM
Fastighetens grundinstallationer avseende ventilation är i drift dygnet runt. Lokalen har ett eget ventilationsaggregat vars drifttider kommer att ställas in i samråd med hyresgästen.
Hyresvärden garanterar ej viss temperatur i Lokalen.

Hyresvärden ska fortlöpande underhålla Lokalen vad avser byggnadsstomme och byggnadens fasta installationer för att försörja byggnaden med el, VA, värme, varmvatten och ventilation.

Fördelning av ägar- och underhållsansvar i övrigt framgår av gränsdragningslista, bilaga 2.

För åtgärder som Hyresgästen ger upphov till genom felaktig användning, onormalt slitage och åverkan ska hyresgästen alltid stå det fulla ansvaret.

3.2 VILLKOR FÖR BRUKANDE AV GEMENSAMMA UTRYMMEN
Hyresgästen har rätt att använda gemensamma trapphus för passage till och från lokalen. Hyresgästen har också rätt att använda fastighetens centralgarage under förutsättning att man tecknat kontrakt på garageplats. Det är dock inte tillåtet att använda dessa gemensamma utrymmen för andra ändamål än de ovan angivna.

Hyresgästen får inte utan hyresvärdens skriftliga tillstånd använda de inom fastigheten allmänna kommunikationsutrymmena för annat ej avsett ändamål.

Varuleveranser m.m. till lokalen ska ske via lokalens huvudentré vid Köpmangatan.

Nödutgångar och utrymningsvägar ska ovillkorligen hållas fria från hinder. Hyresvärden har rätt att omedelbart och på hyresgästens bekostnad bortforsla sådant hinder.

Trapphus och liknande gemensamma utrymmen ska hållas fria från hinder. Hyresgästen förbinder sig att omgående bortföra levererade varor och material från dessa utrymmen och att inte utnyttja dessa som uppställningsplats.

Sopor och avfall är inte tillåtna i gemensamma utrymmen, utan ska av Hyresgästen transporteras till därför avsedd plats för sophämtning. Det åligger Hyresgästen att sortera soporna och placera dem enligt anvisning. Hyresvärden har rätt att på Hyresgästens bekostnad bortforsla material, varor, sopor och avfall som förvaras i gemensamma utrymmen i Fastigheten.

Hyresvärden har rätt att stänga av och/eller utrymma gemensamma eller allmänna utrymmen i Fastigheten om så krävs av säkerhets- eller ordningsskäl. Vid sådant förhållande har Hyresgästen inte rätt till nedsättning av hyran eller annan kompensation av vad slag det vara må.

Hyresgästen förbinder sig att avseende nyttjandet av gemensamma utrymmen samverka med övriga hyresgäster, följa av Hyresvärden vid var tid meddelade regler och föreskrifter samt tillse att dessa även respekteras av Hyresgästens anställda och kunder.

3.3 AVFALLSHANTERING
Hyresgästen ska sköta sin hantering av avfall så att det inte orsakar olägenheter för andra hyresgäster i bostadsområdet eller tredje man. Hyresgästen ska tillse att avfall hanteras i enlighet med vid varje tid gällande bestämmelser meddelade enligt författning eller av Hyresvärden. Hyresgästen svarar för eventuella kostnader för anpassning av sophanteringssystem i Lokalen. Hyresgästen har även att informera sina anställda, besökare och anlitade entreprenörer om gällande avfalls- och miljöbestämmelser.

UTKAST

Undertecknade har denna dag träffat överenskommelse om följande tillägg.

3.4 LOKALVÅRDSANSVAR
Hyresgästen ansvarar för lokalvård inom förhyrd yta.

3.4 ANSVAR FÖR ÅTAGANDEN MM
Om Hyresgästen åsidosätter sina åtaganden enligt Hyresavtalet, förutom betalning av hyra och hyrestillägg, och inte efter anmaning vidtar rättelse utan dröjsmål, har Hyresvärden rätt att fullgöra skyldigheten på Hyresgästens bekostnad.

3.5 NEDSÄTTNING AV HYRA
Tillfälligt avbrott i försörjningen av el, vatten, avlopp, värme, ventilation eller dylikt medför inte rätt till nedsättning av hyra eller skadestånd. Om Hyresgästens verksamhet påverkas även vid ett tillfälligt avbrott i mediaförsörjningen åligger det hyresgästen att säkerställa att det finns erforderligt back-up system.

4 ÖVRIGA BESTÄMMELSER

4.1 ORDNINGSREGLER
Hyresgästen är skyldig att följa de säkerhetsföreskrifter och ordningsregler som Hyresvärden, försäkringsbolag, eller myndigheter utfärdar.

4.2 OLYCKSSKYDD MM
Hyresvärden och Hyresgästen ansvarar gemensamt för Lokalens brandskydd enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor. Hyresvärden och Hyresgästen ska på begäran av den andre lämna de uppgifter som denne behöver för att kunna fullgöra sin skyldigheter enligt lagen och därtill hörande föreskrifter.

Hyresgästen är skyldig att inom Lokalen i skälig omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka. Hyresgästen är skyldig att vidta de åtgärder inom Lokalen som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand. Hyresgästen förbinder sig även att inte på något sätt blockera Fastighetens utrymningsvägar, samt tillåter, att Fastighetens övriga hyresgäster nyttjar eventuella i Lokalen belägna utrymningsvägar vid nödsituationer.

Det är av synnerlig vikt för Hyresvärden att Hyresgästen fullgör sina förpliktelser enligt ovan.

Ansvarsfördelning mellan parterna avseende brandskydd i övrigt under hyresförhållandet framgår av till Hyresavtalet hörande brandskyddsklausul för lokaler, bilaga 6.

4.3 SKYLTAR MM
Hyresgästen har först efter särskild skriftlig överenskommelse rätt att i eller på Fastigheten uppsätta skylt, ljusreklam, annan skyltning eller markiser, antenn, parabol eller dylikt på av hyresvärden anvisad plats. Hyresgästen svarar för inhämtande av myndighetstillstånd som krävs (t.ex. bygglov) och alla kostnader med anledning av uppsättandet. Hyresgästen ansvarar för all skada orsakad av vad som uppsätts eller som kommer till följd av arbeten som utförs på detta. Vid fastighetsunderhåll såsom t.ex. fasadrenovering ska Hyresgästen ombesörja och bekosta nedmontering och efter renoveringens färdigställande, uppmontering av vad som nedmonterats. Vid Hyresavtalets upphörande ska Hyresgästen ombesörja nedmontering av vad som uppsatts samt återställa eventuella skador på fasaden. Hyresgästen ska ersätta Hyresvärden för eventuell reklamskatt som upplåtelsen kan medföra.

4.4 ANSVAR FÖR SKADOR MM
Hyresgästen ska väl vårda Lokalen och Gemensamma utrymmen samt utöva fortlöpande noggrann tillsyn. Hyresgästen svarar fullt ut för alla skador i Lokalen samt för yttre åverkan, såvida inte skadan orsakats av Hyresvärden.

4.5 LÅS OCH LARM MM
Hyresgästen ansvarar för att Lokalen är utrustad med för verksamheten erforderliga lås-, larm-, och säkerhetssystem. Hyresgästen ska samråda med Hyresvärden innan installation vidtas. Hyresgästen ska iaktta de säkerhetsföreskrifter som Hyresvärden utfärdar beträffande låsning av dörrar m.m. Hyresgästen ansvarar under hyresförhållandet för säkert handhavande av nycklar och eventuella passerkort till Lokalen och Fastigheten. Hyresgästen ska bekosta alla eventuella kostnader med anledning av förlust av nycklar eller passerkort eller bristande handhavande i övrigt, inkluderat låsbyte och andra följdkostnader.

4.6 ÖVERLÅTELSE, UPPLÅTELSE I ANDRA HAND OCH ÄNDRAD VERKSAMHET
Hyresgästen får inte utan Hyresvärdens skriftliga godkännande överlåta hyresrätten enligt Hyresavtalet eller upplåta Lokalen, helt eller delvis, i andra hand.

Hyresgästen får inte utan Hyresvärdens skriftliga godkännande ändra verksamheten i Lokalen.

4.7 FULLSTÄNDIGHET, ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG
Hyresavtalet utgör parternas fullständiga reglering av alla frågor som Hyresavtalet berör. Alla eventuella

Undertecknade har denna dag träffat överenskommelse om följande tillägg.

	skriftliga eller muntliga åtaganden och utfästelser som föregår/föregått Hyresavtalet ersätts av innehållet i Hyresavtalet. Eventuella ändringar och tillägg till Hyresavtalet ska vara skriftligen avfattade och undertecknade av parterna för att vara bindande. 4.8 FÖRETRÄDESORDNING Om det förekommer motstridiga uppgifter ska vad som angivits i denna bilaga gälla före vad som angivits i Formuläret eller i andra bilagor tillhörande Hyresavtalet.

Underskrift	Ort/datum: Härnösand 2021-		Ort/datum: Härnösand 2021-	
	Hyresvärdens namn: AB Härnösandshus		Hyresgästens namn: Härnösands kommun	
	Namnteckning(firmatecknare/ombud):	☒ Firmatecknare ☐ Ombud enligt fullmakt	Namnteckning(firmatecknare/ombud):	☒ Firmatecknare ☐ Ombud enligt fullmakt
	Namnförtydligande: Göran Albertsson		Namnförtydligande: Lars Liljedahl	

UTKAST

FASTIGHETSÄGARNA

BRANDSKYDDSKLAUSUL
FÖR LOKALHYRESAVTAL

Bilaga nr: 6

Avser	Hyreskontrakt nr: 333-03-06-0311	Fastighetsbeteckning: Vågmannen 13	
Hyresvärd	Namn: AB Härnösandshus		Personnr/orgnr: 556160-8430
Hyresgäst	Namn: Härnösands kommun, Socialförvaltningen		Personnr/orgnr: 212000-2403

Klausul

Om denna klausul strider mot bestämmelse i huvudavtalet, gäller i första hand denna klausul.

Enligt lagen om skydd mot olyckor ska fastighetsägare eller nyttjanderättshavare i skälig omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka. Samma lag föreskriver att ägare och nyttjanderättshavare i övrigt ska vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.

☒ Hyresvärden ansvarar för att lokalen vid tillträdet uppfyller kraven på brandskydd som krävs för det avtalade användningsändamålet med förhyrningen.

☐ Parterna har kommit överens om fördelningen av ansvaret för brandskydd inför tillträdet. Parternas ansvar för att ordna brandskydd inför tillträdet regleras i bilaga. Bilaga:

Hyresgästen ansvarar för underhåll och utbyte av sådant brandskydd i lokalen som är synligt och åtkomligt för denne, såsom exempelvis nödutgångsskyltar och andra brandskyddsanordningar som enbart betjänar lokalen och som inte är styrda av byggnadens centrala system. Hyresgästen svarar också för sådana brandskyddsanordningar som hyresgästen har tillfört lokalen.

Hyresgästen ansvarar för och bekostar därutöver sådant brandskydd som efter tillträdet kan komma att krävas för lokalens nyttjande för avsedd användning.

Hyresgästen ska utan dröjsmål anmäla brister som denne upptäcker eller borde upptäcka, i det brandskydd som hyresvärden tillhandahåller och svarar för.

Systematiskt brandskyddsarbete

Parterna åtar sig att bedriva ett systematiskt brandskyddsarbete i enlighet med de allmänna råd som behörig myndighet meddelat. Vardera part är dessutom skyldig att en gång om året bereda den andre parten tillfälle att få ta del av dokumentation och uppföljning av partens systematiska brandskyddsarbete.

Hyresgästen förbinder sig att se till

att räddnings- och utrymningsvägar alltid hålls öppna och inte vare sig helt eller delvis blockeras

att funktionen av sprinkler- och andra brandskyddsanordningar aldrig försämras genom t.ex. förbyggnad eller uppställning av föremål,

att branddörrar hålls stängda och brandceller är intakta

att plomberingar av handtag aldrig bryts annat än i händelse av brand eller brandövning.

Underskrift	Ort/datum: Härnösand 2021-		Ort/datum: Härnösand 2021-	
	Hyresvärdens namn: AB Härnösandshus		Hyresgästens namn: Härnösands kommun	
	Namnteckning (firmatecknare/ombud):	☒ Firmatecknare ☐ Ombud enligt fullmakt	Namnteckning (firmatecknare/ombud):	☒ Firmatecknare ☐ Ombud enligt fullmakt
	Namnförtydligande: Göran Albertsson		Namnförtydligande: Lars Liljedahl	

UTKAST

Fastighetsägarna Sveriges formulär nr 68 upprättat i juni 2005 och reviderat 2005 i samråd med Svensk Handel och Visita, samt 2018 och 2021 även i samråd med SABO. Eftertryck förbjuds.

Härnösandshus

BILAGA

TILL KLAUSUL OM BRANDSKYDD

Bilaga nr: **6b**

Ansvarsfördelning av brandskyddsåtgärder m.m.

Avser	Gränsdragningslista av brandskyddsåtgärder m.m. avseende					
	Hyreskontrakt nr: **333-03-06-0311**		Fastighetsbeteckning: **Vågmannen 13**			
Ansvar för åtgärder	Hyresvärden (Hv) och hyresgästen (Hg) har vid inventering av brandskyddsåtgärder i lokalen kommit överens om följande ansvarsfördelning (med ansvarig avses drift och underhållsskyldighet) N/A betyder ej tillämplig:					
	Benämning	**Del av fastighet**	**Beskrivning**	**Ansvarig**		
	Byggnadstekniskt brandskydd			**Hv**	**Hg**	**N/A**
	Brandcellsgränser	Utanför uthyrningsenhet		x		
		Inom uthyrningsenhet		x		
	Dörrar i brandcellsgräns	Utanför uthyrningsenhet		x		
		Inom uthyrningsenhet		x		
	Dörrar i utrymningsvägar	Utanför uthyrningsenhet		x		
		Inom uthyrningsenhet		x		
	Lås och beslag dörrar i brandcellsgräns och/eller utrymningsväg	Utanför uthyrningsenhet		x		
		Inom uthyrningsenhet			x	
	Brandgasventilation, rökluckor	Inom fastighet				x
	Skydd mot brand- och brandgasspridning via ventilationssystemet	Inom fastighet		x		
	Brandskydd av bärande stomme	Inom fastighet		x		
	Skydd mot brandspridning till närliggande byggnad	Inom fastighet		x		
	Brandtätningar	Utanför uthyrningsenhet		x		
		Inom uthyrningsenhet		x		
	Ytskikt och beklädnader	Utanför uthyrningsenhet		x		
		Inom uthyrningsenhet		x		
	Utrymning			**Hv**	**Hg**	**N/A**
	Utrymningsvägar	Utanför uthyrningsenhet		x		
		Inom uthyrningsenhet			x	
	Utrymningsplan					
	Nödbelysning	Utanför uthyrningsenhet		x		
		Inom uthyrningsenhet		x		
	Vägledande markering	Utanför uthyrningsenhet		x		
		Inom uthyrningsenhet		x		
	Lås och beslag på utrymningsdörr	Utanför uthyrningsenhet		x		
		Inom uthyrningsenhet			x	
	Brandsläckning och brandskyddsanläggningar			**Hv**	**Hg**	**N/A**
	Brandlarm	Utanför uthyrningsenhet				x
		Inom uthyrningsenhet			x	
	Utrymningslarm	Utanför uthyrningsenhet				x
		Inom uthyrningsenhet			x	

Härnösandshus

BILAGA

TILL KLAUSUL OM BRANDSKYDD

Bilaga nr: **6b**

Ansvarsfördelning av brandskyddsåtgärder m.m.

Ansvar för åtgärder

Hyresvärden (Hv) och hyresgästen (Hg) har vid inventering av brandskyddsåtgärder i lokalen kommit överens om följande ansvarsfördelning (med ansvarig avses drift och underhållsskyldighet) N/A betyder ej tillämplig:

Benämning	Del av fastighet	Beskrivning	Ansvarig Hv	Hg	N/A
Brandsläckning och brandskyddsanläggning forts.			**Hv**	**Hg**	**N/A**
Stigarledningar	Utanför uthyrningsenhet				x
	Inom uthyrningsenhet				x
Sprinklerledningar	Utanför uthyrningsenhet				x
	Inom uthyrningsenhet				x
Handbrandsläckare	Utanför uthyrningsenhet				x
	Inom uthyrningsenhet			x	
Tillträdesväg för räddningstjänst	Utanför uthyrningsenhet		x		
	Inom uthyrningsenhet			x	
Organisatoriska brandskyddsåtgärder			**Hv**	**Hg**	**N/A**
Brandskyddsdokumentation			x		
Insatsplan			x		
Driftsinstruktioner, kontrollplan och rutiner				x	
Övningar	Utrymning fastighet			x	

Övrigt

Underskrift	Hyresvärden	Hyresgästen
Ort/datum:	Härnösand 2021-	Härnösand 2021-
Hyresvärdens/Hyresgästens namn:	AB Härnösandshus	Härnösands kommun, socialförvaltningen
Namnteckning (firmatecknare/ombud):	[x] Firmatecknare [ ] Ombud enligt fullmakt	[x] Firmatecknare [ ] Ombud enligt fullmakt
Namnförtydligande:	Göran Albertsson	Lars Liljedahl

§ 95 Dnr 2021-000159 2.6.1.2

Lokaler och hyresavtal för Anhörigcentrum

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att föreslå Kommunstyrelsen att besluta om att uppdra till kommundirektören att teckna bilagda hyresavtal.

Bakgrund

Socialförvaltningen bedriver verksamheten Anhörigcentrum i den sk. Gula Villan. Hyresavtalet har sagts upp att upphöra 2021-12-31 och ett arbete med att hitta nya anpassade lokaler för verksamheten har genomförts.

Härnösandshus har lämnat offert på nya lokaler för Anhörigcentrum som uppfyller samtliga de krav och önskemål verksamheten har framställt. Lokalen är placerad i markplan på Köpmangatan 12.

Hyran uppgår till 284 606 kr per år eller 1 258 kr per kvm och inkluderar samtliga lokalkostnader förutom verksamhetsel. Hyresavtalet löper på tio år.

Avtal av denna art skall beslutas av kommunstyrelsen enligt gällande reglemente.

Förslag
Lokalgruppen beslutade vid möte fredagen den 20 augusti 2021att föreslå socialförvaltningen att hyreskontrakt ska tecknas för lokaler för Anhörigcentrum enligt lämnat förslag och offert från Härnösands Kommunfastigheter.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2021-08-24.

Hyreskontrakt 333-03-06-0311, Vågmannen 13, med ritning.

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-08-24

Dnr
SOC/2021-000159

Socialförvaltningen
Mats Collin
mats.kollin@harnosand.se

Socialnämnden

Lokaler och hyresavtal för Anhörigcentrum

Förslag till beslut

Socialförvaltningen föreslår socialnämnden besluta

att föreslå Kommunstyrelsen att besluta om att uppdra till kommundirektören att teckna bilagda hyresavtal.

Beskrivning av ärendet

Socialförvaltningen bedriver verksamheten Anhörigcentrum i den sk. Gula Villan. Hyresavtalet har sagts upp att upphöra 2021-12-31 och ett arbete med att hitta nya anpassade lokaler för verksamheten har genomförts.

Härnösandshus har lämnat offert på nya lokaler för Anhörigcentrum som uppfyller samtliga de krav och önskemål verksamheten har framställt. Lokalen är placerad i markplan på Köpmangatan 12.

Hyran uppgår till 284 606 kr per år eller 1 258 kr per kvm och inkluderar samtliga lokalkostnader förutom verksamhetsel. Hyresavtalet löper på tio år.

Avtal av denna art skall beslutas av kommunstyrelsen enligt gällande reglemente.

Förslag
Lokalgruppen beslutade vid möte fredagen den 20 augusti 2021att föreslå socialförvaltningen att hyreskontrakt ska tecknas för lokaler för Anhörigcentrum enligt lämnat förslag och offert från Härnösands Kommunfastigheter.

Beslutsunderlag

Hyreskontrakt 333-03-06-0311, Vågmannen 13, med ritning.

Mats Collin
Förvaltningschef

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-08-17

Dnr
KS/2021-000326

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeanette George, 0611 34 80 16
jeanette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Redovisning av obesvarade motioner

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att lägga redovisningen av obesvarade motioner 2021 till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen ska enligt kommunfullmäktiges arbetsordning årligen på fullmäktiges oktobersammanträde följa upp motioner där handläggning pågår och svar ännu inte lämnats. Fullmäktige har enligt kommunallagen möjlighet att avskriva motioner som inte beretts klart inom ett år.

Socialt perspektiv

Uppföljningen av obesvarade motioner stärker den demokratiska processen och bidrar till en rättssäker ärendehantering så att inlämnade förslag får ett svar och inte ligger för länge. Detta är ännu viktigare nu när kommunen för tillfället inte har någon kanal in direkt från medborgarna.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan ur ett ekologiskt perspektiv

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunallagen förutsätter att fullmäktige följer upp och hanterar motioner som inte kan beredas färdigt inom ett år. Kommunstyrelsen har det samlade ansvaret för avrapportering och uppföljning sker i en årlig rapport som enligt fullmäktiges arbetsordning presenteras i oktober.

Beslutsunderlag

Bilaga – Redovisning av obesvarade motioner

Anna Bostedt
Kanslichef

Jeanette George
Kommunsekreterare

Bilagor

Bilaga – Redovisning av obesvarade motioner

Redovisning obesvarade motioner 2021-10-04

Motion	Inlämnare	Inkom	Status	Dnr
Motion om införande av LOV inom särskild boende	Margareta Tjärnlund (M)	2019-11-25	Remitterad till socialnämnden för yttrande	KS 2019-529
Motion om distansarbete i Härnösands kommun	Linda Borg (M) och Eva-Clara Viklund (M)	2021-09-02	Hos KS för beredning	KS 2021-343

Kommunstyrelseförvaltningen

Kommunfullmäktige

Klimatanpassningsplan Härnösands kommun - återremiss

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta Klimatanpassningsplan 2100 för Härnösands kommun

Beskrivning av ärendet

Processen för beredning till beslut sedan beslut om återremiss

Klimatanpassningsplanen har varit på information till kommunstyrelsen och den politiska referensgruppen* årligen under projektets gång och nu särskilt för beredning enligt nedan

- Politiska referensgruppen för miljö, energi och klimatfrågor - 25 november 2020
- Kommunstyrelsen (beredningsärende) - 2 februari 2021
- Samhällsnämnden (informationsärende) - 25 februari 2021
- Politiska referensgruppen för miljö, energi och klimatfrågor - 1 mars 2021
- Kommunfullmäktige (beslutsärende, återremiss) - 29 mars 2021

* Den politiska referensgruppen var aktiv fram till 3 oktober 2018 sedan uppstarten år 2015 och återinrättades till ett första möte 25 november 2020 med fokus på klimatanpassningsplanen.

Under beredningens gång har det noterats synpunkter med förtydligande till riktlinjerna - att i punkt 4 under avsnitt 3.1.2 på sidan 9 - att klimatanpassning även ska beaktas i de investeringar (ombyggnation av gata och väg, planering bostadsområden etc…) som har en pågående planering för genomförande - vilka ingår i samhällsplaneringen.

Att besluta om klimatanpassningsplanen innebär ett beslut om hur arbetet nu kan fortsätta i en kommunkoncernövergripande arbetsgrupp – med stöd av framtagen arbetsmodell, fokusområden och riktlinjer för arbetsgruppens

uppdrag. En stor och viktig fråga där alla partiers deltagande blir fortsatt viktig i arbetet med klimatanpassning.

Bakgrundsbeskrivningen

Klimatanpassningsplanen har tagits fram på uppdrag av kommunstyrelsen genom beslut om medverkan i det multi-nationella EU-projektet CLIMATE (Dnr 2016-000432, 2016-10-04).

Målbilden med klimatanpassningsarbetet i Härnösands kommun är att arbetet med klimatförändringar ska bli en naturlig del i beslutsunderlagen vid planering, genomförande, kontroll och uppföljning av åtgärder i verksamhets- och samhällsutvecklingen.

Planen inriktar sig i huvudsak för de verksamheter som kommunen har rådighet över och de åtgärder som kan genomföras inom rådande ekonomiska ramar. Andra aktörers verksamheter har inte analyserats lika omfattande. Hänsyn har heller inte tagits till indirekta effekter av klimatförändringar i omvärlden. Det innebär att frågor som exempelvis ökade migrationsströmmar till Sverige och Härnösand som en följd av förändrat klimat inte har tagits med. Detta får bevakas och hanteras inom ramen för kommunens översiktsplanering.

Klimatanpassningsplanen 2100

Vårt samhälle påverkas redan idag och kommer att påverkas på flera olika sätt i framtiden vilket behöver beaktas i både verksamhets- och samhällsplaneringen.

Den absolut viktigaste åtgärden som projektet identifierat är vikten av att etablera en kommunkoncernövergripande arbetsgrupp med löpande ansvar för samordning av arbetet med klimatanpassning.

Planen har tagits fram med syfte att klimatförändringarnas negativa konsekvenser ska bli så små som möjligt och att vi ska ta tillvara på de positiva konsekvenserna på bästa sätt.

Klimatanpassningsplanen består av två delar. En del är ett digitalt kartverktyg (så kallad Storymap) för att kommunicera planen och beskriva hur framtidens klimat kan påverka Härnösand och vad vi kan göra och gör för att säkerställa ett fortsatt robust Härnösand i framtiden. Denna del ska vara fristående från det styrande dokumentet som ska beslutas.

Den andra delen, bilaga till beslut, är indelad i två avsnitt.

I det inledande avsnittet beskrivs mål, syfte och avgränsningar i arbetet med klimatanpassning samt hur planen har tagits fram. Här behandlas även klimatanpassningens koppling till lagar och andra styrande dokument, interna och externa aktörer och sårbara objekt i samhället.

Det andra avsnittet behandlar genomförandet och fokusområden för arbetet med klimatanpassning som arbetsgruppen bör efterleva och dra nytta av. Här behandlas även hur åtgärdsplanen är uppbyggd och ett urval åtgärder redovisas ur åtgärdsplanen. Därefter kommer du till hur arbetet ska bevakas och följas upp.

Planen har tagits fram av en projektgrupp med tjänstepersoner från Kommunstyrelseförvaltningen, Samhällsförvaltningen och det kommunala bolaget HEMAB. Övriga förvaltningar och bolag har inte involverats i arbetet med planen då initialt fokus har varit inriktat för kommunens arbete med samhällsplanering, men kan komma att involveras i framtiden kopplat frågor som berör verksamhetsplanering.

Nu föreslås arbetet fortsätta i en kommunkoncernövergripande arbetsgrupp – med stöd av framtagen arbetsmodell, fokusområden och riktlinjer för arbetsgruppens uppdrag

Den av EU-projektet framtagna arbetsmodellen innehåller 5 steg och är en iterativ process och återfinns idag på hemsidan www.climate-project.net fram till år 2025. För arbetsmodellen finns en beskrivning av varje steg, checklistor och olika verktyg (till exempel framtagna mallar, agendor, workshops) som är användbara i det fortsatta arbetet (på engelska).

Projektgruppen har landat i sex fokusområden för Härnösands kommun i arbetet med klimatanpassning. Fokusområden är bebyggelse, sårbara grupper, tillsyn, vattenskydd, ekosystemtjänster samt teknik och infrastruktur.

Projektgruppen har tagit fram riktlinjer för arbetet med klimatanpassning:

- Arbetsgruppen ska utveckla ett arbetssätt för uppdraget att säkerställa genomförandet och revidering genom att efterleva framtagen arbetsmodell och fokusområden för klimatanpassning.
- Arbetsgruppen ska föreslå en budget för att stödja genomförandet och uppföljning av arbetet.
- Arbetsgruppen ska fortsätta arbetet med åtgärdsplanen och de åtgärder som tagits fram i projekt Climate.
- Arbetsgruppen ska säkerställa att perspektivet klimatanpassning beaktas i berörda styrdokument för verksamheterna och i samhällsplaneringen.
- Arbetsgruppen ska bistå med utbildnings- och informationsinsatser för tjänstepersoner, chefer och förtroendevalda i kommunens verksamheter och bolag och vara ett stöd i arbetet med klimatanpassning.

Socialt perspektiv

Arbetet bidrar till att minska miljö- och hälsorisker för både människa och miljö, vilket bidrar positivt till hälsa och välbefinnande för invånare och företagsamhet i kommunen.

Ekologiskt perspektiv

Arbetet inkluderar strategiskt arbete med ekosystemtjänster (den gröna infrastrukturen) vilken kan resultera i flera ekologiska vinster.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Klimatanpassning medför oftast en kostnad. I de flesta fall är förebyggande planering och investeringar betydligt billigare i ett längre perspektiv, jämfört med att ta kostnaderna för konsekvenser i efterhand.

Beslutsunderlag

Under projekttiden 2017-2020 har Härnösands kommun, de regionala partnerna Sundsvalls kommun och Mittuniversitetet tillsammans med länder i norra Europa arbetat ihop med syfte att ta fram och optimera en modell för hur mindre kommuner och samhällen kan ta fram klimatanpassningsplaner. Projektet har varit finansierat av Northern Perifery and Arctic Programme samt med Interreg-medel (EU).

Genom deltagandet har Härnösands kommun haft möjlighet att ta fram kunskapsunderlag för att arbeta vidare med och öka kunskapen i utbytet med aktörer i projektet. Kunskapsutbytet har varit en av styrkorna i projektet, där Sverige i många avseenden ligger längre fram än exempelvis partners från Nordirland, Färöarna, Island och Finland i arbetet med klimatanpassning.

Befintliga underlag har använts i framtagandet, de mest centrala har varit antagen översiktsplan, rapporten ”Konsekvenser och behov av åtgärder i Härnösands kommun” (Länsstyrelsen Västernorrland, 2014:13) och ”Regional handlingsplan för klimatanpassning i Västernorrlands län” (Länsstyrelsen Västernorrland, 2018:01).

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Daniel Johannsson
Hållbarhetsstrateg

Bilagor

Bilaga 1 Klimatanpassningsplan 2100 – Antagandehandling förslag

Härnösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen

PLAN

Datum
2020-11-18

Diarienummer
KS/2020-000489

Klimatanpassningsplan Härnösands kommun

CLIMATE
Adapting to Change

Region Västernorrland

Northern Periphery and Arctic Programme 2014–2020

EUROPEAN UNION
Investing in your future
European Regional Development Fund

Dokumentnamn	Klimatanpassningsplan för Härnösands kommun		Dokumenttyp Plan	
Fastställd av	Kommunfullmäktige		Datum	Diarienummer KS2020-000489
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelsen	Version 1.0	Senast reviderad 2021-02-22	Giltig t o m 2025-02-22
Dokumentinformation	Kommunens inriktning för arbetet med klimatanpassning. Planen ses över vart fjärde år, förslagsvis i samordning med revidering av kommunens översiktsplan.			
Dokumentet gäller för	Samtliga verksamheter och bolag inom kommunkoncernen och Härnösand som geografiskt område.			
Annan information	Redaktionella ändringar kan göras under löptid utan ny beslutsprocess.			

Innehåll

1 Förord 3

2 Inledning 4

2.1 Så läser du klimatanpassningsplanen 4
2.2 Begreppsförklaringar 4
2.3 Relation till lagar och andra styrande dokument 4
2.4 Mål 5
2.5 Syfte och metod 5
2.6 Avgränsning 6
2.7 Samhällsviktiga objekt 7
2.8 Interna och externa aktörer 7

3 Genomförande och uppföljning 9

3.1 Implementering 9
3.2 Arbetsmodell för klimatanpassning 10
3.3 Fokusområden för klimatanpassning i Härnösands kommunkoncern 11
3.4 Översiktlig beskrivning av åtgärdsplan 11
3.5 Urval pågående åtgärder 12
3.6 Åtgärder i regional samverkan 13
3.7 Bevakning av styrande dokument 15
3.8 Uppföljning 15

1 Förord

Den pågående globala uppvärmningen påverkar klimatet – såväl globalt som lokalt. Härnösands kommun påverkas redan idag av klimatförändringarna och kommer att påverkas på många olika sätt i framtiden. Vi behöver därför arbeta strategiskt och långsiktigt med anpassning till bland annat ett varmare klimat med mer nederbörd.

Denna klimatanpassningsplan är tänkt att fungera som en ledstång i det fortsatta arbetet.

Att arbeta med klimatanpassning handlar om hur framtidens klimat kan påverka Härnösand och vad vi gör och kan göra för att säkerställa ett fortsatt robust Härnösand i framtiden.

Planen har tagits fram för att klimatförändringarnas negativa konsekvenser ska bli så små som möjligt samtidigt som vi ska ta tillvara de positiva konsekvenserna på bästa sätt.

Planen avgränsas till att identifiera de risker som är en följd av klimatförändringar och inriktar sig i huvudsak på de verksamheter som kommunen har rådighet över.

Lars Liljedahl

Kommundirektör Härnösands kommun

2 Inledning

Klimatanpassningsplanen kommer användas som ett verktyg för kommunens fortsatta strategiska och långsiktiga arbete med klimatanpassning.

2.1 Så läser du klimatanpassningsplanen

Klimatanpassningsplanen (nedan planen) är indelad i två delar

Du bör först ta del av **StoryMap** som du hittar på landningssidan för Härnösands arbete med klimatanpassning www.harnosand.se/anpassa innan du fortsätter läsa planen.

StoryMap är den digitala populärversionen av planen där du får information om hur framtidens klimat kan påverka Härnösand och vad vi gör och kan göra för att säkerställa ett fortsatt robust Härnösand i framtiden. Du får även information om hur klimatanpassning är kopplat från den globala till den lokala nivån. StoryMap kommer uppdateras löpande.

Det **styrande dokumentet** (detta dokument) delas upp i två avsnitt.

Ett inledande avsnitt som bland annat beskriver mål, syfte och avgränsningar i arbetet med klimatanpassning samt information om hur planen har tagits fram. Här behandlas även klimatanpassningens koppling till lagar och andra styrande dokument, interna och externa aktörer och sårbara objekt i samhället.

Det andra avsnittet ger information om den viktigaste åtgärden i planen vilken är att etablera en organisation med löpande ansvar för samordning av arbetet med klimatanpassning. Avsnittet redogör även för arbetsmodellen och fokusområden som arbetsgruppen bör efterleva och dra nytta av. Här behandlas även hur åtgärdsplanen är uppbyggd och ett urval åtgärder redovisas ur åtgärdsplanen. Därefter kommer du till hur arbetet ska bevakas och följas upp.

2.2 Begreppsförklaringar

Förklaring av vanliga begrepp som används i arbetet med klimatanpassning hittar du på www.harnosand.se/anpassa.

2.3 Relation till lagar och andra styrande dokument

Nedan redogörs ett urval lagar och styrande dokument som har en relation till arbetet med klimatanpassning.

Klimatanpassning finns reglerat i olika lagar och bestämmelser för den offentliga sektorn. På den nationella nivån är det främst regeringen, riksdagen och ett stort antal myndigheter som på olika sätt ansvarar för klimatanpassningsarbetet.

Ett stort antal lagar styr klimatanpassningsarbetet i Sverige, både direkt och indirekt. Den främsta och mest direkta lagen är Plan- och bygglagen (2010:900). En framträdande lag med indirekt styrning är även Miljöbalken (1998:808).

Mer information om vilka bestämmelser som gäller för klimatanpassning och vem gör vad, från lokal till global nivå – läs mer på www.klimatanpassning.se.

Kommunen planerar för samhällets utbyggnad och bestämmer var byggande är lämpligt. Plan- och bygglagen (PBL) reglerar verktygen för detta: översiktsplan, områdesbestämmelser, detaljplan och lovprövning.

Inom översiktsplaneringen finns sedan år 2018 lagstadgade krav på att kommunerna ska bedöma risken för skador på den byggda miljön, kopplade till klimatförändringarna samt hur sådana risker ska minska eller upphöra. Planen (detta dokument) ska ses som ett planeringsstöd till översiktsplanen[1] och ställningstaganden för samhällets utveckling av mark och vatten tas fram inom kommunens översiktsplan och ska efterlevas i den fysiska planeringen.

I kommunens risk- och sårbarhetsanalys ska aspekter inom klimatanpassning tas med för att analysera hur samhället kan skyddas vid extrema väderhändelser.

2.4 Mål

Målbilden med klimatanpassningsarbetet i Härnösands kommun är att arbetet med klimatförändringar ska bli en naturlig del i beslutsunderlagen vid planering, genomförande, kontroll och uppföljning av åtgärder i verksamhets- och samhällsutvecklingen.

Urval av de globala målen för hållbar utveckling som har en stark relation till arbetet med klimatanpassning. Läs mer om hur de relaterar till klimatanpassning – www.klimatanpassning.se.

2.5 Syfte och metod

Syfte

För att kommunen ska stå robust mot klimatförändringar i framtiden krävs det en analys av vilka konsekvenser klimatförändringar bidrar till och vilka åtgärder som kan genomföras för att begränsa dem[2].

Planen har tagits fram med syfte att klimatförändringarnas negativa konsekvenser ska bli så små som möjligt och att vi ska ta tillvara på de positiva konsekvenserna på bästa sätt.

Framförallt ska planen på sikt resultera i att ett löpande och systematiskt arbete med klimatanpassning införs i verksamheterna och bolagen så att klimatanpassning blir en naturlig del i beslutsunderlagen vid planering, genomförande, kontroll och uppföljning av åtgärder.

Metod

[1] Ny översiktsplan, projekt 2019 - 2022.
[2] Konsekvenser och behov av åtgärder, Klimatförändringar i Härnösands kommun (Länsstyrelsen Västernorrland Rapport nr 2014:13)

Planen har tagits fram på uppdrag av kommunstyrelsen genom beslut[3] att medverka som partner i EU-projekt CLIMATE.

Härnösands kommun har tillsammans med de regionala partnerna Sundsvalls kommun och Mittuniversitetet deltagit i det multi-nationella EU-projektet CLIMATE. Projektet har varit finansierat av NPA (Northern Perifery and Arctic Programme) som i sin tur är finansierat med Interreg-medel (EU) och har pågått mellan 2017-2020. Fokus i projektet har varit att ta fram och optimera en modell för hur mindre kommuner och samhällen kan ta fram klimatanpassningsplaner.

Härnösands kommun har varit en av tre piloter som har bidragit till att utveckla modellen i projektet[4]. Genom deltagandet har Härnösands kommun även haft möjlighet att ta fram bättre underlag att arbeta vidare med och även öka kunskapen i utbytet med andra aktörer i projektet.

Kunskapsutbytet har varit en av styrkorna i projektet, där Sverige i många avseenden ligger längre fram än exempelvis partners från Nordirland, Färöarna, Island och Finland i arbetet med klimatanpassning. I Sverige har SMHI till exempel tagit fram en lathund för små kommuner om hur man kan ta fram en klimatanpassningsplan och man har även numera en nationell klimatanpassningsstrategi.

Båda exemplen visar på att det i Sverige finns en viss top-down reglering med avseende på klimatanpassning. I många andra länder måste man jobba sig nerifrån och upp med kunskapsförankring då det saknas de stödfunktioner vi har i Sverige.

Länsstyrelsens roll som samordnare i regionen och i referensgruppen till projekt CLIMATE har varit en viktig resurs och fortsätter att ha en viktig funktion för att kunna realisera det lokala klimatanpassningsarbetet i Härnösands kommun.

2.6 Avgränsning

Det är inte möjligt att i detalj förutse hur klimatet kommer att förändras på varken global eller lokal nivå. De klimatscenarier som ingår i underlagen är däremot väl spridda och accepterade inom området varför de får ses som rimliga antaganden.

Underlagen[5] beskriver övergripande hur Härnösands kommun kan komma att påverkas till år 2100. Planen avgränsas till att identifiera de risker som är en följd av klimatförändringar och inriktar sig i huvudsak på de verksamheter som kommunen har rådighet över och de åtgärder som kan genomföras inom rådande ekonomiska ramar.

Planen är fokuserad till kommunal verksamhet. Andra aktörers verksamhet har inte analyserats. Hänsyn har heller inte tagits till indirekta effekter av klimatförändringar i omvärlden. Det innebär att frågor som exempelvis ökade migrationsströmmar till Sverige och Härnösand som en följd av förändrat klimat inte har tagits med. Detta får bevakas och hanteras inom ramen för kommunens översiktsplanering.

[3] Beslut om Medverkan i EU-projekt CLIMATE (Dnr 2016-000432, 2016-10-04)
[4] www.climate-project.net/ (aktuell till år 2025, språk engelska)
[5] Konsekvenser och behov av åtgärder, Klimatförändringar i Härnösands kommun (Länsstyrelsen Västernorrland Rapport nr 2014:13)

Tidsperspektivet för åtgärder i planen sträcker sig fram till år 2100 då större delen av den forskning som finns sträcker sig dit. Det är dock viktigt att belysa att förändringar inte kommer upphöra då och att fler åtgärder kan vara nödvändiga bortom det.

Åtgärder för arbetet med att begränsa klimatpåverkan ingår inte i planen direkt, de ingår i Härnösands kommuns klimatplan[6] och är även beroende av hur vår omvärld arbetar med att begränsa klimatpåverkan.

I arbetsgruppen har tjänstepersoner från Kommunstyrelseförvaltningen, Samhällsförvaltningen och det kommunala bolaget Härnösand Energi & miljö AB (HEMAB) ingått.

2.7 Samhällsviktiga objekt

I Härnösand finns flera viktiga objekt där påverkan av ett förändrat klimat kan få större konsekvenser än skadan i sig. Det kan röra sig om lokaler eller anläggningar där det bedrivs samhällsviktig verksamhet eller sådant som samhällsviktiga verksamheter är beroende av för sin funktion. I kommunens risk- och sårbarhetsanalys identifieras samhällsviktiga verksamheter och dess kritiska beroenden.

Exempel på samhällsviktiga objekt är:

- Infrastruktur för teknisk försörjning (produktion och distribution av el, värme, vatten och avlopp)
- Infrastruktur för transporter (vägar och kollektivtrafik).
- Verksamheter som förskolor, särskilda boenden för äldre och för personer med funktionsnedsättning.
- Polis, ambulans och brandstationer samt butiker, bensinstationer och apotek.

Detta arbete är även en del av klimatanpassningsarbetet. Risker och åtgärder som hanteras inom arbetet med klimatanpassning och som påverkar arbetet med beredskap i kommunen ska kommuniceras och beaktas, och vice versa för risker och åtgärder som hanteras i beredskap.

2.8 Interna och externa aktörer

Härnösands kommun med kommunala bolag arbetar för att medverka till att utveckla och förbättra samhället inom de ramar som de har rådighet över, dels genom egna initiativ, dels i samverkan med andra aktörer. Det finns även externa aktörer utanför den kommunala organisationen som är viktiga att samarbeta med. En översikt över interna och externa aktörer inom några viktiga områden, se tabell 1.

Förvaltningar inom kommunen

KSF = Kommunstyrelseförvaltningen (enheter inom parantes), SAM = Samhällsförvaltningen, SKO = Skolförvaltningen, SOC = Socialförvaltningen, ALF = Arbetslivsförvaltningen

[6] Klimat- och energiplan 2017-2020 (Diarienummer KS16-492-003)

	Interna aktörer	Externa aktörer
Vägar, järnvägar, flygplatser, hamnar	KSF (Utveckling) SAM (Plan- och bygg, Teknik) HEMAB Räddningstjänsten	Trafikverket Vägföreningar Härnösands hamn
Bebyggelse	KSF (Utveckling) SAM (Miljö, Plan- och bygg) Härnösandshus HEMAB Räddningstjänst	Länsstyrelsen Fastighetsägare Exploateringsföretag Försäkringsbolag
VA-system (dagvatten, avlopp, dricksvatten)	SAM (Miljö, Teknik) HEMAB (AO Vatten)	Samfällighetsföreningar Enskilda fastighetsägare Länsstyrelsen Livsmedelsverket (Socialstyrelsen)
Flora och fauna	SAM (Miljö)	Fastighetsägare Länsstyrelsen Skogsstyrelsen Föreningsliv
Kulturmiljö	KSF (Utveckling) SAM (Plan- och bygg)	Länsstyrelsen Västernorrlands Museum Region Västernorrland Fastighetsägare Föreningsliv
Tillsyn	SAM (Miljö)	Länsstyrelsen
Energi- och telesystem	HEMAB Servanet	Tele- och kommunikationsbolag Energibolag (E.ON)
Näringsliv	KSF (Näringsliv) SAM (Plan och bygg)	Intresseorganisationer och företagsföreningar
Hälsa	KSF, SAM, SOC*, ALF*, SKO* HEMAB	Region Västernorrland

Tabell 1 – Interna och externa aktörer. * Har inte involverats i arbetet med planen då initialt fokus har varit inriktat för kommunens arbete med samhällsplanering.

3 Genomförande och uppföljning

Arbetet med klimatanpassning ska bedrivas kontinuerligt med målbilden att arbetet ska bli en naturlig del i beslutsunderlagen vid planering, genomförande, kontroll och uppföljning av åtgärder. Arbetet gäller för de åtgärder som kommunen har rådighet över och de åtgärder som kan genomföras inom rådande ekonomiska ramar.

Planen ska vara ett stöd för kommunkoncernens (kommunens och kommunala bolagens) förtroendevalda och tjänstepersoner i arbetet med klimatanpassning.

Samtidigt är det inte bara kommunala verksamheter som behöver arbeta med klimatanpassning – det är en fråga som berör alla som bor och verkar i kommunen. För att nå dem ska information göras tillgänglig. Framförallt sker det genom löpande kontakter som respektive verksamheter har med olika intressenter, men även genom att göra information tillgänglig på hemsidor och andra kommunikationskanaler.

3.1 Implementering

Den absolut viktigaste åtgärden som projektet identifierat är vikten av att etablera en kommunkoncernövergripande arbetsgrupp med löpande ansvar för samordning av arbetet med klimatanpassning.

3.1.1 Åtgärd - Etablera en koncernövergripande arbetsgrupp

För samordning av arbetet med klimatanpassning ger kommundirektören i uppdrag att etablera en arbetsgrupp för arbete utifrån riktlinjer för arbetsgruppens uppdrag.

3.1.2 Riktlinjer för arbetsgruppens uppdrag

- Arbetsgruppen ska utveckla ett arbetssätt för uppdraget att säkerställa genomförandet och revidering genom att efterleva framtagen arbetsmodell och fokusområden för klimatanpassning.
- Arbetsgruppen ska föreslå en budget för att stödja genomförandet och uppföljning av arbetet.
- Arbetsgruppen ska fortsätta arbetet med åtgärdsplanen och de åtgärder som tagits fram i projekt Climate.
- Arbetsgruppen ska säkerställa att perspektivet klimatanpassning beaktas i berörda styrdokument för verksamheterna och i samhällsplaneringen.
- Arbetsgruppen ska bistå med utbildnings- och informationsinsatser för tjänstepersoner, chefer och förtroendevalda i kommunens verksamheter och bolag och vara ett stöd i arbetet med klimatanpassning.

3.2 Arbetsmodell för klimatanpassning

Den framtagna arbetsmodellen innehåller 5 steg och är en iterativ process. På projekt Climates hemsida finns det en beskrivning av varje steg, checklistor och olika verktyg (till exempel mallar, agendor, workshops) som är användbara i arbetet (på engelska). Läsa mer om arbetsmodellen - www.climate-project.net. Hemsidan kommer att vara tillgänglig till år 2025, men dokumenteras även av Härnösands kommun.

Arbetsmodellen kan användas i sin helhet som en stegvis guide, eller användas som inspiration och plocka delar som passar in i organisationen.

3.3 Fokusområden för klimatanpassning i Härnösands kommunkoncern

Utifrån framtagen arbetsmodell har arbetsgruppen i projektet beslutat om att arbeta med fokus på följande områden:

- Bebyggelse *
- Sårbara grupper **
- Tillsyn
- Vattenskydd
- Ekosystemtjänster
- Teknik & infrastruktur ***

* Omfattar befintlig bebyggelse, ny bebyggelse/exploatering och kulturmiljö
** Sårbara grupper (Bland andra äldre personer och grupper med vissa kroniska sjukdomar och med nedsatt funktionsförmåga)
*** Omfattar teknisk försörjning och infrastruktur

Med kommunkoncern menas Härnösands kommun och alla kommunala bolag.

3.4 Översiktlig beskrivning av åtgärdsplan

Utifrån de åtgärder arbetsgruppen identifierar ska åtgärder dokumenteras i en åtgärdsplan enligt en fastställd struktur där det för varje åtgärd framgår:

Åtgärd Syfte med åtgärden	**Genomförande** Ansvarig beslut Ansvarig genomförande Intressent	**Prioritet** Typ av åtgärd

- **Åtgärdsnamn** och **syfte med åtgärden**
- **Genomförande** för när åtgärden ska vara klar. Delas upp i tidsperspektiven **Kort** (<2030), **Medel** (2030-2060) eller **Lång sikt** (2060-2100), samt **ansvarig** (beslut och genomförande) och **intressent** (samverkande och/eller berörda aktörer).
- **Prioritet** och **typ av åtgärd**. Prioriteringen bygger på en förenklad utvärdering av åtgärd, baserat på om ansträngning/kostnad är stor eller liten i relation till effekt/påverkan åtgärden ger, från 1, högst prioritet = Genomföra, 2 = Överväga, 3 = Möjligt eller 4 = Önskvärt. Det kan krävas flera typer av åtgärder för att lösa en specifik konsekvens av framtidens klimat. Dessa delas upp (1) Fysisk åtgärd, (2) Styrning & beredskap och/eller (3) Mer kunskap.

Vid beslut och planering av åtgärder behöver en närmare kostnads- och nyttoanalyser göras.

3.5 Urval pågående åtgärder

Åtgärd Syfte med åtgärden	**Genomförande** Ansvarig beslut Ansvarig genomförande *Intressent*	**Prioritet** Typ av åtgärd
Implementera skyfallsscenarion i GIS-system och förankra underlag till berörda i organisationen Skyfallsscenarion ska ingå i kommunens arbete med skyfallsrelaterade frågor och utgöra underlag för bedömning av risker kopplade till skyfall i samband med fysisk planering.	**Kort sikt<2021** Kommunstyrelsen KSF (Utveckling) *SAM (Teknik)* *HEMAB*	**Genomföra** Styrning & beredskap Mer kunskap krävs
Gerestabäcken Syftet med planerade åtgärder är att skapa en bättre hydrologi och fördröja vattnet en längre tid i högre upp landskapet [7]. Åtgärder som planeras är bl.a. att anlägga tre dammar och lägga igen diken vilket även minskar belastningen och risken för skred, samt skapar en bättre miljö för växt- och djurliv.	**Kort sikt <2023** Samhällsnämnden SAM (Miljö) *HEMAB*	**Genomföra** Fysisk åtgärd
Utreda lämpliga anpassningsåtgärder i Gådeå-vattensystem Säkerställa viktiga värden för Gådeå-	**Kort sikt <2025** Samhällsnämnden Bolagets styrelse	**Överväga** Mer kunskap krävs

[7] Projektet medfinansieras med bidrag från det statliga initiativet för lokal naturvårdssatsning, LONA, och förmedlas via Länsstyrelsen Västernorrland.

vattensystem i framtidens klimat med utgångspunkt i framtagen förstudie.	SAM (Miljö) HEMAB	

3.6 Åtgärder i regional samverkan

Syftet med den regionala handlingsplanen[8] är att den ska vara en vägledning för hur Västernorrlands län ska arbeta tillsammans med klimatanpassning på lokal och regional nivå. Den regionala handlingsplanen revideras vart femte år och följs upp inom ramen för det regionala klimatanpassningsnätverket där Härnösands kommun ingår.

Planen ger förslag på åtgärder som bör genomföras för att skapa ett robust och säkert samhälle. De åtgärder som återfinns i den regionala handlingsplanen prioriteras i tre tidsperspektiv. Åtgärder som bör vara genomförd år 2020, 2025 och 2030.

Åtgärder följs upp årligen av Länsstyrelsen Västernorrland genom det regionala nätverket för klimatanpassning som samordnas på uppdrag av Länsstyrelsen Västernorrland. Förutom kommunerna finns även Region Västernorrland, Trafikverket, Mittuniversitetet, LRF Västernorrland, Skogsstyrelsen och Länsförsäkringar representerade i nätverket.

Åtgärder i samverkan med interna aktörer:

Åtgärd Syfte med åtgärden	**Genomförande** Ansvarig beslut Ansvarig genomförande *Intressent*	**Prioritet** Typ av åtgärd
Integrera klimatanpassning i den fysiska planeringen Säkerställa att de planer och program som tas fram för den fysiska planeringen tar hänsyn till ett förändrat klimat med syfte att minska riskerna att det vi idag planerar och bygger kommer till skada, eller skadar andra värden i vår fysiska miljö. Hänsyn bör även tas till hur olika åtgärder kan minska riskerna för den befintliga bebyggelsen i samband med att nya planer tas fram.	**Kort sikt <2020** Kommunfullmäktige KSF (Utveckling) *HEMAB*	**Genomföra** Styrning & beredskap
Skyfallsanalyser för länets tätorter Identifiera sårbara områden i tätorten, då en tätort drabbas av en översvämning på grund av skyfall, och ta fram åtgärder som är möjliga för att motverka konsekvenserna i aktuella områden. Översiktlig lågpunktskartering och skyfallsmodell finns för Härnösands kommun.	**Kort sikt <2025** Kommunstyrelsen KSF (Utveckling) SAM (Teknik, Plan och bygg) *HEMAB*	**Genomföra** Mer kunskap krävs Styrning & beredskap
Kommunala vattenförsörjningsplaner Ge stöd i arbetet för att klara dricksvattenförsörjningen över tid.	**Kort sikt <2020** Kommunfullmäktige KSF (Utveckling)	**Genomföra** Styrning & beredskap

[8] Regional handlingsplan för klimatanpassning i Västernorrlands län (Länsstyrelsen Västernorrland Rapport nr 2018:01)

	SAM (Miljö) *HEMAB*	
Skydda våra vattentäkter mot ökade risker för kemiska och mikrobiologiska föroreningar Skydda vattentäkter mot ökade risker för både kemiska och mikrobiologiska föroreningar som ett förändrat klimat med ökad nederbörd och värmebölja kan ge.	**Kort sikt <2020** Bolagets styrelse HEMAB *SAM (Miljö)*	**Genomföra** Styrning & beredskap
Klimatanpassa kommunernas dricksvatten Säkerställa leveransen av dricksvatten av god kvalité, idag och i ett framtida förändrat klimat	**Kort sikt <2030** Bolagets styrelse HEMAB *SAM (Miljö)*	**Möjligt** Styrning & beredskap Fysisk åtgärd
Minska risken för avbrott i ledningsnätet för vatten och avlopp Kartlägga riskområden för ras och skred bör ske där ledningsnät och pumpstationer för vatten och avlopp finns. Extra tillsyn och övervakning av dessa kan vara nödvändig för att säkra leverans av dricksvatten.	**Kort sikt <2025** Bolagets styrelse HEMAB *SAM (Plan och bygg)* *KSF (Utveckling)*	**Överväga** Mer kunskap krävs Styrning & beredskap
Robusta anläggningar för att säkerställa länets energiförsörjning Säkerställa att den infrastruktur som distribuerar den el som produceras och konsumeras i kommunen säkras för ökade klimatrelaterade risker länet kan drabbas av.	**Kort sikt <2030** Bolagets styrelse HEMAB *Berörda elnätsägare*	**Möjligt** Styrning & beredskap

Åtgärder i samverkan med externa aktörer

Åtgärd Syfte med åtgärden	**Genomförande** Ansvarig beslut Ansvarig genomförande *Intressent*	**Prioritet** Typ av åtgärd
Drift och underhåll av infrastruktur tar hänsyn till ett förändrat klimat Säkerställa att bärighet och konstruktioner i aktuell infrastruktur klarar påfrestningar i framtidens klimat, gäller åtgärder både inom investering och drift och underhåll.	**Kort sikt <2020** Trafikverket *Härnösands kommun*	**Genomföra** Mer kunskap krävs Styrning & beredskap Fysisk åtgärd
Riskinventering av väginfrastruktur Inventera vilka vägar som löper störst risk att bli påverkade i samband med skyfall och långvariga regn.	**Kort sikt <2025** Trafikverket *Härnösands kommun*	**Överväga** Mer kunskap krävs
God beredskap för värmeböljor och ökade risker för smittspridning för sårbara grupper Öka beredskapen för hur vi hanterar värmeböljor och ökade risker för	**Kort sikt <2020** Regionen *Härnösands kommun*	**Genomföra** Mer kunskap krävs Styrning & beredskap

smittspridning. Ta del av goda exempel (Sundsvalls kommun).		
Inventering och översyn av fastigheter och anläggningar där riskgrupper som påverkas av värmeböljor befinner sig För att minska risken för att grupper som är extra känsliga för perioder med höga temperaturer. Ta del av goda exempel (Sundsvalls kommun).	**Kort sikt <2025** Länsstyrelsen *Härnösands kommun*	**Överväga** Styrning & beredskap
Öka kunskapen om hur ett förändrat klimat påverkar vår hälsa Kunskapsdagar bör genomföras för att öka kunskapen om hur länets invånare kommer att påverkas av ett förändrat klimat.	**Kort sikt <2025** Regionen *Härnösands kommun*	**Överväga** Mer kunskap krävs

3.7 Bevakning av styrande dokument

Arbetsgruppen ska bevaka så att perspektivet klimatanpassning beaktas vid framtagning eller revidering av styrande dokument.

Exempel på styrande dokument som ingår i bevakningen:

- Översiktsplan och detaljplaner
- Klimatplanen
- Bostadsförsörjningsplan
- Friluftsplan
- VA-Plan
- Beredskapsplaner
- Risk- och sårbarhetsanalyser

3.8 Uppföljning

Arbetsgruppen har i uppdrag att säkerställa genomförandet av planen genom återkommande träffar och årliga uppföljningar.

Arbetsgruppen ansvarar för att planen ses över vart fjärde år, förslagsvis i samordning med revidering av kommunens översiktsplan.

§ 22 Dnr 2020-000489 1.1.2.1

Klimatanpassningsplan Härnösands kommun

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Knapp Britta Thyr (MP), Olle Löfgren (L), Anders Gäfvert (M), Lennart Bergström (SD), Andreas Sjölander (S), Lennart Bolander (M), Christina Lindberg (C), Åke Hamrin (V), Ingemar Ljunggren (M), Eva Olstedt-Lundgren (L), Göran Norlander (S).

Yrkanden

Knapp Britta Thyr (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Andreas Sjölander (S), Christina Lindberg (C) och Åke Hamrin (V) instämmer till yrkandet.

Anders Gäfvert (M) yrkar att ärendet ska återremitteras med motiveringen: Det är mycket viktigt att alla partier får möjlighet att delta i framtagande av ett så viktigt dokument som ”Klimatanpassningsplan Härnösands kommun” samt att det görs ett gediget förankringsarbete innan beslut tas. Frågan är stor och viktig därför ska ett beslut inte hafsas fram.

Lennart Bergström (SD) instämmer till yrkandet.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag samt förslag om återremittering.

Ordföranden frågar om ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden frågar sedan om ärendet ska återremitteras.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutat att återremittera ärendet.

Bakgrund

Klimatanpassningsplanen har tagits fram på uppdrag av kommunstyrelsen genom beslut om medverkan i det multi-nationella EU-projektet CLIMATE (Dnr 2016-000432, 2016-10-04).

Målbilden med klimatanpassningsarbetet i Härnösands kommun är att arbetet med klimatförändringar ska bli en naturlig del i beslutsunderlagen vid planering, genomförande, kontroll och uppföljning av åtgärder i verksamhets- och samhällsutvecklingen.

Under projekttiden 2017-2020 har Härnösands kommun, de regionala partnerna Sundsvalls kommun och Mittuniversitetet tillsammans med länder i norra Europa arbetat ihop med syfte att ta fram och optimera en modell för hur mindre kommuner och samhällen kan ta fram klimatanpassningsplaner. Projektet har varit finansierat av Northern Perifery and Arctic Programme samt med Interreg-medel (EU).

Genom deltagandet har Härnösands kommun även haft möjlighet att ta fram bättre underlag att arbeta vidare med och öka kunskapen i utbytet med aktörer i projektet. Kunskapsutbytet har varit en av styrkorna i projektet, där Sverige i många avseenden ligger längre fram än exempelvis partners från Nordirland, Färöarna, Island och Finland i arbetet med klimatanpassning.

Planen inriktar sig i huvudsak på de verksamheter som kommunen har rådighet över och de åtgärder som kan genomföras inom rådande ekonomiska ramar. Andra aktörers verksamheter har inte analyserats lika omfattande. Hänsyn har heller inte tagits till indirekta effekter av klimatförändringar i omvärlden. Det innebär att frågor som exempelvis ökade migrationsströmmar till Sverige och Härnösand som en följd av förändrat klimat inte har tagits med. Detta får bevakas och hanteras inom ramen för kommunens översiktsplanering.

Klimatanpassningsplanen 2100

Vårt samhälle påverkas redan idag och kommer att påverkas på flera olika sätt i framtiden vilket behöver beaktas i både verksamhets- och samhällsplaneringen.

Den absolut viktigaste åtgärden som projektet identifierat är vikten av att etablera en kommunkoncernövergripande arbetsgrupp med löpande ansvar för samordning av arbetet med klimatanpassning.

Planen har tagits fram med syfte att klimatförändringarnas negativa konsekvenser ska bli så små som möjligt och att vi ska ta tillvara på de positiva konsekvenserna på bästa sätt.

Klimatanpassningsplanen består av två delar. En del är en StoryMap som är en plats för att kommunicera planen och beskriva hur framtidens klimat kan påverka Härnösand och vad vi kan göra och gör för att säkerställa ett fortsatt robust Härnösand i framtiden. Denna del ska vara fristående från det styrande dokumentet som ska beslutas.

Den andra delen, bilaga till beslut, är indelad i två avsnitt.

I det inledande avsnittet beskrivs mål, syfte och avgränsningar i arbetet med klimatanpassning samt hur planen har tagits fram. Här behandlas även klimatanpassningens koppling till lagar och andra styrande dokument, interna och externa aktörer och sårbara objekt i samhället.

Det andra avsnittet behandlar genomförandet och fokusområden för arbetet med klimatanpassning som arbetsgruppen bör efterleva och dra nytta av. Här behandlas även hur åtgärdsplanen är uppbyggd och ett urval åtgärder redovisas ur åtgärdsplanen. Därefter kommer du till hur arbetet ska bevakas och följas upp.

Planen har tagits fram av en projektgrupp med tjänstepersoner från Kommunstyrelseförvaltningen, Samhällsförvaltningen och det kommunala bolaget HEMAB. Övriga förvaltningar och bolag har inte involverats i arbetet med planen då initialt fokus har varit inriktat för kommunens arbete med samhällsplanering, men kan komma att involveras i framtiden kopplat frågor som berör verksamhetsplanering.

Arbetsmodell, fokusområden och riktlinjer för arbetsgruppens uppdrag

Den av EU-projektet framtagna arbetsmodellen innehåller 5 steg och är en iterativ process och återfinns idag på hemsidan www.climate-project.net fram till år 2025. För arbetsmodellen finns en beskrivning av varje steg, checklistor och olika verktyg (till exempel mallar, agendor, workshops) som är användbara i arbetet (på engelska).

Projektgruppen har landat i sex fokusområden för arbetet med klimatanpassning. Fokusområden är bebyggelse, sårbara grupper, tillsyn, vattenskydd, ekosystemtjänster samt teknik och infrastruktur.

Projektgruppen har tagit fram riktlinjer för arbetet med klimatanpassning:

Arbetsgruppen ska utveckla ett arbetssätt för uppdraget att säkerställa genomförandet och revidering genom att efterleva framtagen arbetsmodell och fokusområden för klimatanpassning.

Arbetsgruppen ska föreslå en budget för att stödja genomförandet och uppföljning av arbetet.

Arbetsgruppen ska fortsätta arbetet med åtgärdsplanen och de åtgärder som tagits fram i projekt Climate.

Arbetsgruppen ska säkerställa att perspektivet klimatanpassning beaktas i berörda styrdokument för verksamheterna och i samhällsplaneringen.

Arbetsgruppen ska bistå med utbildnings- och informationsinsatser för tjänstepersoner, chefer och förtroendevalda i kommunens verksamheter och bolag och vara ett stöd i arbetet med klimatanpassning.

Socialt perspektiv

Arbetet bidrar till att minska miljö- och hälsorisker för både människa och miljö, vilket bidrar positivt till hälsa och välbefinnande för invånare och företagsamhet i kommunen.

Ekologiskt perspektiv

Arbetet inkluderar strategiskt arbete med ekosystemtjänster (den gröna infrastrukturen) vilken kan resultera i flera ekologiska vinster.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Klimatanpassning medför oftast en kostnad. I de flesta fall är förebyggande planering och investeringar betydligt billigare i ett längre perspektiv, jämfört med att ta kostnaderna för konsekvenser i efterhand.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2021-02-02 § 21

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2020-11-18

Klimatanpassningsplan 2100 – Antagandehandling förslag

_____

Tillväxtavdelningen
Hanna Viklund, 0611-34 81 17
hanna.viklund@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Försäljning, fastigheten Härnösand Ön 2:83

Förslag till beslut

Tillväxtavdelningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna upprättat köpekontrakt, vilket avser fastigheten Härnösand Ön 2:83.

Beskrivning av ärendet

I november 2020 fick Hotell Hernö Gin AB markanvisning på fastigheten Härnösand Ön 2:83, för att undersöka förutsättningarna att uppföra ett hotell på fastigheten. I markanvisningen gavs företaget möjlighet att förvärva fastigheten den dag de erhållit ett lagakraftvunnet bygglov. Hotell Hernö Gin AB har ansökt om och erhållit ett lagakraftvunnet bygglov.

Priset för hotellfastigheten är satt till 1750 000 kr, enligt värdering gjord av NAI Svefa den 14 april 2016. I markanvisningen som antogs av kommunstyrelsen beslutades det om en köpeskilling om 1 750 000 kr, och att Hotell Hernö Gin AB fick förvärva fastigheten den dag de erhållit ett lagakraftvunnet bygglov.

Köpekontraktet är villkorat med att köparen ska kunna uppvisa ett lagakraftvunnet bygglov innan köpet slutförs.

Om byggnation ej påbörjats inom 2 år från att bygglov vunnit laga kraft, är partierna överens om att ett vite om 50 000 kr per påbörjad månad skall utgå, till en max nivå på 1,8 miljoner, som tvåårsfristen överskrids.

Socialt perspektiv

Ett hotell på Kanaludden kommer att utveckla Härnösand och kanaludden som mötesplats året runt. Ett hotell kommer även att öka antal turister och gästnätter i Härnösand, vilket bidrar till en positiv inverkan på det sociala perspektivet även för övrig näring.

Ekologiskt perspektiv

Byggnation av ett hotell bedöms inte medföra en betydande inverkan på det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Hotellbygget på Kanaludden kommer att öka antal besökare och turister och bidra till positiva effekter för besöksnäring, handel och övrigt näringsliv i kommunen och Höga Kusten. Hotellbyggnationen kommer att innebära vissa investeringskostnader för kommunen, vad gäller utvecklingen av de allmänna ytorna på kanaludden, vilket kommer att gynna både Härnösandsbor och besökare.

Beslutsunderlag

Härnösands kommun har upprättat ett köpekontrakt gällande fastigheten Härnösand Ön 2:83.

Uno Jonsson	Hanna Viklund
Tillväxtchef	Mark- och exploateringshandläggare

Bilagor

Bilaga 1 Köpekontrakt, gällande Härnösand Ön 2:83

Härnösands kommun

Dnr KS 2021-000340

Tillväxtavdelningen

Köpekontrakt

Köpare	**Hotell Hernö Gin AB**, Org. nr: 559278-8433 c/o Hernö Gin AB Dala 152 871 93 HÄRNÖSAND Andel: 1/1
Säljare	**Härnösands kommun**, Org. nr: 212000-2403 871 80 Härnösand
Överlåtelseobjekt	Fastigheten Härnösand Ön 2:83.
Överlåtelseförklaring	Säljaren överlåter och försäljer härmed ovan nämnda fastighet till köparen.
Köpeskilling	Överlåtelsen sker mot en överenskommen köpeskilling av kronor: EN MILJON SJUHUNDRAFEMTIO TUSEN KRIONOR 1 750 000 kr
Tillträdesdag	Tillträde sker den dag detta köpekontrakt undertecknats, och köpeskillingen till fullo är erlagd.
Köpeskillingens erläggande	Köpeskillingen erläggs kontant på tillträdesdagen, genom att pengarna överförs till säljarens bankkonto.

Erlagd markanvisningsavgift som tillgodoräknas	17 000 kr
Betalar kontant på tillträdesdagen	1 733 000 kr
Summa kronor:	**1 750 000 kr**

	Kvarstående del av köpeskillingen (1 733 000 kr) sätts in på Härnösands kommuns bankgiro 5576-5218, senast 60 dagar efter att kommunstyrelsens beslut om försäljning vunnit laga kraft. Insättningen märks med Ön 2:83
Inteckningar	Fastigheten är inte intecknad
Servitut och Nyttjanderätter	Säljaren förklarar -fastigheterna så vitt man känner till, inte belastas av några upplåtna oinskrivna rättigheter.
Faran för fastigheten	Säljaren står faran om fastigheterna skadas eller försämras mellan kontraktsdagen och tidpunkten för köparens tillträde. Om tillträdet försenas på grund av köparens dröjsmål ska faran övergå på köparen på tillträdesdagen enligt detta avtal.
Äganderättens övergång	Parterna är överens om att äganderätten till fastigheten övergår först på tillträdesdagen.
Fördelning av inkomster och utgifter	Säljaren ska betala skatter, räntor och andra periodiska utgifter för fastigheten av vad slag de vara må, om de avser tiden före tillträdesdagen. Från och med tillträdesdagen övergår betalnings skyldigheten på köparen, som också får fastighetens avkastning.
Lagfarts, intecknings och fastighetsbildning	Eventuella, med köpet förenade lagfarts- och inteckningskostnader betalas av köparen.
Överlämna handlingar	På tillträdesdagen ska säljaren till köparen överlämna de handlingar som krävs för att köparen ska få lagfart. Säljaren ska även till köparen överlämna aktuellt utdrag ur fastighetsregistret, gällande tomtkartor och andra handlingar rörande fastigheterna, vilka har betydelse för köparen som ägare av denna.
Fastighetens skick	Köparen har före detta avtals undertecknande beretts tillfälle att noga undersöka fastigheten för att skaffa sig kännedom om det skick, vari egendomen befinner sig.
Övriga kostnader	Kostnad för anslutning till vatten och avlopp, el, tele och fiber tillkommer enligt leverantörens taxa. Köparen står även för samtliga kostnader som hör husbyggnationen till.

Härnösands kommun

Tillväxtavdelningen

Villkor

Detta köpekontrakt gäller under förutsättning att Härnösands kommunstyrelse beslutar om försäljning av fastigheten enligt detta köpekontrakt. Om kommunstyrelsen inte beslutar att godkänna köpekontraktet eller om kommunstyrelsens beslut inte vinner laga kraft är detta köpekontrakt till alla delar förfallet utan ersättningsskyldighet för någon av parterna.

Köparen har ansökt om bygglov, när köparen kan uppvisa ett lagakraftvunnet bygglov slutförs köpet Ett lagakraftvunnet bygglov skall kunna uppvisas senast två år efter att detta köpekontrakt undertecknas. Om detta krav ej uppfylls återgår fastigheten till säljaren som har rätt att sälja fasigheten vidare. Om köparen inte fullföljer köpet av fastigheten har säljaren rätt att behålla erlagd markanvisningsavgift samt handpenning.

Om byggnation ej påbörjats inom 2 år från att bygglov vunnit laga kraft, är partierna överens om att ett vite om 50 000 kr per påbörjad månad skall utgå, till en max nivå på 1,8 miljoner, som tvåårsfristen överskrids".

Tvist

Tvist i anledning av detta avtal skall avgöras i allmän domstol.

Detta köpekontrakt har upprättats i två likalydande exemplar, varav parterna tagit vardera

Säljarens underskrift

Ort: Härnösand
Datum: 2021-

Härnösands kommun	Härnösands kommun
Lats Liljedahl	Uno Jonsson
Kommundirektör,	Tillväxtchef
Härnösands Ön 2:83	Härnösand Ön 2:83

Ovanstående säljares egenhändiga namnteckning bevittnas

Namn:	Namn:

Härnösands kommun

Tillväxtavdelningen

Köparens underskrift Ort: Härnösand

Datum: 2021-

_____ _____

Hotell Hernö Gin AB
Jon Hillgren
VD

Ovanstående köpares egenhändiga namnteckning bevittnas

_____ _____

Namn: Namn:

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-09-22

KS 2021-000345

Kommunstyrelseförvaltningen
Hanna Viklund, 0611-348117
hanna.viklund@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Markanvisning, fastigheterna Härnösand Fastlandet 2:76, samt Briggen 1 och 2

Förslag till beslut

Tillväxtavdelningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna upprättat förlag till markanvisningsavtal med KIAB AB, på fastigheten Härnösand Fastlandet 2:76, samt Briggen 1 och 2.

Beskrivning av ärendet

Ett förslag på markanvisningsavtal har upprättats med KIAB AB (nedan kallad exploatören), som avser att exploatera fastigheterna Härnösand Fastlandet 2:76, samt Briggen 1 och 2 för handelsändamål. Fastigheterna är idag planlagda för industriändamål. Innan byggnation för handel kan ske måste fastigheterna planändras för ändamålet. Innan försäljning av marken sker ska exploatören kunna presentera vilken etablering som kommer att ske på fasigheten och uppvisa hur etableringen ska realiseras.

Markanvisningsavtalet är skrivet på 24 månader, räknat från den dag kommunstyrelsens beslut om att godkänna markanvisningsavtalet vunnit laga kraft. Tillväxtavdelningen medges rätt att förlänga avtalet i ytterligare 12 månader om exploatören aktivt jobbar med att hitta en etablering.

Avtalet reglerar även frågar gällande miljö och sanering. Det finns inget som tyder på att markanvisningsområdet är förorenat. Miljökontoret bedömer inte att kompletterande provtagningar behöver göras inför försäljning av marken. Med tanke på att man hittat föroreningar över MKM (mindre känslig markanvändning) på intilliggande fastigheter ska en anmälan enligt 28 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd skickas till miljökontoret i samband med exploateringen.

Avtalet reglerar därför att exploatören ombesörjer och bekostar upprättande av § 28 anmälan, att en miljökontrollant utför de provtagningar som krävs enligt miljömyndighetens beslut, och analysering av jordproverna.

Visar det sig att det finns föroreningar som överstiger MKM bekostar kommunen tippavgift av förorenade massor upp till 6 månader efter att bygglov beviljats, därefter övergår ansvaret på exploatören.

Socialt perspektiv

Etablering av handel kommer att knyta ihop handelsområdet ankaret och centrum vilket bidrar till en positiv inverkan på det sociala perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

I det fall det visar sig att markanvisningsområdet behöver saneras kommer det att innebära en positiv inverka på miljön, vilket ger miljömässiga vinster.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Eventuellt behov av sanering kan innebära kostnader för kommunen. Om det visar sig att markanvisningsområdet är förorenat kommer en saneringen att vara nödvändig för kommande handelsetablering, som på sikt bidra till ökade skatteintäkter.

Beslutsunderlag

Härnösands kommun har upprättat ett förslag på markanvisningsavtal, vilket avser fastigheten Härnösand Fastlandet 2:76, samt Briggen 1 och 2.

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Hanna Viklund
Mark- och exploateringshandläggare

Bilagor

Bilaga 1 Förslag på markanvisningsavtal

Härnösands kommun

Dnr KS2021-000345

MARKANVISNINGSAVTAL
fastigheten Härnösand Fastlandet 2:76, samt Briggen 1 och 2

Följande avtal om markanvisning avseende del av fastigheterna Härnösand Fastlandet 2:76, samt Briggen 1 och 2 har träffats mellan Kommunen och Exploatören:

Kommunen

Härnösands kommun (Org. nr 212000-2403)
87180 Härnösands kommun

(nedan kallad Kommunen)

Exploatören

KIAB Fastigheter AB (Org. nr 556047-4966)
Sjökullens väg 4
133 35 Saltsjöbaden
Kontaktperson: Henrik Söderberg
Tel: 070-932 83 91
Mail: henrik@kiabfast.se
(nedan kallad Exploatören)

§ 1 Bakgrund

Detta avtal har kommit tillstånd med anledning av att exploatören vill utreda möjligheterna att exploatera fastigheterna Fastlandet 2:76, samt Briggen 1 och 2 för handelsändamål, se bilaga1, (nedan kallad fastigheten). Önskad markanvändning strider mot gällande detaljplan. Innan byggnation kan ske måste fastigheterna planändras för ändamålet. Fastigheterna ligger bland annat inom riksintresse för kulturmiljö och har en komplicerad trafiksituation vilket måste utredas i planprocessen. Om positivt planbesked beviljas för handelsändamål kommer dessa frågor att behöva utredas och det kommer att ställas höga krav på gestaltningen av byggnaden.

§ 2 Förutsättning

Detta avtal gäller under förutsättning

att Härnösands kommunstyrelse beslutar om markanvisning enligt detta avtal. Om kommunstyrelsen inte beslutar att godkänna avtalet eller om kommunstyrelsens beslut inte vinner laga kraft är detta avtal till alla delar förfallet utan ersättningsskyldighet för någon av parterna. Parternas gemensamma avsikt är att i bästa samförstånd lösa eventuella hinder för avtalets genomförande.

Att Härnösands kommun erhåller positivt planbesked. Om positivt planbesked inte beviljas är detta avtal till alla delar förfallet utan ersättningsskyldighet för någon av parterna.

3 § Detaljplan

Fastigheterna är idag planlagda för industriändamål, samt allmänplats park. För att genomföra denna exploatering krävs att fastigheterna planlägs för handelsändamål. Härnösands kommun ansöker om, och bekostar planändringen av ovan nämnda fastigheter. Exploatören ska dock vara delaktig i planprocessen.

§ 4 Markanvisning

Kommunen anvisar härmed till Exploatören fastigheterna Fastlandet 2:76, samt Briggen 1 och 2, se markerat område i bifogad karta, bilaga 1.

Anvisningen ger Exploatören möjlighet att planlägga marken tillsammans med Härnösands kommun och i samband med det säkerställa förutsättningarna för kommande byggprojekt. Under planprocessen ska det utredas hur marken ska planläggas, och vilka krav som ska ställas på gestaltningen och utformningen av byggnaden med tanke på kulturmiljön

Under markanvisningstiden ska exploatören och Härnösands kommun ha en tät dialog för att gemensamt arbeta fram hur projektet tar form.

Markanvisningsavtalet gäller i 24 månader räknat från att kommunstyrelsens beslut om markanvisning enligt § 2 vunnit laga kraft.

Äganderätten till Fastigheten övergår först på Tillträdesdagen (se § 7).

§ 5 Markanvisningsavgift

Vid detta avtals undertecknande skall exploatören erlägga en markanvisningsavgift på 15 000 kr. Markanvisningsavgiften ska sättas in på kommunens bankgirokonto: 5576-5218. Betalningen ska märkas med ”Fastlandet 2:76, Kiab”

Om kommunstyrelsen inte beslutar att godkänna avtalet eller om kommunstyrelsens beslut inte vinner laga kraft, enligt §2, återbetalas markanvisningsavgiften till exploatören. I annat fall återbetalas inte

markanvisningsavgiften vid ej slutförd exploatering.

§ 6 Köpeskilling

Överenskommen köpeskilling för området är 485 kr per kvadratmeter.

I samband med undertecknandet av detta markanvisningsavtal ska exploatören betala in en markanvisningsavgift, på 15 000 kr, enligt § 5. Denna markanvisningsavgift, ska tillgodoräknas som del av betalning av den ovan angivna köpeskillingen, den dag exploatören förvärvar fastigheten. Om exploatören väljer att inte fullfölja markanvisningen och köpa fastigheten har Härnösands kommun rätt att behålla markanvisningsavgiften.

§ 7 Tillträde, köpebrev och återgångsklausul

Ett köpekontrakt ska upprättas den dag Exploatören har ett lagakraftvunnet bygglov och kan uppvisa hur exploateringen ska realiseras.

Om dessa villkor för köpekontraktets upprättande inte uppfylls inom 24 månader från det att kommunstyrelsens godkännande av detta avtal vunnit laga kraft ska markanvisningen återgå om förlängning ej sker enligt § 15.

§ 8 Kostnader och intäkter

Löpande avgifter såsom skatter, räntor och andra kostnader för fastigheten erläggs av Kommunen vad avser tiden före tillträdesdagen och av Exploatören vad avser tiden efter tillträdesdagen. Fastighetsskatt ska därvid vara en kostnad som periodiseras som andra kostnader.

Motsvarande fördelningsprincip gäller för intäkter härrörande från fastigheten.

Exploatören är medveten om att denne står för all ekonomisk risk avseende planering, projektering och genomförande inom markanvisningens ram.

§ 9 Fastighetsbildning, lagfart mm

Exploatören ansöker om och bekostar eventuella fastighetsbildnings- och andra förrättningsåtgärder som är erforderliga för genomförandet av detta avtal och framtida exploateringen. Fastighetsbildning får inte ansökas med detta markanvisningsavtal som grund.

Exploatören ansvarar för att söka och bekosta lagfart för den nybildade fastigheten. Köpehandlingarna ska ligga till grund för fastighetsbildnings- och lagfartsansökan.

§10 Infrastruktur

Anläggningsavgift för vatten, avlopp, el, fiber och eventuell fjärrvärme tillkommer enligt gällande taxa vid tid för byggstart. Exploatören ska inom markanvisningstiden inhämta prisuppgifter för detta hos HEMAB.

§ 11 Besiktning och andra undersökningar av fastigheten

Exploatören äger, oavsett tillträdestidpunkten (se § 5), rätt att under markanvisningstiden disponera delar av Fastigheten för grundundersökningar och övriga byggförberedande åtgärder som krävs, kommunens skall dock informeras innan.

Eventuell omdragning/flytt av ledningar i marken bekostas av exploatören, alternativt ledningsägaren.

Exploatören har ansvar för att bekosta och undersöka om det finns behov av arkeologiska utgrävningar och undersökningar på fastigheten. Diskussion ska föras mellan parterna hur ett eventuellt påträffat arkeologiskt fynd ska hanteras.

§ 12 Miljö- och sanering

På markanvisningsområdet har det tidigare legat bostäder kombinerat med verksamheter.

I samband med planläggningen av intilliggande området gjordes flertal miljöundersökningar på markanvisningsområdet och den planfria korsningen som angränsar till fastigheten. Det togs både jordprover, grundvattenprover och prov på bekämpningsmedel intill järnvägen. Man hittade värden över MKM inom ett antal punkter vilket gör att ytterligare provtagningar kommer att behöva genomföras i samband med projektering och/ eller exploatering av fastigheten. Provtagningen och kommande schaktarbeten anmäls till miljökontoret genom en anmälan enligt 28§ förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Miljökontoret bedömer dock att inga kompletterande provtagningar behöver göras innan försäljning av marken.

§ 12:1 Ansvar och omhändertagande av förorenat material

Exploatören ska upprätta och skicka in en anmälan enligt, 28 § Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, till Härnösands kommun, Miljöavdelningen.

Exploatören ansvarar för att miljöprovtagning genomförs i samband med byggnation, i enlighet med tillsynsmyndighetens beslut.

Exploatören ansvarar för att eventuellt förorenad jord transporteras och omhändertas enligt med tillsynsmyndighetens beslut.

Omhändertagandet ska planeras och utföras på sådant sätt att de volymer som eventuellt ska efterbehandlas minimeras.

§ 12:2 Finansiering sanering

Exploatören ombesörjer och bekostar:

- upprättande av § 28 anmälan och att en miljökontrollant utför de provtagningar som krävs enligt tillsynsmyndighetens beslut.
- Analysering av jord- och grundvattenprover, upp till ett belopp på 100 000 kr. I denna summa ingår eventuell kostnad för konsulthjälp som behövs för genomförandet. Därefter bär kommunen kostnadsansvaret för fortsatt provtagning om det krävs.

Visar det sig att det finns föroreningar som överstiger MKM ska exploatören omgående ta kontakt med kommunen (tillväxtavdelningen) innan sanering och borttransport av förorenade massor påbörjas.

Uppkommer behov av omhändertagande av massor där halterna överstiger MKM i samband med grävning, ansvar Exploatören för grävkostnaderna.

Vid eventuell sanering ska exploatören redovisa för kommunen var saneringsbehov föreligger. Kostnader för transport och omhändertagande av massor med föroreningsnivåer överstigande MKM som inte får återanvändas av miljöskäl betalas av kommunen utifrån exploatörens redovisning av saneringsbehov och uppvisande av fakturor och vågkvitton från avfallsstationen. Grävning ska planeras och utföras på sådant sätt att de volymer som eventuellt ska efterbehandlas minimeras.

Kommunen bekostar tippavgift av förorenade massor upp till 6 månader efter att bygglov beviljats, därefter övergår ansvaret på exploatören.

För arbeten enligt detta avtal ska exploatören hålla med kvalitetsansvarig och svara för samordning av arbetsskydd.

Bortsett från innehållet i detta avtal äger inte exploatören rätt till ersättning/skadestånd på grund av förseningar till följd av eventuell sanering.

§ 13 Återtagande

Om markanvisningen inte har tagits i anspråk inom 24 månader + eventuell förlängning enligt § 15, är parterna överens om att markanvisningen förfaller, enligt § 4. Marken ska anses vara ianspråktagen, i enlighet med denna paragraf, den dag köpekontrakt upprättats, enligt § 7.

Parterna är även överens om att kommunen ska ha rätt att återta markanvisningen under markanvisningstiden om det är uppenbart att Exploatören inte avser eller förmår att genomföra projektet på det sätt som avsågs vid undertecknandet av markanvisningen. Exploatören är medveten om att återtagen markanvisning inte ger denne någon rätt att få ersättning för nedlagda kostnader.

§ 14 Förlängning

Förlängning av markanvisningen kan medges vid särskilda skäl. En förutsättning för förlängning är att exploatören aktivt drivit projektet framåt och att försening inte beror på exploatören. Tillväxtavdelningen har rätt att förlänga markanvisningen i 12 månader.

§ 15 Avbrutet projekt

Projekt som avbryts under genomförandeprocessen till följd av myndighetsbeslut, kommunalt beslut eller liknande ger inte exploatören rätt till ny markanvisning som kompensation. Vid kommunala beslut som är hänförliga till och beror på myndighetsbeslut utgår inga ersättningar.

§ 16 Skadeståndsansvar

Exploatören är gentemot Kommunen ansvarig för eventuella skador och andra åtgärder som med avseende på detta avtal vidtages eller underlåtes av Exploatörens anställda samt av Exploatörens anlitade entreprenörer och leverantörer.

§ 17 Överlåtelse

Exploatören äger rätt att överlåta detta avtal till helägt dotterbolag, överlåtelsen måste dock meddelas kommunen innan överlåtelse sker. I övrigt är det inte tillåtet att överlåta avtalet till anat bolag utan Tillväxtavdelningens skriftliga godkännande. Vid sådan medgiven överlåtelse ska Exploatörens kvarstående åtaganden enligt detta avtal överföras på övertagande part och exploatören svarar solidariskt med denne som för egen skuld gentemot kommunen för avtalets rätta fullgörande. Detta gäller även vid överlåtelser i flera led.

§ 18 Tvist

Tvist rörande tolkning eller tillämpning av detta avtal ska i första hand lösas i samförstånd mellan Kommunen och Exploatören. Om en samförståndslösning inte kan uppnås ska tolkningen av detta avtal avgöras enligt svensk lag och av svensk allmän domstol. Ångermanlands Tingsrätt ska vara första instans.

§ 19 Avtalsexemplar

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Härnösand 2021-

_____	_____
Härnösands kommun Uno Jonsson Tillväxtchef	Härnösands kommun Hanna Viklund Mark- & exploateringshandläggare

2021-

_____

KIAB Fastigheter AB
Henrik Söderberg

Bilagor - *Bilaga 1:* Kart över markansvisningsområdet

Härnösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen

Kartbilaga, Markanvisning Fastlandet 2:76, samt Briggen 1 och 2

Kommunstyrelseförvaltningen
Hanna Viklund, 0611-348117
hanna.viklund@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Markanvisning, del av Härnösand Fastlandet 2:92

Förslag till beslut

Tillväxtavdelningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna upprättat förlag till markanvisningsavtal med KIAB AB, på fastigheten Härnösand Fastlandet 2:92.

Beskrivning av ärendet

Ett förslag på markanvisningsavtal har upprättats med KIAB AB (nedan kallad exploatören), som avser att exploatera fastigheten Härnösand Fastlandet 2:92 för handelsändamål, i enhet med gällande detaljplan. Innan försäljning av marken sker ska exploatören kunna presentera vilken etablering som kommer att ske på fasigheten och uppvisa hur etableringen ska realiseras.

Markanvisningsavtalet är skrivet på 8 månader, räknat från den dag kommunstyrelsens beslut om att godkänna markanvisningsavtalet vunnit laga kraft. Tillväxtavdelningen medges rätt att förlänga avtalet i ytterligare 12 månader om exploatören aktivt jobbar med att hitta en etablering.

Avtalet reglerar även frågar gällande miljö och sanering. Det finns inget som tyder på att markanvisningsområdet är förorenat. Miljökontoret bedömer inte att kompletterande provtagningar behöver göras inför försäljning av marken. Med tanke på att man hittat föroreningar över MKM (mindre känslig markanvändning) på intilliggande fastigheter ska en anmälan enligt 28 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd skickas till miljökontoret i samband med exploateringen.

Avtalet reglerar därför att exploatören ombesörjer och bekostar upprättande av § 28 anmälan, att en miljökontrollant utför de provtagningar som krävs enligt miljömyndighetens beslut, och analysering av jordproverna.

Visar det sig att det finns föroreningar som överstiger MKM bekostar kommunen tippavgift av förorenade massor upp till 6 månader efter att bygglov beviljats, därefter övergår ansvaret på exploatören.

Socialt perspektiv

Etablering av handel kommer att knyta ihop handelsområdet ankaret och centrum vilket bidrar till en positiv inverkan på det sociala perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

I det fall det visar sig att markanvisningsområdet behöver saneras kommer det att innebära en positiv inverka på miljön, vilket ger miljömässiga vinster.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Eventuellt behov av sanering kan innebära kostnader för kommunen. Om det visar sig att markanvisningsområdet är förorenat kommer en saneringen att vara nödvändig för kommande handelsetablering, som på sikt bidra till ökade skatteintäkter.

Beslutsunderlag

Härnösands kommun har upprättat ett förslag på markanvisningsavtal, vilket avser fastigheten Härnösand Fastlandet 2:92.

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Hanna Viklund
Mark- och exploateringshandläggare

Bilagor

Bilaga 1 Förslag på markanvisningsavtal

Härnösands kommun

Dnr KS 2021-000344

MARKANVISNINGSAVTAL
fastigheten Härnösand Fastlandet 2:92

Följande avtal om markanvisning avseende fastigheten Härnösand Fastlandet 2:92, har träffats mellan Kommunen och Exploatören:

Kommunen

Härnösands kommun (Org. nr 212000-2403)
87180 Härnösands kommun

(nedan kallad Kommunen)

Exploatören

KIAB Fastigheter AB (Org. nr 556047-4966)
Sjökullens väg 4
133 35 Saltsjöbaden
Kontaktperson: Henrik Söderberg
Tel: 070-932 83 91
Mail: henrik@kiabfast.se
(nedan kallad Exploatören)

§ 1 Bakgrund

Detta avtal har kommit tillstånd med anledning av att exploatören vill utreda möjligheterna att exploatera fastigheten för handelsändamål. Exploateringen ska ske i enlighet med gällande detaljplan, på den i avtalet aktuella fastigheten, Härnösand Fastlandet 2:92, se bilaga1, (nedan kallad fastigheten)

§ 2 Förutsättning

Detta avtal gäller under förutsättning att Härnösands kommunstyrelse beslutar om markanvisning enligt detta avtal. Om kommunstyrelsen inte beslutar att godkänna avtalet eller om kommunstyrelsens beslut inte vinner laga kraft är detta avtal till alla delar förfallet utan ersättningsskyldighet för någon av parterna. Parternas gemensamma avsikt är att i bästa samförstånd lösa eventuella hinder för avtalets genomförande.

3 § Detaljplan

Område är planlagt för handels och centrumfunktioner, planbestämmelser finns att läsa i detaljplan 2280-P08/0616/2, bilaga 2.

§ 4 Markanvisning/överlåtelse

Kommunen anvisar härmed till Exploatören fastigheten Härnösand fastlandet 2:92, se markerat område i bifogad karta, bilaga 1. Anvisningen ger Exploatören möjlighet att undersöka förutsättningarna för kommande byggprojekt, hitta en investerare och samarbetspartner.

Under markanvisningstiden ska exploatören kalla tillväxtavdelningen till ett möten för att redovisa hur projektet tar form.

Markanvisningsavtalet gäller i 8 månader räknat från att kommunstyrelsens beslut om markansvisning enligt § 2 vunnit laga kraft.

Anläggningsavgift för vatten, avlopp, el och fiber tillkommer enligt gällande VA-taxa vid tid för byggstart. Exploatören ska inom markanvisningstiden inhämta prisuppgifter för detta hos HEMAB.

Äganderätten till Fastigheten övergår först på Tillträdesdagen (se § 5).

§ 5 Markanvisningsavgift

Vid detta avtals undertecknande skall exploatören erlägga en markanvisningsavgift på 15 000 kr. Markanvisningsavgiften ska sättas in på kommunens bankgirokonto: 5576-5218. Betalningen ska märkas med ”markanvisning fastlandet 2:92 – Kiab.

§ 6 Köpeskilling

Överenskommen köpeskilling för området är 485 kr per kvadratmeter.

I samband med undertecknandet av detta markanvisningsavtal ska exploatören betala in en markanvisningsavgift, på 15 000 kr. Denna markanvisningsavgift, ska tillgodoräknas som del av betalning av den ovan angivna köpeskillingen, den dag exploatören förvärvar fastigheten. Om exploatören väljer att inte fullfölja markanvisningen och köpa fastigheten har Härnösands kommun rätt att behålla markanvisningsavgiften.

§ 7 Tillträde, köpebrev och återgångsklausul

Ett köpekontrakt ska upprättas den dag Exploatören har hittat en investerare och kan uppvisa hur projektet ska realiseras.

Tillträde till fastigheten sker fört när bygglov har beviljats och övriga tillstånd, finansiering etc. klart för byggstart.

Vid köpekontraktets undertecknade ska handpenning på 10 % av köpeskillingen erläggas, resterande del av köpeskillingen erläggas kontant på Tillträdesdagen. När Exploatören erlagt köpeskillingen överlämnar Kommunen kvitterat köpebrev till Exploatören.

Om dessa villkor för köpekontraktets upprättande inte uppfylls inom 6 månader från det att kommunstyrelsens godkännande av detta avtal vann laga kraft ska markanvisningen återgå.

§ 8 Kostnader och intäkter

Löpande avgifter så som, skatter, räntor och andra kostnader för fastigheten erläggs vad avser tiden före tillträdesdagen av Kommunen och i vad avser tiden därefter av Exploatören. Fastighetsskatt ska därvid vara en kostnad som periodiseras som andra kostnader.

Motsvarande gäller för intäkter härrörande från Fastigheten.

Exploatören är medveten om att denne står för all ekonomisk risk avseende planering, projektering och genomförande inom markanvisningens ram.

§ 9 Fastighetsbildning, lagfart mm

Exploatören ansöker om och bekostar de eventuella fastighetsbildnings- och andra förrättningsåtgärder som är erforderliga för genomförandet av detta avtal och framtida exploateringen. Fastighetsbildning får inte ansökas med detta markanvisningsavtal som grund.

Exploatören ansvarar för att söka och bekosta lagfart för den nybildade fastigheten. Köpehandlingarna ska ligga till grund för lagfartsansökan.

§ 10 Besiktning och andra undersökningar av fastigheten

Exploatören äger, oavsett tillträdestidpunkten (se § 5), rätt att under markanvisningstiden disponera delar av Fastigheten för grundundersökningar och övriga byggförberedande åtgärder som krävs, kommunens skall dock informeras innan.

Eventuell omdragning/flytt av ledningar i marken bekostas av exploatören, alternativt ledningsägaren.

Exploatören har ansvar för att bekosta och undersöka om det finns behov av arkeologiska utgrävningar och undersökningar på fastigheten. Diskussion ska föras mellan parterna hur ett eventuellt påträffat arkeologiskt fynd ska hanteras.

§11 Gata

Ägaren till fastigheten Fastlandet 2:96 har bekostat och byggt in och utfartsvägen till området. För In och utfartsvägarna har en gemensamhetsanläggning bildats, Fastlandet ga:13 och 14. Eventuell kostnad för del i gemensamhetsanläggningarna tillkommer. Se anläggningsbeslut, bilaga 3. Exploatören ansvarar för att ta kontakt med ägaren till Fastlandet 2:96 för att ta reda på vad som gäller för infarten.

§ 12 Miljö- och sanering

På markanvisningsområdet låg tidigare en gummiverkstad.

I samband med planläggningen av området gjordes flertal miljöundersökningar på markanvisningsområdet och den planfria korsningen som angränsar till fastigheten. Det togs både jordprover, grundvattenprover och prov på bekämpningsmedel intill järnvägen.

De prover som tagits på markanvisningsområdet har inte visat några värden över MKM (mindre känslig markanvändning, enligt naturvårdsverkets riktlinjer). Däremot har man hittat värden över MKM på intilliggande fastigheter varför ytterligare provtagningar kommer att behöva genomföras i samband med projektering och/ eller exploatering av fastigheten. Provtagningen och kommande schaktarbeten anmäls till miljökontoret genom en anmälan enligt 28§ förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Miljökontoret bedömer dock att inga kompletterande provtagningar behöver göras innan försäljning av marken.

§ 12:1 Ansvar och omhändertagande av förorenat material

Exploatören ska upprätta och skicka in en anmälan enligt, 28 § Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, till Härnösands kommun, Miljöavdelningen.

Exploatören ansvarar för att miljöprovtagning genomförs i samband med byggnation, i enlighet med tillsynsmyndighetens beslut.

Exploatören ansvarar för att eventuellt förorenad jord transporteras och omhändertas enligt med tillsynsmyndighetens beslut.

Omhändertagandet ska planeras och utföras på sådant sätt att de volymer som eventuellt ska efterbehandlas minimeras.

§ 12:2 Finansiering sanering

Exploatören ombesörjer och bekostar:

- upprättande av § 28 anmälan och att en miljökontrollant utför de provtagningar som krävs enligt tillsynsmyndighetens beslut.
- Analysering av jord- och grundvattenprover, upp till ett belopp på 100 000 kr. I denna summa ingår eventuell kostnad för konsulthjälp som behövs för genomförandet. Därefter bär kommunen kostnadsansvaret för fortsatt provtagning om det krävs.

Visar det sig att det finns föroreningar som överstiger MKM ska exploatören omgående ta kontakt med kommunen (tillväxtavdelningen) innan sanering och borttransport av förorenade massor påbörjas.

Uppkommer behov av omhändertagande av massor där halterna överstiger MKM i samband med grävning, ansvar Exploatören för grävkostnaderna.

Vid eventuell sanering ska exploatören redovisa för kommunen var saneringsbehov föreligger. Kostnader för transport och omhändertagande av massor med föroreningsnivåer överstigande MKM som inte får återanvändas av miljöskäl betalas av kommunen utifrån exploatörens redovisning av saneringsbehov och uppvisande av fakturor och vågkvitton från avfallsstationen. Grävning ska planeras och utföras på sådant sätt att de volymer som eventuellt ska efterbehandlas minimeras.

Kommunen bekostar tippavgift av förorenade massor upp till 6 månader efter att bygglov beviljats, därefter övergår ansvaret på exploatören.

För arbeten enligt detta avtal ska exploatören hålla med kvalitetsansvarig och svara för samordning av arbetsskydd.

Bortsett från innehållet i detta avtal äger inte exploatören rätt till ersättning/skadestånd på grund av förseningar till följd av eventuell sanering.

§ 13 Återtagande

Om markansvisningen inte har tagits i anspråk inom 8 månader är parterna överens om att markanvisningen förfaller, enligt § 4. Marken ska anses vara ianspråktagen, i enlighet med denna paragraf, den dag köpekontrakt upprättats, enligt 7 §.

Parterna är även överrens om att kommunen ska ha rätt att återta markanvisningen under den tidsbegränsade 8 månaders perioden om det är uppenbart att Exploatören inte avser eller förmår att genomföra projektet på det sätt som avsågs vid undertecknandet av markanvisningen. Exploatören är medveten om att återtagen markanvisning inte ger denne någon rätt att få ersättning för nedlagda kostnader.

§ 14 Förlängning

Förlängning av markanvisningen kan medges vid särskilda skäl. En förutsättning för förlängning är att exploatören aktivt drivit projektet framåt och att försening inte beror på exploatören. Tillväxtavdelningen har rätt att förlänga markanvisningen i 12 månader.

§ 15 Avbrutet projekt

Projekt som avbryts under genomförandeprocessen till följd av myndighetsbeslut, kommunalt beslut eller liknande ger inte exploatören rätt till ny markanvisning som kompensation. Vid sådana beslut utgår ersättning endast i de fall när de är hänförliga till ett kommunalt beslut. Ersättning utgår i dessa fall endast för faktiskt nedlagda kostnader. Vid kommunala beslut som är hänförliga till och beror på myndighetsbeslut utgår inga ersättningar.

§ 16 Skadeståndsansvar

Exploatören är gentemot Kommunen ansvarig för eventuella skador och andra åtgärder som med avseende på detta avtal vidtages eller underlåtes av

Exploatörens anställda samt av Exploatörens anlitade entreprenörer och leverantörer.

§ 17 Överlåtelse

Exploatören äger rätt att överlåta detta avtal till helägt dotterbolag, överlåtelsen måste dock meddelas kommunen innan överlåtelse sker. I övrigt är det inte tillåtet att överlåta avtalet till anat bolag utan Tillväxtavdelningens skriftliga godkännande. Vid sådan medgiven överlåtelse ska Exploatörens kvarstående åtaganden enligt detta avtal överföras på övertagande part och exploatören svarar solidariskt med denne som för egen skuld gentemot kommunen för avtalets rätta fullgörande. Detta gäller även vid överlåtelser i flera led.

§ 18 Tvist

Tvist rörande tolkning eller tillämpning av detta avtal ska i första hand lösas i samförstånd mellan Kommunen och Exploatören. Om en samförståndslösning inte kan uppnås ska tolkningen av detta avtal avgöras enligt svensk lag och av svensk allmän domstol. Ångermanlands Tingsrätt ska vara första instans.

§ 19 Avtalsexemplar

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Härnösands kommun

2021-

_____	_____
Härnösands kommun Uno Jonsson Tillväxtchef	Härnösands kommun Hanna Viklund Mark- & exploateringshandläggare

2021-

_____

KIAB Fastigheter AB
Henrik Söderberg

Bilagor till avtalet

Bilaga 1: Kart över markansvisningsområdet, markerad med röd begränsningslinje

Bilaga 2: Detaljplan 2280-P08/0616/2

Bilaga 3: Anläggningsbeslut lantmäteriet

Härnösands kommun

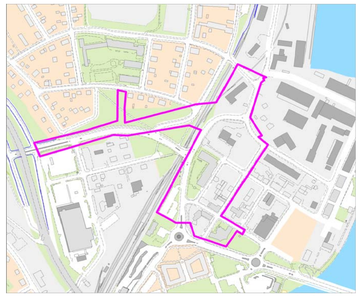
Kommunstyrelseförvaltningen

KS2021-000344
Bilaga 1

Kartbilaga, Markanvisning Fastlandet 2:92

ÖVERSIKTSKARTA

KRETSLOPPS- OCH RESURSHUSHÅLLNING
Kretsloppstänkande skall ligga till grund för såväl planering som utbyggnad och drift av den nya bebyggelsen. Bebyggelsen bör utformas för att möjliggöra låg energianvändning, byggnadsmaterial vara återvunna, återvinnings- och återanvändbara och sund. Bebyggelsen skall ges möjlighet att anslutas till fjärrvärmenätet.

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller hela området.

GRÄNSER

- Detaljplanegräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser

- HUVUDGATA — Trafik mellan områden
- LOKALGATA — Lokaltrafik
- PARK [LOKALGATA] — Anlagd park, dessförinnan lokaltrafik fram till halv genomförandetidens utgång
- PARK — Anlagd park

ANVÄNDNING AV MARK
Kvartersmark

- HC — Handel och centrumfunktioner, verksamhet som är störande tillåts inte
- BH_1C — Bostäder och centrumfunktioner, endast handel tillåten i bottenvåningen, verksamhet som är störande tillåts inte
- PHC — Parkering, parkeringshus, handel och centrumfunktioner
- Q — Användning anpassad till bebyggelsens kulturvärden
- T_1 — Järnvägstrafik/trafikområde
- E — Transformatorstation

UTFORMING AV ALLMÄNNA PLATSER

- +0.0 — Föreskriven höjd över nollplanet
- allé — Planterade träd skall finnas och utföras i princip enligt illustrationer
- hpl — Hållplats med väderskydd
- GC-väg — Gång- och cykelväg

UTNYTTJANDEGRAD

- e_1 50 — Största byggnadsarea i procent av fastighetsarea

BEGRÄNSNING AV MARKENS BEBYGGANDE

- Marken får inte bebyggas
- bro_1 — Marken skall vara tillgänglig för järnvägsbro med planskild passage för allmän fordon-, gång- och cykeltrafik till en fri höjd av 4,7 meter över gata
- bro_2 — Marken skall vara tillgänglig för bro för allmän gång- och cykeltrafik till en fri höjd av 4,7 meter över gata
- u — Marken skall vara tillgänglig för allmänna underjordiska ledningar

MARKENS ANORDNANDE

Utfart, stängsel

- Körbar utfart får inte anordnas, se planbeskrivning och illustration
- Stängsel eller annan avgränsning bör finnas för att förhindra otillåten passage över spåren.

PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE

Placering

- p_1 — Huvudbyggnad ska placeras i fastighetsgräns mot Järnvägsgatan eller Bondsjöleden. Avgränsning med häck, staket, mur eller kombination ska finnas i gräns mot gata, öppning för infart får inte vara bredare än 4 meter. Slänt får inte anordnas mot gatumark
- p_2 — Byggnader får uppföras med ett minsta avstånd från mitten av närmaste järnvägsspår om 30 meter
- p_3 — Byggnader får uppföras med ett minsta avstånd från mitten av närmaste järnvägsspår om 27 meter
- p_4 — Parkering får anläggas med ett minsta avstånd från mitten av närmaste järnvägsspår om 15 meter

Utformning

- IV — Högsta antal våningar
- v_1 — Takkupor får anordnas till högst 40 % av fasadlängden
- v_2 — Lägenheterna skall vara genomgående

Utseende

- f_1 — Fasader på ny bebyggelse skall bestå av minst 2/3 trä, puts, tegel, glas eller keramiska material

Varsamhet (befintlig bebyggelse)

- k_1 — De karaktärsdrag och värden hos bebyggelsen som angivits i planbeskrivningen skall särskilt beaktas vid ändring och nybyggnation

Värdefull byggnad, skyddsbestämmelse

- q — Byggnad som omfattas av 3 kap 12 § PBL. Befintlig exteriör skall bevaras, se planbeskrivning. Byggnaden får inte rivas

Varsamhet

- k_2 — Hänsyn skall tas till Riksintresset, se planbeskrivning

GENERELLA BESTÄMMELSER

Trafikbuller ska inte överskrida 45 dBA ekvivalent ljudnivå vid fasader som vetter mot tyst sida. Minst hälften av bostadsrummen, liksom uteplats, ska vara vänd mot tyst sida.

Huvudentréer placeras mot Järnvägsgränd/gatan, sekundärt placeras entréer mot järnvägen

Byggnad ska uppföras i radonskyddat utförande.

Central nödavstängning av byggnadsventilation skall finnas.

Ny bostadsbebyggelse ska utformas så att komfortvibrationer inomhus i bostadsrum inte överstiger 0,4 mm/s vägd RMS. Ny bostadsbebyggelse grundläggs ner till fast mark.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetiden slutar 10 år efter det att planen vunnit laga kraft.

Kommunen är huvudman för allmän platsmark.

Bygglov får ej ges till åtgärder som innebär en väsentlig ändring av markens användning förrän markförorening har avhjälpts, om markens lämplighet för byggande kan säkerställas med det. Beträffande åtgärdsbehov, se planbeskrivningen under rubriken Förorenad mark."

- ---------- Illustrationslinje
- ——— Områden som undantas från antagande

GRUNDKARTANS BETECKNINGAR

- Fastighetsgräns
- 2:85 Fastighetsbeteckning
- Byggnader
- Gata
- Staket
- Stödmur
- Slänt
- 2.3 Avvägd höjd
- Rutnätspunkt
- Lövträd
- Barrträd

GRUNDKARTA över del av
BONDSJÖLEDEN (FASTLADET 2:64 M FL)
Upprättad i december 2007, rev 2008-04-04

Fastighetsredovisningen avser förhållandena 2008-03-28
Koordinatsystem i plan: Härnösand
Koordinatsystem i höjd: RH 00

TILL PLANEN HÖR:
PLANKARTA
PLANBESKRIVNING
ILLUSTRATIONER
GENOMFÖRANDEBESKRIVNING
SAMRÅDSREDOGÖRELSE
UTLÅTANDE
PLANPROGRAM
MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING
SAMMANFATTNING AV YTTRANDEN
FASTIGHETSFÖRTECKNING
GRUNDKARTA

DETALJPLAN FÖR

BONDSJÖLEDEN MM
FASTLANDET 2.66, 2:48 M FL

HÄRNÖSANDS KOMMUN

ANTAGANDE

	Beslutsdatum	Instans
GODKÄNNANDE	2008-05-30	
ANTAGANDE	2008-06-16	
LAGA_KRAFT	2008-07-08	

Upprättad	Reviderad
2008-02-13	2008-05-23

Birgitta Westerlind, Bygg- och miljöchef
Ewa Fällgren, Planingenjör

Skala 1:1000
0 10 20 30 40 50 100 m

A1

Härnösands kommun
Samhällsförvaltningen

Laga kraft 2008-07-08

ANTAGANDEHANDLING

Detaljplan för Bondsjöleden mm Härnösands Kommun

Genomförandebeskrivning

Detaljplanen innebär att korsningen mellan Bondsjöleden och Ådalsbanan görs planskild. Bondsjöleden läggs då om till ett något nordligare läge och går under järnvägen för att anslutas via en cirkulationsplats till Djuphamnsvägen. Brännerigatans anslutning till Bondsjöleden tas bort och ny/tillfällig anslutning väster om kvarteret Klubban. Vidare innebär planförslaget att Järnvägsgränd breddas, samt att delar av nuvarande mark för Bondsjöleden och Stationsgatan kan bli kvartersmark och parkering.

1. Organisatoriska frågor

1.1 Tidplan

Detaljplanen hanteras med normalt planförfarande. Samråd för planförslaget har skett under mars 2008. Samrådsredogörelse och revideringar av planförslaget har genomförts och beslut om utställning togs den 24 april. Utställningstiden är en månad varefter detaljplanen beräknas kunna godkännas av samhällsnämnden i maj 2008 och därefter antas av kommunfullmäktige.

Bygglov kan ges när planen vunnit laga kraft. Avsikten är att delar av genomförande ska kunna påbörjas under 2008.

1.2 Huvudmannaskap, ansvarsfördelning

- Samhällsförvaltningen ansvarar för upprättande av detaljplan.
- Lantmäterimyndigheten ansvarar för fastighetsbildningsåtgärder.
- Kommunen är huvudman för gator och övrig allmän platsmark.
- Kommunen ansvarar för hur trädplanteringarna utmed Bondsjöleden och Järnvägsgatan utförs och att detta görs i samband med färdigställandet av Bondsjöleden och Järnvägsgatan.
- Respektive ledningsägare ansvarar för ledningsnätet.
- Banverket ansvarar för anläggandet av vägporten med tillhörande anläggningar. Till dessa anläggningar hör exempelvis vägtråget samt Gc-bro.
- Ansvaret, för anläggande och drift, inom kvartersmark åvilar respektive fastighetsägare.
- Exploatören bekostar och ansvarar för att fortsatt utredning avseende vibrationsförhållandena utförs i samband med exploatering av kvartersmark. Se

PM Geoteknik. Likaså ansvarar exploatören för erforderliga bullerskyddsåtgärder vid nybyggnad av bostäder och arbetslokaler för tyst verksamhet.

- Banverket ansvarar för att skyddsåtgärder/anordningar som är erforderliga enligt miljökonsekvensbeskrivningen avseende buller för befintliga bostäder och utförs.
- Kompletterande undersökningar och sanering av förorenad mark ska ske i enlighet med planbestämmelserna och kostnaderna åvilar exploatören.
- För allmänna VA-ledningar fram till anslutningspunkt ansvarar ledningsägare.
- Banverket/Kommunen ansvarar för tillkommande stängsel enligt genomförandeavtal.

1.2 Avtal

Genomförandeavtal samt komplementavtal, för Härnösand resecentrum etapp 2, har tecknats mellan Kommunen och Banverket rörande villkoren för planläggning, driftfrågor och ombyggnad av Ådalsbanan och Bondsjöleden.

Mellan ledningsägare och Banverket respektive Kommunen finns mellanliggande avtal som reglerar parternas förhållningssätt.

1.3 Genomförandetid

Genomförandetiden är 10 år från det datum planen vinner laga kraft.

2. Fastighetsrättsliga frågor

2.1. Fastighetsbildning

Fastighetsförteckning har upprättats. För planens genomförande kommer fastighetsreglering att behöva ske för fastigheter inom kvarteren Kostern, Jullen, Slupen, Skonaren samt fastigheterna Fastlandet 2:11, 2:64, 2:66, 2:76 och 2:85.

Gemensamhetsanläggningar får anordnas inom kvartersmark för parkering och andra gemensamma nyttigheter. För fastigheter som saknar tillräcklig parkering för sitt eget behov kan detta lösas med nyttjanderättsavtal till parkeringshus eller parkeringsanläggning. Lantmäteriförrättning bekostas av respektive fastighetsägare.

3. Tekniska frågor

3.1 Ledningar

Inom planområdet finns ledningar för el, tele, optokabel, VA respektive fjärrvärme. Ledningsomläggningar kommer att krävas. Ledningar kan läggas i gatumark; eller i de

u-områden (mark för allmänna underjordiska ledningar på kvartersmark) som detaljplanen medger. Ny bebyggelse kan anslutas till befintliga/flyttade ledningssystem.

3.2 Markförhållanden, föroreningar

Markundersökningar, med fokus på läget för underfart, har utförts inom detaljplaneområdet under slutet av 2007. Resultaten visar bl.a. att marken är sättningskänslig och att föroreningar kan förekomma (se vidare *Översiktliga miljögeotekniska undersökningar för planärende inom kv Kölen och kv Rodret Härnösands kommun*, Ramböll Sverige AB, 2008.01.21). Fördjupade undersökningar och särskilda åtgärder kommer att krävas.

Sanering efter bensinstationsanläggningen inom Barkassen sker genom Spimfabs försorg och planeras att genomföras under 2008-2009.

Bygglov för åtgärder som innebär en väsentlig ändring av markens användning förutsätter att fortsatt utredning utförts och eventuell sanering av markföroreningar och avhjälpts enligt planbestämmelse.

4. Ekonomiska frågor

4.1 Kostnader för att upprätta detaljplan

Kostnader för upprättande av detaljplan regleras i genomförandeavtalet.

4.2 Kommunalekonomi

- Banverket projekterar och svarar för utbyggnaden av vägtråg, järnvägsbro med integrerad GC-bro, så att möjligheten att korsa Ådalsbanan bibehålls utan kostnad för kommunen.
- Kostnader för gatu- och ledningsomläggning kommer delvis att belasta kommunen.
- Kostnader för flytt av el-, VA- och fjärrvärmeledning inom allmän plats är reglerat i avtal med respektive ledningshavare.
- Kostnader för flytt av opto- och teleledningar finns reglerat i avtal.
- Kostnad för utredning och åtgärder för hur lokalt omhändertagande av dagvatten, i enlighet med MKB, ska lösas inom kvartersmark står exploatören för.
- Kostnader för de skyddsåtgärder/anordningar som, enligt Miljökonsekvensbeskrivningen är nödvändiga för planens genomförande kommer att regleras mellan parterna Banverket/Kommunen i samband med detaljprojekteringen.
- Åtgärder inom fastigheten Briggen 5, som orsakas av genomförandet av denna plan, ska regleras genom avtal mellan Kommunen och dess fastighetsägare.

5. Deltagare

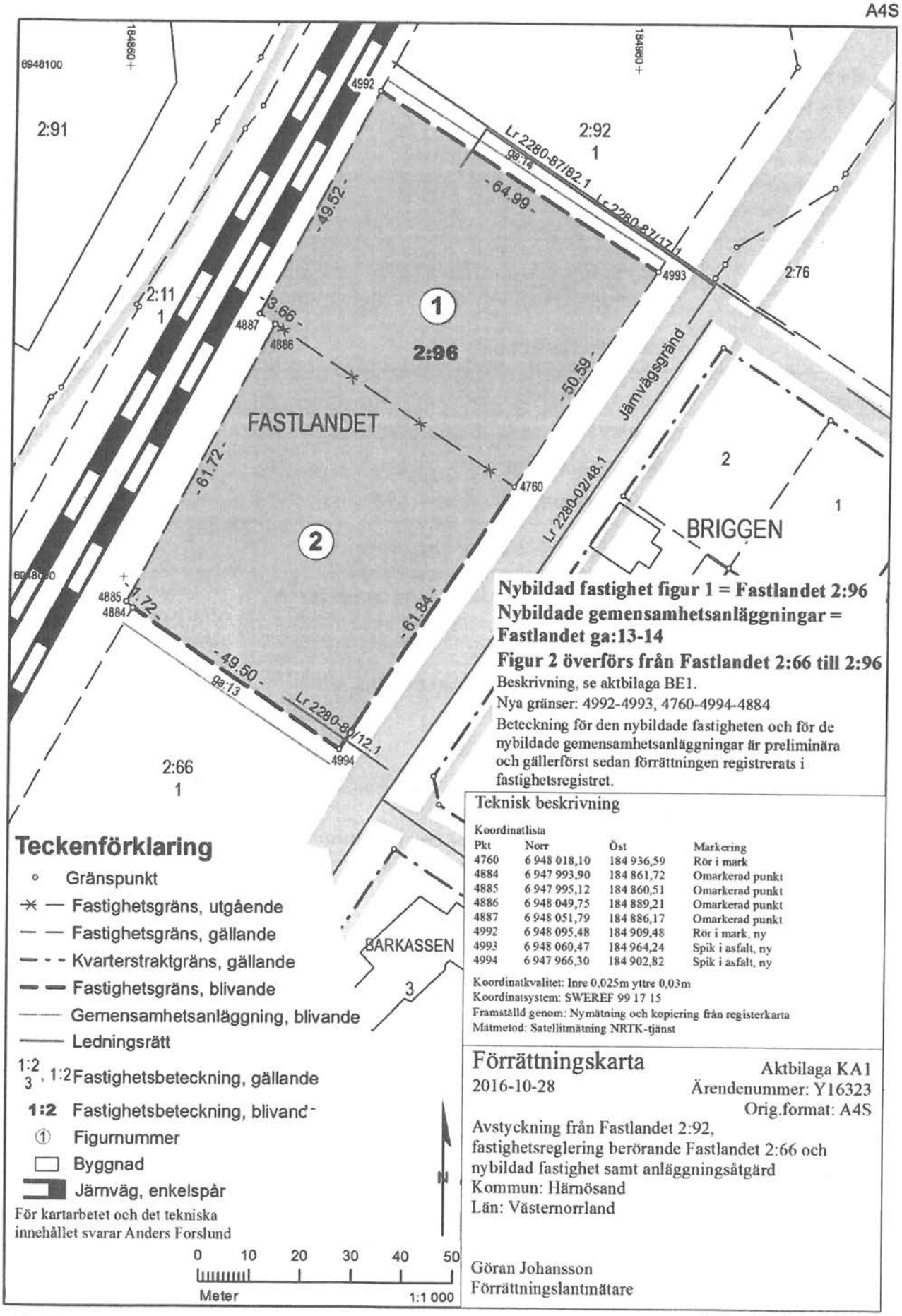
Detaljplanearbetet leds av Samhällsförvaltningen, Bygg- och Miljö.

Härnösand 2008-05-30

Birgitta Westerlind	Ewa Fällgren
Bygg- och miljöchef	planingenjör

LANTMÄTERIET

A4S

Förrättningskarta

Aktbilaga KA1

2016-10-28

Ärendenummer: Y16323

Orig.format: A4S

Avstyckning från Fastlandet 2:92, fastighetsreglering berörande Fastlandet 2:66 och nybildad fastighet samt anläggningsåtgärd

Kommun: Härnösand

Län: Västernorrland

Göran Johansson
Förrättningslantmätare

Akt 2280-16/46

Beskrivning

2016-10-28

Ärendenummer
Y16323

Förrättningslantmätare
Göran Johansson

Ärende	Avstyckning från Fastlandet 2:92, fastighetsreglering berörande Fastlandet 2:66 och nybildad fastighet samt anläggningsåtgärd Kommun: Härnösand Län: Västernorrland		
Åtgärdsordning i förrättningen	• Avstyckning • Fastighetsreglering • Anläggningsåtgärd		
	Beteckning för nybildad fastighet/ gemensamhets-anläggningar är preliminära och gäller först sedan förrättningen registrerats i fastighetsregistret.		
	FASTLANDET 2:66 Härnösands Kommun, lagfaren ägare		
Fastighetsreglering	Avstår till Fastlandet 2:96	fig 2	3339 m²
	Verkan på ledningsrätt: 2280-80/12.1 Ändamål: Vatten och avlopp Till förmån för: Härnösands kommun Belastar: Fastlandet 2:66 och 2:96		
	Verkan på servitut: 2280-12/12.2 Ändamål: Utrymme Till förmån för: Fastlandet 2:11 Belastar: Fastlandet 2:96 i stället för Fastlandet 2:66		
Anläggningsåtgärd	**Andel i gemensamhetsanläggning** Andelstal i nybildade Fastlandet ga:13 efter förrättningen		1

	FASTLANDET 2:92		
	Härnösands Kommun, lagfaren ägare		
Avstyckning	Avstår till Fastlandet 2:96	fig 1	3138 m²
	Areal enligt fastighetsregistret efter förrättningen		3640 m²
	Verkan på ledningsrätt: 2280-87/82.1 Ändamål: Vatten Till förmån för: Härnösands kommun Belastar: Fastlandet 2:66 och 2:96		
	Verkan på servitut: 2280-10/26.1 Ändamål: Trädsäkring Till förmån för: Fastlandet 2:11 mfl Belastar: Fastlandet 2:66 och 2:96		
Anläggningsåtgärd	**Andel i gemensamhetsanläggning** Andelstal i nybildade Fastlandet ga:14 efter förrättningen		1
	FASTLANDET 2:96, ny fastighet		
	Köpredo i Staffanstorp AB, ägare enligt köp		
Avstyckning	Erhåller från Fastlandet 2:92	fig 1	3138 m²
	Verkan på ledningsrätt: 2280-87/82.1 Ändamål: Vatten Till förmån för: Härnösands kommun Belastar: Fastlandet 2:66 och 2:96		
	Verkan på servitut: 2280-10/26.1 Ändamål: Trädsäkring Till förmån för: Fastlandet 2:11 mfl Belastar: Fastlandet 2:66 och 2:96		
Fastighetsreglering	Erhåller från Fastlandet 2:66	fig 2	3339 m²
	Areal enligt fastighetsregistret efter förrättningen		6477 m²
	Verkan på ledningsrätt: 2280-80/12.1 Ändamål: Vatten och avlopp Till förmån för: Härnösands kommun Belastar: Fastlandet 2:66 och 2:96		

Verkan på servitut: 2280-12/12.2
Ändamål: Utrymme
Till förmån för: Fastlandet 2:11
Belastar: Fastlandet 2:96 i stället för Fastlandet 2:66

Anläggningsåtgärd

Andel i gemensamhetsanläggning

Andelstal i nybildade Fastlandet ga:13 efter förrättningen	3
Andelstal i nybildade Fastlandet ga:14 efter förrättningen	1

FASTLANDET GA:13, ny gemensamhets-anläggning

Anläggningsåtgärd

Gemensamhetsanläggningens ändamål, läge storlek mm

Gemensamhetsanläggningen ska inrättas och bestå av befintlig väg (cirka 7 meter bred)

Deltagande fastigheter

Fastlandet 2:66, Fastlandet 2:96

Fastigheterna utgör en samfällighet för anläggningens utförande och drift.

Upplåtet utrymme

För anläggningen upplåtes erforderligt utrymme inom Fastlandet 2:66.

Med erforderligt utrymme avses förutom utrymme för själva anläggningen, det utrymme som krävs för underhåll och drift av anläggningen.

Till förmån för: Anläggningssamfälligheten (de deltagande fastigheterna).

Tidpunkt för utförande

Anläggningen är utförd.

Andelstal:

Kostnaderna för anläggningens utförande och drift ska fördelas mellan deltagande fastigheter enligt följande:

Utförande och drift	
Fastlandet 2:66	1
Fastlandet 2:96	3
Summa andelstal:	4

FASTLANDET GA:14, ny gemensamhets-anläggning

Anläggningsåtgärd

Gemensamhetsanläggningens ändamål, läge storlek mm

Gemensamhetsanläggningen ska inrättas och bestå av väg.

Deltagande fastigheter

Fastlandet 2:92, Fastlandet 2:96

Fastigheterna utgör en samfällighet för anläggningens utförande och drift.

Upplåtet utrymme

För anläggningen upplåtes erforderligt utrymme inom Fastlandet 2:92.

Med erforderligt utrymme avses förutom utrymme för själva anläggningen, det utrymme som krävs för underhåll och drift av anläggningen.

Till förmån för: Anläggningssamfälligheten (de deltagande fastigheterna).

Tidpunkt för utförande

Anläggningen ska vara utförd senast 2 år efter det att anläggningsbeslutet och ersättnings-beslutet vunnit laga kraft.

Anm. Blivande ägare till Fastlandet 2:96 anlägger och bekostar byggandet av vägen enligt avtal mellan parterna.

Andelstal:

Kostnaderna för anläggningens utförande och drift ska fördelas mellan deltagande fastigheter enligt följande:

Utförande (framtida) och drift	
Fastlandet 2:92	1
Fastlandet 2:96	1
Summa andelstal:	2

Denna handling har undertecknats elektroniskt av

Göran Johansson

Protokoll
2016-10-28
Ärendenummer
Y16323
Förrättningslantmätare
Göran Johansson

Ärende

Avstyckning från Fastlandet 2:92, fastighetsreglering berörande Fastlandet 2:66 och nybildad fastighet samt anläggningsåtgärd

Kommun: Härnösand Län: Västernorrland

Handläggning

Utan sammanträde.

Sökande och sakägare

Fastigheter, andel, ägande	Ägare	Anmärkning
Fastlandet 2:66, lagfaren ägare Fastlandet 2:92, lagfaren ägare	Härnösands Kommun	Sökande
Blivande Fastlandet 2:96, ägare enligt köp	Köpredo i Staffanstorp AB	Sökande

Yrkande

Se ansökan, aktbilagor A1-2, köpehandling, aktbilaga FÅ1 och överenskommelse om inrättande av gemensamhetsanläggning, aktbilaga ÖK1.

Redogörelse

Genom avstyckning från Fastlandet 2:92 bildas en ny fastighet. Till den nybildade fastigheten överförs sedan mark från fastigheten Fastlandet 2:66. På den nybildade fastigheten håller en affärslokal på att uppföras. Den nybildade fastigheten blir lämpad för centrum- och handelsändamål. Stamfastigheten Fastlandet 2:92 blir fortsatt lämpad centrum- och handelsändamål efter fastighetsbildningen. Fastlandet 2:66 som är en kommunal fastighet som huvudsak består av gatumark påverkas inte nämnvärt utan blir fortsatt lämpad för sitt ändamål.

Fastighetsbildningen överensstämmer med detaljplan, 2280-P08/0616/2.

För infart och utfart från den nybildade fastigheten bildas två gemensamhetsanläggningar: en söder om fastigheten och en norr om fastigheten. Den södra gemensamhetsanläggningen utgörs av en befintlig väg medans den norra ska byggas. Byggnationen av denna väg bekostas av köparen till den nybildade fastigheten. Överenskommelse om att inrätta gemensamhetsanläggningar har träffats, se aktbilaga ÖK1.

Till grund för fastighetsbildningen läggs köpeavtal, se aktbilaga FÅ1.

Fastlandet 2:66 och 2:92 är fria från inteckningar.

Det är uppenbart att nedanstående inskrivna rättigheter inte gäller i nedan angivna fastigheter.

Typ	Aktnr	Fastighet	Anm.
Nyttjanderätt, markunder-sökning	00/727	Fastlandet 2:92	Berör inte fastigheten

Fastighets-bildningsbeslut

Fastighetsbildning ska ske enligt förrättningskarta och beskrivning, se aktbilagor KA1 och BE1.

Nybildad fastighet ska inte belastas av oinskriven fordran med förmånsrätt i styckningsfastigheten.

Anläggningsbeslut

Gemensamhetsanläggning ska inrättas enligt förrättningskarta och beskrivning, se aktbilagor KA1 och BE1.

Tillträdesbeslut

Tillträde vad avser fastighetsregleringen ska ske när fastighetsbildningsbeslutet har vunnit laga kraft.

Tillträde till det för gemensamhetsanläggningen upplåtna utrymmet ska ske när anläggningsbeslutet har vunnit laga kraft.

Ersättningsbeslut

Någon ersättning ska inte betalas.

Beslut fördelning av förrättningskostnad

Förrättningskostnaderna ska fördelas enligt nedlagd och uppskattad tid för var och en av de olika förrättningsåtgärderna. Genom beräkning av dessa tider fördelas förrättningskostnaderna enligt följande:
Köpredo i Staffanstorp AB 17/20
Härnösands kommun 3/20

Aktmottagare

Härnösands Kommun och Köpredo i Staffanstorp AB.

Avslutningsbeslut

Förrättningen avslutas.

Överklagande

Den som är missnöjd med Lantmäterimyndighetens beslut eller åtgärder kan överklaga dessa genom att lämna eller skicka en skrivelse till:

Lantmäteriet
Box 154
871 23 HÄRNÖSAND

Mark- och miljödomstolen behandlar sedan överklagandet.

Skrivelsen måste ha kommit in till Lantmäterimyndigheten inom fyra veckor från avslutningsdagen, d.v.s. senast den **25 november 2016**. Kommer skrivelsen in för sent kan överklagandet inte behandlas.

Ange att ni överklagar och vilket beslut eller vilken åtgärd ni överklagar. Anteckna förrättningens ärendenummer Y16323 och redogör för vad ni anser ska ändras och varför.

Protokollet upprättat den 28 oktober 2016.

Denna handling har undertecknats elektroniskt av

Göran Johansson

Laga kraft 2008-07-08

Dnr: SAM 07/0357.214214

Härnösands kommun
Samhällförvaltningen

Detaljplan för
BONDSJÖLEDEN Planskild korsning mm

ANTAGANDEHANDLING
2008-05-23

Härnösands kommun
Västernorrlands län

Planbeskrivning
ANTAGANDEHANDLING

Detaljplan för
BONDSJÖLEDEN mm

Härnösands kommun

Handlingar

Plankarta med bestämmelser
Illustration
Planbeskrivning
Genomförandebeskrivning
Miljökonsekvensbeskrivning
Samrådsredogörelse
Fastighetsförteckning, sändlista
Sammanställning av yttranden planprogram
Planprogram
(Grundkarta)

PLANENS SYFTE

Planens syfte

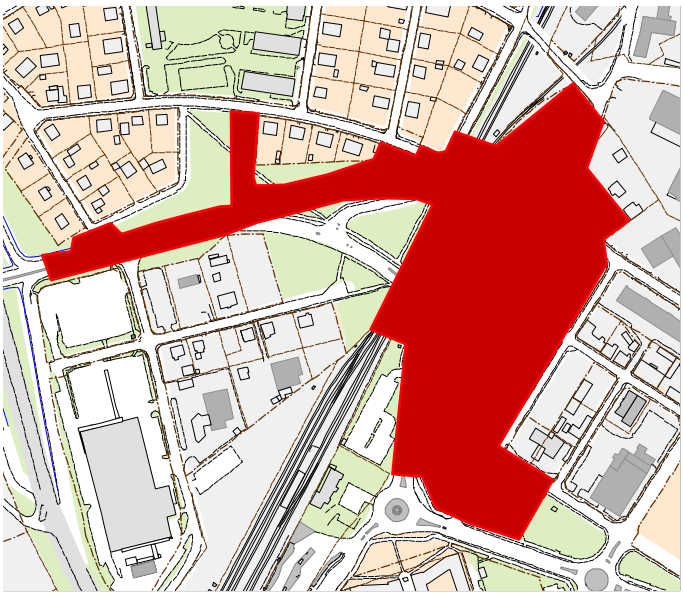
I och med den nya utformningen av trafikförsörjningen för Bondsjöleden och arbetet med Resecentrum och Ådalsbanan är en planändring för området nödvändigt. Detaljplane-ändringen syftar i först hand till att säkra väganslutningar och GC-förbindelser för omgivande trafiksystem och för att avgöra vilka verksamheter, anläggningar och boende som kan bli aktuell i omedelbar närhet av resecentrum.

.

PLANDATA

Planområdet sträcker sig längs Bondsjöleden med sin början öster om E4, därefter vidare över järnvägen och inkluderar områdena kvarteren Slupen, Briggen, Skonaren och Barkassen.

Planområdets avgränsning

Areal

Markägoförhållanden

Den största markägaren inom området är Härnösands kommun, övriga ägare se fastighetsförteckning.

FÖRENLIGHET MED MILJÖBALKEN

Planförslaget bedöms vara förenligt med 3-5 kap miljöbalken. Särskilt tillstånd enligt miljöbalken krävs inte.

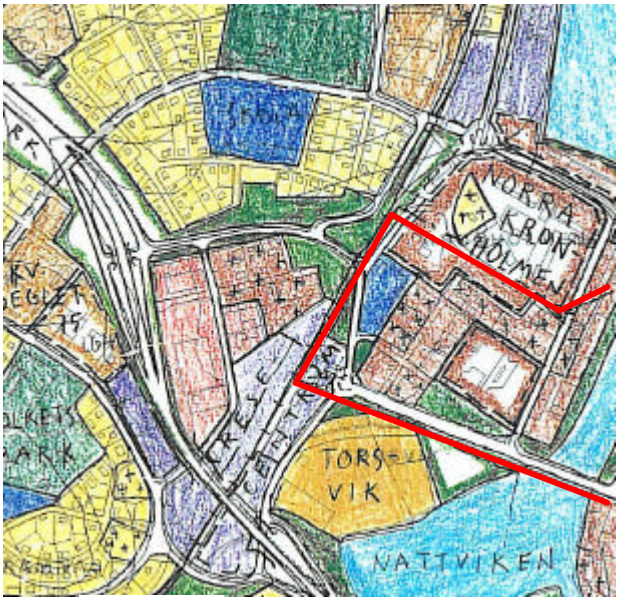
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDE

Riksintressen

Järnvägen – Ådalsbanan - är ett riksintresse enligt 3 kap 8 § Miljöbalken och ska därför skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningen. Kulturhistoriskt värdefulla byggnader, gatunät och bebyggelsestruktur bör bevaras och har ett särskilt skydd genom lagen om kulturminnen, se karta nedan.

Översiktsplan

I gällande översiktsplan från 1992 för Härnösands kommun redovisas till största delen området som parkmark. Detta innebär att vid en detaljplaneändring är det viktigt att områdets stadskaraktär ligger till grund för planarbetets struktur.

Park

Institutioner och förvaltningar som skolor, vård etc.

Blandas centrumbebyggelse

X X Kulturhistoriskt intressant bebyggelse enl. Länsmuseet

Områdesgräns för Riksintresse enl. Riksantikvarieämbetet

Detaljplan

För området gäller detaljplaner för

- del av Bondsjöstaden och Änget fastställd 1977-02-03

- del av Härnösand (område mellan kv. Klubban och Skidan) fastställd 1946-09-30
- kvarteret Klykan och Staget fastställd 1984-03-01.
- Bondsjöstaden fastställd 1927-04-08
- Kronholmens norra del fastställd 1961-09-28.

Fastighetsplan

Några fastighetsplaner eller tomtindelningar finns inte inom området.

Program

Ett planprogram har varit föremål för samråd 2004-11-16 till 2005-01-10 och ett informationsmöte har hållits i Franzénsskolans aula 2004-12-08. En sammanställning över synpunkter från programsamrådet har upprättats.

Kommunala beslut

2006-12-13 beslöt stadsbyggnadsnämnden att planändring för Bondsjöleden m. fl. får påbörjas.

Samband med annan planering

Under arbetet med framtagandet av detaljplanen har parallellt bedrivits ett arbete med att se planområdet i sitt stadsmässiga sammanhang. Här har bland annat stor hänsyn tagits till den parallella planprocess som pågår för handelsetableringen vid Östra Bondsjögatan, där olika faktorer vägts mot varandra. Strukturanalyser för en stadsutveckling som sträcker sig 20 –30 år framåt i tiden har också utarbetats och slutsatser har dragits varvid det konstaterats att den föreslagna infrastrukturen i detta planförslag inte väsentligt försvårar eller förhindrar en positiv utveckling av omkringliggande stadsdelar. Tillgängligheten i systemet och möjligheten för en flexibel utbyggnad med ett effektivt markutnyttjande, bedöms vara god om Kronholmen och Torsvik går en expansiv utveckling till mötes under den tidsrymd som angetts. Arbetet med de översiktliga studierna av Kronholmen, Torsvik och angränsande stadsdelar kommer att fortsatt bedrivas under den närmaste tiden.

Ytterligare utredningar behövs för att klara ut hur anslutningen från Bondsjöleden till Murberget och Änget ska lösas. Anslutningsvägen behöver vara klar från och med oktober 2008 då Banverket planerar att stänga av Brännerigatan mellan Bondsjöleden och Ängsvägen. På grund av detta och den tidsbrist detta för med sig ligger förslaget vid kvarteret Klubban kvar och ska byggas som en preliminär lösning och ett nytt planarbete kan påbörjas för att se över anslutningar och trafikflödena i området. Samhällsnämnden beslutade i § 91 den 24 april 2008 att planarbete får påbörjas för att hitta en bra trafiklösning för anslutning mellan Bondsjöleden och Änget – Murbergsstaden.

Tankar finns även på att göra en översyn av den detaljplan som ligger omedelbart söder om föreliggande planförslag. I den planändringen kommer en översyn att göras av Kaptensgatans geometri och behovet av tillkommande parkeringar för Resecentrum. Politiska beslut om detta saknas i skrivande stund.

Miljöbedömning

I plan- och bygglagen gäller från den 21 juli 2004 bestämmelse om miljöbedömningar av detaljplaner. När en kommun upprättar en detaljplan ska kommunen ta ställning till om en miljöbedömning måste göras eller inte. Miljöbedömning av planen krävs om dess genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Miljökonsekvens-beskrivning

Kommunen har bedömt att planens genomförande medför en betydande miljöpåverkan och att en miljökonsekvens-beskrivning ska upprättas. Även länsstyrelsen har tidigare yttrat sig över detaljplaneprogram för del av Kronholmen 2005-01-17 och bedömde då att detaljplanen kunde antas medföra betydande miljöpåverkan.

MKB redovisar två planalternativ som jämförs med nollalternativet. Dels så redovisar miljöpåverkans effekter på vägplanering och dess underfart samt på effekter av den bebyggelse som möjliggörs inom området.

En bedömning av konsekvenserna mark, vatten, luft, buller, kulturmiljö, vibrationer, barriäreffekter, risk och säkerhet samt resursanvändning har studerats och analyserats.

Den nya vägdragningen och föreslagen underfart får främst konsekvenser på mark och vatten beroende på områdets markförhållanden och tidigare verksamheter samt att grundvattennivån är hög. Denna mark antas vara en rest av en igenfylld gammal tjärn (Brenneritjärn) och får därför anses vara sättningskänslig och tjälfarlig. Detta sammantaget med kunskapen om den ytliga grundvattennivån gör att hänsyn måste tas till omkringliggande mark och vatten. Bedömningen är att konsekvenser kommer att uppstå och då främst i byggskedet, svårigheterna bedöms dock vara hanterbara.

Buller från vägtrafiken på Bondsjöleden beräknas minska eftersom vägen sänks och trafiken minskar något. Buller från vägtrafiken på Järnvägsgatan (nuvarande Järnvägsgränd) ökar väsentligt i och med att den gatan övertar Stationsgatans funktion och trafikflöde. Utbredningen av buller från järnvägstrafiken påverkar hur planområdet bebyggs. Föreslagen centrumbebyggelse närmast järnvägen kommer att skärma bakomliggande bostäder.

Kronholmens kulturmiljö påverkas inte negativt av planförslaget. Gatunätstrukturen är av riksintresse och en del bebyggelse är av intresse för kulturmiljövården.

Byggnader som tillkommer på Kronholmen kommer att tillföra en ny struktur jämförelsevis mot den som är idag, men byggnader som tillhör den äldre bebyggelsen avses att bevaras i möjligaste mån. Gatorna förstärker dessutom den riksintressanta rutnätstrukturen. Hänsyn har tagits till ovan nämnda i kvarteret Briggen, Barkassen och del av Fastlandet 2:76 där särskilda bestämmelser, k_1 och k_2 reglerar detta.

Miljötekniska undersökningar har utförts i området där det konstateras att det förekommer förorenad mark på vissa ställen. I planförslaget har därför en bestämmelse införts som kräver att marken skall åtgärdas enligt gällande lagstiftning, innan ny bebyggelse uppförs eller annan markanvändning föreslås. Miljökonsekvenserna redovisas mer detaljerat i den bifogade MKB.

FÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRÄNDRINGAR OCH KONSEKVENSER

Natur och landskap

Mark och vegetation

Planområdet är till största del exploaterat med gator och järnväg samt innefattande verksamheter och ett antal bostäder. De planteringar som finns är buskar och träd planterade längs Bondsjöledens norra sida. Övrig vegetation utgörs av gräsmattor samt olika sorters trädarter, träden är över lag gamla och ovårdade med några få undantag. Stora delar av området utgörs också av hårdgjorda ytor.

Fornlämningar

Inga registrerade fornlämningar finns inom planområdet. Skulle fornlämningar hittas i samband med markarbeten inom planområdet skall arbetet, i enlighet med 2 kap 10 § lagen om kulturminnen mm, omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas.

Geotekniska förhållanden

Området för östra delen av tråget, den sk Brenneritjärnen, utgörs av ett utfyllnadsområde som historiskt även benämnts ”soptipp”. Inom planområdet har även funnits verksamhet i form av gummiverkstad, bussgarage och drivmedelsförsäljning.

Förorenad mark

Omfattande schaktarbeten kommer att behövas för byggandet av den nya sträckningen av Bondsjöleden med en vägport under järnvägen och ny bebyggelse i området. Som underlag för beslut och om hur schaktmassorna ska hanteras har flera miljötekniska markundersökningar genomförts.

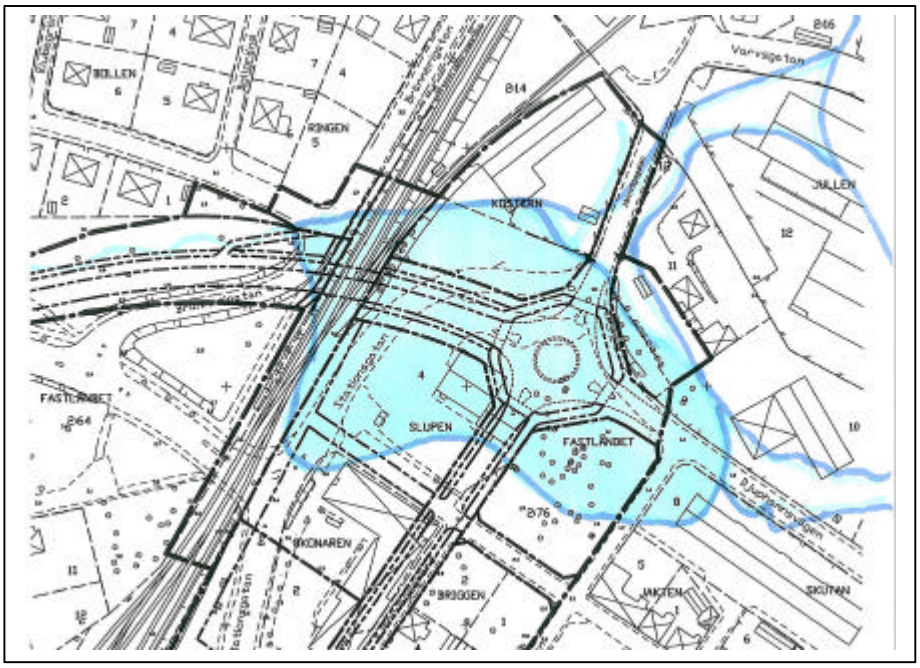
En förstudie om markföroreningar har utförts i 2003 av Scandiakonsult Sverige AB från Sundsvallskontoret. Förstudierapporten har legat till grund för de fortsatta undersökningarna som sedan har utförts.

År 2005 utfördes en miljögeoteknisk markundersökning av Ramböll Sverige AB samt en teknisk PM Geoteknik inom planområdet. I den miljögeotekniska undersökningen fanns i några provgropar förhöjda värden av vissa ämnen.

Ytterligare markundersökningar i form av översiktliga miljögeotekniska undersökningar samt geoteknisk undersökning har därefter utförts under december 2007 till januari 2008 och noggrannare prover har tagits på områden som i tidigare undersökningar visade på förhöjda värden.

Den miljögeotekniska undersökningen har omfattat förorenings-situationen gällande mark- och grundvattenförhållanden. En samlad bedömning visar generellt på halter i marken som är lägre än de generella riktvärdena för MKM (mindre känslig markanvändning, avser kontor eller vägar).

Den översiktliga geotekniska undersökningen visar att området generellt består utav ca 2-8 m sediment på morän. Sedimentet utgörs utav silt, lerig silt och siltig lera. De förekommande jordarna bedöms vara frostaktiva och tillhör tjälfarlighetsklass 3-4. Stora sättningar kan förväntas uppstå vid belastning eftersom området består av lösa jordarter som lera och silt. De äldre byggnaderna har komprimerat underliggande jordlager, det medför en risk för ojämna sättningar för de nytillkomna byggnaderna och konstruktioner som byggs i samma lägen.

Gräns för Brenneritjärns utbredning 1884 inlagd på plankartan

Ramböll har i en översiktlig miljögeoteknisk undersökning 2008-01-21 konstaterar att av de utförda undersökningarna framgår att föroreningar av PAH (högaromatiska oljor) och metaller ställvis förekommer i halter över MKM i fyllnadsmassor i området. Med undantag av ett prov från området (vid f d Härnö Vulk) så har de föroreningar som påträffats i halter över riktvärdena för MKM påträffats inom området samt inom den fd Brenneritjärn. Planerade anläggningsarbeten i området för Brenneritjärn kommer att medföra en reduktion med avseende på föroreningsförekomsten (främst avseende PAH) i mark-lagren inom området. Vidare konstaterar Ramböll att med dagens markutnyttjande bedöms inte några kompletterande undersökningar eller efterbehandlingsåtgärder göras.

För den planfria korsningen Bondsjöleden-Ådalsbanan har förslag till platsspecifika riktvärden tagits fram (Ramböll 2008-04-08) utifrån en sammanvägning av hälso- och miljörisker. Med dagens markutnyttjande inom planområdet bedöms att inga ytterligare undersökningar behöver göras. Vid nyexploatering eller omställning till känsligare markutnyttjande inom planområdet ska en mer plats- och detaljspecifik bedömning av resulterande miljö- och hälsorisker göras. Dessa utredningar liksom eventuell sanering åvilar och bekostas av exploatören innan bygglov kan ges.

Den f.d. bensinmacken i kvarteret Barkassen har undersökts i Spimfabs regi och saneringar av marken planeras under hösten 2009. Detta sker också i Spimfabs regi. Här bör Naturvårdsverkets generella riktvärden gälla. Parametrarna för fisk, grönsaker och grundvatten i de generella riktlinjerna är dock undantagna inom planområdet, dvs området ska kunna nyttjas för bostadsändamål av innerstadskaraktär.

Den f.d. bensinmacken

Materialet har arbetats in i det tillhörande MKB dokumentet som ska redovisa en omfattande och samlad bedömning av vad planens genomförande får på miljön, hälsan eller på

hushållningen med mark, vatten och andra resurser dvs. de allmänna intressena enligt 3 och 4 kap MB. MKB ska redovisa hur risker och negativa konsekvenser ska tas omhand och beskriva förslag på åtgärder. Se MKB-sammanfattning under rubriken miljökonsekvensbeskrivning eller det fullständiga MKB dokumentet som medföljer detta förslag till detaljplan.

Radon

Markradon har undersökts i planområdet och uppmätta värden visade sig motsvara låg- till normalradonmark med värden mer åt normalradonhalt. Byggnader ska utföras med radonskyddad grundkonstruktion.

Bebyggelseområden

Bebyggelse och bostäder

Inom planområdet finns idag byggnader och verksamheter där bl. a. Vårdcentralen/Folktandvården (ska rivas) är belägen intill Stationsgatan. I det närliggande kvarteret Briggen finns ett hotell samt privata bostadshus. Inom kvarteret Barkassen finns detaljhandel och kvarteret Kostern inrymmer bland annat småindustri (glasmästeri).

Cirka 80 nya lägenheter planeras inom planområdet. Byggnaders placering utmed Järnvägsgränd/gatan uppförs i ny fastighetsgräns mot gatan för att erhålla ett tilltalande gaturum.

Eftersom byggnaderna kommer att ligga i ett utsatt läge för både bil- och tågtrafik så ska bostäder endast tillåtas i de byggnader som ligger öster om Järnvägsgränd/gatan och i de övre våningarna. Resterande del av byggnaderna kan användas för handel/centrumändamål/parkeringsanläggning.

Kommersiell service

Kronholmen har idag områden med diverse service/handel som inte är samlad på en och samma plats. Av Kronholmens service finns inom planområdet affär för fritidsfiske, färgbutik, hotell, tobakshörna, glasmästeri m m.

Omdaningen av infrastrukturen inom planområdet (och i närliggande kvarter) ger direkta och indirekta effekter på markanvändningen i förhållande till vad som är fallet idag. Nya möjligheter öppnar sig där bland annat handel kan bedrivas i större omfattning än idag.

Handelsyta i större samanhängande volym får vara 1 800 kvadratmeter. 4 100 kvadratmeter för sammanlagt handel, service, verksamheter i bottenvåningar öster om Järnvägsgatan. Om planen genomförs fullt ut blir när det gäller

kontorsutrymmen, blir den sammanlagda ytan 10 000 kvadratmeter. Service, verksamheter i bottenvåningar öster om järnvägsgatan. Kontor, om planen genomförs fullt ut blir ca 10 000 kvadratmeter

Kronholmen är redan idag en viktig stadsdel. Här finns förutsättningar att utveckla den goda staden med en vital blandning av handel, boende och verksamheter. Med Kronholmens belägenhet mellan det närliggande centrum i öster, E4-genomfarten i söder, nytt handelsområde och resecentrum i väster och hamnen i norr, finns här en god potential för Härnösands framtida centrumutveckling. Stadsdelarna Kronholmen och Torsvik har dessutom en nära vattenkontakt som bidrar till dess attraktivitet.

Köpkraften i Sverige har allt sedan -60 talet stigit. Det ligger i ens kommuns ansvar att tänka långsiktigt och framåtriktat. Härnösands kommun tar ett stort ansvar för utveckling inom handeln i kommunen. Ett bevis på detta är att man gjort handelsanalysen tillsammans med Centrumutveckling AB. Kommunen är väl medvetna om att köpkraften i området är begränsat och att konkurrensen från angränsande kommuner är betydande. För att möta framtiden och kunna göra omdisponeringar i handeln i kommunen så behöver området längs Bondsjöleden även för en eventuell utveckling inom handeln.

Härnösands kommun arbetar tillsammans med fastighets-ägarna och handlarna i ett gemensamt utvecklingsprojekt för att stärka city-handeln. Målsättningen är också att området från Östra Bondsjögatan och inom mot centrum kommer att kunna ses som en handelsdestination i framtiden. Lansering av vårt nya begrepp ”Handelsplats Härnösand” har precis påbörjats och visar de intentioner som handlarna, fastighetsägarna och kommunen har gemensamt.

Alternativet att inte tillåta handel i den här planen kan innebära att vi i framtiden behöver skapa handelsplatser som då kommer att vara betydligt längre från centrum vilket inte heller är bra för miljön.

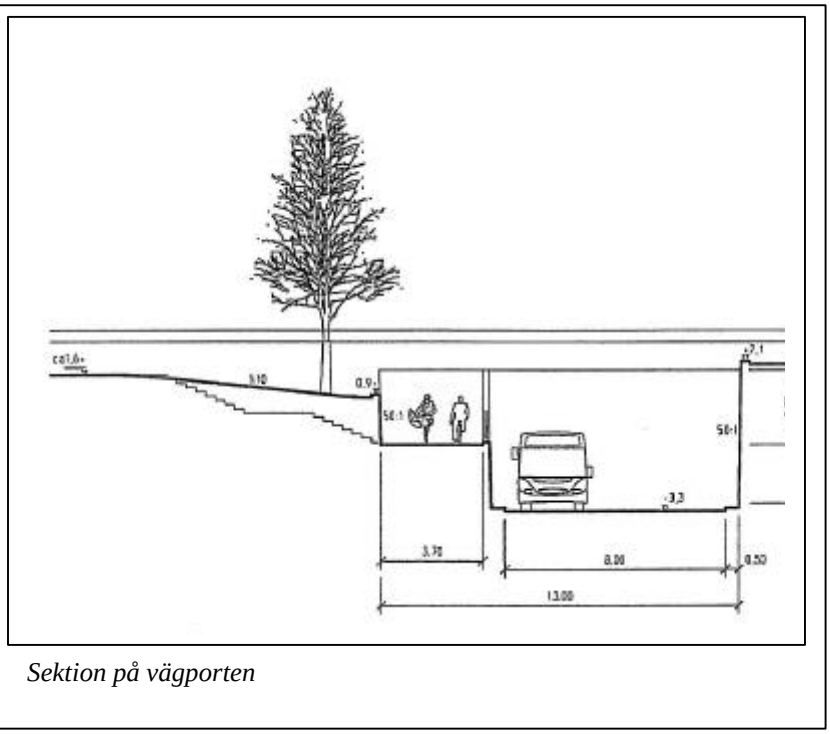
Om behovet av tillväxt av stadens centrum med alla dess funktioner uppstår, är det rimligt att anta att det är Kronholmen och Torsvik som i första hand utgör de stadsdelar som får bära den utvecklingen. Andra alternativ är annars att öka exploateringsgraden i den historiska och nuvarande centrumbildningen, men det torde inte vara möjligt utan dramatiska ingrepp som inte gagnar vare sig riksintresset eller den skala och karaktär som vi förknippar med Härnösand.

Tillgänglighet

Områdets omvandling anses bli god ur tillgänglighetssynpunkt. Gång- och cykelvägar har dimensionerats för att människor med olika behov ska kunna mötas. Det är också viktigt att den nya gång- och cykelvägen under järnvägen upplevs trygg att vistas i och att god omsorg lagts vid gestaltningen av denna. Övergångställen vid cirkulationsplatser har anpassats efter samråd med det kommunala handikapprådet.

Tillgängligheteskrav för nya byggnader redovisas i *Förordning om tekniska egenskaper på byggnadsverk*, 12 §. I paragrafen sägs att byggnader som innehåller bostäder, arbetslokaler eller lokaler till vilka allmänheten har tillträde skall vara projekterade och utförda på ett sådant sätt att bostäderna och lokalerna är tillgängliga för och kan användas av personer med nedsatt röresle- eller orienteringsförmåga. Beträffande tillgänglighet för befintliga byggnader som byggs till eller ändras gäller samma krav som för nya byggnader för den tillbyggda eller ändrade delen. Tillgänglighetesfrågor för inomhusmiljöer prövas i samband med bygglov och bygganmälan.

Planförslaget möjliggör en planskild korsning i form av vägport under järnvägen, vilket ökar trafiksäkerheten och ger god tillgänglighet mellan östra och västra sidan av järnvägen. Vägportens ramper har en lutning som har dimensionerats enligt klassificeringen ”god standard”. Detta innebär att bland annat tung trafik får acceptabla förhållanden vid dåligt väglag. Detta innebär också att den gång- och cykelväg som ska ledas utmed ramperna på ett hyllplan en bit ovanför biltrafiken har en accepterad lutning för rullstolsburna.

Sektion på vägporten

Grönområdet framför f.d. Franzénskolan sluttar svagt mot Bondsjöleden och inom Kronholmen råder plana förhållanden. Tillgängligheten i de tillkommande byggnaderna kommer att prövas enligt gällande normer vid bygglovprövningarna. Parkeringsplatser för rörelsehindrade ska anläggas.

Byggnadskultur och gestaltning

Kronholmen har varit ett enklare bostadsområde från slutet av 1800-talet och visar idag den tidiga rutnätsstadens kvartersindelning där några av husen står kvar på sin ursprungliga tomt. Området är angivet i kommunens översiktsplan som intresse för kulturmiljövård och Kronholmens struktur är av riksintresse. Se vidare beskrivning i den tillhörande miljökonsekvensbeskrivningen under texten kulturmiljö.

Stadsbilden kommer att förändras mot dagens stadsbild. Det Härnösand vi är vana vid har en ganska behaglig skala, en som kan sägas vara småskalig men ändå tydlig och distinkt med den klassiska stadens kännetecken i tydliga kvarter och gator.

Kronholmen ska bland annat utvecklas för olika verksamheter. Dessa kan vara handel, kontor och mindre företag som inte är störande för omgivningen. Boende kan även förekomma öster om Järnvägsgränd/gatan och gärna med handel i bottenvåningen.

Den handel som kan tänkas etablera sig i resten av området har en skala och ett utseende som vanligen skiljer sig från stadens form och struktur. Det är viktigt att dessa byggnader och anläggningar anpassas och gestaltas på ett acceptabelt sätt till stadens krav på skala, struktur och karaktär. Exempel på detta är en bestämmelse som tillförts detaljplanen om att fasader ska bestå av minst 2/3 trä, puts, glas, tegel eller keramiska material. Detta har gjorts för att tillgodose en av dessa grundkrav på bland annat gestaltning.

Härnösands har en stadsbild med få höga byggnader, därför ska de nya byggnaderna längs med Järnvägsgatan anpassas till den struktur staden har idag och vad som kan vara rimligt för stadens fortsatta tillväxt. Intensionerna är att samma skala och karaktär, byggnader i fyra våningar, som idag finns inom fastigheten Torsvik 3, ska gälla även för byggnaderna längs Järnvägsgatan.

<u>Kvarteren Slupen och Skonaren, väster om Järnvägsgränd/gatan</u>

Byggnaderna i kvarteret Skonaren och Slupen kommer att rivas. Det ger mycket goda förutsättningar för att skapa ett flexibelt område som kan inrymma handel, parkering och

centrumfunktioner. Området ligger utmed järnvägen så därför är inte bostäder lämpliga med risk för bland annat höga bullernivåer. Husen placeras i fastighetsgräns mot Järnvägsgränd/Järnvägsgatan eller längs Bondsjöleden, se illustration. Parkeringar läggs ut mot järnvägen. Högsta tillåtna våningsantal blir fyra våningar. Byggnaderna tjänar därmed som bullerdämpare från störningar som genereras utmed järnvägen. Bestämmelse finns att huvudentréer placeras mot Järnvägsgatan, sekundärt placeras entréer mot järnvägen. Syftet med detta är att undvika en baksideskaraktär mot Järnvägsgatan.

Ett parkeringshus på cirka 7 000 kvadratmeter med 240 parkeringsplatser kan byggas i södra delen av Skonaren ifall ytterligare parkeringsbehov uppstår. Gestaltningen är speciellt viktig så att detta hus blir estetiskt tilltalande i sin miljö. Inom området finns idag två transformatorstationer och dessa kommer att flyttas till ett område utlagt mot Järnvägsgränd/gatan.

<u>Kvarteren Briggen och Barkassen samt övrig kvartersmark öster om Järnvägsgränd/gatan</u>

De byggnader som är angivna som intresse för kulturmiljövård i kvarteret Briggen får var kvar med planbestämmelsen k_1 som innebär en varsamhetsbestämmelse.

Korsningen Strandgatan/Krukmakargatan. Hotell med tobaksaffär i bottenvåningen

För framtiden är det viktigt att bevara karaktären av 1800-talets träarkitektur på de befintliga k_1 husens exteriörer.

Taklutningarna på sadeltaken har stor betydelse för den ursprungliga utformningen. Vid framtida byte av taktäckning bör lämpligt material användas som falsad plåt, pannplåt eller lertegel. Kulör på fasadpanel, snickeridetaljer, dörrar och fönsterbågar har stor betydelse för den äldre trähus-arkitekturens karaktär och vid ändring av befintliga byggnader skall samråd ske med stadsarkitekten eller motsvarande.

Ny bebyggelse kommer att placeras i fastighetsgräns mot Järnvägsgatan med högst fyra våningar. Bostäder samt centrumfunktioner får förekomma samt handel koncentrerad till bottenvåningen.

Kostern 1
Ny bebyggelse placeras enligt illustration mot Järnvägsgatan med parkeringar på norra delen av fastigheten. Föreslagen markanvändning är handel och/eller centrumfunktion i fyra våningar.

Del av kvarteret Jullen
Den del av Fastlandet 2:66 som ligger inom kvarteret Jullen ingår i mark för huvudgata. Området är avsatt för underjordiska ledningar.

Fastigheten Tingshuset 3
I gällande plan är markanvändningen allmänt ändamål för fastigheten. För att Tingshuset ska kunna användas för andra ändamål än statlig eller kommunal verksamhet (kommunalt eller statligt huvudmannaskap) har fastigheten tagits med i planändringen. Tingshuset uppfördes 1902-1905 för Ångermanlands södra domsaga efter tävlingsritningar av Stockholmsarkitekterna Frits Ullrich och Eduard Hallquisth. Byggnaden är ett typiskt exempel på det tidiga 1900-talets jugendarkitektur, trots senare tiders om- och tillbyggnader. Planbestämmelsen Q införs som innebär att användningen anpassas till bebyggelsens kulturvärden. Bestämmelsen litet q införs också vilket innebär att befintlig extriör bevaras samt att rivning av byggnaden inte tillåts.

Gator och trafik

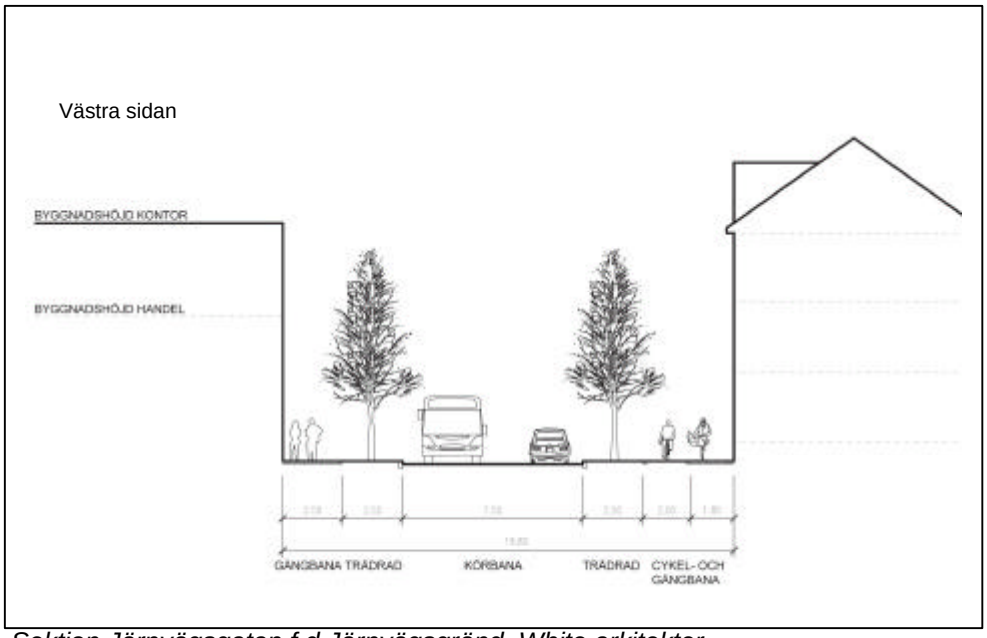
Gatunät

Ådalsbanans färdigställande kommer att ställa nya krav på gatunätet. En planskild korsning med en vägport under järnvägen samt delvis ny sträckning av Bonsjöleden med två nya cirkulationsplatser innebär förändringar av trafikflödet och gestaltningen av gaturummen.

Syftet med vägportens placering är bland annat att tillskapa en rimlig lutning för vägportens östra ramp. Syftet har även varit att lägga en god grund för Kronholmens framtida tillväxt och där

har hänsyn tagits till Kronholmens riksintresse för rutnätet och intresset för kulturmiljö. Den planerade strukturen innebär en förstärkning av riksintresset där man bl.a. åter lyfter fram rutnätsmönstret på Kronholmen med raka gator och kvartersindelningar.

I och med vägportens placering så kommer Bondsjöleden att få en ny sträckning på järnvägens västra och östra sida. För Bondsjöledens västra sida kommer gatan att flyttas norrut för att på den östra sidan sedan landa på fastigheten Slupen 4 samt Fastlandet 2:76 med en cirkulationsplats. Stationsgatan kommer att upphöra och Järnvägsgränd blir den huvudgata som ansluter till befintlig cirkulationsplats vid resecentrum. Järnvägsgränd byter namn till Järnvägsgatan genom planändringen. Järnvägsgränd kallas för enkelhet skull Järnvägsgatan i planhandlingarna.

Sektion Järnvägsgatan f d Järnvägsgränd, White arkitekter

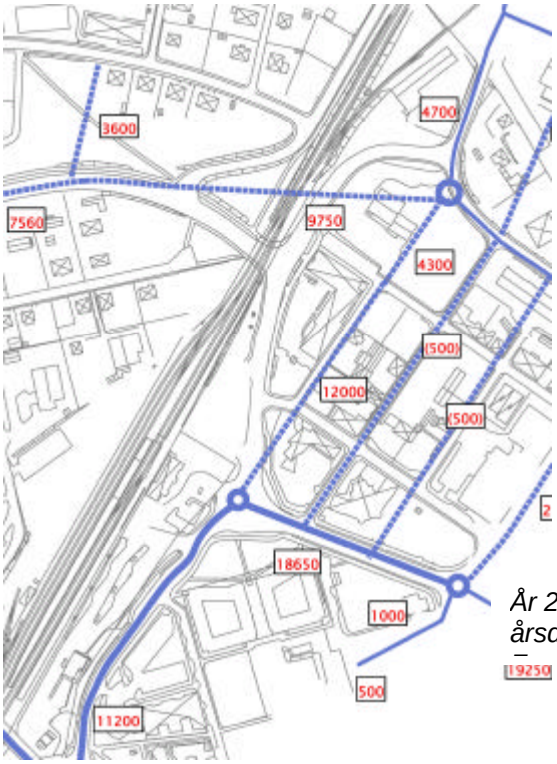
Ett flertal lösningar har utretts för den nya anslutningsgatan på den västra sidan av järnvägen för att tillskapa en ny anslutning från Bondsjöleden till Ängsvägen eftersom Brännerigatan inte kan vara kvar på grund av Bondsjöledens nya sträckning med tillhörande vägport och tråg.

I samrådsskedet framkom massiv kritik på det förslag till anslutning som presenterades i planförslaget. Ytterligare utredningar behövs för att klara ut hur anslutningen från Bondsjöleden till Murberget och Änget ska lösas. Anslutningsvägen behöver vara klar från och med oktober 2008 då Banverket planerar att stänga av Brännerigatan mellan Bondsjöleden och Ängsvägen. På grund av detta och den tidsbrist detta för med sig ligger förslaget vid kvarteret Klubban kvar och kan byggas som en preliminär lösning och ett

nytt planarbete ska påbörjas för att se över anslutningar och trafikflödena i området.

Nuvarande flöden på Stationsgatan/Bondsjöleden är höga eftersom det är en av infartslederna till Härnösands centrum. Gjorda undersökningar från 2002 för Härnösands tätort uppmättes under ett vardagsdygn på Stationsgatan 8400 bilar samt på Bondsjöleden 6600 bilar.

Trafiknätsplanen visar att Norra Ringvägen/Murbergsvägen ner mot Varvsallén trafikeras av 6000 bilar under ett vardagsdygn. Eftersom järnvägsöverfarten vid Norra Ringvägen stängs så kommer den nuvarande trafikmängden från Murbergstaden att ledas ner mot Bondsjöleden

År 2018 årsdygnstrafik

Utförda undersökningar gjorda av WSP av planområdets framtida biltrafik visar att trafikökningen till följd av planerad utbyggnad av bostäder, handel och kontor är liten i förhållande till den trafik som idag trafikerar huvudgatunätet i området.

Järnvägsgatan kommer att få trafikflöden på ca 12000 fordon per dygn. I praktiken innebär byggande av ny vägport under järnvägen en trafikminskning på Järnvägsgatan och Bondsjöleden och en ökning på Järnvägsgatan söder om cirkulationsplatsen vid Resecentrum. Anledningen till detta är att sträckan mellan korsningen Bondsjöleden/Kaptensgatan och Nybron blir längre vid ombyggnad, vilket enligt trafiksimuleringsmodellen ger indikationer på att bilisterna istället kommer att prioritera infarten från E4:an vid

Järnvägsgatan istället, om de har centrum som målpunkt. Även Hamnleden norr om Djuphamnsvägen får en trafikökning då porten under järnvägen byggs.

Kapaciteten på gator och korsningar inom planområdet kommer att ligga under belastningsgraden 0,5. Detta innebär att risken för köer och fördröjningar till följd av kö eller nedsatt hastighet är liten.

Bondsjöleden och Järnvägsgatan markeras som huvudgata i planen och de övriga gatorna som lokalgator. Cirkulationsplatserna kommer att utformas med enkla körfält.

För att minska trafiken vid Hotell Royal och för att underlätta varutransporter för färgaffären i kvarteret Barkassen stängs Strandgatans anslutning mot Järnvägsgatan av. Även anslutningen till Holmgatan stängs för in- och utfart vilket medför säkrare gång- och cykelväg längs Järnvägsgatan. Fastigheten Briggen 4 har kvar sin utfart mot Järnvägsgatan eftersom utfarten från den fastigheten är svår att lösa på annat sätt.

Bondsjöleden och Järnvägsgatan kommer att förses med allér för att förstärka intrycket av entré och huvudstråk till staden samt kopplingen till Nybrogatan. Träd på båda sidor om gatan synliggör stadskaraktären tydligare ifall inte husen byggs.

Gång- och cykel

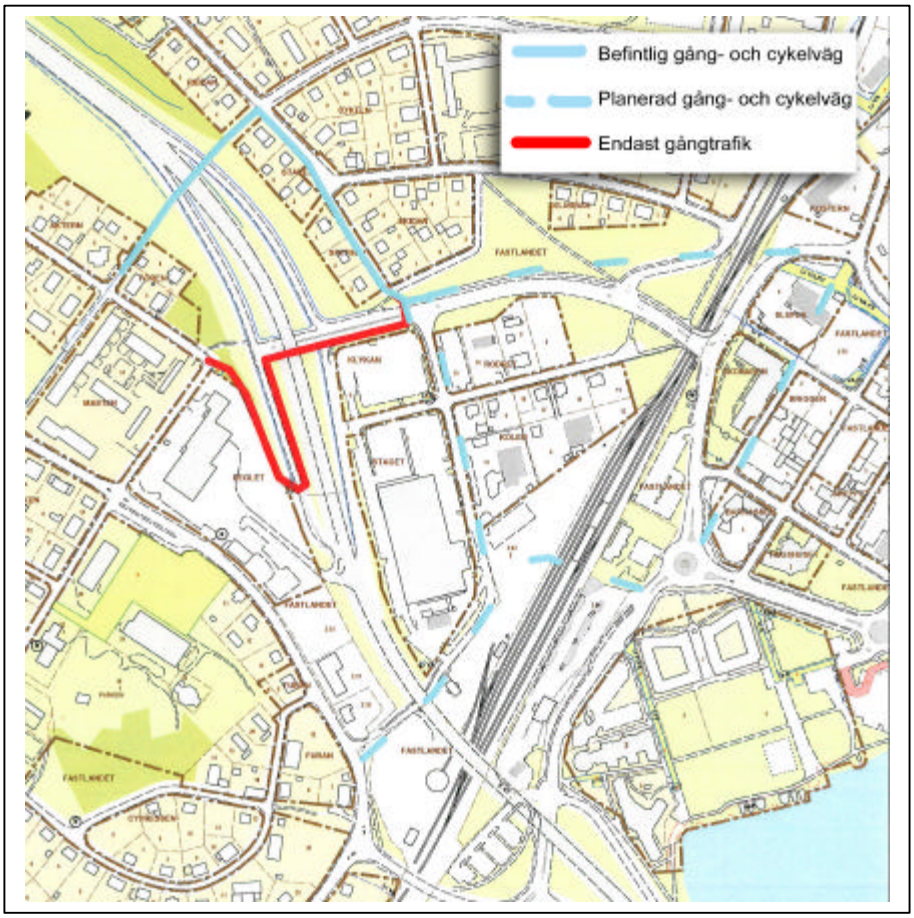
I Härnösands kommuns gång- och cykelplan redovisas ett övergripande lokalt gång- och cykelnät som kompletterar den illustration som hör till detaljplanen. För gång- och cykeltrafikanter kommer en gång- och cykelbana att finnas vid Bondsjöledens norra sida samt vid Järnvägsgatans östra sida av den nya sträckningen.

Från Murbergstaden kommer en gång- och cykelväg att

- ledas ner i vägportens norra sida där gång- och cykelvägen finns placerad på en högre nivå än vägtrafiken. Gång- och cykelvägen fortsätter vidare mot Järnvägsgatan och kopplas därefter ihop med den befintliga gång- och cykelvägen på Nybrogatan.

- finnas invid järnvägsspårets västra sida. Gång- och cykelvägen som kommer från Murbergsstaden leds över vägporten och vidare parallellt med järnvägsspåret. Den ansluts därefter till gång- och cykeltunneln invid resecentrumet. Gång- och cykelvägen ska sedan ansluta till Kaptensgatans fortsatta sträckning söderut..

Ingen cykelväg anläggs öster om cirkulationsplatsen vid Kaptensgatan eftersom anslutningen mot Bondsjöstaden inte kan lösas på ett trafiksäkert sätt. Däremot kan en gångväg anläggas som ansluter till den befintliga gångvägen, se röd markering på nedan illustration. För boende väster om E4 är en säkrare cykelväg på befintlig GC-väg vid Västra Ringvägen, med bro över E4 vidare ner längs Ängsvägen och Godsbäcksgatan. Alternativet är att från området väster om E4 ta sig via södra delen av Kaptensgatan, antigen upp mot handelsområdet eller via nya gång- och cykeltunneln upp längs nya Järnvägsgatan.

Ambitionen med de nu planerade GC-vägarna är att stadens invånare skall kunna gå och cykla till sina färdmål på attraktiva och trafiksäkra GC-stråk. Detta gynnar miljön i staden och främjar folkhälsan samt överensstämmer med miljömålet ”god bebyggd miljö”.

När det gäller GC-vägen från resecentrum norrut utmed järnvägens västra sida, se detaljplanen för kvarteren Rodret och Kölen.

Järnväg

Området gränsar till spårområdet och Härnösands resecentrum. Idag är trafiktätheten på Ådalsbanan begränsad, vilket ger små bullerstörningar. Med en fullt utbyggd Ådalsbana

kommer järnvägstrafiken att påverka de centrala delarna av Härnösand, och därmed också planområdet, betydligt mer än idag. Trafikprognosen för 2015 är ca 50 tåg per dygn varav knappt hälften utgörs av godståg.

I samband med upprustningen av Ådalsbanan genomför Banverket bullerskyddsåtgärder med ambitionsnivå för bostäder på 45 dBA maximal ljudnivå inomhus i sovrum och 65 dBA ekvivalent ljudnivå utomhus. Vid ekvivalent ljudnivå utomhus över 60 dBA utreds behov av skyddad uteplats. Åtgärdsnivån för vibrationer är 1 mm/s vägd RMS.

Vid ny- och ombyggnad av bostäder och annan bebyggelse ansvarar exploatören för att vidta erforderliga skyddsåtgärder för buller och vibrationer.

Järnvägstrafiken innebär också risk för hälsa och säkerhet i och med transport av farligt gods på järnvägen.

I den översiktliga riskvärderingen avseende byggande i närheten av järnvägen har ett antal olyckor identifierats som kan påverka det aktuella planområdet. Frekvensen av identifierade olyckor bedöms dock vara så låg att de kan accepteras med den ökade trafiken då Ådalsbanan är utbyggd. Det har verifierats att de planerade skyddsavstånden mellan järnvägen och byggnader ger ett tillräckligt skydd.

I nuläget är otillåtna passager över järnvägsområdet, sk spårspring, relativt vanligt inom Härnösands tätort. Detta kan föranleda olyckor där människor kan skadas allvarligt. Spårspring kan förebyggas med stängsel längs med järnvägen. Åtgärden medför att järnvägens barriäreffekt ökar betydligt längs sträckan för dem som avser att korsa järnvägen till fots. Detta är en önskad effekt då passage av järnvägen på otillåtna platser inte bara är förbjudet utan även innebär en stor risk

Kollektivtrafik

Bondsjöledens busshållplatser som finns väster om korsningen Bondsjöleden/Kaptensgatan kommer att finnas kvar. Dessa kommer att åtgärdas med en bussficka med tillhörande väderskydd.

En bussficka i vardera riktningen på Järnvägsgatan kommer att finnas om behov av detta uppstår. Dessa fickor redovisas inte på plankartan utan utrymme kommer att tillskapas i alléområdena.

Parkering

Parkeringsbehovet är svårt att bedöma då det är beroende av vilken typ av handel som etablerar sig i området liksom kontor och bostäder. I framtiden kommer kanske resecentrum också

ha behov av fler parkeringsplatser beroende på att fler kommer att nyttja tåget istället för bilen för pendlingstrafik utanför kommunen. Parkeringsplatser kommer i största utsträckning att placeras mot järnvägen utom i kvarteret Kostern där parkeringsplatserna placeras längst norrut på fastigheten.

Parkeringen nedan är för maxalternativet med stor andel kontor. Om det istället blir handel löses parkeringen på respektive fastighet (1 800 kvm handel) med parkeringsplatser för markparkering. Delar av p-huset behövs till bostadsparkering (ca 40 platser) och övriga kan nyttjas för besöksparkering samt till viss handel/kontor i bottenvåningarna utmed Järnvägsgränd.

P-hus ca 240 pl (120pl för kontor, 40 pl för bostäder och för handel ca 80 pl
Bostäder ca 100 pl (markparkering)
Kontor (ca 230 pl markparkering)
Restaurang/hotell ca 20 pl
Järnvägsstationen ca 110 pl

Det är också tänkt att det ska finnas viss angöringsparkering utmed Järnvägsgränd/gatan hörande till handeln i bottenvåningarna.

P-tal:
Kontor 16 pl/1000 kvm
Handel 40 pl/ 1000 kvm
Bostäder 1,5 pl/ bostadsenhet

Varumottag

Varumottagning för verksamheter i kvarteren Slupen och Skonaren sker över u-området mellan fastigheterna. För byggrätten på södra delen av Skonaren sker varumottagningen in på fastigheten i förlängningen av Strandgatan. Varumottagningen för restaurangen i kvarteret Briggen sker från Strandgatan liksom för färgaffären i kvarteret Barkassen.

Utfart

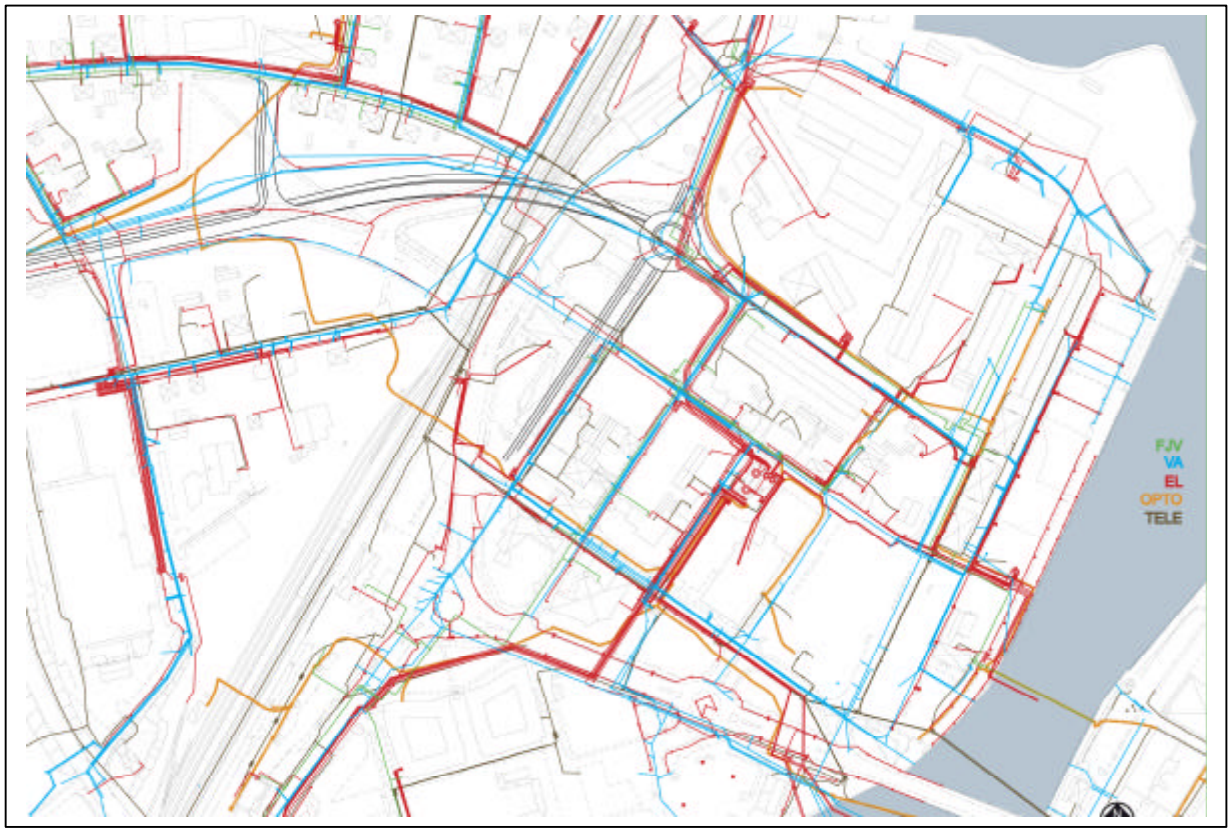
Utfartsförbud är utlagt längs Järnvägsgatan och södra delen av Bondsjöleden med undantag för varumottagning, se ovan. Undantag har också gjort för Briggen 4 som har kvar sin utfart mot Järnvägsgränd. Utfart för Hotell och restaurant Royal sker mot Strandgatan, övriga utfarter, se illustration.

Farligt gods

Idag transporteras enbart mindre mängder farligt gods genom Härnösand. I och med utbyggnaden av Ådalsbanan uppsattas transporterade mängder öka. En riskbedömning avseende farligt gods på järnväg har genomförts för föreslagen bebyggelse inom detaljplaneområdet och den verifierar föreslagna skyddsavstånd mellan järnvägen och byggnader.

Teknisk försörjning

Allmänt så innebär vägportens- och cirkulationsplatsens placering att stora delar av den tekniska försörjningen som Hemab samt Telia Sonera har under marken kommer att påverkas. Området utgör en viktig knutpunkt där anslutningar finns inom varje tekniskt område och som försörjer staden.

Befintliga ledningar
White arkitekter

El

Omläggningen av elförsörjningen utgör inte några större komplikationer. Elkabeln kommer att flyttas till det u-område som tillskapas i detaljplanen strax norr om den föreslagna cirkulationsplatsen vid Järnvägsgränd/gatan.

Tele

Telia Soneras tele-ledningar som ligger förlagda i Bondsjöledens sträckning kommer också att behöva läggas om. Samlokalisering med övrig teknisk infrastruktur kommer att ske i möjligaste mån.

Vatten- och avlopp

Dagvatten är det vatten som rinner från tak, vägar och andra hårdgjorda ytor. I miljöbalken betraktas dagvatten som avloppsvatten.

Den översiktliga geotekniska undersökningen som Ramböll i Sundsvall har utfört på planområdet visar att lokalt omhändertagande av dagvatten kan vara komplicerat att utföra därför att

jordartens karaktär är täta. Dagvattenhanteringen i området måste utgå ifrån de lokala förutsättningarna. Detta medför t.ex. att olika former av våtmarkslösningar inte kan bli aktuella p.g.a. utrymmesbrist, hög grundvattennivå likaväl som infiltration inte är tillämpbar på grund av de kringliggande jordarnas täta karaktär (jordarna i området består främst av lera och silt). Dagvatten leds i dagsläget från planområdet via en separat dagvattenledning till recipienten Norra Sundet.

Dagvatten och en del ytvatten kommer att behöva pumpas upp vid vägporten eftersom porten ligger under grundvattennivån. Vattnet kommer att ledas till den dagvattenkulvert som läggs norr om Bondsjöleden.

Utifrån de lokala förutsättningarna är en möjlig lösning att dagvattnet hanteras i en skelettjord. Med skelettjord har man möjlighet att skapa bättre förutsättningar för rotsystemens utveckling, Under den ”normala” planteringsytan skapar man en extra tilväxtzon för rotsystemen. Skelettjorden är uppbyggd av ensartad makadam under de hårdjorda ytorna i området såsom parkeringsytor och trottoarer. Dagvattnet infiltrerar till skelettjorden genom vattengenomsläpplig asfalt och infiltrationsytor i ikringliggande diken m.m. Skelettjorden fungerar därmed som ett vattenmagasin vid kraftig nederbörd, varvid en utjämnat dagvattenflöde kan dräneras ut från området under en längre tidsrymd. Genom infiltreringen elimineras risken för igensättningar av skelettjorden. Infiltreringen medför dessutom att partiklar som eventuellt innehåller miljöfarliga ämnen fastläggs varvid fortsatt spridning minimeras. Dräneringsvattnet leds därefter till recipienten.

I direkt anslutning till kanten för tråget till vägporten finns en kulverterad bäck som ingår i dagvattensystemet. Den kommer att beröras eftersom den ligger i direkt anslutning till tråget och flyttas därför ca 10 meter norrut från Bondsjöleden. Även öster om vägporten måste va-ledningar flyttas. Områden för ledningar har lagts ut på fastigheterna Kostern 1, Fastlandet 2:66, sydost om cirkulationsplatsen vid Järnvägsgatan på Fastlandet 2:76, inom kvarteren Slupen och Skonaren samt inom Fastlandet 2:85 och 2:11.

Grundvattenytan ligger på ca 0,8 -1,3 meter under markytan. Grundvattnet strömmar i ostlig riktning, och påverkas av havsnivåns variationer. De klimatförändringar som förutspås skulle kunna innebära höjda grundvattennivåer.

Andelen hårdgjorda ytor ökar vilket ger större dagvattenbildning och mindre grundvattenbildning. Detta ger en ökad belastning på ledningssystemet nedströms.

Fjärrvärme

Fjärrvärmeledningarna kommer att ligga i vägporten och ledas till det u-område i detaljplanen som är tänkt att samla alla tekniska ledningar.

Optokabel

Ny sträckning för fjärrvärme ligger norr om cirkulationsplatsen i kvarteret Jullen. Även ett område sydost om cirkulationsplatsen är avsatt för fjärrvärmeledningar och en ny ventlikammare.

Störningar

Ljud/buller

De främsta källorna till buller inom detaljplaneområdet är väg- och järnvägstrafik. I anslutning till detaljplaneområdet ligger flera mindre affärer och verksamheter som bedöms medföra störande buller i ringa omfattning. Vid Härnösands djuphamn, som ligger ca 200 m norr om detaljplaneområdet, förekommer tidvis bullrande verksamhet.

Idag är trafiktätheten på Ådalsbanan begränsad, vilket ger små bullerstörningar. Med en fullt utbyggd Ådalsbana kommer järnvägstrafiken att påverka de centrala delarna av Härnösand, och därmed också planområdet, betydligt mer än idag.

Omfattningen av vägtrafiken genom området beräknas inte förändras i någon större omfattning. Däremot kommer föreslagen ombyggnad av Bondsjöleden och Järnvägsgränd att medföra förändrade ljudnivåer för närliggande bostäder.

Två bullerutredningar har genomförts för detaljplaneområdet. Den ena, som genomförts av ÅF-Ingemansson avser buller från järnvägstrafik. Den andra, som genomförts av WSP, avser buller från vägtrafik. I MKB redovisas riktvärden och en sammanfattning av beräkningsresultaten samt slutsatser om konsekvenser. Där ges också en teknisk bakgrund.

Buller från järnvägen kommer att påverka detaljplaneområdet. Planalternativet med centrumbebyggelse väster om Järnvägsgatan ger lägre ljudnivåer för befintliga bostäder än nollalternativet eftersom dessa byggnader skärmar buller från järnvägen. Om föreslagen centrumbebyggelsen inte byggs får befintliga och planerade bostäder ljudnivåer över 55 dBA ekvivalent ljudnivå från järnvägstrafik och därmed måste skyddsåtgärder vidtas.

Vid föreslagna handels- och kontorsbyggnader beräknas maximal ljudnivå vid fasad mot järnvägen bli 86 dBA. Vid nybyggnad av kontorslokaler ska riktvärdet för tyst arbetsmiljö inomhus, 60 dBA maximal ljudnivå och 40 dBA ekvivalent ljudnivå, eftersträvas.

Buller från vägtrafik på Bondsjöleden blir enligt planförslaget något lägre än i nollalternativet i och med att vägen sänks. En bostad, Spetsen 3, beräknas dock få ljudnivåer över 55 dBA ekvivalent ljudnivå utomhus och därmed måste skyddsåtgärder vidtas.

I planförslaget övertar Järnvägsgatan (f.d. Järnvägsgränd) Stationsgatans funktion och trafikflöde. Bullernivån vid befintliga bostäder efter Järnvägsgatan kommer därmed att öka med ca 10 dBA. Alla befintliga och nya bostadshus beräknas få ekvivalenta ljudnivåer utomhus över 55 dBA från vägtrafiken. För bostaden närmast gatan på fastigheten Briggen 4 beräknas ekvivalent ljudnivå utomhus bli 66 dBA.

Vid nybyggnad av bostäder gäller riktvärden enligt nationella riktvärden för trafikbuller och Boverkets allmänna råd. I och med att ljudnivån från vägtrafiken (och i förekommande fall även från järnvägen) beräknas överstiga riktvärden för ekvivalent och maximal ljudnivå utomhus behöver tyst sida anordnas. Minst hälften av bostadsrummen, och uteplatsen, skall vara vända mot tyst sida. Med illustrerad utformning av nya bostadshus erhålls ljuddämpad sida mot innergårdar och riktvärden för tyst sida erhålls.

För befintliga bostäder på Spetsen 3 och Briggen 4 ska skyddsåtgärder för inomhusmiljö vidtas på grund av höga bullernivåer. Även skyddsåtgärder för utomhusmiljön bör övervägas.

Om buller från väg och järnväg slås samman överskrider ekvivalent ljudnivå utomhus riktvärdet för väsentlig ombyggnad av väg även vid Briggen 5. Det finns dock inga fastställda åtgärdsnivåer för sammanslagen ljudnivå mellan väg och järnväg för befintliga bostäder, varför det är tveksamt om skyddsåtgärder måste vidtas”.

Vibrationer

En översiktlig vibrationsutredning för detaljplaneområdet har genomförts. I MKB redovisas en sammanfattning av bedömningsgrunder, mät- och beräkningsresultat samt slutsatser om konsekvenser. Där ges även en teknisk bakgrund.

Vibrationer från tågtrafiken bedöms bli relativt låga inom planområdet. Vibrationsnivåer i befintliga bostäder inom planområdet bedöms inte överskrida 0,6 mm/s vägd RMS.

Vibrationsnivåer från vägtrafiken i planalternativet bedöms inte förändras nämnvärt i förhållande till nollalternativet. Däremot

kommer antalet störningstillfällen för boende efter Järnvägsgatan att öka med ökad trafikering.

Det finns inte några av riksdagen fastställda riktvärden för vibrationer från trafik. Däremot finns en svensk standard, SS 460 48 61 ”Vibration och stöt - Mätning och riktvärden för bedömning av komfort i byggnader”, som innehåller riktvärden för störningsmått. Enligt standarden ligger känseltröskeln för komfortvibrationer på 0,2 mm/s vägd RMS. Få människor störs av vibrationer på 0,4 mm/s vägd RMS medan nästan alla störs vid nivåer på 1 mm/s vägd RMS.

Vid nybyggnad av bostadshus bör därmed ambitionsnivån vara att vibrationsnivåerna ska underskrida 0,4 mm/s vägd RMS. För att uppnå detta behöver nya bostadsbyggnader grundläggas ner till fast mark.

Vibrationer i befintliga bostäder beaktas endast i samband med väsentlig ombyggnad eller nybyggnad av järnväg. I samband med upprustningen av Ådalsbanan övervägs åtgärder för bostäder med vibrationsnivåer över 1,0 mm/s vägd RMS. Några vibrationsåtgärder för befintliga bostäder är därmed inte aktuella.

Luftmätningar

Utförda mätningar har utförts av WSP med hjälp av SMHIs nomogrammetod. För Härnösand finns en bakgrundshalt för partiklar och kvävedioxid, till detta så har man sammanräknat den ökning trafikmängden ger för respektive gata och fått ett värde.

Sammanfattningsvis så beror halten av föroreningar i gaturummet mycket på hur det är utformat. Ett gaturum med en snäv gatusektion ger en högre i förhållande till ett gaturum som är mera generöst tilltaget.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Genomförandetid

Planens genomförandetid är 10 år från det datum planen vunnit laga kraft.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Upprättandet av denna detaljplan har utförts av Härnösands kommun, bygg och miljö i samarbete med Banverket Projekt Ådalsbanan.

MEDVERKANDE KONSULTER

White Arkitekter AB , WSP, Ramböll, ÅF-Ingemansson och Metron Miljökonsult samt Brandskyddslaget.

Härnösand 2008-05-23

Birgitta Westerlind
Bygg- och Miljöchef

Ewa Fällgren
Planingenjör

REVIDERING

Efter utställningen har detaljplanen reviderats på följande sätt.

1. På plankartan har bestämmelsen LOKALGATA ändrats till PARK [LOKALGATA] för område mellan Bondsjöleden och Ängsvägen.

2. PARK [LOKALGATA] med texten ”Anlagd park, dessförinnan lokaltrafik fram till halva genomförandetidens utgång” har lagts till i bestämmelserna.

3. På plankartan har texten ”Ny bostadsbebyggelse ska utformas så att komfortvibrationer inomhus i bostadsrum inte överstiger 0,4 mm/s vägd RMS, Ny bostadsbebyggelse grundläggs ner till fast mark” införts.

4. I planbestämmelserna under rubriken Generella bestämmelser har stycket om trafikbuller ändrats till ”Trafikbuller ska inte överskrida 45 dBA ekvivalent ljudnivå vid fasader som vetter mot tyst sida. Minst hälften av bostadsrummen, liksom uteplats, ska vara vänd mot tyst sida”.

5. Dubbel allérad på norra sidan om Bondsjöleden har ändrats till enkel allérad.

6. I planbestämmelserna under rubriken Administrativa bestämmelser har texten ”Bygglov för föreslagen markanvändning beviljas endast om undersökningar och åtgärder vidtagits till en nivå i enlighet med naturvårdsverkets generella riktlinjer. Parametrarna för fisk, grönsaker och grundvatten i de generella riktlinjerna är dock undantagna inom planområdet” ändrats till ”Bygglov ska inte ges till åtgärder som innebär en väsentlig ändring av markens användning förrän markförorening har avhjälpts, se planbeskrivning, förorenad mark”. Den tidigare texten kan dock gälla som stöd för den nu införda bestämmelsen.

7. En mindre revidering av plangräns för att länka mot detaljplan för kv Rodret m fl har skett.

8. Inom område PHC har beteckningen ”mark får inte bebyggas” (prickmark) tagits bort eftersom bestämmelsen p_3 redan reglerar avståndet mellan bebyggelse och järnväg.

9. I planbeskrivningen sista i stycket om *Störningar Ljud/buller* har följande lagts till: ”För befintliga bostäder på Spetsen 3 och Briggen 4 ska skyddsåtgärder för inomhusmiljö vidtas på grund av höga bullernivåer. Även skyddsåtgärder för utomhusmiljön bör övervägas. Om buller från väg och järnväg slås samman överskrider ekvivalent ljudnivå utomhus riktvärdet för väsentlig ombyggnad av väg även vid Briggen 5. Det finns dock inga fastställda åtgärdsnivåer för sammanslagen ljudnivå mellan väg och järnväg för befintliga bostäder, varför det är tveksamt om skyddsåtgärder måste vidtas”.

10. I kvartersgräns mot område för järnvägstrafik har beteckning för stängsel satts in samt bestämmelsen för stängsel flyttats från Generella bestämmelser till Markens anordnande, utfart, stängsel.

11. I planbeskrivningen under rubriken Järnväg sista stycket efter meningen som börjar ”Spårspring kan förebyggas”….läggs följande text till:. *Åtgärden medför att järnvägens barriäreffekt ökar betydligt längs sträckan för dem som avser att korsa järnvägen till fots. Detta är en önskad effekt då passage av järnvägen på otillåtna platser inte bara är förbjudet utan även innebär en stor risk.*

12. Ny beteckning (p4) införs i kvarteren HC och PHC närmast järnvägen med bestämmelsetexten ”Parkering får anläggas med ett minsta avstånd från mitten av närmaste järnvägsspår om 15 meter”.

Härnösand 2008-05-30

Birgitta Westerlind
Bygg- och miljöchef

Ewa Fällgren
Planingenjör

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-09-22

Dnr
KS/2021-000371

Tillväxtavdelning
Cecilia Onselius, 070 340 15 23
cecilia.onselius@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Höga Kustens besöksnäringsstrategi

Förslag till beslut

Tillväxtavdelningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att kommunen ställer sig bakom ” En nivå till mot 2030 - Höga Kustens besöksnäringsstrategi” i enlighet med bifogad skrivelse.

Beskrivning av ärendet

Höga Kusten Destinationsutveckling AB har sedan 2014 i uppdrag av sina ägarkommuner, Härnösand, Kramfors, Sollefteå och Örnsköldsvik, att arbeta för att utveckla besöksnäringen i Höga Kusten strategiskt, långsiktigt och hållbart med målsättningen att bidra till att skapa 800 nya jobb fram till 2025.

Bakgrund

Vid bolagets bildande antog styrelsen i Höga Kusten Destinationsutveckling en strategi för bolagets arbete för åren 2014-2016. Den följdes sedan av en ny strategi för åren 2017-2020. Under 2021 har en ny besöksnäringsstrategi för Höga Kusten tagits fram. För att utveckla en destination krävs samverkan, förståelse och engagemang mellan flera olika intressenter. En tydlig och gemensam vision och struktur är grundläggande för ett långsiktigt hållbart destinationsutvecklingsarbete.
Strategin är framtagen genom en bred process där intressenter från hela besöksnäringssystemet deltagit. Ett stort antal workshops hölls under vintern 2020/2021 i större och mindre grupperingar för att diskutera Höga Kustens tillgångar tillsammans med trender inom besöksnäringen och en analys av omvärldens krav. Det har resulterat i vision, mål och strategiska utvecklingsområden för att ta Höga Kusten till nästa nivå. Höga Kusten Destinationsutveckling har lett arbetet och Kairos Future har bistått med processledning och framtidsanalys. Strategin är fastställd av styrelsen för Höga Kusten Destinationsutveckling AB.

En nivå till mot 2030 - Höga Kustens besöksnäringsstrategi

I visionen fastslås att Höga Kusten alltid ska sträva efter en nivå till och att Höga Kusten ska bli en plats dit allt fler längtar – både som besökare och boende. För att precisera ambitionerna har det tagits fram några kvantitativa

mål som kommer hjälpa till att kontinuerligt kunna se om man är på väg mot rätt håll, mot visionen. Höga Kustens strategi mot 2030 är direkt kopplad till flera av de 17 globala målen i Agenda 2030, med särskilt fokus på mål 8, mål 11, mål 12 och mål 13. Målsättningarna är att 2030 har turismens omsättning fördubblats, är besöksnäringen koldioxidneutral, är lokalborna besöksnäringens främsta företrädare samt att 2030 betraktas Höga Kusten som internationell toppklass.
Utifrån omvärldens utmaningar, Höga Kustens egna styrkor och svagheter samt visionen och målen har fem strategiska områden med tillhörande delstrategier identifierats. Dessa är:

A. Öka attraktionskraften
1. Lägereldsorienterad produktutveckling och innovation
2. Öka investeringsgraden och locka fler investerare

B. Stärk systemet
3. Fördjupad samverkan
4. Förenkla och underlätta företagande och entreprenörskap

C. Lyft kommunikationen
5. Stärk platsvarumärket
6. Bygg personliga kundrelationer
7. Smart digitalisering

D. Hellre hållbart
8. Hållbarhet i allt
9. Fler besökare under hela året

E. Turistanpassa tillgängligheten
10. Utveckla infrastruktur och öka tillgängligheten

Socialt perspektiv

Ingen negativ påverkan

Ekologiskt perspektiv

Ingen negativ påverkan

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ingen negativ påverkan

Beslutsunderlag

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Cecilia Onselius
Verksamhetsutvecklare

Bilagor

Strategi 2030 för Höga Kusten

En nivå till mot 2030

HÖGA KUSTENS
BESÖKSNÄRINGSSTRATEGI
2021-08-18

HÖGA KUSTEN

THE HIGH COAST OF SWEDEN

Established 10,000 *years ago*

En strategi för besöksnäringen i Höga Kusten mot 2030.

- alltid med sikte på en nivå till.

Under 2021 har en ny besöksnäringsstrategi för Höga Kusten tagits fram. För att utveckla en destination krävs samverkan, förståelse och engagemang mellan flera olika intressenter. En tydlig och gemensam vision och struktur är grundläggande för ett långsiktigt hållbart destinationsutvecklingsarbete. Men processen är ofta minst lika viktig som resultatet. Att mötas, stöta och blöta är en grund för att förstå förändringsbehovet, de olika perspektiven och sedan faktiskt också ta tag i planerna och få saker och ting att hända! Under denna process har Höga Kusten Destinationsutveckling hållit i trådarna och intressenter från offentligheten, näringsliv och besöksnäringsfrämjare har varit medverkande på olika sätt. Kairos Future har stöttat med framtidsanalys och processledning.

Strategin baseras på en analys av omvärldens krav men också såklart på det som är Höga Kustens tillgångar, och det som besöksnäringens aktörer och främjare brinner för. I dessa snabbrörliga och röriga tider är det viktigt att vara flexibel och snabbfotad i det korta perspektivet, men också att ha en gemensam bild av långsiktiga mål för att inte tappa fotfästet. Det här dokumentet beskriver vision och strategi mot 2030, samt analysen och processen som ledde fram till den färdiga strategin. På så vis kan även den som inte varit med från början följa tankegångar och slutsatser.

Och resultatet då? Vi har landat i att den ambition för marknads- och varumärkesarbetet som gjort Höga Kusten till en av Sveriges mest spännande destinationer – Alltid en nivå till – fungerar utmärkt väl att nu lyftas till att även användas som vision för hela destinationen mot 2030. Vi tycker vi är på rätt väg, därför är det inte en riktningsändring vi vill åt, utan ett fokus på att alltid sträva efter en nivå till. Vi är stolta men inte nöjda. Mot 2030 vill vi växla upp besöksnäringen rejält, en gång till! Och vi tänker bevara den lägereldskänsla vi identifierat som en viktig framgångsfaktor, både för oss som bor här och för dem som besöker oss. Genom vår vilja, mod och handlingskraft vill vi stimulera innovationslust och entreprenörsanda och alltid sträva efter en nivå till, steg för steg mot 2030. Vi siktar mot att dubblera omsättningen för besöksnäringen. Och vi siktar mot internationell toppklass!

Hälsningar besöksnäringen och dess främjare i Höga Kusten

HÖGA KUSTEN
VISION
ALLTID EN NIVÅ TILL
MISSION
En attraktiv, hållbar och tillgänglig plats dit allt fler längtar
MÅL 2030
FÖRDUBBLAD OMSÄTTNING
KOLDIOXIDNEUTRAL DESTINATION
LOKALA AMBASSADÖRER
INTERNATIONELL TOPPKLASS 2030
HUR
ÖKA ATTRAKTIONS-KRAFTEN
STÄRK SYSTEMET
LYFT KOMMUNIKA-TIONEN
HELLRE HÅLLBART
TURISTANPASSA TILLGÄNGLIG-HETEN
FÖRUTSÄTTNING
Bevara Lägereldskänslan

INNEHÅLL

Förord 5
FORTSÄTTNINGEN PÅ EN FANTASTISK RESA 5
OM LÄGERELDAR OCH KRAFTEN I ATT GÅ MOT SAMMA HÅLL 5

Omvärldsläget 6
VARJE RESA BÖRJAR MED SONDERING AV OMVÄRLDS- OCH UTGÅNGSLÄGET 6
En turbulent omvärld – men också lovande trender på sikt 6

Vår plats 8
EN PLATS SOM INGEN ANNAN 8
Ojämn säsongsbeläggning och viss obalans mellan varumärke och utbud 8
En ung destination med tillfälle att göra kloka vägval 8

Vår vision 9
VÅR VISION: ALLTID EN NIVÅ TILL – MOT 2030! 9
Visionsordlista 9

Mål 2030 10
MÄTBARA MÅL MOT 2030 10
Mål: 2030 har turismens omsättning i Höga Kusten fördubblats 10
Mål: 2030 är Höga Kusten en koldioxidneutral destination 10
Mål: 2030 är lokalborna besöksnäringens främsta företrädare 10
Mål: 2030 betraktas vi som internationell toppklass 10

Strategier 12
STRATEGIER MOT 2030 12
A. ÖKA ATTRAKTIONSKRAFTEN 12
1. Lägereldsorienterad produktutveckling och innovation 12
2. Öka investeringsgraden och locka fler investerare 12
B. STÄRK SYSTEMET 12
3. Fördjupad samverkan 12
4. Förenkla och underlätta företagande och entreprenörskap 13
C. LYFT KOMMUNIKATIONEN 13
5. Stärk platsvarumärket 13
6. Bygg personliga kundrelationer 13
7. Smart digitalisering 14
D. HELLRE HÅLLBART 14
8. Hållbarhet i allt 14
9. Fler besökare under hela året 15
E. TURISTANPASSA TILLGÄNGLIGHETEN 15
10. Öka tillgängligheten och utveckla infrastruktur 15

Målgrupp 16
PRIORITERAD MÅLGRUPP MOT 2030 16
Den aktiva naturälskaren 16

Slutord 17
TILL SIST: SÅ FÅR VI DET ATT HÄNDA – NEDBRYTNING PÅ ORGANISATIONSNIVÅ 17

APPENDIX A: SÅ HÄR GICK DET TILL – OM PROCESSEN 19
APPENDIX B: SWOT 23
APPENDIX C: KONSEKVENSANALYS 27

Fortsättningen på en fantastisk resa

De senaste 10 åren har Höga Kusten varit en av Sveriges snabbast växande destinationer, mellan 2010-2019 har antalet gästnätter ökat med 59%. För att utvecklingen de kommande 10 åren ska vara fortsatt gynnsam – och långsiktigt hållbar – har nu en strategisk inriktning för besöksnäringen mot 2030 tagits fram. Syftet med strategin och strategiprocessen är flerfaldigt. Då många aktörer berörs var det viktigt att under processen:

- Skapa *samsyn* runt *omvärldsförändringar*, strategiska *vägval*, samt framtida möjligheter och utmaningar.
- Samla besöksnäringen och dess främjare runt en *gemensam inriktning för framtiden.*

I ett system där ingen kan peka med hela handen är det viktigt att så många som möjligt vill dra åt samma håll.

Om lägereldar och kraften i att gå mot samma håll

Arbetet med att ta fram den strategiska planen har letts av Höga Kusten Destinationsutveckling men strategin omfattar hela destinationen Höga Kusten. Den beskriver alltså inte vad organisationen Höga Kusten Destinationsutveckling ska göra, utan vad destinationen som helhet vill åstadkomma. Strategin är till för att få så många som möjligt att dra åt samma håll. För att hålla riktningen över tid kommer lägereldar behöva tändas ofta för att samla destinationens många aktörer och påminna varandra om visionen, om varför den behövs, och för att gemensamt fira framgångar och finna lösningar för uppkomna utmaningar.

Höga Kusten Destinationsutvecklings roll är främst att samla berörda aktörer och hålla dessa lägereldar vid liv under resans gång. Att påminna om strategins riktning samt puffa och leda med det mandat som destinationsorganisationen har fått. Strategin ger därför stöd för beslutsfattandet i det dagliga arbetet hos Höga Kusten Destinationsutveckling och Höga Kusten Turism. Men det är inte bara besöksnäringen som berörs av den här strategin. Det finns stor potential i att använda besöksnäringen för att öka platsens attraktionskraft och motivera människor att vilja flytta till Höga Kusten – något som kommer vara en viktig fråga framåt!

Varje resa börjar med sondering av omvärlds- och utgångsläget

EN TURBULENT OMVÄRLD – MEN OCKSÅ LOVANDE TRENDER PÅ SIKT

När det här skrivs under 2021 befinner vi oss mitt i en global pandemi som slagit hårt mot besöksnäringen och mycket är osäkert i det korta perspektivet. Denna strategi ska dock gälla i många år och på lite längre sikt finns det en rad stabila trender som visar vägen. De flesta av dessa trender innebär möjligheter för Höga Kusten vars styrkor har potential att utvecklas med deras hjälp.

Arbetet med *långsiktig hållbarhet* blir en allt viktigare del av destinationsutvecklingsarbetet när klimatförändringarna kräver gemensamma krafttag och hållbarhetskraven på den växande turismen ökar. De ökade kraven på hållbarhet blir alltmer en hygienfaktor och företag som inte visar omsorg om klimatet och samhället riskerar att bli straffade av sina konsumenter och kunder. På många håll växer nu nya affärslösningar, system och kompetens inom nya energisystem, transport- och logistiksystem och cirkulär ekonomi fram och blir en naturlig del av en långsiktigt hållbar besöksnäring. Samtidigt som miljön står i fokus är det viktigt att företagen får förutsättningar att bli lönsamma (ekonomisk hållbarhet) och att människor får förutsättningar att bo och leva på platsen året runt (exempel på social hållbarhet).

En allt större del av konsumtionen läggs idag på upplevelser, och med växande erfarenhet *ökar också förväntningarna på dessa upplevelser.* Berättelser som engagerar, interaktiva upplevelser där man kan lära sig något nytt värderas högre än passiv underhållning även om detta inte ska tolkas som att människor inte längre har behov av att återhämta sig och blicka upp på himlen ibland. För att möta dessa ökande krav krävs en ständig utveckling av de erbjudanden man har och skapande av nya. Speciellt som konkurrensen ökar och det finns fler upplevelser att välja mellan än tidigare. Det unika och spektakulära är viktigt inte minst för den moderna ”marknadsföringen” som till stora delar sker när besökare väljer att dela med sig av sina upplevelser i sociala medier. Naturupplevelser trendar, och det estetiskt tilltalande blir allt viktigare. Vi kommer också fortsatt efterfråga upplevelser som för oss samman när vardagen ofta erbjuder en knapphet av kvalitetstid och djupare umgänge.

Konsumenttrender visar att en mer personligt anpassad köpprocess och individanpassade upplevelser kommer att bli mer vanligt i framtiden. Möjligheterna att samla in data ökar explosionsartat, och trots problematik med integritet så väljer vi ständigt att fortsätta dela med oss av vår personliga data för att få tillgång till tjänster som Facebook, Google och olika appar som förenklar och förhöjer vår vardag och våra liv. Mot 2030 kommer vi troligtvis se få, och stora, ägare av vår privata data. Som turistdestination får man förhålla sig till nya spelregler och samla in besöksdata på eget bevåg eller köpa/få tillgång till besöksdata av de stora aktörerna. *De som i framtiden äger konsumentdata blir vinnare i konkurrensen om konsumenten.*

Mot 2030 kommer vi se ett *ökat behov av klimatsmarta transportsätt* såsom tåg, eldrivna bilar och miljövänligare flyg. Bilen har vuxit som transportmedel under huvudsemestern på den skandinaviska marknaden de senaste åren. Under pandemiåret 2020 sågs bilen som ett coronatryggt färdmedel och hela 54% valde då att resa med bil på sin huvudsemester. Samtidigt sker en utveckling där bilen blir allt miljövänligare. Enligt beräkningar från det Internationella Energirådet (IEA) så förväntas försäljningen av elbilar globalt att öka med 24 procent varje år de kommande tolv åren. I Sverige uppskattar Handelskammaren att om 10 år så kommer vi ha 2,6 miljoner laddningsbara bilar på gatorna. Och den blir även allt mer självkörande, vilket kan göra den till ett attraktivt alternativ till buss som kollektivtrafikval på sträckor med färre resenärer. Utvecklingen inom vätgasdrivna flygplan och elflyg har också tagit stora kliv de senaste åren, vilket kan komma bidra till ett allt mer hållbart resande även i luften mot 2030.

Gränserna för vad som är *möjligt att automatisera* ritas hela tiden om. Detta gäller såväl **fysiska tjänster** – exempelvis incheckning, gräsklippning, dammsugning och självscanning – som **kognitiva tjänster** – exempelvis resebokning, e-handel och bankärenden. Maskiner kan lära sig själva genom att iaktta mänsklig interaktion – såväl i fysiska som i digitala arbetsflöden. Virtuella assistenter tar plats i kundservice i större utsträckning i form av chatbots och röstassistenter och stora delar av kundresan automatiseras, från beställning till betalning. Analyser av arbetsmarknaden och utsikterna för automation visar att mer än hälften av de arbetsuppgifter som finns i dagens jobb kan försvinna in i den ”automatiserade sektorn” mot 2030. Inom hotell och restaurangbranschen visar våra prognoser på en liknande utveckling, samtidigt som nya uppgifter kommer att tillkomma. Här finns också en potential för ökad lönsamhet för en bransch med traditionellt sett låga marginaler.

Under arbetet med strategin gjordes fördjupade konsekvensanalyser av dessa trender med många involverade aktörer och strategin bygger bland annat på de möjligheter och hot som identifierats ur Höga Kustens perspektiv. Mot 2030 gäller det också att ta höjd för osäkerheter på längre sikt. Det finns tecken i tiden som pekar på ett rörigt decennium, med politisk oro, globala konflikter, klimatförändringar med potentiella följdeffekter samt snabb teknisk utveckling med både möjligheter och risker.

Hur ser då Höga Kustens förutsättningar som destination ut under dessa omständigheter?

En plats som ingen annan

Höga Kustens främsta styrka är att det är en plats som ingen annan. Kombinationen av kustnära berg, skärgård, sjöar och skog i ett av Unesco utpekade naturvärldsarv går inte att finna någon annanstans. Landhöjningen är unik och en verklig ”Unique Selling Position” med världsarvs-klassad och dramatisk natur. Dessa naturgivna förutsättningar kompletteras av...

- ...ett starkt erbjudande där friluftsliv tar en stor plats. Höga Kusten har ett utbud för alla med många varierade besöksmål och ett bra utbud av evenemang. De unika smak-upplevelserna samt flera lokala producenter av mat och dryck är en viktig tillgång i tiden.
- ...en geografisk position med god tillgänglighet. Städer med fina stadsmiljöer där naturen med kust och klippor, inland och skog alltid är nära.
- ...Höga Kusten-borna som upplevs som starka, stolta ambassadörer med en positiv inställning till besöksnäringen. Engagerade entreprenörer och företagare som driver utvecklingen. Näringslivet erbjuder tillgång till internationella nätverk. En god sam-verkan mellan olika aktörer är också en styrka.
- ...ett genuint, tydligt och starkt varumärke och position som ett ”nytt” resmål – goda möjligheter att bygga vidare på.

OJÄMNA SÄSONGER OCH VISS OBALANS MELLAN VARUMÄRKE OCH UTBUD

Som många andra har Höga Kusten problem med att det är säsongsbetonat och att det sker hög punktvis belastning på olika platser. Utbudet av mat, upplevelser, evenemang och aktiviteter året runt är också begränsat. Även om destinationen vuxit oerhört som ett besöksmål de senaste 10 åren så saknar branschen i dagsläget finansiell kraft och resurserna är små bland många aktörer. Utbudet av högkvalitativa boenden med charmfaktor är relativt låg och kvaliteten på det turistiska utbudet är ojämn. Varumärket är fantastiskt starkt, men utbudet på destinationen har inte riktigt hängt med visar besökarundersökningar. Destinationer över hela världen jobbar med att flytta fram positionerna. Dåligt utvecklade kollektiva transporter, framförallt inom Höga Kusten är en identifierad svaghet, det är svårt att ta sig runt utan bil.

EN UNG DESTINATION MED TILLFÄLLE ATT GÖRA KLOKA VÄGVAL

Framöver blir det allt viktigare att hänga med när det kommer till att möta de ökade kraven på hållbarhet. Att se till att fler besökare inte sliter på känslig natur och minskar platsens attraktiv-itet kan bli en utmaning och kräver en ansvarsfull planering och styrning av besöksflöden till leder, iordningställda rastplatser mm. En stor möjlighet för Höga Kusten är att den fortfarande är en relativt ung destination, vilket skapar goda förutsättningar att göra medvetna val i ett tidigt skede av besöksnäringsutvecklingen.

Samtidigt som Höga Kusten kan blicka tillbaka på en fantastisk utveckling, är tillväxt-potentialen fortfarande stor framåt, men konkurrensen är hård. Uteblivna investeringar, ett minskat offentligt stöd och bristfällig koordinering kan bli ett potentiellt hot. Och inte minst när det gäller den digitala utvecklingen där det går väldigt fort just nu kan det vara svårt att hänga med. Ett minskat resande som en konsekvens av både pandemin och ökad miljömedvetenhet upplevs också som ett hot framåt. SWOT:en beskrivs mer i detalj i Appendix.

Men nu, låt oss gå vidare till den vision och strategi vi byggt på den här analysen!

Vår vision:
Alltid en nivå till – mot 2030!

Vi tycker vi är på rätt väg, därför är det inte en riktningsändring vi vill åt, utan att vi fokuserar på att alltid sträva efter en nivå till. Mot 2030 vill vi växla upp besöksnäringen rejält.

Genom vår vilja, mod och handlingskraft vill vi stimulera innovationslust och entreprenörsanda och alltid sträva efter en nivå till, steg för steg mot 2030. Och vi strävar mot internationell toppklass! Vi tänker bevara den lägereldskänsla vi identifierat som en viktig framgångsfaktor, både för oss som bor här och för dem som besöker oss.

- **Ramarna:** Vi i Höga Kusten har bestämt oss för att vara en attraktiv, hållbar och tillgänglig destination.
- **Positioneringen:** Tillsammans skapar vi i Höga Kusten naturupplevelser i internationell toppklass som förstärks av unika smaker och kultur.
- **Målsättningen:** Höga Kusten är en plats dit allt fler längtar – både som besökare och boende.

VISIONSORDLISTA:

För att vi tillsammans ska kunna arbeta mot visionen så är det viktigt att vi talar samma språk och har ett gemensamt vokabulär. När vi kommunicerar och arbetar tillsammans som en destination blir det viktigt att vi vet vilken betydelse vi tillskriver orden.

Lägereldskänsla

Lägerelden är en metafor för gemenskap, värme, glädje och tid tillsammans med de du tycker om. Den representerar det personliga och det äkta. Runt lägerelden kan du vara dig själv och känslan är likt den av att komma hem till en vän. Stoltheten för vår plats brinner starkt våra hjärtan. Runt lägerelden får alla plats, den syftar till ett bemötande och en attityd – inte till ett begränsat antal personer.

Internationell toppklass

Vi behöver alla titta åt samma håll och ha gemensamma inspiratörer och referensramar. Olika destinationer och besöksmål runt om i världen är duktiga på olika saker vid olika tidpunkter. Vi behöver ha en kontinuerlig omvärldsbevakning och utifrån olika parametrar jämföra oss mot de ledande.

Höga Kusten har en kvalitet och ambition som tål att jämföras med de bästa och vi ska vara jämförbara med världsunika platser. Det är där ribban ligger och det är den nivå vi siktar mot. Och en nivå till!

Vilja
I Höga Kusten finns en vilja att fatta beslut, satsa och tänka nytt. Vi har en gemensam målbild om vart vi vill och vi är engagerade.

Mod
I Höga Kusten är vi orädda. Vi har modet att ta de tuffa beslut som ibland behövs och vi vågar prioritera. Vi vet att det kan bli fel ibland, men vi har modet att våga misslyckas då vi vet att ”fortune favours the bold”.

Handlingskraft
Vi agerar och gör det vi säger. I Höga Kusten ser vi till att det vi pratar om översätts till handling och att de beslut vi tar implementeras och blir genomförda.

Innovationslust
Vi är nyfikna och vi tycker det är roligt och lustfyllt att utforska både det kända och okända. Innovationslustan bidrar med glädje och nya idéer som sprider energi till hela regionen.

Entreprenörsanda
Vi ser att alla kan vara entreprenörer, det är en inställning snarare än en yrkesroll som innebär att vi ser att varje problem går att lösa och att det i alla utmaningar finns möjligheter. Den innebär att vi är lösningsfokuserade och att vi tar idéer och innovationer till nästa nivå.

Vi
När vi i våra framtidsplaner skriver vi menar vi stolta Höga Kusten-bor, som bor och verkar här. Oavsett om det är inom det offentliga, näringslivet eller civilsamhället.

Det vi vill ta med oss på resan framåt är det enträgna samarbete och det mod som tagit oss som bor, lever och jobbar i Höga Kusten dit vi är idag. Och den välkomnande, genuina känsla som vi fortsatt vill att besökarna möter när de kommer hit framöver, även när vi är ett betydligt större resmål.

Mätbara mål mot 2030

I vår vision slår vi fast att Höga Kusten alltid ska sträva efter en nivå till och att det ska bli en plats dit allt fler längtar – både som besökare och boende. För att precisera våra ambitioner har vi tagit fram några kvantitativa mål som kommer hjälpa oss att kontinuerligt kunna se om vi är på väg mot rätt håll, mot visionen. Höga Kustens strategi mot 2030 är direkt kopplat till flera av de 17 globala målen i Agenda 2030, med särskilt fokus på mål 8, mål 11, mål 12 och mål 13.

MÅL 2030

...HAR TURISMENS OMSÄTTNING I HÖGA KUSTEN FÖRDUBBLATS

Att fördubbla turismens omsättning i Höga Kusten innebär att vi behöver arbeta mot följande delmål:

- → Fördubblad turistekonomisk omsättning.
- → Öka antalet gästnätter året om. Den turistekonomiska omsättningen ska öka i snabbare takt än antalet gästnätter under hela året, vilket indikerar att varje besökare spenderar mer pengar. Detta ligger i linje med Höga Kustens arbete med hållbarhet.
- → Kraftigt öka utbudet av kvalitativa upplevelser och aktiviteter.
- → Öka antalet nationella och internationella evenemang.

MÅL 2030

...ÄR BESÖKSNÄRINGEN I HÖGA KUSTEN KOLDIOXIDNEUTRAL

I Höga Kusten tas *hållbarhetsarbetet* på allvar och görs på riktigt, helt enligt devisen en nivå till. För att signalera detta till både besöksnäring och besökare måste vi lägga ribban högt. År 2030 ska därmed Höga Kusten vara en koldioxidneutral destination.

För att kunna mäta hur väl vi möter upp mot detta mål använder vi följande indikator:

- → Utsläpp för turism i destinationen, uppdelat per bransch.

MÅL 2030

...ÄR LOKALBORNA BESÖKSNÄRINGENS FRÄMSTA FÖRETRÄDARE

Lokalborna är en av Höga Kustens största tillgångar. Lokalbornas brinnande engagemang, värdskap och ambassadörsskap är viktigt för att Höga Kusten ska kunna ge besökare upplevelser i världsklass. Det är därmed viktigt att resan mot att fördubbla turismens omsättning sker tillsammans med lokalbornas goda vilja.

För att säkerställa att lokalborna fortsatt ställer sig positiva till turismens utveckling i Höga Kusten använder vi följande mätindikator:

- → Attityder till besöksnäringen hos Höga Kusten-borna.

MÅL 2030

...BETRAKTAS VI SOM INTERNATIONELL TOPPKLASS

Inte i alla kategorier, men i vår nisch betraktas vi av våra besökare som *internationell toppklass.*

Mätindikator:

- → Våra besökares upplevelse av Höga Kusten.

Strategiska områden mot 2030

Utifrån omvärldens utmaningar, våra egna styrkor och svagheter samt vår vision och våra mål har vi identifierat fem strategiska områden med tillhörande delstrategier som vi bedömer att vi behöver jobba med för att vara framgångsrika mot 2030.

A ÖKA ATTRAKTIONSKRAFTEN

1 Lägereldsorienterad produktutveckling och innovation

Höga Kusten har utvecklats till en av Sveriges mest intressanta destinationer. Det har vi lyckats med genom att vi varit bra på att tillvarata våra styrkor och det unika vi har. Även om vi behöver tänka nytt för att lyckas framåt, så är det viktigt att vi kommer ihåg vad vi har idag och hur vi har tagit oss hit - så att vi inte tappar bort oss själva längs vägen.

Vår natur, kultur, smaker och våra evenemang är stora tillgångar och styrkor att använda som resurs i produktutvecklingsarbetet mot 2030. Vi behöver erbjuda ännu bättre upplevelser och öka den ekonomiska avkastningen på våra tillgångar. För att vi ska fortsätta ses som en attraktiv destination mot 2030 behöver vi förstärka arbetet med produktutveckling och innovation. Kvalitén och variationen av vårt utbud behöver lyftas, fler reseanledningar som lockar både nya och återkommande besökare året runt krävs. Vi behöver förstärka sambandet med naturen som reseanledning kopplad till tätorternas utbud av boende, restauranger, handel och service.

En del av näringens uppdrag är att skapa nya reseanledningar. Med lägerelden som vägledare skapar vi tillsammans och i samarbete nya upplevelser med lägereldskänsla året om.

2 Öka investeringsgraden och locka fler investerare

För att bli en attraktiv destination och skapa fler besöksmål och upplevelser och ett större och mer kvalitativt utbud krävs det mer investeringar, både från offentligt och privat håll. Det krävs också att vi lockar hit nya investerare, både nationella och internationella.

Vi behöver också arbeta med proaktiv finansiering, vi ska således inte vänta på att bli uppbjudna, utan vara de som bjuder upp. Vi behöver också våga tänka stort.

På så vis skapas fler arbetstillfällen och intresse för inflyttning ökar.

B STÄRK SYSTEMET

3

Fördjupad samverkan

Vi behöver en ökad professionalisering bland de aktörer, både privata och offentliga, som utgör besöksnäringssystemet i Höga Kusten. Systemet består av många samverkande aktörer; så som företag, kommuner, Länsstyrelsen Västernorrland, Region Västernorrland, Höga Kusten Turism, Höga Kusten Destinationsutveckling samt övriga företagsorganisationer, privata intressenter, ideell sektor och främjare.

För att fortsätta stärka samverkan mellan dessa olika aktörer behöver vi ta nästa steg och utvecklas till ett professionellt besöksnäringssystem med tydlig rollfördelning och ett välsmort maskineri. Därför prioriterar vi att slipa och utveckla samverkan mellan de olika aktörerna som utgör besöksnäringen och besöksnäringens främjare och intressenter. Det bidrar till ökad effektivitet samt samsyn och ansvar i genomförande.

4

Förenkla och underlätta företagande och entreprenörskap

Företagen och entreprenörerna är oerhört viktiga beståndsdelar i en attraktiv plats. De skapar och bidrar till arbetstillfällen och utvecklar utbudet i destinationen. Höga Kusten har många företag som ligger i framkant när det kommer till hållbarhet och digital mognad. Dessa företag ska kunna känna att de kan utvecklas, samtidigt som nya entreprenörer lockas till Höga Kusten. För att företagen ska ha möjlighet att utvecklas långsiktigt behöver vi utveckla arbetet med kompetensförsörjning. Mot 2030 blir det därmed viktigt att företagande och entreprenörskap förenklas och underlättas i destinationen.

C LYFT KOMMUNIKATIONEN

5

Stärk platsvarumärket

I en ökad global konkurrens behöver vi nå ut med budskapet till potentiella besökare om vår destination. En nyckel till framgång är att vi utvecklar vår kommunikation. Detta kräver fokus, beslutsamhet och att vi tänker strategiskt kring hur, när, vad och med vem vi kommunicerar. Kommunikation är därför en fortsatt prioriterad strategi mot 2030.

Höga Kusten vill vara en attraktiv plats för besökare och vara en plats där man vill leva, bo och verka. Det har investerats mycket i att bygga ett starkt varumärke i Höga Kusten. Detta arbete och dessa investeringar kan framåt användas även för att stärka inflyttningen. Dit människor vill resa vill även människor bo och företag etablera sig. Genom att skapa en attraktiv miljö ökar incitamenten för inflyttning vilket gör det lättare för näringslivet att hitta rätt kompetens. Vi får ännu stoltare invånare och fler ambassadörer för Höga Kusten.

6

Bygg personliga kundrelationer

Konkurrensen om människors tid och uppmärksamhet ökar och världen rör sig allt snabbare och blir allt mer komplex. För aktörer och destinationer blir det allt viktigare att hålla sig relevanta och erbjuda personifierade upplevelser. För att upplevas trovärdig krävs det att kommunikationen stämmer överens med

verkligheten. För att Höga Kusten ska kunna nå ut till rätt besökare, i rätt tid, behöver vi kommunicera mera samt arbeta mer och smartare med marknadsföring.

Besökare vill känna sig viktiga, sedda och prioriterade. De vill känna sig välkomna och de mänskliga, personliga och ärliga mötena blir allt viktigare. Här kommer vårt lägereldsperspektiv in igen. Genom att vi både utvecklar och bygger vidare på vår kärna och värnar om våra grundattityder kan vi bygga personligare, mer långsiktiga relationer med våra besökare. Vi skapar en lägereldskänsla både digitalt och på plats. Detta skapar en unik säljfördel som gör att vi kan vinna besökarnas hjärta och intresse.

7

Smart digitalisering

Höga Kusten behöver en orädd digital strategi för att kunna konkurrera på en allt mer digitaliserad global destinationsmarknad. Detta innebär att vi behöver bli bättre på att ta tillvara på de möjligheter och möta de utmaningar som digitaliseringen medför.

Fler digitala satsningar och lösningar behövs både inom det offentliga och hos de privata aktörerna. Vi behöver hitta och använda skarpare verktyg för kundkännedom, marknadsföring, försäljning, bokning, uppföljning. Vi behöver bli bättre på att samla in, analysera och använda kunddata. Detta skapar förutsättningar för att utveckla personligare kundrelationer och kunna erbjuda en smidigare och trevligare besöksupplevelse.

För att verkligen kunna ta ordentliga utvecklingssteg så krävs det att alla aktörer fördjupar kunskapen kring digitala arbetssätt.

Den digitala utvecklingen går snabbt, i Höga Kusten ska vi vara modiga och lära av våra misstag.

D HELLRE HÅLLBART

8

Hållbarhet i allt

Hållbar utveckling innebär att vi tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillfredsställa sina behov. I Höga Kusten står hållbarhet högt på agendan och vi vill vara en långsiktigt hållbar destination att bo, besöka och verka i. På global nivå pekar Agenda 2030 ut riktningen i hållbarhetsarbetet. På destionationsnivå kommer det krävas att hållbarhetsperspektiven, det ekologiska, ekonomiska och sociala, ständigt är närvarande när vi tar steg in i framtiden. Detta blir också viktigt för våra möjligheter att söka externa projektmedel från bland annat EU. Arbetet med hållbarhet berör destinationens alla arbetsområden vilket gör att kunskap, vilja och handlingskraft är extra viktiga i resan mot att bli en långsiktigt hållbar destination.

Besökare blir allt mer miljömedvetna och för att vi ska vara och upplevas som trovärdiga krävs det att vi hittar sätt att arbeta systematiskt och långsiktigt med vårt hållbarhetsarbete. Detta är en förutsättning för att behålla Höga Kustens unika område attraktivt för både invånare, besökare och verksamheter.

Som destination behöver vi ha en plan för hur vi arbetar med och följer upp vårt gemensamma arbete med hållbarhet ur alla tre dimensioner. Vi behöver säkerställa

hur vi bevarar vår unika natur och kultur, hur vi värnar det lokala samhället, skapar attraktiva platser och skapar förutsättningar för livskraftiga företag. Vi behöver tänka hållbart i alla beslut för att uppnå målen om en fördubblad omsättning tillsammans med högt lokalt ambassadörskap i en koldioxidneutral destination i internationell toppklass. Det kan till exempel betyda att vi väljer bort långväga internationella marknader för att närmarknaderna ger ett mindre klimatavtryck. Eller att främja miljö- och hållbarhetscertifierade lokala produkter framför andra alternativ.

9

Fler besökare under hela året

Till Höga Kusten kommer idag en stor del av besökarna under sommaren, framförallt i juli och augusti. Vi behöver skapa förutsättningar för att få fler besökare under hela året. Det gör vi genom att skapa fler attraktiva upplevelser och reseanledningar även under höst, vinter och vår. Därmed blir det även lättare för företagare att ha lönsamhet året runt och belastningen på besöksmålen och lokalsamhällen blir jämnare.

E TURISTANPASSA TILLGÄNGLIGHETEN

10

Utveckla infrastruktur och öka tillgängligheten

Vi behöver en infrastruktur som möter de ökade kraven på hållbarhet och tillgänglighet. För att göra det lättare att ta sig hållbart inom och till destinationer krävs satsningar på till exempel infrastruktur, hållbart resande och vandrings/cykelleder. Vi behöver förbättra och jobba mer förebyggande med planering av turisttäta områden, för att skapa fungerande flöden vid besöksmål. Att samverka inom samhällsplanering ökar möjligheterna till en funktionell gemensam planering som stärker besöksnäringens utveckling.

Detta stärker dialogen och säkerställer en fortsatt positiv attityd till besöksnäringen hos invånarna i Höga Kusten. Det skapar även en samsyn mellan det offentliga, näringslivet, boende och besökare. Därmed förebyggs även intressekonflikter och vi kan sätta in rätt åtgärder innan problem uppstår.

Prioriterad målgrupp mot 2030

Att en målgrupp är prioriterad innebär att tid och pengar används med den här målgruppen i åtanke. Det underlättar val av tonalitet, argument och kanaler. En prioriterad målgrupp är vald utefter bedömningen att investerade marknadsföringspengar ger mest tillbaka just här. Det betyder inte att andra målgrupper är ointressanta. Självklart är alla även fortsättningsvis välkomna till Höga Kusten.

Under arbetet med att ta fram varumärkesplattformen under 2015-2016 beslutades det att Höga Kusten ska prioritera sina resurser mot målgruppen *Den aktiva naturälskaren** och vi kommer att fortsätta prioritera denna målgrupp mot 2030.

DEN AKTIVA NATURÄLSKAREN

Det som utmärker den aktiva naturälskaren* är möjligheter till spännande sätt att uppleva och smaka på naturen. Målgruppen finns i alla åldrar, familjesituationer och bland såväl män som kvinnor. Den beskrivs mer utförligt i varumärkesplattformen och på Visit Swedens web.

Vi vänder oss främst till följande marknader:

Nationellt:
Sundsvall – Östersund – Umeå
Stockholm och Mälardalen

Internationellt:
Finland
Tyskland
Nederländerna

* Den aktiva naturälskaren, är en målgruppsdefinition, beskriven av Visit Sweden och är gällande för denna strategi, utarbetad 2021. Visit Sweden beskriver målgruppen enligt: ”Aktiva naturälskare vill uppleva den svenska naturen och njuta av lugnet och stillheten. De vill vara fysiskt aktiva, älskar att vara utomhus, vill känna frihet och slippa rutiner.”

Till sist: så får vi det att hända – nedbrytning på organisationsnivå

Ambitionen är att strategin, trots vår föränderliga värld, ska kunna leva och bestå fram till 2030. Men för att få saker och ting att hända i det korta perspektivet krävs att strategin bryts ner till verksamhets- och affärsplaner på något eller några års sikt.

Höga Kusten Destinationsutveckling och Höga Kusten Turism kommer att ta fasta på strategin i kommande affärsplaner. Samtliga involverade aktörer, kommuner, Länsstyrelsen Västernorrland, Region Västernorrland, företag och ideella aktörer uppmuntras till att arbeta in strategin i sina egna verksamhets- och affärsplaner. Vad kan respektive aktör göra för att bidra till en gemensam framgångsrik resa mot 2030? Ingen kan ta sig an allt, men vi alla kan bidra med något.

Tillsammans tänder vi lägereldarna!
Tillsammans har vi viljan, modet och handlingskraften att forma och skapa förutsättningar för innovationer, entreprenörsanda och verklig internationell toppklass. För vi är orädda och lösningsfokuserade, engagerade och drivna.
Tillsammans blir vi starka!

Tillsammans - det är Vi!

APPENDIX

HÖGA KUSTEN

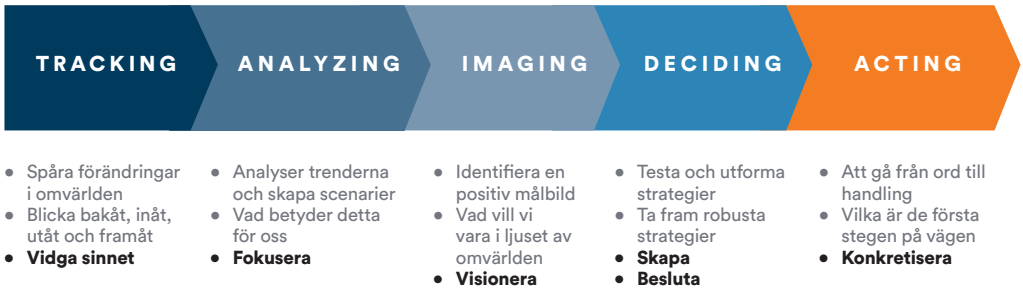
THE HIGH COAST OF SWEDEN

Established 10,000 *years ago*

Appendix A
Så här gick det till – om processen

TAIDA™-MODELLEN
RAMVERK FÖR FRAMTIDSDRIVEN STRATEGI OCH INNOVATION

I Kairos Future's framtidsanalyser utgår man från Kairos Future's egenutvecklade TAIDA-modell, som vi använder som grund för en mängd olika uppdrag och utbildningar kring omvärld, framtid, strategi och vision. Modellen består kortfattat av fem steg:

Figur 1: Kairos Futures TAIDA-modell

- **Tracking** – att spana trender och förändringar i omvärlden
- **Analyzing** – att skapa förståelse för vad dessa förändringar innebär för en viss frågeställning i framtiden, t.ex. genom att utveckla scenarier
- **Imaging** – att skapa önskvärda framtidsbilder, mål och visioner
- **Deciding** – att göra vägval och ta fram strategier
- **Acting** – att ta fram en handlingsplan, och en plan för uppföljning.

I denna strategiprocess har vi avhandlat de fyra första stegen av ramverket; **Tracking** till **Deciding**. Nästa steg när strategin är förankrad är **Acting**; att bryta ner strategin för olika områden och ta fram handlingsplaner och aktiviteter som svarar upp för de olika strategierna och visionen.

AVSTAMP I OMVÄRLDSANALYS:

Det finns två grundkrafter i strategisk omvärldsanalys. Det handlar om att förstå på djupet vad som pågår i omvärlden och vad det kan innebära på lång sikt och det handlar om att omvandla denna insikt i strategisk förändring.

Omvärldsanalys bygger på att identifiera och tolka prioriterade krafter i omvärlden som påverkar en organisations eller frågeställnings arena och den egna organisationen/ frågeställningen. Omvärldsanalysen anger därmed vad man bör förbereda sig på och vad man bör göra. När väl krafterna i omvärlden är identifierade och analyserade kan man bestämma sig för vad man själv ska göra.

Kairos Futures forskning pekar på att det är minst tre olika fokus som krävs för att skapa robusta strategier för vad man **SKA** göra: **BÖR – VILL – KAN**.

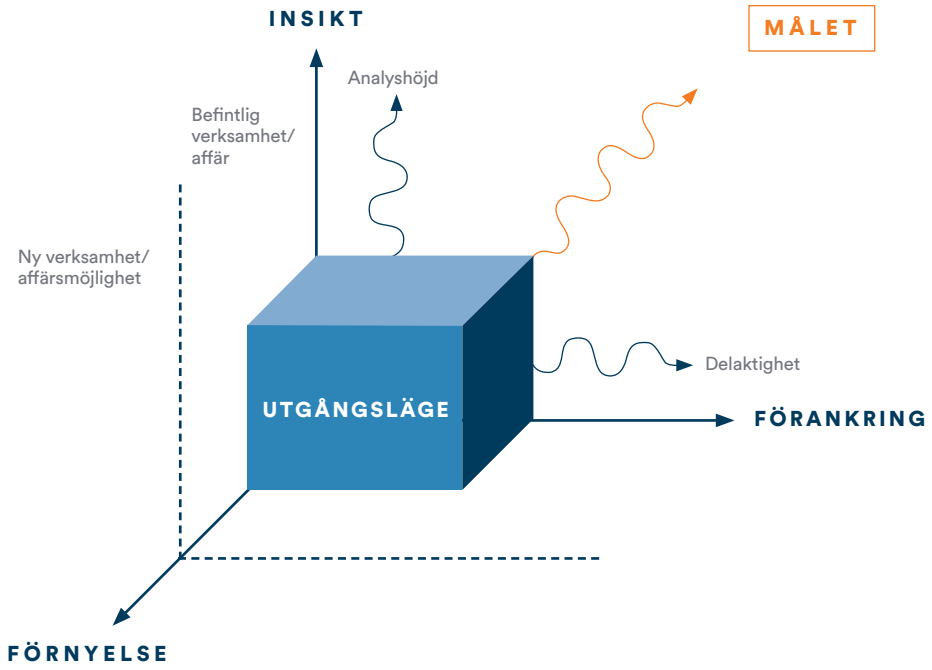

Figur 2: Robusta strategier möter Bör och Vill och tar stöd i Kan

I arbetet med den här strategin har vi utgått från vad som **BÖR** göras i ljuset av omvärldens utmaningar och krav på ”branschen” och er själva. Det gäller även att frikopplat tänka i banor av vad vi **VILL** göra. För att välja rätt vägar – det vi **SKA** göra – handlar det också om att inse vilka val som bäst drar nytta av de tillgångar och kompetenser man besitter, dvs. vad vi **KAN** (se figuren ovan).

TRE SYFTEN

Vägen till målet är sällan rak. Besöksnäringen i Höga Kusten sträcker sig över flera kommuner och involverar en stor mängd människor och aktörer från både offentligheten och det privata näringslivet. Ett syfte med processen är därmed förankring. Strategiprocessen ska också bidra till insikt för de involverade. Under workshopparna har deltagarna fått bearbeta material och tänka för att säkerställa hög analyshöjd. Strategiprocessens tredje syfte är förnyelse. Att vi identifierar bland annat nya möjligheter, nya strategier och vägar att ta oss in i framtiden. Dessa tre syften sammanfattas nedan i Figur 3.

Figur 3: Strategiprocessens tre syften

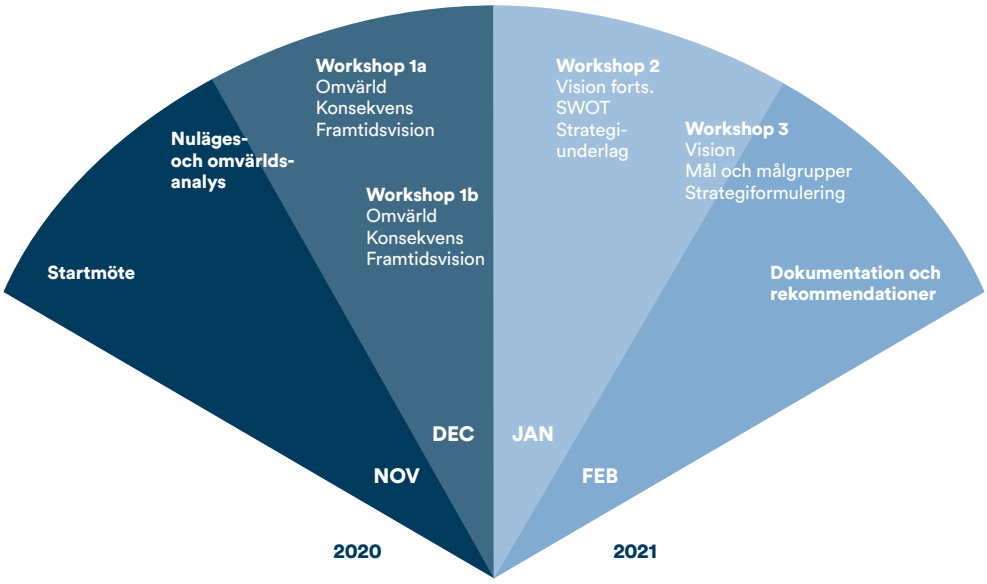
BESÖKSNÄRINGEN ÄR ETT OMFATTANDE SYSTEM

Eftersom turismen består av ett system med många aktörer där ingen har någon större makt över någon annan behöver en strategi bygga på att många **SER** en liknande bild av framtiden och **VILL** gå åt ungefär samma håll. Därför har strategiarbetet involverat aktörer i många olika konstellationer och på flera olika sätt.

KAIROS FUTURE Två konsulter samt analytiker	• Ledde processen • Ledde och fördjupade analysen
LILLA ARBETSGRUPPEN Tre personer från HK Dest samt Kairos Future	• Planerade arbetet tillsammans med Kairos Future
ANALYSGRUPPEN 20 företrädare för besöksnäringen tillsammans med HK Dest och Kairos Future	• Bidrog till och styrde resultatet
BREDD-DIALOG Digitala workshops med besöksnäringen och dess främjare	• Bidrog med egna perspektiv, tankar och kunskap

Figur 4: Arbetsgrupper

Aktörerna har involverats vid olika skeenden av strategiprocessen för att säkra både bredd och djup. Kairos Future har under hela processen strukturerat, bearbetat, utmanat och kvalitetssäkrat det material som framkommit under de olika workshop-tillfällena och stämt av med företrädare från Höga Kusten Destinationsutveckling.

Figur 5: Sammanfattning av upplägg

Appendix B
SWOT

Dokumentation av workshopdeltagarnas identifierade styrkor, svagheter, möjligheter och hot.

STYRKOR

En plats som ingen annan

- Landhöjningen är unik och vår stora USP, en världsarvsklassad och dramatisk natur
- En kombination av kustnära berg, skärgård, sjöar och skog som inte finns någon annanstans
- Inlandet och Ångermanälven
- Utrymme och lugn

Naturupplevelser i högsta klass

- Ett rikt friluftsliv med vandringsleder och berg att bestiga. Upplevelser året runt

Unika smakupplevelser

- Bra och varierat utbud av mat och dryck
- Unika, lokala, närproducerade produkter och smaker som stämmer bra ihop med varumärket i övrigt

Ganska lätt att ta sig till

- Alla transportslag leder till Höga Kusten
- Relativt nära Mälardalen och andra delar i södra Sverige
- Närhet till Finland via Umeå – ny klimatsmart färja
- Har en bra position i digital närvaro, en bra grund för utveckling

Ett genuint, tydligt och starkt varumärke

- Framförallt i naturupplevelsen
- Äkta upplevelser, både natur och kultur
- Digitalt tillgängligt (syns i bruset)
- Tydlig (positiv) kontrast till storstadsliv och urbaniseringstrenden

Värdskap och bemötande i centrum

- Invånarna är stolta, starka ambassadörer och positiva till turismen och besökare
- Positiv lokalbefolkning
- Vi-andan

Engagerade entreprenörer och företagare

- Tillgång till internationella nätverk genom näringslivet

Bra organisation och samverkan inom Höga Kusten, mellan...

- det privata och offentliga
- aktörer inom det privata
- HKT & HK Dest (en välstyrd och fungerande turistorganisation)
- kommunerna

Stad och natur i samma koncept

- Allt är nära
- Fina stadsmiljöer
- Städernas utbud och naturen förstärker varandra

Ett utbud för alla

- Många varierande besöksmål
- Bra utbud av evenemang
- Bra utbud av kulturella besöksmål och intressanta kulturmiljöer

SVAGHETER

Kollektivtrafik och infrastruktur

- Dåligt utvecklade kollektiva transporter, framförallt inom Höga Kusten
- Bristande vägkvalitet, flyg och tåg samt tillgänglighet till och ute på våra besöksmål
- Avsaknad av persontrafik på Ådalsbanan
- Dåligt med bra parkeringsmöjligheter vid flera naturmål och dåligt med ställplatser för husbilar
- Tillgång till bredband i glesbygd och dålig täckning på viktiga platser

Säsongsbetonat

- Hög punktvis belastning
- Dåligt utbud av mat, upplevelser, evenemang och aktiviteter året runt
- Avsaknad av handlingsplan för vinterturism

Hållbarhetsarbetet

- Ingen bra handlingsplan för slitage på naturen i världsarvet
- Nedskräpning och miljöpåverkan. Bristande sophantering
- För få hållbara transporter. Exempelvis svårt att ta sig runt på cykel

Avsaknad av tydliga utvecklingsplaner för naturområdet

- Inga externt kommunicerade 5-åriga utvecklingsplaner för vår särskiljning – vår unika kombination av berg, skärgård och skogar - vilket leder till friktion och förvirring i utförandeledet

Utarmad service på många platser

- Bristande tillgång till vatten, affärer och boenden längs med lederna

Kultur och konst är underutnyttjat

- Avsaknad av kulturhus/kulturcentrum i vissa kommuner
- Svag återväxt av konstnärer, dåligt med konstutbildningar
- Inga projekt/strategier kopplade till konst och kultur – trots att det är en profil

Svag bransch och omogen destination

- Låg finansiell kraft, aktörer utan resurser
- Få besöksnäringsföretagare, och få som har det som huvudsyssla
- Oförmåga att ta betalt
- Ses inte som besöksdestination av invånare och andra

För få boenden och få av hög kvalitet

- Saknas boende som kan vara en reseanledning
- Brist på mysiga boenden

Blandad nivå i utbud och kvalité

- Stor skillnad på högsta och lägsta nivå
- Svårt att hitta mat och fika i bygderna
- Få paketerbjudanden

MÖJLIGHETER

HÖGA KUSTEN ÄR EN RELATIVT UNG DESTINATION
- Har goda möjligheter att göra flera rätta val i början i fråga om både framtida digitalisering, hållbarhetsarbete och annat
- Mycket är ogjort
- Potential att göra något nytt
- Möjligheter att ta infrastrukturen till nästa nivå
- Många oslipade pärlor som går att ta tillvara på och utveckla vidare

UTVECKLA NATURUPPLEVELSERNA
- Fortsatt ökat intresse av natur, naturupplevelser och friluftsliv. Naturen som energikälla har återupptäckts, ändrade livsmönster i pandemins spår mot friluftsliv, ökad efterfrågan på utrymme och ytor. Ta fram återhämtande naturupplevelser som stärker hälsan och ger minnen för livet
- Utveckla tillgänglig natur med bekvämligheter, exempelvis hotellsäng efter en dagsvandring
- Ta en nationell och internationell position utifrån världsarvets unika natur
- Utveckla fler upplevelser i havet och sjöarna
- Knyta ihop vandringsleder, förlänga Höga Kusten-leden till Härnösand och norr, utveckla vandring längs Ångermanälven
- Utveckla geoturism vilket är en tydligt uppgående trend

TA FRAM FLERA ÅRET RUNT ERBJUDANDEN
- Utveckla vinterturismen
- Höga Kusten är ett snöskoparadis
- Möjligheter att lyfta fram vinterupplevelser, utbud och boendemöjligheter
- Dra hit stora evenemang med samverkan över alla kommuner/Hela Höga Kusten

AKTIVITETER BLIR VIKTIGARE
- Minskad efterfrågan på sol och bad, fler vill ha mer aktiva semestrar/upplevelser
- Erbjuda naturlighet; besökare kan lära sig om självförsörjning mm
- Cykling växer; utveckla cykelturism och cykelleder
- Utveckla aktiviteter i skärgården så som båtturer och båtluffning
- Fler generationsöverskridande upplevelser och aktiviteter
- Fler besökare efterfrågar genuina, äkta upplevelser

MAT OCH DRYCK
- Utveckla matupplevelserna och matutbudet. Vi har många unika smaker som vi kan arbeta vidare med
- Gårdsförsäljning av alkohol är en möjlighet då vi har världsklassprodukter

MÅNGA BRA KONFERENSANLÄGGNINGAR SOM KAN UTVECKLAS

UTVECKLA HK TILL DEN MEST HÅLLBARA DESTINATIONEN I LANDET
- Med stöd i EU-finansiering; skapa klimatsmart destination
- Arbeta strategiskt med hållbar naturturism, ekoturism i alla led
- Sök samarbetspartners som exempelvis ”Håll Sverige rent”
- Uppmuntra besökare till att resa utan att skräpa ner
- Utveckla hållbar infrastruktur, göra det lättare att ta sig till Höga Kusten med tåg, sprida ut laddstolpar och avfallssortering
- Fler bra parkeringar så att vi kan sprida ut besökarna mer i området för att undvika ”hot spots”
- Utveckla kollektivtrafiken på bilismens bekostnad (belöna de som gör rätt och straffa de som gör fel)

UTVECKLA VÅR KULTURHISTORIA SOM RESEANLEDNING

ÖKAD INFLYTTNING FÖR BO, LEVA OCH VERKA
- Turismen ger förbättrad livskvalitet för boende och gör platsen mer attraktiv för inflyttande
- Pandemin har gett ökat intresse för att flytta från storstäder. Möjlighet att koppla ihop arbete med inflyttning och attraktivitet med besöksnäringsutveckling
- Stadens betydelse för besökare i Höga Kusten och Höga Kustens betydelse för inflyttning

PAKETERING
- Mer samarbeten för att skapa intressanta paketupplevelser
- Paketeringar utifrån målgruppens förväntningar och behov
- Sy ihop resor inom Höga Kusten med tydliga teman
- Gemensam paketering där vi tillsammans kan locka t ex fler företag att besöka oss. Lyckat exempel med White arkitekter som i omgångar vistades i Höga Kusten och var mycket nöjda

SAMARBETE OCH SAMVERKAN
- Samarbete med markägare för att t ex kunna erbjuda lättare vandringar
- Etablera nya former av samarbeten, allianser och strategiska partners:
  - inom branschen, mellan entreprenörer och kringliggande besöksmål
  - med dem som idag inte är destinations-industrins naturliga samtalspartners och allianser. Samverkan med andra branscher är nyckeln så väl som samverkan mellan aktörer inom den internationella så väl som regionala destinationsindustrin. Nödvändigt för att kunna bygga en hållbar destinationsstrategi
- Resursdelning

HOT

MAKROFAKTORER
- Pandemier, klimatförändring med naturkatastrofer
- Minskat resande till följd av pandemin och fortsatt stängda gränser
- Sämre ekonomiska förutsättningar nationellt och internationellt (lågkonjunktur) och hos besökare
- Arbetslöshet
- Ökade olje- och bensinpriser då gäster kommer i huvudsak med egen bil
- Avfolkning och serviceutarmning
- Fortsatt centralisering och fokus på storstäder

ÖVERTURISM OCH FÖRVÄNTNINGAR
- Att inte kunna leva upp till den bild och de förväntningar våra besökare har när de kommer hit
- För högt besökstryck, överexploatering och okontrollerbar turismtillväxt leder både till sämre upplevelser för besökare och att lokalbefolkningen inte ser positivt på besöksnäringen
- Slitage på våra naturvärden, nedskräpning
- Missförstånd kring att leder ”slits”. Det är själva ledens syfte och en del av folkhälsomålet. Ett vokabulär som kan bromsa den utveckling vi arbetat för

MILJÖFÖRSTÖRELSE MINSKAR ATTRAKTIVITETEN
- Skogsbruk som förstör naturvärden
- Förgiftat vatten
- Landsbygdsmiljön förstörs av den kraftigt ökade vindkraftsutbyggnaden
- Ej uppdaterat strandskydd

ATT INTE HÄNGA MED I DEN DIGITALA UTVECKLINGEN
- Bli omsprungen av andra regioner/destinationer
- Framtiden för destinationsindustrin ligger paradoxalt nog inte i första hand i den fysiska miljön som är Höga Kustens hjärta och livsnerv, utan i den digitala världen, eller rättare sagt i förståelsen av och användandet av det digitala fältet och dess hela breda ekosystem
- Den region som blir ledande inom det digitala fältet kommer att vara den som tar hem spelet, som seglar upp på en ledande position som blir svår att inta och rubba, precis som andra företag, organisationer, personligheter och liknande företeelser som mutat in sina digitala maktpositioner

FÖRSÄMRAD TILLGÄNGLIGHET & UTEBLIVNA INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUR
- Ingen utbyggnad av kommunikation söderut
- Att Ostkustbanan läggs på is
- Förlorat flyg
- Att järnvägen inte blir utbyggd hela vägen från Stockholm till Härnösand

UTEBLIVNA INVESTERINGAR
- Att vi inte får med investerare, investeringsminskning, från både de offentliga och de privata
- Det offentligas förmåga att fortsätta investera i och underhåll av natur, infrastruktur med mm

ÖKADE HÅLLBARHETSKRAV
- Vi hinner inte med att möta de ökade kraven på hållbarhet från besökarna
- Att vi inte ändrar vårt arbete så det blir en tydlig hållbar destination i allt från transport till sophantering, boende och gynnande av den lokala ekonomin

MINSKAT RESANDE OCH NYA RESEMÖNSTER
- Inställning till resande, färre vill resa (pga pandemin och miljön)
- Nya resemönster och att vi förlorar befintliga stora målgrupper
- Färre utländska besökare
- För stort beroende av internationell turism

ÖKAD KONKURRENS
- Kraftsamling efter Covid19 bidrar till ökad global konkurrens från aktörer (regioner och nationer) med större resurser vilka dessutom är bättre på att förstå och nyttja digitala verktyg och metoder som hävstänger

  För att möta detta hot krävs det att Höga Kusten är smartare, tydligare och rörliga i sin strategi
- Ekonomisk konkurrens, ny ”lågprisdrive” bland tidigare starka soldestinationer där företag går i konkurs, köps, och säljs billigt

FEL FOKUS – FÖR LÅNGT FRAM
- Vi är bättre på att skapa visioner än att hålla pulsen på vad som händer på plats
- Det leder till att markägare redan idag på grund av bristfällig infrastruktur upplever att det är ”fullt” och inte gärna ser en utökad etablering inom besöksnäringen som önskvärd
- Det största hotet mot besöksnäringen är besöksnäringen själva som måste bli lika fokuserad på infrastruktur de kommande åren som att framtidsspana fem till tio år fram

UTHÅLLIGHET OCH FRAMTIDSSÄKRING
- Att entreprenörer inte ska orka hålla ut och göra den resa som krävs
- Att lokalhandeln inte kommer att klara framtiden
- Eldsjälar som tröttnar

BRISTFÄLLIG KOORDINERING
- Att inte samhällsplanering och infrastruktur görs parallellt

BRIST PÅ UTVECKLING
- Svårt att fylla vårt hajpade varumärke
- Om inte destinationen fortsätter att utvecklas så finns risk att besökarna bockar av Höga Kusten på sin ”bucket list” och inte återvänder år efter år på det sätt vi vill

MINSKAT OFFENTLIGT STÖD
- Politiska beslut och inriktningar; ovilja att satsa och investera
- Sämre stöd till företagare

Appendix C
Konsekvensanalys

En dokumentation av workshopdeltagarnas konsekvensanalys; på vilket sätt påverkar omvärldsförändringarna Höga Kusten som destination?

ÖKAT FOKUS PÅ DET HÅLLBARA

HOT

- Risk för minskat resande internationellt och trend att ”inte resa”
- Slitna leder, nedskräpning, miljöförstöring och skada på naturen
- Massturism och ”hotspots” där många turister samlas
- Olika uppfattningar och bilder kring vad som är hållbart och hållbart leverne mellan boende i Höga Kusten och besökare från storstäder
- Arbetar vi inte hållbart så finns det en risk att det skapas ovilja hos invånarna
- Att prata om negativa resultat som inte är sanna gör att utvecklingen stannar och människor som ska möta boende och besökare dräneras på energi

MÖJLIGHETER

- Arbeta mer med cirkulär ekonomi, hitta nya innovationer och affärsidéer
- Utveckla och satsa mer på hållbara transporter och transportlösningar, till och inom Höga Kusten
- Ökat fokus på lokal mat och närproducerade produkter
- Trenden bygger vidare på Höga Kustens huvuderbjudande, nämligen naturen
- Höga Kusten har flera företag med spetskompetens inom hållbarhet, är en stor producent av förnybart och har ledande aktörer inom biobränslen – vilket är en bra image
- Behöver utveckla samarbetet att även innefatta samhällsplaneringen
- Mycket skog som råvara
- Utveckla digitala verktyg för att hjälpa distribuera besökare genom att visa var det är mycket/lite folk

VÄXANDE MENINGSSKAPARE I LIVET = BETYDANDE RESEANLEDNINGAR MOT 2030

HOT

- Stelbent myndighetsutövning
- För litet utbud av innovatörer i Höga Kusten, behöver locka fler och stärka innovationskraften hos våra företag och entreprenörer
- Inte tillräcklig kompetensförsörjning till och i Höga Kusten
- Kvaliteten på utbudet måste höjas
- Brist på mysiga boenden

MÖJLIGHETER

- Höga Kusten har en nära, unik och spektakulär natur och är en miljö som gör att folk mår bra. Det är en plats där tiden känns mer, där det finns tid för gemenskap och tid för att ladda energi
- Det finns utrymme för kreativa entreprenörer som vill utveckla unika produkter och de har och får möjligheter att göra detta
- Finns stora ytor på vilken det går att göra det extra, skapa otroliga boenden och ta fram fantastiska naturupplevelser
- Höga Kusten har mycket som är på riktigt, som är äkta vara och upplevs som verkligt genuint. Lägereldskänslan ska vara med i bemötandet oavsett om det är personligt eller digitalt
- Att få besökare att verkligen ”göra” saker samt ta fram upplevelser kopplat till ”back to basics” och lära dem mer om vår natur
- Involvera fler invånare och fler locals i besöksnäringen
- Hjälpa och guida nya besökare som inte är vana att vistas i naturen

ÖKAD MAKT FÖR DEN SOM ÄGER KUNDDATA OCH HAR DIREKTKONTAKT MED KUNDEN

HOT

- Små aktörer kan ha svårt att hinna med i utvecklingen och synas i allt brus
- Att den offentliga strukturen inte prioriterar de resurser som krävs
- Risk att bli beroende av den/de som äger data och risk att det kan bli dyrt att köpa/införskaffa relevant data från dess aktörer. Den lilla aktören får inte tillgång till någon data överhuvudtaget
- Svårt att samla in data och kunskap om kunder som rör sig inom ett sånt stort område med små aktörer. Ingen data samlas upp i storskogen
- Vi behöver välja klokt och rätt för att behålla det genuina och inte bli opersonliga, utan att upplevas som mossiga

MÖJLIGHETER

- Fortsätta utveckla den digitalt förstärkta kundresan och vår Turistservice samt fortsätta utveckla de samordnande funktioner vi redan har.
- Skräddarsy budskap och nå olika, nya och mer nischade målgrupper
- Ta direktkontakt med rätt besökare och ge hen rätt information, vid rätt tid. Skapa dialog med besökarna och knyta dem närmare oss
- Fortsätta att bygga kunskap och kompetens kring den digitala utvecklingen – hos alla!
- Ger beslutsstöd för utveckling

BILEN BLIR MILJÖVÄNLIGARE OCH FLYGET DYRARE OCH GLESARE

HOT

- Färre internationella besökare
- Det kan bli för dyrt att resa hit
- Lägre investeringstakt när det kommer till utbyggnad av järnväg och underhåll av vägar
- Inte tillräcklig elkapacitet och laddinfrastruktur
- Dåliga vägar för persontransport

MÖJLIGHETER

- Vi kan gå i bräschen för hållbara transportlösningar och nyttja den ökade innovationstakten inom transport:
  - Miljövänligare biltransporter ökar våra möjligheter att bli en hållbar destination
  - Hållbarhetsinitiativ i rederibranschen gör att havstransport kan bli mer hållbart
  - Elflyg för kortare etapper och drönare med passagerare
- Samarbeta med andra kommuner/regioner
- Merparten av resenärer till HK flyger inte idag vilket gör att denna utveckling är en stor möjlighet samt att de som flyger lär stanna längre
- Utveckla kollektiva transportlösningar och delningsekonomiska lösningar
- Helt nya transportsätt, man kommer inte längre äga en bil utan köpa en mobilitetslösning

INCITAMENTEN FÖR AUTOMATION OCH DIGITALISERING ÖKAR

HOT

- Aktörer kan falla bort i en redan svag och lågmarginalbransch. För de små aktörer som ger det unika och personliga kan det bli svårt att hänga med i utvecklingen och konkurrera med nya upplevelser så som t ex virtual reality
- Innovationsförmågan i regionen är låg och behöver växlas upp

MÖJLIGHETER

- Blir ett måste att ställa om, vi behöver hitta nya affärsmodeller (så som delningsekonomi) som ger högre lönsamhet som ökar intäkter för entreprenörer och leder till nya investeringar. Finns bra förutsättningar då det finns en vana att ställa om sedan tidigare med tanke på skogs- och kraftindustrins utveckling
- Nya aktörer lockas till branschen; ny kunskap, nya pengar och högre innovationstakt
- Att fortsätta jobba med det äkta, men nyttja digitaliseringens möjligheter både fram till och under besöket. Bli duktiga på att kombinera ”High Tech med High Touch”
- Vi är en stark IT-region

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-09-23

Dnr
KS/2021-000115

Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström, 0611 34 80 17
Ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Satsning för minskad arbetslöshet 2021

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen besluta

att bifalla arbetslivsnämndens äskande om 1 393 000 kr för projekt stadsnära odling,

att bifalla arbetslivsnämndens äskande om 2 694 000 kr för projekt Härnösands återbruksgalleria,

att bifalla arbetslivsnämndens äskande om 322 500 kr för projekt Härnösands fritidsbank,

att bifalla arbetslivsnämndens äskande om 877 800 kr för projekt Grönområden Murberget,

att bifalla arbetslivsnämndens äskande om 364 400 kr för projekt Språkstödjare,

att bifalla arbetslivsnämndens äskande om 218 600 kr för projekt Vårdlärare

att bifalla arbetslivsnämndens äskande om 504 458 kr för Slöjdprojekt, samt

att bifalla arbetslivsnämndens tilläggsäskande om 1 421 500 kr för projekt Stadsnära odling.

Beskrivning av ärendet

I årsplan 2021 har i kommunstyrelsens budgetram avsatts 2,0 mnkr för arbetet med att minska arbetslösheten. Dessa medel är destinerade till arbetslivsnämndens operativa arbete kring att minska arbetslösheten och för att kunna erbjuda de Härnösandsbor som idag står längst ifrån arbetsmarknaden ett gott stöd i strävan efter en egen försörjning. Kommunfullmäktige beslutade på sitt sammanträde 2021-04-26 att avsätta ytterligare 8 mnkr till denna satsning så att den totala summan är 10 mnkr. Arbetslivsnämnden kan ta dessa medel i anspråk efter äskande hos kommunstyrelsen.

Arbetslivsnämnden har på sitt sammanträde i juni 2021 äskat sammanlagt 6 374 758 kr för ett antal olika projekt. I september togs även ett tilläggsyrkande om 1 421 500 kr, vilket gör att den totala summan som äskas är 7 796 258 kr.

Sammanställning äskanden

Projekt	Summa äskad	Minskad kostnad socialförvaltningen
Stadsnära odling	1 393 000	400 000
Tilläggsäskande	1 421 500	
Återbruksgalleria	2 694 000	96 000
Fritidsbank	322 500	72 000
Grönområden Murberget	877 800	288 000
Språkstödjare	364 400	
Vårdlärare	218 600	
Slöjdprojekt	504 458	
Total summa	**7 796 258**	**856 000**

Den röda tråden i dessa äskanden är att de ska skapa flera sysselsättningsplatser för personer som står långt från arbetsmarknaden men de ska även skapa bättre förutsättningar för lyckade studier. Arbetslivsförvaltningens beräkningar är att dessa projekt på sikt ska skapa 100 nya arbetstillfällen. De kommer även innebära minskade kostnader för socialförvaltningen.

Projekttiden för de äskade medlen är fram till årsskiftet 21/22, från och med nästa år har arbetslivsnämnden fått dessa medel i sin ordinarie budget. Det gör att det är svårt att uppnå en mätbar förändring under denna tid då många av dessa projekt är långsiktiga satsningar.

Socialt perspektiv

Beslutet ger fler invånare i Härnösand en möjlighet till meningsfull sysselsättning, de blir delaktiga i ett sammanhang och kommer lättare att integreras. De sociala klyftorna utjämnas då fler för ett lönearbete istället för att uppbära försörjningsstöd.

Beslutet gör att barnen får känna sig stolta över att föräldrarna har ett arbete. Barnen får också insyn i vad det innebär att arbeta vilket kan leda till att deras motivation att själva studera och arbeta när de blir vuxna ökar.

Ekologiskt perspektiv

Flera av projekten kommer ha en positiv effekt på detta perspektiv genom att det ökar återbruket av material, minskar behoven av inköp av ny utrustning som istället kan lånas på fritidsbanken och de skapar även en bättre och grönare stadsmiljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet påverkar det ekonomiska perspektivet genom att ge ekonomiska besparingar för socialförvaltningen.

Beslutsunderlag

Arbetlivsnämnden, sammanträdesprotokoll, 2021-09-16 § 54

Arbetslivsnämnden, sammanträdesprotokoll, 2021-06-17 § 45

Arbetslivsförvaltningen, tjänsteskrivelse, 2021-06-16

Äskande Stadsnära odling

Äskande Återbruksgalleria

Äskande Fritidsbank

Äskande Grönområde murberget

Äskande Språkstödjare

Äskande Vårdlärare

Äskande Slöjdprojekt

Tilläggsäskande Stadsnära odling

Anna Bostedt
Kanslichef

Ina Lindström
Utredare

§ 54 Dnr 2021-000060 1.1.3.1

Äskande Stadsnära odling

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden beslutar

att godkänna förvaltningens tilläggsäskanden om 1 421 250 kr för att bekämpa arbetslösheten genom projekt Stadsnära odling under 2021. Satsningen kommer att ge 10 personer försörjning under delar av året och skapa förutsättningar för stadsnära odling kommande år på en rad platser i kommunen, samt

att skicka ärendet vidare till kommunstyrelsen för beslut.

Yttranden

I ärendet yttrade sig Dunia Ali (C).

Yrkanden

Dunia Ali (C) yrkar på återremiss av äskandet av Stadsnära odling.

Ordföranden yrkar att nämnden ska besluta i ärendet vid dagens sammanträde och enligt förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, förvaltningens förslag samt Dunia Alis förslag att återremittera stadsnära odling.

Ordförande föreslår att de två förslagen ställs mot varandra. Ordförande frågar om nämnden kan godkänna propositionsordningen och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Beslut

Ordförande frågar om arbetslivsnämnden beslutar återremittera stadsnära odling.

Ordförande frågar därefter om arbetslivsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Votering och utfall

Ordförande förslår följande propositionsordning. Den som vill att det beslutas enligt förvaltningens förslag röstar Ja. Den som vill rösta enligt Dunia Ali (C) förslag röstar nej.

Propositionsordningen godkänns.

Votering sker med upprop.

Votering enligt tabell

Ledamot	Parti	Ja	Nej
Sverker Ågren	KD	X	
Nina Skyttberg	S	X	
Bengt Wallgren	M	X	
Krzysztof Lukaszewitz	S	X	
Martin Neldén	V	X	
Kersti Östensson	MP	X	
Dunia Ali	C		X
Bill Lindgren	M	X	
Glenn Sehlin	SD	X	

Med 8 jaröster och 1 nejröst beslutar nämnden enligt förvaltningens förslag om äskandet för Stadsnära odling.

Reservation

Dunia Ali (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2021-04-26 att från 2021års resultat avsätta medel till sysselsättningsåtgärder som syftar till att minska arbetslösheten.

Arbetslivsnämnden har därför tagit fram ett antal sysselsättningsåtgärder som syftar till att öka antalet platser för arbetslösa som står långt ifrån arbetsmarknaden. Majoriteten av platserna består av sk ”enkla jobb”.

Nu äskar arbetslivsnämnden ytterligare 1 421 250 kr av dessa medel för att ta fram en Härnösandsmodell som kombinerar lokal matproduktion och lärande genom att skapa prov-odlingar på minst fyra platser och utvärdera dem. Dessa platser ska utvecklas och skötas av arbetsledare och deltagare. Arbetsnamnet för detta projekt är stadsnära odling.

Se bifogad äskning

Socialt perspektiv

Beslutet ger fler invånare i Härnösand en möjlighet till meningsfull sysselsättning, de blir delaktiga i ett sammanhang och kommer lättare att integreras. De sociala klyftorna utjämnas då fler får ett lönearbete istället för att uppbära försörjningsstöd.

Beslutet ger fler invånare möjligheten att få ett jobb och ger möjlighet till långtidsarbetslösa att prova på nya intressen och bli mer delaktiga i arbetslivet i Härnösand.

Barnperspektiv

Beslutet gör att barnen får känna sig stolta över att föräldrarna har ett arbete. Barnen får också insyn i vad det innebär att arbeta vilket kan leda till att deras motivation att själva studera och arbeta när de blir vuxna ökar.

Ekologiskt perspektiv

En attraktivare utemiljö skapas för kommunmedborgare och turister som besöker museet.

Beslutet att anlägga stadsnära odling bidrar till att öka tillgången till närproducerade, ekologiska råvaror.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet påverkar det ekonomiska perspektivet för den enskilde kommunmedborgaren som startar ett nytt företag, får anställning eller sysselsättning vilket ger en förbättrad ekonomi för hela familjen och ökade skatteintäkter för kommunen.

Beslutet kommer även ge ekonomiska besparingar för socialförvaltningen.

Genom att erbjuda arbeten som inte kräver akademisk- eller yrkesexamen, förväntas fler komma i sysselsättning. Detta blir så kallade lågtröskeljobb. Deltagare kommer få värdefull kunskap och nätverk som hjälper att komma in på arbetsmarknaden.
Att vara en del av ett sammanhang som lyfter individer till ökad självkänsla kommer stärka människor till en långsiktig levnadstillvaro. Detta minskar också handläggningsärenden och bidragsfinansiering då Härnösands Kommuns medborgare själva kan försörja sig.

Projektet kommer också att stärka den lokala samverkan genom att många olika aktörer blir involverade. Företag, markägare, föreningar, myndigheter och universitet är redan involverade och positiva till satsningen.

Beslutsunderlag

Muntlig information från Ingrid Nilsson, förvaltningschef.

Arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-09-10, ARN 2021-000060.

_____

§ 45

Dnr 2021-000060 1.1.3.1

Satsning för minskad arbetslöshet 2021

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden beslutar

att godkänna förvaltningens äskanden om medel för att bekämpa arbetslösheten om totalt 6 374 758 kr, samt

att skicka ärendet vidare till kommunstyrelsen för beslut.

Yttranden

I ärendet yttrade sig Dunia Ali (C).

Yrkanden

Dunia Ali (C) yrkar på återremiss av äskandena Stadsnära odling, vårdlärare och avslag på slöjdprojektet.

Ordföranden yrkar att nämnden ska besluta i ärendet vid dagens sammanträde och enligt förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, förvaltningens förslag samt Dunia Alis förslag att återremittera stadsnära odling, vårdlärare och avslag på slöjdprojektet.

Ordförande föreslår att de två förslagen ställs mot varandra. Ordförande frågar om nämnden kan godkänna propositionsordningen och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Beslut

Ordförande frågar om arbetslivsnämnden beslutar återremittera stadsnära odling, vårdlärare och avslag på slöjdprojektet.

Ordförande frågar därefter om arbetslivsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Votering och utfall

Ordförande förslår följande propositionsordning. Den som vill att det beslutas enligt förvaltningens förslag röstar Ja. Den som vill rösta enligt Dunia Ali (C) förslag röstar nej. Propositionsordningen godkänns.

Votering sker med upprop.

Votering enligt tabell

Ledamot	Parti	Ja	Nej
Sverker Ågren	KD	X	
Nina Skyttberg	S	X	
Bengt Wallgren	M	X	
Kersti Kicki Östensson	MP	X	
Martin Neldén	V	X	
Dunia Ali	C		X
Bill Lindgren	M	X	
Martin McCarthy	S	X	
Mai Nahas	KD	X	

Med 8 jaröster och 1 nejröst beslutar nämnden enligt förvaltningens förslag om äskanden för att bekämpa arbetslösheten.

Reservation

Dunia Ali (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2021-04-26 (se bilaga 1) att från 2021års resultat avsätta medel till sysselsättningsåtgärder som syftar till att minska arbetslösheten.

Arbetslivsnämnden har därför tagit fram ett antal sysselsättningsåtgärder som syftar till att öka antalet platser för arbetslösa som står långt ifrån arbetsmarknaden. Majoriteten av platserna består av sk ”enkla jobb”.

Totalt äskar arbetslivsnämnden genom åtta olika nystartade sysselsättningsåtgärder 6 374 758 kr för att på sikt kunna skapa 100 nya jobb.

Se bifogade äskningar.

Socialt perspektiv

Beslutet ger fler invånare i Härnösand en möjlighet till meningsfull sysselsättning, de blir delaktiga i ett sammanhang och kommer lättare att integreras. De sociala klyftorna utjämnas då fler för ett lönearbete istället för att uppbära försörjningsstöd.

Beslutet ger fler invånare möjligheten att prova på nya intressen och kan bli mer delaktiga i fritidsaktiviteter i Härnösand.

Beslutet ger fler invånare möjligheten att skapa nya jobb och ge möjlighet till långtidsarbetslösa att prova på nya intressen och kan bli mer delaktiga i arbetslivet i Härnösand.

Barnperspektiv

Beslutet gör att barnen får känna sig stolta över att föräldrarna har ett arbete. Barnen får också insyn i vad det innebär att arbeta vilket kan leda till att deras motivation att själva studera och arbeta när de blir vuxna ökar.

Beslutet ger fler barn möjligheten att prova på nya intressen och kan bli mer delaktiga i fritidsaktiviteter i Härnösand. Detta i sin tur bidrar till att barnen får bättre hälsa och större social nätverk.

Ekologiskt perspektiv

En attraktivare utemiljö skapas för kommunmedborgare och turister som besöker museet.

Fritidsutrustningens livslängd ökar genom att den kan återanvändas i Fritidsbanken, vilket bidrar till att minska belastningen på miljön.

Beslutet att starta ett Tvätteri i egen regi bidrar till kortare transporter av tvätten vilket minskar belastningen på miljön.

Beslutet att starta en återbruksgalleria förlänger livslängd på möbler, kläder o annat återvunnet material vilket bidrar till att minska belastningen på miljön.

Beslutet att anlägga stadsnära odling bidrar till att öka tillgången till närproducerade, ekologiska råvaror.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet påverkar det ekonomiska perspektivet för den enskilde kommunmedborgaren som startar ett nytt företag, får anställning eller sysselsättning vilket ger en förbättrad ekonomi för hela familjen och ökade skatteintäkter för kommunen.

Beslutet kommer även ge ekonomiska besparingar för socialförvaltningen.

Genom att erbjuda arbeten som inte kräver akademisk- eller yrkesexamen, förväntas fler komma i sysselsättning. Detta blir så kallade lågtröskeljobb. Deltagare kommer få värdefull kunskap och nätverk som hjälper att komma in på arbetsmarknaden.
Att vara en del av ett sammanhang som lyfter individer till ökad självkänsla kommer stärka människor till en långsiktig levnadstillvaro. Detta minskar också handläggningsärenden och bidragsfinansiering då Härnösands Kommuns medborgare själva kan försörja sig. BilagaEtt attraktivt

tillväxtområde för inflyttning och etablering av företag som väljer och vill stanna kvar.

Projektet kommer också att stärka den lokala samverkan genom att många olika aktörer blir involverade (se bilaga 2). Företag, markägare, föreningar, myndigheter och universitet är redan involverade och positiva till satsningen.

Beslutsunderlag

Muntlig information från Ingrid Nilsson, förvaltningschef.

Arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-06-16, ARN 2021-000060.

_____

Arbetslivsförvaltningen
Ingrid Nilsson, 0611-34 85 75
ingrid.nilsson@harnosand.se

Arbetslivsnämnden

Satsning för minskad arbetslöshet 2021

Förslag till beslut

Arbetslivsförvaltningen föreslår arbetslivsnämnden besluta

att godkänna förvaltningens äskanden om medel för att bekämpa arbetslösheten om totalt 6 374 758 kr, samt

att skicka ärendet vidare till kommunstyrelsen för beslut.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2021-04-26 (se bilaga 1) att från 2021års resultat avsätta medel till sysselsättningsåtgärder som syftar till att minska arbetslösheten.

Arbetslivsnämnden har därför tagit fram ett antal sysselsättningsåtgärder som syftar till att öka antalet platser för arbetslösa som står långt ifrån arbetsmarknaden. Majoriteten av platserna består av sk ”enkla jobb”.

Totalt äskar arbetslivsnämnden genom åtta olika nystartade sysselsättningsåtgärder 6 374 758 kr för att på sikt kunna skapa 100 nya jobb.

Se bifogade äskningar.

Socialt perspektiv

Beslutet ger fler invånare i Härnösand en möjlighet till meningsfull sysselsättning, de blir delaktiga i ett sammanhang och kommer lättare att integreras. De sociala klyftorna utjämnas då fler för ett lönearbete istället för att uppbära försörjningsstöd.

Beslutet ger fler invånare möjligheten att prova på nya intressen och kan bli mer delaktiga i fritidsaktiviteter i Härnösand.

Beslutet ger fler invånare möjligheten att skapa nya jobb och ge möjlighet till långtidsarbetslösa att prova på nya intressen och kan bli mer delaktiga i arbetslivet i Härnösand.

Barnperspektiv

Beslutet gör att barnen får känna sig stolta över att föräldrarna har ett arbete. Barnen får också insyn i vad det innebär att arbeta vilket kan leda till att deras motivation att själva studera och arbeta när de blir vuxna ökar.

Beslutet ger fler barn möjligheten att prova på nya intressen och kan bli mer delaktiga i fritidsaktiviteter i Härnösand. Detta i sin tur bidrar till att barnen får bättre hälsa och större social nätverk.

Ekologiskt perspektiv

En attraktivare utemiljö skapas för kommunmedborgare och turister som besöker museet.
Fritidsutrustningens livslängd ökar genom att den kan återanvändas i Fritidsbanken, vilket bidrar till att minska belastningen på miljön.

Beslutet att starta ett Tvätteri i egen regi bidrar till kortare transporter av tvätten vilket minskar belastningen på miljön.

Beslutet att starta en återbruksgalleria förlänger livslängd på möbler, kläder o annat återvunnet material vilket bidrar till att minska belastningen på miljön.

Beslutet att anlägga stadsnära odling bidrar till att öka tillgången till närproducerade, ekologiska råvaror.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet påverkar det ekonomiska perspektivet för den enskilde kommunmedborgaren som startar ett nytt företag, får anställning eller sysselsättning vilket ger en förbättrad ekonomi för hela familjen och ökade skatteintäkter för kommunen.

Beslutet kommer även ge ekonomiska besparingar för socialförvaltningen.

Genom att erbjuda arbeten som inte kräver akademisk- eller yrkesexamen, förväntas fler komma i sysselsättning. Detta blir så kallade lågtröskeljobb. Deltagare kommer få värdefull kunskap och nätverk som hjälper att komma in på arbetsmarknaden.
Att vara en del av ett sammanhang som lyfter individer till ökad självkänsla kommer stärka människor till en långsiktig levnadstillvaro. Detta minskar också handläggningsärenden och bidragsfinansiering då Härnösands Kommuns medborgare själva kan försörja sig. BilagaEtt attraktivt tillväxtområde för inflyttning och etablering av företag som väljer och vill stanna kvar.

Projektet kommer också att stärka den lokala samverkan genom att många olika aktörer blir involverade (se bilaga 2). Företag, markägare, föreningar, myndigheter och universitet är redan involverade och positiva till satsningen.

Ingrid Nilsson
Förvaltningschef

Bilagor

Bilaga1	Äskande stadsnära odling
Bilaga 2	Äskande återbruksgalleria
	Projektdirektiv ReSand
	Projektplan, Härnösands återbruksgalleria
Bilaga 4	Äskande fritidsbank
Bilaga 5	Äskande språkstödjare
Bilaga 6	Äskande vårdlärare
Bilaga 7	Äskande arena murberget
Bilaga 8	Äskande slöjdprojekt

Arbetslivsförvaltningen

Ansökan om arbetsmarknadsprojekt Stadsnära Odling

Kommunfullmäktige beslutade 2021-04-26 (se bilaga 1) att från 2021 års resultat avsätta medel till sysselsättningsåtgärder som syftar till att minska arbetslösheten. Arbetslivsförvaltningen kommer därför att äska pengar för att starta upp Projekt Stadsnära odling (dnr ARN2021-000065) på en rad olika platser.

BAKGRUND

En förebild för projektet är ”Made in Högbo”, Högbo bruk i Sandviken, som hittat en gemensam lösning till att öka tillgången till närproducerade, ekologiska råvaror. Made in Högbo arbetar med en grupp odlingskunniga personer som behöver sysselsättning och språkträning.

SYFTE

Syftet med projektet är att bygga upp stadsnära odlingar för att skapa en arena för hållbar sysselsättning

PROJEKTMÅL

att skapa 75 nya sysselsättningsplatser för ”enkla jobb” via stadsnära odlingar

Projektet ska långsiktigt bidra med att utveckla:
-ett koncept för ökade stad-landkopplingar som använder marken hållbart och utvecklar de gröna näringarna i kommunen

VILKA EFFEKTER FÖRVÄNTAS UPPNÅS

Härnösands Kommun har högst arbetslöshet i hela Västernorrland. I april 2021 var det 11,6 procent (bilaga 3). 80% av de arbetslösa tillhör de mest utsatta grupperna.

Projektet förväntas skapa nya sysselsättningsplatser för dessa grupper och bidra till minskade kostnader för försörjningsstöd.

Hur minskas försörjningsstödet?

Syftet med att minska arbetslösheten bland de utsatta grupperna är dels att de får en meningsfull sysselsättning, de bidrar till sin egen försörjning, vilket genererar skatteintäkter, i stället för ökade kostnader för försörjningsstöd. Barn till föräldrar som arbetar får ökade förutsättningar att utbilda sig och själva få ett arbete.

PROJEKTTID
Projektet pågår som längst till 2022-06-30 om inget annat anges.

MÅLGRUPP
Projektet riktar sig till långtidsarbetslösa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och en meningsfull arbetsträning. Det kan vara nyanlända som ännu inte tillägnat sig det svenska språket, saknar utbildning och arbetslivserfarenhet från hemlandet, personer med fysiska-, neuropsykiatriska- psykiska-, eller sociala funktionshinder.

VAD SKA GÖRAS
I första skedet ska möjlig etablering på arrendet Bondsjön 2:9 utredas. En grundlig kartläggning över markens möjligheter genomförs under april-juni 2021. Hänsyn tas till närheten av dricksvattentäkt. Vi utreder möjligheten till att fruktträd, och bärbuskar kan planteras. Syftet är dels att fånga upp näringsläckage, dels att öka blommande växter och frukt i området till pollinatörer och fåglar. Vi utreder även möjlighet att sätta upp bikupor, insektsholkar, fågelholkar och fladdermuslådor. Vi kommer även att odla i mindre skala vid kommunens arena Villa Fridhem samt i växthuset vid kretsloppsparken.

OMFATTNING
Målet är att på sikt skapa 75 nya arbetstillfällen, men i första skedet 10 nya sysselsättningsplatser.

UPPFÖLJNINGSBARA INDIKATORER
Enligt Västernorrlands projektmall kommer det vara regelbunden dokumentering under projektets tid. En utvärdering sker varannan månad för statusrapport till styrgruppen. Projektet kommer även vara levande digitalt genom kommunens kanaler och samarbetspartners. I statusrapporten sammanställs information om hur många personer som blivit deltagare, antal planterade buskar och träd, hur många som vid avrapporteringen har läst och delat inlägg på sociala medier.

KONKURENSNEUTRALITET
Genom att lyssna in markägare, tidigare arrendatorer och lokala företag skapar projektet ett gott samarbete i en transparent dialog. Produkter som honung, frukt, bär och örter sätts i kretslopp internt för kommunens egen verksamhet. Eventuell försäljningsinkomst genereras tillbaks in i projektet för att driva verksamheten. Men det första året beräknas ha liten skörd. Projektet bedöms som ringa eller ingen konkurrens till lokala företag.

KOSTNADSKALKYL

Nedan följer en kalkyl över utgifter för att driva verksamheten.

Sak	**Ändamål**	**Antal**	**Kostnad**	**Totalt**
Får	Beta marken			
Hästar	Beta marken			
Elstängsel	Hålla djuren på markerat område			
Kryddplantor	Locka pollinatörer			
Ängsväxter, foderväxter, vägkantsväxter	Underhålla marken			
Bikupor	Naturvård			
Insektsholkar				
Fågelholkar				
Fladdermusholkar				
Mobil arbetsbod med toalett och personalrum	Säkerställa god arbetsmiljö			
Mobilt slungningsrum, el genom solceller/batteri				
Viltstängsel				
Skyltar				
Bärbuskar och fruktträd	Fånga näringsläckage, locka pollinatörer och fåglar			
Arbetsredskap + vattenpump				

Fortsättning av kostnadskalkyl för projekttiden:

Sak	**Ändamål**	**Omfattning**	**Kostnad**	**Totalt**
Projektledare		100%	60200	513 000
Arbetsledare		100%	45000	225 000
Deltagare		10	12 300	615 000 (5 mån)
Hyreskostnad				
Övriga kostnader	Arbetskläder			40 000

Totala intäkter och utgifter

Intäkter	**Utgifter**	**Överskott /underskott**	**Minskad kostnad social-förvaltningen**	**Totalt**
Projektstöd				
			400 000	
				1 393 000

Bilaga 1

Från sammanträdesprotokoll 2021-04-26

§ 44

Dnr 2021-000115 1.1.2.1

Satsning för minskad arbetslöshet 2021 - återremiss

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att avsätta ytterligare 8,0 mnkr under 2021 för åtgärder för minskad arbetslöshet i kommunen, totalt 10,0 mnkr,

att arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen, samt

att medlen tas på årets resultat.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Ida Skogström (M), Olle Löfgren (L).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Ida Skogström (M) yrkar på följande:

att avsätta 8 mnkr under 2021 för åtgärder för minskad arbetslöshet i Härnösand,

att arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter äskande hos kommunfullmäktige, samt

att medlen skall tas från årets (2021) resultat.

Olle Löfgren (L) instämmer till Ida Skogströms (M) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Ida Skogströms (M) förslag.

Ordföranden föreslår att digital acklamation används då mötet genomförs på distans och ställer följande propositionsordning: den som vill att fullmäktige ska besluta enligt liggande förslag svarar ja och den som vill att fullmäktige ska besluta enligt Ida Skogströms (M) förslag svarar nej genom att trycka på respektive knapp i voteringsfunktionen.

Propositionsordningen godkänns och digital acklamation genomförs.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Votering begärs och verkställs.

Votering och utfall

Ordförande ställer följande propositionsordning: den som vill att kommunfullmäktige ska bifalla liggande förslag röstar ja och den som vill att kommunfullmäktige ska besluta enligt Ida Skogströms (M) förslag röstar nej.

Med 28 ja-röster mot 15 nej-röster, så finner ordförande att kommunfullmäktige beslutat enligt liggande förslag.

Ledamot	Ersättare	Parti	§ Ja	Nej
Andreas Sjölander		S	x	
Lotta Visén		S	x	
Magnus Oscarsson		S	x	
Nina Skyttberg		S	x	
Krister Fagerström McCarty		S	x	
Monica Fahlén		S	x	
Håkan Viklund		S	x	
Ebba Hansson	Lotten Widmark	S	x	
Ann Catherine Genberg		S	x	
Björn Nordling		S	x	
Lennart Mohlin		S	x	
Johan Nilsson	Agneta Jonsson	S	x	
Susanne Forsberg	Mats Höglund	S	x	
Martin Neldén		V	x	
Åke Hamrin		V	x	
Birgitta Alevård		V	x	
Anders Bergqvist	Michael Möller Christensen	V	x	
Knapp Britta Thyr		MP	x	
Hibo Abdullahi		MP	x	
Per Sander	Myriam Estrella Näslund	MP	x	
Ida Skogström		M		x
Anders Gäfvert	Ingemar Ljunggren	M		x
Lennart Bolander		M		x
Margareta Tjärnlund		M		x
Eva-Clara Viklund		M		x
Christian Wasell		M		x
Linda Borg		M		x
Per-Eric Norberg		C	x	
Christina Lindberg		C	x	
Erik Hultin		C	x	
Anette Nordin	Dunia Ali	C	x	
Karl Rönnkvist		C	x	
Olle Löfgren		L		x
Ingemar Wiklander		KD	x	

Mai Nahas		KD	x	
Ulrika Jonsson		SD		x
Kenneth Lunneborg		SD		x
Sven Ingemar Vernersson		SD		x
Lennart Bergström	Bo Gidmark	SD		x
Anette Åström		SD		x
Eva Olstedt-Lundgren	Tomas Pålsson	L		x
Kristoffer Bodin		M		x
Göran Norlander		S	x	

Reservation

Ida Skogström (M) lämnar följande reservation: Vi är inte emot att mer pengar satsas för att arbetslösheten ska minska, det vill vi tydligt poängtera. Vi vill däremot hävda att en så här stor satsning är att se som en justering av budgetramen och ska därför till fullmäktige för beslut i frågan. Det handlar om nämndens ansvar för sitt uppdrag gentemot fullmäktige. Det är inte KS uppdrag att skicka resurser till nämnderna och justera deras budgetramar. Fullmäktige sammanträder lika ofta som kommunstyrelsen sett över året och bör därför inte utgöra ett hinder i en effektiv hantering av ärendet.

Olle Löfgren (L) reserverar sig mot beslutet.

Ulrika Jonsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 2021-03-29 att återremittera ärendet till kommunstyrelsen med motiveringen:

För att där ge ledamöterna en gedigen genomgång av satsningen från berörd förvaltning. Samt att handlingar/bildspel skickas ut i god tid före mötet så att ledamöterna har en schysst chans att sätta sig in i ärendet, dvs kontrollera uppgifter m.m. samt att kunna ställa relevanta frågor allt för att kunna fatta ett bra beslut som flertalet kan ställa sig bakom.

Ärendet har kompletterats med den presentation som gavs under kommunfullmäktigessammanträde av förvaltningschefen för arbetslivsförvaltningen samt att en muntlig information är inplanerad till kommunstyrelsens sammanträde där även möjlighet till att ställa frågor kommer att ges.

I övrigt har inga ändringar genomförts av det förslag till beslut som kommunstyrelsens ordförande föreslog vid kommunstyrelsens sammanträde 2021-03-02.

I årsplan 2021 har i kommunstyrelsens budgetram avsatts 2,0 mnkr för arbetet med att minska arbetslösheten. Dessa medel är destinerade till arbetslivsnämndens operativa arbete kring att minska arbetslösheten och för att kunna erbjuda de Härnösandsbor som idag står längst ifrån

arbetsmarknaden ett gott stöd i strävan efter en egen försörjning. Förslaget är att utöka dessa medel med ytterligare 8,0 mnkr, till totalt 10,0 mnkr. Arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen.

Arbetslösheten i kommunen är fortsatt hög och inför 2022 har kommunens ledningsgrupp i planeringsförutsättningarna 2022 föreslagit en prioritering av arbetet som tillskjutits 6,0 mnkr. I den politiska beredningsprocessen som strax påbörjas kan belopp komma att justeras.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2021-04-07 § 78
Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2021-03-29 § 21
Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2021-03-02 § 55
Förslag – Satsning för minskad arbetslöshet
Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse

Från sammanträdesprotokoll 2021-03-29

§ 21

Dnr 2021-000115 1.1.2.1

Satsning för minskad arbetslöshet 2021

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Anders Gäfvert (M), Lennart Bergström (SD), Christina Lindberg (C), Eva Olstedt-Lundgren (L), Ingemar Wiklander (KD), Anders Bergqvist (V), Knapp Britta Thyr (MP), Hibo Abdullahi (MP), Magnus Oscarsson (S), Ulrika Jonsson (SD), Lotta Visén (S), Björn Nordling (S), Kristoffer Bodin (M), Margareta Tjärnlund (M), Linda Borg (M).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Ingemar Wiklander (KD), Anders Bergqvist (V), Knapp Britta Thyr (MP), Hibo Abdullahi (MP), Magnus Oscarsson (S), Lotta Visén (S) och Björn Nordling (S) instämmer till Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Anders Gäfvert (M) yrkar att ärendet ska återremitteras med motiveringen: För att där ge ledamöterna en gedigen genomgång av satsningen från berörd förvaltning. Samt att handlingar/bildspel skickas ut i god tid före mötet så att ledamöterna har en schysst chans att sätta sig in i ärendet, dvs kontrollera uppgifter m.m. samt att kunna ställa relevanta frågor allt för att kunna fatta ett bra beslut som flertalet kan ställa sig bakom.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag samt förslag om återremittering.

Ordföranden frågar om ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden frågar sedan om ärendet ska återremitteras.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutat att återremittera ärendet.

Bakgrund

I årsplan 2021 har i kommunstyrelsens budgetram avsatts 2 mnkr för arbetet för att minska arbetslösheten. Dessa medel är destinerade till arbetslivsnämndens operativa arbete kring att minska arbetslösheten och för att kunna erbjuda de Härnösandsbor som idag står längst ifrån arbetsmarknaden ett gott stöd i strävan efter en egen försörjning. Förslaget är att utöka dessa medel med ytterligare 8,0 mnkr, totalt 10,0 mnkr. Arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen.

Arbetslösheten i kommunen är fortsatt hög och inför 2022 så har kommunens ledningsgrupp i planeringsförutsättningar 2022 föreslagit en prioritering av arbetet och tillskjutit 6 mnkr. I den politiska beredningsprocessen som strax påbörjas kan belopp komma att justeras.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2021-03-02 § 55

Kommunstyrelsens ordförandes skrivelse, 2021-03-01

Bilaga 2

Verksamhetsplan för arrendet Bondsjön 2:9.

Härnösands kommun

Arbetslivsförvaltningen

Verksamhetsplan fas 1

Datum
2021-05-31

Sida
1(3)

Stadsnära odling, proj. 269
Dnr ARN2021-000065

Verksamhetsplan för arrendet Bondsjön 2:9

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2021-04-26 att från 2021års resultat avsätta medel till sysselsättningsåtgärder som syftar till att minska arbetslösheten. Arbetslivsförvaltningen kommer därför att äska pengar för starta upp Projekt Stadsnära odling på en rad olika platser.

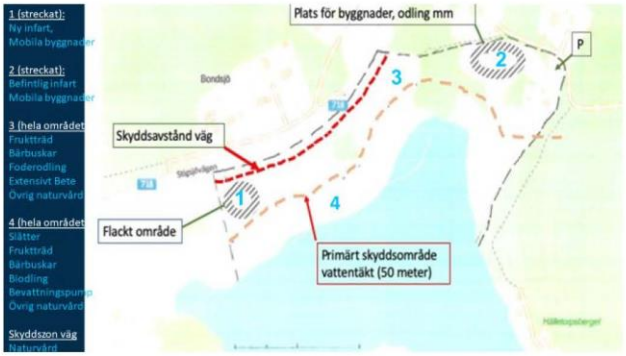
Under fas 1 har projekt Stadsnära odling undersökt vilken typ av jordbruks- och trädgårdsverksamhet som går att etablera på Bondsjön 2:9 invid dricksvattentäkten. Fastigheten är ett 7,8 ha stort arrende som kommunen har under minst en tioårsperiod för detta ändamål.

Etableringen sker i samråd med markägarna Skogsström & Skogsström och de boende vid eller på fastighetens gränser.

Etableringen sker också i samråd med Schibbye Landskap AB, HEMAB, kommunens berörda avdelningar, transportstyrelsen och Länsstyrelsen.

Rådgivning kommer också att sökas från Biodlarföreningen, Fruktodlarföreningen, Jordbruksverket, LRF, Hushållningssällskapet och SLU och Coompanion Västernorrland.

Verksamhetskarta

Postadress
Härnösands kommun
Arbetslivsförvaltningen
871 80 Härnösand

Besöksadress
Johannesbergshuset
Johannesbergsgatan 3

Hemsida
www.harnosand.se
E-post
kommun@harnosand.se

Telefon
0611-34 80 00 vx
Fax
0611-34 80 30

Organisationsnr
212000-2403
Bankgiro
5576-5218

Stängsel

Hela området kommer att inhägnas med *fårstängsel och förstärkas med el* mot vägen och vattnet. Dels för att kunna hålla betande får inne men även för att hålla besökare ute samt för att skydda dricksvattentäkten. Inga djur kommer att kunna gå ner till dricksvattnet. Ett par inre hagindelningar kommer också att göras för att kunna välja var fåren ska beta, och för att skydda planteringar. Nära de boende (östra delen av viken på verksamhetskartan) kommer en trappa att byggas över staketet för att underlätta passage till sjön. Vid respektive infart och hagindelning kommer det att vara grindar med lås.

Betande djur

Får (20-50 st) och *hästar* (5-10st) kommer att få gå och beta på Bondsjön 2:9 sommartid (maj-september). De kommer att ha vindskydd och foderplats samt tillgång på vatten vid punkt 1, 2 eller 3. De kommer att beta området enligt en betesföljd, så kanske inte hela området samtidigt, först hästar och sedan får.

Planteringar

Bärbuskar och fruktträd, härdiga sorter för Härnösand, kommer att planteras längs hela den primära skyddszonen från väster till vikens skogsparti. Syftet är dels att fånga upp näringsläckage, dels att öka blommande växter och frukt i området till pollinatörer och fåglar. Men också att skapa möjlighet för intresserade deltagare att övergå till företagande och förvalta delar av planteringen, skörda, förädla och sälja. Området kommer att slås för att hålla nere växtligheten runt stammar och buskar. Målet är 100 fruktträd och 100 bärbuskar.

Perenna krydd- och medicinalväxter kommer att planteras i anslutning till fruktträd och bärbuskar för att locka pollinatörer. Krydd- och medicinalväxter kan också skördas till försäljning. Målet är ca 100 kryddplantor.

Ängsväxter kommer att sås in vid behov. I nuläget är vallen 15 år gammal. Den håller på att transformeras från odlad vall till naturlig betesmark. Vi kommer att följda den utvecklingen och endast stärka etableringen av ängsväxter genom insådd om vi ser att de konkurreras ut av ogräs och sly.

Foderväxter kommer att sås in vid behov. I nuläget ska inget foder produceras på Bondsjön 2:9, utan endast sommarbete.

Vägkantväxter kommer att kunna studeras i den 15 meter breda skyddszonen mot Stigsjövägen. Vid behov kommer insådd att ske av vägkantväxter som är utrotningshotade.

Biodlingar

ca 30 kupor totalt för skörd kommer att placeras ut på 3 olika ställen på fastigheten: i väster, i mitten och i öster. Honung kommer att skördas till användning och försäljning. Ett antal naturliga kupor för vildbin och humlor kommer också att placeras ut. Dessa kommer inte att skördas utan etableras i naturvårdande syfte.

Insektsholkar av olika slag kommer att placeras ut i anslutning till frukt och bärodlingarna i samråd med SLU. Dels för att öka antalet naturliga predatorer på eventuella skadegörare samt för att öka den biologiska mångfalden.

Fågelholkar av olika slag och storlek kommer att placeras ut i samråd med Västernorrlands ornitologer för att öka den biologiska mångfalden.

Fladdermuslådor kommer att placeras ut för att mäta närvaron av olika fladdermöss i samråd med kommunens projekt om fladdermöss. Området kommer att hållas mörklagt för att öka närvaron av fladdermöss.

Byggnader

Mobila arbetsbodar med personalrum och toaletter kommer att ställas upp ett par månader per år på den plats som områden hänvisar oss till, förslagsvis plats 1 eller 3 i Verksamhetskartan. Detta för att säkerställa en god arbetsmiljö för våra deltagare och anställda. Allt avlopp (svart- och gråvatten) kommer att samlas upp i dunkar och tömmas på annan plats i samråd med Hemab. Likaså allt avfall. Arbetsboden är självförsörjande på el genom solceller varför ingen elledning behöver dras. Vid behov stärks elen med batteri.

Ett mobilt slungningsrum kommer att parkeras vid samma plats ca 2-3 gg/år och stå ca 1-4 veckor per gång. Arbetsboden är självförsörjande på el genom solceller varför ingen elledning behöver dras. Vid behov förstärks elen med batteri.

Parkering

För *personalbil, minibuss* för deltagare samt *traktor med flak* och/eller *pickup* kommer att skapas på den plats som områden hänvisar oss till, förslagsvis plats 1 eller 3 i Verksamhetskartan. Parkeringen används för transport till/från arbetsplatsen Bondsjön 2:9.

Infarten behöver förbättras längs Stigsjövägen, alternativt göras om vid punkt 1 eller 3 i Verksamhetskartan. Samråd hålls med tekniska kontoret och transportstyrelsen. Hälletorpsvägen kommer troligtvis ej att användas annat än undantagsvis. En vägsamfällighet-förening kan då komma att bildas om de boende önskar.

Skyddsavstånd väg på 15 meter anläggs längs Stigsjövägen för att dels öka säkerheten och dels minimera utsläpp till den ekologiska produktionen på Bondsjön.

Skyltar kommer att sättas upp i samråd med transportstyrelsen, kommun, Hemab och länsstyrelsen för att informera om arbetet på Bondsjön 2:9.

För frågor kontakta Sara Friberg, projektledare för Stadsnära odling,

Telefon 070-301 36 41, sara.friberg@harnosand.se

Bilaga 3

Inslag på Sveriges Radio den 25 maj 2021. Källa: https://sverigesradio.se/artikel/nya-siffror-harnosand-har-hogst-arbetsloshet-i-vasternorrland

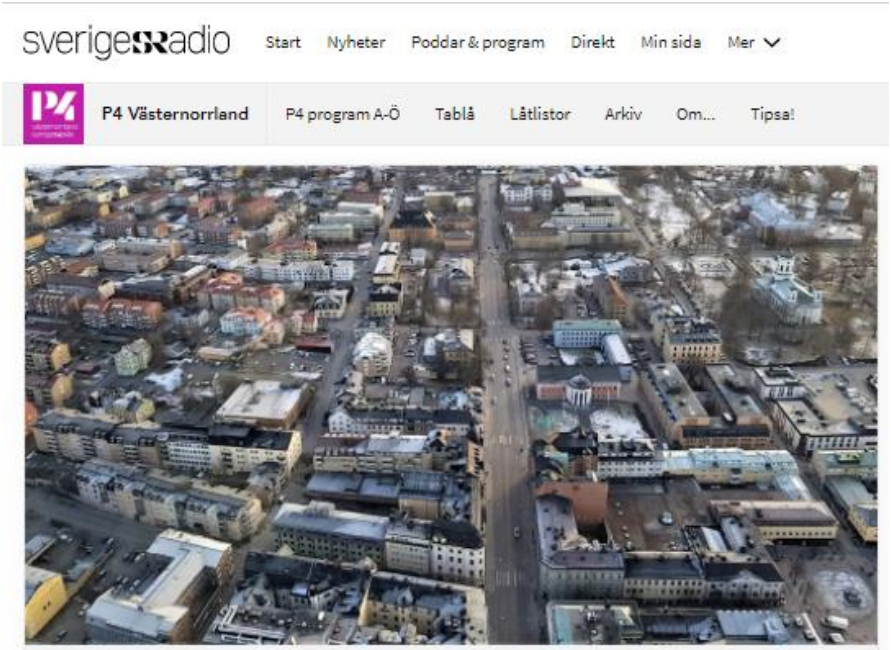

Foto: Peter Hansson/Sveriges Radio

ARBETSMARKNAD

Nya siffror: Härnösand har högst arbetslöshet i Västernorrland

1:27 min Min sida Dela

Publicerat tisdag 25 maj kl 13.30

- Härnösand har högst arbetslöshet i Västernorrland, enligt färska siffror från Arbetsförmedlingen.
- 11,6 procent, alltså 1 350 personer, var arbetslösa i april vilket är ungefär tre procent högre än rikssnittet.
- "Naturligtvis är det höga siffror, men samtidigt ska vi komma ihåg att det är en minskning med 0,7 procentenheter", säger Anderas Sjölander (S), kommunalråd i Härnösand.

Ånge kommun har lägst arbetslöshet i Västernorrland, enligt Arbetsförmedlingens siffror för april månad, där antalet inskrivna arbetslösa i kommunen var 7,5 procent, vilket är 331 personer.

P4 Västernorrland
p4vasternorrland@sverigesradio.se

Ansökan om arbetsmarknadsprojekt Härnösands Återbruksgalleria

Kommunfullmäktige beslutade 2021-04-26 (se bilaga 1) att från 2021års resultat avsätta medel till sysselsättningsåtgärder som syftar till att minska arbetslösheten. Arbetslivsförvaltningen kommer därför att äska pengar för att starta upp Projektet Härnösands Återbruksgalleria (dnr ARN2021-000068).

BAKGRUND

I pågående samarbeten mellan det kommunala miljö- och energibolaget HEMAB och Arbetslivsförvaltningen genom utvecklingen av återvinningscentralen Kretsloppsparken och samarbeten med externa intressenter, uppkom idén att ytterligare utveckla konceptet med återbruk genom att skapa en galleria för försäljning av återbrukade produkter. Ett koncept för att locka en bredare målgrupp samt sprida kunskap om hållbarhet med cirkulär ekonomi i fokus till lokala och regionala aktörer.

SYFTE

Syftet med projektet är att skapa en mötesplats för shopping och fynd, med alla dimensioner av hållbarhet i fokus. Projektet vill bidra till destinationsutvecklingen på ett positivt sätt (Projektdirektiv Återbruksgallerian 2021-01-18).

PROJEKTMÅL

Målet med projektet är att bygga upp och etablera en återbruksgalleria med verksamhet på en central plats i Härnösands kommun samt hitta intressenter som är intresserade av att etablera företag inom återbruk i aktuella lokaler.

Projektet ska bidra till flera saker, bland annat:

- Minska mängden avfall och öka kunskapen hos invånare och verksamma om återbruk som ett värde att förädla vidare
- Skapa en mötesplats för företag att utforska hållbara affärsidéer och både ge och få inspiration för mer återbruk, samt öka antalet unga entreprenörer

- Etablera fler arenor för personer som inte står till den offentliga arbetsmarknadens förfogande

VILKA EFFEKTER FÖRVÄNTAS UPPNÅS
Förutom att bidra till att minska avfallet bidrar projektet även till andra mervärden för samhället:

• Ökad kunskap hos invånare om återbruk och ett förändrat beteende som gynnar både en hållbar produktion och konsumtion

• Effektivare resurshantering bidrar till att minska trycket på naturen och miljön

• Fler arbetstillfällen och ökade möjligheter för arbetsmarknadsgrupper och unga

Hur minskas försörjningsstödet?
Syftet med att minska arbetslösheten bland de utsatta grupperna är dels att de får en meningsfull sysselsättning, de bidrar till sin egen försörjning, vilket genererar skatteintäkter, i stället för ökade kostnader för försörjningsstöd. Barn till föräldrar som arbetar får ökade förutsättningar att utbilda sig och själva få ett arbete.
Att stimulera närliglivet med att få igång nya etablerade företag som kommer att skapa nya jobb och öka skatteintäkter för kommunen.

PROJEKTTID
Projektet pågår som längst till 2022-06-30 om inget annat anges.

MÅLGRUPP
Långtidsarbetslösa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden får en möjlighet att starta ett eget företag eller personer som behöver en meningsfull arbetsträning. Men även lokala företag som blir ett nätverk för återbruksgallerian.

VAD SKA GÖRAS

Etablera Norrlands första återbruksgalleria på en central plats i Härnösands kommun och öka värdet av avfall i samhället, i Härnösand och på andra platser i Sverige.

OMFATTNING
En projektledare på 100 % anställs på ett år. Därtill kommer deltagare bli sysselsatta.

UPPFÖLJNINGSBARA INDIKATORER
Återbruksgallerian kommer följa upp projektet genom att mäta olika nyckeltal. Se nedan:

- Antal skapade arbetstillfällen
- Antal nyetablerade företag
- Minskat sopberg – mängd omhändertaget och omvandlat
- Antal besökare i gallerian
- Antal kunskapshöjande event
- Fyllda kvadratmeter
- Det lokala utvecklingsindexet för Härnösand (HUI) innan o efter
- Antal besöksnätter/Fritidshusbesök
- Mäta klimatpåverkan
- Delningar och kommentarer i sociala medier

Mätningen görs regelbundet och rapporteras varannan månad i statusrapport till styrelsegruppen.

KONKURENSNEUTRALITET

Återbruksgallerian blir en del av en levande stadskärna. Här kommer lokala företag få presentera sina varor och ta del av webbshopen. Därmed tillför det och stärker det lokala näringslivet. Det finns en risk för konkurrensverksamhet, men projektet arbetar för att det inte ska vara det.

KOSTNADSKALKYL

Nedan följer en kalkyl över utgifter för att driva verksamheten.

Sak	**Ändamål**	**Antal**	**Kostnad**	**Totalt**
Grafisk profil varumärke				110 000
Webbplats				400 000
Arkitekt				300 000
Arbetskraft bygg				280 000
Material				220 000
Inventarier				100 000

Fortsättning av kostnadskalkyl för projekttiden:

Sak	**Ändamål**	**Omfattning**	**Kostnad**	**Totalt**
Projektledare		100%	43000	603000
Projektmedarbetare				
Arbetsledare				
Deltagare		6	12330	148 000 (2 mån)
Hyreskostnad		4 mån		533000
Övriga kostnader				

Totala intäkter och utgifter

Intäkter	**Utgifter**	**Överskott /underskott**	**Minskad kostnad social-förvaltningen**	**Totalt**
Projektstöd				
			96 000	
				2 694 000

Bilaga 1

Från sammanträdesprotokoll 2021-04-26

§ 44

Dnr 2021-000115 1.1.2.1

Satsning för minskad arbetslöshet 2021 - återremiss

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att avsätta ytterligare 8,0 mnkr under 2021 för åtgärder för minskad arbetslöshet i kommunen, totalt 10,0 mnkr,

att arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen, samt

att medlen tas på årets resultat.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Ida Skogström (M), Olle Löfgren (L).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Ida Skogström (M) yrkar på följande:

att avsätta 8 mnkr under 2021 för åtgärder för minskad arbetslöshet i Härnösand,

att arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter äskande hos kommunfullmäktige, samt

att medlen skall tas från årets (2021) resultat.

Olle Löfgren (L) instämmer till Ida Skogströms (M) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Ida Skogströms (M) förslag.

Ordföranden föreslår att digital acklamation används då mötet genomförs på distans och ställer följande propositionsordning: den som vill att fullmäktige ska besluta enligt liggande förslag svarar ja och den som vill att fullmäktige ska besluta enligt Ida Skogströms (M) förslag svarar nej genom att trycka på respektive knapp i voteringsfunktionen.

Propositionsordningen godkänns och digital acklamation genomförs.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Votering begärs och verkställs.

Votering och utfall

Ordförande ställer följande propositionsordning: den som vill att kommunfullmäktige ska bifalla liggande förslag röstar ja och den som vill att kommunfullmäktige ska besluta enligt Ida Skogströms (M) förslag röstar nej.

Med 28 ja-röster mot 15 nej-röster, så finner ordförande att kommunfullmäktige beslutat enligt liggande förslag.

Ledamot	Ersättare	Parti	§ Ja	Nej
Andreas Sjölander		S	x	
Lotta Visén		S	x	
Magnus Oscarsson		S	x	
Nina Skyttberg		S	x	
Krister Fagerström McCarty		S	x	
Monica Fahlén		S	x	
Håkan Viklund		S	x	
Ebba Hansson	Lotten Widmark	S	x	
Ann Catherine Genberg		S	x	
Björn Nordling		S	x	
Lennart Mohlin		S	x	
Johan Nilsson	Agneta Jonsson	S	x	
Susanne Forsberg	Mats Höglund	S	x	
Martin Neldén		V	x	
Åke Hamrin		V	x	
Birgitta Alevård		V	x	
Anders Bergqvist	Michael Möller Christensen	V	x	
Knapp Britta Thyr		MP	x	
Hibo Abdullahi		MP	x	
Per Sander	Myriam Estrella Näslund	MP	x	
Ida Skogström		M		x
Anders Gäfvert	Ingemar Ljunggren	M		x
Lennart Bolander		M		x
Margareta Tjärnlund		M		x
Eva-Clara Viklund		M		x
Christian Wasell		M		x
Linda Borg		M		x
Per-Eric Norberg		C	x	
Christina Lindberg		C	x	
Erik Hultin		C	x	
Anette Nordin	Dunia Ali	C	x	
Karl Rönnkvist		C	x	
Olle Löfgren		L		x
Ingemar Wiklander		KD	x	

Mai Nahas		KD	x	
Ulrika Jonsson		SD		x
Kenneth Lunneborg		SD		x
Sven Ingemar Vernersson		SD		x
Lennart Bergström	Bo Gidmark	SD		x
Anette Åström		SD		x
Eva Olstedt-Lundgren	Tomas Pålsson	L		x
Kristoffer Bodin		M		x
Göran Norlander		S	x	

Reservation

Ida Skogström (M) lämnar följande reservation: Vi är inte emot att mer pengar satsas för att arbetslösheten ska minska, det vill vi tydligt poängtera. Vi vill däremot hävda att en så här stor satsning är att se som en justering av budgetramen och ska därför till fullmäktige för beslut i frågan. Det handlar om nämndens ansvar för sitt uppdrag gentemot fullmäktige. Det är inte KS uppdrag att skicka resurser till nämnderna och justera deras budgetramar. Fullmäktige sammanträder lika ofta som kommunstyrelsen sett över året och bör därför inte utgöra ett hinder i en effektiv hantering av ärendet.

Olle Löfgren (L) reserverar sig mot beslutet.

Ulrika Jonsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 2021-03-29 att återremittera ärendet till kommunstyrelsen med motiveringen:

För att där ge ledamöterna en gedigen genomgång av satsningen från berörd förvaltning. Samt att handlingar/bildspel skickas ut i god tid före mötet så att ledamöterna har en schysst chans att sätta sig in i ärendet, dvs kontrollera uppgifter m.m. samt att kunna ställa relevanta frågor allt för att kunna fatta ett bra beslut som flertalet kan ställa sig bakom.

Ärendet har kompletterats med den presentation som gavs under kommunfullmäktigessammanträde av förvaltningschefen för arbetslivsförvaltningen samt att en muntlig information är inplanerad till kommunstyrelsens sammanträde där även möjlighet till att ställa frågor kommer att ges.

I övrigt har inga ändringar genomförts av det förslag till beslut som kommunstyrelsens ordförande föreslog vid kommunstyrelsens sammanträde 2021-03-02.

I årsplan 2021 har i kommunstyrelsens budgetram avsatts 2,0 mnkr för arbetet med att minska arbetslösheten. Dessa medel är destinerade till arbetslivsnämndens operativa arbete kring att minska arbetslösheten och för att kunna erbjuda de Härnösandsbor som idag står längst ifrån

arbetsmarknaden ett gott stöd i strävan efter en egen försörjning. Förslaget är att utöka dessa medel med ytterligare 8,0 mnkr, till totalt 10,0 mnkr. Arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen.

Arbetslösheten i kommunen är fortsatt hög och inför 2022 har kommunens ledningsgrupp i planeringsförutsättningarna 2022 föreslagit en prioritering av arbetet som tillskjutits 6,0 mnkr. I den politiska beredningsprocessen som strax påbörjas kan belopp komma att justeras.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2021-04-07 § 78
Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2021-03-29 § 21
Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2021-03-02 § 55
Förslag – Satsning för minskad arbetslöshet
Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse

Från sammanträdesprotokoll 2021-03-29

Härnösands kommun

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2021-03-29

Sida
11(25)

Kommunfullmäktige

§ 21

Dnr 2021-000115 1.1.2.1

Satsning för minskad arbetslöshet 2021

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Anders Gäfvert (M), Lennart Bergström (SD), Christina Lindberg (C), Eva Olstedt-Lundgren (L), Ingemar Wiklander (KD), Anders Bergqvist (V), Knapp Britta Thyr (MP), Hibo Abdullahi (MP), Magnus Oscarsson (S), Ulrika Jonsson (SD), Lotta Visén (S), Björn Nordling (S), Kristoffer Bodin (M), Margareta Tjärnlund (M), Linda Borg (M).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Ingemar Wiklander (KD), Anders Bergqvist (V), Knapp Britta Thyr (MP), Hibo Abdullahi (MP), Magnus Oscarsson (S), Lotta Visén (S) och Björn Nordling (S) instämmer till Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Anders Gäfvert (M) yrkar att ärendet ska återremitteras med motiveringen: För att där ge ledamöterna en gedigen genomgång av satsningen från berörd förvaltning. Samt att handlingar/bildspel skickas ut i god tid före mötet så att ledamöterna har en schysst chans att sätta sig in i ärendet, dvs kontrollera uppgifter m.m. samt att kunna ställa relevanta frågor allt för att kunna fatta ett bra beslut som flertalet kan ställa sig bakom.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag samt förslag om återremittering.

Ordföranden frågar om ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden frågar sedan om ärendet ska återremitteras.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutat att återremittera ärendet.

Bakgrund

I årsplan 2021 har i kommunstyrelsens budgetram avsatts 2 mnkr för arbetet för att minska arbetslösheten. Dessa medel är destinerade till arbetslivsnämndens operativa arbete kring att minska arbetslösheten och för att kunna erbjuda de Härnösandsbor som idag står längst ifrån arbetsmarknaden ett gott stöd i strävan efter en egen försörjning. Förslaget är att utöka dessa medel med ytterligare 8,0 mnkr, totalt 10,0 mnkr. Arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen.

Arbetslösheten i kommunen är fortsatt hög och inför 2022 så har kommunens ledningsgrupp i planeringsförutsättningar 2022 föreslagit en prioritering av arbetet och tillskjutit 6 mnkr. I den politiska beredningsprocessen som strax påbörjas kan belopp komma att justeras.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2021-03-02 § 55

Kommunstyrelsens ordförandes skrivelse, 2021-03-01

Bilaga 2

Inslag på Sveriges Radio den 25 maj 2021. Källa: https://sverigesradio.se/artikel/nya-siffror-harnosand-har-hogst-arbetsloshet-i-vasternorrland

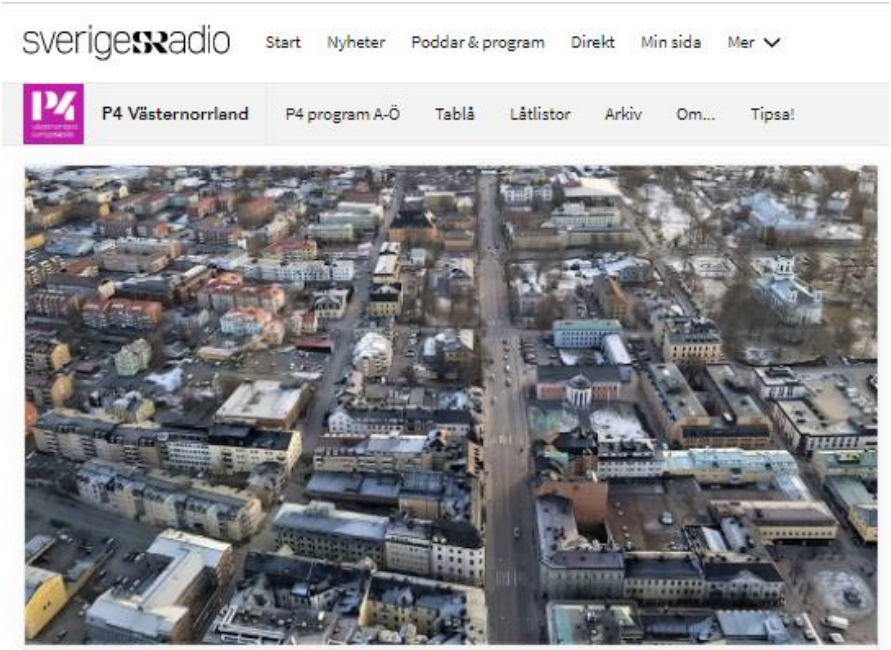

Foto: Peter Hansson/Sveriges Radio

ARBETSMARKNAD

Nya siffror: Härnösand har högst arbetslöshet i Västernorrland

1:27 min Min sida Dela

Publicerat tisdag 25 maj kl 13.30

- Härnösand har högst arbetslöshet i Västernorrland, enligt färska siffror från Arbetsförmedlingen.
- 11,6 procent, alltså 1 350 personer, var arbetslösa i april vilket är ungefär tre procent högre än rikssnittet.
- "Naturligtvis är det höga siffror, men samtidigt ska vi komma ihåg att det är en minskning med 0,7 procentenheter", säger Anderas Sjölander (S), kommunalråd i Härnösand.

Ånge kommun har lägst arbetslöshet i Västernorrland, enligt Arbetsförmedlingens siffror för april månad, där antalet inskrivna arbetslösa i kommunen var 7,5 procent, vilket är 331 personer.

P4 Västernorrland
p4vasternorrland@sverigesradio.se

Ansökan om arbetsmarknadsprojekt Fritidsbanken

Kommunfullmäktige beslutade 2021-04-26 (se bilaga 1) att från 2021års resultat avsätta medel till sysselsättningsåtgärder som syftar till att minska arbetslösheten. Arbetslivsförvaltningen kommer därför att äska pengar för att starta upp en Fritidsbank.

BAKGRUND

HEMAB, Samhällsförvaltningen, Arbetslivsförvaltningen och Kommunstyrelseförvaltningen har vid flera tillfällen de senaste åren fört en dialog kring en önskan om att inrätta en Fritidsbank i Härnösand. En Fritidsbank kan enklast beskrivas som ett bibliotek, men istället för böcker lånas det ut sport och fritidsutrustning.

Kommunstyrelsen har beslutat att inrätta en Fritidsbank i Härnösands kommun för detta reserveras 2500 000 kronor i kommunstyrelsens budget under 2021. Kommunstyrelsen gav uppdraget till arbetslivsnämnden att bygga upp och driva Fritidsbanken.

Fritidsbanken samlar in sport- och friluftsutrustning, exempelvis skidor, pjäxor, inlines, skridskor, campingutrustning, skidor och flytvästar, och lånar ut dem gratis. Utrustningen, som är begagnad, kommer att skänkas av privatpersoner, företag och organisationer. Fritidsbanken ska kunna göra enklare reparationer av utrustningen.

SYFTE

Att starta upp en fritidsbank där personer kan låna olika fritidsverktyg. Genom att alla i kommunen får möjlighet att gratis låna fritidsutrustning kommer alla, oavsett ekonomisk situation, kunna få tillgång till en bra fritid. Fritidsbanken främjar hållbarhet, aktivitet och bidrar till en bättre hälsa.

Att minska arbetslösheten bland de utsatta grupperna genom att skapa en meningsfull sysselsättning, bidra till sin egen försörjning, vilket genererar skatteintäkter, i stället för ökade kostnader för försörjningsstöd.
Barn till föräldrar som arbetar får ökade förutsättningar att utbilda sig och själva få ett arbete.

PROJEKTMÅL
Projektet kommer stärka Härnösand genom flera aspekter på det sociala, ekologiska, ekonomiska och juridiska (se bilaga 3 sammanträdesprotokoll).

→ Fler invånare får möjligheten att prova på nya intressen och kan bli mer delaktiga i fritidsaktiviteter i Härnösand.

→ Genom att återanvända produkterna förlänger det livslängden på olika typer av utrusning. Därmed minskar vi belastningen på miljön och bidrar till något positivt.

VILKA EFFEKTER FÖRVÄNTAS UPPNÅS
De långsiktiga effekterna är fler hälsosamma Härnösandsbor. De som har det kärvt och inte har råd att själva köpa egna fritidsartiklar, kan genom att få hyra själva, uppmuntras till ett friskare liv. Studier har visat på att daglig motion minskar stress- och depressioner.

PROJEKTTID
Efter beslut av Kommunstyrelsen önskar projektet starta snarast och pågå i tre år.

MÅLGRUPP
Långtidsarbetslösa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden får en meningsfull arbetsträning. Det kan vara nyanlända, personer med fysiska-, neuropsykiatriska- psykiska-, eller sociala funktionshinder. Även personer med intellektuella funktionsnedsättningar kommer att få meningsfull sysselsättning på Fritidsbanken. Bland unga vuxna som inte lyckats komma in på arbetsmarknaden finns en hög representation av personer med autism. De efterfrågar ofta ”fyrkantiga” arbeten där det är tydligt vad arbetsuppgiften går ut på, får gärna vara monotont, detaljrikt och innehålla moment som att sortera, stapla, katalogisera. Arbetet på Fritidsbankens lager kommer kunna erbjuda det.
Målet på sikt är att merparten ska komma vidare mot utbildning eller arbete på den externa arbetsmarknaden.

VAD SKA GÖRAS
En lokal i centrala Härnösand ska bli till en fritidsbank. Personer och organisationer ska kunna donera sådant som fotbollar, skidor, stavgångar, böcker, dansskor och annat. Allt ska placeras på hyllor och gå att låna som en bok på biblioteket.

OMFATTNING
Fritidsbanken beräknas vara öppet fem dagar i veckan. Det kommer

sysselsätta 5 personer och anställa en verksamhetsansvarig på heltid.

UPPFÖLJNINGSBARA INDIKATORER
Genom att föra statistik över utlånade resurser går det att notera hur eftertraktat och värdefullt en fritidsbank är för kommunens invånare.

KONKURENSNEUTRALITET
Konkurrensen till liknande verksamhet är liten. Däremot finns viss risk att personer inte handlar lokalt utan istället lånar via fritidsbanken. Å andra sidan hjälper detta till så att vi blir den hållbara kommunen Härnösand.

KOSTNADSKALKYL

Nedan följer en kalkyl över utgifter för att driva verksamheten.

Sak	**Ändamål**	**Antal**	**Kostnad**	**Totalt**
Kontorsplats				
Fikarum				
Färg				
Hyllor				

Fortsättning av kostnadskalkyl för projekttiden:

Sak	**Ändamål**	**Omfattning**	**Kostnad**	**Totalt**
Arbetsledare		1	46000	138 000 (3 mån)

Deltagare		5	12300	184 500 (3 mån)
Hyreskostnad				
Övriga kostnader				

Totala intäkter och utgifter

Intäkter	**Utgifter**	**Överskott /underskott**	**Minskad kostnad social-förvaltningen**	**Totalt**
Projektstöd				
			72000 (3 pers)	
				322 500

Bilaga 1

Från sammanträdesprotokoll 2021-04-26

§ 44

Dnr 2021-000115 1.1.2.1

Satsning för minskad arbetslöshet 2021 - återremiss

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att avsätta ytterligare 8,0 mnkr under 2021 för åtgärder för minskad arbetslöshet i kommunen, totalt 10,0 mnkr,

att arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen, samt

att medlen tas på årets resultat.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Ida Skogström (M), Olle Löfgren (L).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Ida Skogström (M) yrkar på följande:

att avsätta 8 mnkr under 2021 för åtgärder för minskad arbetslöshet i Härnösand,

att arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter äskande hos kommunfullmäktige, samt

att medlen skall tas från årets (2021) resultat.

Olle Löfgren (L) instämmer till Ida Skogströms (M) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Ida Skogströms (M) förslag.

Ordföranden föreslår att digital acklamation används då mötet genomförs på distans och ställer följande propositionsordning: den som vill att fullmäktige ska besluta enligt liggande förslag svarar ja och den som vill att fullmäktige ska besluta enligt Ida Skogströms (M) förslag svarar nej genom att trycka på respektive knapp i voteringsfunktionen.

Propositionsordningen godkänns och digital acklamation genomförs.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Votering begärs och verkställs.

Votering och utfall

Ordförande ställer följande propositionsordning: den som vill att kommunfullmäktige ska bifalla liggande förslag röstar ja och den som vill att kommunfullmäktige ska besluta enligt Ida Skogströms (M) förslag röstar nej.

Med 28 ja-röster mot 15 nej-röster, så finner ordförande att kommunfullmäktige beslutat enligt liggande förslag.

Ledamot	Ersättare	Parti	§ Ja	Nej
Andreas Sjölander		S	x	
Lotta Visén		S	x	
Magnus Oscarsson		S	x	
Nina Skyttberg		S	x	
Krister Fagerström McCarty		S	x	
Monica Fahlén		S	x	
Håkan Viklund		S	x	
Ebba Hansson	Lotten Widmark	S	x	
Ann Catherine Genberg		S	x	
Björn Nordling		S	x	
Lennart Mohlin		S	x	
Johan Nilsson	Agneta Jonsson	S	x	
Susanne Forsberg	Mats Höglund	S	x	
Martin Neldén		V	x	
Åke Hamrin		V	x	
Birgitta Alevård		V	x	
Anders Bergqvist	Michael Möller Christensen	V	x	
Knapp Britta Thyr		MP	x	
Hibo Abdullahi		MP	x	
Per Sander	Myriam Estrella Näslund	MP	x	
Ida Skogström		M		x
Anders Gäfvert	Ingemar Ljunggren	M		x
Lennart Bolander		M		x
Margareta Tjärnlund		M		x
Eva-Clara Viklund		M		x
Christian Wasell		M		x
Linda Borg		M		x
Per-Eric Norberg		C	x	
Christina Lindberg		C	x	
Erik Hultin		C	x	
Anette Nordin	Dunia Ali	C	x	
Karl Rönnkvist		C	x	
Olle Löfgren		L		x
Ingemar Wiklander		KD	x	

Mai Nahas		KD	x	
Ulrika Jonsson		SD		x
Kenneth Lunneborg		SD		x
Sven Ingemar Vernersson		SD		x
Lennart Bergström	Bo Gidmark	SD		x
Anette Åström		SD		x
Eva Olstedt-Lundgren	Tomas Pålsson	L		x
Kristoffer Bodin		M		x
Göran Norlander		S	x	

Reservation

Ida Skogström (M) lämnar följande reservation: Vi är inte emot att mer pengar satsas för att arbetslösheten ska minska, det vill vi tydligt poängtera. Vi vill däremot hävda att en så här stor satsning är att se som en justering av budgetramen och ska därför till fullmäktige för beslut i frågan. Det handlar om nämndens ansvar för sitt uppdrag gentemot fullmäktige. Det är inte KS uppdrag att skicka resurser till nämnderna och justera deras budgetramar. Fullmäktige sammanträder lika ofta som kommunstyrelsen sett över året och bör därför inte utgöra ett hinder i en effektiv hantering av ärendet.

Olle Löfgren (L) reserverar sig mot beslutet.

Ulrika Jonsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 2021-03-29 att återremittera ärendet till kommunstyrelsen med motiveringen:

För att där ge ledamöterna en gedigen genomgång av satsningen från berörd förvaltning. Samt att handlingar/bildspel skickas ut i god tid före mötet så att ledamöterna har en schysst chans att sätta sig in i ärendet, dvs kontrollera uppgifter m.m. samt att kunna ställa relevanta frågor allt för att kunna fatta ett bra beslut som flertalet kan ställa sig bakom.

Ärendet har kompletterats med den presentation som gavs under kommunfullmäktigessammanträde av förvaltningschefen för arbetslivsförvaltningen samt att en muntlig information är inplanerad till kommunstyrelsens sammanträde där även möjlighet till att ställa frågor kommer att ges.

I övrigt har inga ändringar genomförts av det förslag till beslut som kommunstyrelsens ordförande föreslog vid kommunstyrelsens sammanträde 2021-03-02.

I årsplan 2021 har i kommunstyrelsens budgetram avsatts 2,0 mnkr för arbetet med att minska arbetslösheten. Dessa medel är destinerade till arbetslivsnämndens operativa arbete kring att minska arbetslösheten och för att kunna erbjuda de Härnösandsbor som idag står längst ifrån

arbetsmarknaden ett gott stöd i strävan efter en egen försörjning. Förslaget är att utöka dessa medel med ytterligare 8,0 mnkr, till totalt 10,0 mnkr. Arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen.

Arbetslösheten i kommunen är fortsatt hög och inför 2022 har kommunens ledningsgrupp i planeringsförutsättningarna 2022 föreslagit en prioritering av arbetet som tillskjutits 6,0 mnkr. I den politiska beredningsprocessen som strax påbörjas kan belopp komma att justeras.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2021-04-07 § 78
Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2021-03-29 § 21
Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2021-03-02 § 55
Förslag – Satsning för minskad arbetslöshet
Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse

———

Från sammanträdesprotokoll 2021-03-29

Härnösands kommun

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2021-03-29

Sida
11(25)

Kommunfullmäktige

§ 21

Dnr 2021-000115 1.1.2.1

Satsning för minskad arbetslöshet 2021

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Anders Gäfvert (M), Lennart Bergström (SD), Christina Lindberg (C), Eva Olstedt-Lundgren (L), Ingemar Wiklander (KD), Anders Bergqvist (V), Knapp Britta Thyr (MP), Hibo Abdullahi (MP), Magnus Oscarsson (S), Ulrika Jonsson (SD), Lotta Visén (S), Björn Nordling (S), Kristoffer Bodin (M), Margareta Tjärnlund (M), Linda Borg (M).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Ingemar Wiklander (KD), Anders Bergqvist (V), Knapp Britta Thyr (MP), Hibo Abdullahi (MP), Magnus Oscarsson (S), Lotta Visén (S) och Björn Nordling (S) instämmer till Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Anders Gäfvert (M) yrkar att ärendet ska återremitteras med motiveringen: För att där ge ledamöterna en gedigen genomgång av satsningen från berörd förvaltning. Samt att handlingar/bildspel skickas ut i god tid före mötet så att ledamöterna har en schysst chans att sätta sig in i ärendet, dvs kontrollera uppgifter m.m. samt att kunna ställa relevanta frågor allt för att kunna fatta ett bra beslut som flertalet kan ställa sig bakom.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag samt förslag om återremittering.

Ordföranden frågar om ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden frågar sedan om ärendet ska återremitteras.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutat att återremittera ärendet.

Bakgrund

I årsplan 2021 har i kommunstyrelsens budgetram avsatts 2 mnkr för arbetet för att minska arbetslösheten. Dessa medel är destinerade till arbetslivsnämndens operativa arbete kring att minska arbetslösheten och för att kunna erbjuda de Härnösandsbor som idag står längst ifrån arbetsmarknaden ett gott stöd i strävan efter en egen försörjning. Förslaget är att utöka dessa medel med ytterligare 8,0 mnkr, totalt 10,0 mnkr. Arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen.

Arbetslösheten i kommunen är fortsatt hög och inför 2022 så har kommunens ledningsgrupp i planeringsförutsättningar 2022 föreslagit en prioritering av arbetet och tillskjutit 6 mnkr. I den politiska beredningsprocessen som strax påbörjas kan belopp komma att justeras.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2021-03-02 § 55

Kommunstyrelsens ordförandes skrivelse, 2021-03-01

Bilaga 2

Inslag på Sveriges Radio den 25 maj 2021. Källa: https://sverigesradio.se/artikel/nya-siffror-harnosand-har-hogst-arbetsloshet-i-vasternorrland

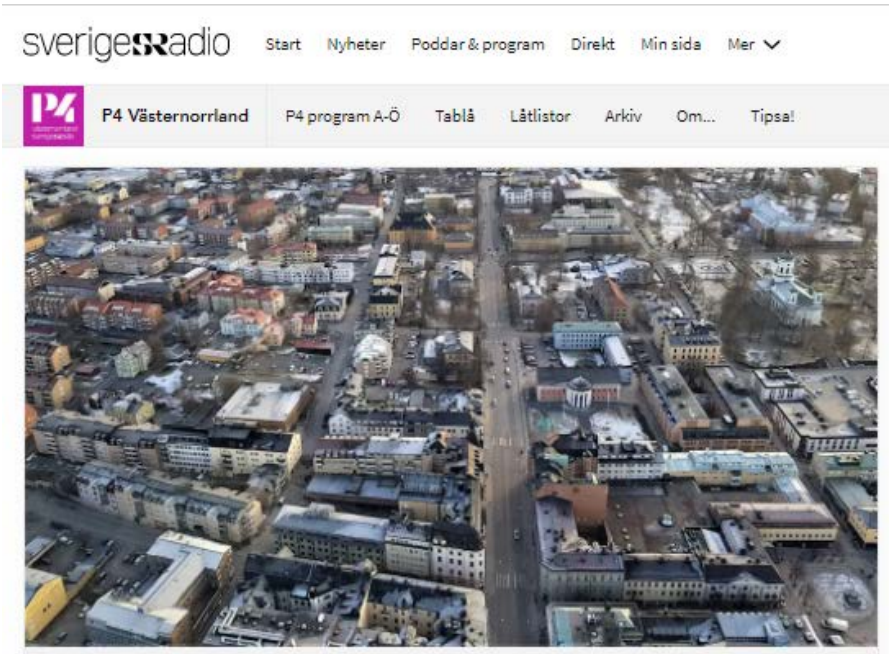

Foto: Peter Hansson/Sveriges Radio

ARBETSMARKNAD

Nya siffror: Härnösand har högst arbetslöshet i Västernorrland

1:27 min Min sida Dela

Publicerat tisdag 25 maj kl 13.30

- Härnösand har högst arbetslöshet i Västernorrland, enligt färska siffror från Arbetsförmedlingen.
- 11,6 procent, alltså 1 350 personer, var arbetslösa i april vilket är ungefär tre procent högre än rikssnittet.
- "Naturligtvis är det höga siffror, men samtidigt ska vi komma ihåg att det är en minskning med 0,7 procentenheter", säger Anderas Sjölander (S), kommunalråd i Härnösand.

Ånge kommun har lägst arbetslöshet i Västernorrland, enligt Arbetsförmedlingens siffror för april månad, där antalet inskrivna arbetslösa i kommunen var 7,5 procent, vilket är 331 personer.

P4 Västernorrland
p4vasternorrland@sverigesradio.se

Bilaga 3

Härnösands kommun

Kommunstyrelsen

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2020-12-01

Sida
1(2)

§ 205

Dnr 2020-000483 3.4.2.0

Inrätta fritidsbank

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att inrätta en Fritidsbank i Härnösands kommun och

att reservera 250 000 kr i kommunstyrelsens budget 2021 för Fritidsbanken.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att arbetslivsnämnden ges i uppdrag driva Fritidsbanken.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

HEMAB, Samhällsförvaltningen, Arbetslivsförvaltningen och Kommunstyrelseförvaltningen har vid flera tillfällen de senaste åren fört en dialog kring en önskan om att inrätta en Fritidsbank i Härnösand. En Fritidsbank kan enklast beskrivas som ett bibliotek, men istället för böcker lånas det ut sport och fritidsutrustning. Tanken är att alla ska kunna låna utrustningen gratis under en bestämd tid. Det kan handla om en variation av utrustning t.ex. skidor, skridskor, inlines, hockeyklubbor och annat.

Kommunfullmäktige beslutade 2014 om att ge samhällsnämnden i uppdrag att inrätta en Fritidsbank men det var problematiskt att hitta en lokal som skulle passa för Fritidsbanken och en organisation som skulle kunna driva den.

Kommunstyrelsen sedan beslutade att uppdra till kommundirektören att, i samverkan med berörda förvaltningar och bolag, utreda möjligheterna att inrätta en permanent fritidsbank 2021, samt att redovisa utredningen av en permanent fritidsbank 2021 till kommunstyrelsen.

I och med detta beslut så kan ärendet som sen tidigare ligger hos samhällsnamnden avskrivas.

Socialt perspektiv

Beslutet påverkar det sociala perspektivet positivt. Beslutet ger fler invånare möjligheten att prova på nya intressen och kan bli mer delaktiga i fritidsaktiviteter i Härnösand.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet anses påverka det ekologiska perspektivet positivt. Beslutet förlänger utrustningens livslängd vilket bidrar till att minska belastningen på miljön.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet påverkar det ekonomiska perspektivet. 250 000 kr som inte budgeterats i kommunstyrelsens budget för 2021 reserveras för inrättandet av fritidsbanken.

Tillväxtavdelningen har utrett ärendet om att inrätta en Fritidsbank i Härnösand och föreslår kommunfullmäktige besluta om att inrätta en Fritidsbank på Kretsloppsparken i Härnösand. Fritidsbanken föreslås drivas av arbetslivsförvaltningen och att en verksamhetsansvarig med kunskap om utrusningens som lånas ut samt har butiksvana får i uppdrag att starta upp Fritidsbanken. Arbetslivsförvaltningen föreslås reserveras 250 000 kr av kommunstyrelsens budget för 2021 för inrättandet av fritidsbanken.

Tillväxtavdelningens utredning, Inrätta en fritidsbank i Härnösands kommun finns i bilaga 1.

Beslutsunderlag

Tillväxtavdelningens tjänsteskrivelse 2020-11-13
Utredning – Inrätta en Fritidsbank i Härnösand

Ansökan om arbetsmarknadsprojekt Grönområden Murberget

Kommunfullmäktige beslutade 2021-04-26 (se bilaga 1) att från 2021års resultat avsätta medel till sysselsättningsåtgärder som syftar till att minska arbetslösheten. Arbetslivsförvaltningen äskar därmed medel för att driva verksamheten Grönområden Murberget.

BAKGRUND

Murberget arena är ett samarbete med Västernorrlands museum och Arbetslivsförvaltningen, Arbete och integration. Genom tillskapandet av ytterligare en arbetsträningsarena kan Arbete och integration bidra till en attraktivare utemiljö för kommunmedborgare och turister som besöker museet.
Genom arbetsträningen tillägnar sig deltagarna ny kunskap och nya färdigheter, de får en tillhörighet på arbetsplatsen och får en meningsfull dag. De får vara med och skapa något som besökarna kommer att uppskatta. Deras självkänsla växer, deras barn blir stolta över att deras föräldrar går till ett arbete.
Projektet ska sysselsätta 8-10 personer och det finns en arbetsledare som är kopplad till enheten för arenaverksamhet.

SYFTE.

Skapa en attraktivare utemiljö för kommunmedborgare och turister som besöker museet och öka sysselsättning bland utsatta gruppen

PROJEKTMÅL

Rehabiliterande insatser för personer långt från arbete. Individerna kan ha olika funktionsvariationer eller psykisk ohälsa. Genom att arbeta med odling och skötsel av djur, kommer ge deltagare möjlighet att långsiktigt närma sig arbetsmarknaden.

VILKA EFFEKTER FÖRVÄNTAS UPPNÅS

Minskat försörjningsstöd
Syftet med att minska arbetslösheten bland de utsatta grupperna är dels att de får en meningsfull sysselsättning, de bidrar till sin egen försörjning, vilket genererar skatteintäkter, istället för ökade kostnader för försörjningsstöd. Barn till föräldrar som arbetar får ökade förutsättningar att utbilda sig och själva få ett arbete.

PROJEKTTID
Planerad projekttid från April och framåt.

MÅLGRUPP

Långtidsarbetslösa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Det kan vara nyanlända som ännu inte tillägnat sig det svenska språket, saknar utbildning och arbetslivserfarenhet från hemlandet, personer med fysiska-, neuropsykiatriska- psykiska-, eller sociala funktionshinder.

VAD SKA GÖRAS
Tillsammans med Murberget skapa en verksamhet under sommaren för personer som står långt från arbetsmarknaden. Dessa ska ta fram de vackra områdena genom sådant som krattning, samla ihop löv, sköta blommor, klippa gräs, göra iordning vid grillplatser och utföra enklare reparationer.

OMFATTNING
En arbetsledare ska anställas för 8 -10 deltagande personer.

UPPFÖLJNINGSBARA INDIKATORER
Vid projektets början svarar deltagarna på en enkät kring hur de upplever sitt mående och sin situation. De berättar också vilka kunskaper de har när de går in i projektet. Vid avslutat deltagande får de samma enkät. Då går det att mäta ifall projektet stärkt individerna och gett nya kunskaper.

Antal personer som upplever förbättrad anställningsbarhet

Antal personer som upplever större motivation till studier

KONKURENSNEUTRALITET
Under pandemin blev det tufft för kulturinstitutioner, så allt stöd, även i form av att underhålla och driva verksamheter är en uppskattad tillgång. Därför ses projektet som ringa i risken av konkurrens till andra.

KOSTNADSKALKYL

Nedan följer en kalkyl över utgifter för att driva verksamheten.

Sak	Ändamål	Antal	Kostnad	Totalt
Kontorsplats				
Fikarum				
Färg				
Hyllor				
Kök			60 000	60 000
Uppvärmning			50 000	50 000

Kostnadskalkyl arbetskraft för projekttiden:

Sak	Ändamål	Omfattning	Kostnad	Totalt
Arbetsledare		1 person	40 643	325 000
Deltagare		6 personer	12 300	442 800 (6 mån)
Hyreskostnad				
Övriga kostnader				

Totala intäkter och utgifter

Intäkter	Utgifter	Överskott /underskott	Minskad kostnad social-förvaltningen	Totalt
Projektstöd				
			288 000	
				877 800

Bilaga 1

Från sammanträdesprotokoll 2021-04-26

§ 44

Dnr 2021-000115 1.1.2.1

Satsning för minskad arbetslöshet 2021 - återremiss

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att avsätta ytterligare 8,0 mnkr under 2021 för åtgärder för minskad arbetslöshet i kommunen, totalt 10,0 mnkr,

att arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen, samt

att medlen tas på årets resultat.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Ida Skogström (M), Olle Löfgren (L).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Ida Skogström (M) yrkar på följande:

att avsätta 8 mnkr under 2021 för åtgärder för minskad arbetslöshet i Härnösand,

att arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter äskande hos kommunfullmäktige, samt

att medlen skall tas från årets (2021) resultat.

Olle Löfgren (L) instämmer till Ida Skogströms (M) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Ida Skogströms (M) förslag.

Ordföranden föreslår att digital acklamation används då mötet genomförs på distans och ställer följande propositionsordning: den som vill att fullmäktige ska besluta enligt liggande förslag svarar ja och den som vill att fullmäktige ska besluta enligt Ida Skogströms (M) förslag svarar nej genom att trycka på respektive knapp i voteringsfunktionen.

Propositionsordningen godkänns och digital acklamation genomförs.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Votering begärs och verkställs.

Votering och utfall

Ordförande ställer följande propositionsordning: den som vill att kommunfullmäktige ska bifalla liggande förslag röstar ja och den som vill att kommunfullmäktige ska besluta enligt Ida Skogströms (M) förslag röstar nej.

Med 28 ja-röster mot 15 nej-röster, så finner ordförande att kommunfullmäktige beslutat enligt liggande förslag.

Ledamot	Ersättare	Parti	§ Ja	Nej
Andreas Sjölander		S	x	
Lotta Visén		S	x	
Magnus Oscarsson		S	x	
Nina Skyttberg		S	x	
Krister Fagerström McCarty		S	x	
Monica Fahlén		S	x	
Håkan Viklund		S	x	
Ebba Hansson	Lotten Widmark	S	x	
Ann Catherine Genberg		S	x	
Björn Nordling		S	x	
Lennart Mohlin		S	x	
Johan Nilsson	Agneta Jonsson	S	x	
Susanne Forsberg	Mats Höglund	S	x	
Martin Neldén		V	x	
Åke Hamrin		V	x	
Birgitta Alevård		V	x	
Anders Bergqvist	Michael Möller Christensen	V	x	
Knapp Britta Thyr		MP	x	
Hibo Abdullahi		MP	x	
Per Sander	Myriam Estrella Näslund	MP	x	
Ida Skogström		M		x
Anders Gäfvert	Ingemar Ljunggren	M		x
Lennart Bolander		M		x
Margareta Tjärnlund		M		x
Eva-Clara Viklund		M		x
Christian Wasell		M		x
Linda Borg		M		x
Per-Eric Norberg		C	x	
Christina Lindberg		C	x	
Erik Hultin		C	x	
Anette Nordin	Dunia Ali	C	x	
Karl Rönnkvist		C	x	
Olle Löfgren		L		x
Ingemar Wiklander		KD	x	

Mai Nahas		KD	x	
Ulrika Jonsson		SD		x
Kenneth Lunneborg		SD		x
Sven Ingemar Vernersson		SD		x
Lennart Bergström	Bo Gidmark	SD		x
Anette Åström		SD		x
Eva Olstedt-Lundgren	Tomas Pålsson	L		x
Kristoffer Bodin		M		x
Göran Norlander		S	x	

Reservation

Ida Skogström (M) lämnar följande reservation: Vi är inte emot att mer pengar satsas för att arbetslösheten ska minska, det vill vi tydligt poängtera. Vi vill däremot hävda att en så här stor satsning är att se som en justering av budgetramen och ska därför till fullmäktige för beslut i frågan. Det handlar om nämndens ansvar för sitt uppdrag gentemot fullmäktige. Det är inte KS uppdrag att skicka resurser till nämnderna och justera deras budgetramar. Fullmäktige sammanträder lika ofta som kommunstyrelsen sett över året och bör därför inte utgöra ett hinder i en effektiv hantering av ärendet.

Olle Löfgren (L) reserverar sig mot beslutet.

Ulrika Jonsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 2021-03-29 att återremittera ärendet till kommunstyrelsen med motiveringen:

För att där ge ledamöterna en gedigen genomgång av satsningen från berörd förvaltning. Samt att handlingar/bildspel skickas ut i god tid före mötet så att ledamöterna har en schysst chans att sätta sig in i ärendet, dvs kontrollera uppgifter m.m. samt att kunna ställa relevanta frågor allt för att kunna fatta ett bra beslut som flertalet kan ställa sig bakom.

Ärendet har kompletterats med den presentation som gavs under kommunfullmäktigessammanträde av förvaltningschefen för arbetslivsförvaltningen samt att en muntlig information är inplanerad till kommunstyrelsens sammanträde där även möjlighet till att ställa frågor kommer att ges.

I övrigt har inga ändringar genomförts av det förslag till beslut som kommunstyrelsens ordförande föreslog vid kommunstyrelsens sammanträde 2021-03-02.

I årsplan 2021 har i kommunstyrelsens budgetram avsatts 2,0 mnkr för arbetet med att minska arbetslösheten. Dessa medel är destinerade till arbetslivsnämndens operativa arbete kring att minska arbetslösheten och för att kunna erbjuda de Härnösandsbor som idag står längst ifrån

arbetsmarknaden ett gott stöd i strävan efter en egen försörjning. Förslaget är att utöka dessa medel med ytterligare 8,0 mnkr, till totalt 10,0 mnkr. Arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen.

Arbetslösheten i kommunen är fortsatt hög och inför 2022 har kommunens ledningsgrupp i planeringsförutsättningarna 2022 föreslagit en prioritering av arbetet som tillskjutits 6,0 mnkr. I den politiska beredningsprocessen som strax påbörjas kan belopp komma att justeras.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2021-04-07 § 78
Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2021-03-29 § 21
Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2021-03-02 § 55
Förslag – Satsning för minskad arbetslöshet
Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse

Från sammanträdesprotokoll 2021-03-29

Härnösands kommun

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2021-03-29

Sida
11(25)

Kommunfullmäktige

§ 21

Dnr 2021-000115 1.1.2.1

Satsning för minskad arbetslöshet 2021

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Anders Gäfvert (M), Lennart Bergström (SD), Christina Lindberg (C), Eva Olstedt-Lundgren (L), Ingemar Wiklander (KD), Anders Bergqvist (V), Knapp Britta Thyr (MP), Hibo Abdullahi (MP), Magnus Oscarsson (S), Ulrika Jonsson (SD), Lotta Visén (S), Björn Nordling (S), Kristoffer Bodin (M), Margareta Tjärnlund (M), Linda Borg (M).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Ingemar Wiklander (KD), Anders Bergqvist (V), Knapp Britta Thyr (MP), Hibo Abdullahi (MP), Magnus Oscarsson (S), Lotta Visén (S) och Björn Nordling (S) instämmer till Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Anders Gäfvert (M) yrkar att ärendet ska återremitteras med motiveringen: För att där ge ledamöterna en gedigen genomgång av satsningen från berörd förvaltning. Samt att handlingar/bildspel skickas ut i god tid före mötet så att ledamöterna har en schysst chans att sätta sig in i ärendet, dvs kontrollera uppgifter m.m. samt att kunna ställa relevanta frågor allt för att kunna fatta ett bra beslut som flertalet kan ställa sig bakom.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag samt förslag om återremittering.

Ordföranden frågar om ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden frågar sedan om ärendet ska återremitteras.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutat att återremittera ärendet.

Bakgrund

I årsplan 2021 har i kommunstyrelsens budgetram avsatts 2 mnkr för arbetet för att minska arbetslösheten. Dessa medel är destinerade till arbetslivsnämndens operativa arbete kring att minska arbetslösheten och för att kunna erbjuda de Härnösandsbor som idag står längst ifrån arbetsmarknaden ett gott stöd i strävan efter en egen försörjning. Förslaget är att utöka dessa medel med ytterligare 8,0 mnkr, totalt 10,0 mnkr. Arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen.

Arbetslösheten i kommunen är fortsatt hög och inför 2022 så har kommunens ledningsgrupp i planeringsförutsättningar 2022 föreslagit en prioritering av arbetet och tillskjutit 6 mnkr. I den politiska beredningsprocessen som strax påbörjas kan belopp komma att justeras.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2021-03-02 § 55

Kommunstyrelsens ordförandes skrivelse, 2021-03-01

Bilaga 2

Inslag på Sveriges Radio den 25 maj 2021. Källa: https://sverigesradio.se/artikel/nya-siffror-harnosand-har-hogst-arbetsloshet-i-vasternorrland

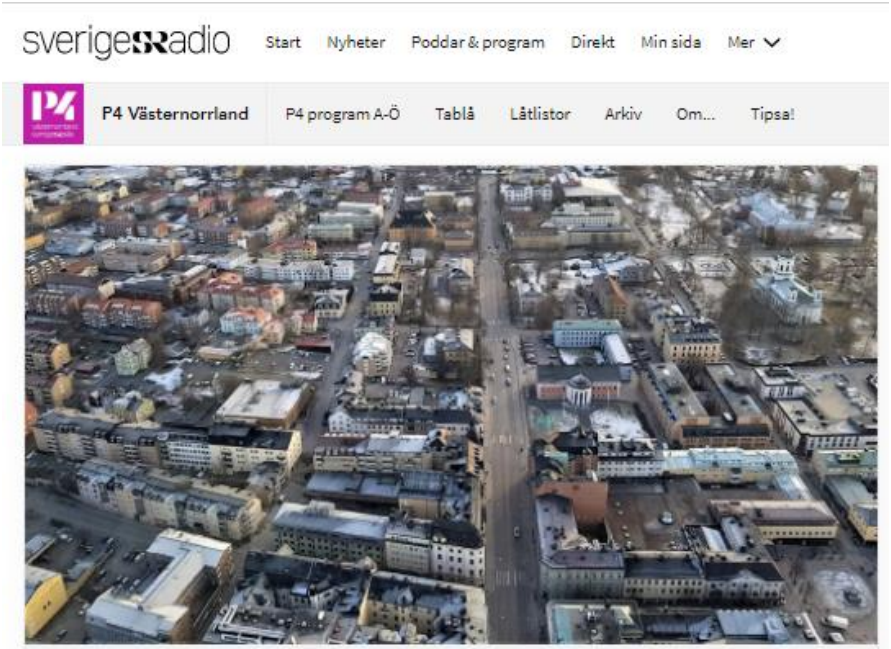

Foto: Peter Hansson/Sveriges Radio

ARBETSMARKNAD

Nya siffror: Härnösand har högst arbetslöshet i Västernorrland

1:27 min Min sida Dela

Publicerat tisdag 25 maj kl 13.30

- **Härnösand har högst arbetslöshet i Västernorrland, enligt färska siffror från Arbetsförmedlingen.**
- **11,6 procent, alltså 1 350 personer, var arbetslösa i april vilket är ungefär tre procent högre än rikssnittet.**
- **"Naturligtvis är det höga siffror, men samtidigt ska vi komma ihåg att det är en minskning med 0,7 procentenheter", säger Anderas Sjölander (S), kommunalråd i Härnösand.**

Ånge kommun har lägst arbetslöshet i Västernorrland, enligt Arbetsförmedlingens siffror för april månad, där antalet inskrivna arbetslösa i kommunen var 7,5 procent, vilket är 331 personer.

P4 Västernorrland
p4vasternorrland@sverigesradio.se

Ansökan om äskande för språkstödjare

Kommunfullmäktige beslutade 2021-04-26 (se bilaga 1) att från 2021års resultat avsätta medel till sysselsättningsåtgärder som syftar till att minska arbetslösheten. Arbetslivsförvaltningen äskar därför pengar för två språkstödjare.

BAKGRUND

En stor andel av eleverna på SFI har behov av anpassat stöd för att nå målen med sina studier. Arbetslivsförvaltningen planerar att till hösten starta verksamhet med SFI på våra arenor samt i projektet stadsnära odling. Detta gör vi för att ytterligare stärka de deltagare som har behov av extra språkstöd för att utveckla språket och kunna komma vidare till utbildning eller arbete.

SYFTE

Genom att anställa två språkstödjare kan vi intensifiera arbetet med att öka ordförråden för personer med utländsk bakgrund. Det i sin tur hjälper etableringen till arbete för individer med låg utbildningsbakgrund.

PROJEKTMÅL

Målet är att stötta fler personer att snabbare komma in på arbetsmarknaden eller till vidare studier. Genom ett bra språkbruk ökar chanserna till det.

VILKA EFFEKTER FÖRVÄNTAS UPPNÅS

Många av eleverna har låg utbildningsbakgrund eller är analfabeter. Genom att anställa två språkstödjare, stärks resurserna inom SFI. Fler kommer att klara sina svenskastudier, ha lättare att få jobb och därmed kunna bli en del av det svenska samhället.

PROJEKTTID

Från augusti 2021 och ett år framåt.

MÅLGRUPP

Målgruppen är elever på SFI.

VAD SKA GÖRAS
Två språkstödjare ska anställas för att hjälpa utrikesfödda som läser vid SFI att klara sina studier.

OMFATTNING
Två personer ska anställas som språkstödjare. Dessa i sin tur kommer stärka upp verksamheten och påverka flera SFI deltagare.

UPPFÖLJNINGSBARA INDIKATORER
Tid till betyg ska minska

Antal som går vidare till studier eller arbete.

Antal deltagare som tagit del av SFI på arenorna

KONKURENSNEUTRALITET
Då detta är en del av kommunens verksamhet, anses konkurrensen på lokala företag vara ringa.

KOSTNADSKALKYL

Nedan följer en kalkyl över utgifter för att driva verksamheten.

Sak	**Ändamål**	**Antal**	**Kostnad**	**Totalt**

Fortsättning av kostnadskalkyl för projekttiden:

Sak	**Ändamål**	**Omfattning**	**Kostnad**	**Totalt**
Språkstödjare	Språkstöd SFI	2.0	36 500	364 400 (5 mån)
Deltagare				
Hyreskostnad				
Övriga kostnader				

Bilaga 1

Från sammanträdesprotokoll 2021-04-26

§ 44

Dnr 2021-000115 1.1.2.1

Satsning för minskad arbetslöshet 2021 - återremiss

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att avsätta ytterligare 8,0 mnkr under 2021 för åtgärder för minskad arbetslöshet i kommunen, totalt 10,0 mnkr,

att arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen, samt

att medlen tas på årets resultat.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Ida Skogström (M), Olle Löfgren (L).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Ida Skogström (M) yrkar på följande:

att avsätta 8 mnkr under 2021 för åtgärder för minskad arbetslöshet i Härnösand,

att arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter äskande hos kommunfullmäktige, samt

att medlen skall tas från årets (2021) resultat.

Olle Löfgren (L) instämmer till Ida Skogströms (M) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Ida Skogströms (M) förslag.

Ordföranden föreslår att digital acklamation används då mötet genomförs på distans och ställer följande propositionsordning: den som vill att fullmäktige ska besluta enligt liggande förslag svarar ja och den som vill att fullmäktige ska besluta enligt Ida Skogströms (M) förslag svarar nej genom att trycka på respektive knapp i voteringsfunktionen.

Propositionsordningen godkänns och digital acklamation genomförs.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Votering begärs och verkställs.

Votering och utfall

Ordförande ställer följande propositionsordning: den som vill att kommunfullmäktige ska bifalla liggande förslag röstar ja och den som vill att kommunfullmäktige ska besluta enligt Ida Skogströms (M) förslag röstar nej.

Med 28 ja-röster mot 15 nej-röster, så finner ordförande att kommunfullmäktige beslutat enligt liggande förslag.

Ledamot	Ersättare	Parti	§ Ja	Nej
Andreas Sjölander		S	x	
Lotta Visén		S	x	
Magnus Oscarsson		S	x	
Nina Skyttberg		S	x	
Krister Fagerström McCarty		S	x	
Monica Fahlén		S	x	
Håkan Viklund		S	x	
Ebba Hansson	Lotten Widmark	S	x	
Ann Catherine Genberg		S	x	
Björn Nordling		S	x	
Lennart Mohlin		S	x	
Johan Nilsson	Agneta Jonsson	S	x	
Susanne Forsberg	Mats Höglund	S	x	
Martin Neldén		V	x	
Åke Hamrin		V	x	
Birgitta Alevård		V	x	
Anders Bergqvist	Michael Möller Christensen	V	x	
Knapp Britta Thyr		MP	x	
Hibo Abdullahi		MP	x	
Per Sander	Myriam Estrella Näslund	MP	x	
Ida Skogström		M		x
Anders Gäfvert	Ingemar Ljunggren	M		x
Lennart Bolander		M		x
Margareta Tjärnlund		M		x
Eva-Clara Viklund		M		x
Christian Wasell		M		x
Linda Borg		M		x
Per-Eric Norberg		C	x	
Christina Lindberg		C	x	
Erik Hultin		C	x	
Anette Nordin	Dunia Ali	C	x	
Karl Rönnkvist		C	x	
Olle Löfgren		L		x
Ingemar Wiklander		KD	x	

Mai Nahas		KD	x	
Ulrika Jonsson		SD		x
Kenneth Lunneborg		SD		x
Sven Ingemar Vernersson		SD		x
Lennart Bergström	Bo Gidmark	SD		x
Anette Åström		SD		x
Eva Olstedt-Lundgren	Tomas Pålsson	L		x
Kristoffer Bodin		M		x
Göran Norlander		S	x	

Reservation

Ida Skogström (M) lämnar följande reservation: Vi är inte emot att mer pengar satsas för att arbetslösheten ska minska, det vill vi tydligt poängtera. Vi vill däremot hävda att en så här stor satsning är att se som en justering av budgetramen och ska därför till fullmäktige för beslut i frågan. Det handlar om nämndens ansvar för sitt uppdrag gentemot fullmäktige. Det är inte KS uppdrag att skicka resurser till nämnderna och justera deras budgetramar. Fullmäktige sammanträder lika ofta som kommunstyrelsen sett över året och bör därför inte utgöra ett hinder i en effektiv hantering av ärendet.

Olle Löfgren (L) reserverar sig mot beslutet.

Ulrika Jonsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 2021-03-29 att återremittera ärendet till kommunstyrelsen med motiveringen:

För att där ge ledamöterna en gedigen genomgång av satsningen från berörd förvaltning. Samt att handlingar/bildspel skickas ut i god tid före mötet så att ledamöterna har en schysst chans att sätta sig in i ärendet, dvs kontrollera uppgifter m.m. samt att kunna ställa relevanta frågor allt för att kunna fatta ett bra beslut som flertalet kan ställa sig bakom.

Ärendet har kompletterats med den presentation som gavs under kommunfullmäktigessammanträde av förvaltningschefen för arbetslivsförvaltningen samt att en muntlig information är inplanerad till kommunstyrelsens sammanträde där även möjlighet till att ställa frågor kommer att ges.

I övrigt har inga ändringar genomförts av det förslag till beslut som kommunstyrelsens ordförande föreslog vid kommunstyrelsens sammanträde 2021-03-02.

I årsplan 2021 har i kommunstyrelsens budgetram avsatts 2,0 mnkr för arbetet med att minska arbetslösheten. Dessa medel är destinerade till arbetslivsnämndens operativa arbete kring att minska arbetslösheten och för att kunna erbjuda de Härnösandsbor som idag står längst ifrån

arbetsmarknaden ett gott stöd i strävan efter en egen försörjning. Förslaget är att utöka dessa medel med ytterligare 8,0 mnkr, till totalt 10,0 mnkr. Arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen.

Arbetslösheten i kommunen är fortsatt hög och inför 2022 har kommunens ledningsgrupp i planeringsförutsättningarna 2022 föreslagit en prioritering av arbetet som tillskjutits 6,0 mnkr. I den politiska beredningsprocessen som strax påbörjas kan belopp komma att justeras.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2021-04-07 § 78
Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2021-03-29 § 21
Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2021-03-02 § 55
Förslag – Satsning för minskad arbetslöshet
Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse

Från sammanträdesprotokoll 2021-03-29

Härnösands kommun

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2021-03-29

Sida
11(25)

Kommunfullmäktige

§ 21

Dnr 2021-000115 1.1.2.1

Satsning för minskad arbetslöshet 2021

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Anders Gäfvert (M), Lennart Bergström (SD), Christina Lindberg (C), Eva Olstedt-Lundgren (L), Ingemar Wiklander (KD), Anders Bergqvist (V), Knapp Britta Thyr (MP), Hibo Abdullahi (MP), Magnus Oscarsson (S), Ulrika Jonsson (SD), Lotta Visén (S), Björn Nordling (S), Kristoffer Bodin (M), Margareta Tjärnlund (M), Linda Borg (M).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Ingemar Wiklander (KD), Anders Bergqvist (V), Knapp Britta Thyr (MP), Hibo Abdullahi (MP), Magnus Oscarsson (S), Lotta Visén (S) och Björn Nordling (S) instämmer till Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Anders Gäfvert (M) yrkar att ärendet ska återremitteras med motiveringen: För att där ge ledamöterna en gedigen genomgång av satsningen från berörd förvaltning. Samt att handlingar/bildspel skickas ut i god tid före mötet så att ledamöterna har en schysst chans att sätta sig in i ärendet, dvs kontrollera uppgifter m.m. samt att kunna ställa relevanta frågor allt för att kunna fatta ett bra beslut som flertalet kan ställa sig bakom.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag samt förslag om återremittering.

Ordföranden frågar om ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden frågar sedan om ärendet ska återremitteras.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutat att återremittera ärendet.

Bakgrund

I årsplan 2021 har i kommunstyrelsens budgetram avsatts 2 mnkr för arbetet för att minska arbetslösheten. Dessa medel är destinerade till arbetslivsnämndens operativa arbete kring att minska arbetslösheten och för att kunna erbjuda de Härnösandsbor som idag står längst ifrån arbetsmarknaden ett gott stöd i strävan efter en egen försörjning. Förslaget är att utöka dessa medel med ytterligare 8,0 mnkr, totalt 10,0 mnkr. Arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen.

Arbetslösheten i kommunen är fortsatt hög och inför 2022 så har kommunens ledningsgrupp i planeringsförutsättningar 2022 föreslagit en prioritering av arbetet och tillskjutit 6 mnkr. I den politiska beredningsprocessen som strax påbörjas kan belopp komma att justeras.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2021-03-02 § 55

Kommunstyrelsens ordförandes skrivelse, 2021-03-01

Bilaga 2

Inslag på Sveriges Radio den 25 maj 2021. Källa: https://sverigesradio.se/artikel/nya-siffror-harnosand-har-hogst-arbetsloshet-i-vasternorrland

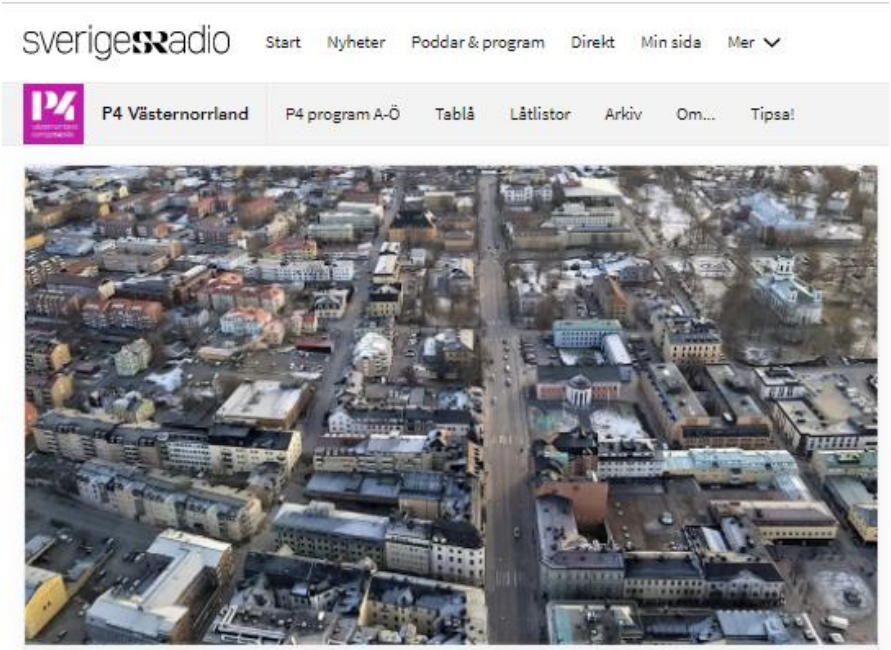

Foto: Peter Hansson/Sveriges Radio

ARBETSMARKNAD

Nya siffror: Härnösand har högst arbetslöshet i Västernorrland

1:27 min Min sida Dela

Publicerat tisdag 25 maj kl 13.30

- **Härnösand har högst arbetslöshet i Västernorrland, enligt färska siffror från Arbetsförmedlingen.**
- **11,6 procent, alltså 1 350 personer, var arbetslösa i april vilket är ungefär tre procent högre än rikssnittet.**
- **"Naturligtvis är det höga siffror, men samtidigt ska vi komma ihåg att det är en minskning med 0,7 procentenheter", säger Anderas Sjölander (S), kommunalråd i Härnösand.**

Ånge kommun har lägst arbetslöshet i Västernorrland, enligt Arbetsförmedlingens siffror för april månad, där antalet inskrivna arbetslösa i kommunen var 7,5 procent, vilket är 331 personer.

P4 Västernorrland
p4vasternorrland@sverigesradio.se

Ansökan om arbetsmarknadsprojekt för vårdlärare

Kommunfullmäktige beslutade 2021-04-26 (se bilaga 1) att från 2021års resultat avsätta medel till sysselsättningsåtgärder som syftar till att minska arbetslösheten. Arbetslivsförvaltningen kommer därför att äska pengar för att anställa en vårdlärare.

BAKGRUND

Både vård och barnskötaryrket är områden där det väntas stora pensionsavgångar inom de kommande åren. Det råder redan i dag brist på arbetskraft inom vård och omsorgs-sektorn samt inom förskoleverksamhet och anställningsbarheten hos personer som genomgår utbildningen förväntas att öka efter genomgången utbildning. Även om man som elev inte tar sig igenom hela vårdutbildningen/barnskötarutbildningen kommer positiva effekter förmodligen kunna ses i form av en tydlig språkutveckling.

SYFTE

Genom att anställa en vårdlärare kan vuxenutbildningen erbjuda en förlängd vårdutbildning och en förlängd barnskötarutbildning för elever som har en lägre språknivå i utgångsläget. I dag fyller vi våra ordinarie, reguljära utbildningsplatser och för att utöka antalet utbildningsplatser kommer ytterligare en lärartjänst att behövas.

PROJEKTMÅL

Kortsiktigt får deltagarna en meningsfull sysselsättning och långsiktigt förväntas arbetslösheten i målgruppen minska. Deltagarna utvecklar språket och förvärvar yrkesspråk och yrkeskunskaper under utbildningstiden.

VILKA EFFEKTER FÖRVÄNTAS UPPNÅS

En förlängd utbildning bidrar till en generellt högre grad av sysselsättning för målgruppen.

PROJEKTTID

Från 15 augusti 2021 och ett år framåt.

MÅLGRUPP
Personer som studerar eller ska påbörja sina studier på SFI (svenska för invandrare) samt personer som tidigare avbrutit sina studier på SFI. Personer som är långtidsarbetslösa och ännu inte är anställningsbara kan erbjudas en yrkesutbildning.

VAD SKA GÖRAS
Anställning av kombinerad vårdlärare/barnskötarlärare för uppstart av en språkförstärkt och förlängd vårdutbildning/barnskötarutbildning.

OMFATTNING
Anställning av en vårdlärare. Antal deltagare till kurserna beror på sökande. En grupp av 5-20 personer kan väntas bli berörda.

UPPFÖLJNINGSBARA INDIKATORER
Det går att mäta indikatorerna genom att titta på hur många personer som tar hjälp av vård- och barnskötarläraren. Men också hur många som får jobb efter utbildningen.

KONKURENSNEUTRALITET
Då detta bedrivs i kommunens egen logi, antas konkurrensen som ringa.

KOSTNADSKALKYL

Nedan följer en kalkyl över utgifter för att driva verksamheten.

Sak	**Ändamål**	**Antal**	**Kostnad**	**Totalt**

Fortsättning av kostnadskalkyl för projekttiden:

Sak	**Ändamål**	**Omfattning**	**Kostnad**	**Totalt**
Vårdlärare	Undervisning	1.0	54 600	218 600 (4 mån)
Deltagare				
Hyreskostnad				
Övriga kostnader				

Bilaga 1

Från sammanträdesprotokoll 2021-04-26

§ 44

Dnr 2021-000115 1.1.2.1

Satsning för minskad arbetslöshet 2021 - återremiss

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att avsätta ytterligare 8,0 mnkr under 2021 för åtgärder för minskad arbetslöshet i kommunen, totalt 10,0 mnkr,

att arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen, samt

att medlen tas på årets resultat.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Ida Skogström (M), Olle Löfgren (L).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Ida Skogström (M) yrkar på följande:

att avsätta 8 mnkr under 2021 för åtgärder för minskad arbetslöshet i Härnösand,

att arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter äskande hos kommunfullmäktige, samt

att medlen skall tas från årets (2021) resultat.

Olle Löfgren (L) instämmer till Ida Skogströms (M) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Ida Skogströms (M) förslag.

Ordföranden föreslår att digital acklamation används då mötet genomförs på distans och ställer följande propositionsordning: den som vill att fullmäktige ska besluta enligt liggande förslag svarar ja och den som vill att fullmäktige ska besluta enligt Ida Skogströms (M) förslag svarar nej genom att trycka på respektive knapp i voteringsfunktionen.

Propositionsordningen godkänns och digital acklamation genomförs.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Votering begärs och verkställs.

Votering och utfall

Ordförande ställer följande propositionsordning: den som vill att kommunfullmäktige ska bifalla liggande förslag röstar ja och den som vill att kommunfullmäktige ska besluta enligt Ida Skogströms (M) förslag röstar nej.

Med 28 ja-röster mot 15 nej-röster, så finner ordförande att kommunfullmäktige beslutat enligt liggande förslag.

Ledamot	Ersättare	Parti	§ Ja	Nej
Andreas Sjölander		S	x	
Lotta Visén		S	x	
Magnus Oscarsson		S	x	
Nina Skyttberg		S	x	
Krister Fagerström McCarty		S	x	
Monica Fahlén		S	x	
Håkan Viklund		S	x	
Ebba Hansson	Lotten Widmark	S	x	
Ann Catherine Genberg		S	x	
Björn Nordling		S	x	
Lennart Mohlin		S	x	
Johan Nilsson	Agneta Jonsson	S	x	
Susanne Forsberg	Mats Höglund	S	x	
Martin Neldén		V	x	
Åke Hamrin		V	x	
Birgitta Alevård		V	x	
Anders Bergqvist	Michael Möller Christensen	V	x	
Knapp Britta Thyr		MP	x	
Hibo Abdullahi		MP	x	
Per Sander	Myriam Estrella Näslund	MP	x	
Ida Skogström		M		x
Anders Gäfvert	Ingemar Ljunggren	M		x
Lennart Bolander		M		x
Margareta Tjärnlund		M		x
Eva-Clara Viklund		M		x
Christian Wasell		M		x
Linda Borg		M		x
Per-Eric Norberg		C	x	
Christina Lindberg		C	x	
Erik Hultin		C	x	
Anette Nordin	Dunia Ali	C	x	
Karl Rönnkvist		C	x	
Olle Löfgren		L		x
Ingemar Wiklander		KD	x	

Mai Nahas		KD	x	
Ulrika Jonsson		SD		x
Kenneth Lunneborg		SD		x
Sven Ingemar Vernersson		SD		x
Lennart Bergström	Bo Gidmark	SD		x
Anette Åström		SD		x
Eva Olstedt-Lundgren	Tomas Pålsson	L		x
Kristoffer Bodin		M		x
Göran Norlander		S	x	

Reservation

Ida Skogström (M) lämnar följande reservation: Vi är inte emot att mer pengar satsas för att arbetslösheten ska minska, det vill vi tydligt poängtera. Vi vill däremot hävda att en så här stor satsning är att se som en justering av budgetramen och ska därför till fullmäktige för beslut i frågan. Det handlar om nämndens ansvar för sitt uppdrag gentemot fullmäktige. Det är inte KS uppdrag att skicka resurser till nämnderna och justera deras budgetramar. Fullmäktige sammanträder lika ofta som kommunstyrelsen sett över året och bör därför inte utgöra ett hinder i en effektiv hantering av ärendet.

Olle Löfgren (L) reserverar sig mot beslutet.

Ulrika Jonsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 2021-03-29 att återremittera ärendet till kommunstyrelsen med motiveringen:

För att där ge ledamöterna en gedigen genomgång av satsningen från berörd förvaltning. Samt att handlingar/bildspel skickas ut i god tid före mötet så att ledamöterna har en schysst chans att sätta sig in i ärendet, dvs kontrollera uppgifter m.m. samt att kunna ställa relevanta frågor allt för att kunna fatta ett bra beslut som flertalet kan ställa sig bakom.

Ärendet har kompletterats med den presentation som gavs under kommunfullmäktigessammanträde av förvaltningschefen för arbetslivsförvaltningen samt att en muntlig information är inplanerad till kommunstyrelsens sammanträde där även möjlighet till att ställa frågor kommer att ges.

I övrigt har inga ändringar genomförts av det förslag till beslut som kommunstyrelsens ordförande föreslog vid kommunstyrelsens sammanträde 2021-03-02.

I årsplan 2021 har i kommunstyrelsens budgetram avsatts 2,0 mnkr för arbetet med att minska arbetslösheten. Dessa medel är destinerade till arbetslivsnämndens operativa arbete kring att minska arbetslösheten och för att kunna erbjuda de Härnösandsbor som idag står längst ifrån

arbetsmarknaden ett gott stöd i strävan efter en egen försörjning. Förslaget är att utöka dessa medel med ytterligare 8,0 mnkr, till totalt 10,0 mnkr. Arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen.

Arbetslösheten i kommunen är fortsatt hög och inför 2022 har kommunens ledningsgrupp i planeringsförutsättningarna 2022 föreslagit en prioritering av arbetet som tillskjutits 6,0 mnkr. I den politiska beredningsprocessen som strax påbörjas kan belopp komma att justeras.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2021-04-07 § 78
Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2021-03-29 § 21
Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2021-03-02 § 55
Förslag – Satsning för minskad arbetslöshet
Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse

———

Från sammanträdesprotokoll 2021-03-29

Härnösands kommun

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2021-03-29

Sida
11(25)

Kommunfullmäktige

§ 21

Dnr 2021-000115 1.1.2.1

Satsning för minskad arbetslöshet 2021

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Anders Gäfvert (M), Lennart Bergström (SD), Christina Lindberg (C), Eva Olstedt-Lundgren (L), Ingemar Wiklander (KD), Anders Bergqvist (V), Knapp Britta Thyr (MP), Hibo Abdullahi (MP), Magnus Oscarsson (S), Ulrika Jonsson (SD), Lotta Visén (S), Björn Nordling (S), Kristoffer Bodin (M), Margareta Tjärnlund (M), Linda Borg (M).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Ingemar Wiklander (KD), Anders Bergqvist (V), Knapp Britta Thyr (MP), Hibo Abdullahi (MP), Magnus Oscarsson (S), Lotta Visén (S) och Björn Nordling (S) instämmer till Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Anders Gäfvert (M) yrkar att ärendet ska återremitteras med motiveringen: För att där ge ledamöterna en gedigen genomgång av satsningen från berörd förvaltning. Samt att handlingar/bildspel skickas ut i god tid före mötet så att ledamöterna har en schysst chans att sätta sig in i ärendet, dvs kontrollera uppgifter m.m. samt att kunna ställa relevanta frågor allt för att kunna fatta ett bra beslut som flertalet kan ställa sig bakom.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag samt förslag om återremittering.

Ordföranden frågar om ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden frågar sedan om ärendet ska återremitteras.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutat att återremittera ärendet.

Bakgrund

I årsplan 2021 har i kommunstyrelsens budgetram avsatts 2 mnkr för arbetet för att minska arbetslösheten. Dessa medel är destinerade till arbetslivsnämndens operativa arbete kring att minska arbetslösheten och för att kunna erbjuda de Härnösandsbor som idag står längst ifrån arbetsmarknaden ett gott stöd i strävan efter en egen försörjning. Förslaget är att utöka dessa medel med ytterligare 8,0 mnkr, totalt 10,0 mnkr. Arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen.

Arbetslösheten i kommunen är fortsatt hög och inför 2022 så har kommunens ledningsgrupp i planeringsförutsättningar 2022 föreslagit en prioritering av arbetet och tillskjutit 6 mnkr. I den politiska beredningsprocessen som strax påbörjas kan belopp komma att justeras.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2021-03-02 § 55

Kommunstyrelsens ordförandes skrivelse, 2021-03-01

Bilaga 2

Inslag på Sveriges Radio den 25 maj 2021. Källa: https://sverigesradio.se/artikel/nya-siffror-harnosand-har-hogst-arbetsloshet-i-vasternorrland

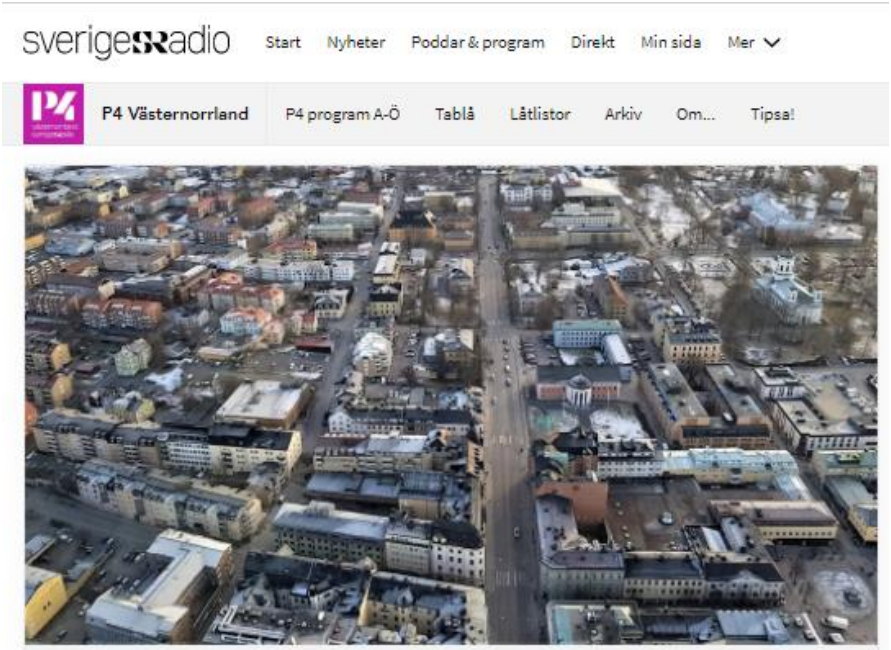

Foto: Peter Hansson/Sveriges Radio

ARBETSMARKNAD

Nya siffror: Härnösand har högst arbetslöshet i Västernorrland

1:27 min Min sida Dela

Publicerat tisdag 25 maj kl 13.30

- Härnösand har högst arbetslöshet i Västernorrland, enligt färska siffror från Arbetsförmedlingen.
- 11,6 procent, alltså 1 350 personer, var arbetslösa i april vilket är ungefär tre procent högre än rikssnittet.
- "Naturligtvis är det höga siffror, men samtidigt ska vi komma ihåg att det är en minskning med 0,7 procentenheter", säger Anderas Sjölander (S), kommunalråd i Härnösand.

Ånge kommun har lägst arbetslöshet i Västernorrland, enligt Arbetsförmedlingens siffror för april månad, där antalet inskrivna arbetslösa i kommunen var 7,5 procent, vilket är 331 personer.

P4 Västernorrland
p4vasternorrland@sverigesradio.se

Ansökan om äskande för slöjdprojekt

Kommunfullmäktige beslutade 2021-04-26 (se bilaga 1) att från 2021års resultat avsätta medel till sysselsättningsåtgärder som syftar till att minska arbetslösheten. Arbetslivsförvaltningen äskar därför pengar för hållbar slöjd

BAKGRUND

Skolan får 2022 en ny läroplan med större fokus på återbruk inom slöjden. För eleverna är återbruksslöjd ett konkret sätt att lära sig om resursanvändning och att förstå hur samhället fungerar. Skolan är en del av samhället – och samhället en del av skolan – och delarna behöver samverka i en fungerande cirkulär ekonomi. ToKslöjd har arbetat med ett pilotprojekt inom området och menar att det inte är rimligt att slöjdlärare enskilt producerar elevuppgifter, håller kontakten med HEMAB och hanterar återbruksmaterialet (hämtning, sågning, tvätt m.m.). Det behövs ett fungerande system för detta för att underlätta för lärarna och andra inblandade aktörer, och inte minst för att eftersträva likvärdighet mellan skolor.
Skolan har i uppdrag att utbilda och fostra miljömedvetna framtida medborgare, Arbetslivsförvaltningen att hålla brukare med arbete och HEMAB att minska avfallet. Ställ Om-Slöjd vill knyta ihop funktionerna och skapa fungerande samarbetsprocesser, ta fram exempeluppgifter, kartlägga vilket material som är möjligt att använda och bygga upp ett kontaktnät så att insamling, hantering och distribution fungerar. Vidareutbildning av lärare kan också ingå i projektet – allt för att få ett bättre arbete med återbruksmaterial i skolslöjden.

SYFTE

Projektet syftar till att bygga upp en organisation som knyter ihop pedagogisk och didaktisk kompetens med hantering, förädling och distribution av återbruksmaterial som kan användas i skolslöjden – Ställ Om-Slöjd.

PROJEKTMÅL

Målet är att kommunen ska arbeta klokare utifrån resursanvändning och koppla samman redan befintliga funktioner till ett flöde som stöder flera

aspekter av hållbarhet. Här är främst avfallsbolaget HEMAB och Arbetslivsförvaltningen medaktörer för att utveckla skolslöjden ur ett pedagogiskt perspektiv.

VILKA EFFEKTER FÖRVÄNTAS UPPNÅS
Projektet kan i vissa delar spara pengar eftersom inköp av slöjdmaterial kan minskas, men Ställ Om-Slöjd handlar i första hand om hållbarhet i ett bredare perspektiv – där ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet i kommunens organisation kopplas samman med attitydförändringar och beteenden hos elever och lärare. Om morgondagens Härnösandsbor lär sig att ta hand om varandra och vår miljö bidrar vi till ett bättre samhälle. Detta är en nödvändig utveckling – ToKslöjd vill driva detta nu, men alla vet att det förr eller senare måste göras.

PROJEKTTID
Från augusti 2021 till 31 de 2021.

MÅLGRUPP
Målgruppen är elever och lärare på skolor i Härnösands kommun.

VAD SKA GÖRAS
Ställ Om-Slöjd kan sätta Härnösand på kartan som miljökommun, och bidra till att leva upp till kommunens miljö- och klimatpolicy och klimatlöftet. Ett logistikkoncept, där flödet av material kartläggs och nyckelfunktioner kopplas samman, kan nyttjas av kommunens alla skolor. Konceptet kan sedan skalas upp regionalt eller nationellt. De flesta kommuner i liknande storlek har troligtvis liknande funktioner även om det kan skilja hur de organiseras.

OMFATTNING
Två personer ska anställas på 0,25% tjänst vardera under höstterminen. Dessa kommer att utveckla en modell för återbruksslöjd i Härnösands kommun som kan implementeras i alla skolor.

UPPFÖLJNINGSBARA INDIKATORER
andel skolledare som känner till och förbereder sig för att delta i projektet

andel lärare som känner till och förbereder sig för att delta i projektet

KONKURENSNEUTRALITET
Då detta är en del av kommunens verksamhet, anses konkurrensen på lokala företag vara ringa.

KOSTNADSKALKYL

Nedan följer en kalkyl över utgifter för att driva verksamheten.

Sak	**Ändamål**	**Antal**	**Kostnad**	**Totalt**
Verktyg				50 000
Kommunikation				4000
Material				40 000

Fortsättning av kostnadskalkyl för projekttiden:

Sak	**Ändamål**	**Omfattning**	**Kostnad**	**Totalt**
Slöjdlärare		0,5	51 335	256 458 (5 mån)
Deltagare	Samla material	3.0	12 300	154 000 (4 mån)
Hyreskostnad				
Övriga kostnader				

Intäkter	**Utgifter**	**Överskott /underskott**	**Minskad kostnad social-förvaltningen**	**Totalt**
				504 458

Bilaga 1

Från sammanträdesprotokoll 2021-04-26

§ 44

Dnr 2021-000115 1.1.2.1

Satsning för minskad arbetslöshet 2021 - återremiss

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att avsätta ytterligare 8,0 mnkr under 2021 för åtgärder för minskad arbetslöshet i kommunen, totalt 10,0 mnkr,

att arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen, samt

att medlen tas på årets resultat.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Ida Skogström (M), Olle Löfgren (L).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Ida Skogström (M) yrkar på följande:

att avsätta 8 mnkr under 2021 för åtgärder för minskad arbetslöshet i Härnösand,

att arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter äskande hos kommunfullmäktige, samt

att medlen skall tas från årets (2021) resultat.

Olle Löfgren (L) instämmer till Ida Skogströms (M) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Ida Skogströms (M) förslag.

Ordföranden föreslår att digital acklamation används då mötet genomförs på distans och ställer följande propositionsordning: den som vill att fullmäktige ska besluta enligt liggande förslag svarar ja och den som vill att fullmäktige ska besluta enligt Ida Skogströms (M) förslag svarar nej genom att trycka på respektive knapp i voteringsfunktionen.

Propositionsordningen godkänns och digital acklamation genomförs.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Votering begärs och verkställs.

Votering och utfall

Ordförande ställer följande propositionsordning: den som vill att kommunfullmäktige ska bifalla liggande förslag röstar ja och den som vill att kommunfullmäktige ska besluta enligt Ida Skogströms (M) förslag röstar nej.

Med 28 ja-röster mot 15 nej-röster, så finner ordförande att kommunfullmäktige beslutat enligt liggande förslag.

Ledamot	Ersättare	Parti	§ Ja	Nej
Andreas Sjölander		S	x	
Lotta Visén		S	x	
Magnus Oscarsson		S	x	
Nina Skyttberg		S	x	
Krister Fagerström McCarty		S	x	
Monica Fahlén		S	x	
Håkan Viklund		S	x	
Ebba Hansson	Lotten Widmark	S	x	
Ann Catherine Genberg		S	x	
Björn Nordling		S	x	
Lennart Mohlin		S	x	
Johan Nilsson	Agneta Jonsson	S	x	
Susanne Forsberg	Mats Höglund	S	x	
Martin Neldén		V	x	
Åke Hamrin		V	x	
Birgitta Alevård		V	x	
Anders Bergqvist	Michael Möller Christensen	V	x	
Knapp Britta Thyr		MP	x	
Hibo Abdullahi		MP	x	
Per Sander	Myriam Estrella Näslund	MP	x	
Ida Skogström		M		x
Anders Gäfvert	Ingemar Ljunggren	M		x
Lennart Bolander		M		x
Margareta Tjärnlund		M		x
Eva-Clara Viklund		M		x
Christian Wasell		M		x
Linda Borg		M		x
Per-Eric Norberg		C	x	
Christina Lindberg		C	x	
Erik Hultin		C	x	
Anette Nordin	Dunia Ali	C	x	
Karl Rönnkvist		C	x	
Olle Löfgren		L		x
Ingemar Wiklander		KD	x	

Mai Nahas		KD	x	
Ulrika Jonsson		SD		x
Kenneth Lunneborg		SD		x
Sven Ingemar Vernersson		SD		x
Lennart Bergström	Bo Gidmark	SD		x
Anette Åström		SD		x
Eva Olstedt-Lundgren	Tomas Pålsson	L		x
Kristoffer Bodin		M		x
Göran Norlander		S	x	

Reservation

Ida Skogström (M) lämnar följande reservation: Vi är inte emot att mer pengar satsas för att arbetslösheten ska minska, det vill vi tydligt poängtera. Vi vill däremot hävda att en så här stor satsning är att se som en justering av budgetramen och ska därför till fullmäktige för beslut i frågan. Det handlar om nämndens ansvar för sitt uppdrag gentemot fullmäktige. Det är inte KS uppdrag att skicka resurser till nämnderna och justera deras budgetramar. Fullmäktige sammanträder lika ofta som kommunstyrelsen sett över året och bör därför inte utgöra ett hinder i en effektiv hantering av ärendet.

Olle Löfgren (L) reserverar sig mot beslutet.

Ulrika Jonsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 2021-03-29 att återremittera ärendet till kommunstyrelsen med motiveringen:

För att där ge ledamöterna en gedigen genomgång av satsningen från berörd förvaltning. Samt att handlingar/bildspel skickas ut i god tid före mötet så att ledamöterna har en schysst chans att sätta sig in i ärendet, dvs kontrollera uppgifter m.m. samt att kunna ställa relevanta frågor allt för att kunna fatta ett bra beslut som flertalet kan ställa sig bakom.

Ärendet har kompletterats med den presentation som gavs under kommunfullmäktigessammanträde av förvaltningschefen för arbetslivsförvaltningen samt att en muntlig information är inplanerad till kommunstyrelsens sammanträde där även möjlighet till att ställa frågor kommer att ges.

I övrigt har inga ändringar genomförts av det förslag till beslut som kommunstyrelsens ordförande föreslog vid kommunstyrelsens sammanträde 2021-03-02.

I årsplan 2021 har i kommunstyrelsens budgetram avsatts 2,0 mnkr för arbetet med att minska arbetslösheten. Dessa medel är destinerade till arbetslivsnämndens operativa arbete kring att minska arbetslösheten och för att kunna erbjuda de Härnösandsbor som idag står längst ifrån

arbetsmarknaden ett gott stöd i strävan efter en egen försörjning. Förslaget är att utöka dessa medel med ytterligare 8,0 mnkr, till totalt 10,0 mnkr. Arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen.

Arbetslösheten i kommunen är fortsatt hög och inför 2022 har kommunens ledningsgrupp i planeringsförutsättningarna 2022 föreslagit en prioritering av arbetet som tillskjutits 6,0 mnkr. I den politiska beredningsprocessen som strax påbörjas kan belopp komma att justeras.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2021-04-07 § 78
Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2021-03-29 § 21
Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2021-03-02 § 55
Förslag – Satsning för minskad arbetslöshet
Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse

Från sammanträdesprotokoll 2021-03-29

§ 21

Dnr 2021-000115 1.1.2.1

Satsning för minskad arbetslöshet 2021

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Anders Gäfvert (M), Lennart Bergström (SD), Christina Lindberg (C), Eva Olstedt-Lundgren (L), Ingemar Wiklander (KD), Anders Bergqvist (V), Knapp Britta Thyr (MP), Hibo Abdullahi (MP), Magnus Oscarsson (S), Ulrika Jonsson (SD), Lotta Visén (S), Björn Nordling (S), Kristoffer Bodin (M), Margareta Tjärnlund (M), Linda Borg (M).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Ingemar Wiklander (KD), Anders Bergqvist (V), Knapp Britta Thyr (MP), Hibo Abdullahi (MP), Magnus Oscarsson (S), Lotta Visén (S) och Björn Nordling (S) instämmer till Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Anders Gäfvert (M) yrkar att ärendet ska återremitteras med motiveringen: För att där ge ledamöterna en gedigen genomgång av satsningen från berörd förvaltning. Samt att handlingar/bildspel skickas ut i god tid före mötet så att ledamöterna har en schysst chans att sätta sig in i ärendet, dvs kontrollera uppgifter m.m. samt att kunna ställa relevanta frågor allt för att kunna fatta ett bra beslut som flertalet kan ställa sig bakom.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag samt förslag om återremittering.

Ordföranden frågar om ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden frågar sedan om ärendet ska återremitteras.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutat att återremittera ärendet.

Bakgrund

I årsplan 2021 har i kommunstyrelsens budgetram avsatts 2 mnkr för arbetet för att minska arbetslösheten. Dessa medel är destinerade till arbetslivsnämndens operativa arbete kring att minska arbetslösheten och för att kunna erbjuda de Härnösandsbor som idag står längst ifrån arbetsmarknaden ett gott stöd i strävan efter en egen försörjning. Förslaget är att utöka dessa medel med ytterligare 8,0 mnkr, totalt 10,0 mnkr. Arbetslivsnämnden kan ta medlen i anspråk efter ansökan hos kommunstyrelsen.

Arbetslösheten i kommunen är fortsatt hög och inför 2022 så har kommunens ledningsgrupp i planeringsförutsättningar 2022 föreslagit en prioritering av arbetet och tillskjutit 6 mnkr. I den politiska beredningsprocessen som strax påbörjas kan belopp komma att justeras.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2021-03-02 § 55

Kommunstyrelsens ordförandes skrivelse, 2021-03-01

Bilaga 2

Inslag på Sveriges Radio den 25 maj 2021. Källa: https://sverigesradio.se/artikel/nya-siffror-harnosand-har-hogst-arbetsloshet-i-vasternorrland

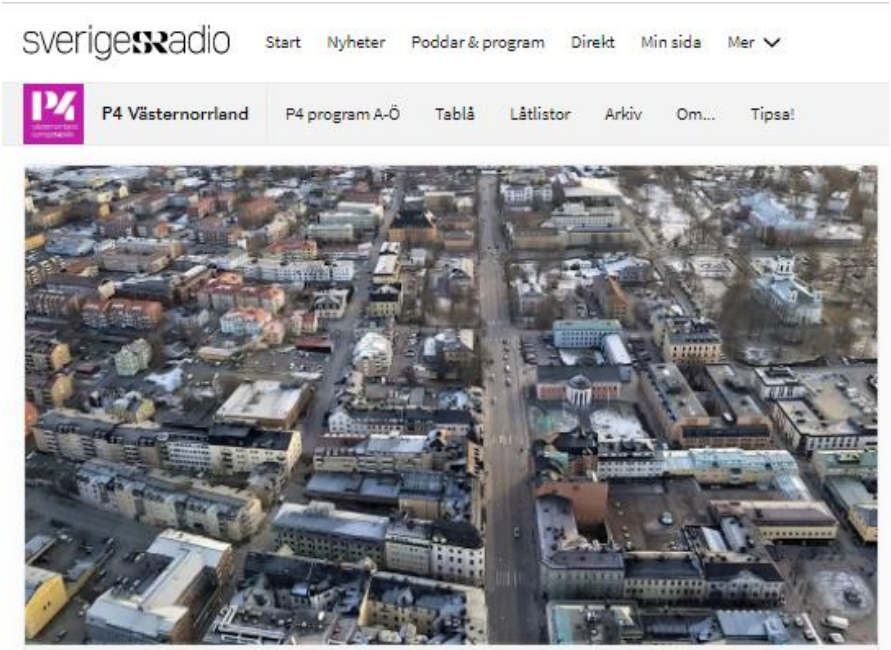

Foto: Peter Hansson/Sveriges Radio

ARBETSMARKNAD

Nya siffror: Härnösand har högst arbetslöshet i Västernorrland

1:27 min Min sida Dela

Publicerat tisdag 25 maj kl 13.30

- **Härnösand har högst arbetslöshet i Västernorrland, enligt färska siffror från Arbetsförmedlingen.**
- **11,6 procent, alltså 1 350 personer, var arbetslösa i april vilket är ungefär tre procent högre än rikssnittet.**
- **"Naturligtvis är det höga siffror, men samtidigt ska vi komma ihåg att det är en minskning med 0,7 procentenheter", säger Anderas Sjölander (S), kommunalråd i Härnösand.**

Ånge kommun har lägst arbetslöshet i Västernorrland, enligt Arbetsförmedlingens siffror för april månad, där antalet inskrivna arbetslösa i kommunen var 7,5 procent, vilket är 331 personer.

P4 Västernorrland
p4vasternorrland@sverigesradio.se

§ 54 Dnr 2021-000060 1.1.3.1

Äskande Stadsnära odling

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden beslutar

att godkänna förvaltningens tilläggsäskanden om 1 421 250 kr för att bekämpa arbetslösheten genom projekt Stadsnära odling under 2021. Satsningen kommer att ge 10 personer försörjning under delar av året och skapa förutsättningar för stadsnära odling kommande år på en rad platser i kommunen, samt

att skicka ärendet vidare till kommunstyrelsen för beslut.

Yttranden

I ärendet yttrade sig Dunia Ali (C).

Yrkanden

Dunia Ali (C) yrkar på återremiss av äskandet av Stadsnära odling.

Ordföranden yrkar att nämnden ska besluta i ärendet vid dagens sammanträde och enligt förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, förvaltningens förslag samt Dunia Alis förslag att återremittera stadsnära odling.

Ordförande föreslår att de två förslagen ställs mot varandra. Ordförande frågar om nämnden kan godkänna propositionsordningen och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Beslut

Ordförande frågar om arbetslivsnämnden beslutar återremittera stadsnära odling.

Ordförande frågar därefter om arbetslivsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Votering och utfall

Ordförande förslår följande propositionsordning. Den som vill att det beslutas enligt förvaltningens förslag röstar Ja. Den som vill rösta enligt Dunia Ali (C) förslag röstar nej.

Propositionsordningen godkänns.

Votering sker med upprop.

Votering enligt tabell

Ledamot	Parti	Ja	Nej
Sverker Ågren	KD	X	
Nina Skyttberg	S	X	
Bengt Wallgren	M	X	
Krzysztof Lukaszewitz	S	X	
Martin Neldén	V	X	
Kersti Östensson	MP	X	
Dunia Ali	C		X
Bill Lindgren	M	X	
Glenn Sehlin	SD	X	

Med 8 jaröster och 1 nejröst beslutar nämnden enligt förvaltningens förslag om äskandet för Stadsnära odling.

Reservation

Dunia Ali (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2021-04-26 att från 2021års resultat avsätta medel till sysselsättningsåtgärder som syftar till att minska arbetslösheten.

Arbetslivsnämnden har därför tagit fram ett antal sysselsättningsåtgärder som syftar till att öka antalet platser för arbetslösa som står långt ifrån arbetsmarknaden. Majoriteten av platserna består av sk ”enkla jobb”.

Nu äskar arbetslivsnämnden ytterligare 1 421 250 kr av dessa medel för att ta fram en Härnösandsmodell som kombinerar lokal matproduktion och lärande genom att skapa prov-odlingar på minst fyra platser och utvärdera dem. Dessa platser ska utvecklas och skötas av arbetsledare och deltagare. Arbetsnamnet för detta projekt är stadsnära odling.

Se bifogad äskning

Socialt perspektiv

Beslutet ger fler invånare i Härnösand en möjlighet till meningsfull sysselsättning, de blir delaktiga i ett sammanhang och kommer lättare att integreras. De sociala klyftorna utjämnas då fler får ett lönearbete istället för att uppbära försörjningsstöd.

Beslutet ger fler invånare möjligheten att få ett jobb och ger möjlighet till långtidsarbetslösa att prova på nya intressen och bli mer delaktiga i arbetslivet i Härnösand.

Barnperspektiv

Beslutet gör att barnen får känna sig stolta över att föräldrarna har ett arbete. Barnen får också insyn i vad det innebär att arbeta vilket kan leda till att deras motivation att själva studera och arbeta när de blir vuxna ökar.

Ekologiskt perspektiv

En attraktivare utemiljö skapas för kommunmedborgare och turister som besöker museet.

Beslutet att anlägga stadsnära odling bidrar till att öka tillgången till närproducerade, ekologiska råvaror.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet påverkar det ekonomiska perspektivet för den enskilde kommunmedborgaren som startar ett nytt företag, får anställning eller sysselsättning vilket ger en förbättrad ekonomi för hela familjen och ökade skatteintäkter för kommunen.

Beslutet kommer även ge ekonomiska besparingar för socialförvaltningen.

Genom att erbjuda arbeten som inte kräver akademisk- eller yrkesexamen, förväntas fler komma i sysselsättning. Detta blir så kallade lågtröskeljobb. Deltagare kommer få värdefull kunskap och nätverk som hjälper att komma in på arbetsmarknaden.
Att vara en del av ett sammanhang som lyfter individer till ökad självkänsla kommer stärka människor till en långsiktig levnadstillvaro. Detta minskar också handläggningsärenden och bidragsfinansiering då Härnösands Kommuns medborgare själva kan försörja sig.

Projektet kommer också att stärka den lokala samverkan genom att många olika aktörer blir involverade. Företag, markägare, föreningar, myndigheter och universitet är redan involverade och positiva till satsningen.

Beslutsunderlag

Muntlig information från Ingrid Nilsson, förvaltningschef.

Arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-09-10, ARN 2021-000060.

_____

Ansökan om arbetsmarknadsprojekt Stadsnära Odling

Kommunfullmäktige beslutade 2021-04-26 (se bilaga 1) att från 2021 års resultat avsätta medel till sysselsättningsåtgärder som syftar till att minska arbetslösheten. Arbetslivsförvaltningen kommer därför att äska pengar för att starta upp Projekt Stadsnära odling (dnr ARN2021-000065) på en rad olika platser.

BAKGRUND

En förebild för projektet är ”Made in Högbo”, Högbo bruk i Sandviken, som hittat en gemensam lösning till att öka tillgången till närproducerade, ekologiska råvaror. Made in Högbo arbetar med en grupp odlingskunniga personer som behöver sysselsättning och språkträning.

SYFTE

Syftet med projektet är att bygga upp stadsnära odlingar för att skapa en arena för hållbar sysselsättning (Projektdirektiv Stadsnära odling 2021-01-18).

PROJEKTMÅL

Att ta fram en Härnösandsmodell som kombinerar lokal matproduktion och lärande genom att skapa prov-odlingar på minst fyra platser och utvärdera dem. Dessa platser ska utvecklas och skötas av arbetsledare och deltagare. Deltagarna är antingen på rehabilitering, har arbetsträning/praktik eller erbjuds sk Beredskapsanställningar (BEA). Parallellt kan deltagarna studera SFI och/eller arbeta med sin fysiska och psykiska hälsa.
Mer information under punkten ”Vad ska göras”.

Projektet ska även långsiktigt bidra med att utveckla:
-> ett koncept för ökade stad-landkopplingar som använder marken hållbart och utvecklar de gröna näringarna i kommunen

VILKA EFFEKTER FÖRVÄNTAS UPPNÅS

Härnösands Kommun har högst arbetslöshet i hela Västernorrland. I april 2021 var det 11,6 procent (bilaga 3). 80 % av de arbetslösa tillhör de mest utsatta grupperna. Dessa omfattas av:
- omotiverade ungdomar som hoppat av skolan

- nyanlända från Afghanistan, Eritrea, Somalia som saknar läs- och skrivkunskaper
- personer med olika funktionsvariationer

Förväntade mätbara effekter:

- Kommunens kostnader för försörjningsstöd minskar med ca 8000 kr/mån och per BEA-anställd som uppburit försörjningsstöd
- Kommunens skatteintäkter ökar med 23,34 % per anställd.
- Kommunens andel anställningsbara medborgare ökar
- Kommunens andel långtidsarbetslösa minskar
- Andelen lokalproducerad mat till kommunala skolor och äldreboenden ökar.
- Utbudet av lokalproducerad mat i Härnösands butiker ökar.
- Kunskapen om odling av grönsaker, frukt och bär ökar bland kommunens invånare vilket också ger en ökad krisberedskap.

Förväntade mervärdeseffekter:

- De individer som anställs får ökad fysisk och psykisk hälsa genom utevistelse, rutiner och fysiskt arbete.
- De anställda blir mer delaktiga i ideella aktiviteter och evenemang i Härnösands kommun.
- De anställda blir motiverade till att genom arbete eller studier skaffa sig yrkeskunskaper inom någon av de många inriktningarna i lokal matproduktion.
- De anställda får öva svenska språket och lär sig terminologi inom odling mm.
- De anställda får chans att vara delaktiga i och utveckla en arbetsgemenskap och lära sig om anställningsvillkor i Sverige.
- Barn till föräldrar som arbetar får ökade förutsättningar att utbilda sig och själva få ett arbete.
- Genom att utveckla företagssamverkan kring både försäljning och socialpedagogiskt stöd inom de gröna näringarna, så kan fler lågtröskeltjänster skapas.
- Arbetsgivare inom gröna näringar och försäljning får ett ökat intresse av att ta steget och bli samhällsentreprenörer och anställa människor i utanförskap.
- Genom samverkan med kommunens jordbrukare och privata fastighetsägare kan en mosaik av nya odlingsplatser skapas.
- Intresset för och kunskapen om odling av grönsaker, frukt och bär ökar bland kommunens invånare vilket innebär att kommunens krisberedskap stärks.
- Destination Härnösand får fler besöksmål, eftersom ett ökat antal turister är intresserade av att besöka visningsträdgårdar och provsmaka lokal mat.

PROJEKTTID

Projektet pågår som längst till 2022-06-30 . Om projektmedel från både kommun och extern part beviljas, så förlängs projektet enligt nedan:

- År 2022-2024 i fas två,

- År 2025-2027 i fas tre
- År 2028-2030 fas fyra.

Därefter ska verksamheten kunna vara självfinansierande.

MÅLGRUPP
Projektet riktar sig till långtidsarbetslösa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och saknar en meningsfull arbetsträning. Det kan vara nyanlända som ännu inte tillägnat sig det svenska språket, saknar utbildning och arbetslivserfarenhet från hemlandet, personer med fysiska-, neuropsykiatriska-, psykiska-, och/eller sociala funktionshinder.

OMFATTNING
Målet är att skapa minst en hållbar anställning per odlingskoncept/plats i kommunen. För att skapa 75 nya arbetstillfällen krävs en projektperiod på 10 år, och under denna tid kan antalet anställda successivt öka från 6-10 personer 2021.

VAD HAR GJORTS & VARFÖR (april-augusti 2021)
Projektledarens förstudie – underlag till styrgruppen att besluta om:

1. utreda olika alternativ till etablering, både på kommunal och privat mark samt på mark som kommunen redan arrenderar och redan har skötselansvar för.
2. undersöka hur projektet skulle kunna samla intressenter och bidra till att stärka Härnösand som besöksmål.
3. Ta fram en lista på möjliga arbetsuppgifter för arbetsledare och deltagare, samt specificera kostnader för dessa.
4. Ta fram förslag på vilka delar som kan utvecklas med projektmedel och vilka som bör ingå i kommunens budget för stadsnära odling 2021.

Styrgruppens inriktningsbeslut 2021-08-17
Stadsodling handlar både om att odla på nya sätt och att odla på mark eller platser (väggar, tak) som inte används. Kommunen saknar egen jordbruksmark. Det första prioriteringsområdet är därför att undersöka vilka odlingsinriktningar som är möjlig på platser där det redan finns pågående samarbeten med arbetslivsförvaltningen:

- Bondsjön 2:9
- Villa Fridhem
- Kretsloppsparken Hemab
- Länsmuséet Västernorrland
- Återbruksgallerian

VAD SKA GÖRAS (september - december 2021)
Projektstart 2021-01-01
Efter beslut från nämnden om finansiering kan projektet starta den 1 oktober genom att anställa arbetsledare och deltagare. Arbetsplatsen som verksamheten ska utgå ifrån i fas ett är Villa Fridhem. Där startar en mobil trädgårdsenhet som kommer att arbeta med:

- Biodling – kursverksamhet och införskaffande av material och samråd om platser inför start 2022
- Planering av grön utsmyckning av återbruksgallerian och torget inför öppnandet i december 2021
- Detaljplanering av växthusodling och lådodling på Villa Fridhem inför 2022.
- Kunskapsutbyte med Etappens odlingar på Kretsloppsparken och med trädgårdsgruppen på Länsmuséet Västernorrland.
- Planering av bärodling, ängsvall och bete samt övrig naturvård på Bondsjön 2:9 inför säsongen 2022.

Parallellt med planering och etablering av odlingskoncept på ovan nämnda platser tillsammans med arbetsledare och anställda, så ska projektledaren också söka projektmedel för att utveckla verksamheten i fas två under 2022-24. I fas två ingår utveckling av verksamheten på Länsmuséet Västernorrland. En plan för successiv utveckling för 2021-2030 ska tas fram under fas två med hjälp av ett antal mindre konsultuppdrag. Styrgruppens nästa möte för beslut om fortsatt inriktning är 2021-10-15.

UPPFÖLJNINGSBARA INDIKATORER
Enligt Västernorrlands projektmall kommer det vara regelbunden dokumentering under projektets tid. En utvärdering sker kvartalsvis till styrgruppen. Projektet kommer även vara levande digitalt genom kommunens kanaler och samarbetspartners. Statusrapporten kommer ha fyra delar:

- Deltagarperspektiv
- Arbetsledarperspektiv
- Samarbetspartners perspektiv
- Kommunmedborgares perspektiv

KONKURENSNEUTRALITET
Genom att lyssna in markägare, tidigare arrendatorer och lokala företag skapar projektet ett gott samarbete i en transparent dialog. Produkter som honung, frukt, bär och örter sätts i kretslopp internt för kommunens egen verksamhet. Eventuell försäljningsinkomst genereras tillbaks in i projektet för att driva verksamheten. Under de första åren handlar projektet mer om att odla människors egenmakt och kunskaper än att skapa en effektiv produktion av lokal mat. Däremot ska projektet bidra till att främja andra matproducenters verksamhet genom att erbjuda samarbete. Genom olika former av företagssamverkan kring försäljning, t ex via återbruksgallerian, kan projektet bidra till att stärka befintliga lokala matproducenter. Att bygga upp samverkan, rutiner och anlägga odlingsplatser tar tid. Det är än så länge mycket små ytor som kommer att odlas i kommunens egen regi. En stor del av projektet handlar om att utbilda deltagarna i ekologiska odlings- och skötselmetoder och för flera av deltagarna kommer det främst handla om att skapa motivation och främja den individuella hälsan. Här blir samarbetet med aktörer som Vårsta Diakoni och Grön helhet viktigt, vilket är under

diskussion. Därför bedöms projektet utgöra en ringa konkurrens till lokala företag och organisationer. De delar i projektet som i framtiden bedöms utgöra konkurrens kan knoppas av.

KOSTNADSKALKYL
Nedan följer en kalkyl över utgifter för att etablera verksamheten 2021. Längst ner ges en summering av kostnaderna.

SAK	***ÄNDAMÅL***	**KOSTNAD**
S:a Löner projektet (inklusive arbetsgivaravgifter, försäkring, pension, kollektivavtal, semersättning samt ett snitt på 57% i lönestöd på BEA-anställningarna).	*Projektledning (1 st), Koordinator (0,14 st), Arbetsmarknadskonsulent (0,2 st), Arbetsledning (1 st), Trädgårdsarbetare (6 st BEA)*	**Se tidigare äskande**
S:a Lokal & transport mm	*Hemsida, leasingbil, förbrukningsvaror, mobil personalbostad*	**- 400 000 kr**
S:a uppstart Bondsjön 2:9 (Avgiftsfritt lägenhetsarrende i 10 år för 7,8 ha)	*Landskapsanalys, Naturvårdsplan, Tillstånd infart, markkartering, jordanalys, bärbuskar, perenna växter, insådd vall, hyra maskin, bevattningsteknik*	**- 148 000 kr**
S:a uppstart Biodling (Villa Fridhem, Murberget, Etappen/Kretsloppsparken, Bondsjön mfl platser)	*Bikupor, bisamhällen, skyddskläder, slungningsmaskin, redskap, burkar, etiketter, hyra förädlingskök, kurs biodling, redskapsbod o lager.*	**- 420 000 kr**
S:a uppstart Trädgård Sälsten (kommunens mark bredvid Villa Fridhem)	*Odlingslådor, trädgårdsredskap, redskapsbod, fröer, plantor, drivbänkar, kompostbehållare, gödsel, jord, biologisk bekämpning, trädgårdsdesign.*	**- 350 000 kr**
S:a projektutveckling för 2022-24 (Utveckling av samarbete med företagare och föreningar	*Rådgivning, workshops, företagssamverkan, design, konceptutveckling, projektansökan*	**- 70 750 kr**

inom gröna näringarna mm)		
S:a Styrgruppsmöten (4 st/år)	*Konferens inklusive lunch, studiebesök bilhyra*	**- 32 500 kr**
TOT kostnader att äska *för uppstart & sjösättning av projektet Stadsnära odling:*	*april-december 2021*	***- 1 421 250 kr***

ÄSKNING AV KOMMUNALA PROJEKTMEDEL
Härmed äskar vi ytterligare 1 421 250 kr för att sjösätta projekt Stadsnära odling under 2021. Satsningen kommer att ge 10 personer försörjning under delar av året och skapa förutsättningar för stadsnära odling kommande år på en rad platser i kommunen.

Redovisning av kommunstyrelsens uppdragsbeslut t o m 2021-10-05 KS 20-514

Kommunledningskontoret

Uppdraget	KS-beslut, datum samt §	Ansvarig för ärendet	Kommentarer	Pågående Avslutat
Uppföljning revisionsgranskning om investeringsprocessen **att** uppdra åt kommundirektören att se över budget- och uppföljningsprocessen	2018-09-04 § 148	Kommundirektören	Ingår i projekt ”Styrleden”.	Pågår. 2021 års budgetprocess blev en ”göra och samtidigt lära process” – givetvis också starkt påverkad av pandemin. Planeringen inför 2022 års budget presenterades vid december KS 2021. Ambitionen är att 2022 års budgetprocess sedan är grunden för årshjulet även kommande år. Boksluts- och budgetkonferensen genomfördes den 23/2. Vid KS sammanträde (2/3) beslutades om preliminära planeringsförutsättningar. KF beslutade om budgetramar 2022 vid junisammanträdet. Ett årshjul samt en schematisk bild över såväl budgetprocessen som kommunens styrmodell beräknas kunna presenteras för KS under 2021.
Permutation av Sjökapten Johan Nybergs donationsstiftelse **att** uppdra till kommundirektören att återkomma till kommunstyrelsen med förslag på utformning och plats.	2020-01-07 § 10	Kommundirektören		Pågår. Samhällsnämnden har ansvaret för att inom en ram på 100 tkr färdigställa en minnesplats för fred. Aktuell statusrapport presenteras muntligt den 5/10.
Riktlinjer för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt **att** uppdra till förvaltningen att implementera rutiner och innehåll för uppsiktspliktens punkter för nämnder och bolag,	2020-05-06 § 45	Kommunstyrelse-förvaltningen		Pågår. Delrapporter kommer att bestå av det konkreta arbete som KS genomför med början med Härnösandshus vid februarisammanträdet 2021. Slutrapport i början av 2022.
Inrättande av Fritidsbank **att** uppdra till kommundirektören att, i samverkan med berörda förvaltningar och bolag, utreda möjligheterna att inrätta en permanent fritidsbank 2021, samt **att** redovisa utredningen av en permanent fritidsbank 2021 till kommunstyrelsen oktober.	2020-06-02 § 96	Kommundirektören		Pågår. Kontrakt på lokal tecknat i slutet av augusti (Magasinsgatan). Verksamheten beräknas komma igång innan årsskiftet.

Planprogram Skeppsbron **att** uppdra till kommundirektören att upprätta planprogram för området Silviabron-Skeppsbron-Sälsten.	2020-09-08 § 120	Kommundirektör		Pågår Finns nu också upptaget med en tidigt bedömd totalkostnad i den 10-åriga investeringsplanen som presenterades på Budgetkonferensen 23/2-2021. Ytterligare en politisk dialogdag på temat ”Framtidens Härnösand” genomfördes måndag 21/6-2021. 2 fokusfrågor: Farled genom Härnösand och Utsprångskajen. En 10-årig investeringsbudgetplan föreslås KF senast i november 2021
Motion - Tillgänglighet **att** uppdra till kommundirektören att tillse att arbetet med en tillgänglighetsguide återupprättas och görs tillgänglig för lokaler och byggnader där kommunen bedriver verksamhet, **att** rutiner för att inkludera tillgänglighetsrådets expertis inför nybyggnationer eller ändringar i lokaler där kommunen bedriver verksamhet upprättas och genomförs.	2020-12-01 § 196	Kommundirektör		Pågår. Tillgänglighetsguide är på plats (publicerad på webben) sedan våren 2021. Rutiner för att inkludera TGR´s expertis inför nybyggnationer, mm kommer att arbetas fram under hösten.
Uppdrag heltidsinförande inom socialnämndens verksamheter under 2021 **att** uppdra till kommundirektören att till kommunstyrelsens sammanträde i december 2020 återkomma med en konkretiserad plan för heltidsinförande inom socialnämndens verksamheter under 2021.	2020-10-06 § 163	Kommundirektör		Pågår enligt reviderad och covid-19-anpassad plan. Planen siktar alltjämt på att heltid är norm på Socialförvaltningen senast 2021-12-31. Ett antal riktlinjer har nu förhandlats med facket inför de pilotprojekt som startat from maj där nu 6 olika enheter inom särskilt boende, hemtjänst och omsorgen deltar. Socialnämnden har ökat andelen heltider från 69% till 79 % under det senaste året. Piloterna ligger på 92 %. Kommunen i sin helhet har ökat från 84% till 89%. Utbildningsinsats planeras för både förtroendevalda (övergripande nivå) och chefer (fördjupning av tidigare utbildningar) under senhösten
Långsiktig underhållsplan för fritidsanläggningar (rapport idrottshall) **att** uppdra till kommundirektören att genomföra en utredning av standard och underhåll av de gymnastik- och idrottshallar som kommunen hyr, **att** Öbacka Hallen ska inkluderas i utredningen, samt **att** återrapporteringen till kommunstyrelsen ska ske senast december 2021	2021-01-05 § 11	Kommundirektör		Pågår. Sker i samarbete mellan Lokalförsörjningsenheten och fritidsavdelningen

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt 2021 – verksamhetsrapport samhällsnämnd **att** uppdra till kommundirektören att initiera en utredning tillsammans med samhällsförvaltningen som belyser hur samhällsnämndens investeringsprojekt som omfattar flera år, kan budgeteras under projektets tidsperiod och **att** återrapportering av utredningen sker senast i september 2021 till kommunstyrelsen.	2021-02-02 § 26	Kommundirektör		Pågår. Vid budgetkonferensen presenterades en plan för Härnösands ”stora” investeringar under åren 2022 – 2031. ÖP gruppen har frågan uppe på sina sammanträden (stående punkt). Den långsiktiga investeringsbudgeten kommer att behöva revideras årligen och tjänsteorganisationen skulle behöva ytterligare några månader på sig under 2021 för att presentera en än mer genomarbetad 10-årig investeringsbudget. Målbild klart i oktober och med en politisk bred dialog som 2019/2020 under tidig höst. Ytterligare en politisk dialogdag på temat ”Framtidens Härnösand” genomfördes måndag 21/6. 2 fokusfrågor: Farled genom Härnösand och Utsprångskajen.
God och nära vård Västernorrland **att** uppdra till kommundirektör, Lars Liljedahl, att slutligt fastställa och underteckna programdirektivet för Härnösands kommuns räkning	KF 2020-02-22 § 8			Pågår. Programdirektivet är ”nästan klart för utskick” till kommunerna enligt avstämning med Regionen i förra veckan. Härnösands kommun har bjudit in idébuma organisationer, regionala samt kommunala representanter till en ”Open Space” den 15/9.
Kommunstyrelsens uppsiktsplikt – verksamhetsrapport skolnämnd 2021 **att** ge kommundirektören i uppdrag att initiera och samordna en utredning för att tydliggöra ansvaret för det kommunala skolväsendet i kommunen och hur skolnämndens systematiska kvalitetsarbete kan utgöra ett kunskapsunderlag inför kommande budgetprocesser	KS 2021-04-07 § 66			Under uppstart
HKIG Samverkansavtal 2022-2024 **att** ge kommundirektör i uppdrag underteckna samverkansavtalet och redovisa uppföljning och	KS 2021-05-04 § 94			Aktuell statusrapport presenteras muntligt den 5/10

utvärdering av arbetet till kommunstyrelsen				
Teckna hyresavtal Öbacka Sportcenter **att** uppdra till kommundirektören att teckna hyresavtal enligt förslag.	KS 2021-06-01 § 116			Klart, Utgår till nästa KS
Kommunstyrelsens Uppsiktsplikt 2021 - verksamhetsrapport socialnämnden **att** uppdra till kommundirektören att återkomma med förslag på revidering av riktlinje för uppföljning av privata utförare	KS 2021-06-01 § 119			Under uppstart
Förlängning hyresavtal - Lövudden 1:87 och 1:88 **att** uppdra till kommundirektören att teckna nytt 10-årigt blockhyresavtal för befintligt LSS-boende på fastigheterna Lövudden 1:87 och 1:88	KS 2021-06-01 § 130			Klart, Utgår till nästa KS
E-förslag – Kameraövervakning **att** avslå förslaget om kamerabevakning samt **att** uppdra till kommundirektören att föra dialog med den ansvariga aktören FTI kring möjliga vägar för att komma till rätta med problematiken med nedskräpning.	KS 2021-09-07 § 147	Kommundirektör		Pågår. Initiala kontakter är tagna med entreprenören som har ansvaret för kommunens återvinningsstationer.

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-09-28

Dnr
KS/2020-000515

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeanette George, 0611 34 80 16
jeanette.george@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Anmälan av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att godkänna redovisning av delegationsbeslut.

Delegationsbeslut

Ordförandebeslut - Förlängning av utökat tillfälligt hemsändningsbidrag

Ordförandebeslut - Y-läns dövas förbund

Ordförandebeslut – Sponsra Älgarna

Jeanette George
Kommunsekreterare

Bilaga – Delegationsbeslut

Härnösands kommun

Ordförandebeslut

Datum
2020-06-07

Dnr
2020-

Tillväxtavdelningen
Uno Jonsson

Kommunstyrelsen

Förlängning av utökat tillfälligt hemsändningsbidrag för samtliga matvarubutiker riktat till riskgrupper och personer över 70 år

Ordförandebeslut

Kommunstyrelsens ordförande beslutar

att förlänga tidigare beslut gällande utökade tillfälliga hemsändningsbidrag till 2021-09-30

att ompröva beslutet om Folkhälsomyndighetens rekommendationer ändras

att kommunstyrelseförvaltningen avsätter medel för innevarande år för att täcka utökade kostnader

att ge tillväxtavdelningen i uppdrag att förlänga undertecknade avtal med intresserade butiker

Bakgrund

Härnösands Kommun har i dag ett fungerande system för hemsändning av dagligvaror på landsbygden. Med bakgrund av Corona-viruset har vi en ökad förfrågan kring hemlevererade varor i hela kommunen.

Tillväxtavdelningen anser att genom att tillfälligt utöka hemsändningsbidraget kunna hjälpa både samhällets riskgrupper och det lokala näringslivet.

Genom att tillåta alla matvarubutiker samt ta bort kravet på avstånd till butik kan vi låta lokala butiker distribuera hemsändningar under en viss period, ersättningen utgår om 100 kr/hemsändning.

Beslutet återrapporteras till kommunstyrelsen

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförnade

Härnösands kommun

ORDFÖRANDEBESLUT

Datum
2021-06-28

Kommunstyrelseförvaltningen
Andreas Sjölander, 0611 - 34 80 01
andreas.sjolander@harnosand.se

Bidrag till jubileumsbok – Y-läns dövas förbund

Beslut

att bevilja ett bidrag om 6 500 kronor till Y-läns dövas förbund, samt

att finansieringen tas från kommunstyrelsens konto för oförutsedda utgifter

Beskrivning av ärendet

Y-läns dövas förbund har inkommit med en ansökan om bidrag för upprättande av minnesbok i samband med sitt 50-årsjubileum. Förbundet har också ansökt om bidrag från andra kommuner och stiftelser. Ansökningarna har både beviljats och avslagits, varvid fler intäkter är nödvändiga.

Härnösands kommun har en långvarig relation och värdesätter också samverkan med funktionsrättsrörelsen. Kommunstyrelsens ordförande anser att detta är ett vällovligt initiativ och vill på detta sätt stödja förbundet i samband med sitt jubileum.

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Delges
Kommunstyrelsen

Ordförandebeslut

Beslut

Kommunstyrelsens ordförande beslutar

att sponsra Älgarna-Härnösand IF med ett belopp om 50 000 kronor, samt

att kostnaden belastar kommunstyrelsens budget.

Beskrivning av ärendet

Älgarna-Härnösands IF har i en skrivelse inkommit med en förfrågan om att kommunen står som medarrangör i samband med föreningens förmodade sista seniormatch på Ängevallen, lördagen den 25 september 2021. I samband med matchen bjuds också publiken på fika.

Givet situationen att en ny idrottshall ska byggas på fastlandet i Härnösand och Ängevallen behöver tas i anspråk för det ändamålet, samt att det är ny historia som skrivs i Härnösand så vill Härnösands kommun tillmötesgå önskemålet och vara medarrangör för den sista seniormatchen på Ängevallen.

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Delges:
Kommunstyrelsen

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-09-28

Dnr
KS/2020-000516

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeanette George, 0611 34 80 16
jeanette.george@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Anmälan av ärenden för kännedom till kommunstyrelsen 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att ärendena för kännedom läggs till handlingarna.

Protokoll HEAB 2021-05-12	1
Protokoll HEMAB 2021-05-12	5
Protokoll Länsmuseet med bilagor	10
Protokoll socialnämnden 2021-08-26 § 93 – Budgetuppföljning juli 2021	50
Delårsrapport 2021 kommunfullmäktige	70
Delårsrapport 2021 samhällsnämnden	84
Delårsrapport 2021 arbetslivsnämnden	102
Delårsrapport 2021 socialnämnden	142
Förtydligande gällande svar på uppföljning av granskning åren 2016 och 2017	167
Sollefteå kommunstyrelse – Ny strategi Leader HK 2023-2030	168
Sammanträdesplan för Sveriges kommuner och regioner 2022	171
Technichus i Mitt Sverige AB – protokoll och minnesanteckningar från ägarmöte	172
Socialnämndens protokollsutdrag, 2021-09-23 § 107 - Avtal om IOP mellan Härnösands kommun och IF Rycket	186

Jeanette George

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Kommunstyrelseförvaltningen

Datum
2020-08-24

Dnr
KS/2020-000002

Kommunsekreterare
Bilaga – Anmälan av ärenden för kännedom

3/2021

PROTOKOLL fört vid ordinarie styrelsesammanträde Härnösand Elnät AB, HEAB
2020-05-12

Ordinarie
Ann-Sofie Berglund (ordförande)
Lars-Gunnar Hultin
Christina Ögrim
Lennart Bolander
Eva Goës

Suppleanter
Anders Byqvist (ersätter Sonny Andersson)
Lotten Widmark
Anne Möller Söderberg
Jonas Lundgren (ersätter Lennart Böhlin)

Övriga
Lena af Geijerstam Unger, VD
Fredrik Olsson, sekreterare
Jonas Nyberg, Administrativ chef
Marcus Tärnvik, Affärsområdeschef Fjärrvärme 31.1
Tomas Styf, Affärsområdeschef Elnät
Anders Nordin

Plats: Digitalt möte via Zoom

§ 23

Sammanträdet öppnas

Ordförande Ann-Sofie Berglund hälsade välkommen och förklarade sammanträdet öppnat.

§ 24

Val av protokolljusterare

Eva Goës utsågs att med ordföranden Ann-Sofie Berglund justera dagens protokoll.

§ 25

Godkännande av föredragningslistan

Utsänd föredragningslista godkändes utan tillägg.

§ 26

Föregående protokoll

Protokoll från styrelsemötet 23 mars 2021 lades med godkännande till handlingarna.

§ 27

VD-rapport

VD gick igenom rapporten för april och kommenterade delar av innehållet.

Rapporten lades med godkännande till handlingarna.

§ 28

Avstämning affärsplanen

Utgår

§ 29

Ekonomi

1. *Månadsbokslut mars 2021,* ***bilaga***
   Administrativ chef Nyberg presenterade bokslutet för första kvartalet som visar på ett resultat på 6,6 mkr vilket är 532 tkr bättre än budget. Det är framförallt de externa jobben som bidragit till resultatet.

2. *Prognos 1 2021,* ***bilaga***
   P1 visar på ett resultat på 13,9 mkr vilket är 799 tkr sämre än budget. Anledningen till det något försämrade resultatet beror på färre antal anslutningar och mindre omsättning i nätet. Dessutom är det ökade kostnader i samband med röjning som inte hunnits med under föregående år och ökade traktor- och entreprenadkostnader.

Rapporterna lades med godkännande till handlingarna.

§ 30

Beslutsärenden
Inga beslutsärenden.

§ 31

Övriga ärenden

1. Utvärdering styrelsens och vds arbete
Ordförande skickar ut det svarsunderlag som sedan ska sammanställas. Frågan tas åter upp vid nästa sammanträde.

Intressebolag och övrigt ägande
KBAB – årsstämma hålls den 25 maj.

ServaNet – årsstämma har varit där det konstaterades att 2020 blev ett bra år ekonomiskt. Arbete pågår med bidragsansökningar för att finansiera vidare utbyggnad i kommunerna. Efteranslutningar pågår. Tidigare intäkterna har i väldigt hög grad varit anslutningsavgifter men nu återkommande intäkter av verksamheten istället.

Norrsken – haft årsstämma där Eva Goës deltog. Lena af Geijerstam Unger omvaldes som vice ordförande. Pågår stort arbete med att gå igenom verksamheten. En nystart med ny vd och ny energi in i bolaget. Kommer hända mycket framåt.

§ 32

Övriga frågor
Inga övriga frågor.

§ 33

Sammanträdet avslutas

Ordföranden Ann-Sofie Berglund tackade för allas deltagande och förklarade sammanträdet avslutat.

Vid protokollet

Fredrik Olsson

Justeras

Ann-Sofie Berglund

Eva Goës

Verifikat

Transaktion 09222115557447548003

Dokument

Protokoll 3 HEAB 20210512
Huvuddokument
3 sidor
Startades 2021-05-27 10:08:06 CEST (+0200) av Backoffice (B)
Färdigställt 2021-05-28 10:35:42 CEST (+0200)

Initierare

Backoffice (B)
Härnösand Elnät AB
Org. nr 556133-3328
backoffice_elnat@hemab.se
+46736203667

Signerande parter

Ann-Sofie Berglund (AB)
ann-sofie.berglund@kommunal.se
+46703498444

Signerade 2021-05-28 10:35:42 CEST (+0200)

Eva Goës (EG)
eva.goes@mp.se
+46706710351

Signerade 2021-05-27 13:31:58 CEST (+0200)

Fredrik Olsson (FO)
fredrik.olsson@hemab.se
+46730893069

Signerade 2021-05-27 10:36:38 CEST (+0200)

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: https://scrive.com/verify

3/2021

PROTOKOLL fört vid ordinarie styrelsesammanträde Härnösand Energi & Miljö AB, HEMAB
2020-05-12

Ordinarie
Ann-Sofie Berglund (ordförande)
Lars-Gunnar Hultin
Christina Ögrim
Lennart Bolander
Eva Goës

Suppleanter
Anders Byqvist (ersätter Sonny Andersson)
Lotten Widmark
Anne Möller Söderberg
Jonas Lundgren (ersätter Lennart Böhlin)

Övriga
Lena af Geijerstam Unger, VD
Fredrik Olsson, sekreterare
Jonas Nyberg, Administrativ chef
Marcus Tärnvik, Affärsområdeschef Fjärrvärme 31.1
Tomas Styf, Affärsområdeschef Elnät
Anders Nordin

Plats: Digitalt möte via Zoom

§ 23

Sammanträdet öppnas

Ordförande Ann-Sofie Berglund hälsade välkommen och förklarade sammanträdet öppnat.

§ 24

Val av protokolljusterare

Eva Goës utsågs att med ordföranden Ann-Sofie Berglund justera dagens protokoll.

§ 25

Godkännande av föredragningslistan

Utsänd föredragningslista godkändes utan tillägg.

§ 26

Föregående protokoll

Protokoll från styrelsemötet 23 mars 2021 lades med godkännande till handlingarna.

§ 27

VD-rapport

VD gick igenom rapporten för april och kommenterade delar av innehållet.

Rapporten lades med godkännande till handlingarna.

§ 28

Avstämning affärsplanen

Utgår

§ 29

Ekonomi

1. *Månadsbokslut mars 2021,* ***bilaga***
   Administrativ chef Nyberg presenterade bokslutet för första kvartalet som visar på ett starkt resultat på 29,3 mkr jmf med budget 22,4 mkr. Fjärrvärme visar på bättre resultat jmf med budget, 4,5 mkr med anledning av högre elpris och kall inledning på året vilket får stor påverkan på totalen.

2. *Prognos 1 2021,* ***bilaga***
   P1 visar på ett resultat på 27 mkr jmf med budget 22,4 mkr. Fjärrvärme och Vindkraft beräknas bidra positivt över budget.

Rapporterna lades med godkännande till handlingarna.

§ 30

Beslutsärenden
Inga beslutsärenden.

§ 31

Övriga ärenden

1. Torv, uppdaterad information
Affärsområdeschef Tärnvik återrapporterade de frågeställningar styrelsen hade vid tidigare sammanträde.

Sysselsättningsgraden:
För en lönsam grothantering krävs 100 GWh/år, uppskattningsvis 4-6 årsarbeten. Produktionen inom KBAB omfattar torvproduktionen cirka 10 årsarbeten.

Miljöpåverkan p g a svavelgranulat:
16 ton CO2 ekvivalenter jmf med 4400 ton på torv. Miljöpåverkan p g a svavelgranulat nästan försumbar.

Vad händer med torv i Finland?
De ska minska sin energianvändning av energitorv med 8000 GWh under 2020-talet vilket är en halvering jmf med 2018.

Uppskattning av påverkan på bränslepriser
Pris på torv 263kr/MWh, biobränsle bedöms till 230 kr/MWh vilket skulle ge en total kostnadsbesparing på 910 tkr/år.

Inriktningsbeslut i frågan om framtida torveldning föreslås fattas vid juni-sammanträdet.

2. Idrottsarena, fråga om sponsring
Lokalförsörjningsenheten har fått i uppdrag av kommunen att tillskapa en idrottshall på fastlandet och därigenom har frågan om huruvida HEMAB skulle vara intresserade av att sponsra arenan eller inte väckts. Efter diskussion enades styrelsen om att inte förbehållslöst sponsra bygget men att man är optimistiska kring ett samarbete om förutsättningarna är de rätta. Mer underlag efterfrågas och Lena för fortsatt dialog i frågan.

3. Utvärdering styrelsens och vds arbete
Ordförande skickar ut det svarsunderlag som sedan ska sammanställas. Frågan tas åter upp vid nästa sammanträde.

Intressebolag och övrigt ägande
KBAB – årsstämma hålls den 25 maj.

ServaNet – årsstämma har varit där det konstaterades att 2020 blev ett bra år ekonomiskt. Arbete pågår med bidragsansökningar för att finansiera vidare utbyggnad i kommunerna. Efteranslutningar pågår. Tidigare intäkterna har i väldigt hög grad varit anslutningsavgifter men nu återkommande intäkter av verksamheten istället.

Norrsken – haft årsstämma där Eva Goës deltog. Lena af Geijerstam Unger omvaldes som vice ordförande. Pågår stort arbete med att gå igenom verksamheten. En nystart med ny vd och ny energi in i bolaget. Kommer hända mycket framåt.

§ 32

Övriga frågor
Inga övriga frågor.

§ 33

Sammanträdet avslutas

Ordföranden Ann-Sofie Berglund tackade för allas deltagande och förklarade sammanträdet avslutat.

Vid protokollet

Fredrik Olsson

Justeras

Ann-Sofie Berglund

Eva Goës

Verifikat

Transaktion 09222115557447546483

Dokument

Protokoll 3 HEMAB 20210512
Huvuddokument
4 sidor
Startades 2021-05-27 09:51:41 CEST (+0200) av Backoffice HEMAB (BH)
Färdigställt 2021-05-28 10:33:14 CEST (+0200)

Initierare

Backoffice HEMAB (BH)
Härnösand Energi och Miljö AB
Org. nr 556526-3745
backoffice@hemab.se
+46736203667

Signerande parter

Fredrik Olsson (FO)
fredrik.olsson@hemab.se
+46730893069

Signerade 2021-05-27 10:35:46 CEST (+0200)

Ann-Sofie Berglund (AB)
ann-sofie.berglund@kommunal.se
+46703498444

Signerade 2021-05-28 10:33:14 CEST (+0200)

Eva Goës (EG)
eva.goes@mp.se
+46706710351

Signerade 2021-05-27 13:36:23 CEST (+0200)

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: https://scrive.com/verify

SAMMANTRÄDESPLATS
Västernorrlands museum, Härnösand

Närvarande

LEDAMÖTER
Thomas Näsholm
Monica Fahlén
Anders Bergqvist
Anne-Li Sjölund
Carl Fredrik Edgren

TJÄNSTGÖRANDE ERSÄTTARE
Filip Jinton
Myriam Estrella-Näslund

ERSÄTTARE
Lars Åström
Joachim Jonsson
Karin Högberg

FRÅNVARANDE
Kerstin Svensson
Jonas Tynér

HEMBYGDSFÖRBUNDENS REPRESENTANTER
Margareta Johansson
Lena Landin

FACKLIGA FÖRETRÄDARE
Jonas Byström, DIK

I TJÄNSTEN

Jenny Samuelsson	museichef, föredragande
Kajsa Hartig	avdelningschef, föredragande § 51
Ann Kristofersson	controller, föredragande § 52
Bengt Wittgren	protokollförare

Thomas Näsholm och Jenny Samuelsson och hälsar de närvarande välkomna till Västernorrlands Museum

§ 45 Mötets öppnade

Ordföranden öppnar mötet

§ 46 Upprop

Upprop förrättas

Styrelsen beslutar

att fastställa uppropet.

TN

§ 47 Val av protokolljusterare

Styrelsen beslutar

att till protokolljusterare välja Carl Fredrik Edgren att jämte ordförande justera dagens protokoll.

§ 48 Fastställande av föredragningslista

Styrelsen beslutar

att fastställa föredragningslistan enligt upprättat förslag.

§ 49 Protokoll från föregående styrelsemöte och arbetsutskott

Protokoll från styrelsemöten den 18/5 och arbetsutskott den 9/9 föreligger, bilaga 18 och 19.

Styrelsen beslutar

att lägga protokollen till handlingarna.

§ 50 Delegationsärenden

Rapport angående anställningar föreligger, bilaga 20.

Styrelsen beslutar

att med godkännande lägga informationen till handlingarna.

§ 51 Museiupplevelser vid Västernorrlands museum höst 2021–sommar 2022

Kajsa Hartig presenterar utbudet av museiupplevelser för innevarade höst och fram till nästa sommar.

Styrelsen beslutar

att ta emot informationen.

§ 52 Delårsbokslut

Förslag till delårsbokslut föredras, rapport för tertial två samt helårsprognos, bilaga 21.

Styrelsen beslutar

att fastställa delårsbokslutet och godkänna delårsrapporten

§ 53 Ekonomi: information om tillgångar, investeringar, moms med mera

Svårigheterna att få ett beslut från Skatteverket om momsmodellen drar fortsatt ut på tiden. Detta problem har diskuterats i styrelsen tidigare, men diskussionen om momsmodell för läns/regionmuseerna pågår i flera län och Skatteverket har ännu inte beslutat i frågan. Men denna fråga påverkar likviditet och framtida läge på ett tydligt sätt.

Styrelsen beslutar

att ta emot informationen.

§ 54 Fastighetsfrågor

Brandskyddet är otillräckligt i museibyggnaden. Frågorna har diskuterats med fastighetsägarens representanter en längre tid. Museet arbetar vidare enligt presenterad plan och återkommer till styrelsen med ett kostnadsförslag.

Styrelsen beslutar

att ta emot informationen.

§ 55 Nuläge i verksamheten

Information om nuläge i verksamheten och fortsatt verksamhetsplanering. I och med lättnaderna i corona-restriktionerna planeras verksamhet för fler öppna fysiska aktiviteter. Utredning av konserveringsverksamheten pågår och målsättningen är att presentera förslag vid styrelsens möte i december 2021.

Styrelsen beslutar

att ta emot informationen.

§ 56 Aktuella projekt

Projektlista presenteras, bilaga 22

Styrelsen beslutar

att ta emot informationen.

§ 57 Information från Länsmuseernas samarbetsråd, från hembygdsrörelsen och uppföljningsdialogen med stiftelsebildarna

Monica Fahlén: Länsmuseernas samarbetsråd har gjort ett uttalande om behov till staten och bara någon dag senare presenterade kulturministern att man ökat bidraget till Kultursamverkansmodellen med 100 mnkr.

Margareta Johansson: Hembygdsförbunden har haft möte och diskuterar den nya folkrörelsen att vandra, bland annat efter pilgrimslederna.

Lena Landin: Många föreningar har haft liten verksamhet men några har varit aktiva och har ett uppdämt behov att träffas.

Jenny Samuelsson: Dialogmöten har hållits och stiftarna har aviserat en uppräkning på 2 % av anslaget.

Styrelsen beslutar

att ta emot informationen.

§ 58 Utbildningsdag den 15 oktober

Utbildningsdagen genomförs kl 9-14 och kommer att genomförs fysiskt.

Styrelsen beslutar

att ta emot informationen.

§ 59 Styrelsemöten 2022

Förslag till AU- och styrelsemöten under 2022 föreligger:

Arbetsutskott: 9/2, 13/5, 12/9, 8/12
Styrelsen: 15/2, 20/5, 20/9, 15/12

Utbildningsdag: 8/4

Styrelsen beslutar

att fastställa de föreslagna mötesdagarna.

§ 60 Övriga frågor

§ 61 Avslutning

Vid protokollet

Bengt Wittgren

Justeras 2021-09-17

2021-09-17

Thomas Näsholm
mötesordförande

Carl Fredrik Edgren
justerare

Projektbidrag och ansökningar – september 2021

Projekt under genomförande	**Tidplan**	**Budget (externt, i ram, ofinansierat)**	**Ansvarig (styrning, genomförande)**	**Uppföljning**
Museicampus Norr/ Nätverk för kunskap (interregionalt museisamarbete)	2018-2022	*Kulturrådet: 400 tkr per år.*	*Interregional styrgrp, koordinator*	*Löpande rapportering.* *Förlängt ett år.*
Stöd till icke-statliga kulturlokaler – Prästgården (dnr 2019/122)	2020-03 – 2021-11	*Boverket: 500 tkr, beslut 500 tkr 500 tkr egeninsats.*	*Museichefen, projekt ledning Thomas*	*Pågår enligt plan*
Stöd till icke-statliga kulturlokaler – Wulkanska huset (dnr 2020/151)	2021-2023	*Boverket: 500 tkr.*	*Thomas, Bengt*	*Planering pågår med konsult tillsammans med inhämtning av a-ritning och offerter.*
Länsstyrelsens bidrag till kulturhistoriska miljöer: Kunskapskommunicerande projekt om Styresholm och andra medeltida miljöer i närområdet, samt häxprocesserna (Torsåkers kyrka, Häxmuseet, Bålberget, m.m.). Här undersöker vi utvecklingen av det distribuerade museet, som nås i ett ekosystem av kontaktytor, kanaler och format, på plats på länsmuseet, på plats i länet och i digitala kanaler. Samarbete med flera aktörer bl.a. HK Dest och Kramfors kommun.	2021	*Länsstyrelsen*	*KH*	*Maj 2021*
Landskapet för asylsökande (TIA), del 4	Att starta senare i höst/vid årsskiftet	*Lsty, samverkan med 5i12 och Ängekyrkan*	*Jenny, KH*	Planering för startdatum pågår

Kulturarvspedagogiskt projekt: Framtidens kulturarvspedagogik – museer i norr. Dnr KUR 2021/7264, YLM 2021/52	2021-2023	*KUR: 35 tkr*	*Laura, Bengt*	Beslut maj 2021; start i oktober
Bothnia Atlantica: Maritima kulturarv Sverige-Finland/ Bothnia Business Heritage - förstudie/Bothnia Atlantica dnr 2021/4	2021-2022	*Rvn, Rvb, EU*	*Jenny, Bengt*	Start september 2021
Romskt kulturarv i Västernorrland, dnr 2021/56, ett samverkansprojekt med två romska föreningar, Sundsvalls museum samt Kramfors och Härnösands kommuner. Projektet syftar till att utforska inkluderande metoder och kulturarv. Ska löpa i tre år med fortsatta ansökningar till bl.a. LST.	2021-2022	*KUR, Lsty i november, Rvn*	*Kajsa*	Projektet har haft första uppstartsmöte 210827.
Västernorrlands museum – centrum för kulturarv och KKN - samverkan med dels Sundsvalls kommun (friluftsmus.) dels Hsands fhs. “Kulturberget”.	2022-2024	*Region VN*	*Jenny, Bengt*	Politiskt beslut 1 september (utskott) och Regionstyrelsen 9 september.
Länsstyrelsens bidrag till kulturhistoriska miljöer: Fysiska restaureringsgärder: Ulvö kapell restaurering & Styresholm skötsel, Gammelgården i Myckelgensjö	2021	*Länsstyrelsen 180 tkr, 350 tkr, 200 tkr*	*CL*	*Maj 2021*
Insända ansökningar	**Tidplan**	**Budget (externt, i ram, ofinansierat)**	**Ansvarig (styrning, genomförande)**	**Uppföljning**
Leader HK: Smart kulturarvsturism i Höga Kusten, dnr 2021/ presentation den 20/5.	2021-2023	*1,7 milj*	*Kajsa*	*Inskickat 210830.*
Sydsamisk kunskapsbank som en resurs för besöksnäringen - samarbete med Stiftelsen Gaaltije. Denna ansökan ska kompletteras med ytterligare ansökningar från LST och RVN samt Kulturrådet.	In aug -21	*Jordbruksverket, 630 tkr*	*Kajsa*	Inskickad 210831.

Projekt under planering	**Tidplan**	**Budget (externt, i ram, ofinansierat)**	**Ansvarig**	**Uppföljning**
Samiskt kulturarv, uppskalning av projekt Sydsamisk kunskapsbank som är inskickad till Jordbruksverket. Projektet beräknads vara treårigt.	2022 (år 1)	*Medel söks från Länsstyrelsen i Jämtland och VN, regionerna, Kulturrådet samt Allmänna Arvsfonden*	*KH*	Löpande hösten 2021
Boverket: Bidrag till "Icke-statliga kulturlokaler" 1/ magasinen 2/ tillgänglighet på friluftsmuseet	Inne 30 september	*Boverket*	*CL, Thomas*	Arbete pågår att ta fram underlag till två ansökningar. Avsikt att söka dessa.
Kulturmiljöbidrag: olika byggnader och förmedling av dem	Planering på LG	*Lsty*	*CL, KH*	november
Tillsammans med Ltu: Raä:s forskningsmedel om uppvärmning i kulturhistoriska miljöer.	planering	*Formas, RAÄ ?*	*BW*	
Musikliv i 1800-talets regionala centra: Konferensbidrag för forskningskonferens i november	In i juni eller aug	*RJ*	*BW*	
Boverket: Investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler: Hellströmska?	2022-23	*Boverket, 1 december*	*Cajsa, Thomas*	
EX Story Lab – Innovationslabb om storytelling och digital teknik, samarbete med Finland och Norge.	2022-2023	*EU*	*Kajsa*	*Ska skickas in 5 oktober.*
Projekt där länsmuseet medverkar	**Tidplan**	**Budget (externt, i ram, ofinansierat)**	**Ansvarig**	**Uppföljning mm**
Forskningsprojekt: RurAdaptHed. "Klimatanpassning av landsbygdens arv och miljöer i Norrland." Ska undersöka hur byggnadsvården bör förändras med hänsyn til klimatförändringarna. Projektet leds av Luleå tekniska universitet. Dnr 2021/97	Insänd 19/5, beslut senast 25/11.	*20% tjänst fyra år. Total budget 5 milj. LTU ansvarig*	*BW*	*https://formas.se/arkiv/alla-utlysningar/utlysningar/2021-02-09-klimatanpassning-av-byggd-miljo.html*
Förstudie: Fritidsbåtsmuseet - en profilbärare. Projektägare Härnösands kommun.	Beslut - bifall	*9 månader, startar ca 1/10*	*Härnösands kommun PL, RA, JS*	

Delårsrapport

2021-08-31

STIFTELSEN LÄNSMUSEET VÄSTERNORRLAND

Innehåll

Sammanfattning av verksamhet för perioden januari-augusti 2
Ekonomisk uppföljning 5
Uppföljning mål 7
Statistik för perioden januari-augusti 14
Utblick framåt 16
Uppföljning internkontrollplan 17

Bifogade bilagor

Resultatrapport

Balansrapport

Sammanfattning av verksamhet för perioden januari-augusti

Under delåret har stora delar av verksamheten pågått som planerat inom regionalt kulturmiljöarbete och byggnadsvård, samlingsförvaltning och kunskapsuppbyggnad. Den publika verksamheten har däremot påverkats av pandemin. Museibyggnaden har fram till en bit in i juni hållit stängt på grund av restriktioner, och den publika verksamheten har främst bedrivits digitalt och utomhus. Även under sommaren har det primära valet för publikt arbete varit digitalt och utomhus, och då har mycket verksamhet skett på Murberget Friluftsmuseum. Murberget friluftsmuseum liksom Ulvö Kapell har under sommaren haft en omfattande publik verksamhet, även om aktiviteterna varit småskaliga på grund av restriktionerna. Årets besökare till friluftsmuseet uppgår till 31 559 personer, vilket är i stort sett jämförbart med 2020 års siffror som dock är något högre. Eftersom museibyggnaden varit stängd stora delar av året har antalet besökare nått upp till 20 327 personer. På det stora hela är detta ett gott resultat med tanke på restriktionerna och pandemins påverkan i stort.

Även måluppfyllnaden är god avseende årsmålen och museet ligger på en medeluppfyllnad på 66%. Även i förhållande till de långsiktiga målen (4-årsmålen) ser det bra ut, då medeluppfyllnaden är på 64 %, med snart ¾-delar genomförda på fyraårsperioden. Då är inte fyraårsmål 5 inräknat, som enbart mäts på helår. En hel del verksamhet har genomförts annorlunda än planerat under året, men de flesta årsmål kan ändå uppfyllas enligt plan som det ser ut nu. Att verksamheten har kunnat genomföras med så bra resultat när det gäller de publika delarna, beror på att mycket kunnat genomföras på andra sätt och inte helt ställts in. Här ser vi t.ex. programverksamhet som kunnat genomföras digitalt.

Statistiken visade efter första tertialet en fantastisk utveckling av den digitala räckvidden, något som vittnar om den ökade digitala närvaron och uppskattningen av den. Det är en mer stabil utveckling från tertial 1 till tertial 2 i år. Jämförelsen med tertial föregående år visar däremot en ökning i alla kanaler, på både webb, Instagram, Facebook och Youtube (se statistikkapitlet nedan). Webbesöken har nästintill fördubblats jämfört med samma tertial förra året - vi ser en ökning med 86%.

När museet öppnade i juni så öppnade också utställningen *Att fånga en plats - berättelser från Västernorrland*. Digital programverksamhet och kunskapsförmedling, med visningar, seminarier, insamling av berättelser och annat har prioriterats under våren i anknytning till utställningen och har fortsatt under tertial 2. Under sommaren var även *Röster som håller/Sustain Able Voices* öppen, en utställning med utvald svensk design från Ung Svensk Form 2004-2020, ett samarbete med Svensk Form Västernorrland. Planering har också inletts av höstens demokratisatsning med insamling av berättelser i samarbete med Länsstyrelsen,

programverksamhet och utställningarna *Fira demokratin* och *100 röster om demokrati* som öppnar i november.

Friluftsmuseet har varit öppet med barnaktiviteter och andra publika aktiviteter hela sommaren från juni till augusti och också förlängt säsongen med öppet även måndagar tack vare kryssningsbåtarnas ankomst till Härnösand. Ett antal mindre lekmiljöer har också öppnats under sommaren. På friluftsmuseet ser vi ett stort antal besökare. Det är inte lika många som ett normalår, och det är inte heller riktigt lika många besökare som förra året. Även Fritidsbåtsmuseet har varit välbesökt och har hållit öppet extra för kryssningsresenärer med för året nya båtar och en båtmotorutställning.

Mediaguiderna är också välanvända, och vi ser såväl förra årets Sagostig och Väsenstig samt årets mediaguide *I rysshärjningarnas spår 1721*. Det är en mediaguide med nedslag i hela länet som har producerats, och ett redaktionellt material samt lärresurser har tagits fram till museets webbplats. Arbetet med mediaguiderna har varit framgångsrikt och antalet användare av mediaguiden har under perioden maj-augusti fördubblats, och vi ser en ökning av nya användare med 200%.

Produktionsarbetet har under perioden fortsatt med den reviderade basutställningen *Möten mellan älvar* - om forntiden i Västernorrland. Fokus under sommaren har varit textproduktion, hantering av föremål, teknisk produktion och utveckling av ett unikt spelkoncept för barn som blir en central upplevelse i utställningen. Arbete har också inletts med att producera ett koncept för lärande om forntiden riktat mot skolan, utifrån museets pedagogiska strategi.

Museets digitala samlingar är migrerade till samlingssystemet Primus. Det första steget har varit att lyfta över text. Det stora arbetet att importera digitala bilder i systemet har pågått under sommaren och kommer att fortsätta under hösten för att sedan lanseras på www.digitaltmuseum.se.

Arbetet med de olika miljöerna och byggnaderna på friluftsmuseet har pågått med i princip oförminskad kraft trots pandemin. Ett samarbete som påbörjats är genom en arbetsmarknadsåtgärd som drivs av Härnösands kommun. En övergripande plan har tagits fram för fortsatt utveckling av området och implementeringen av den har påbörjats vad gäller grönområden och skötsel. Även en skogsbruksplan har tagits fram under delåret. På friluftsmuseet har många samarbeten med föreningar och olika aktörer gjort det möjligt att utveckla friluftsmuseimiljön tillsammans.

Prästgårdsprojektet är i sitt slutskede och har inneburit markarbeten, konserveringsarbeten och arbeten på bärande konstruktioner. Trampmangeln har fått återskapad panel och restaurerade fönster, slamfärgsmålad och rödtjärad exteriör samt golv invändigt. Kyrkkrogen har restaurerats invändigt med lerklining

och limfärgsmålning och har nu en återställd öppen spis som är fullt fungerande. Långstugans interiör har omsorgsfullt restaurerats med återskapade lister, pappspända väggar och tidsenlig tapet, värmepump har installerats och taket har isolerats med cellulosaisolering. Samarbetet med Träakademien kunde genomföras och eleverna har varit delaktiga i exemplen som nämns ovan.

Att etablera friluftsmuseet som en plats som kan inspirera och föregå med gott exempel i byggnadsvårdsfrågor och användandet av giftfria och miljövänliga material har också påbörjats under sommaren, även om en del publika arrangemang fått skjutas upp.

Det regionala kulturmiljöarbetets utveckling har pågått, med samverkan i alla kommuner och nu snart ytterligare ett kommunseminarium. Information, inventering och utbildning är grundläggande för bevarandet av kulturmiljön och intresset från kommunerna har glädjande nog varit stort och frågor från privatpersoner fortsätter komma in, och besvaras, i strid ström.

Pilgrimsvandringen som gjordes inom den regionala hemslöjdsfrämjande verksamheten i samarbete med Svenska kyrkan blev en framgång. Antalet deltagare var coronaanpassat och förhoppningsvis kan antalet slöjdande vandrare ökas till nästa år.

Ekonomisk uppföljning

Museet redovisar ett positivt resultat om 2 949 tkr ackumulerat augusti, vilket är 4 119 tkr bättre än periodens budget. Rörelseresultatet visar på ett positivt resultat om 2 171 tkr, vilket är 3 440 tkr bättre än periodens budget. Museet har ett budgetunderskott på helår motsvarande 1 750 tkr vilket beror på att en del av 2020 års överskott är lagt som en tilläggsbudget på kostnaderna på nuvarande år.

Resultaträkning jan-aug 2021 (tkr)	**Utfall**	**Budget**
Intäkter	**28 416**	**27 748**
varav försäljning och avgifter	1 886	2 660
varav bidrag	26 530	25 088
Kostnader	**-26 245**	**-29 017**
varav personalkostnader	-15 157	-15 906
varav kostnader	-10 902	-12 798
varav avskrivningar	-186	-312
Rörelseresultat	**2 171**	**-1 269**
Finansnetto	779	100
Resultat	**2 949**	**-1 169**

Tabell: Resultaträkning i tusentals kronor. Avrundningsavvikelser kan förekomma.

Det positiva finansnettot om 779 tkr består av ett högre marknadsvärde än vid årsbokslutet på den finansiella placering som museet investerar i.

På grund av coronarestriktionerna har museet hållit stängt fram till i mitten på juni vilket inneburit mycket begränsat med försäljningsintäkter för museibutiken. Uppdragsverksamhetens intäkter för perioden bidrar också till att museet redovisar lägre försäljningsintäkter än budgeterat. Bidragsintäkterna har däremot varit högre än budgeterat vilket främst beror på tillfälligt projektbidrag på grund av covid-19.

Museets kostnader är totalt 2 772 tkr lägre än budgeterat. En bidragande orsak är att de flesta av de större, mer kostnadsdrivande restaurerings- och renoveringsprojekt påbörjas under senare delen av året och de har inte varit periodiserade i budget. Även de större kostnadsposterna som avser utställningar kommer under senare delen av året. Inköp för försäljning till museibutiken har begränsats vilket genererar lägre

kostnader än budgeterat. En del fysiska programaktiviteter har helt ställts in eller begränsats vilket genererar lägre kostnader än budgeterat.

Lägre personalkostnader beror bland annat på frånvaro i form av sjukskrivningar, vård av barn och partiell föräldraledighet som inte ersatts, ej genomförda utbildningsinsatser samt ett lägre behov av extrapersonal inom reception och programverksamhet.

Prognosen på helår visar på ett underskott motsvarande 617 tkr, vilket är 1 133 tkr bättre än budgeterat. Resultatförbättringen i jämförelse med budget består av ett positivt finansnetto, högre bidragsintäkter för ersättning från Försäkringskassan för sjuklönekostnader samt sparande för kommande nödvändiga investeringar. Museet har stora investeringsbehov avseende fastigheterna, både museibyggnad och kulturhistoriska byggnader.

Inom några verksamheter prognostiseras ett överskott vid årets slut vilket möjliggör satsningar utanför budget inom andra långsiktigt prioriterade verksamhetsområden som fastigheter, utställningar och digital förmedling. Det är endast ett tertial kvar av året men förhoppningen är ändå att de prioriterade insatserna kommer att hinnas med.

	Utfall 2020	**Prognos 2021**	**Budget 2021**
Intäkter	43 626	43 240	41 621
Kostnader	-39 695	-44 321	-43 053
Avskrivningar	-324	-315	-468
Finansnetto	518	779	150
Resultat	**4 125**	**-617**	**-1 750**

Tabell: Resultaträkning i tusentals kronor. Avrundningsavvikelser kan förekomma.

Uppföljning mål

Uppdragsdirektivets mål, där andra styrdokuments mål ingår, mäts. Andra tertialet följer upp årsmålens uppfyllnad och uppfyllnad av de långsiktiga målen (4-årsmålen).

Övergripande mål		Fyraårsmål 2019-2022	Uppfyllnad mot årsmål	Prognos uppfyllnad årsmål	Uppfyllnad mot fyraårsmålen och prognos
1	Museet har god genomförandekapacitet och måluppfyllelse	Museet har en god genomförandekapacitet och måluppfyllelse avseende: systematisk verksamhetsprocess för kärnverksamheten: i utställningsprocessen, det publika arbetet inkl det pedagogiska, i samlingsförvaltningen och kulturmiljöuppdraget planer för fastighetsarbetet (det kulturhistoriska och det administrativa) i lokalförsörjningsplan, underhållsplan, skogsvårdsplan, markvårdsplan samt prioriteringar alla verksamhetsområdens effektivitet och tagit fram planer för effektivisering museal kompetensförsörjning, fokus bland annat på värdskap, digital kompetens och kulturmiljö genomarbetad form för verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning genomarbetad form för ekonomistyrning och ekonomiuppföljning fungerande forum och metoder för intern samverkan förbättringar i arbetsmiljön (NMI) jämfört med 2019 översyn och revidering samt införande av alla nödvändiga policies inom OSA Ändamålsenliga lokaler avseende personalrum och kontor samt arbetsytor. fungerande magasin ifråga om klimat och brandskydd i museibyggnaden fungerande målgruppsanalys fungerande statistikinsamling för verksamhetens syften (egen statistik och MYKA-statistik)	69%	Förväntas nå 100%	65% Förväntas nå 100% 2022. Avviker eventuellt avseende "fungerande magasin ifråga om klimat och brandskydd", då det ser ut som att insatsen kommer sträcka sig under flera år, förmodligen 2023-2024.

2	Museet har en stark/stärkt roll som aktör för tillväxt, ett attraktivt län och levande landsbygd i länet ifråga om besöksnäring, kulturturism och kulturella och kreativa näringar (del av målet ur uppdragsdirektivets utvecklingsmål)	Museet har god samverkan med centrala besöksnäringsaktörer i Västernorrland Museet har etablerat kontakter och samverkan med KKN inom byggnadsvård i länet Museet har etablerat kontakter och samverkan med KKN i länet i utställningar och program och butik Museet har etablerat, i projektform, kontakter med KKN i länet inom återbruk, hantverk och konst avseende affärsutveckling på friluftsmuseet och i länet.	64%	Förväntas nå 100%	55% Förväntas nå 100% 2022, KKN-projekt beviljat och startar 1 januari 2022.
3	Museet är ett av länets mest besökta turistmål och utvecklas i rollen (utvecklingsmål i uppdragsdirektivet) *Med museet avses stiftelsens närvaro i länet, på museiområdet och digitalt.	Museet har publicerat fem mediaguider på friluftsmuseet och på museets övriga besöksmål samt i två basutställningar inomhus. Museet har publicerat 15 mediaguider för kulturmiljöer i länet. Varumärkesplattform har lanserats, förmedlas och NKI mäts årligen. Museet har genomfört två av basutställningsprojekten med tillhörande kunskapskommunikation för länet. Museet har genomfört temaåren genus, hållbarhet, barn och barnkonventionen samt demokrati med tillhörande utställningar och aktiviteter En övergripande planering för de publika ytorna på friluftsmuseet och för alla publika ytor inomhus är framtagen. En strategisk plan för museets digitala ytor finns och arbetas efter	67%	Förväntas nå 100%	60% Förväntas nå 100% 2022. Vissa förseningar p.g.a. pandemin inom detta mål - varumärkesplattform, basutställningar

4	Alla samhällssektorer tar ökat ansvar för kulturarv och kulturmiljö (utvecklingsmål i uppdragsdirektivet): länets stora variation av kulturmiljöer och kulturarv uppmärksammas och vårdas (främjandemål i uppdragsdirektivet) och kulturarvets och kulturmiljöernas betydelse för hållbar utveckling beskrivs	Museet har genomfört införandet av det kontinuerliga kulturmiljöuppdraget i länet, inkl skapat forum och innehåll för samverkan med olika aktörer. Museet har kontakt och samverkan angående kulturarvets och kulturmiljöns betydelse i alla kommuner i länet Museet har tagit fram en plan för att följa upp hur vi lyckas förmedla kulturarvets och kulturmiljöns betydelse i alla kommuner i länet.	60%	Förväntas nå 100%	60% Förväntas nå 100% 2022
5	Museet ökar graden av extern finansiering gällande affärsverksamhet och utvecklingsprojekt (utvecklingsmål i uppdragsdirektivet)	Museets intäkter för affärsverksamhet, uppdragsverksamhet och projektbidrag uppgår till 20% av museets totala intäkter. Museet arbetar kontinuerligt och aktivt för att öka intäkterna	66%	Förväntas nå 100% Årsmålet baseras på aktiviteter i VPn, ej externfinansieringsgrad. Fyraårsmålet baseras på externfinansieringsgrad.	Förväntas eventuellt nå 100% 2022. Externfinansieringsgraden följs upp på helår.
6	Museet är en nationell förebild inom hållbarhet/Agenda 2030 (utgångspunkt i uppdragsdirektivet)	Museet har integrerat hållbarhetsmålen i produktionsprocessen för museiupplevelsen. Museet har integrerat hållbarhetsmålen i fastighetsförvaltningen. Museet arbetar som en resurs för hållbar utveckling inom kulturarv och kulturmiljö inom KKN och kulturmiljövården En särskild satsning med kunskapskommunikation inom hållbarhetsområdet har genomförts. Museibutiken är fairtrademärkt och har ett lokalt präglat kulturarvs- och hantverksutbud.	65%	Förväntas nå 100%	65% Förväntas nå 100% 2022
7	Museet främjar det maritima kulturarvet och dess betydelse i länet (främjandemål i uppdragsdirektivet)	Långsiktigheten för fritidsbåtsmuseet har säkrats och en intressant utveckling för museet som nationellt och regionalt besöksmål för 2023 och framåt har möjliggjorts Museet har budget och genomförandeplan för det maritima temaåret 2023, genom kunskapsuppbyggnad, museiupplevelser och kunskapskommunikation	76%	Förväntas nå 100%	65% Förväntas nå 100% 2022.

		Museet har integrerat det maritima temat i basutställningarna och dess kunskapskommunikation för forntid och medeltid, samt planerar det för basutställningen om modern tid.			
8	Museet stärker sin verksamhet för och med barn och unga för ökad representation och delaktighet (utvecklingsmål i uppdragsdirektivet)	Museet har integrerat barnperspektivet i processerna för museiupplevelser och kunskapskommunikation Museet har infört lärande- och kreativitetsmiljöer, både digitalt och fysiskt, som når länets barn och unga när de implementerats. Mål med dessa digitala och fysiska miljöer är ökat lärande och upplevelser om kulturarvet samt arrangörsutveckling inom musei- och kulturarvssektorn Pedagogisk kompetens har rekryterats, en strategi är framtagen för det kulturarvspedagogiska uppdraget i länet och uppdraget har implementerats. Genomförda mätningar visar att museiupplevelser i ökad omfattning har nått fram till barn och unga i länet.	69%	Förväntas nå 100%	65% Förväntas nå 100% 2022.
9	Museet ska bidra till forskning och kunskapsuppbyggnad genom samverkan och egen kunskapsuppbyggnad (kunskapsuppbyggnads mål i uppdragsdirektivet)	Fortsatt utveckling av samarbetet med Mittuniversitetet, länets folkhögskolor, yrkeshögskolor, studieförbund samt övriga musei- och kulturarvssektorn regionalt och nationellt. Länsmuseet har en samordnande och förmedlande roll avseende arrangörsutveckling inom musei- och kulturarvsarbete i länet Utveckling av rutiner för kvalitetssäkring av kunskapskommunikationen och museiupplevelserna så att de bygger på vetenskaplighet, kunskap av hög kvalitet och våra samlingar. Förbättrat tillgängligheten i länet, nationellt och internationellt till arkiv och samlingar samt utvecklad och kvalitetssäkrad process för samlingsförvaltningen	64%	Förväntas nå 100%	65% Förväntas nå 100% 2022.

10	Museet ska med en mångfald av berättelser sträva efter breddad representation av besökare och invånare (utvecklingsmål i uppdragsdirektivet), samt ökad delaktighet och inflytande från alla målgrupper (förmedlingsmål i uppdragsdirektivet) (* - obs I uppdragsdirektivet beskrivs uppdraget gällande nationella minoriteter som ett främjandemål: "Stiftelsen ska synliggöra nationella minoriteters och ursprungsbefolknings historiska närvaro och deras språk och kulturer ska synliggöras i egenskap av det egna kulturarvet samt som en del av det gemensamma kulturarvet och en del av berättelsen om Sverige")	Breddad representation finns för definierade grupper i basutställningarna, tillfälliga utställningarna, utbudet av program samt i kunskapsuppbyggnaden och kunskapskommunikationen fysiskt och digitalt. Fokus under denna period på målgruppen äldre och samiskt kulturarv samt människor med utländsk bakgrund. Delaktighet finns för definierade grupper i basutställningarna, tillfälliga utställningarna, utbudet av program samt i kunskapsuppbyggnaden och kunskapskommunikationen fysiskt och digitalt. Fokus under denna period på målgruppen äldre och samiskt kulturarv samt människor med utländsk bakgrund. Tillgänglighetsgruppens aktiviteter avseende friluftsmuseum, utställningar, enkelt avhjälpta hinder, information och kommunikation är uppfyllda samt under hela perioden ett kontinuerligt arbete med löpande tillgänglighetsutveckling inom hela verksamheten	71%	Förväntas nå 100%	60% Förväntas nå 100% 2022.

11	Museet ska aktivt arbeta med främjandet av hemslöjd och hemslöjdsverksamhet i länet (främjandemål i uppdragsdirektivet)	I minst fem av länets kommuner finns slöjdverksamhet för barn och ungdomar på fritiden ledd av utbildad slöjdhandledare i samarbete med lokal förening eller annan lokal verksamhet som ex fritidsgård, församlingar, studieförbund, hembygdsförening etc. I minst fem kommuner finns någon form av öppen slöjdverksamhet där intresserad allmänhet kan delta. Det kan vara öppna stickträffar, afterwork-slöjd, slöjdkvällar o.dy, arrangerade av t.ex slöjdföreningar, församlingar, hembygdsföreningar vid behov med stöd hemslöjdskonsulenter (tex handledarkontakter, material, lån av verktyg mm). Interregionalt samarbete mellan de fyra norrlänen ger professionella och halvprofessionella slöjdare kompetensutveckling och utvidgat nätverk. Det stärker den regionala slöjdnäringen och bidrar till arbetstillfällen, kulturturism och kontinuerlig utveckling och nyttjande av vårt kulturarv. Alla slöjd- och kulturarvsintresserade i länet känner till och prenumererar på hemslöjdskonsulenternas digitala nyhetsbrev. Nyhetsbrevet finns även tillgängligt på museets hemsida och Facebook. All hemslöjdsfrämjande verksamhet i länet svarar upp mot ett eller flera delmål i Agenda 2030 på ett medvetet sätt.	68%	Förväntas nå 100%	65% Förväntas nå 100% 2022

12	Museet ska fungera som en oberoende arena för demokrati (inriktningsmål och förmedlingsmål i uppdragsdirektivet)	Museet har slutfört demokratiåret 2022 med tillhörande utställningar, program och kunskapskommunikation Riksdagens utställning inklusive programverksamhet och kunskapskommunikation om demokrati har visats och genomförts Samarbetet med Länsstyrelsen har resulterat i projektet "100 röster om demokrati i Västernorrland" samt vi ser en fortsättning på samarbetet med Länsstyrelsen och andra parter. Museet har en process för att fånga upp, fördjupa och kommunicera dagsaktuella frågor samt har implementerat denna.	62%	Förväntas nå 100%	75% Förväntas nå 100% 2022
13	Museet ska öka och stärka sin närvaro och relevans i länet	Museet har ett gemensamt insamlingsprojekt och ett gemensamt utställningsprojekt tillsammans med länets kommuner. Museet har färdigställt två av tre reviderade basutställningar med länsfokus och tillhörande kunskapskommunikation Museet har genom museinätverket erbjudit kompetensutveckling till alla kommuners kulturförvaltningar/museer i kulturarv och kulturmiljö Museet har genom museinätverket skapat en långsiktig plattform för samverkan i alla kommuner Det regionala kulturmiljöuppdraget är infört i länet En ny utvecklad modell för museiupplevelser för länets kulturhistoriska miljöer är framtagen och genomförd.	63%	Förväntas nå 100%	65% Förväntas nå 100% 2022.

Statistik för perioden januari-augusti

Anläggningsbesök	Antal personer	
	2021	**2020**
Museibyggnaden*	20 327	27 600
varav 0-12 år	*1 339*	*4 156*
varav 13-18 år	*768*	*2 270*
Friluftsmuseet**	31 559	32 321

* Museibyggnaden har varit stängd t o m 13 juni p g a coronarestriktioner.

** Avser de automatiska räknarna på Murberget Friluftsmuseum

Webb och sociala medier		Antal	
		2021	**2020**
Webb	Besök	53 830	28 986
	Unika besökare	40 559	25 926
Facebook	Följare	3 770	3 243
	Inlägg	240	175
	Räckvidd	619 647	-
	Video, visningar augusti	1 645	
Instagram	Följare	1 622	1 468
	Inlägg	158	95
	Räckvidd*	36 001	-
Youtube	Följare	70	23
	Inlägg	50	16
	Video, visningar augusti	1 100	

* Statistik för januari år 2021 finns ej att tillgå

Sjukfrånvaro	maj-augusti			jan-april		
	2021	**2020**	**2019**	**2021**	**2020**	**2019**
Sjukfrånvaro	4,63%	5,35%	3,16%	4,78%	8,32%	3,55%
Andelen långtidssjukskrivna av den totala sjukfrånvaron*	68,28%	33,35%	27,33%	44,85%	48,00%	0,00%

* Långtidssjukfrånvaro = mer än 60 dagar

Hemslöjden

Antal deltagare	**727**
varav 0-18 år	*0*
varav 19-25 år	*30*
varav 26 år och äldre	*697*

Antalet fördelade per ålderskategori är en uppskattning

Antal aktiviteter	
Digitalt	34
Sundsvall	1
Ånge	2

Antal aktiviteter fördelade efter kategori	
Kurser	19
Föredrag/samtal	7
Vandring	3
Workshop/prova på	8
Övrigt utanför museet	1

* En aktivitet kan tillhöra flera kategorier

Antal aktiviteter riktade till	
0-18 år	29
19-25 år	37
26 år och äldre	37

Publika aktiviteter

Antal deltagare	**7 262**
varav 0-18 år	*2 638*
varav 19-25 år	*431*
varav 26 år och äldre	*4 193*

Antalet fördelade per ålderskategori är en uppskattning

Antal aktiviteter	
Härnösand	447
Digitalt*	26
Övriga kommuner i länet	10

* Digital kunskapskommunikation och filmer m m, se rubriken Webb och sociala medier

Antal aktiviteter fördelade efter kategori	
Marknad	1
Kurser	2
Visningar/guidningar	166
Teater/dans	26
Föredrag/samtal	37
Konsert/musik	20
Film	1
Vandring (utanför)	14
Workshop/prova på	49
Övrigt inom museet	160
Övrigt utanför museet	0

* En aktivitet kan tillhöra flera kategorier

Antal aktiviteter riktade till	
0-18 år	362
19-25 år	353
26 år och äldre	293

Utblick framåt

Vi är på slutet av det tredje året av fyra i kulturplaneperioden och uppdragsdirektivet, och prognosen är att fyraårsmålen ska nås liksom mycket av årsmålen. Pandemin påverkar fortfarande den publika museiverksamheten, men mycket kan genomföras på andra sätt. Sommaren har genomförts med coronarestriktioner av olika slag, men restriktionerna släpps nu inför hösten och mycket fysisk publik verksamhet släpps på igen. Länsmuseet kommer dock fortsatt följa utvecklingen av pandemin noga och gör analyser av hygien och avstånd för alla publika evenemang.

Verksamheten i övrigt fortsätter enligt plan och beslutad VP.

Uppföljning internkontrollplan

Område	Kontrollmoment	Uppföljning T1	Uppföljning T2	Åtgärd 2021
Verksamhetsplan	Plan för kommande år upprättas och följs upp	Plan har upprättats och följs upp varje tertial	Genomförd	Ingen
Avvikelsehantering	Kontinuerlig information kring vikten av att rapportera avvikelser	Information ges vid månadsmöten och avdelningsmöten Uppföljning görs i verksamhetsplan	Genomförd	Ingen
Delegation, anmälan och rapportering	Att delegationsordning efterlevs	Delegationsordningen efterlevs. Information till berörda samt löpande kontroll	Genomförd	Ingen
Uppdatering av lagar och föreskrifter	Att rutiner finns	Rutiner finns för bevakning av respektive verksamhetsområde och uppdateringar görs kontinuerligt	Genomförd	Ingen
Inköp/attest	Attest- och delegationsordning är uppdaterade och att systemen uppdateras därefter	Attest- och delegationsordning uppdateras och kontrolleras löpande av controller	Genomförd	Ingen
Representation	Att rutiner följs och underlag finns	Rutiner finns och följs, informeras återkommande och kontrolleras löpande	Genomförd	Ingen
Policydokument ska följas	Att rutiner följs och underlag finns	Policydokument uppdateras löpande och kontroll görs återkommande	Genomförd	En lista ska tas fram över vilka policydokument som ska omfattas av internkontrollen, klar senast 20210831
Projektuppföljning	Att projektplaner följs	Kontrolleras löpande	Återstår samt löpande	Mer information behövs till projektledare/verksamhetsansvarig om projektplanernas och projektmodellens utformning avseende interna

				projekt, klar 31 december 2021
Principer för lönesättning följs	Att principerna följs	Principerna följs, hantering i samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagarorganisationer	Genomförd	Ingen
Anställningsavtal	Att LAS och aktuella avtal följs	LAS och aktuella avtal följs, kontrollfunktion inför varje anställning	Genomförd	Ingen
Rutiner för introduktion av nyanställda	Att introduktion ges enligt introduktionsprogram	Introduktionsprogram finns och följs, även om det varit vissa problem nu under pandemin med högre sjukfrånvaro och introduktion på distans	Genomförd	Mer information till chefer om introduktionsprogrammet
Medarbetarsamtal	Att samtal genomförs	Samtal genomförs varje år, 2021 års samtal genomförs i höst	Genomförs i oktober, är inplanerade	Ingen

Datum=2021-01-01 - 2021-08-31

Konto	2021-01-01 - 2021-08-31	%	Ackumulerat 2021-08-31	%
Rörelsens inkomster/intäkter				
Huvudintäkter				
3011 Försäljning momspliktig 25 %	152 852,40	0,53	152 852,40	0,53
3012 Försäljning momspliktig 12 %	26 461,54	0,09	26 461,54	0,09
3013 Försäljning momspliktig 6 %	20 867,27	0,07	20 867,27	0,07
3211 Försäljning tjänst, arkeologi	332 646,00	1,15	332 646,00	1,15
3213 Försäljning tjänst, konserveri	136 632,00	0,47	136 632,00	0,47
3214 Försäljning tjänst, övrigt	1 950,00	0,01	1 950,00	0,01
Summa Huvudintäkter	671 409,21	2,31	671 409,21	2,31
3540 Påminnelseavgift	60,00	0,00	60,00	0,00
3740 Öresutjämning	0,84	0,00	0,84	0,00
3791 Internförsäljning	1 125,06	0,00	1 125,06	0,00
3810 Hyresintäkter, momsfritt	8 400,00	0,03	8 400,00	0,03
3811 Hyresintäkter, 25%	52 928,87	0,18	52 928,87	0,18
3820 Ersättning visningar, momsfri	840,00	0,00	840,00	0,00
3850 Aktiverat arbete (omkostnader)	157 100,00	0,54	157 100,00	0,54
3870 Aktiverat arbete (löner)	924 649,00	3,18	924 649,00	3,18
3891 Kursavgifter 25%	17 680,00	0,06	17 680,00	0,06
3895 Övr ers. o intäkter, 25%	51 765,00	0,18	51 765,00	0,18
3910 Regionalt kulturanslag	3 534 667,00	12,17	3 534 667,00	12,17
3911 Regionalt kulturanslag hemslöj	540 667,00	1,86	540 667,00	1,86
3920 Bidrag Region VN	14 578 666,68	50,22	14 578 666,68	50,22
3921 Bidrag Region VN Hemslöjd	558 000,00	1,92	558 000,00	1,92
3930 Bidrag Härnösands kommun	5 310 936,00	18,29	5 310 936,00	18,29
3940 Lönebidrag Arbetsförmedlingen	158 656,00	0,55	158 656,00	0,55
3985 Statliga bidrag (ej Länsstyr.)	225 379,00	0,78	225 379,00	0,78
3990 Övriga bidrag	499 940,42	1,72	499 940,42	1,72
3992 Projektbidrag Härnösands kommu	14 150,00	0,05	14 150,00	0,05
3993 Tillfälligt bidrag Region VN	830 436,70	2,86	830 436,70	2,86
3995 Projektbidrag Länsstyrelsen	180 000,00	0,62	180 000,00	0,62
3997 Sjuklöneersättning från FK	98 331,00	0,34	98 331,00	0,34
3999 OH-bidrag	616 480,00	2,12	616 480,00	2,12
Summa Inkomster/intäkter	29 032 267,78	100,00	29 032 267,78	100,00
Rörelsens kostnader				
Ordinarie kostnader				
Inköp av varor och material				
4010 Inköp för försäljning	-130 186,46	-0,45	-130 186,46	-0,45
4025 Inköp av tjänster	-615 056,67	-2,12	-615 056,67	-2,12
4056 Inköp varor 25% EU	-8 615,03	-0,03	-8 615,03	-0,03
4444 *** Ankomstreg. motkonto	-559,20	0,00	-559,20	0,00
4500 Inköp av material, direkta	-163 544,99	-0,56	-163 544,99	-0,56
4535 Inköp tjänster 25% EU	-38 818,53	-0,13	-38 818,53	-0,13
4545 Inköp varor utanför EU	-335,74	0,00	-335,74	0,00
4546 Inköp tjänst utanför EU	-97 579,37	-0,34	-97 579,37	-0,34
Summa Inköp av varor och mtrl.	-1 054 695,99	-3,63	-1 054 695,99	-3,63
4600 Inköp av tjänster, direkta	-1 581 731,81	-5,45	-1 581 731,81	-5,45
Summa Ordinarie kostnader	-2 636 427,80	-9,08	-2 636 427,80	-9,08
Övriga externa rörelsekostn.				

Datum=2021-01-01 - 2021-08-31

Konto	2021-01-01 - 2021-08-31	%	Ackumulerat 2021-08-31	%
5010 Lokalhyra	-4 265 337,33	-14,69	-4 265 337,33	-14,69
5020 El hyrd lokal	-59 178,29	-0,20	-59 178,29	-0,20
5060 Städ, renhållning hyrd lokal	-75 277,85	-0,26	-75 277,85	-0,26
5065 Snöröjning	-5 790,50	-0,02	-5 790,50	-0,02
5070 Reparationer hyrd lokal	-6 575,00	-0,02	-6 575,00	-0,02
5090 Övr kostnader hyrd lokal	-21 437,19	-0,07	-21 437,19	-0,07
5110 Material underhållsarb. fastig	-33 250,32	-0,11	-33 250,32	-0,11
5120 El egen fastighet	-171 046,38	-0,59	-171 046,38	-0,59
5132 Sotning	-408,75	0,00	-408,75	0,00
5140 Vatten och avlopp egen fastigh	-20 190,52	-0,07	-20 190,52	-0,07
5160 Städ, renhållning egen fastigh	-27 524,73	-0,09	-27 524,73	-0,09
5165 Snöröjning och sandning	-50 883,41	-0,18	-50 883,41	-0,18
5170 Rep och underhåll fastighet	-32 689,00	-0,11	-32 689,00	-0,11
5190 Övriga fastighetskostnader	-13 913,00	-0,05	-13 913,00	-0,05
5210 Hyra kontorsmaskiner	-89 934,75	-0,31	-89 934,75	-0,31
5212 Korttidshyra av maskiner etc.	-49 011,74	-0,17	-49 011,74	-0,17
5220 Hyra inventarier	-321,68	0,00	-321,68	0,00
5410 Förbrukningsinventarier	-150 830,37	-0,52	-150 830,37	-0,52
5415 Mobiltelefoner o tillbehör	-36 248,29	-0,12	-36 248,29	-0,12
5420 Datamaterial, övrigt	-231 153,03	-0,80	-231 153,03	-0,80
5421 Bärbara datorer o dockn.st.	-154 917,68	-0,53	-154 917,68	-0,53
5422 Dataskärmar	-11 519,45	-0,04	-11 519,45	-0,04
5424 IT-infrastruktur, mtrl o inv	-27 772,29	-0,10	-27 772,29	-0,10
5450 Rekvisita	-635,00	0,00	-635,00	0,00
5460 Förbrukningsmaterial	-202 519,96	-0,70	-202 519,96	-0,70
5461 Arkiveringsmaterial	-2 471,00	-0,01	-2 471,00	-0,01
5462 Kemikalier	-2 536,87	-0,01	-2 536,87	-0,01
5470 Verktyg	-12 101,00	-0,04	-12 101,00	-0,04
5480 Arbetskläder o skyddsmtrl	-67 053,79	-0,23	-67 053,79	-0,23
5490 Utställningsmaterial	-1 611,32	-0,01	-1 611,32	-0,01
5500 Reparation och underhåll	-9 232,91	-0,03	-9 232,91	-0,03
5520 Reparation o underhåll inventa	-268,34	0,00	-268,34	0,00
5610 Personbilskostnader	-12 747,32	-0,04	-12 747,32	-0,04
5611 Drivmedel	-29 938,32	-0,10	-29 938,32	-0,10
5612 Skatt och försäkring	-36 437,00	-0,13	-36 437,00	-0,13
5615 Leasingavg personbilar	-60 892,73	-0,21	-60 892,73	-0,21
5618 Trängselskatter	-18,00	0,00	-18,00	0,00
5710 Frakt och transport	-13 703,31	-0,05	-13 703,31	-0,05
5790 Frakter och transportförsäkrin	-663,00	0,00	-663,00	0,00
5800 Resekostnader	-2 438,01	-0,01	-2 438,01	-0,01
5810 Biljetter	-5 492,56	-0,02	-5 492,56	-0,02
5820 Hyrbilskostnader	-7 257,28	-0,02	-7 257,28	-0,02
5831 Logi	-23 647,12	-0,08	-23 647,12	-0,08
5890 Övriga resekostnader	-80,00	0,00	-80,00	0,00
5910 Annonsering	-135 267,51	-0,47	-135 267,51	-0,47
5930 Reklamtrycksaker	-45 552,30	-0,16	-45 552,30	-0,16
5940 Utställning och mässor	-42 101,46	-0,15	-42 101,46	-0,15
5990 Övrig reklam	-1 194,00	0,00	-1 194,00	0,00
6070 Representation	-111,52	0,00	-111,52	0,00
6072 Repr ej avdr.gill	-418,75	0,00	-418,75	0,00

Datum=2021-01-01 - 2021-08-31

Konto	2021-01-01 - 2021-08-31	%	Ackumulerat 2021-08-31	%
6074 Förtäring	-555,45	0,00	-555,45	0,00
6090 Övr försäljningskostnader	-2 293,40	-0,01	-2 293,40	-0,01
6110 Kontorsmaterial	-5 361,00	-0,02	-5 361,00	-0,02
6150 Trycksaker	-4 695,50	-0,02	-4 695,50	-0,02
6210 Telekostnader	-35 974,85	-0,12	-35 974,85	-0,12
6212 Mobiltelefoni	-5 855,07	-0,02	-5 855,07	-0,02
6230 Datakommunikation	-49 022,70	-0,17	-49 022,70	-0,17
6250 Porto	-2 994,63	-0,01	-2 994,63	-0,01
6310 Företagsförsäkringar	-269 358,68	-0,93	-269 358,68	-0,93
6370 Bevakning och larm	-319 257,83	-1,10	-319 257,83	-1,10
6420 Revisionsarvode	5 300,00	0,02	5 300,00	0,02
6530 Redovisningstjänster	-58 900,18	-0,20	-58 900,18	-0,20
6540 IT-tjänster	-184 891,50	-0,64	-184 891,50	-0,64
6550 Konsultarvoden	-234 514,75	-0,81	-234 514,75	-0,81
6560 Serviceavgifter	-32 077,50	-0,11	-32 077,50	-0,11
6570 Bankkostnader	-10 319,08	-0,04	-10 319,08	-0,04
6590 Övr främmande tjänster	-81 958,83	-0,28	-81 958,83	-0,28
6910 Licenskostnader	-570 075,92	-1,96	-570 075,92	-1,96
6970 Böcker	-15 509,89	-0,05	-15 509,89	-0,05
6971 Tidningar och tidskrifter	-6 832,84	-0,02	-6 832,84	-0,02
6980 Medlemsavgifter	-111 980,00	-0,39	-111 980,00	-0,39
6981 Föreningsavg avdr gill	-3 000,00	-0,01	-3 000,00	-0,01
6990 Övriga externa kostnader	-13 892,22	-0,05	-13 892,22	-0,05
6999 OH-kostnader	-616 480,00	-2,12	-616 480,00	-2,12
Summa Övriga rörelsekostnader	-8 882 103,75	-30,59	-8 882 103,75	-30,59
Kostnader personal				
7010 Löner	-10 417 387,64	-35,88	-10 417 387,64	-35,88
7012 Arvoden till styrelse och revi	-108 692,62	-0,37	-108 692,62	-0,37
7013 Övriga arvoden	-17 300,00	-0,06	-17 300,00	-0,06
7019 Upplupna löner	-73 684,00	-0,25	-73 684,00	-0,25
7321 Skattefria trakt Sverige	-3 426,00	-0,01	-3 426,00	-0,01
7322 Skattepl trakt Sverige	-1 620,00	-0,01	-1 620,00	-0,01
7331 Skattefri bilersättning	-2 258,85	-0,01	-2 258,85	-0,01
7332 Skattepl bilersättning	-1 404,15	0,00	-1 404,15	0,00
7380 Friskvårdsbidrag	-1 350,00	0,00	-1 350,00	0,00
7410 Pensionsförsäkringsavgift	-880 028,00	-3,03	-880 028,00	-3,03
7510 Arbetsgivaravgifter	-3 292 614,00	-11,34	-3 292 614,00	-11,34
7519 Soc.avgifter upplupna löner	-19 405,00	-0,07	-19 405,00	-0,07
7530 Särskild löneskatt	-213 496,00	-0,74	-213 496,00	-0,74
7570 Fora enligt avtal	-21 719,61	-0,07	-21 719,61	-0,07
7610 Utbildning	-25 714,57	-0,09	-25 714,57	-0,09
7611 Konferensavgifter	-9 137,39	-0,03	-9 137,39	-0,03
7620 Personalrepresentation	-26 525,86	-0,09	-26 525,86	-0,09
7621 Sjuk- och hälsovård	-25 005,75	-0,09	-25 005,75	-0,09
7690 Övr personalkostnader	-16 386,62	-0,06	-16 386,62	-0,06
Personalkostnader	-15 157 156,06	-52,21	-15 157 156,06	-52,21
Rörelsens kostnader	-26 675 687,61	-91,88	-26 675 687,61	-91,88
Av och nedskrivningar				
7821 Avskrivn byggnader	-25 032,00	-0,09	-25 032,00	-0,09

Datum=2021-01-01 - 2021-08-31

Konto	2021-01-01 - 2021-08-31	%	Ackumulerat 2021-08-31	%
7832 Avskrivn inventarier	-160 917,00	-0,55	-160 917,00	-0,55
Summa Av och nedskrivningar	-185 949,00	-0,64	-185 949,00	-0,64
Rörelseresultat	2 170 631,17	7,48	2 170 631,17	7,48
Finansiella intäkter kostnader				
Resultat övr värdepapper				
8210 Utdelning aktier/andelar	89 101,06	0,31	89 101,06	0,31
8291 Orealiserade värdeförändringar	690 407,00	2,38	690 407,00	2,38
Resultat övr värdepapper	779 508,06	2,68	779 508,06	2,68
Räntekost o liknande resposter				
8423 Räntekostnad skattekonto	-674,00	0,00	-674,00	0,00
Räntekost o liknande resposter	-674,00	0,00	-674,00	0,00
Finansiella intäkter kostnader	778 834,06	2,68	778 834,06	2,68
Res.efter finansiella poster	2 949 465,23	10,16	2 949 465,23	10,16
Beräknat Resultat	2 949 465,23	10,16	2 949 465,23	10,16

Transaktionsdatum=2021-01-01 - 2021-08-31

Preliminär ingående balans

Konto	Ingående balans 2021-01-01	Ingående saldo 2021-01-01	Periodens förändring 2021-01-01 - 2021-08-31	Utgående balans 2021-08-31
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Byggnader och mark				
1110 Byggnader och mark	815 154,00	815 154,00	0,00	815 154,00
1119 Ack avskrivn byggnader	-526 325,00	-526 325,00	-25 032,00	-551 357,00
1120 Förbättringsutg annans fastigh	300 000,00	300 000,00	1 300 000,00	1 600 000,00
1130 Kulturhistoriska byggnader	1,00	1,00	0,00	1,00
Summa Byggnader och mark	588 830,00	588 830,00	1 274 968,00	1 863 798,00
Maskiner och inventarier				
1220 Inventarier	2 554 689,00	2 554 689,00	0,00	2 554 689,00
1229 Ack avskrivn inventarier	-1 987 327,00	-1 987 327,00	-160 917,00	-2 148 244,00
1291 Kulturhistoriska samlingar	1,00	1,00	0,00	1,00
1292 Konstsamlingar	18 168 000,00	18 168 000,00	0,00	18 168 000,00
Summa Maskiner och inventarier	18 735 363,00	18 735 363,00	-160 917,00	18 574 446,00
Finansiella anl.tillgångar				
1350 SEB Stiftelsefond Sverige	1 500 000,00	1 500 000,00	0,00	1 500 000,00
1357 Ack. uppskrivng fin. tillg	745 755,00	745 755,00	690 407,00	1 436 162,00
Summa Finansiella anl.tillgång	2 245 755,00	2 245 755,00	690 407,00	2 936 162,00
Summa Anläggningstillgångar	21 569 948,00	21 569 948,00	1 804 458,00	23 374 406,00
Omsättningstillgångar				
Lager och pågående arbeten				
1400 Lager	199 471,94	199 471,94	0,00	199 471,94
Summa Lager och påg.arbeten	199 471,94	199 471,94	0,00	199 471,94
Kundfordringar				
1510 Kundfordringar	2 863 249,00	2 863 249,00	-2 830 240,00	33 009,00
1511 Kundfordringar Butiken	0,00	0,00	1 480,00	1 480,00
1580 Kontokort och kuponger	0,00	0,00	465,00	465,00
Summa kundfordringar	2 863 249,00	2 863 249,00	-2 828 295,00	34 954,00
Övriga kortfr fordringar				
1630 Avräkn skatter och avgifter	883,00	883,00	-883,00	0,00
1640 Skattefordringar	76 088,00	76 088,00	-76 088,00	0,00
1680 Övr kortfristiga fordr	-6 988,81	-6 988,81	6 988,81	0,00
Övriga Kortfr.fordringar	69 982,19	69 982,19	-69 982,19	0,00
Förutb.kostn och uppl intäkter				
1710 Förutbetalda hyror	1 647 899,00	1 647 899,00	-1 098 599,33	549 299,67
1770 Upplupna lönebidragsintäkter	19 832,00	19 832,00	0,00	19 832,00
1780 Upplupna avtalsintäkter	107 692,50	107 692,50	1 375 247,00	1 482 939,50
1781 Upplupna bidragsintäkter	0,00	0,00	1,00	1,00
1790 Övr förutbetalda kostnader	393 719,96	393 719,96	117 233,76	510 953,72
1799 Observationskonto	0,00	0,00	-2 450,00	-2 450,00
Summa förutb kostn / uppl int	2 169 143,46	2 169 143,46	391 432,43	2 560 575,89
Kassa och bank				
1930 SEB 5312-10 043 36	11 250 931,00	11 250 931,00	9 408 089,74	20 659 020,74

Transaktionsdatum=2021-01-01 - 2021-08-31

Preliminär ingående balans

Konto	Ingående balans 2021-01-01	Ingående saldo 2021-01-01	Periodens förändring 2021-01-01 - 2021-08-31	Utgående balans 2021-08-31
1940 SBAB 9252 4003256	12,40	12,40	0,00	12,40
1950 Swish konto, butiken	39 753,00	39 753,00	30 788,20	70 541,20
Summa kassa och bank	11 290 696,40	11 290 696,40	9 438 877,94	20 729 574,34
Summa Omsättningstillgångar	16 592 542,99	16 592 542,99	6 932 033,18	23 524 576,17
Summa Tillgångar	38 162 490,99	38 162 490,99	8 736 491,18	46 898 982,17
Eget Kapital & Skulder				
Eget kapital				
2091 Balanserad vinst/förlust	-26 268 298,20	-26 268 298,20	-4 124 556,73	-30 392 854,93
2099 Redovisat resultat	-4 124 556,73	-4 124 556,73	4 124 556,73	0,00
Summa Eget kapital	-30 392 854,93	-30 392 854,93	0,00	-30 392 854,93
Skulder				
Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder & övriga				
2421 Presentkort	0,00	0,00	240,00	240,00
2440 Leverantörsskulder	-3 185 930,81	-3 185 930,81	860 319,22	-2 325 611,59
2441 *** Ankomstreg. skuldkonto	-29 410,00	-29 410,00	-54 385,31	-83 795,31
Summa Leverantörsskulder	-3 215 340,81	-3 215 340,81	806 173,91	-2 409 166,90
Skatteskulder				
2510 Skatteskulder (f-skatt)	0,00	0,00	338 792,00	338 792,00
Summa Skatteskulder	0,00	0,00	338 792,00	338 792,00
Moms, särskilda punktskatter				
2611 Utg moms försäljning 25% sv	0,00	0,00	-47 692,12	-47 692,12
2614 Utg moms köp tjänst utanför EU	0,00	0,00	-9 833,91	-9 833,91
2617 Utg moms 25% köp tjänst EU	0,00	0,00	-3 566,60	-3 566,60
2621 Utg moms försäljning 12% Sv	0,00	0,00	-2 613,33	-2 613,33
2631 Utg moms försäljning 6% Sv	0,00	0,00	-916,06	-916,06
2641 Ingående moms	0,00	0,00	258 118,16	258 118,16
2645 Ingående moms utland	0,00	0,00	3 647,49	3 647,49
2650 Moms redovisningskonto	-177 032,00	-177 032,00	177 032,00	0,00
Moms, särskilda punktskatter	-177 032,00	-177 032,00	374 175,63	197 143,63
Personalens skatter, avgifter				
2710 Personalens källskatt	-315 129,00	-315 129,00	-70 996,00	-386 125,00
2730 Arbetsgivaravgifter	-362 656,00	-362 656,00	-69 763,00	-432 419,00
Summa Personalskatter, avgift	-677 785,00	-677 785,00	-140 759,00	-818 544,00
Övriga kortfristiga skulder				
2899 Övriga kortfristiga skulder	1 778,75	1 778,75	6 495,78	8 274,53
Summa Övr kortfristiga skulder	1 778,75	1 778,75	6 495,78	8 274,53
Uppl kostn & förutbet intäkter				
2910 Upplupna löner	-37 950,00	-37 950,00	-35 734,00	-73 684,00
2920 Semesterlöneskuld	-549 860,00	-549 860,00	0,00	-549 860,00
2921 Skuld innestående arbetstid	-86 618,00	-86 618,00	0,00	-86 618,00
2940 Upplupna arbetsgivaravgifter	-11 178,00	-11 178,00	-8 227,00	-19 405,00

Transaktionsdatum=2021-01-01 - 2021-08-31

Preliminär ingående balans

Konto	Ingående balans 2021-01-01	Ingående saldo 2021-01-01	Periodens förändring 2021-01-01 - 2021-08-31	Utgående balans 2021-08-31
2941 Upplupna soc avg semskuld	-222 695,00	-222 695,00	0,00	-222 695,00
2943 Beräknad upplupen särskild lön	0,00	0,00	-213 496,00	-213 496,00
2944 Upplupna soc avg skuld års.arb	-35 530,00	-35 530,00	0,00	-35 530,00
2950 Upplupna försäkringar FORA	0,00	0,00	-12 777,42	-12 777,42
2970 Förutbetalda intäkter	-1 367 375,63	-1 367 375,63	53 930,42	-1 313 445,21
2980 Förutbetalda bidrag - period	-830 436,70	-830 436,70	-7 137 896,62	-7 968 333,32
2990 Upplupna Kostnader	-559 613,67	-559 613,67	182 296,35	-377 317,32
Summa Uppl kostn & förutb int	-3 701 257,00	-3 701 257,00	-7 171 904,27	-10 873 161,27
Summa Kortfristiga skulder	-7 769 636,06	-7 769 636,06	-5 787 025,95	-13 556 662,01
Summa Skulder	-7 769 636,06	-7 769 636,06	-5 787 025,95	-13 556 662,01
Summa Eget Kapital & Skulder	-38 162 490,99	-38 162 490,99	-5 787 025,95	-43 949 516,94
Beräknat resultat	0,00	0,00	2 949 465,23	2 949 465,23

DELEGATIONSÄRENDEN

Anställningar 210511-210831 Bilaga 20

Namn	Befattning	Avdelning	Fr om	T o m	Anm
Tillsvidareanställningar					
Alf Rundqvist	Byggnadshantverkare	Kulturmiljö och hantverk	211001		Tillsvidare
Visstidsanställningar					
Peter Kejerhag	Snickare	Gemensamma funktioner/fastighetsförvaltning	210616	210702	Allmän visstidsanställning
Peter Kejerhag	Snickare	Gemensamma funktioner/fastighetsförvaltning	211004	211203	Allmän visstidsanställning
Veronica Sundberg	Snickare	Kulturmiljö och hantverk	210608	210627	Allmän visstidsanställning
Anton Uvelius	Arkeolog	Kulturmiljö och hantverk	210901	211031	Allmän visstidsanställning
Fatima Inshata Mihilar	Museivärd	Museiupplevelse och samlingar	210622	210714	Allmän visstidsanställning
Laura Brander	Projektledare	Museiupplevelse och samlingar	211004	220403	Allmän visstidsanställning
Sandra Sandström	Museivärd	Museiupplevelse och samlingar	210611	210823	Säsongsanställning

Närvarande:
Thomas Näsholm
Monica Fahlén
Anne-Li Sjölund
Jenny Samuelsson
Ann Kristofersson, föredragande och protokollförare

Ordförande Thomas Näsholm inleder mötet och hälsar deltagarna välkomna till det digitala mötet.

§ 1 Dagordning

Dagordning omfattar rapporter samt beredning av föredragningslista och förslagsprotokoll inför styrelsemöte den 17/9.

Förslag att utse Monica Fahlén att justera protokollet.

Arbetsutskottet beslutar

att godkänna dagordningen

samt

att utse Monica Fahlén att justera protokollet.

§ 2 Förslagsprotokoll för kommande styrelsemöte

Genomgicks och kompletterades utkast till kallelse, föredragningslista och förslagsprotokoll med bilagor, för styrelsemötet den 17/9.

Arbetsutskottet beslutar

att godkänna kallelse och förslagsprotokoll med bilagor för distribution till ledamöterna.

§ 3 Övriga frågor

Inga övriga frågor fanns att tillföra.

§ 4 Avslutning

TN MF

Ordförande förklarar mötet avslutat.

Vid protokollet

Ann Kristofersson

Justeras 2021-09-09

Thomas Näsholm

Justeras 2021-09-09

Monica Fahlén

SAMMANTRÄDESPLATS
Digitalt, Västernorrlands museum, Härnösand

Närvarande

LEDAMÖTER
Thomas Näsholm
Monica Fahlén
Kerstin Svensson
Anders Bergqvist § 31 till § 41
Anne-Li Sjölund

TJÄNSTGÖRANDE ERSÄTTARE
Myriam Estrella-Näslund
Filip Jinton
Joachim Jonsson från § 42

FRÅNVARANDE
Jonas Tynér, Carl Fredrik Edgren, Lars Åström och Karin Högberg

HEMBYGDSFÖRBUNDENS REPRESENTANTER
Margareta Johansson
Tommy Edlund

FACKLIGA FÖRETRÄDARE
Jonas Byström, DIK

I TJÄNSTEN

Jenny Samuelsson	museichef, föredragande
Ann Kristofersson	föredragande
Bengt Wittgren	protokollförare

Thomas Näsholm och hälsar de närvarande välkomna till det digitala mötet.

§ 31 Mötets öppnade

Ordföranden öppnar mötet

§ 32 Upprop

Upprop förrättas

Styrelsen beslutar

att fastställa uppropet.

§ 33 Val av protokolljusterare

Styrelsen beslutar

att till protokolljusterare välja Myriam Estrella-Näslund att jämte ordförande justera dagens protokoll.

TN MEN

§ 34 **Fastställande av föredragningslista**

Styrelsen beslutar

att fastställa föredragningslistan enligt upprättat förslag.

§35 **Protokoll från föregående styrelsemöte**

Protokoll från styrelsemöten den 12/3 och arbetsutskott den 3/5 föreligger, bilaga 11 och 12.

Styrelsen beslutar

att lägga protokollen till handlingarna.

§ 36 **Delegationsärenden**

Rapport angående anställningar föreligger, bilaga 13.

Styrelsen beslutar

att med godkännande lägga informationen till handlingarna.

§ 37 **Delårsbokslut**

Förslag till delårsbokslut föredras, rapport för de fyra första månaderna samt helårsprognos, bilaga 14.

Styrelsen beslutar

att fastställa delårsbokslutet.

§ 38 **Nuläge i verksamheten**

Informeras om verksamheten och planering inför sommaren.

Styrelsen beslutar

att ta emot informationen.

§ 39 **Projektet: Västernorrlands museum – nod för kulturarvsturism och kulturella och kreativa näringar**

Projektet beslutat vid styrelsemöte i februari 2921, § 10, föreslås utvidgas och förlängas på förslag från Region Västernorrlands projekthandläggare, se bilaga 15. Det tidigare beslutet innehöll en tilläggsbudget på 500 tkr för 2021 och 2022, med en projekttid om 1,5 år.

Då projektet genomförs under 3 år i stället för 1,5 år föreslår arbetsutskottet att projektet får ett budgettillskott med maximalt 500 tkr (för 2023–2024).

Styrelsen beslutar

att bifalla förslaget.

TN MEN

§ 40 Ansökan om verksamhetsbidrag och verksamhetsstöd för 2022

Förslag till ansökan om verksamhetsbidrag och verksamhetsstöd för 2022 presenteras, bilaga 16.

Styrelsen beslutar

att fastställa förslaget till ansökan
att delegera till museichefen att göra eventuella förändringar i ansökan om verksamhetsbidrag och verksamhetsstöd för 2022, men vid förändringar ska styrelsen informeras
att delegera till museichefen att komplettera med bilaga om ökat resursbehov avseende brandskydd och sprinklersystem.

§ 41 Information från Länsmuseernas samarbetsråd, från hembygdsrörelsen och uppföljningsdialogen med stiftelsebildarna

Monica Fahlén: LMSR har hållit årsmöte, det som kan nämnas är en ny *vision och verksamhetsidé* har fastställts för Länsmuseernas samarbetsråd:

Länsmuseernas samarbetsråd bevakar, analyserar och agerar för den regionala museiverksamhetens bästa genom politisk påverkan på nationell nivå.

Att våra samarbetsparter är övertygade om länsmuseernas absoluta kvalité och betydelse, så att länsmuseernas behov alltid prioriteras i nationella och regionala budgetar.

Margareta Johansson, Medelpads hbf: Bidrag har beviljats från Leader för att stärka hembygdsgårdarna, bland annat kring pilgrimsleder, detta i samverkan med Hästrike-Hälsinge hembygdsförbund och Heimbygda, Jämtland.
Tommy Edlund: Ångermanland: Kulturarvsturism står i fokus verksamhetsmässigt, det har tagits fram skrifter om hur föremålen på hembygdsgårdarna ska skötas liksom om den tidigare hembygdsrörelsen, särskilt om Anna Fahlén.

Jenny Samuelsson: Uppföljningsdialog med stiftelsebildarna har nyligen hållits; frågorna kring nytt uppdragsdirektiv diskuterades liksom om regionens utredning om länsmuseet.

Joachim Jonsson: Det är från regionens sida beslutat att den planerade externa utredningen är nedlagd.

Styrelsen beslutar

att ta emot informationen.

Anders Bergqvist lämnar mötet.
Joachim Jonsson träder in som tjänstgörande ersättare.

§ 42 Samverkan mellan länsmuseerna i norr

Länsmuseerna i de sex nordliga länen har under en följd av år diskuterat och formulerat hur museerna kan samverka, för att formalisera detta har en programförklaring formulerats, bilaga 17.

Styrelsen beslutar

att ta emot informationen om samverkansdokument.

§ 43 Övriga frågor

Myriam Estrella-Näslund: Hur är beredskapen för förändrade regler om att hålla öppet?
Jenny: Vi har planer olika nya scenarier för hur vi agerar beroende på at öppne eller nya restriktioner, men det preliminära öppningsdatumet är just ny den 14 juni.

Förslag finns på utbildningsdag den 15 oktober, ca kl 9-15.
De närvarande har möjlighet. Mötet bokas in.

§ 44 Avslutning

Vid protokollet

Bengt Wittgren

Justeras 2021-05-

Thomas Näsholm
mötesordförande

2021-05-

Myriam Estrella-Näslund
justerare

§ 93 Dnr 2020-000274 1.1.3.1

Budgetuppföljning 2021

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att socialnämnden fortfarande förutsätter att Covidrelaterade kostnader för 2021 inte ingår i kommunfullmäktiges förväntade kostnadsreduceringskrav,

att förvaltningen fortsätter arbetet med övriga kostnadsreduceringar,

att överlämna budgetuppföljningen för augusti 2021 till kommunstyrelsen för kännedom, samt

att lägga rapporten till handlingarna.

Yrkanden

Krister Mc Carthy (S) yrkar på tillägg av ytterligare tre att-satser:
att socialnämnden fortfarande förutsätter att Covidrelaterade kostnader för 2021 inte ingår i kommunfullmäktiges förväntade kostnadsreduceringskrav,

att förvaltningen fortsätter arbetet med övriga kostnadsreduceringar, samt

att överlämna budgetuppföljningen för augusti 2021 till kommunstyrelsen för kännedom.

Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare bifaller.

Propositionsordning

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut; liggande förslag med tillägg av ytterligare tre att-satser.

Ordförande finner att Socialnämnden beslutar enligt förslaget.

Bakgrund

Socialnämnden redovisar ett underskott motsvarande 25,6 mnkr ackumulerat juli vilket motsvarar 6 procent av periodbudgeten. I resultatet ingår en engångsintäkt på 7 mnkr från Socialstyrelsen och avser kostnader som Socialnämnden hade för Covid-19 i december 2020.

Största avvikelsen är personalkostnaderna motsvarande 23,2 mnkr. En delförklaring till detta är att socialnämnden har haft höga kostnader kopplade

§ 93. Fort

mot åtgärder för att minska risken för spridning av Covid-19. Exempel på åtgärder är utökad grundbemanning, Covid-19 team och visstidsanställda extra chefer. Flertalet av dessa åtgärder har tagits bort från 1 april. Det finns dock fortfarande kostnader för Socialnämnden då pandemin inte är slut. Socialnämnden har haft kostnader motsvarar 21,4 mnkr relaterad mot Covid-19 2021. Nettokostnaden inräknat engångsinbetalningen från Socialstyrelsen på 7 mnkr är 14,4 mnkr.

Socialnämnden har även haft stora kostnader för inhyrd personal gällande bland annat bemanningsundersköterskor och bemanningssjuksköterskor, det är ett belopp på motsvarande 8,6 mnkr.

En positiv avvikelse är att kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd visar på en minskande trend. Det är färre hushåll som har behövt försörjningsstöd jämfört med samma period ifjol. Det är även lägre kostnader för placeringar för barn och vuxna på HVB (hem för vård och boende) än budgeterat.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, Budgetuppföljning juli 2021.

Socialförvaltningen, Uppföljning intäkter, kostnader juli 2021.

Socialförvaltningen, Uppföljning volymökningar, juli 2021.

_____

Härnösands kommun

Socialnämnd

Budgetuppföljning juli

Budgetuppföljning juli

Innehållsförteckning

Budgetuppföljning juli ***1***

1 Sammanfattning ***2***

2 Ekonomisk redovisning ***3***

2.1 Nämndens resultat **3**

2.2 Nämndens budgetavvikelse **5**

2.3 Investeringar **9**

1 Sammanfattning

Socialnämnden redovisar ett underskott motsvarande 25,6 mnkr ackumulerat juli vilket motsvarar 6 procent av periodbudgeten. I resultatet ingår en engångsintäkt på 7 mnkr från Socialstyrelsen och avser kostnader som Socialnämnden hade för Covid-19 i december 2020.

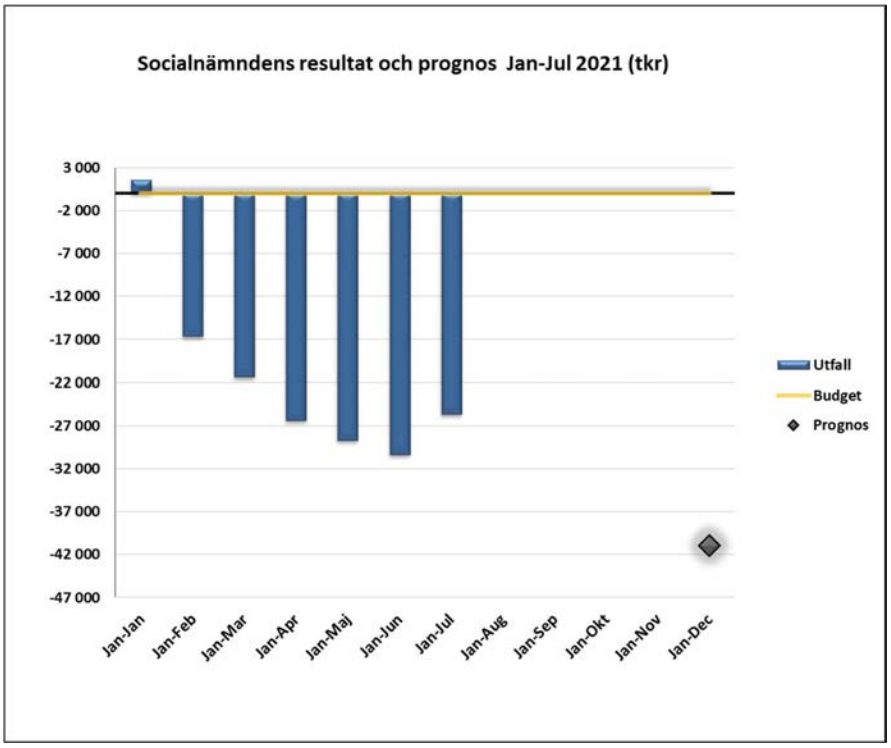
Största avvikelsen är personalkostnaderna motsvarande 23,2 mnkr. En delförklaring till detta är att socialnämnden har haft höga kostnader kopplade mot åtgärder för att minska risken för spridning av Covid-19. Exempel på åtgärder är utökad grundbemanning, Covid-19 team och visstidsanställda extra chefer. Flertalet av dessa åtgärder har tagits bort från 1 april. Det finns dock fortfarande kostnader för Socialnämnden då pandemin inte är slut. Socialnämnden har haft kostnader motsvarar 21,4 mnkr relaterad mot Covid-19 2021. Nettokostnaden inräknat engångsinbetalningen från Socialstyrelsen på 7 mnkr är 14,4 mnkr.

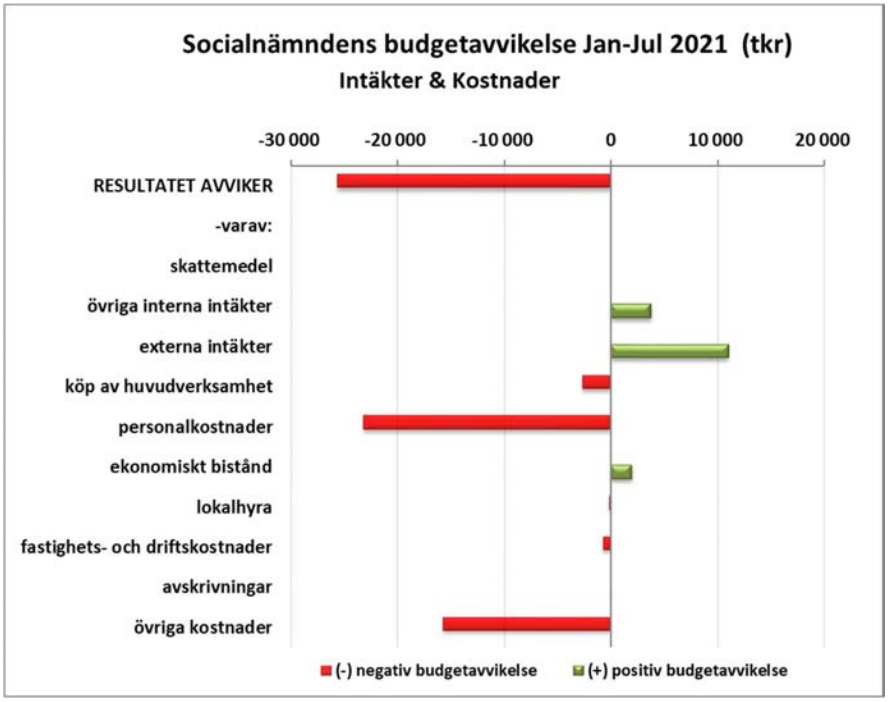
Socialnämnden har även haft stora kostnader för inhyrd personal gällande bland annat bemanningsundersköterskor och bemanningssjuksköterskor, det är ett belopp på motsvarande 8,6 mnkr.

En positiv avvikelse är att kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd visar på en minskande trend. Det är färre hushåll som har behövt försörjningsstöd jämfört med samma period ifjol. Det är även lägre kostnader för placeringar för barn och vuxna på HVB (hem för vård och boende) än budgeterat.

2 Ekonomisk redovisning

2.1 Nämndens resultat

Socialnämnden redovisar ett underskott på 25,6 mnkr ackumulerat juli vilket motsvarar 6 procent av periodbudgeten. Största avvikelsen är personalkostnaderna motsvarande 23,2 mnkr. En delförklaring till detta är att socialnämnden har haft höga kostnader kopplade mot åtgärder för att minska risken för spridning av Covid-19. Exempel på åtgärder är utökad grundbemanning, Covid-19 team och visstidsanställda extra chefer. Flertalet av dessa åtgärder har tagits bort från 1 april. Kostnaderna för Covid-19 har minskat under året i takt med att vaccineringen har tagit fart och smittspridningen inom verksamheterna minskat. Socialnämnden har dock fortfarande kostnader kopplad till pandemin.

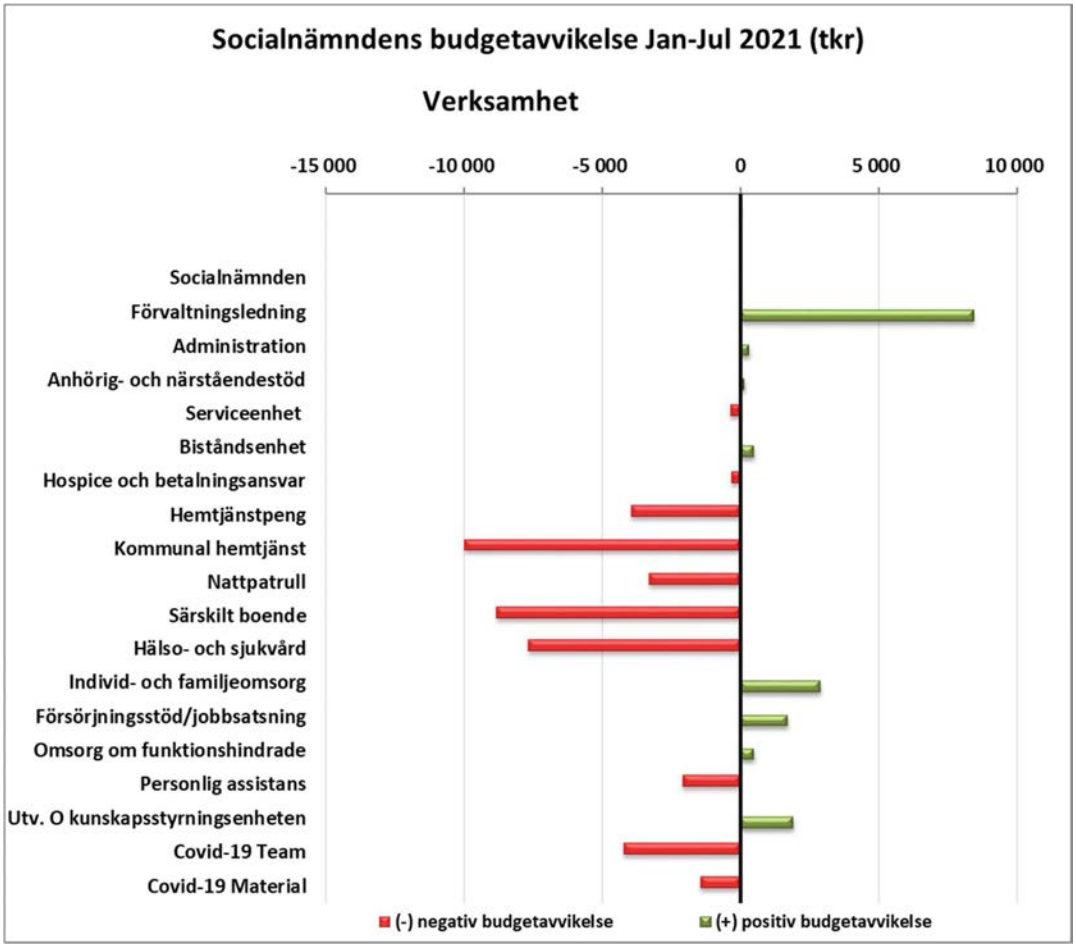
Övriga kostnader har varit 15,7 mnkr högre än budgeterat. I övriga kostnader finns tillfälligt inhyrd personal för 8,6 mnkr där merparten är sjuksköterskor, undersköterskor samt chefer samt förbrukningsmaterial på 4,3 mnkr, där inkluderas skyddsmaterial för Covid-19.

Köp av huvudverksamhet avviker negativt med 2,7 miljoner, där största anledningen är högre kostnader kopplade mot hemtjänstpeng samt personlig assistans.

Den enskilda månaden visar ett överskott på 4,7 mnkr. Anledningen till att Socialnämnden redovisar ett överskott på enskilda månaden är på grund av att det är intäkter på 7 mnkr i resultatet. Dessa 7 mnkr är en engångsintäkt som kommer från Socialstyrelsen och avser kostnader som Socialnämnden hade för Covid-19 i december 2020. Socialnämnden återsökte kostnader för motsvarande 8 mnkr men blev bara ersatt med 87,7 procent. Statsbidraget beviljades för samtliga kostnadsposter, men med ett reducerat belopp. Exkluderas denna engångsintäkt var underskottet 2,3 mnkr på den enskilda månaden.

Socialnämnden har haft kostnader motsvarar 21,4 mnkr relaterad mot Covid-19 under 2021. Nettokostnaden inräknat engångsinbetalningen för december 2020 är 14,4 mnkr.

2.2 Nämndens budgetavvikelse

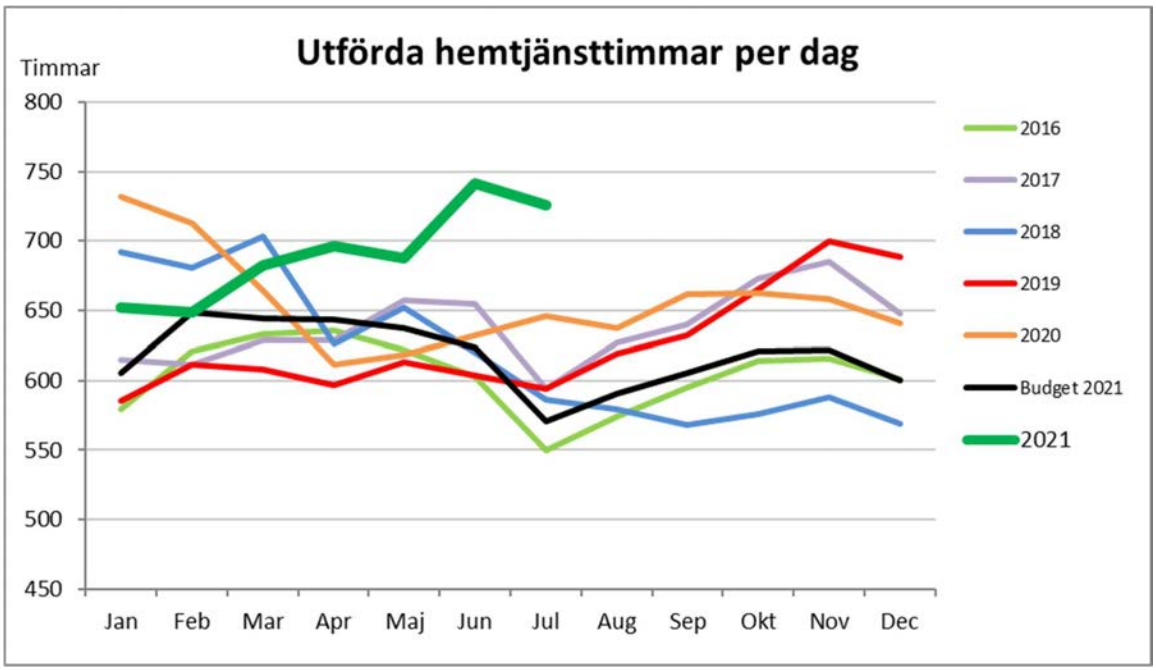

Förvaltningsledningen redovisar ett överskott på 8,5 mnkr. Den främsta anledningen är att engångsintäkten på 7 mnkr som avser återsökning av kostnader för covid-19 är inlagd under förvaltningsledning. Andra orsaker är lägre kostnader för inköp och en engångsintäkt på 0,5 mnkr från Kommunförbundet Västernorrland som avser en återbetalning av outnyttjad gemensamt utvecklingsstöd 2020.

Hemtjänsten (Hemtjänstpeng* + Kommunal hemtjänst) redovisar ett underskott på totalt 13,9 mnkr varav 3,9 mnkr avser hemtjänstpeng. Underskottet på hemtjänstpeng beror på att fler hemtjänsttimmar än budgeterat har utförts. Antalet timmar per dag har inte följt tidigare års trender. Antalet utförda hemtjänsttimmar brukar generellt gå ner mycket under sommaren vilket inte hänt under 2021. Detta gör att enskilda månaderna, juni och juli visar stora underskott då budgeten ligger lägre under sommaren. Den enskilda månaden juli visar hemtjänstpeng ett underskott motsvarande 1,9 mnkr.

Den kommunala hemtjänsten utför cirka 76 procent av hemtjänsten och den privata utför cirka 24 procent.

**Hemtjänstpeng är den ersättning som betalas ut för utförd tid hos brukare till både privata aktörer och hemtjänst i egen regi (kommunal utförare). I hemtjänstpeng inryms även omsorgsintäkter, bidragsintäkter och kostnader för matdistribution.*

Diagrammet visar utförda timmar per dag för kommunala- och privata utförare

Det ackumulerade underskott på 10 mnkr som den kommunala hemtjänsten redovisar beror på att personalkostnaderna är högre än budgeterat. Av verksamhetens totala kostnader består över 90 % av personalkostnader. Då personalkostnaderna står för mer än 90 % av de totala kostnaderna och att intäkterna varierar över tid påverkas möjligheten att hinna ställa om verksamheten i den takt som krävs. Intäkterna erhålls baserat på utförd tid hos brukare. Den kommunala hemtjänsten utför mer tid än budgeterat och har därmed mer intäkter, men kostnaderna är betydligt högre. Intäkterna överstiger budget med 4,5 mnkr medan kostnaderna överstiger med 15,5 mnkr varav personalkostnaderna överstiger med 12,4. Detta innebär att brukartiden (tid hos kund) är för låg för att bedriva en ekonomiskt effektiv hemtjänst. Den enskilda månaden visar den kommunala hemtjänsten ett underskott motsvarande 0,8 mnkr.

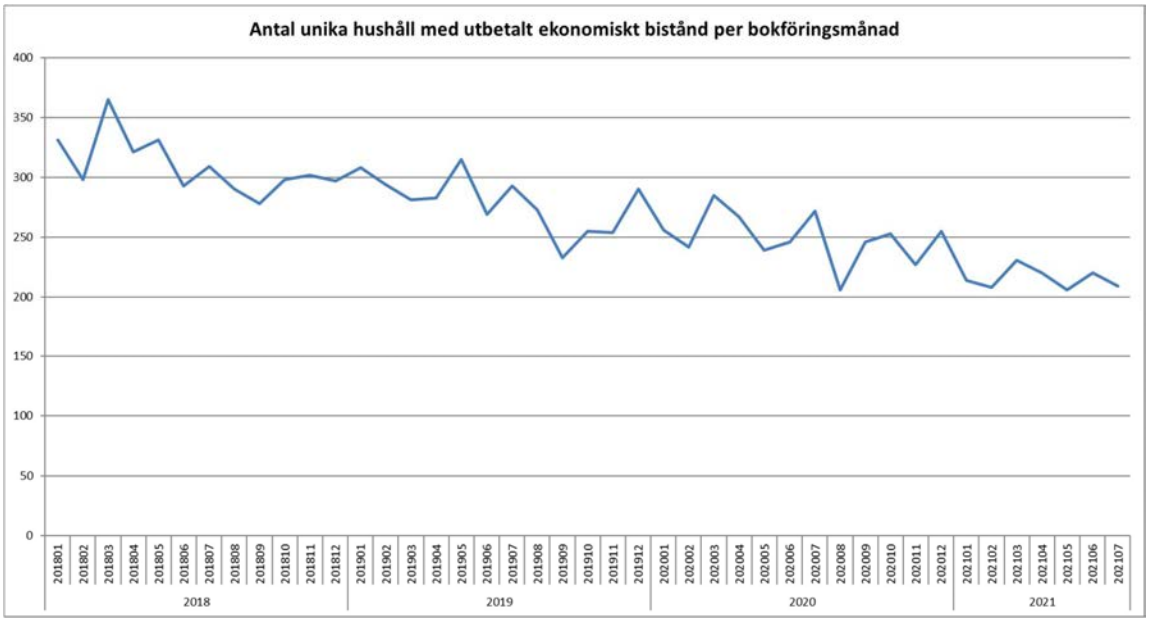
Nattpatrull visar ett ackumulerat underskott motsvarande 3,3 mnkr, där avvikelsen beror på högre personalkostnader. Det finns ett större behov på natten än tidigare, med större arbetsbelastning och fler vak, därför är det fler anställda än budgeterat på nattpatrullen.

Särskilt boende redovisar ett underskott motsvarande 8,8 mnkr. Den främsta anledningen är att personalkostnader avviker med 7,4 mnkr mot budget och inhyrd personal på kortidsenheten på 1 mnkr. Anledning till höga personalkostnader är exempelvis utökad grundbemanning av personal för att minska risken för spridning av Covid-19 och extra chefer under jan-april. Särskilt boende har under perioden juni-juli hållit sin budget vilket är positivt på grund av det fortfarande finns kostnader för Covid-19.

Hälso- och sjukvården redovisar ett underskott motsvarande 7,7 mnkr. De främsta avvikelserna är kostnader för inhyrd personal på 7,4 mnkr. Den enskilda månaden visar ett underskott motsvarande 0,7 mnkr. Det finns fortfarande ett behov av inhyrd personal framöver på grund av vakanta tjänster och brist av sjuksköterskor i länet. Detta kommer driva kostnaderna framöver då inhyrd personal är dyrare än egen personal.

Individ och familjeomsorg visar ett överskott motsvarande 2,9 mnkr. Detta främst på grund av lägre personalkostnader och placeringskostnader för HVB (Hem för vård eller boende) barn och vuxna. Konsulentstödda familjehem har högre kostnader än budgeterat medan egna familjehem går som budgeterat. HVB för barn och unga går med överskott på 1,3 mnkr.

Försörjningsstöd inklusive ”Jobbsatsningen” visar ett ackumulerat överskott på 1,7 mnkr. Anledningarna är lägre kostnader för utbetalt ekonomiskt bistånd. Under juli har 206 hushåll fått utbetalt ekonomiskt bistånd vilket är en minskning med 11 hushåll från föregående månad samt en minskning med 63 hushåll jämfört med juli ifjol. Den långsiktiga trenden är minskning av utbetalt försörjningsstöd. Den enskilda månaden visar överskott motsvarande 0,2 mnkr.

Omsorg om funktionshindrade visar ett överskott motsvarande 0,5 mnkr. Inom omsorg om funktionshindrade avviker externt placerade med ett underskott motsvarande 0,3 mnkr. Individuella insatser visar ett överskott motsvarande 0,7 mnkr. Det finns beslut som ej har verkställts delvis på grund av Covid-19 vilket är en delförklaring till överskottet. Egna boenden och daglig verksamhet visar ett överskott motsvarande 0,1 mnkr.

Personlig assistans visar ett underskott motsvarande 2,1 mnkr. De främsta anledningarna är fler brukare än budgeterat både där kommunen har hela kostnadsansvaret och där kommunen har kostnadsansvaret för de första 20 timmarna. Den enskilda månaden visar ett överskott motsvarande 0,5 mnkr, anledningen till överskottet är på grund av tidigare periodiseringar. Verksamheten går underliggande med underskott.

Covid-19 teamet är ett team som startat 2020 för att ta hand om misstänkta fall av Covid-19 främst inom hemtjänsten. Det finns inte någon budget för detta och verksamheten har kostat 4,2 mnkr i år. Teamet är avvecklat per sista mars.

Covid-19 material är en verksamhet där material som förvaltningen har varit tvungna att köpa in på grund av Covid-19 redovisas. Det finns inte någon budget för detta och det har hittills kostat 1,5 mnkr.

Budgetuppföljning 2021 (tkr)	Resultat ackumulerad maj 2021	Resultat ackumulerad juni 2021	Resultat ackumulerad juli 2021	Differens föregående månad	Årsprognos (T1)
Socialnämnden	*-18*	*-24*	*-31*	-7	0
Förvaltningsledning	*1 157*	*1 316*	*8 468*	7 152	9 298
Covid-19 material	*-1 439*	*-1 461*	*-1 462*	-2	-2 000
Administration	*187*	*275*	*335*	60	61
Utv. o kunskapsstyrningsenheten	*1 720*	*1 841*	*1 920*	79	2 239
Anhörig- och närståendestöd	*132*	*185*	*176*	-9	180
Teknik och Serviceenhet (Innehöll tidigare nattpatrull)	*-57*	*-83*	*-369*	-285	-316
Biståndsenhet	*385*	*468*	*524*	56	454
Hospice och Betalningsansvar	*-144*	*-234*	*-315*	-81	-309
Hemtjänstpeng	*-1 340*	*-2 034*	*-3 940*	-1 905	-3 621
Kommunal hemtjänst	*-8 126*	*-9 168*	*-9 975*	-808	-12 978
Nattpatrull (låg tidigare på rad 9)	*-2 134*	*-2 627*	*-3 296*	-669	-3 576
Covid-19 team	*-4 220*	*-4 221*	*-4 227*	-6	-4 207
Särskilt boende	*-8 789*	*-8 486*	*-8 827*	-340	-8 706
Hälso- och sjukvård	*-6 015*	*-6 999*	*-7 684*	-684	-8 692
Individ- och familjeomsorg	*1 114*	*2 036*	*2 926*	890	1 185
Försörjningsstöd inkl "Jobbsatsningen"	*1 525*	*1 521*	*1 727*	206	1 530
Omsorg om funktionshindrade	*-1 112*	*-41*	*510*	551	-4 221
Personlig assistans	*-1 490*	*-2 626*	*-2 092*	535	-7 348
Summa	***-28 665***	***-30 364***	***-25 630***	***4 734***	**-41 027**

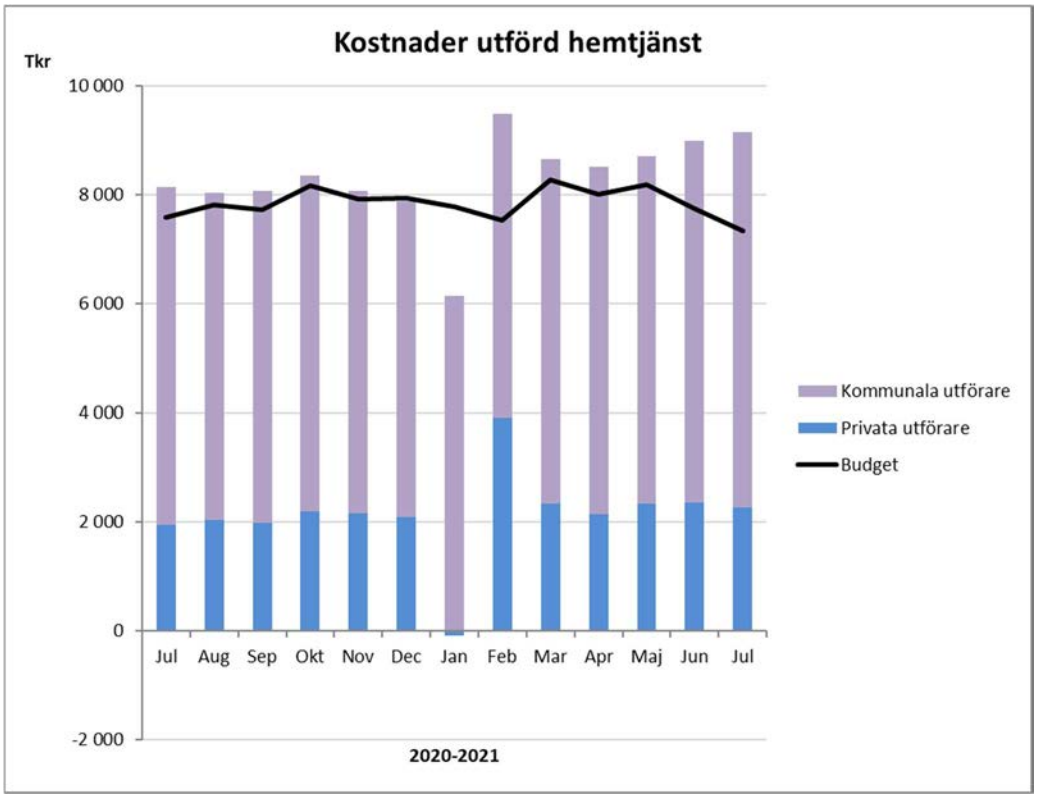
2.3 Investeringar

Investeringmedel (mnkr)	Utfall 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse 2021
Inventarier	0,0	1 385,0	-1 385,0
Totalt	**0,0**	**1 385,0**	**-1 385,0**

Socialnämnden håller på att färdigställa samt köpa in inventarier inom de närmaste månaderna. I årets planerade investeringar finns bland annat nytt brandskydd och investeringar inom daglig verksamhet. Hela investeringsbudgeten kommer att användas under året.

Socialnämndens uppföljning volymökningar juli 2021

Hemtjänstpeng

Diagrammet visar kostnader för utförda hemtjänsttimmar under verksamheten Hemtjänstpeng, vilket är det samma som utdelad ersättning till kommunala och privata utförare.

Beslut om hemtjänst	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul
Antal brukare	591	575	593	599	581	575	576	570	567	562	566	562	575
varav kommunala	*486*	*474*	*491*	*500*	*481*	*480*	*481*	*473*	*470*	*471*	*468*	*464*	*472*
varav privata	*105*	*101*	*102*	*99*	*100*	*95*	*95*	*97*	*97*	*91*	*98*	*98*	*103*

Antal brukare med beslut om hemtjänst i ordinärt boende, exklusive brukare med enbart larm, insatser enligt HSL (Hälso- och sjukvårdslagen) och/eller matdistribution. Rullande 13 månader.

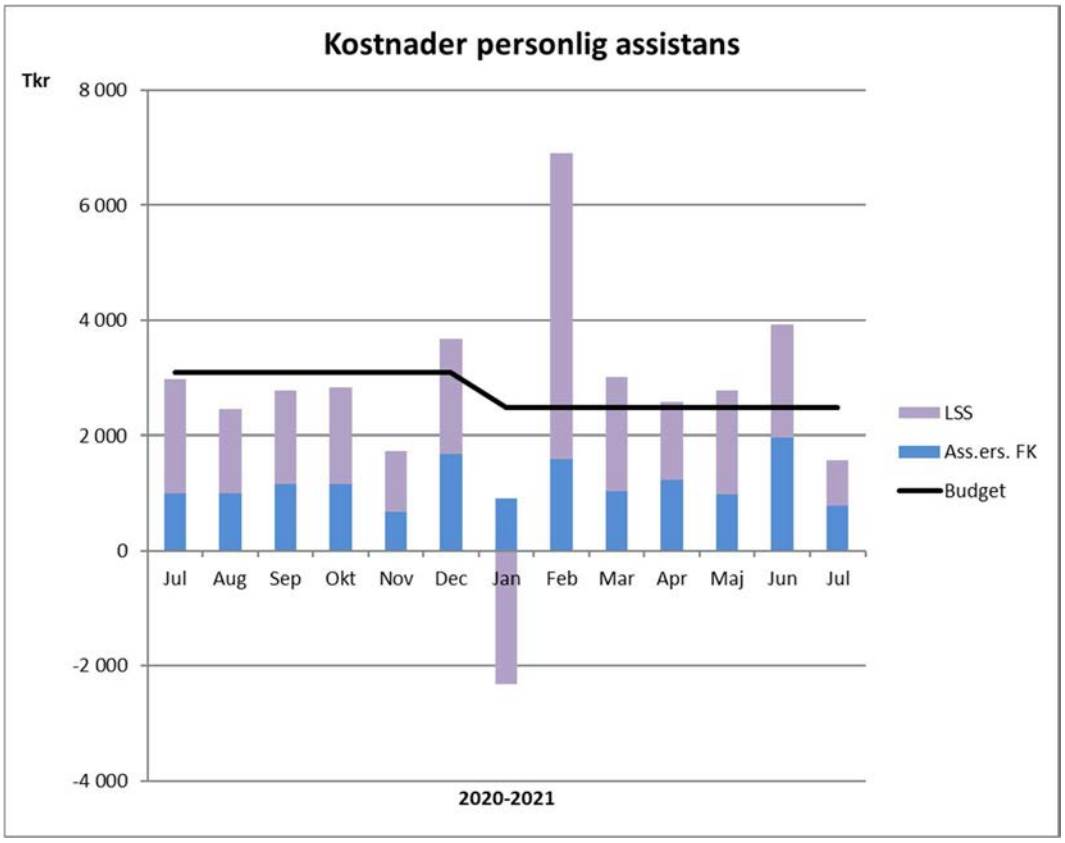
	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul
Utförda tim/dag	646	638	661	663	658	641	652	649	682	696	711	741	726
varav kommunala	*500*	*486*	*508*	*499*	*497*	*479*	*499*	*498*	*513*	*532*	*532*	*562*	*560*
varav privata	*146*	*152*	*154*	*163*	*162*	*162*	*153*	*151*	*170*	*164*	*179*	*179*	*166*

Rullande 13 månader.

Mnkr	Dec 2020	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul
Ack. resultat	-0,6	1,6	-0,2	-0,5	-0,9	-1,3	-2	-3,9

I resultatet ingår intäkter för omsorgsavgifter, momskompensation samt intäkter och kostnader för matdistribution.

Personlig assistans

Diagrammet visar kostnader till Försäkringskassan (FK) där kommunen betalar för de 20 första timmarna i veckan som utförs (Ass.ers. FK) samt till assistansanordnare där kommunen står för hela kostnaden (LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Beslut från Försäkringskassan som gäller retroaktivt påverkar periodiseringen av enskilda månader.

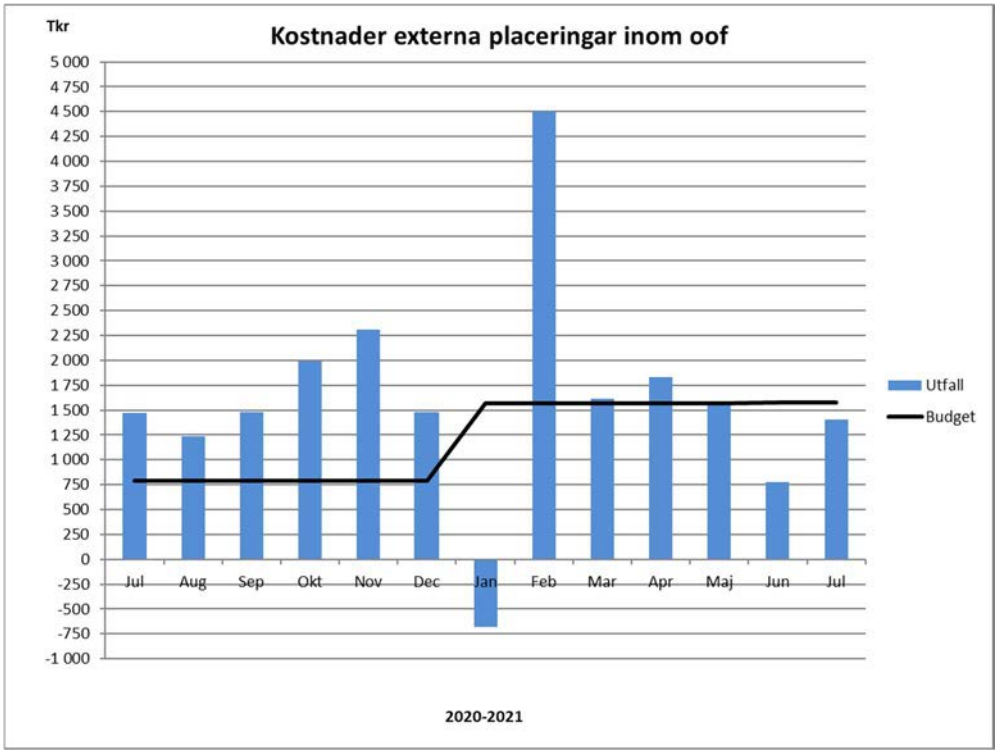
	Jul	**Aug**	**Sep**	**Okt**	**Nov**	**Dec**	**Jan**	**Feb**	**Mar**	**Apr**	**Maj**	**Jun**	**Jul**
Antal brukare LSS	22	21	20	20	19	19	18	17	17	17	17	17	17

Rullande 13 månader.

Mnkr	**Dec 2020**	**Jan**	**Feb**	**Mar**	**Apri**	**Maj**	**Jun**	**Jul**
Ack. resultat	7,9	3,9	-0,6	-1,2	-1,1	-1,5	-2,6	-2,1

I resultatet ingår bidragsintäkter från Migrationsverket.

Externa placeringar Omsorg om funktionshindrade

Diagrammet visar kostnader för externa placeringar inom Omsorg om Funktionshindrade. Periodiseringsavvikelser mellan enskilda månader förekommer.

Ext. placerade	**Jul**	**Aug**	**Sep**	**Okt**	**Nov**	**Dec**	**Jan**	**Feb**	**Mar**	**Apr**	**Maj**	**Jun**	**Jul**
Antal brukare	18	18	20	21	21	19	20	21	21	19	19	18	19

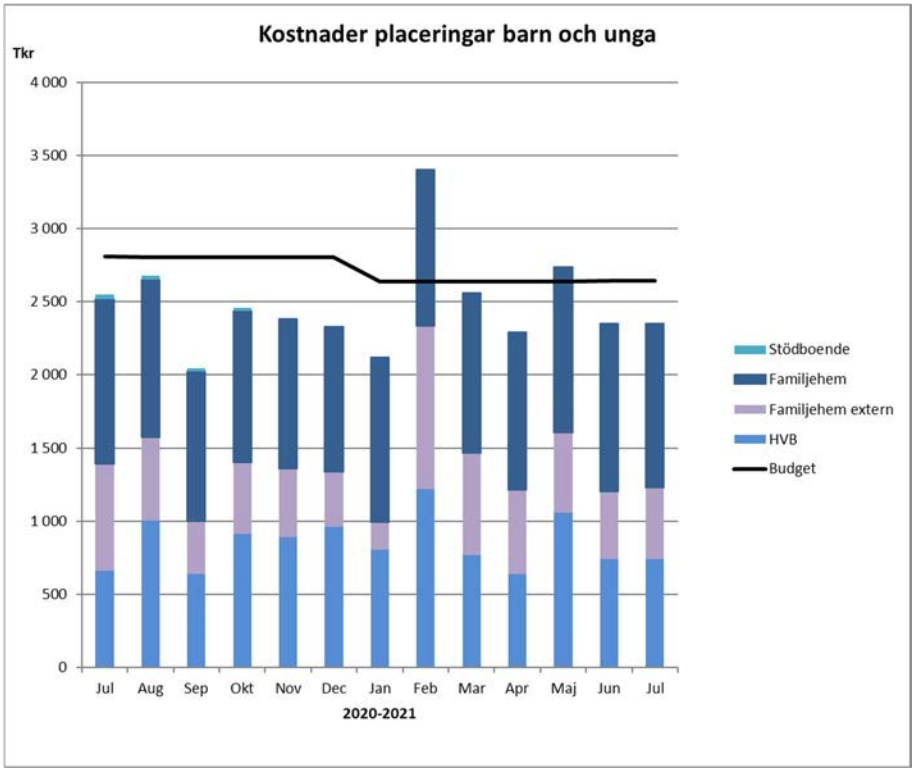
Ej verkställda beslut	**Jul**	**Aug**	**Sep**	**Okt**	**Nov**	**Dec**	**Jan**	**Feb**	**Mar**	**Apr**	**Maj**	**Jun**	**Jul**
Antal brukare	4	3	3	3	2	2	4	4	4	7	4	4	4

Boendebeslut som överstigit tre månader

Mnkr	**Dec 2020**	**Jan**	**Feb**	**Mar**	**Apr**	**Maj**	**Jun**	**Jul**
Ack. resultat	-6,2	1,4	-0,8	-0,8	-1,1	-1,2	-0,4	-0,3

I resultatet ingår intäkter för avgifter, statsbidrag och momskompensation.

Placeringar IFO Barn- och familjeenheten

Diagrammet visar kostnader för externa placeringar inom Barn- och familjeenheten. Periodiseringsavvikelser mellan enskilda månader förekommer. Familjehem extern avser konsulentstödda familjehem. HVB betyder hem för vård eller boende.

	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul
Antal brukare	66	65	64	63	58	61	66	58	59	58	57	58	61
varav Fam.	*44*	*42*	*40*	*41*	*40*	*43*	*41*	*40*	*41*	*40*	*40*	*43*	*45*
varav Fam. extern	*9*	*8*	*9*	*8*	*7*	*6*	*8*	*8*	*8*	*8*	*8*	*7*	*7*
varav HVB	*10*	*12*	*13*	*11*	*11*	*12*	*17*	*10*	*10*	*10*	*9*	*8*	*9*
varav Stödboende	*3*	*3*	*2*	*3*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*

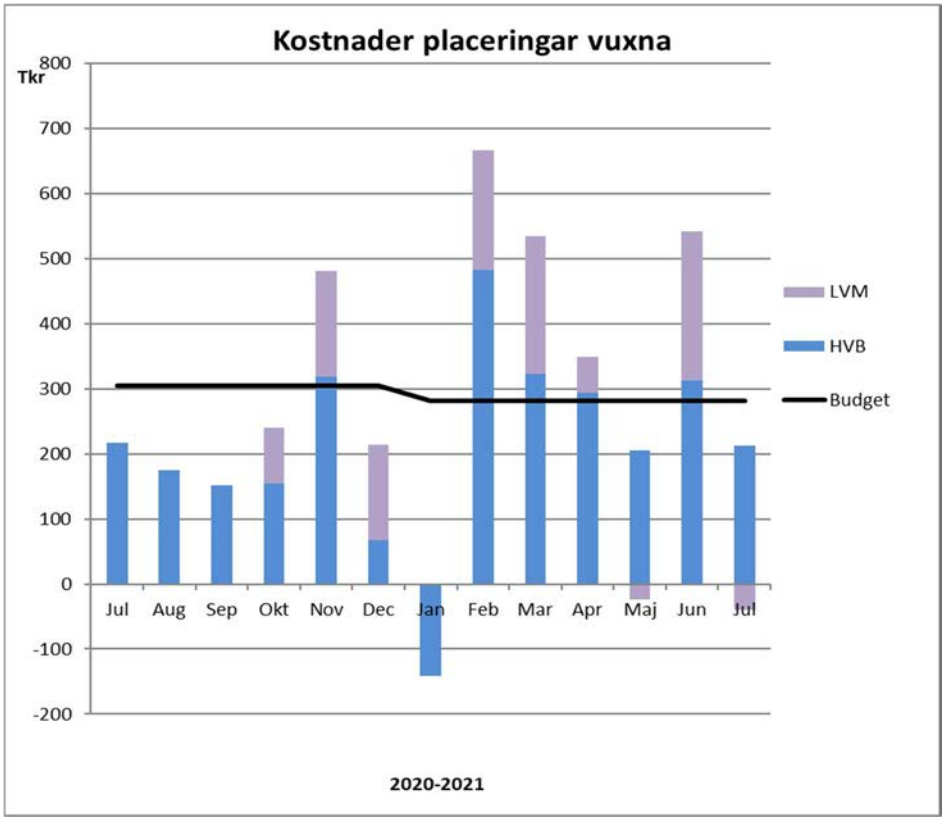
Rullande 13 månader.

	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul
Antal dygn	2023	1906	1787	1871	1738	1758	1780	1624	1758	1683	1725	1640	1809
varav Fam	*1364*	*1286*	*1200*	*1235*	*1200*	*1236*	*1178*	*1120*	*1199*	*1195*	*1238*	*1252*	*1330*
varav Fam. extern	*256*	*248*	*235*	*248*	*210*	*186*	*224*	*236*	*248*	*240*	*248*	*210*	*217*
varav HVB	*310*	*291*	*292*	*341*	*328*	*336*	*366*	*280*	*311*	*248*	*239*	*178*	*262*
varav Stödboende	*93*	*81*	*60*	*47*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*

Mnkr	Dec 2020	Jan	Feb	Mar	Apri	Maj	Jun	Jul
Ack. resultat	-2,5	0,5	0,2	0,3	0,2	0,0	0,4	0,6

I resultatet ingår bidragsintäkter från Migrationsverket och momskompensation.

Placeringar IFO Vuxenenheten

Diagrammet visar kostnader för externa placeringar inom Vuxenenheten. Periodiseringsavvikelser mellan enskilda månader förekommer. HVB betyder hem för vård eller boende och LVM betyder lagen om vård av missbrukare.

	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul
Antal brukare	6	4	4	4	8	5	3	7	7	8	4	7	6
varav HVB	*6*	*4*	*4*	*3*	*7*	*4*	*2*	*6*	*6*	*7*	*4*	*6*	*5*
varav LVM	*0*	*0*	*0*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*0*	*1*	*1*

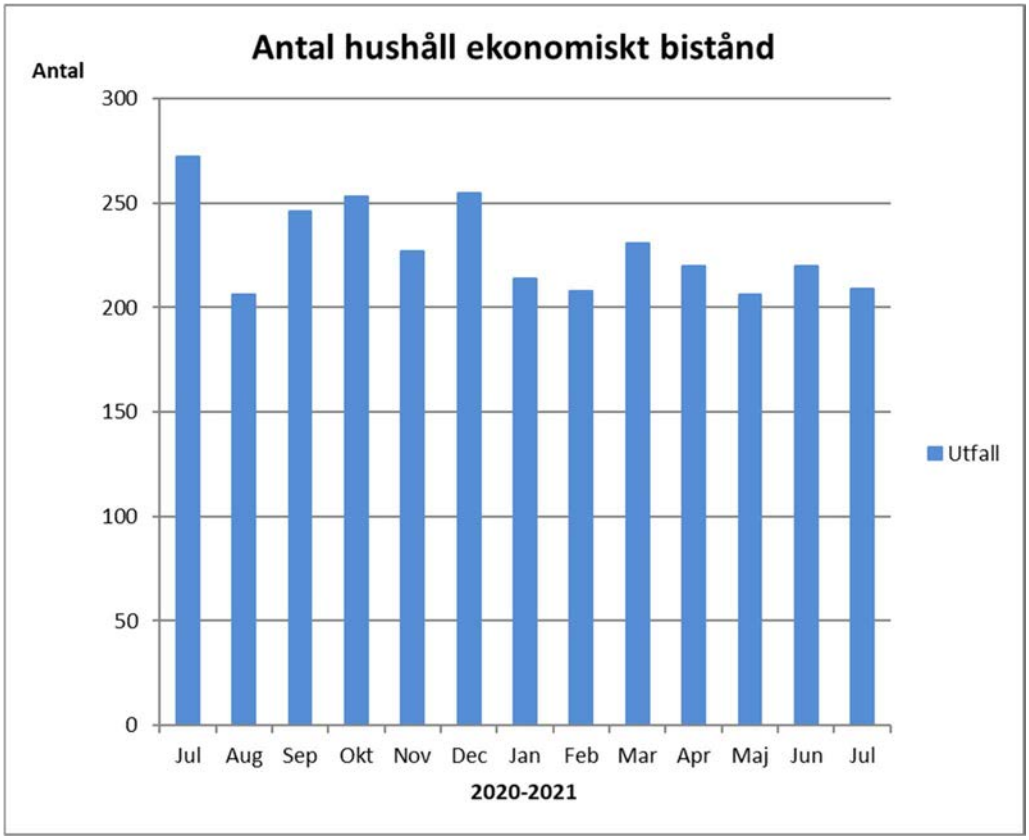
Rullande 13 månader.

	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul
Antal dygn	134	105	95	110	182	155	93	162	181	123	124	188	131
varav HVB	*134*	*105*	*95*	*93*	*152*	*124*	*62*	*134*	*150*	*121*	*124*	*158*	*100*
varav LVM	*0*	*0*	*0*	*17*	*30*	*31*	*31*	*28*	*31*	*2*	*0*	*30*	*31*

Mnkr	Dec 2020	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul
Ack. resultat	0,5	0,4	0,0	-0,2	-0,3	-0,2	-0,4	-0,3

I resultatet ingår intäkter för momskompensation.

Försörjningsstöd

Diagrammet visar kostnader för utbetalt ekonomiskt bistånd.

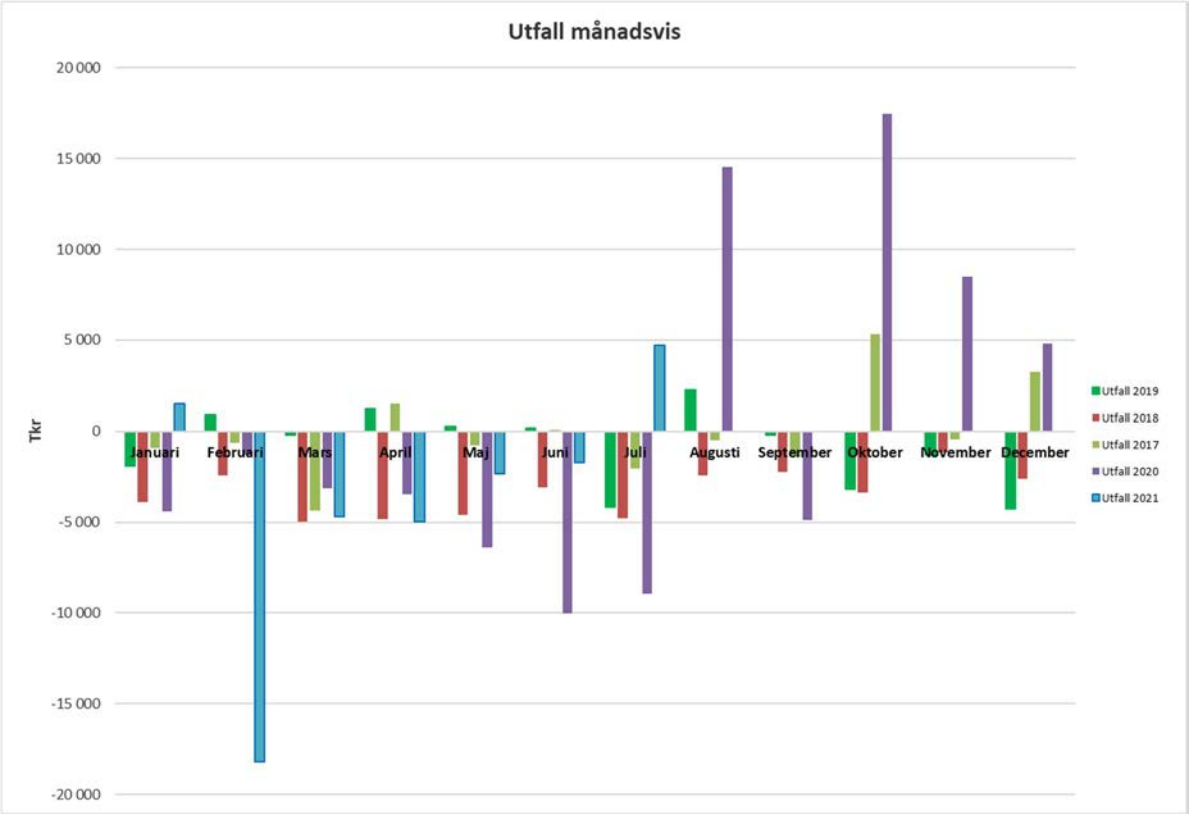
	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul
Antal hushåll	272	206	246	253	227	255	214	208	231	220	206	220	209

Ett hushåll kan innehålla varierande antal personer. Rullande 13 månader.

Mnkr	Dec 2020	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul
Ack. resultat	5,4	0,3	0,7	0,7	0,9	1,4	1,5	1,7

I resultatet ingår kostnader till Arbetslivsförvaltningen för ”Jobbsatsningen” samt intäkter från Migrationsverket och Försäkringskassan.

Utfallet per månad

Anledningen till att juli visar ett positivt utfall är att det i resultatet finns intäkter motsvarande 7 mnkr som är en engångsintäkt. Det är pengar som kommit från Socialnämndens återsökning för kostnader som uppkom i december 2020.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER INTÄKTER OCH KOSTNADER PER MÅNAD 2021

Tkr	Årsbudget	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa	%	Riktpunkt %
INTÄKTER																
Bidrag	33 822	-435	6 075	3 857	3 004	4 034	5 114	10 813						32 463	96,0	100,0
Skattemedel	624 424	52 118	51 105	49 511	51 074	52 120	51 309	54 646						361 884	58,0	100,0
Övriga intäkter	65 845	4 914	6 756	5 503	5 352	5 599	6 198	6 155						40 476	61,5	100,0
Summa intäkter	**724 091**	**56 597**	**63 936**	**58 871**	**59 430**	**61 754**	**62 622**	**71 614**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**434 822**	**60,1**	**100,0**
KOSTNADER																
Hemtjänst	-116 079	-10 238	-15 208	-12 619	-14 308	-12 983	-12 691	-14 284						-92 330	79,5	100,0
Lönekostnader	-380 286	-35 298	-33 738	-29 513	-29 314	-31 537	-31 051	-33 207						-223 657	58,8	100,0
Lokaler	-58 942	-4 860	-4 900	-4 945	-5 061	-5 070	-4 732	-4 767						-34 335	58,3	100,0
Försörjningsstöd	-23 400	-1 473	-1 561	-1 912	-1 568	-1 546	-1 809	-1 629						-11 498	49,1	100,0
Placeringar IFO	-35 074	-1 980	-4 068	-3 096	-2 637	-2 922	-2 893	-2 523						-20 119	57,4	100,0
Placeringar OoF	-18 848	684	-4 502	-1 616	-1 827	-1 575	-776	-1 401						-11 013	58,4	100,0
Personlig assistans	-29 780	1 413	-6 898	-3 016	-2 583	-2 783	-3 578	-1 907						-19 353	65,0	100,0
Hospice/Utskrivningsklara	-557	7	-178	-133	-14	-80	-141	-135						-672	120,8	100,0
Övriga kostnader	-61 125	-3 352	-11 091	-6 690	-7 093	-5 572	-6 650	-7 027						-47 475	77,7	100,0
Summa kostnader	**-724 091**	**-55 097**	**-82 144**	**-63 539**	**-64 405**	**-64 068**	**-64 321**	**-66 879**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-460 452**	**63,6**	**100,0**
NETTOKOSTNADER	**0**	**1 500**	**-18 208**	**-4 667**	**-4 976**	**-2 314**	**-1 699**	**4 734**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-25 630**		

Hemtjänst Samtliga kostnader för både Hemtjänstpeng och Kommunal hemtjänst

Försörjningsstöd Inklusive kostnader för "Jobbsatsningen"

Övriga kostnader Leasingbilar, friskvård och rehabilitering, tekniska hjälpmedel, inkontinensmaterial, larm, annonser, resor, livsmedel och förbrukningsmaterial mm

§ 42 Dnr 2021-000359 1.1.1.1

Delårsrapport 2021 fullmäktige

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidieberedning beslutar

att godkänna delårsrapport 2021 kommunfullmäktige samt

att skicka beslutet till kommunstyrelsen för kännedom.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktiges presidieberedning avser besluta enligt liggande förslag.

Ordföranden finner att kommunfullmäktiges presidieberedning har beslutat enligt liggande förslag.

Bakgrund

Kommunstyrelseförvaltningen genom ekonomiavdelningen har upprättat delårsrapport 2021 för kommunfullmäktige.

Resultatet per sista augusti för kommunfullmäktige med tillhörande verksamheter är ett överskott om 537 tkr. Prognosen för helåret beräknas till ett överskott om 33 tkr.

I rapporten redovisas även revisionens och valnämndens resultat och prognos.

Socialt perspektiv
Ingen påverkan bedöms.

Ekologiskt perspektiv
Ingen påverkan bedöms.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Genom att upprätta en delårsrapport som beskriver ackumulerat resultat och prognostiserat resultat vid årets slut bidrar kommunfullmäktiges presidium till att kommunens resurser används effektivt, ändamålsenligt och långsiktigt.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-09-10
Delårsrapport 2021 kommunfullmäktige

_____

Ekonomiavdelning
Matilda Minell 0611-348203
Matilda.minell@harnosand.se

Kommunfullmäktiges presidium

Delårsrapport 2021 kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunfullmäktiges presidium besluta

att godkänna delårsrapport 2021 kommunfullmäktige samt

att skicka beslutet till kommunstyrelsen för kännedom.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen genom ekonomiavdelningen har upprättat delårsrapport 2021 för kommunfullmäktige.

Resultatet per sista augusti för kommunfullmäktige med tillhörande verksamheter är ett överskott om 537 tkr. Prognosen för helåret beräknas till ett överskott om 33 tkr.

I rapporten redovisas även revisionens och valnämndens resultat och prognos.

Socialt perspektiv
Ingen påverkan bedöms.

Ekologiskt perspektiv
Ingen påverkan bedöms.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Genom att upprätta en delårsrapport som beskriver ackumulerat resultat och prognostiserat resultat vid årets slut bidrar kommunfullmäktiges presidium till att kommunens resurser används effektivt, ändamålsenligt och långsiktigt.

Johan Lindén
Ekonomichef

Matilda Minell
Controller

Bilagor – Delårsrapport Kommunfullmäktige 2021

Härnösands kommun

Kommunfullmäktige

Delårsrapport 2021

2021-08-31

Delårsrapport 2021

Status: *Påbörjad* ***Rapportperiod:*** *2021-08-31* ***Organisation:*** *Kommunfullmäktige*

Innehållsförteckning

Delårsrapport 2021 1

1 Nämndens uppdrag och verksamhet 2

2 Utgångspunkter 3

3 Viktiga händelser som påverkat verksamheten 4

4 Ekonomisk uppföljning och prognos 6

4.1 Utfall och prognos 6

4.2 Utfall och prognos per verksamhetsområde 6

5 Förväntad utveckling 8

6 Internkontroll 9

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och dess medlemmar är direkt folkvalda. Kommunfullmäktige beslutar i kommunens viktigaste frågor och utser ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen och nämnder samt till några ytterligare politiska instanser. Fullmäktige utser även revisorer som ska granska de kommunala verksamheterna. Kommunfullmäktige beslutar om kommunens övergripande mål och inriktning, budget, skattesats och taxor för kommunal service (vatten- och avfallstaxor). Fullmäktige tar beslut om kommunens årsredovisning och ansvarsprövning. Fullmäktige beslutar om den kommunala organisationen, om vilka nämnder förutom kommunstyrelsen ska finnas i kommunen. Kommunfullmäktige har även det yttersta ansvaret för kommunala bolag och beslutar om deras ägardirektiv och är delaktig i principiella och i större beslut gällande bolagens verksamhet och organisation.

Fullmäktiges presidieberedning har som uppgift att leda fullmäktiges arbete och planera sammanträden och deras innehåll, planera och genomföra kompetensutveckling för fullmäktiges ledamöter och ersättare, informera media om fullmäktiges verksamhet, ansvara för kommunens internationella kontakter samt ansvara för kommunens deltagande i nationaldagen och privilegiedagen samt eventuella andra publika evenemang.

Valnämndens uppgift är att organisera, administrera och genomföra allmänna val till riksdag, region och kommun. Valnämnden ska också handha folkomröstningar båda nationella och lokala samt valen till Europaparlamentet. I arbetsuppgifterna ingår att inför respektive val ordna vallokaler, valförrättare, valmaterial med mera. Tillsynsmyndighet över valnämndens arbete är länsstyrelsen

Revisorerna är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigeberedningar och kommunala företag. Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om verksamheten följer fullmäktiges beslut och om verksamheten når de politiska målen inom givna ekonomiska ramar. En väsentlig uppgift är att främja arbetet med styrning, ledning, kontroll och uppföljning av verksamheterna.

Revisorerna anlitar själva sakkunniga till sin granskning. Efter upphandling har revisorerna tecknat ett avtal med KPMG för perioden 2019 – 2021 med möjlighet till förlängning till år 2022. KPMG biträder även med viss administration då revisorerna inte har någon anställd personal.

Varje revisor ansvarar för all granskning och bedömning. I granskningsarbetet har revisorerna sammankomster. Vid dessa sker samverkan och informationsutbyten kring respektive revisors granskningsområden. Revisionsuppdraget består av grundläggande och fördjupad granskning som fastställs i den årliga revisionsplanen utifrån övergripande och långsiktiga ställningstaganden kring risker (revisionsstrategin). Revisorerna är inte en nämnd och har inte en egen förvaltningsorganisation.

Den årliga revisionsplanen motsvarar nämndernas verksamhetsplaner. Arbetsordningen styr revisorernas förhållnings- och arbetssätt samt reglerar arbetsuppdelning, samspel med de sakkunniga, samverkan med andra revisorer, kompetensutveckling och nätverkskontakter. Den årliga revisionsplanen kommuniceras med fullmäktige, styrelser och nämnder samt delges via kommunens hemsida. Här återfinns även revisorernas årshjul som illustrerar revisionsprocessen.

2 Utgångspunkter

Verksamhetsplanen är en beskrivning av de aktiviteter som nämnden planerar att genomföra det kommande året. Verksamhetsplanen konkretiserar hur kommunens mål ska uppnås. Budgeten fastslår de ekonomiska ramarna för det kommande året och ligger även till grund för verksamhetsplanen då det ska finnas täckning inom budget för aktiviteterna nämnden planerar att genomföra.

Verksamhetsplanen ska följas upp i nämndens fyramånadersrapport (ekonomisk uppföljning samt prognos), i nämndens delårsrapport samt i nämndens verksamhetsberättelse.

3 Viktiga händelser som påverkat verksamheten

Inledningen av 2021 har till stor del handlat om Covid-19 pandemin, vaccinationer och rekommendationer på nationell och lokal nivå. Pandemin påverkar den samhällsekonomiska utvecklingen, kommunernas skatteunderlag, arbetsmarknaden och sysselsättning, näringslivet och företagarnas möjligheter att driva sina företag under pandemin och kraft att återhämta sig. Smittspridningstalen i länet och i Härnösand genomgick en tredje våg mellan perioden mars-maj. Smittspridningen sjönk under juni månad i Härnösand, regionen och nationellt, varför lättnader i rekommendationerna genomfördes första juli. Ytterligare lättnader i rekommendationerna väntas i början av september. Andelen färdigvaccinerade invånare i Sverige var i början av augusti 41,7 procent. I länet var 51,8 procent färdigvaccinerade.

Kommunens alla verksamheter, medarbetare och chefer påverkas av den pågående pandemin. Det är utmanande att befinna sig i ett läge där det inte finns givna svar, där arbetsbelastning och arbetsmiljö har påverkats i det närmaste dagligen. Vikten av säkra arbetsförhållanden ställer höga krav på både politiker och tjänstemän att ta in information och anpassa arbetet efter en ny verklighet.

Kommunfullmäktige

Coronapandemins påverkan på demokratiska processer och minskade/förändrade möjligheter till inflytande har fått som konsekvens att nya arbetssätt och digitala lösningar genomförts lokalt. Digitala kommunfullmäktigemöten har genomförts sedan december 2020. Med anledning av Covid-19 pandemin och rekommendationer kopplade till att förhindra smittspridning, ställde Kommunfullmäktige in firandet av Privilegidagen.

Nationaldagsfirandet ställdes om från fysiskt firande till digitalt firande. Flagghissningen vid stora scenen på Murberget filmades och högtidstalare var kommunfullmäktiges ordförande, kommundirektören och en högstadieelev. Ceremonin där nya medborgare hälsas välkomna till Härnösands kommun fick skjutas fram för andra året i rad. Ett brev skickades ut till alla nya medborgare.

E-förslag infördes och ersatte medborgarförslag. Den nya formen av påverkansmöjligheter för kommunens invånare startade i januari 2021.

Kompetensinsatser kring uppförandekoder för politiker har inletts och fortsätter att pågå under hela året.

En arbetsgrupp bestående av fullmäktiges presidium och en representant från varje parti har bildats för en översyn av den politiska organisationen och politikernas arvoden under 2021 för att arbeta fram ett förslag till underlag för beslut våren 2022.

Valnämnden

Under inledningen av sommaren riktade riksdagen en misstroendeförklaring mot statsminister Stefan Löfvén. Risken för extraval var överhängande vilket medförde att valnämnden ställde om för att påbörja planering och genomförande av ett val. Misstroendeförklaringen röstades ned och ordinarie verksamhet och planering för val 2022 fortsatte som planerat.

Revisionen

Under 2020 fick Revisionen skjuta fram granskningar som krävde verksamhetsbesök och fysisk närvaro utifrån anpassningar till nationella rekommendationer för att bidra till minskad smittspridning av

covid-19. Det har inneburit att några granskningar genomfördes senare. Under inledningen av 2021 har granskningarna kunnat genomföras enligt revisionsplanen för 2021.

Revisionens möten har under 2021 varit delvis digitala. Introduktionsutbildningarna för nya ledamöter i revisionen har genomförts som vanligt.

4 Ekonomisk uppföljning och prognos

4.1 Utfall och prognos

Kommunfullmäktiges utfall (tkr)	Januari - Augusti				Helår			
	Periodens utfall 2020	Periodens utfall 2021	Periodens budget 2021	Budgetavvikelse 2021	Årsutfall 2020	Årsbudget 2021	Årsprognos 2021	Avvikelse prognos/budget
Intäkter	4 641	**4 450**	**4 450**	**0**	6 190	**6 300**	**6 300**	**0**
- tilldelade skattemedel	4 638	4 450	4 450	0	6 186	6 300	6 300	0
- övriga intäkter	3	0	0	0	4	0	0	0
Kostnader	-3 563	**-3 913**	**-4 450**	**537**	-5 717	**-6 300**	**-6 267**	**33**
- köp av huvudverksamhet	0	0	0	0	0	0	0	0
- personal	-1 419	-1 600	-1 720	120	-2 144	-2 580	-2 538	42
- lokalhyra	0	0	0	0	-24	0	0	0
- avskrivningar	-10	-10	-10	0	-15	-15	-15	0
- övriga kostnader	-2 134	-2 303	-2 720	417	-3 535	-3 705	-3 714	-9
Resultat	1 078	**537**	**0**	**537**	473	**0**	**33**	**33**

Kommunfullmäktige har tillsammans med revision och valnämnd per sista augusti ett överskott på 537 tkr. Överskottet består till största del av lägre övriga kostnader. Posten övriga kostnader består bland annat av konsulttjänster, lämnade bidrag, annonser, resor, förbrukningsmaterial och representationer. För perioden är utfallet 2 503 tkr medan budget för perioden är 2 720 tkr, en stor del av avvikelsen beror på mindre konsulttjänster för revisonen. Utfallet för arvoden är något lägre än budgeterat för perioden.

Kommunfullmäktige, revisionen och valnämndens resultat vid årets slut prognostiseras att vara ett överskott om 33 tkr. Det är posten för arvoden som förväntas bli något lägre då utfallet per sista augusti redan är lägre än budget för perioden. Överskottet för posten övriga kostnader per sista augusti prognostiseras till ett underskott i slutet av året.

4.2 Utfall och prognos per verksamhetsområde

Utfall per verksamhetsområde (tkr)	Januari - Augusti		Helår	
	Periodens utfall 2020	Periodens utfall 2021	Årsutfall 2020	Årsprognos 2021
Kommunfullmäktige	666	79	379	-20
Revision	372	414	2	17
Valnämnd	40	44	92	36
Resultat	1 078	**537**	473	**33**

Utfall per verksamhet visar att samtliga verksamheter per sista augusti visar ett överskott på totalt 537 tkr. Överskottet beror främst på att konsulttjänsterna för revisionen är mindre än budgeterat för perioden. Årets prognostiserade överskott på 33 tkr beror på ett litet överskott för valnämnd och revision medan kommunfullmäktige prognostiserar ett litet underskott vid årets slut. Kommunfullmäktiges prognostiserade underskott beror till stor del av högre övriga kostnader än budgeterat. Revisionen planerar granskningar under hösten och således prognostiseras det stora överskottet per sista augusti att minska vid årets slut.

Verksamhetsområde (tkr)	Januari - Augusti				Helår			
	Periodens utfall 2020	Periodens utfall 2021	Periodens budget 2021	Budgetavvikelse 2021	Årsutfall 2020	Årsbudget 2021	Årsprognos 2021	Avvikelse prognos/budget
Kommunfullmäktige	-844	-1 134	-1 200	66	-1 343	-1 800	-1 827	-27
Revision	-477	-446	-480	34	-693	-720	-669	51
Valnämnd	-98	-20	-40	20	-108	-60	-42	18
Resultat	-1 419	**-1 600**	**-1 720**	**120**	-2 144	**-2 580**	**-2 538**	**42**

Personalkostnaderna per verksamhetsområde är lägre än budget för samtliga verksamheter, vilket innebär ett överskott på totalt 120 tkr för perioden januari till augusti. Prognosen för personalkostnader inom kommunfullmäktige, revision och valnämnd förväntas vid årets slut att bli totalt 42 tkr högre än budget. Revisionen och valnämnden prognostiserar ett överskott och kommunfullmäktige ett underskott vid årets slut. Det totala prognostiserade överskottet för personalkostnader vid årets slut förväntas således bli en minskning av överskottet per sista augusti.

5 Förväntad utveckling

Kommunfullmäktige

Kompetensinsatser kring uppförandekoder för politiker fortsätter under 2021.

Arbetsgruppen som bildats för översyn av den politiska organisationen och politikernas arvoden slutför arbetet med att ta fram ett förslag och underlag för beslut till våren 2022.

25-årsuppvaktning av medarbetare kommer att genomföras under hösten 2021, om rekommendationerna kring smittspridningen av covid-19 tillåter.

Valnämnden

År 2022 är ett valår, vilket innebär att valnämnden kommer att starta upp planeringen inför valet gällande lokaler och bemanning för röstmottagande. Planering för för utbildningsinsatser och tidsplaneringen inför arbetet med valet i stort inleds under 2021.

Revisionen

Revisionsplanen för 2021 är följande:

- Grundläggande granskning (samtliga nämnder)
- Granskning av årsredovisning (Kommunstyrelsen)
- Granskning av delårsrapport (Kommunstyrelsen)
- Granskning av distansundervisning vid gymnasieskola (Skolnämnd)
- Granskning av kommunens IT-stöd (Kommunstyrelsen)
- Uppföljande granskning av insatser för vuxna (Socialnämnden och övriga berörda nämnder)
- Granskning av utbetalningsrutiner (Kommunstyrelsen men berör samtliga nämnder)
- Granskning av kommunens hantering av krisberedskap (Kommunstyrelse).

6 Internkontroll

2021 års internkontrollplan för kommunfullmäktige och valnämnden innehåller två internkontroller.

Mål 6 - God service med gott bemötande

Gott värdskap, hög tillgänglighet och professionalitet är värden som genomsyrar Härnösands kommun. Ärenden handläggs skyndsamt och med hög kvalitet. Digitaliseringen är det självklara medlet för att utveckla tjänstekvalitet och effektivisera det interna arbetet. Kommunens medarbetare och politiker bemöter alltid människor med vänlighet, tydlighet och effektivitet. Genom samverkan, respekt och lyhördhet byggs det goda samhället.

Process:

Den politiska beslutsprocessen

I processerna från KS/KF ska rutinerna vara kända och tillämpas för att säkerställa att implementering och verkställande av fattade beslut sker i verksamheterna samt att verkställighet sker inom rimlig tid, efter att besluten är tagna.

Risk:

Risken är att rutiner och en gemensam bild av ärendeprocessen inte är kända av alla och tillämpas av alla.

Kontrollmomentet:

Kontrollen har genomförts genom granskning av fattade beslut i kommunfullmäktige av ärenden under år 2020. Vid kontroll av verkställighet av fattade beslut i kommunfullmäktige visade resultatet av granskningen att verkställigheten har fungerat, men att ett ärende tagit längre tid än planerat. Nämnderna ska senast i november för kommande budgetår för kännedom, delge kommunfullmäktige en verksamhetsplan, enligt kommunens ekonomiska reglemente. Verkställigheten av nämndernas verksamhetsplaner har skett under 2020, men alla har inte gått igenom dokument och ärendesystemet, vilket medfört att ärendet inte diarieförts som inkommande till kommunfullmäktige.

Under hösten 2021 kommer verksamheterna och berörda funktioner att arbeta medförbättringsåtgärder för att säkerställa att risken minimeras.

Mål 7 - Framtidens arbetsgivare

Härnösands kommun är en föregångare som arbetsgivare och erbjuder en attraktiv arbetsplats dit människor söker sig. Organisationen präglas av nyfikenhet med beredskap för nya utmaningar. Medarbetare ges ett gott ledarskap, möjlighet till personlig och professionell utveckling och inflytande över sitt arbete. Härnösands kommun är en jämställd och hälsofrämjande arbetsplats med låga sjuktal, mångfald och goda arbetsvillkor.

Process:

Kontinuitet i valarbetet

Kompetensförsörjningen i arbetet före, under och efter valperioden behöver kvalitetssäkras för att tillse att valet kan genomföras enligt vallagens grunder och krav om rättssäkerhet och valhemlighet samt tillgänglighet. Rutiner och ansvarsfördelning ska vara dokumenterade och kända för alla som ingår i valarbetet med uppgifter eller ansvar.

Risk:

Risk att planering för kontinuitet saknas i bemanning av valorganisationen, vilket gör valarbetet sårbart om arbetsuppgifter inte tas över av annan valarbetare, vid frånvaro av ordinarie tjänstgörande samordnare.

Kontrollmoment:

I planeringsprocessen, genomförandet, utbildningsinsatser för rekryterad personal finns ett stöd i rutiner för alla moment som behöver genomföras inför, under och efter valet.

Resultatet av kontrollen visar att rutiner och planer finns vid oförutsedda händelser, men dessa är enbart kända till viss del för en liten krets om tre personer, vilket betyder att samordnaren får en central men sårbar position för administrationen och genomförandet av valet.

Det är sårbart att en tjänsteman är ansvarig för att samordna och tillse att personal finns i lokalerna, att lokalerna är ändamålsenlig och erbjuder rättssäkra val, att transporterna fungerar och är bemannade, att rekrytering före valet och rekrytering av vikarier fungerar, att ansvara för kontakterna mot valnämnden, Länsstyrelsen och valmyndigheten genom sitt övergripande ansvar.

Kontrollen visar att det inte finns en plan för vad som ska ske om samordnaren blir sjuk eller frånvarande av annan orsak, vilket ger sårbarhet inom valnämndens ansvar.

Under hösten 2021 kommer kommunstyrelsens kansliavdelning tillsammans med valnämndens ordförande att bearbeta förbättringsåtgärder för att eliminera risken för sårbarhet i rutiner och ansvarsfördelning.

§ 115 Dnr 2021-000132 1.1.3.1

Delårsrapport samhällsnämnden

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden beslutar

att godkänna delårsrapport 2021,

att skicka den till kommunstyrelsen,

att ge förvaltningen i uppdrag att upprätta en handlingsplan utifrån informationen i delårsrapporten och

att handlingsplanen presenteras vid nämndens oktobersammanträde.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Knapp Britta Thyr (MP) och Per-Eric Norberg (C).

Yrkanden

Knapp Britta Thyr (MP) yrkar på följande beslutsformulering:

att godkänna delårsrapport 2021,

att skicka den till kommunstyrelsen och

att ge förvaltningen i uppdrag att upprätta en handlingsplan utifrån informationen i delårsrapporten.

Per-Eric Norberg (C) yrkar på en tilläggsattsats enligt följande:

att handlingsplanen presenteras vid nämndens oktobersammanträde.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, Knapp Britta Thyrs (MP) förslag med Per-Eric Norbergs (C) tilläggsförslag.

Ordföranden frågar om samhällsnämnden avser besluta i enlighet med Knapp Britta Thyrs (MP) förslag med Per-Eric Norbergs (C) tilläggsförslag.

Ordförande finner att samhällsnämnden har beslutat i enlighet med Knapp Britta Thyrs (MP) förslag med Per-Eric Norbergs (C) tilläggsförslag.

Bakgrund

Samhällsnämndens delårsrapport för 2021 har upprättats i ledningssystemet Hypergene, enligt anvisningar från kommunstyrelse- förvaltningens ekonomiavdelning. I verksamhetsberättelsen presenteras verksamheten,

viktiga händelser under året samt framtidshändelser. Avsnittet mål och indikatorer presenterar årets utfall på de indikatorer som rör förvaltningen. Ekonomiavsnittet analyserar det ekonomiska utfallet samt prognoser på drift och investering. Bilagan utgör samhällsförvaltningens förslag till kommunstyrelseförvaltningens upprättande av delårsrapport till kommunstyrelsen.

Socialt perspektiv
Ingen påverkan.

Ekologiskt perspektiv
Ingen påverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ingen påverkan.

Beslutsunderlag

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-09-17
Delårsrapport 2021

_____

Härnösands kommun

Dnr. SAM 2021-132

Samhällsnämnd

Delårsrapport 2021

2021-08-31

Delårsrapport 2021

Status: *Påbörjad* ***Rapportperiod:*** *2021-08-31* ***Organisation:*** *Samhällsnämnd*

Innehållsförteckning

Delårsrapport 2021 1

1 Nämndens uppdrag och verksamhet 2

2 Utgångspunkter 3

3 Viktiga händelser som påverkat verksamheten 4

4 Måluppfyllelse 6

5 Ekonomisk uppföljning och prognos 8

5.1 Utfall och prognos 8

5.2 Utfall och prognos per verksamhetsområde 9

5.3 Handlingsplan 10

5.4 Investeringar 11

6 Förväntad utveckling 14

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Samhällsnämnden ansvarar för miljöarbete, kollektivtrafik, skolskjutsplanering, fysisk planering, bygglov, mätningsuppgifter, gator och parker, naturvård, miljö- och hälsoskydd samt livsmedelskontroller.

I samhällsnämndens ansvarsområde ingår även fritids- och ungdomsverksamhet, däribland drift av fritids-, bad- och friluftsanläggningar samt Härnösands fritidsgård. Kostavdelningen som tillagar och levererar mat till kommunens verksamheter ingår också i nämndens ansvarsområde från och med 2021.

Nämndens arbete styrs av reglementet fastställt av kommunfullmäktige samt av kommunen antagna mål.

2 Utgångspunkter

Verksamhetsplanen är en beskrivning av de aktiviteter som nämnden planerar att genomföra det kommande året. Verksamhetsplanen konkretiserar hur kommunens mål ska uppnås. Budgeten fastslår de ekonomiska ramarna för det kommande året och ligger även till grund för verksamhetsplanen då det ska finnas täckning inom budget för aktiviteterna nämnden planerar att genomföra.

Verksamhetsplanen ska följas upp i nämndens fyramånadersrapport (ekonomisk uppföljning samt prognos), i nämndens delårsrapport samt i nämndens verksamhetsberättelse.

3 Viktiga händelser som påverkat verksamheten

Fritid

Stora satsningar har genomförts under året på framförallt friluftsanläggningar som till exempel badplatser med ny lekutrustning både på Smitingen och Svartviksbadet. Vid badplatserna på Hemsön och i Viksjö har det även anlagts nya parkeringar för att förbättra trafiksäkerheten och tillgängligheten. Vidare fortsätter utvecklingen av området runt Godstjärn och Bondsjöhöjdens IP med anläggandet av en ny hinderbana och på Högslätten har en privat entreprenör byggt en ny padelhall.

Planeringen med att bygga en ny sporthall på fastlandet fortsätter och ska svara upp mot barn och ungdomars behov av en idrottshall i anslutning till Vendela Hellmanskolan.

Ungdomsgården har under sommaren bytt lokal och har en mer central plats i tätorten. Det nya namnet blir Härnösands fritidsgård och invigs i helt nya lokaler på Magasinsgatan vilket förväntas bli ett populärt besöksmål för stadens ungdomar.

Under pandemin har föreningar haft helt hyresfritt i kommunens lokaler. Det har varit uppskattat och gjort det ideella arbetet lite enklare för föreningarna i kommunen. Detta bidrar till livskraftigare föreningar men har påverkat det ekonomiska utfallet för Fritidsverksamheten negativt. Anläggningar som simhall och Högslätten har under året kunnat öppna upp sina verksamheter för medborgarna igen och besöksantalet stiger stadigt.

Trafik

Inom samhällsnämndens område har beslut om införandet av nytt linjenät och kvällstrafik i tätorten tagits och införs 13 december 2021. För medborgarna förbättras möjligheterna att resa med kollektivtrafik mycket i jämförelse med dagens utbud.

Miljö

Tillsynsarbetet inom livsmedel och miljöskydd har fortsatt genomförts med nya arbetssätt kopplat till covid-rekommendationer. Den tillsyn som kan göras genom andra sätt än besök på plats har prioriterats. Avdelningen har även fått fortsatt ansvar för trängseltillsyn på restauranger och caféer i och med Folkhälsomyndighetens förlängda föreskrifter. Detta har lett till att tillsynen för livsmedel inte hunnits med som planerat. Kommunen har beviljats statligt bidrag för trängseltillsyn och en konsult har därför kunnat tas in för att hjälpa till med tillsynen för livsmedel.

Ärenden för enskilda avlopp har ökat de senaste åren vilket lett till att många beslut från föregående år behöver följas upp samtidigt som antalet ärenden för 2021 fortsatt är högt. Den egeninitierade inventeringen av enskilda avlopp har därför blivit mindre än planerat.

LONA-projektet för att genomföra naturvårdsåtgärder kopplat till Gerestabäckens område har fortskridit. Åtgärder vid både ridhusdammen och dammen vid grusplanen i närheten av Gerestaskolan börjar bli klara. Resterande delprojekt får avvakta till Miljödomstolen gett sitt godkännande. Fjärilsängen vid Godstjärn har förbättrats och såtts med ängsblommor för att gynna biologisk mångfald. Arbetet med att ta fram en tioårsplan för åtgärder inom naturvård har påbörjats. Kommunen har beviljats bidrag av Länsstyrelsen för att bedriva fisketillsyn under 2021, vilket även gjordes 2020. En konsult är upphandlad för uppdraget.

Arbetet med att ta fram en VA-plan fortskrider i ett arbete som genomförs tillsammans med andra förvaltningar och HEMAB.

Under pandemin har kommunen inte tagit ut avgift för livsmedelstillsyn och alkohol- och tobakstillsyn men tillsyn från kommunen har gjort i vanlig omfattning. Företagen har fått lite bättre förutsättningar att bedriva verksamhet i och med kommunens insats.

Plan- och bygg

Antalet bostadanpassningsbidragsärenden har fortsatt legat på en lägre nivå än tidigare år under årets första hälft för att därefter åter sakta ökat till antalet. Detta då det ofta är personer i riskgrupper som söker dessa bidrag och hanteringen kräver oftast besök i privatbostäder av både handläggare och hantverkare varför denna ärendetyp avtagit. Efter att vaccineringen mot Covid-19 genomförts har antalet ärenden sakta åter ökat till antalet.

Antalet nyinkomna bygglovs- och anmälningsärenden under perioden maj-juli har ökat ytterligare jämfört med samma period 2020, dock inte med samma takt som mellan 2019-2020. Även detta tolkas som en följd av Covid-19 då många privatpersoner fortsatt har ”hemestrat” och satsade semesterkassan på sin hemmiljö istället.

Framtagandet av planprogrammet för Skeppsbron har fortskridit under året och efter sommaren har dialogfasen avslutats. Framtagandet av den nya detaljplanen för etablering av ett nytt vård- och omsorgsboende i Saltvik samt för det nya bostadsområdet på Sälstensudde har varit mycket intensivt under de senaste månaderna och de båda är nu inne i granskningsfas, respektive samrådsfas.

Teknik

Teknikavdelningen lade under vintern extra resurser på vinterväghållning, beroende på önskan från sjukvården att förebygga olyckor och belastning av vården i Covid-tider. Mängden ärenden har ökat på mätverksamheten som en följd av det ökade antalet bygglov.

Möte med politiska partier har hållits där gjorda utredningar av ”stora investeringsprojekt” diskuterades. En tredje workshop genomfördes digitalt i juni och under hösten väntas de politiska prioriteringarna och ekonomiska besluten.

Livsuppehållande åtgärder och besiktningar har gjorts på Nybron. Nya skvalpzoner har byggts på östra kanalbron vilket förlänger livslängden med upp till 15 år på konstruktionen. Ombyggnationen av Volontärvägen med ny gång- och cykelväg till myran drivs med full framdrift under året och pågår så länge vädret tillåter. Projektet fortsätter även 2022. Hantering av överblivna schaktmassor, som grävs ur vid gaturenoveringar, ger ökade kostnader och tar arbetstid för att få till bra och ekonomiska lösningar.

En kampanj för att samla in skrotbilar genomfördes under sommaren och har bidragit till en renare och finare kommun.

4 Måluppfyllelse

Mått	Mål 2021	Senaste utfall	Resultat 2020	Resultat 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
Mål 1 - Attraktivt boende med levande mötesplatser						
Nöjdhet med gång- och cykelvägar	51	53	53	49	48	

Kommentar:
Med syfte att öka nöjdheten hos invånare i kommunen har fem strategiskt viktiga åtgärder identifierats. Dessa åtgärder och vad som gjorts under årets fyra första månader följer nedan.
Aktivt verka för tydliga gång- och cykelstråk vid detaljplanering samt framtagande av planprogram; Plan- och byggavdelningen tillsammans med teknikavdelning genomförde i slutet av maj ett startmöte. Syftet var att definiera målet tydligare, klargöra vilka ansvarsområden respektive avdelning har, när och hur i processen samverkan ska ske mellan avdelningarna samt hur samhällsförvaltningen praktiskt går vidare. Under sommaren har representanter från Teknik- och Plan- och Byggavdelningen inventerat delar av cykelnätet för att tydligare identifiera områden som ska prioriteras samt vara underlag till gång- och cykelplanen.
Färdigställa gång- och cykelplanen för kommunen och därefter aktivt jobba efter den: Styrgrupp och projektgrupp bildad för ny gång- och cykelplan. Projektplan godkänd.
Aktivt verka för att knyta ihop befintliga gång- och cykelvägar genom nyanläggning av nya gång- och cykelvägar: I samarbete med ny gång- och cykelplan och inventering som görs där kommer en "att göra lista" att tas fram. Volontärvägen byggs under 2021.
Prioritera driftåtgärder på gång- och cykelnätet framför vägar: Inventering gång- och cykelvägar beställd av entreprenör. Pengar avsatta i investeringsbudget för underhållsåtgärder
Ta fram informationsmaterial och tydlig skyltning av gång- och cykelstråk: Detta ingår i det samlade arbetet med ny gång- och cykelplan.

Nöjdhet med fritidsmöjligheter	65	63		63	65	

Kommentar:

Möte har även hållits med folkhälsosamordnaren i kommunen för att tydliggöra hur folkhälsoperspektivet kan komma in i detaljplaneprocessen så tidigt som möjligt.

Mål 2 - Kreativt företagande med mångsidig arbetsmarknad						
INSIKT, Servicemätning	79	90	80	78		

Kommentar:
Insikt är mätning av nöjdheten hos de som har haft ärenden inom kommunen, indelat i olika områden, där maxvärdet är 100. Värden över 62 bedöms som godkänt, över 70 som högt och över 80 som mycket högt. Avläsning för Insikt 3 september 2021 visar ett resultat på 90 (80) för företag, 78 (77) för övriga och 84 (78) för sammanslagna resultatet (förra årets resultat inom parentes), det vill säga en ökning och just nu ligger samhällsförvaltningen över målvärdet. Ärenden för mark och serveringstillstånd är dock inte inskickade än och därför inte inkluderade vid det här tillfället. Värdena uppdateras vartefter och kan därför vara lägre än målvärdet vid årets slut.

Mål 3- Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete						
Möjligheten att använda kollektivtrafiken för resor	5.1	5.1	5.1	4.9	5.4	

Kommentar:
Allt material som tidtabeller och planering av nya hållplatser är nu klart för genomförandet av en ny och förbättrad kollektivtrafik i tätorten. Förändringen innebär också en helt ny kvällstrafik mellan kl 18:15- 22:15 vardagar och hela nya upplägget kommer att starta måndagen den 13 december 2021.

Andel km körda med ej fossilfria bilar						

Kommentar:
Vid byte av fordon tas alltid hänsyn till de riktlinjer som finns för inköp av kommunens fordon vilket innebär att det i möjligaste mån alltid strävas efter att införskaffa fossilfria fordon. I första hand handlar det om gasbilar, laddhybrider eller elbilar.
Vi gör bara kilometeravläsning per den sista december på grund av att det inte är alla fordon som det går att göra löpande avläsning på.
Vi har under de första 8 månaderna bytt ut en dieselbil mot en gasbil, det är problem med leveranser av nya bilar och det kommer att påverka oss även under 2022.
Utifrån det rådande läget har inga insatser gjorts för att minska andelen km med fossilberoende bilar, utan istället har alla bilar som funnits tillgängliga använts i Corona relaterade verksamheter och målet kommer inte att nås per den sista december.
Socialförvaltningen har infört tjänste-elcyklar i vissa områden i centrala Härnösand. Bidrar till minskade utsläpp.

CO2-ekvivalenter/ kg inköpta livsmedel	2.10	2.30		2.53	2.28	

Kommentar:
Delta i hållbarhets vecka 43 "climat week" för skolor och förskolor som utförs över hela Sverige tillsammans med Orkla FoodSolutions. Samarbetar med ICA-Maxi, hämtar varor som ej kan säljas i butiken 1 gång i veckan på grund av trasig förpackning, utgånget datum och så vidare. Dessa varor är gratis och kommer kommunens kunder i skola, förskola och boenden tillgodo. Start för ny livsmedelsupphandling, 2021-09-08 har arbetsgruppen sitt första möte där planering för arbetat ska påbörjas. Den nya livsmedelsupphandling ska gälla från 2023-02-01

5 Ekonomisk uppföljning och prognos

5.1 Utfall och prognos

Nämndens utfall (mnkr)	Januari - Augusti				Helår			
	Periodens utfall	Periodens utfall	Periodens budget	Budgetavvikelse	Årsutfall	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse prognos/budget
	2020	2021	2021	2021	2020	2021	2021	2021
Intäkter	133,4	133,2	138,2	-5,0	205,5	213,1	206,3	-6,8
• tilldelade skattemedel	117,7	119,5	119,5	0,0	180,6	183,3	183,3	0,0
• övriga intäkter	15,7	13,7	18,7	-5,0	24,9	29,8	23,0	-6,8
Kostnader	-136,6	-142,9	-138,2	-4,7	-204,9	-213,1	-209,8	3,3
• köp av huvudverksamhet	-45,1	-49,7	-43,6	-6,1	-62,0	-68,7	-68,3	0,4
• personal	-28,3	-28,3	-31,1	2,8	-42,8	-46,6	-43,6	3,0
• lokalhyra	-10,8	-12,2	-11,1	-1,1	-16,1	-16,7	-17,2	-0,5
• avskrivningar	-24,3	-23,6	-24,9	1,3	-36,6	-37,4	-35,4	2,0
• övriga kostnader	-28,2	-29,2	-27,5	-1,6	-47,4	-43,7	-45,3	-1,6
Resultat	-3,2	-9,6	0,0	-9,6	0,6	0,0	-3,5	-3,5

Samhällsnämndens har en nollbudget för 2021. Utfallet för årets åtta första månader visar ett underskott med 9,6 mnkr mot budget vilket är 6,4 mnkr sämre än samma period föregående år. Den totala intäktsminskningen för nämnden mellan åren 2020 och 2021 är 0,2 mnkr och 5,0 mnkr jämför med årets budgeterade nivå. Skattemedelstilldelningen är 1,8 mnkr högre än föregående år men de övriga intäkterna har minskat med 2,0 mnkr jämfört med samma period föregående år. Intäkterna visar ett underskott med 3,9 mnkr jämfört med budgeterad nivå för 2021 och beror till största delen på minskade intäkter på kommunens fritidsanläggningar och då främst simhallen.

Samhällsnämndens prognos på helår som tagits fram i samband med bokslutet för tertial 2 visar på ett prognosticerat underskott med 3,5 mnkr i förhållande till budget. Intäkterna visar ett prognostiserat underskott i storleksordningen 6,8 mnkr för 2021. Detta som en direkt följd av den pågående pandemin där prognosen pekar på ett märkbart intäktsbortfall för badanläggningar.

Den totala kostnadsökningen för perioden mellan åren 2020-2021 är 6,3 mnkr samtidigt som utfallet är 4,7 mnkr högre än budgeterad nivå för 2021. Prognosen för totala kostnader visar ett överskott på 3,3 mnkr.

Kostnader för köp av huvudverksamhet är 4,6 mnkr högre än föregående år och är för perioden 6,1 mnkr högre än budgeterad nivå. Köp av huvudverksamhet visar ett prognostiserat överskott på 0,4

mnkr. Differensen mellan prognos och utfall beror främst på höga entreprenadkostnader under årets första åtta månader.

Utfallet för personalkostnaderna ligger för perioden på samma nivå som föregående år och har varit 2,8 mnkr lägre än budgeterat. Prognosen för personalkostnaderna ger ett överskott på 3,0 mnkr mot budget. Effekten av pandemin på kommunens fritidsanläggningar har påverkat personalkostnaderna i en positiv mening med lägre vikariekostnader som följd. När anläggningar nu börjat öppna upp påverkar det kostnader för personal som återgår till en i stort sett budgeterad nivå för årets resterande månader.

Kostnader för lokalhyror har under perioden varit 1,4 mnkr högre jämfört med föregående år samt 1,1 mnkr högre än budgeterad nivå för 2021. Detta till stor del på grund av ett nytt avtal med Öbackahallen som ökar förvaltningens lokalkostnader. Prognosen för kostnader för lokalhyra förväntas vara 0,5 mnkr högre sett över helår.

Kostnader för avskrivningar har jämfört med tidigare år varit 0,7 mnkr lägre och visar ett överskott med 1,3 mnkr mot budget för perioden. Prognosen för avskrivningar visar ett överskott för helår på 2,0 mnkr. Vid bokslut 2020 gjordes utrangeringar av anläggningstillgångar samt en översyn av komponentindelningar vilket kommer att ge effekt på det totala utfallet för 2021. Dessa justeringar ger minskade avskrivningskostnader för hela 2021.

Övriga kostnader har för perioden varit 1,0 mnkr högre än föregående år och visar ett underskott mot budget på 1,6 mnkr. Prognosen för övriga kostnader visar för helåret ett underskott på 1,6 mnkr mot budget. Resultatet beror bland annat på att konsultkostnader förväntas bli högre än budgeterat. Fastighets- och driftskostnaderna ligger för perioden högre än budget vilket beror på högre kostnader i början av året hos förvaltningens fritidsanläggningar.

5.2 *Utfall och prognos per verksamhetsområde*

Utfall per verksamhetsområde (mnkr)	Januari - Augusti		Helår	
	Periodens utfall	Periodens utfall	Årsutfall	Årsprognos
	2020	2021	2020	2021
Samhällsnämnd	0,1	-0,1	0,2	-0,1
Förvaltningsledning	-0,2	1,6	-0,1	2,2
Fritidsverksamhet	-0,6	-4,1	-1,2	-5,3
Trafikenhet	-0,5	-3,1	1,1	-1,7
Miljö	0,6	0,4	0,4	0,7
Plan & Bygg	1,3	0,6	2,5	0,4
Teknik	-3,9	-4,9	-2,1	0,2
Kostavdelningen	0	0	0	0
Resultat	-3,2	-9,6	0,6	-3,5

Nämndverksamheten visar för perioden ett underskott mot budget med 0,1 mnkr. Verksamhetens kostnader avser främst lönekostnader för nämndens förtroendevalda. Prognosen för nämndverksamheten visar ett underskott på 0,1 mnkr på grund av kostnader för ett extrainsatt nämndsmöte under 2021.

Förvaltningsledningen visar för perioden ett överskott på 1,6 mnkr. Det som främst påverkar utfallet är minskade avskrivningskostnader för 2021. Prognosen visar ett överskott med 2,2 mnkr relativt budget och beror som tidigare på lägre avskrivningskostnader för 2021.

Fritidsverksamheten visar för perioden ett underskott på 4,1 mnkr i förhållande till budget. Det är främst minskade intäkter på simhallen som påverkar utfallet i en negativ mening. Resultatet vägs upp något utav lägre vikariekostnader för perioden än budgeterat. Fritidsverksamheten har ett prognostiserat resultat med ett underskott på 5,3 mnkr. Intäktsminskningen för simhallen förväntas påverka resultatet negativt för hela året, en viss återgång till normala nivåer förväntas stabilisera resultatet något för årets sista månader. Det stora intäktsbortfallet vägs upp något utav minskade personalkostnader och kostnader över lag kopplat till fritidsanläggningar.

Trafikenheten visar ett underskott på 3,1 mnkr mot budget för perioden. Det beror till stor det av slutregleringen för busstrafiken för 2020 som blev dyrare än beräknat. Prognosen för trafikenheten visar ett underskott mot budget på 1,6 mnkr för 2021. Förbättringen gentemot periodens utfall avser något lägre kostnader för färdtjänsten för 2021 än budgeterat men även något högre hyresintäkter på Härnösands Central. I trafikbudgeten finns även medel avsatta för linjenätsjusteringar som inte förväntas kunna påbörjas förrän sent till hösten vilket också minskar kostnaderna relativt budget och utfall för 2021 i en positiv mening

Miljöverksamheten visar ett överskott med 0,4 mnkr mot budget för perioden. Bidragsintäkter för livsmedelstillsyn på grund av pandemin har påverkat resultatet i en positiv mening. Prognosen för miljöverksamheten visar ett överskott på 0,7 mnkr mot budget.

Plan & Bygg visar ett överskott på 0,6 mnkr mot budget. Personalkostnaderna har varit lägre än budgeterat för årets åtta första månader. Plan- & byggverksamheten visar ett prognostiserat överskott med 0,4 mnkr för hela 2021. En något högre intäkt från bygglovsverksamheten samt en lägre lönekostnad än budgeterat gör att plan- och byggavdelningen förväntas visa ett överskott mot budget vid årets slut.

Teknikverksamheten visar ett underskott på 4,9 mnkr mot budget per sista augusti. Underskottet beror främst på höga entreprenadkostnader under perioden. Teknikverksamheten visar ett prognostiserat överskott för helår på 0,2 mnkr. Kostnaderna för entreprenaden förväntas bli lägre under årets resterande månader och ger en positiv resultatpåverkan.

Kostavdelningen ingår nu med start 2021 som en av verksamheterna och samhällsnämnden tar därför med verksamheten i sina rapporter. Avdelningens budget för 2021 har inte justerats för att reflektera de nya tänkta måltidspriserna för 2021. Syftet med justeringen är att verksamheten i fortsättningen inte ska gå med underskott. På grund av detta så redovisas faktiska resultatet eller prognosavvikelsen i kommunstyrelsens rapporter då kommunstyrelsen står den ekonomiska risken under 2021. Den budgetmässiga justeringen av portionspriserna sker först till budget 2022 varför resultat och prognos för verksamheten ej ger resultatpåverkan. Resultat och prognos för kostenheten påverkar inte samhällsnämndens budget i dagsläget.

5.3 Handlingsplan

Samhällsnämnden prognos ger ett underskott på 3,5 miljoner kronor. Regleringen för 2020 från kommunalförbundet kollektivtrafikmyndigheten var 4,8 miljoner kronor dyrare än förväntat och kom till kommunen under juni 2021. Vid fyramånadersrapporteringen för samhällsnämnden visade kollektivtrafikens prognos ett överskott på 3,5 miljoner kronor för 2021. Kommunen får inte avvikelserapporter från kollektivtrafikmyndigheten så att åtgärder kan vidtas inom rimlig tid. För att

förbättra kommunikationen mellan organisationerna utvecklar tjänstemännen formerna för kommunikation ytterligare under hösten.

Intäkterna från badanläggningar har ett underskott på helår men återhämtningen går bättre än förväntat i prognosen i fyramånadersrapporten. Anläggningarna har under en längre period varit stängda för gäster vilket påverkar resultatet.

Beslut som tagits utifrån pandemin påverkar prognosen. Beslut om hyresfritt för föreningar, avgiftsbefrielse gällande tillsyn inom livsmedel och tobaks- och alkohollagen påverkar samhällsnämndens kostnader negativt. Besluten har varit positiva för kommunens föreningar och företags möjligheter att bedriva verksamhet under pandemin.

Åtgärder för att få en budget i balans vid årets slut är att minska övriga kostnader och köp av verksamhet under hösten.

5.4 Investeringar

Samhällsnämndens totala investeringsutgift uppgår till 5,6 mnkr per den sista augusti av nämndens totala budget på 49,5 mnkr. Detta ger ett utrymme för fortsatta investeringar på 43,9 mnkr mot budget. Flera projekt har varit klarprojekterade och upphandlade med byggstart under hösten vilket innebär att utgifterna kommer att öka under årets sista tertial. Prognosen för förvaltningens totala investeringar under 2021 uppgår till 45,5 mnkr.

	Årsbudget 2021	Utfall T2 2021	Prognos 2021
Fritidsverksamhet	**4497**	**508**	**3203,2**
Hållplatsåtgärder	1100	0	550
Spontanidrottsplats	150	0	0
Underlag konstsnö BIP	150	0	50
Hästar Hästsportarenan	100	0	100
Godstjärn friluftsområde	649	120,9	300
Vårdkasen, Friluftsområde	98	0	98
Åtgärder badplatser	350	111,2	310
Smitingen	400	0	0
Takbyte Mjällågård Västanå	250	160,7	550
Allm fritidsinvesteringar	450	0	0
Ny kättingröjare	0	125,3	125,3
Belysn. Elljusspår (byte)	800	0	800
Möbler till fritidsgården			80
Byte kondensor kylanl. Hö	0	-40,3	-40,3
Reparation Eksjödammen			250
Högtalarsy, Bondsjö IP	0	30,2	30,2

Fritid

Ett flertal stora investeringar är planerade hittills i år med byte av tak på Mjällågård i Västanå, lekutrustningar på badplatser, nya inventarier till fritidsgården samt påbörjade hållplatsåtgärder inför den stora förändring som genomförs av kollektivtrafiken i december. Senare under året kommer även all belysning på Vårdkasens elljusspår att bytas ut till moderna ledlampor vilket innebär att samtliga elljusspår inom tätorten har ledbelysning.

	Årsbudget 2021	Utfall T2 2021	Prognos 2021
Miljö	**800**	**531,2**	**631**
Gerestabäcken	800	531,2	631

Miljö

Kommunen har blivit beviljade statligt bidrag (LONA-bidrag) med 90 % av kostnaderna (2,2 Mkr) från Länsstyrelsen för att kunna genomföra naturvårdsåtgärder i Gerestabäckens område för att bland annat minska eventuella höga vattenflöden och risk för översvämningar. Projektet pågår 2020-2022. Under 2021 har arbetet med två dammar fortsatt och är nästintill klara. Resterande delprojekt behöver invänta godkännande från Miljödomstolen för att sättas igång.

	Årsbudget 2021	Utfall T2 2021	Prognos 2021
Teknik	**44250**	**4555,6**	**41674,9**
Utemiljö LP Lägret	0	82,8	100
Östra Kanalbron	0	617,5	800
Diskusvägen			200
Latrintömning, husbilar	500	0	500
Vä Saltvik ind.omr et 1	0	13	300
Utsprångskajen	3000	273,8	273,8
E4 Älandsbro anslutning	0	113,4	250
Kattastrand 2021	0	146,2	150
Sälstensudde 2021	0	227,7	227,7
Frideborgsgatan	800	297,7	500
Volontärvägen	9000	1083,4	12000
Nybrogatan ny gestaltning	2000	380,9	380,9
Nybron livsförlängning	0	60,6	1000
Dagvatten ledningar	500	0	1800
Reinv. Tullportens lekpl.	170	142,5	142,5
Konstbyggnader	1500	111,4	200
Parker	1380	0	700
Tillgänglighet	400	0	0
Trafiksäkerhet	400	0	0
Enskilda vägar	400	0	500
Genomförande GC-plan	1200	0	500
Reinvest inom gatukontrak	3000	0	
RE Gata	500	0	
Genomförande DP	2000	0	500
RE Belysning	1200	0	900
Ängsvägen	2000	215,4	2500
Seminariegatan	3000	271	2300
Rosenbäcksallen	2000	337,5	2600
Bollgränd	1000	119,3	750
Pendlarparkering Brunne	1000	0	0
Viksjö Belysning	300	0	300

Beläggningsåtgärder	5000	61,5	5500
Talgoxevägen			3000
Järnvägsviadukten			300
Reparation Sjöräddningspir			500
T: parkering Kanaludden	2000	0	2000

Teknik

Re gata inom gatuavtalet har en totalt sett en prognos på ca 9 mnkr, Re gata ca 12 mnkr där Volontärvägen står för merparten av kostnaderna. Trafiksäkerhetsåtgärder och tillgänglighetsåtgärder utförs i dessa projekt för ca 0,4 mnkr vardera.

Konstbyggnader investeras totalt för 1,5 mnkr och markarbeten totalt 6,5 mnkr där beläggningsentreprenader står för ca 5 mnkr.

Genomförande av detaljplan har totalt sett en prognos på 5,7 mnkr där förlängningen av Talgoxevägen kostar ca 3 mnkr.

Utredningar och undersökningar har totalt sett över året en prognos på ca 1,3 mnkr.

6 Förväntad utveckling

Samhällsnämnden förväntar sig ett högt besöksantal av turister i kommunen, främst sommartid. Förväntningarna från besökare och medborgare är höga för de besöksmål, vandringsleder och anläggningar som nämnden ansvarar för och kan påverka kostnaderna om förväntningarna ska uppfyllas. Antalet ärenden inom myndighetsutövningen har ökat markant och väntas även kommande år ligga på en hög nivå. Detta visar på en vilja att bygga och investera i kommunen vilket är positivt men kan medföra merkostnader inom nämndens ansvarsområden.

Fritid

Frågan om en ny sporthall på fastlandet är i planeringsstadiet vilket förväntas blir ett stort lyft för både skolan och föreningslivet om det blir verklighet inom närmaste åren. För att fortsätta utveckla Vårdkasens område så behövs stora investeringar för byte av liftar i slalombacken för att modernisera dagens ålderdomliga liftsystem. Ett nytt liftsystem skulle öka tillgängligheten för slalombacken med möjligheter till att även anlägga en downhill-bana som skulle kunna locka sommarturister till området. Vidare så utreds även möjligheterna till alternativ för vatten-försörjningen för konstsnötillverkningen i slalombacken och den utredningen kommer att presenteras före årsskiftet.

Trafik

Stora satsningar är beslutade för kollektivtrafiken inom tätorten vilket innebär ett delvis helt nytt linjenät från och med 13 december 2021. Förbättrade bytesmöjligheter i centrum mellan olika linjer, ny kvällstrafik och trafik i nya bostadsområden är förändringar som innebär förbättrade möjligheter för många att börja nyttja kollektivtrafiken för sina dagliga resor.

Miljö

Miljö- och livsmedelstillsynen har detaljerade tillsynsplaner för ett stort antal objekt och områden som ska genomföras under året. Arbetet med att utveckla metodiken för att nå målen med våra tillsynsbesök kommer att fortsätta. Trängseltillsyn kommer att fortsätta under hösten. För att klara av den tillsyn inom livsmedelsområdet som vi är ålagda att genomföra, så har en konsult anlitats under hösten.

Nya regler har införts inom hälsoskydd för verksamheter där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygieniska behandlingar som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta på grund av skärande eller stickande föremål, tex akupunkturnålar. Detta är en ny uppgift som behöver prioriteras mellan avdelningens övriga uppgifter inom verksamhetsplaneringen för 2022. Avdelningen samverkar med länets övriga kommuner för att gemensamt tolka den nya lagstiftningen och ta fram rutiner.

En fortsatt översyn av våra e-tjänster för att ersätta blanketter kommer att göras.

Den solcellssafari som var planerad inom energi- och klimatrådgivningen och fått skjutas upp på grund av covid-19, ska genomföras digitalt i september. Även ett digitalt seminarium för att cykla året runt ska genomföras tillsammans med länets övriga kommuner.

Plan- och bygg

Antalet bostadsanpassningsbidragsärenden förväntas att fortsätta öka jämfört med årets första del och bedöms komma upp till budgeterad nivå under året.

Antalet nyinkomna bygglov och anmälningsärenden bedöms återgå till ett mer normalläge för resterande del av året. Antalet steg under årets första sex månader med en koncentration under våren

och sommaren. Denna trend kan följas många år tillbaka men inte med samma tydlighet och till numerären som under 2020 och 2021. Under augusti och september har antalet nyinkomna ärenden återgått till ett mer normalår. Ett ökat inflöde av ärenden ger även en ökad intäkt för avdelningen vilket det även budgeterades för detta år och bedömningen är att budgeten kommer att överstigas något för denna aktivitet.

Under året har två anställda slutat inom avdelningen och återrekryteringen ersättare för dessa tjänster har skett med en dryg månads fördröjning per tjänst. Rekryteringen av en ny stadsarkitekt har inte genomförts ännu.

Teknik

Stor framdrift är prognosen för de större investeringsprojekten under hösten innan snön kommer. Konsultstöd inom verksamheten bidrar till att hantera arbetstoppar. Förberedelser inför vintersäsongen har kommit långt och de sista åtgärderna är färdiga i början av oktober.

§ 56 Dnr 2021-000062 1.1.3.1

Delårsrapport 2021

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden beslutar

att godkänna redovisningen av tertial 2, med ett underskott om -861 tnkr,

att godkänna prognosen för helår 2021 med ett underskott om – 266 tnkr, samt

att vidarebefordra rapporten till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Förvaltningarna ger återkoppling på verksamhetsplanen genom tre delårsrapporter per år till nämnderna. Delårsbokslutet redovisar viktiga händelser, framtid, nämndens verksamhetsmål, det ekonomiska läget samt prognos för 2021.

Resultatet vid augusti månads bokslut är ett underskott om -861 tnkr. Prognosen visar till dags dato ett prognostiserat underskott om -266 tnkr vid årets slut.

Uppföljning av nämndens verksamhetsmål visar att förvaltningens bedömning är att fyra av sex mål kommer att uppnås varav ett av två resultatuppdrag mot fullmäktiges mål.

De två mål som riskerar att inte uppnås härrör båda från konsekvenser av pandemin.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Genom att upprätta bokslut som beskriver ackumulerat resultat, prognostiserat resultat vid årets slut samt en ekonomisk analys, bidrar nämnden till att kommunens resurser används effektivt, ändamålsenligt och långsiktigt.

Beslutsunderlag

Muntlig information från Ingrid Nilsson, förvaltningschef och Julia Enander, controller.

Arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-09-14, ARN 2021-000062.

_____

Härnösands kommun

Arbetslivsnämnd

Delårsrapport 2021

2021-08-31

Delårsrapport 2021

Status: *Påbörjad* ***Rapportperiod:*** *2021-08-31* ***Organisation:*** *Arbetslivsnämnd*

Innehållsförteckning

Delårsrapport 2021 1

1 Nämndens uppdrag och verksamhet 2

2 Utgångspunkter 4

3 Viktiga händelser som påverkat verksamheten 5

4 Måluppfyllelse 11

5 Ekonomisk uppföljning och prognos 17

5.1 Utfall och prognos 17

5.2 Utfall och prognos per verksamhetsområde 19

5.3 Handlingsplan 20

5.4 Investeringar 20

6 Förväntad utveckling 22

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Uppdrag och ansvarsområden enligt reglemente

Arbetslivsnämndens uppdrag och uppgifter enligt reglemente beslutat av fullmäktige 2019-03-25 § 29, är att:

1. fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)

2. fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)

3. fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)

4. samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden

5. samordna kommunens sommarjobb för ungdomar

6. erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov

7. drift av Härnösands energitekniska arena (HETA)

8. erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv

9. stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser

10. förmedla tolktjänster

11. drift av kommunens arbetsmarknadsarenor

Arbetslivsförvaltningens åtaganden lagstadgad och icke lagstadgad verksamhet

Kommunen är skyldig att ha vissa verksamheter enligt lag. Andra verksamheter är frivilliga och beslutas av den lokala politiken. I budgeten är fördelningen cirka 40 % och 60 % för lagstadgad respektive ej lagstadgad verksamhet.

Lagstadgad verksamhet

- Utbildning för vuxna på grundläggande och gymnasial nivå, utbildning i svenska för invandrare, samt grundläggande och gymnasial nivå inom särskild utbildning för vuxna.
- Samhällsorienterande insatser som syftar till att underlätta nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet.
- Mottagning av vissa nyanlända för bosättning.
- Samordning och erbjudande av sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen.

Ej lagstadgad verksamhet

- Sommarjobb för ungdomar

- Yrkeshögskoleutbildning
- Härnösands energitekniska arena och uppdragsutbildningar
- Lärcentrum
- Vissa integrationsfrämjande insatser
- Tolkförmedling

2 *Utgångspunkter*

Verksamhetsplanen är en beskrivning av de aktiviteter som nämnden planerar att genomföra det kommande året. Verksamhetsplanen konkretiserar hur kommunens mål ska uppnås. Budgeten fastslår de ekonomiska ramarna för det kommande året och ligger även till grund för verksamhetsplanen då det ska finnas täckning inom budget för aktiviteterna nämnden planerar att genomföra.

Verksamhetsplanen ska följas upp i nämndens fyramånadersrapport (ekonomisk uppföljning samt prognos), i nämndens delårsrapport samt i nämndens verksamhetsberättelse.

3 Viktiga händelser som påverkat verksamheten

Omvärldshändelser

Inledningen av 2021 har till stor del handlat om Covid-19 pandemin, vaccinationer och rekommendationer på nationell och lokal nivå. Pandemin påverkar den samhällsekonomiska utvecklingen, kommunernas skatteunderlag, arbetsmarknaden och sysselsättningen, näringslivet och företagarnas möjligheter att driva sina företag under pandemin och kraft att återhämta sig. Den regionala vården har fått göra tuffa prioriteringar och har varit hårt belastad, vilket i sin tur skapar en vårdskuld som på sikt förespås följas av en preventionsskuld. Kultursektorn har drabbats hårt med inställda evenemang och kulturella mötesplatser som hållits stängda. Idrotts - och föreningslivet har fått dra ned på sina verksamheter och gått över till uteaktiviteter, digitala lösningar eller inställda aktiviteter. Besöksnäring har ställt om till färre gästnätter och besökare.

På individnivå har allt sammantaget bland annat resulterat i rapporter om ökad psykisk ohälsa, längre väntetider inom vården, fler i arbetslöshet och fler långtidsarbetslösa, negativ påverkan i kunskapsutvecklingen för barn och ungdomar när utbildningen genomförs på distans, upplevd ensamhet, isolering och oro.(Källa: SKR)

Sveriges kommuner och regioner (SKR) menar att det som är avgörande för den samhällsekonomiska utvecklingen är hur smittspridningen påverkas av vaccinationsprogram och restriktioner världen över. SKR bedömer att Sverige förväntas lämna lågkonjunkturen under 2020 bakom sig. För 2021 beräknar SKR att skatteunderlagstillväxten ökar till 3,2 procent. Även 2022 väntas hög tillväxt för BNP och sysselsättning, samt fortsatt stigande skatteunderlagstillväxt. Bedömning bygger främst på att den inhemska efterfrågan ska ta rejäl fart efter sommaren, när smittspridningen förutsätts vara lägre och alltfler restriktioner antas vara på väg att lyftas.(Källa: SKR, Maj 2021)

Innan pandemin befann sig svensk ekonomi i en avmattningsfas och arbetslösheten hade successivt börjat öka under andra halvåret 2019. Efter pandemins utbrott uppmättes historiskt höga varseltal och ett kraftigt ökat antal inskrivna arbetslösa. Under helåret 2020 noterades det högsta antalet inskrivna arbetslösa sedan 1997. Under inledningen av 2021 ses en minskning av antalet inskrivna arbetslösa hos Arbetsförmedlingen. Många går från arbetslöshet till anställning. vilket är en förbättring i jämförelse med tidigare bedömning. Det finns i nuläget drygt 120 000 tillgängliga arbeten att söka i platsbanken. Sammantaget är dock arbetslösheten på en hög nivå och långtidsarbetslösheten fortsätter öka. Det finns skillnader i landet, där arbetslösheten är hög är också långtidsarbetslösheten hög. Läget på svensk arbetsmarknad är fortfarande allvarligt och svensk ekonomi påverkas även framöver till stor del av utvecklingen i omvärlden. När den ekonomiska aktiviteten stärks kommer i första hand anställda som beviljats korttidsarbete att gå upp i arbetstid under inledningsskedet. Det innebär att jobbtillväxten under det närmsta året hålls tillbaka. (Källa: Arbetsförmedlingen, maj 2021)

De hetaste yrkena framöver finns inom vården, enligt Arbetsförmedlingens prognos för kommande fem år. Det kommer även att finnas goda jobbmöjligheter inom flera yrkesområden som t ex snickare, systemutvecklare, lärare och ingenjörer. Men det är också tydligt att en avslutad utbildning har stor betydelse i konkurrensen om jobben. Gymnasieutbildning är ofta ett grundkrav och utöver det finns ofta krav på antingen en yrkes- eller högskoleutbildning.

I en kartläggning genomförd av Post och telestyrelsen framkom att begränsningen av fysiska möten har medfört en snabb och omfattande digital omställning. Skolhuvudmän och rektorer inom skolväsendet har under pandemin tvingats att inventera och utveckla sin digitala infrastruktur och uppdatera tillgången till enheter och programvara för att kunna erbjuda undervisning på distans. En

snabb smittspridning i samhället medförde att vårdtagare och brukare inte ville genomföra fysiska vårdbesök i lika hög grad som före coronautbrottet. Digital teknik har börjat användas på så väl särskilda boenden som i föreningar och brukarorganisationer för att möta äldre personer eller personer i riskgrupper. På så sätt har vården och omsorgen, trots pandemin, kunnat erbjuda social samvaro eller hälsofrämjande kunskap via digitala kanaler(Källa: Post och telestyrelsen maj 2021)

Covid-19

Kommunens verksamheter har under 2021 anpassat sig till de nationella, regionala och lokala rekommendationerna. Det innebär bland annat att distansarbete har blivit normen för dem som kan arbeta hemifrån, att onödiga resor har undvikits och att munskydd används i offentliga miljöer.

Kommunen gick in i 2021 med höga tal gällande smittspridningen och detta skeende kom i efterhand att kallas andra vågen. Samtidigt påbörjades vaccinationer av de mest sårbara grupperna. Kommunens krisledning var tydlig med att arbeta för att vaccineringen skulle gå så bra som möjligt och att inget vaccin skulle slängas. Detta resulterade bland annat i att kommunen höll återkommande samverkansmöten mellan Regionen, hälsocentralerna, privata hemtjänstaktörer och socialförvaltningen. Mötena behandlade de frågor som var aktuella i vaccinationsprocessen med syfte att göra den så smidig som möjligt. Vaccinationerna har visat sig ha mycket bra effekt och tydligt förhindrat svår sjukdom och för tidig död i sårbara grupper.

Smittspridningstalen i länet och i Härnösand gick ner efter årsskiftet för att sedan i början på mars återigen börja stiga och en tredje våg påbörjades. Härnösands kommun har hittills klarat sig relativt väl medan andra närliggande kommuner har drabbats hårdare. Under juni månad sjönk smittspridningen till låga tal.

Arbetslösheten

I december 2020 uppgick arbetslösheten i Härnösand till 11,9 procent, vilket är samma nivå som i december föregående år. Motsvarande nivå för arbetslösa i hela länet var i december 9 procent, en ökning med 0,2 procent under senaste året. Motsvarande nivå för arbetslösa i hela landet var i december 8,80 procent, vilket är en ökning med 1,40 procent jämfört med december föregående år.

Under juli månad 2021 rapporterade Härnösand en total arbetslöshet på 10,7 procent. Det är en minskning jämfört med samma tidpunkt i fjol (−2,1 procentenheter). Men även om arbetslösheten i Härnösand minskar, så ligger den fortfarande över snittet i hela Västernorrlands län (10,7 procent i kommunen, jämfört med 8,0 procent i hela länet). Härnösand har därmed den högsta arbetslöshetsnivån i länet. Ånge har den lägsta (6,4 procent). För att Härnösand skulle komma ner i samma arbetslöshetsnivå som Ånge skulle 499 personer behöva sysselsättas.

I riket som helhet sjönk arbetslösheten i juli jämfört med året innan (−1,3 procentenheter) och ligger nu på 7,9 procent. 284 av 290 kommuner har lägre arbetslöshet i dag än för ett år sedan.

Arbetslösheten bland utlandsfödda var 31,4 procent i Härnösand under juli månad, motsvarande 660 av 2 102 personer. Det är 6,0 procentenheter färre än vid samma tidpunkt i fjol (motsvarande −124 personer). Därmed har de utlandsföddas arbetslöshet varit lägre än vid samma tidpunkt i fjol i över tre år i sträck. Sedan september 2017 har arbetslösheten bland utlandsfödda minskat från 49,1 till 31,4 procent. Den nuvarande arbetslöshetsnivån är den lägsta sedan januari 2011.

Skillnaden i arbetslöshet mellan utrikesfödda och hela befolkningen är 20,7 procentenheter i Härnösand. Det är en betydligt mindre skillnad än för ett år sedan (−3,9 procentenheter).

Precis som den totala arbetslösheten sjunker även arbetslösheten bland unga (−3,4 procentenheter). I juli var 15,9 procent av 18–24-åringarna inskrivna som arbetssökande (motsvarande 182 personer). Mäter vi antalet inskrivna ser vi en minskning med 49 personer på ett års sikt. Ungdomsarbetslösheten i Härnösand ligger högre än i Västernorrland som helhet. Skillnaden mellan kommunen och länet är 3,1 procentenheter.

Att arbetslösheten inte gått upp trots pandemin kan delvis bero på att arbetslivsförvaltningen anställt personer ur utsatta gruppen i extratjänster och andra beredskapsanställningar. Härnösand har också varit ganska förskonad från varsel och permitteringar. De arbetstillfällen som finns i Härnösand är inte lika konjunkturkänsliga som hos andra kommuner i länet. Detta då många arbetstillfällen finns inom olika typer av offentlig verksamhet.

Drygt 80 procent av arbetslösa i Härnösand tillhör särskilt utsatta grupper på arbetsmarknaden. Genom sammanhållna sociala och arbetsrehabiliterande insatser ökar deras förutsättningar att närma sig arbetsmarknaden.

När efterfrågan på arbetskraft minskar, så minskar också möjligheterna till viktiga ingångsjobb. Kort utbildningsnivå är en tydlig vattendelare på arbetsmarknaden och fler arbetssökande behöver stärka sin kompetens för att inte riskera att hamna i långtidsarbetslöshet. Samarbete med Arbetsförmedlingen och näringsliv kring utbildningsinsatser kommer att vara avgörande för att rusta arbetssökande som har en svagare konkurrensförmåga.

Vuxenutbildningen

Vuxenutbildningens verksamhet har under året påverkats av pågående rekryteringar för flera chefsfunktioner. Inför hösten är både verksamhetschef med ansvar för vuxenutbildning samt chef yrkeshögskola på plats. Nytt för i år är att skolförvaltningen och arbetslivsförvaltningen delar en verksamhetschefstjänst, med ansvar för vuxenutbildning och gymnasieskola. Förväntan bakom detta är att kunna ta vara på naturliga beröringspunkter som finns mellan de olika verksamheterna.

Vuxenutbildningen går under hösten tillbaka till reguljär undervisning efter vårens pandemirestriktioner som styrde i princip allt till distansbaserad undervisning.

Detta innebär att planerade aktiviteter som kräver reguljär verksamhet kan påbörjas inför och under hösten 2021. Pandemin har däremot påverkat möjligheterna att starta aktiviteter och möjligheterna till måluppfyllelse enligt plan 2021. Mer information om detta vid verksamhetsspecifika rubrikerna.

Riskbedömningar för att förebygga utbrott av covid-19 görs i alla av Vuxenutbildningens verksamheter.

Komvux och sfi

Den kommunala vuxenutbildningen (komvux) har under 2020-2021 tagit fram en ny modell för sin verksamhet. Modellen innebär att vi erbjuder undervisning i klassrum i svenska för invandrare (sfi) för elever med låg studiebakgrund, lärvux samt Vård- och omsorgscollege. Övriga kurser ges på distans via externa utbildningsanordnare som Hermods och ABF. För att ge de elever som studerar på distans ett extra stöd finns i våra lokaler en studiehall som är tänkt att ge en stimulerande studiemiljö och tillgång till den teknik som eleven behöver i sina studier, till exempel datorer och wifi. Studiehallen är bemannad av en lärare som ger eleverna handledning i studierna. En del av studiehallen är tjänsten ”Boka en lärare”, där eleverna via komvux webbplats kan boka en individuell träff med en lärare i svenska som andraspråk, matematik, engelska och samhällskunskap. Studiehallen bedöms som färdig när den inte bara är igång, utan även känd och nyttjad av elever.

Under 2020 genomförde komvux ett övergripande målarbete, och detta arbete fortsätter under hösten 2021, bland annat inom studie- och yrkesvägledning och administration. Administrationen har organisatoriskt flyttat för att nu ha förvaltningschef som närmaste chef.

I ett lyckat samarbete med regionen gjorde komvux det enkelt för våra sfi-elever och deltagare på förvaltningens verksamheter att vaccinera sig mot Covid-19 i Johannesbergshuset. Aktiviteten låg utanför verksamhetsplanen, men resultatet blev att över hundra individer från en språksvag grupp i samhället fick sin första vaccinationsdos.

I verksamhetsplanen finns tre mål som rör komvux, och resultaten under första halvåret pekar på att vi når två av de målen: andel avbrott inom hela komvux och andel godkända betyg inom alla utbildningar inom komvux. När avstämningen gjordes i juni 2021 nåddes inte målet som handlar om andelen godkända betyg inom de gymnasiegemensamma ämnena svenska, svenska som andraspråk, matematik, engelska, samhällskunskap, naturkunskap, historia och religion. Prognosen är att satsningarna på studiestöd genom studiehallen och tjänsten ”Boka en lärare” kommer att påverka gymnasiekursernas resultat på ett positivt sätt under hösten.

Yrkeshögskolan

För Yrkeshögskolan, YH, har antalet studieplatser som erbjuds, antalet inskrivna samt andel sökande per studieplats ökat. Mått med antal studerande på YH når uppsatt målvärde. Antagning inför hösten är genomförd och utbildning bedrivs enligt plan med en fördelning mellan distans och reguljär undervisning som utgår från verksamhetens behov.

Myndigheten för yrkeshögskolan beslutar efter årsskiftet om sökta utbildningar beviljas stöd alternativt avslås. Ansökningar är inskickade för utbildningar i egen regi, både nya utbildningar såsom specialistundersköterska, samt omsökningar för alla pågående egna utbildningar. Alla ansökningar utgår från ett regionalt behov.

Utbildningarna Skärgårdskapten och Trafikskollärare, med start under hösten, genomförs i samarbete med externa aktörer.

Lärcentrum

Lärcentrum öppnar igen under hösten med reguljär verksamhet efter vårens pandemirestriktioner. Tentamenservice startar även den.

Lärcentrum har identifierat en efterfrågan av utbildningar på Yrkeshögskolenivå för trafiklärare, vindkrafttekniker, fastighetstekniker, bygglovshandläggare samt sjöfart. Utöver dessa finns efterfrågan av Högskole-/Universitetsutbildningar: Grundskolelärare, Förskolelärare, Fritidspedagog, Specialist-/Sjuksköterska, Tandhygienist och Barnmorska.

Dialog pågår med olika utbildningsaktörer för samarbete kring undervisning på distans.

Arbete och Integration

Under de två första tertialen har Arbete och integration kunnat utföra en viss del av ordinarie verksamhet trots pandemin. Verksamheten har erbjudit praktikplatser, anställningar, feriearbete för ungdomar samt gett stöd till personer med behov att komma närmare arbetsmarknaden. Verksamheten har lyckats skapa nya arbetsträningsplatser samt utökat samarbetet med andra förvaltningar och med näringslivet. Verksamheten har bidragit till spridning av samhällsviktig information till nyanlända i kommunen med hjälp av tolkförmedlingen samt fyllt alla

mottagningsplatser. Mottagning och integration har axlat rollen att i samarbete med regionen bidra till att många nyanlända nu är vaccinerade. Trots pandemin har Arbetsmarknadstorget blivit ett nav i kommunikationen med andra myndigheter. Samarbetet med näringslivet har trots pandemin förstärkts något genom det Europeiska socialfondsprojektet ”Alla kan arbeta” med syftet att hitta nya jobb till deltagare i utsatta gruppen.

Arbetsmarknadstorget

Arbetsmarknadstorget öppnade upp för allmänheten i april. Pandemin har haft stor inverkan på uppstart av verksamheten. Dock har arbetsmarknadstorget fungerat som utgångspunkt i samarbetet med företagarna.

Sommarferiearbete för ungdomar

Ungdomar har erbjudits möjlighet till sommarjobb, utifrån gällande riktlinjer kring smittspridning. Totalt har 262 ungdomar erbjudits sommarjobb under sommaren 2021.

Arbetsträningsplatser - arenor

Med hjälp av lönestöd så som extratjänster, lönebidrag, OSA (offentligt skyddad anställning), introduktionsanställning och nystartsjobb har Arbete och integration haft 278 anställda hittills i år. Dessa har placerats på verksamhetens egna arbetsträningsplatser, arenorna men även hos andra kommunala förvaltningar och inom det lokala näringslivet.

Arenaverksamheten innehåller bageri, caféverksamhet, fritid och HSS, Kretsloppsparken, städ och tvätt, skog och ved, snickeri, bilvård, service, fastighetsskötsel och serviceuppdrag.

Under pandemins tredje våg var stora delar av arenaverksamheten stängd. Arenaverksamheten har utfört nödvändiga serviceuppdrag enligt avtal med övriga förvaltningar. Ett café öppnade under perioden medan övriga caféverksamheter på särskilda boenden har varit stängda på grund av smittorisk. Endast arbetsuppgifter så som städ, skogsarbete, biltvätt, Bed & breakfast samt ett fåtal jobb inom snickeri, renhållning och flyttar utfördes av ett fåtal deltagare och personal. Inte heller Etappen och Sambandet kunde fortsätta med ordinarie verksamhet. Dock hölls kontakt med alla deltagare genom promenader, telefonsamtal eller digitalt. Under maj månad påbörjades en succesiv öppning av verksamheterna.

Under senare delen av sommaren har ett samarbete kommit igång kring språkinlärning som innebär att sfi-lärare arbetat på plats på arenorna.

Arbetslivsinriktad rehabilitering

Samarbetet med övriga myndigheter och andra samarbetspartners har fungerat väl under pandemin.

Tyvärr bidrog nedstängningar under årets första månader till att en del deltagares utveckling stannade av eller till och med försämrades. Dygnsrytm, rutiner, motion och kosthållning har påverkats negativt då det inte fanns en sysselsättning för deltagare att gå till. Detta har i sin tur påverkat både den fysiska och psykiska hälsan negativt.

Mottagning och integration

Mottagning och integration har förutom sitt ordinarie arbete intensifierat kontakter med nyanlända för att sprida information och riktlinjer kring pågående pandemi samt varit med och organiserat

vaccinationer för utsatta gruppen i samarbete med Regionen och socialtjänsten. Enheten har uppfyllt antalet bosättningsanvisade till Härnösands kommun för 2021.

Enheten har gett stöd i administrativa ärenden som till exempel CSN, Försäkringskassan, socialförvaltningen och a-kassan samt arbetat med samordning av sommarlovsaktiviteter för barn och ungdomar. Bland annat har kommunen köpt 50 lägerplatser i samarbete med KFUM, som det fanns en stor efterfrågan av.

Tolkförmedlingen har anpassat sin verksamhet och sitt utbud i och med pandemin genom bland annat digitala lösningar för tolkuppdrag samt erbjudit översättningar av samhällsviktig information. Tolkförmedlingen har ständig dialog med kommunens förvaltningar och de kommunala bolagen för att de snabbt ska kunna nå ut med samhällsviktig information.

4 Måluppfyllelse

Mått	Mål 2021	Senaste utfall	Resultat 2020	Resultat 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
Mål 4 - Kunskapsstaden där alla kan växa						
Andel avbrott inom Komvux (Vux)	22.00%	18.00%	21.70%	25.60%		
Kommentar: Andel avbrott inom komvux: 18 % (2021-06-30)						
Antal studerande på YH (Vux/YH)	4.0	4.4	6.4	3.4	4.7	1.8
Kommentar: Antal sökande i förhållande till utbildningsplatser (2021-06-30). Certifierad kyl- och värmepumptekniker 1,5 år: Antal utbildningsplatser: 20 Antal platser. Sökande: 87, varav 44 behöriga. Driftingenjör Elkraft 2 år: Antal utbildningsplatser: 20. Sökande: 97, varav 79 behöriga. Drifttekniker Kraft & värme 2 år: Antal utbildningsplatser: 20. Sökande: 76, varav 42 behöriga. Ingenjör VVS och energi med 3D CAD, BIM och solenergikompetens 2,25 år: Antal utbildningsplatser: 20. Sökande: 102, varav 79 behöriga. Montageledare Solel 6 månader: Antal utbildningsplatser: 25. Sökande: 101, varav 80 behöriga. Totalt 463 sökande/105 utbildningsplatser = 4,4 sökande per utbildningsplats						
Andelen elever inom komvux med godkänt resultat (Vux)	83.00%	83.90%				
Kommentar: Historiska mättal saknas. Utfall 2021-06-30, juni: 83,9%						
Antal inskrivna på Lärcentrum som studerar i utbildningar som tagits fram i samarbete med högskolor/universitet	25					
Kommentar: Historiska mättal saknas. På grund av pandemin har lärcentrum hållit stängt under hela 2021. Förväntas öppna under september. Därför har vi inte kunnat mäta målet ännu.						
Andelen elever inom komvux med godkänt resultat inom gymnasiala kurser	83.0%	73.4%	81.5%			
Kommentar: Andel elever inom komvux med godkänt resultat inom gymnasiala kurser: 73,4 % (2021-06-30) En orsak till att färre elever fått godkända betyg kan vara att pandemin i stort sett bara har tillåtit distansstudier. Det är en studieform som kräver mycket av eleven i form av självdisciplin, ansvar och studieteknik. Vi har sett att vi behöver erbjuda platsbundet stöd för att hjälpa eleverna att klarar sina distanskurser, och när restriktionerna på grund av pandemin nu lättar, kan vi öppna vår bemannade studiehall och möjligheten för eleverna att boka en individuell tid med en lärare. Enstaka betyg kan få stort utslag i utfallet, då vi har få elever på vissa kurser. Vi kommer att titta närmare på vad orsakerna till det sjunkande resultatet kan vara, och i det arbetet involverar vi också de externa anordnarna av distansutbildningarna.						

Mål 5 - Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet						
Deltagare som tagit del av yrkesinriktade insatser	5.0%					

Kommentar:
En verksamhetsstrateg har anställts för att utveckla en modell för validering av yrkeskunskaper på våra arenor. Kartläggning och kunskapsinhämtning pågår. Ny enhetschef för yrkeshögskolan har rekryterats och modellen kommer att utvecklas under hösten i nära samarbete med denne samt verksamhetschef för vuxenutbildningen.
Kartläggning av arbetsuppgifter på arenorna har utförts av verksamhetsstrateg under våren. Syftet med kartläggning är att lägga grund för framtida arbete med validering o yrkesbevis. SFI lärare tillsammans med arbetsledare på arenorna och arbetsmarknadskonsulenter utvecklar en modell för hur yrkeskompetens kan synliggöras.

Antal arbetsträningsplatser på arenor	220	180	180			
Antal personer som arbetstränar inom kommunal verksamhet	65					

Kommentar:
Ska mätas en gång om året. Den sista december.

Antal personer i kö till arbetsträningsplats	100	43				

Kommentar:
43 personer väntar på att få del av insatser från arbetslivsinriktad rehabilitering. För att komma ut på en sysselsättning krävs att personen får träffa en arbetsmarknadskonsulent som tillsammans med personen gör en kartläggning och en handlingsplan. Därefter påbörjas arbetet tillsammans med deltagaren att hitta lämplig sysselsättning utifrån förmåga och intresse. I dagsläget finns inte utrymme hos någon konsulent att påbörja arbetet med de som står i kö.

Andelen deltagare som efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd når egen försörjning	84.0%	30.0%				

Kommentar:
Av de 80 personer som avslutats i arbetsmarknadsåtgärd under tiden 210101–210831 har 67 gått till egen försörjning.
Den genomsnittliga tiden för i åtgärd är 17 månader. Tiden sträcker sig över ett stort spann. Från 1 månad till 66 månader.
Kommentar:
Egen försörjning
Att gå till egen försörjning innebär att inte söka försörjningsstöd. Tittar man närmare på de 67 personer som efter arbetsmarknadsåtgärd avslutats mot egen försörjning under perioden kan man se att 15 personer har fått arbete, 12 personer har börjat studera, 10 personer har erhållit A-kassa, 4 har fått föräldrapenning, 18 har aktivitetsstöd, 4 har sjuk- eller aktivitetsersättning, 2 har gått i pension, 2 till etableringsersättning.
Att avslutas mot studier innebär att personen söker studiestöd för att studera. Hen kan ha studerat under en längre tid inom ramen för arbetsmarknadsåtgärden. Merparten av de som avslutas för att studera har påbörjat studier i enstaka ämne parallellt med arbetsprövning eller bidragsanställning. Några studerar på Etappen, andra får olika typer av stöd i studierna. Det betyder också att det i dagsläget finns många som studerar men inte avslutats. Några som avslutas mot annan försörjning kan ha slutfört studier under tiden i insats men avslutas mot till exempel arbete eller föräldraledighet.
Varierande tid i insats

Några av personerna med 40-66 månader i åtgärd är personer med bestående hinder som varit anställda i förvaltningen med högt lönebidrag och gått i pension eller avlidit.
Lång tid i insats
Gemensamt för personerna som haft lång tid i insats är att det är personer med omfattande hinder. Utrikesfödda som inte tillägnat sig det svenska språket, psykiska - och fysiska handikapp. Tidigare långvarigt missbruk, Neuropsykiatriska funktionshinder, NPF och social utsatthet.
Måluppfyllelse
84 % av de som fått del av insatser via Arbete och integration har gått till egen försörjning jämfört med 66 % år 2020

Påverkan på verksamhetsplanen - strategiska åtgärder

Utveckla arbetet med sociala insatser

En stor andel deltagare som saknar arbetslivserfarenhet och dessutom har en komplex livssituation har ofta behov av många myndighetskontakter, till exempel Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, sjukvården och socialtjänsten. Genom att ge stöd i dessa kontakter har deltagare kunnat lägga mer fokus på arbetsträning på en arbetsplats.

Utrikes födda kvinnor som har låg skolbakgrund eller saknar arbetslivserfarenhet har fått introduktion inför arbetsträning och extratjänst. Förutom kunskap om arbetsmarknaden, råd kring hälsa, träning i att prata svenska har de fått lära sig hantera Bank-id och skolans närvarosystem. Syftet är att de ska vara bättre förberedda för sysselsättning och bli mer självständiga. Två grupper har genomgått introduktionskurs för kvinnor och ny grupp startar i augusti.

Projekt Stadsnära odling startade i april 2021 för att undersöka hur arbetslivsförvaltningen kan utveckla nya arenor för sysselsättning och rehabilitering och samtidigt stärka lokal matproduktion och Härnösand som besöksmål. Projektledare är anställd, styrgrupp etablerad, möjliga odlingsplatser har undersökts, studiebesök har genomförts, planering har gjorts för olika odlingsinriktningar. Upphandling av arbetskläder och redskap har förberetts. Arbete kring jordprovtagning, kemiska analyser och landskapsanalys har påbörjats.

Utveckla arenorna

I samarbete med andra förvaltningar och näringslivet har enkla serviceuppdrag tagits fram för att sysselsätta personer med låg arbetsförmåga. Samhällsförvaltningen har bidragit med arbetsuppgifter som ogräsrensning, bekämpning av lupiner, städning av gator samt skogsskötsel som röjning och dragning av ris. I samarbete med skolan har städning och underhåll av lekplatser i kommunens regi utförts. Näringslivsenheten har tillsammans hantverksföreningen bidragit med uppgifter som att sköta Härnösands gästhamn och att tillverka enkla installationer som placerats ut i centrum för att skapa en trevligare utemiljö. Socialtjänsten har fått hjälp med sophantering och enklare flyttuppdrag.

Planering pågår för att starta ett tvätteri i samarbete med socialförvaltningen. Processen kring att hitta en lämplig och anpassad lokal har tagit längre tid än vad som kunde förutses. Under tiden fortsätter enheten att arbeta med planering av inköp och logistikfrågor.

Arbete med strategier och modeller för upplärning på arbetsträningsplatser pågår. Personer med språksvårigheter och vissa funktionsvariationer har ofta behov av systematisk undervisning för att lära sig att utföra arbetsrelaterade uppgifter.

Med hjälp av arbetsmodellen Supported Employment, SE, har individuella strategier tagits fram för upplärning på arbetsplatser. Introduktion, information och övning av moment individanpassas utifrån

individens förutsättningar. Däremot har pandemin gjort att privata arbetsgivare inte kunnat ta in nya personer i verksamheten. Under hösten sker fortsatt utbildning av konsulenter och arbetsledare inom SE.

En kartläggning av bland annat arbetsuppgifter inom arenaverksamheten är genomförd och kommer att ligga till grund för det fortsatta arbetet med att synliggöra deltagarnas kompetenser. Nya arbetssätt, till exempel kompetensbevis, ska synliggöra den kompetens som individen får inom ett yrkesområde under sin tid i anställning.

En stor andel deltagare som genomför arbetsträning är utrikes födda med språkliga hinder för att närma sig egen försörjning. Att deltagare får möjlighet till språkutvecklande insatser i kombination med praktik eller anställning har därför prioriterats. Under våren har två sfi-lärare planerat och till viss del genomfört språkutvecklande insatser på arenorna. Lärarna har dels haft samtal med arbetsledarna i syfte att samarbeta kring språkträning i det praktiska arbetet på arenorna, dels med deltagarna för att synliggöra deras behov. Ett klassrum är iordningsställt, vilket ger deltagare möjlighet att studera sfi på plats. Lärarna har varit ute i arbetsgrupperna och deltagit i möten och för att ge stöd till arbetsledarna kring ett språkutvecklande arbetssätt. Pandemin har inneburit en försenad start.

En kartläggning av arbetsuppgifter inom arenaverksamheten är genomförd i dialog med enhetschef och respektive arbetsledare. Syftet med kartläggningen att är skapa en grund för det fortsatta arbetet med att utveckla och kvalitetssäkra arenorna. Kartläggningen har synliggjort de arbetsuppgifter som förekommer inom respektive arena och är ett led i att synliggöra och stärka deltagarnas yrkeskompetens.

Utveckla yrkesinriktade insatser

Verksamhetsstrateg har anställts för att utveckla en modell för validering av yrkeskunskaper inom arenorna för arbetsträning. Arbete med kartläggning och kunskapsinhämtning pågår. Enhetschef för yrkeshögskolan har rekryterats och modellen kommer att utvecklas under hösten i nära samarbete med denne samt verksamhetschef för Vuxenutbildningen.

Inom yrkeshögskolan pågår planering för att erbjuda fler uppdragsutbildningar till näringslivet. Pandemin har inneburit att utbildningar genomförts i mindre grad.

Arbete pågår för att etablera en återbruksgalleria i samarbete med näringslivsenheten och lokala entreprenörer. Målet är att skapa fler arbetstillfällen, nya företag och minska mängden avfall. Utifrån detta har projektet definitierat vad gallerian ska vara och vilken typ av butiker som ska ingå. Förebilder och aktörer inom återbruk och cirkulärekonomi så som Re:tuna, Sustainable influencers, Science Park Borås och Ikea har gett inspiration och möjligheter till samarbeten och eventuella etableringar. Dialog har förts med intressenter för att förstå olika behov för de som vill etablera en butik eller sälja sina produkter i gallerian. Vinnande namnförslag blev Re:store Höga kusten och tillsammans med en reklambyrå har projektet arbetat med marknadsföring av gallerian.

Arbetsmarknadstorget är en samverkan mellan Arbetsförmedlingen, utbildningsanordnare, kommunen och arbetsgivare. Verksamheten vidareutvecklas för att ge ett bättre individanpassat stöd. Arbetsmarknadstorget öppnade i april för allmänheten, men med anledning av pandemin har receptionen periodvis hållit stängt, men är nu åter öppen för drop-in.

Under våren och försommaren har flera företag hållit rekryteringsträffar på arbetsmarknadstorget för inskrivna deltagare i kommunens arbetsmarknadsåtgärder.

Under perioden april till augusti har ett åttiotal personer kommit i kontakt med arbetsmarknadstorget via projektet Alla kan arbeta. Cirka 300 ungdomar har fått råd och stöd av arbetsmarknadstorget rörande sommarjobb, men även fått kunskap om att verksamheten finns och ytterligare 300 personer har fått personlig hjälp och kontakt via arbetsbetsmarknadstorget. En särskild drop-in för studie- och yrkesvägledning hålls regelbundet två dagar i veckan.

Organisera en framtida vuxenutbildning

En översyn av organisationen inom komvux har lett till en förändring som innebär alla kurser på grundläggande och gymnasial nivå i första hand erbjuds som distansutbildning. Om det finns ett elevunderlag ses möjligheten över att även erbjuda klassrumsundervisning. Övriga kurser inom komvux, till exempel vissa kurser på sfi, erbjuds fortfarande som klassrumskurser. Förändringen innebär att lärarresurser används för att ge stöd till alla våra elever, oavsett om de läser på distans eller i klassrum. Syftet med förändringen är att alla elever ska erbjudas möjlighet att få individanpassat stöd för att nå målet med sina studier.

Elever som studerar på komvux kan boka individuella möten med ämneslärare via tjänsten Boka en lärare. De har också möjlighet att komma till komvux studiehall. Studiehallen är iordningställd för att alla elever inom komvux ska kunna erbjudas tekniskt och pedagogiskt stöd oavsett utbildningsform. Studiehallen och tillhörande teknisk utrustning samt datasal är tänkt att ge alla elever en möjlighet att få stöd i sina studier. Studiehallen har utformats för att passa olika lärstilar och den är bemannad med pedagoger och studiehandledare på modersmål. I studiehallen kommer också studie- och yrkesvägledare att synas och verka. Studiehallen kommer att vara öppen dagtid på vardagar och en kväll i veckan. Lättnader i restriktionerna kring pandemin har gjort det möjligt att öppna studiehallen i augusti.

Elever i behov av särskilt stöd eller anpassningar kan kontakta elevhälsoteamet innan de påbörjar studierna. Den pedagogiska personalen fortbildas med fokus på neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

En gemensam verksamhetschef för gymnasieskolan och vuxenutbildning tillsattes under sommaren. Med en gemensam chef finns goda förutsättningar att under hösten skapa rutiner för övergång mellan gymnasiets introduktionsprogram och komvux. Syftet är att öka elevernas förutsättningar att fullfölja sina gymnasiestudier.

Öka utbudet av eftergymnasial utbildning

Lärcentrum har dialog med högskolor och universitet för att etablera nya samarbeten där fler distansutbildningar kan erbjudas boende i Härnösand, genom fjärrundervisning via Lärcentrum.

Lärcentrum har identifierat en efterfrågan av yrkeshögskoleutbildningar för trafiklärare, vindkrafttekniker, fastighetstekniker, bygglovshandläggare samt inom sjöfart. Utöver dessa finns efterfrågan av högskole- och universitetsutbildningar: grundskollärare, förskollärare, fritidspedagog, sjuksköterska, specialistsjuksköterska, tandhygienist och barnmorska. Dialogen fortsätter med olika utbildningsaktörer för samarbete kring undervisning på distans.

Det finns möjlighet för personer som bor utanför kommunen att gå utbildningar som ges på distans via Lärcentrum i Härnösand. Detta har inte varit aktuellt eftersom Lärcentrum har varit stängt under pandemin. Lärcentrum öppnar igen i september.

Yrkeshögskolan, YH, har fortsatt arbetet med att erbjuda utbildning som efterfrågas av regionens arbetsmarknad. Yrkeshögskolemyndigheten beslutar i januari 2022 om vilka inlämnade ansökningar

som beviljas stöd, dels nya utbildningar som specialistundersköterska och stads- och landsbygdsodlare, dels omsökningar av pågående utbildningar.

Under 2021 hade Yrkeshögskolan ett högt söktryck och nu finns ett behov av säkerställa att studerande som påbörjat en utbildning också genomför den. Arbetet pågår även med att se över organisationen för ansökningar till utbildningar vid Yrkeshögskolan.

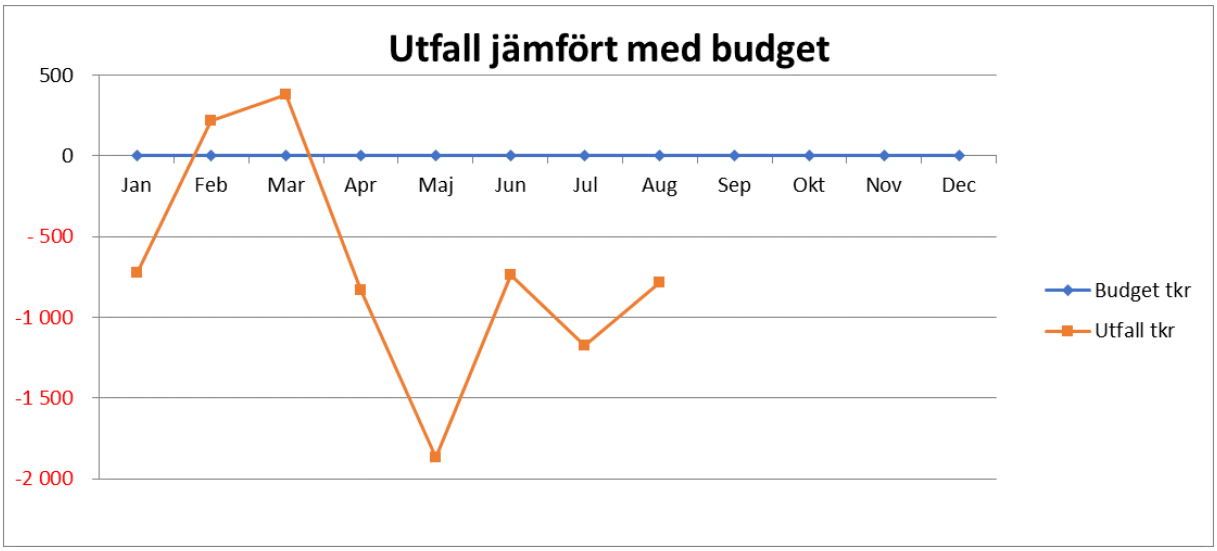
Ett prioriterat område har varit att öka Vuxenutbildningens utbud av yrkesvuxutbildningar. En översyn är gjord för att kartlägga behovet av utbildningar i kommunen. Resultatet av översynen har lett till att en yrkesvuxutbildning i kombination med sfi är under planering.

Under sommaren påbörjade personalen ett arbete för att skapa en mer tillgänglig, effektiv och behovsbaserad administration för hela förvaltningen. Personal inom studie- och yrkesvägledning, syv, inleder även ett utvecklingsarbete med fokus på ökad tillgänglighet. Syftet är att medborgare ska få ökade möjligheter till vägledning inför framtida studie- och yrkesval. Det innebär bland annat att syv ska arbeta med uppsökande verksamhet i större omfattning än tidigare.

5 Ekonomisk uppföljning och prognos

5.1 Utfall och prognos

Arbetslivsnämnden uppvisar ett underskott på 0,9 mnkr efter årets åtta första månader. Motsvarande period föregående år uppvisades ett överskott på 5,5 mnkr. Nämndens underskott har minskat med 0,3 mnkr sedan föregående månad. Detta beror både på att arbetslivsnämndens och förvaltningsledningens överskott har ökat med sammantaget 0,2 mnkr och att arbete o integrations underskott minskat med 0,6 mnkr. Vuxenutbildningens underskott har ökat med 0,5 mnkr. En förklaring till att vuxenutbildningens underskott ökat sedan föregående månad är att en del av kostnaderna för de fem nya högskoleutbildningarna som startade i höst har bokförts, men intäkterna i form av bidrag från Myndigheten för yrkeshögskolan ännu inte har inkommit. Eftersom bidraget kan ändras beroende på elevantalet ansågs det vara en osäker uppbokning, varför man har valt att invänta bidraget. Detta har påverkat resultatet, då kostnader bokats upp, men inte de förväntade intäkterna för perioden.

De poster som avviker i förhållande till utfallet för samma period föregående år är övriga intäkter och personalkostnader, båda poster är betydligt högre i jämförelse.

De övriga intäkterna står för 62,5% av nämndens intäkter (resterande 37,5% kommer från tilldelade skattemedel). De övriga intäkterna uppgår per den sista augusti till 65,6 mnkr, varav 61,9 mnkr består av externa intäkter och 3,7 mnkr består av interna intäkter (vilket redan är högre än de årsbudgeterade 3,1 mnkr). De externa intäkterna är 16 mnkr högre jämfört med föregående år och 9 mnkr högre än budgeterat för perioden. De interna intäkterna är 1,8 mnkr lägre jämfört med föregående år och 1,6 mnkr högre än budgeterat för perioden.

Arbetsförmedlingen har bidragit med 43,3 mnkr (budgeterat för perioden var 25,6 mnkr), att jämföra med 26,7 mnkr förra året. Migrationsverket har bidragit med 12,8 mnkr (budgeterat för perioden var 21,8 mnkr), att jämföra med 5,2 mnkr ifjol.

	Januari - Augusti				Helår			
	Periodens utfall 2020	Periodens utfall 2021	Periodens budget 2021	Budgetavvikelse 2021	Årsutfall 2020	Årsbudget 2021	Årsprognos 2021	Avvikelse prognos/budget
Intäkter	90,6	**104,9**	**94,3**	**10,6**	142,1	**140,5**	**155,0**	**14,5**
- tilldelade skattemedel	39,2	39,3	39,3	0,0	58,0	58,0	66,0	8,0
- övriga intäkter	51,3	65,6	55,0	10,6	84,1	82,5	89,0	6,5
Kostnader	-85,1	**-105,7**	**-94,3**	**-11,4**	-137,1	**-140,5**	**-155,2**	**-14,7**
- köp av huvudverksamhet	-2,4	-3,2	-4,2	0,9	-4,4	-6,3	-7,4	-1,1
- personal	-66,5	-83,5	-70,3	-13,1	-101,4	-104,6	-112,0	-7,4
- lokalhyra	-5,8	-5,7	-6,7	1,0	-8,7	-10,0	-9,4	0,6
- avskrivningar	-0,4	-0,6	-0,3	-0,2	-0,6	-0,5	-0,9	-0,4
- övriga kostnader	-9,9	-12,8	-12,7	0,0	-22,0	-19,1	-25,5	-6,4
Resultat	5,5	**-0,9**	**0,0**	**-0,9**	5,0	**0,0**	**-0,2**	**-0,2**

Årsprognosen för förvaltningen tyder på att underskottet kommer att minska ytterligare, till totalt 0,2 mnkr. Det förväntade underskottet är inte av betydande storlek, varför ingen handlingsplan upprättas.

De poster som avser årsprognosen och som avviker jämfört med årsbudgeten är interna intäkter, övriga intäkter, personalkostnader och övriga kostnader.

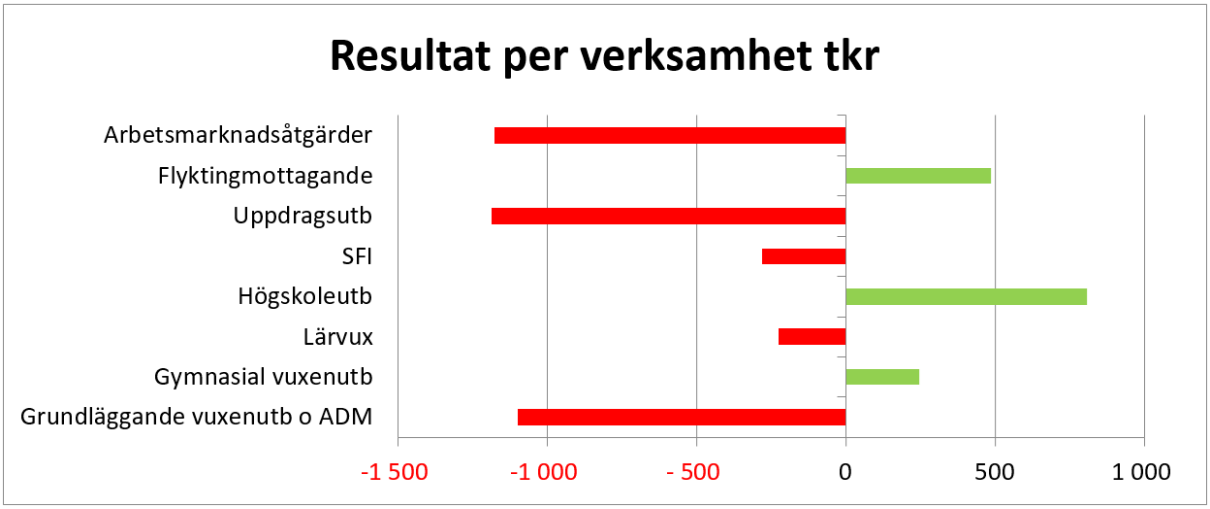
De interna intäkterna förväntas bli 8,0 mnkr högre än ramen för tilldelade skattemedel 2021, vilket förklaras av det beslut som fattades i början av året ”satsning för minskad arbetslöshet”. Arbetslivsförvaltningen har prognostiserat att kunna upparbeta kostnader om totalt 8,0 mnkr under 2021, med motsvarande intern intäkt från Kommunstyrelsen (se bilaga 1 och 2).

Att personalkostnaderna prognostiserats bli högre går i linje med utfallet som per den sista augusti är 13,1 mnkr högre än budgeterat för perioden. De ökade personalkostnaderna förklaras av att antalet BEA-anställda är betydligt högre än budgeterat för perioden. Verksamhetsområdet arbete o integration, där personalkostnaden för BEA-anställda återfinns, har prognostiserat att personalkostnaderna kommer att bli 8,6 mnkr högre än årsbudgeten för 2021.

Detta förklarar också varför de övriga intäkterna prognostiserats att bli högre än årsbudgeten för 2021, eftersom de budgeterade externa intäkterna var beräknat på ett lägre antal BEA-anställda vad det de facto är.

De övriga kostnaderna har prognostiserats att bli 6,4 mnkr högre än årsbudgeten. Detta beror dels på att arbete o integration har prognostiserat högre övriga kostnader till följd av satsningen för minskad arbetslöshet, totalt sett 4,3 mnkr högre övriga kostnader än budgeterat för 2021. Även vuxenutbildningen har prognostiserat 2,1 mnkr högre övriga kostnader än budgeterat för 2021. Det beror främst på att konsultkostnaderna på yrkeshögskolan förväntas att bli högre än budgeterat, eftersom de nya utbildningar som startar i höst inte är budgeterade. Det beror också på en ökad kostnad för annonsering av både lediga tjänster och vuxenutbildningens utbildningar.

5.2 *Utfall och prognos per verksamhetsområde*

Arbetslivsnämnden, förvaltningsledningen och arbete o integration prognostiseras att visa överskott vid årets slut, medan vuxenutbildningen prognostiserar ett underskott. Sammantaget prognostiserar nämnden ett underskott på 0,2 mnkr. Som tidigare nämnt kommer ingen handlingsplan att upprättas, eftersom underskottet inte är av betydande storlek.

Utfall per ansvarsområde (mnkr)	Januari - Augusti		Helår	
	Periodens utfall 2020	Periodens utfall 2021	Årsutfall 2020	Årsprognos 2021
301 - Arbetslivsnämnd	0,3	0,2	0,4	0,2
302 - Förvaltningsledning	0,2	1,4	-0,3	1,7
303 - Arbete o integration	2,4	-0,7	0,7	1,0
304 - Vuxenutbildning	2,7	-1,8	4,2	-3,1
Resultat	5,5	-0,9	5,0	-0,2

Arbetslivsnämndens prognostiserade överskott på 0,2 mnkr förklaras av att verksamheten förväntas ha lägre personalkostnader i form av arvoden under 2021 än budgeterat för året. Förvaltningsledningens prognostiserade överskott på 1,7 mnkr förklaras av både lägre personal - och lokalkostnader. Det prognostiserade överskottet hos arbete o integration förklaras av högre intäkter än kostnader. Trots att ackumulerat utfall visar ett underskott på 0,7 mnkr så förväntas det vända till ett överskott på 1 mnkr vid årets slut. Detta kan dels förklaras av att en del av de kostnader som redan uppstått ingår i satsningen för minskad arbetslöshet, men motsvarande intäkt från KS ännu inte bokförts. Som tidigare nämnt har arbete o integration högre personalkostnader än budgeterat, på grund av att antalet BEA-anställda är betydligt högre än budgeterat för perioden. Detta vägs dock upp av högre intäkter i form av lönebidrag från Arbetsförmedlingen. Ackumulerat utfall för arbete o integration, arbetslivsrehabilitering och mottagning o integration är ett överskott på sammantaget 2,8 mnkr, medan arenaverksamheten uppvisar underskott på 3,5 mnkr. Underskottet hos arenaverksamheten förklaras främst av uteblivna försäljningsintäkter, men också av högre personalkostnader än budgeterat för perioden. De uteblivna försäljningsintäkterna är förenliga med den rådande pandemin. Flera arenor (med caféverksamhet) har öppnat eller förväntas att öppna under hösten. De högre personalkostnaderna förklaras även här delvis av olika insatser i form av nya arbetsledare/projektledare i satsningen för minskad arbetslöshet.

Vuxenutbildningen prognostiserar ett underskott på 3,1 mnkr vid årets slut. Underskottet mildras av övriga verksamhetsområdens överskott. Ackumulerat utfall för vuxenutbildningen, komvux och uppdragsutbildningen är ett underskott på 2,6 mnkr, medan yrkeshögskolan uppvisar ett överskott på 0,8 mnkr. Sammantaget visar vuxenutbildningen ett ackumulerat utfall på 1,8 mnkr i underskott. Samma period föregående år visade det ackumulerade utfallet ett överskott på 2,7 mnkr. En förklaring till överskottet var frånvaro av vuxenutbildningschef men också ändrat arbetssätt till följd av pandemin (distansundervisning). Vuxenutbildningen har högre kostnader för annonsering av lediga tjänster än budgeterat, samt högre konsultkostnader för den konsult som hyrts in under året som stöd för rektor i avsaknad av verksamhetschef.

Komvux har 0,7 mnkr högre kostnader för köp av huvudverksamhet än budgeterat för perioden. En förklaring till detta är att ett nytt avtal har tecknats med en ny aktör och det gamla avtalet fortlöper parallellt med det nya till dess att eleverna avslutat sin påbörjade utbildning hos den tidigare aktören.

Även komvux har kostnader avseende satsningen för minskad arbetslöshet, men ännu inte någon bokförd intäkt. Kostnaderna består av personalkostnader för två stycken nya språkstödjare och en ny vårdlärare, vilka anställdes i augusti och i september.

Uppdragsutbildningen har lägre intäkter än budgeterat för perioden, vilket är förenligt med den rådande pandemin, eftersom uppdragsutbildningen inte har kunnat anordna sina utbildningar i samma utsträckning som planerat och det kommer med all sannolikhet inte kunna arbetas in under årets sista månader. Överskottet hos yrkeshögskolan på 0,8 mnkr förklaras dels av lägre kostnader för förbrukningsmaterial men också av högre intäkter i form av bidrag från Myndigheten för yrkeshögskolan än budgeterat för perioden.

Ansvarsområde (mnkr)	Januari - Augusti				Helår			
	Periodens utfall 2020	Periodens utfall 2021	Periodens budget 2021	Budgetavvikelse 2021	Årsutfall 2020	Årsbudget 2021	Årsprognos 2021	Avvikelse prognos/budget
301 - Arbetslivsnämnd	-0,5	-0,5	-0,6	0,1	-0,7	-0,9	-0,8	0,1
302 - Förvaltningsledning	-2,2	-3,1	-3,6	0,6	-3,3	-5,4	-4,7	0,7
303 - Arbete o integration	-46,3	-61,8	-48,1	-13,7	-71,3	-71,3	-79,9	-8,6
304 - Vuxenutbildning	-17,5	-18,1	-18,0	-0,2	-26,0	-26,9	-26,6	0,3
Resultat	-66,5	**-83,5**	**-70,3**	**-13,1**	-101,3	**-104,5**	**-112,0**	**-7,5**

Endast arbete o integration har prognostiserat för högre personalkostnader för 2021 än årsbudget, resterande verksamhetsområden har prognostiserat lägre personalkostnader än budgeterat. Som tidigare nämnt pekar utfallet redan på 13,7 mnkr högre personalkostnader än budgeterat för perioden. De ökade personalkostnaderna hos arbete o integration förklaras av ett betydligt högre antal BEA-anställda än budgeterat för perioden. Underskottet för personalkostnaderna vägs upp av ökade externa intäkter i form av lönebidrag från Arbetsförmedlingen, underskottet för personalkostnaderna förväntas även att minska vid årets slut till 8,6 mnkr. De lägre personalkostnaderna hos övriga verksamhetsområden kan förklaras delvis av frånvaro av både vuxenutbildningschef och enhetschef hos yrkeshögskolan. Förvaltningsledningen har inte nyttjat den vakanta tjänsten som validerare, vilket var budgeterat för.

5.3 Handlingsplan

5.4 Investeringar

Inga investeringar har gjorts under augusti månad. Budgeten på 1,5 mnkr beräknas dock förbrukas under årets sista fyra månader.

Investeringar (mnkr)	Investering jan-aug 2021	Årsbudget 2021	Årsprognos aug 2021	Avvikelse budget/prognos
Invmedel ALF (budget)		1,5	1,5	0,0
Vimek 606 TT Skogsmaskin	0,8			0,0
Totalt	**0,8**	**1,5**	**1,5**	**0,0**

6 Förväntad utveckling

Arbetsförmedlingens statistik visar på att arbetslösheten återhämtar sig efter pandemin, men att konkurrenssvaga grupper befinner sig längre tid i arbetslöshet. Vuxenutbildningen har i detta en utmaning att matcha utbildningens utbud och stöd till elever. Studiehall och stöd åt alla är en väg att gå i detta. Språkutvecklande insatser i kombination med validering för deltagare på arbetsträningsplatser är även det viktiga metoder.

Under hösten fortsätter arbete med uppbyggnad av nya arbetsträningsplatser, bland annat tvätteri, återbruksgalleria och stadsnära odling.

Studerande i vuxenutbildning har under pandemin inte kunnat ta del av stöd och undervisning på plats på samma sätt som innan pandemin. Dessa insatser kommer kunna genomföras under höstterminen 2021 och bedöms främja lärande under ht-21 och påverkan på resultat beräknas kunna analyseras i samband med terminsslut 2021.

Viktiga medel för att nå effekt i förvaltningens arbete är samverkan med näringsliv, andra utbildningsaktörer och huvudmän.

I det strategiska perspektivet pågår samverkan med regionens vuxenutbildningar och Mittuniversitetet i syfte att ha regionala perspektivet för ögonen när utbildningsutbud matchas till arbetsmarknadens efterfrågan.

Särskilt intressant beredningsarbete handlar om hur Härnösand, och då särskilt Vuxenutbildningens olika delar, kan arbeta för att bidra med studieplatser och utbildningar i linje med Northvolts behov för att främja Sundsvall-Timrås arbete för Northvolts etablering i regionen.

Utöver etablerad samverkan med regionens kommuner beräknas samverkan fördjupas ytterligare med näringsliv, universitet, men även nordliga kommuner i Hälsingland.

Uppstart av Arbetsmarknadstorg har påverkats av pandemin. Under hösten ligger fokus på att få en fungerande samverkan mellan myndigheter för att ge stöd till kommunmedborgarna.

På grund av pandemin har deltagarantalet i Europeiska socialfondsprojektet projektet, Alla kan arbeta, varit lägre än förväntat. Även problematiken med att det endast är deltagare med försörjningsstöd som kan skrivas in i projektet försvårar arbetet. Dels utifrån att det inte finns tillräckligt med resurser för att göra en ordentlig kartläggning för att se vilka insatser inom projektet som är bäst lämpade för individen och dels för att många av de deltagare som skrivs in direkt i startspåret har låga språkkunskaper i svenska. Många av dessa personer skulle behöva ha en språkträning inom yrkesspåret men då krävs en större tillgänglighet av arbetsmarknadskonsulent samt arbetsledare på plats.

Arbetet med att identifiera lågtröskelarbeten och fördjupa arbetet med samarbetet med näringslivet har inte fått den start som projektet önskat. Detta på grund av pandemin men också på grund av tidsbrist hos projektmedarbetare.

Ingrid Nilsson, 0611-34 85 75
Ingrid.nilsson@harnosand.se

Arbetslivsnämnden

Delårsrapport 2021

Förslag till beslut

Arbetslivsförvaltningen föreslår arbetslivsnämnden besluta

att godkänna redovisningen av tertial 2, med ett underskott om -861 tnkr,

att godkänna prognosen för helår 2021 med ett underskott om – 266 tnkr, samt

att vidarebefordra rapporten till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Förvaltningarna ger återkoppling på verksamhetsplanen genom tre delårsrapporter per år till nämnderna. Delårsbokslutet redovisar viktiga händelser, framtid, nämndens verksamhetsmål, det ekonomiska läget samt prognos för 2021.

Resultatet vid augusti månads bokslut är ett underskott om -861 tnkr. Prognosen visar till dags dato ett prognostiserat underskott om -266 tnkr vid årets slut.

Uppföljning av nämndens verksamhetsmål visar att förvaltningens bedömning är att fyra av sex mål kommer att uppnås varav ett av två resultatuppdrag mot fullmäktiges mål.

De två mål som riskerar att inte uppnås härrör båda från konsekvenser av pandemin.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Genom att upprätta bokslut som beskriver ackumulerat resultat, prognostiserat resultat vid årets slut samt en ekonomisk analys, bidrar

nämnden till att kommunens resurser används effektivt, ändamålsenligt och långsiktigt.

Ingrid Nilsson
Förvaltningschef

Bilagor

Bilaga 1 – Tertialrapport 2 inklusive prognos ALN

§ 31 Dnr 2021-000062 1.1.3.1

Fyramånadersrapport 2021

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden beslutar

att godkänna redovisningen av fyramånadersrapport 2021, samt

att översända fyramånadersrapport till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Fyramånadersrapport med helårsprognos för 2021 har upprättats. Arbetslivsförvaltningens utfall ackumulerat april 2021 uppvisar underskott på 0,8 mnkr. Motsvarande period 2020 var utfallet 3,8 mnkr och samtliga enskilda månader hade då ett överskott jämfört med budget.

Intäkterna för perioden är 3,0 mnkr högre än budget, vilket hänger samman med att omfattningen av arbetsmarknadsåtgärderna i form av BEA-anställningar är betydligt högre än det var budgeterat för. Personalkostnaderna totalt för hela nämnden överstiger budget med 5,3 mnkr. Intäkten avseende bidrag från arbetsförmedlingen har efter årets första fyra månader ett utfall på 19,7 mnkr jämfört med budgeterade 12,1 mnkr. Ifjol var bidraget 14,6 mnkr.

Prognosen för helåret 2021 pekar på att ekonomin kommer att vara i balans vid årets slut. Både intäkterna och kostnaderna förväntas bli 5,2 mnkr högre än budgeterat. Kostnader för personal beräknas bli 5,5 mnkr högre än budgeterat. Ett underskott på 0,4 mnkr för köp av huvudverksamhet påverkar också prognosen negativt. Prognosen uppvisar ett överskott gällande övriga kostnader, vilket kan förklaras av minskade kostnader till följd av pandemin. Vissa verksamheter inom arbete o integration har inte kunnat starta eller bedrivas ”i full takt”. Dessa verksamheter väntas starta under andra halvåret av 2021, varför även intäkterna förväntas öka.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ingen påverkan.

Beslutsunderlag

Muntlig information från Julia Enander, controller

Arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-05-20, ARN 2021-000062.

_____

Härnösands kommun

Arbetslivsnämnd

Fyramånadersrapport 2021

2021-04-30

Fyramånadersrapport 2021

Status: *Påbörjad* ***Rapportperiod:*** *2021-04-30* ***Organisation:*** *Arbetslivsnämnd*

Innehållsförteckning

Fyramånadersrapport 2021 1

1 Uppdrag och verksamhet 2

2 Utgångspunkter 3

3 Ekonomisk uppföljning och prognos 4

3.1 Utfall 4

3.1.1 Utfall per verksamhetsområde 5

3.2 Prognos 6

3.2.1 Prognos per verksamhetsområde 6

3.3 Investeringar 7

4 Handlingsplan 8

1 Uppdrag och verksamhet

Arbetslivsnämndens uppdrag och uppgifter enligt reglemente::

1. fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)

2. fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)

3. fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)

4. samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden

5. samordna kommunens sommarjobb för ungdomar

6. erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov

7. drifta Härnösands energitekniska arena (HETA)

8. erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv

9. stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser

10. förmedla tolktjänster

11. drift av kommunens arbetsmarknadsarenor

2 Utgångspunkter

Verksamhetsplanen är en beskrivning av de aktiviteter som nämnden planerar att genomföra det kommande året. Verksamhetsplanen konkretiserar hur kommunens mål ska uppnås. Budgeten fastslår de ekonomiska ramarna för det kommande året och ligger även till grund för verksamhetsplanen då det ska finnas täckning inom budget för aktiviteterna nämnden planerar att genomföra.

Verksamhetsplanen ska följas upp i nämndens fyramånadersrapport (ekonomisk uppföljning samt prognos), i nämndens delårsrapport samt i nämndens verksamhetsberättelse.

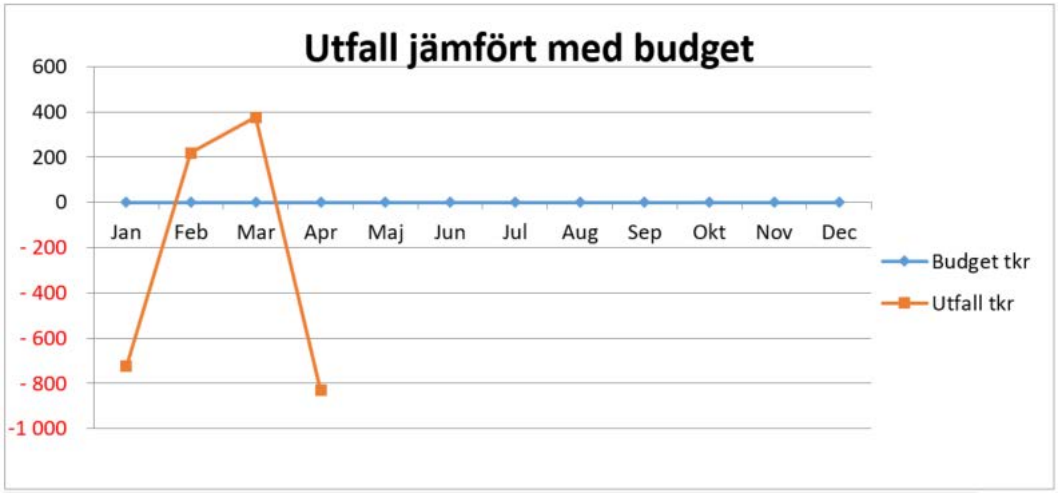
3 Ekonomisk uppföljning och prognos

3.1 Utfall

Utfallet ackumulerat april 2021 uppvisar underskott på 0,8 mnkr. Motsvarande period 2020 var utfallet 3,8 mnkr och samtliga enskilda månader hade då ett överskott jämfört med budget.

Intäkterna för perioden är 3,0 mnkr högre än budget, vilket hänger samman med att omfattningen av arbetsmarknadsåtgärderna i form av BEA-anställningar är betydligt högre än det var budgeterat för. Personalkostnaderna totalt för hela nämnden överstiger budget med 5,3 mnkr.

Intäkten avseende bidrag från arbetsförmedlingen har efter årets första fyra månader ett utfall på 19,7 mnkr jämfört med budgeterade 12,1 mnkr. Ifjol var bidraget 14,6 mnkr.

Arbetslivsnämnden (mnkr)	Utfall Jan 20 - April 20	Utfall Jan 21 - April 21	Budget Jan 21 - April 21	Differens Utfall/Budget
Nämndens intäkter	**45,2**	**50,2**	**46,2**	**4,0**
-varav tilldelade skattemedel	18,8	18,7	18,7	0,0
-varav interna intäkter	2,9	2,0	1,0	0,9
-varav externa intäkter	23,5	29,5	26,5	3,0
Nämndens kostnader	**-41,5**	**-51,0**	**-46,2**	**-4,8**
-varav utgifter för personal	-31,9	-39,6	-34,3	-5,3
-varav köp av verksamhet	-0,9	-1,3	-2,1	0,8
-varav lokalhyra	-2,9	-2,8	-3,3	0,5
-varav fastighets- o driftskostnader	-0,8	-1,1	-0,6	-0,6
-varav avskrivningar	-0,2	-0,3	-0,2	-0,1
-varav övriga kostnader	-4,8	-6,0	-5,8	-0,2
NÄMNDENS UTFALL	**3,8**	**-0,8**	**0,0**	**-0,8**

3.1.1 *Utfall per verksamhetsområde*

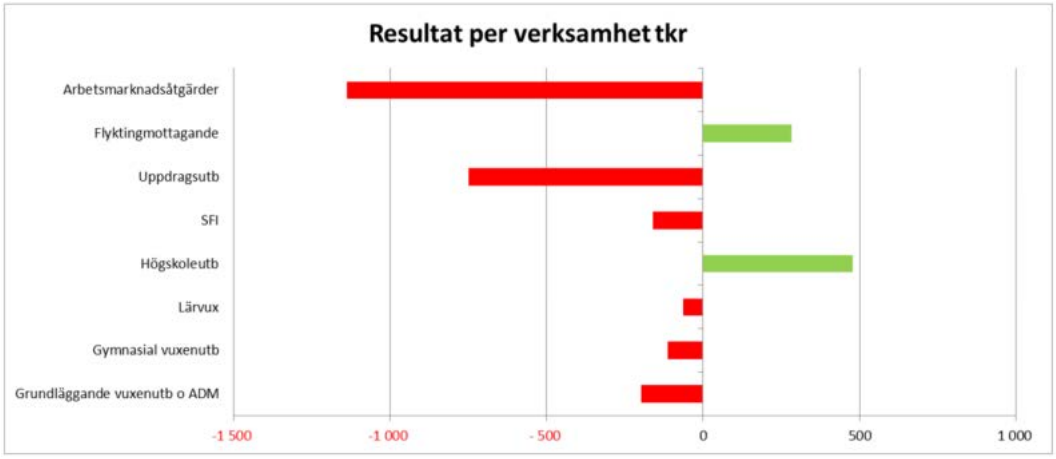
Nämnden uppvisar för perioden ett underskott på 0,8 mnkr. Både verksamhetsområde arbete o integration och vuxenutbildningen har ett underskott på 0,8 mnkr vardera, medan förvaltningsledningen och nämndverksamheten har ett överskott på 0,7 mnkr respektive 0,1 mnkr.

Vad gäller verksamheten för förvaltningsledningen förklaras överskottet av lägre personal- och lokalkostnader. Även intäkterna för verksamheten är högre än budgeterat. Överskottet för intäkterna förklaras till största delen av kompensation för sjuklöner i samband med den rådande pandemin. Dessa intäkter är inte budgeterade.

Underskottet som arbete o integration visar upp för perioden beror på ökade personalkostnader, detta vägs dock upp till en viss del av ökade intäkter. Även lägre kostnader vad det gäller köp av huvudverksamhet mildrar periodens underskott.

Verksamhetsområde vuxenutbildning uppvisar ett underskott som till största del beror på inköp av konsultverksamhet som är 1,3 mnkr högre än budgeterat. Dessutom har verksamheten fått lägre intäkter i form av försäljning av verksamhet. Uppdragsutbildningen har drabbats av inställda kurser på grund av covid-19 samtidigt som mycket resurser krävts för att driva yrkeshögskoleutbildningarna.

Per ansvar (mnkr)	Utfall Jan 20 - April 20	Utfall Jan 21 - April 21	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Arbetslivsnämnd	0,1	0,1	0,3	0,0	-0,2
Förvaltningsledning	0,4	0,7	4,4	0,1	-3,8
Arbete o integration	2,4	-0,8	6,7	25,1	-32,6
Vuxenutbildning	0,9	-0,8	7,3	6,3	-14,4
SUMMA	**3,8**	**-0,8**	**18,7**	**31,5**	**-51,0**

3.1.1.1 *Specifikation av personalkostnader*

Förutom arbete o integration som har betydligt högre kostnader för personal än budgeterat har de andra ansvaren lägre kostnader. Årets första fyra månader har 7,2 mnkr högre kostnader än periodens budget för BEA-anställningar. Vad det gäller kostnaden för arbetskraft för mottagning o integration är den 1,0 mnkr lägre än budgeterat. Sammantaget är underskottet 5,9 mnkr för verksamheterna inom arbete o integration.

Inom vuxenutbildningen uppvisar Komvux det största överskottet för personalkostnader med 0,2 mnkr.

Utgifter för personal (mnkr)	Utfall Jan 20 - April 20	Utfall Jan 21 - April 21	Budget Jan 21 - April 21	Differens Utfall/Budget
Arbetslivsnämnd	-0,3	-0,2	-0,3	0,1
Förvaltningsledning	-1,0	-1,5	-1,8	0,3
Arbete o integration	-21,8	-29,1	-23,2	-5,9
Vuxenutbildning	-8,8	-8,7	-8,9	0,3
SUMMA	**-31,9**	**-39,6**	**-34,3**	**-5,3**

3.2 Prognos

Prognosen för helåret 2021 pekar på att ekonomin kommer att vara i balans vid årets slut. Både intäkterna och kostnaderna förväntas bli 5,2 mnkr högre än budgeterat. Kostnader för personal beräknas bli 5,5 mnkr högre än budgeterat. Ett underskott på 0,4 mnkr för köp av huvudverksamhet påverkar också prognosen negativt. Prognosen uppvisar ett överskott gällande övriga kostnader, vilket kan förklaras av minskade kostnader till följd av pandemin. Vissa verksamheter inom arbete o integration har inte kunnat starta eller bedrivas ”i full takt”. Dessa verksamheter väntas starta under andra halvåret av 2021, varför även intäkterna förväntas öka.

I denna prognos har ingen hänsyn tagits till de ytterligare 8 mnkr som kommunfullmäktige beslutat att tillföra Arbetslivsnämnden under 2021 för ökade insatser för minskad arbetslöshet.

Arbetslivsnämnden med prognos (mnkr)	Årsbudget 2021	Årsprognos 2021, april	Differens budget/prognos april
Intäkter	**140,5**	**145,7**	**5,2**
- varav tilldelade skattemedel	58,0	58,0	0,0
- varav intäkter	82,5	87,7	5,2
Kostnader	**-140,5**	**-145,7**	**-5,2**
- varav köp av huvudverksamhet	-6,3	-6,7	-0,4
- varav utgifter för personal	-104,6	-110,1	-5,5
- varav lokalhyra	-10,0	-10,0	0,0
- varav avskrivningar	-0,5	-0,9	-0,4
- varav övriga kostnader	-19,1	-18,0	1,1
Resultat	**0,0**	**0,0**	**0,0**

3.2.1 Prognos per verksamhetsområde

Verksamhetsområde vuxenutbildning prognostiserar ett underskott om 0,6 mnkr. Det prognostiserade underskottet beror till största del av att intäkter i form av bidrag och försäljning av utbildning beräknas minska med 2 mnkr respektive 1,4 mnkr. Detta är en följd av covid-19 eftersom elevunderlaget minskat och kurser ställts in. Därutöver ser kostnaderna för köp av huvudverksamhet ut att bli 0,9 mnkr högre än budgeterat, samtidigt som personalkostnader och övriga kostnader är lägre än budgeterat.

Arbete o integration prognostiserar ett underskott på 0,4 mnkr. Anledningen till detta är att omfattningen av arbetsmarknadsåtgärderna i form av BEA-anställningar beräknas bli betydligt högre än det var budgeterat för. Detta påverkar även intäkterna från arbetsförmedlingen som därmed beräknas bli högre, men inte i samma utsträckning som kostnaderna för verksamheterna. Redan nu kan vi se effekten av detta i utfallet för årets första fyra månader.

Förvaltningsledningen prognostiserar ett överskott om 0,9 mnkr vilket beror på lägre personal- och lokalkostnader än budgeterat.

Per ansvar med prognos (mnkr)	Årsprognos 2021, april	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Arbetslivsnämnd	0,1	1,0	0,0	-0,9
Förvaltningsledning	0,9	13,3	0,1	-12,5
Arbete o Integration	-0,4	21,6	71,3	-93,3
Vuxenutbildning	-0,6	22,0	16,3	-39,0
Resultat	**0,0**	**57,9**	**87,7**	**-145,7**

3.2.1.1 *Specifikation, prognos personalkostnader*

I prognosen för arbete o integration gällande personalkostnader är det stor skillnad jämfört med budget. Det förklaras med att årets första fyra månader redan nu har 7,2 mnkr högre kostnader än periodens budget för BEA-anställningar.

Övriga verksamhetsområden inom Arbetslivsförvaltningen har prognostiserat lägre personalkostnader än budgeterat.

Utgifter för personal prognos (mnkr)	Årsbudget 2021	Årsprognos 2021, april	Differens budget/prognos, april
Arbetslivsnämnd	0,9	0,8	-0,1
Förvaltningsledning	5,4	4,7	-0,7
Arbete o Integration	71,3	80,6	9,3
Vuxenutbildning	26,9	24,0	-2,9
Totalt	**104,5**	**110,1**	**5,6**

3.3 *Investeringar*

När det gäller investeringsbudgeten beräknas den förbrukas under året.

Investeringar prognos (mnkr)	Investering jan-april 2021	Årsbudget 2021	Årsprognos 2021, april	Differens budget/prognos april
Investeringar	0,8	1,5	1,5	0,0
Totalt	**0,8**	**1,5**	**1,5**	**0,0**

4 *Handlingsplan*

Arbetslivsnämnden

Fyramånadersrapport 2021

Förslag till beslut

Arbetslivsförvaltningen föreslår arbetslivsnämnden besluta

att godkänna redovisningen av fyramånadersrapport 2021, samt

att översända fyramånadersrapport till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Fyramånadersrapport med helårsprognos för 2021 har upprättats. Arbetslivsförvaltningens utfall ackumulerat april 2021 uppvisar underskott på 0,8 mnkr. Motsvarande period 2020 var utfallet 3,8 mnkr och samtliga enskilda månader hade då ett överskott jämfört med budget.

Intäkterna för perioden är 3,0 mnkr högre än budget, vilket hänger samman med att omfattningen av arbetsmarknadsåtgärderna i form av BEA-anställningar är betydligt högre än det var budgeterat för. Personalkostnaderna totalt för hela nämnden överstiger budget med 5,3 mnkr. Intäkten avseende bidrag från arbetsförmedlingen har efter årets första fyra månader ett utfall på 19,7 mnkr jämfört med budgeterade 12,1 mnkr. Ifjol var bidraget 14,6 mnkr.

Prognosen för helåret 2021 pekar på att ekonomin kommer att vara i balans vid årets slut. Både intäkterna och kostnaderna förväntas bli 5,2 mnkr högre än budgeterat. Kostnader för personal beräknas bli 5,5 mnkr högre än budgeterat. Ett underskott på 0,4 mnkr för köp av huvudverksamhet påverkar också prognosen negativt. Prognosen uppvisar ett överskott gällande övriga kostnader, vilket kan förklaras av minskade kostnader till följd av pandemin. Vissa verksamheter inom arbete o integration har inte kunnat starta eller bedrivas ”i full takt”. Dessa verksamheter väntas starta under andra halvåret av 2021, varför även intäkterna förväntas öka.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ingen påverkan.

Beslutsunderlag

Ingrid Nilsson Förvaltningschef	Julia Enander Controller

Bilagor

Bilaga 1 Fyramånadersrapport 2021

§ 105 Dnr 2020-000274 1.1.3.1

Delårsrapport 2021

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna Delårsrapport 2021 och överlämna den till Kommunstyrelsen,

att socialnämnden noterar den kraftigt negativa budgetprognosen för 2021 och ger fortsatt uppdrag till socialförvaltningen att arbeta med att minska kostnaderna och återkomma med en åtgärdsplan med tillhörande risk- och konsekvensbeskrivningar till nämnden i oktober,

att socialnämnden, i likhet med nämndens beslut i maj om fyramånadersrapporten samt budgetuppföljningen i augusti, förutsätter att Covidrelaterade kostnader för 2021 inte ingår i kommunfullmäktiges förväntade kostnadsreduceringskrav, samt

att lägga internkontroll redovisningen till handlingarna.

Yrkanden

Krister Mc Carthy (S) yrkar på att den av socialförvaltningen föreslagna att-satsen; *att socialnämnden noterar den kraftigt negativa budgetprognosen för 2021 och ger fortsatt uppdrag till socialförvaltningen att arbeta med att minska kostnaderna* ändras och ersätts av att-satsen;

att socialnämnden noterar den kraftigt negativa budgetprognosen för 2021 och ger fortsatt uppdrag till socialförvaltningen att arbeta med att minska kostnaderna och återkomma med en åtgärdsplan med tillhörande risk- och konsekvensbeskrivningar till nämnden i oktober.

Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare yrkar bifall till förslag enligt yrkande från Krister Mc Carthy (S).

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger ett förslag till beslut; liggande förslag med ändring av en att-sats.

Ordförande finner att Socialnämnden beslutar enligt förslaget.

§ 105. Fort

Protokollsanteckning

Hela oppositionen vill ha svar på om socialnämnden ska stå för covidkostnaden för 2021.

Bakgrund

Samtliga nämnder ska göra en Delårsrapport för perioden januari- augusti, vars innehåll och struktur styrs av kommunstyrelseförvaltningen.

Det ekonomiska utfallet för perioden visar ett underskott på minus 29,7 mnkr. De tre största underskottsområdena i relation till budget finns inom:

- Kommunala hemtjänsten -17,1 mnkr
- Särskilt boende -9,9 mnkr
- Hälso- och sjukvård -8,2 mnkr

De tre största överskotten i relation till budget finns inom:

- Förvaltningsledning + 8,3 mnkr
- Individ och familjeomsorgen inklusive Försörjningsstöd +5,5 mnkr
- Utvecklings och kunskapsstyrningsenheten +2,2 mnkr

I överskottet för Förvaltningsledningen finns inräknat den statliga ersättningen för Covid kostnader i december 2020 vilket ingår med 7 mnkr.

Prognosen för socialnämnden på helår visar minus 37,7 mnkr, det vill säga ett betydande underskott. I det ingår kostnader på ca 22 mnkr som bedöms hänföras till Covid-19 situationen, kostnader vilka det i nuläget inte finns några indikationer på att de kan återsökas från staten. Däremot är de signaler förvaltningen uppfattat från kommunledningen att det inte förväntas att Socialnämnden skall klara av att göra kostnadsreduceringsåtgärder som även täcker de Covid relaterade kostnaderna.

Det prognostiserade resultatet, om Covid relaterade kostnader tas bort, indikerar att förvaltningen har ett underskott på ca 16 mnkr i sin normala verksamhet. Det vill säga behov av att sänka kostnaderna med ca 1,3 mnkr per månad, vilket är nästan 1 mnkr lägre per månad jämfört med fyramånadersrapporten från maj.

Uppdraget att finna kostnadsreducerande åtgärder har pågått sedan våren. Ett flertal olika förslag har tagits fram och bearbetats. Nämnden har tagit ett antal beslut vid de två senaste mötena före sommaren. Förvaltningen har dock haft betydande svårigheter att finna åtgärder som med relativt stor säkerhet sänker de löpande kostnaderna med det miljonbelopp som krävs. De förslag som hitintills beslutats av nämnden respektive förvaltningsledningen

§ 105. Fort

bedöms inte med säkerhet räcka för att i tillräcklig omfattning sänka kostnaderna till budgeterad nivå.

Förvaltningschefen avser att på nämnden redovisa vilket krav som skall läggas ut för att kunna ta fram förslag på ytterligare kostnadsreduceringar.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2021-09-19.

Socialförvaltningen, Delårsrapport 2021.

Socialförvaltningen, Uppföljning Volymökningar augusti 2021.

Socialförvaltningen, Uppföljning intäkter, kostnader och volymutveckling augusti 2021.

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2021-09-02.

Socialförvaltningen, Redovisning - Ekonomiskt bistånd delårsrapport 2021.

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2021-09-01.

Socialförvaltningen, Redovisning - Vuxen delårsrapport 2021.

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2021-09-13.

Socialförvaltningen, Redovisning - Barn och Familj delårsrapport 2021.

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2021-09-07.

Socialförvaltningen, Bilaga - Rapportering av internkontroll Delårsbokslut 2021.

_____

Härnösands kommun

Socialnämnd

Delårsrapport 2021

2021-08-31

Delårsrapport 2021

Rapportperiod: *2021-08-31* ***Organisation:*** *Socialnämnd*

Innehållsförteckning

Delårsrapport 2021 1

1 Nämndens uppdrag och verksamhet 2

2 Utgångspunkter 3

3 Viktiga händelser som påverkat verksamheten 4

4 Måluppfyllelse 10

5 Ekonomisk uppföljning och prognos 12

5.1 Utfall och prognos 12

5.2 Utfall och prognos per verksamhetsområde 14

5.3 Handlingsplan 18

5.4 Investeringar 18

6 Förväntad utveckling 19

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Socialnämndens övergripande uppgift är att nämnden inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs enligt det mål och riktlinjer som fullmäktige beslutat samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamheterna inom socialnämndens område är i huvudsak lagstyrda. Det finns insatser som inte styrs av lag men har en god inverkan både kvalitativt och ekonomiskt på lagstyrd verksamhet.

Med socialtjänst avses i första hand den verksamhet som regleras genom socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), samt personlig assistans som utförs med assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken. Socialtjänst avser även handläggning av ärenden som rör adoptioner, faderskap, vårdnad, boende och umgänge enligt föräldrabalken.

Med kommunal hälso-och sjukvård menas sjukvård som genom kommunens åtagande ges i vårdtagarens bostad eller på boende där vårdtagaren vistas. Kommunerna ansvarar enligt hälso- och sjukvårdslagen för hälso- och sjukvård (förutom läkarinsatser) i särskilt boende och dagverksamheter samt även för hemsjukvård i ordinärt boende.

Socialförvaltningen har fyra verksamhetsområden, individ och familjeomsorg, hemtjänst, särskilt boende inklusive hälso- och sjukvård samt omsorg om funktionshindrade. I förvaltningen finns även en medicinskt ansvarig sjuksköterska med ansvar för kvalitet inom hälso- och sjukvårdsområdet. Utöver dessa områden finns myndighetsutövning, olika stöd- och utvecklingsfunktioner samt administration och nämndsekretariat.

2 Utgångspunkter

Verksamhetsplanen är en beskrivning av de aktiviteter som nämnden planerar att genomföra det kommande året. Verksamhetsplanen konkretiserar hur kommunens mål ska uppnås. Budgeten fastslår de ekonomiska ramarna för det kommande året och ligger även till grund för verksamhetsplanen då det ska finnas täckning inom budget för aktiviteterna nämnden planerar att genomföra.

Verksamhetsplanen ska följas upp i nämndens fyramånadersrapport (ekonomisk uppföljning samt prognos), i nämndens delårsrapport samt i nämndens verksamhetsberättelse.

3 Viktiga händelser som påverkat verksamheten

Inledningen av 2021 har till stor del handlat om Covid-19 pandemin, vaccinationer och rekommendationer på nationell och lokal nivå. Förvaltningens arbete har präglats av Covid-19 även under detta halvår. Ett stort antal misstänkt smittade har hanterats även om antalet bekräftade fall minskat i takt med att fler blivit vaccinerade. Pandemin påverkar den samhällsekonomiska utvecklingen, kommunernas skatteunderlag, arbetsmarknaden och sysselsättning, näringslivet och företagarnas möjligheter att driva sina företag under pandemin och kraft att återhämta sig. Den regionala vården har fått göra tuffa prioriteringar och har varit hårt belastad, vilket i sin tur skapar en vårdskuld som på sikt förespås följas av en preventionsskuld. Socialförvaltningen har utifrån pandemin i likhet med vården en omsorgsskuld. Många i hjälpbehov har valt att säga nej till insatser utifrån rädsla för att bli smittade. Detta gäller tex. hemtjänsten. De anhöriga har tagit ett extra stort ansvar för att möjliggöra detta. Till detta ska även pandemiåtgärder läggas, i form utav stängda dagverksamheter, mötesplatser, växelvård, anhöriggrupper och stödgrupper. När nu pandemin pågått så pass lång tid ser förvaltningen ett ökat tryck på särskilt boende. Det får man tolka som att anhöriga och enskilda i allt större utsträckning inte längre kan avstå hjälpinsats. Under pandemin inrättade socialförvaltningen ett Covid – team som tog hand om misstänkt smittade och smittade i ordinärt boende. Denna åtgärd har bidragit till att fler medborgare kunnat känna sig trygg med hemtjänsten och kanske i mindre omfattning tackat nej till nödvändiga insatser i rädsla för att bli smittade av Covid-19. Anhörigstödet har arbetat extra mycket med telefonstöd, bland annat genom att ringa upp deltagare i grupper regelbundet. Anhörigstödet har till största del handlat om konsekvenser av pandemin, tex att anhöriga tagit ett stort ansvar, social isolering etc. Ohälsan hos anhörigvårdarna har ökat under pandemin.

På individnivå har allt sammantaget bland annat resulterat i rapporter om ökad psykisk ohälsa, längre väntetider inom vården, fler i arbetslöshet och fler långtidsarbetslösa, negativ påverkan i kunskapsutvecklingen för barn och ungdomar när utbildningen genomförs på distans, upplevd ensamhet, isolering och oro.(Källa: SKR). För Socialförvaltningen kan pandemin ge ökat behov av stödinsatser till barn och ett ökat behov av ekonomiskt bistånd. När det gäller dessa parametrar har förvaltningen inte kunnat se någon massiv ökning i behovet av stöd till barn utifrån pandemin. Inte heller behovet av ekonomiskt bistånd har ökat. Faktum är att trenden med att behovet av långvarigt ekonomiskt bistånd fortsätter att gå ner. Dessa aspekter är dock viktiga att ta med i denna delårsrapport då de kan komma att påverkas av pandemins mer långvariga effekter.

Kommunen gick in i 2021 med höga tal gällande smittspridningen och detta skeende kom i efterhand att kallas andra vågen. Samtidigt påbörjades vaccinationer av de mest sårbara grupperna. Kommunens krisledning var tydlig med att arbeta för att vaccineringen skulle gå så bra som möjligt och att inget vaccin skulle slängas. Detta resulterade bland annat i att kommunen höll återkommande samverkansmöten mellan Regionen, Hälsocentralerna, privata hemtjänstaktörer och Socialförvaltningen. Mötena behandlade de frågor som var aktuella i vaccinationsprocessen med syfte att göra den så smidig som möjligt. Vaccinationerna har visat sig ha mycket bra effekt och tydligt förhindrat svår sjukdom och för tidig död i sårbara grupper. För Socialnämnden kostar pandemin fortsatt mycket resurser i form av personal och skyddsutrustning. Nämnas bör att förvaltningen har erhållit mycket värdefullt stöd från andra förvaltningar och kommunkoncernen, detta har varit oerhört värdefullt för förvällningens förmåga att möta och lösa pandemins utmaningar. Försiktighetsprinciperna fortsätter att gälla och vid misstanke om smitta agerar förvaltningen som om det är bekräftad smitta.

Socialförvaltningen har under delåret startat upp heltid som norm inom verksamhetsområden Särskilt boende, hemtjänst och omsorg om funktionsnedsatta. Detta via pilotverksamheter.

Heltidsinförandet som norm kräver mycket planering och omställning. Förhoppningen är dock att det ska medföra bättre förutsättningar för ökad personalkontinuitet i verksamheterna och göra arbeten mer attraktiva. Vilket är viktigt då den framtida utmaningen är att kunna rekrytera kompetent personal. Äldreomsorgslyftet för att öka kompetensen hos förvaltningens personal har startat och ett stort antal personal tar del av denna kompetenshöjning.

God och Nära vård

Sveriges hälso- och sjukvård är av hög kvalitet. Den är inriktad på att lösa olika typer av medicinska tillstånd. Verksamheter specialiseras i sina inriktningar. I takt med att allt fler lever med kroniska tillstånd träffar sjukvården och omsorgen inte alltid rätt. Helheten runt den enskilda patientens behov riskeras att gå förlorad eller åtminstone inte bli sedd fullt ut. Därför är Nära vård reformen viktig. Hela vårdkedjan måste ses över och ställas om, inte minst för att kunna hantera de demografiska utmaningarna som finns. Organisationsförändringar är dock inte ett huvudfokus för Nära vård utan det handlar om samverkan och sammanhållen vård och omsorg utifrån befintliga organisationer. Nära vård ska utgå från patientens behov och vård och omsorg ska anpassas till patientens/medborgarens behov. Ambitionen är vidare att den enskilde på ett mer tydligt sätt ska vara medskapare av vård och omsorg. För alla inblandade aktörer handlar det bland annat om att stötta patienter/medborgare till att kunna sköta sin egen vård och omsorg i så stor utsträckning som möjligt. För att kunna möta upp enskildas helhetsbehov behöver samverkan mellan olika aktörer som bedriver vård och omsorg bli än bättre. En del i detta är att se över fragmenteringen av vård och omsorg som finns. Utgångspunkten ska vara patienten/medborgaren och inte i första hand organisationernas förutsättningar. Nära vård omfattar all hälso- och sjukvård i Sverige. Socialförvaltningen har anställt en projektledare som ska hålla ihop förvaltningens arbete med Nära vård. Förvaltningsledningen har gått SKRs ledarskapsutbildning i omställningen till God och Nära vård. Under våren har det interna arbetet präglats av att berätta vad God och Nära vård innebär i förvaltningens organisation. Vidare har mycket samverkan skett med länets övriga kommuner, regionen och SKR. Det är viktigt med dessa samverkans forum då en av de största utmaningarna i strävan efter en God och Nära vård handlar om förändring av kultur. Verksamheter måste se bortom traditionella uppgifter och se hur man på bästa sätt kan anpassa vård och omsorg till medborgare. Syftet är att på kostnadseffektivt sätt göra vård och omsorg mer tillgänglig och mer personcentrerad. I detta är hälsoförebyggande arbete viktigt. Här sker samverkan mellan aktörerna. Vidare sker satsningar på förebyggande åtgärder inom förvaltningen.

Utvecklings- och kunskapsstyrningsenhet

Socialförvaltningen står inför utmaningar gällande att i högre utsträckning arbeta med arbetssätt och metoder som grundar sig på forskning och beprövad erfarenhet. Det finns även behov av att fortsatt utveckla det kvalitets- och utvecklingsarbete som sker inom förvaltningen. Enheten för Utveckling- och kunskapsstyrning har under delåret påbörjat implementeringen av nytt verksamhetssystem för socialförvaltningen. Vidare har ett stort antal processer kartlagts för att fungera som kunskapsunderlag, utgångspunkter i arbetet med internkontroll samt för att hitta risker och åtgärdsbehov. Syftet med enheten är att förvaltningsövergripande organisera arbetet med kvalitet och utveckling för att på bästa sätt använda tillgängliga resurser för att möta dessa utmaningar. Enhetens ansvar är att leda, utveckla och följa upp det systematiska kvalitetsarbetet gällande lagstiftning och berörda IT system, arbeta med informationssäkerhet och att arbeta med digitalisering och välfärdsteknik. Enheten startade i mitten av mars 2020 och består av enhetschef, verksamhetsstrateg

med IT inriktning, verksamhetsstrateg, Medicinskt ansvarig sjuksköterska, verksamhetsutvecklare samt systemförvaltare. Under våren 2021 har enheten utökats med en projektledare för God och Nära vård.

Individ och familjeomsorgen

Uppstarten av Familjebehandlingsteamet (IHF) teamet fortgår, verksamheten planeras komma igång fr o m 1/8. Övergången till nytt verksamhetssystem har genomförts utan problem. Verksamheten har inte påverkats nämnvärt av Corona situationen. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd fortsätter att sjunka vilket sannolikt beror på fokus på gruppen långvarigt biståndsberoende.

Särskilt boende

Boendeutredning är nu klar och beslut togs vid Nämnd i juni om att utöka med 40 boendeplatser. Beslut togs även att Solbackens boendeplatser ska integreras tillsammans med de nya platserna. Planering startas därmed för en nybyggnation , ett nytt Särskilt boende med en plan att vara klart 2023. Beslut togs även om en utökning till 20 Korttidsplatser som också beräknas vara klart till 2023 i samband med nybyggnationen.

Nya medicinskåp har installerats på alla SÄBO, för en ökad trygghet och säkerhet. Nya Trygghetslarm har börjat installeras på alla SÄBO med beräkning att vara klart efter sommaren. Nyckelfria lås till alla dörrar på boendena installeras i början av hösten för ökad patientsäkerhet samt förbättrad arbetsmiljö. Den digitala utvecklingen medger ökade möjligheter, vilket verksamheten ser och arbetar för.

En stor utbildningssatsning i form av Äldreomsorgslyftet har startats upp under våren vilken kommer att bidra till att höja kompetensen inom verksamheten. Satsningen skall leda till att fler skall kunna utbilda sig till vårdbiträden respektive undersköterskor. I de statliga bidragen ingår villkoret att de som erbjuds utbildning även skall erbjudas en tillsvidareanställning på heltid.

Nya arbetssätt inom Särskilt boende är något som alla boenden arbetar med för ökad kvalitet och trygghet. Planering i det dagliga arbetet, kallat PPP samt nya aktivitetslösningar har börjat ta form under året. Att kunna erbjuda aktiviteter i större utsträckning för de boende är något som efterfrågas av de boende, anhöriga samt medarbetare. Ett stort arbete har lagts under året för att kunna erbjuda de äldre att få åka ut med elcyklar. Personal eller volontärer som är utbildade i att skjutsa de äldre med elcykel, de äldre sitter då i en vagn och kan åka med på en tur.

Covid-19 pandemin har under första halvåret 2021 påverkat hela verksamheten. Att skydda de äldre från sjukdom har varit ett stort fokus, vilket verksamheten fortsatt har lyckats bra med. Detta har dock inneburit att utveckling av verksamheten, vissa utbildningar mm har fått vänta.

I början av juni har två boenden startat som pilotgrupper i införandet av heltider. Alla medarbetare ska framåt erbjudas heltid och nya arbetssätt med bemanningsplanering och schemaläggning ska testas i piloterna. Totalt har Socialförvaltningen 6 piloter som ska testa heltid som norm.

Hälso- och sjukvården

Arbetet med Nära vård har kommit igång .Samverkan och samarbete med både regionen, andra kommuner samt övriga samarbetspartners inom området. Lokalfrågor kan på sikt beröras och kopplas samman med både Nära vård samt övriga Verksamhetsområden inom kommunen. Inom verksamheten har ett arbete och planering kring teamarbete tillsammans med övriga

verksamhetsområden påbörjats. Idag finns team men utifrån Nära vård arbetet ses att detta kan utvecklas än mer.

Bemanningsfrågan har varit och är fortfarande en utmaning. Det råder en stor brist av sjuksköterskor både i länet och hela landet. Under våren har flera vakanser tillkommit i verksamheten gällande sjuksköterskor. Därav samt på grund av covid-19 pandemin med ökad arbetsbelastning har verksamheten varit tvungen att ta in sjuksköterskor via bemanningsföretag. Covid-19 vaccinationerna har också inneburit ett ökat behov av sjuksköterskor, för att kunna vaccinera Förvaltningens alla brukare som har Hälso- och sjukvårdsinsatser.

Verksamheten har utökats enligt beslut med en enhetschef för verksamhetens rehab grupp, som ett led i att verksamheten ska ges möjlighet att arbeta än mer med dessa frågor. Ett förebyggande och rehabiliterande arbetssätt är en viktig del för ökad kvalitet och trygghet. Även förbättringsarbete samt utvecklingsfrågor för hela Hälso- och sjukvårdens verksamhet finns med i denna roll.

Omsorgen om funktionshindrade

Planering nytt Socialpsykiatriboende

Arbetsgruppen har fortsatt att arbeta förslag nytt SoL-psykiatriboende (boende enligt Socialtjänstlagen). Markyta finns på förslag där samhällsförvaltningen arbetar kring de prövningar som krävs för att få den godkänd att bygga på. Byggandens utformning finns i ritning, där bygganden totalt innehåller tre avdelningar. Dessa avdelningar har olika inriktning utefter brukarnas behov. Fastighetens tomt finns också i en projektering att kunna iordningställa små hus som går att flytta. Detta för att möjliggöra för brukare som behöver ha närhet till personal men inte av olika anledningar kan bo tillsammans med andra i samma fastighet.

Elevhem

Tidigare har meddelat gällande översyn av elevhem. Kostnaderna för verksamheten har varit utmanade att möta upp då verksamheten kräver att varje plats vid elevhemmet är tillsatta årets alla dagar. Om platserna inte är belagda, så går verksamheten med ett underskott. Verksamhetsområdet har tillskrivit nämnd under våren 2021 då med anledning av att beskriva utmaningen med att hålla verksamheten finansierad för att ej gå med underskott. Arbetet med översyn och tillika ett nämndbeslut resulterade i att ett elevhem avvecklas och from hösten 2021 har förvaltningen ett elevhem i drift.

Omflyttning av daglig verksamhet

De flyttar och förändringar som tidigare annonserats inom området daglig verksamhet är nu genomföra. Café gula villan är i lokaler på södra sundet, fd. sjukhuset. Cafét benämns numer som Café södra sundet. Därtill har den stora flytten av dagliga verksamheter såsom Agda, villagruppen och ringen nu genomförts. Även de finns på Södra sundet och har nu benämningen Utsiktens dagliga verksamhet. Fina lokaler, renoverade och iordningställda efter brukarnas behov.

Stängning daglig verksamhet

Mycket av det utvecklingsarbete som varit planerat för de inledande delarna under 2021 har hittills kommit att få stå tillbaka utifrån rådande pandemi. En viktig händelse som påverkat Omsorgen är delvis stängning av daglig verksamhet,. Verksamheten har varit reducerad och där riskbedömningar för de brukare som haft mest behov varit prioriterade att kunna beredas plats. Daglig verksamhet planeras att kunna öppna upp fullskaligt efter sommarsemester.

Titulaturarbete

Titulatur arbetet inom boenden är slutfört, där förhandlingar har skett för att kunna omreglera titel för medarbetare. Titeln stödassistent erhåller personal som har efterfrågad utbildning och medarbetare som än inte har komplett efterfrågad utbildning erhåller titeln stödpersonal

Psyk-E utbildning

Ambitionen var att under våren fortsatt med dessa tvärsektoriella utbildningsgrupper av stödassistenter, biståndshandläggare och sjuksköterskor. Ett viktigt inslag i kompetensutveckling. Vi återupptar detta arbete så snart vi kan finna lämpliga former för samtal i mindre grupper.

Målarbete inom Omsorgen

Verksamhetsområdet har tagit fyra mål som kopplar till kommunmålen. De fyra områden vi jobbat ring är: verksamhet, brukare, arbetsmiljö (sjuktal), medarbetare och ekonomi. En tydlig implementeringsplan fanns för att förankra dessa mål ute i verksamheterna. Arbetet har avstannat något utifrån rådande situation dock finns bra förutsättningar att återuppta det nu inför hösten 2021.

Brukarenkät

Tillsammans med övriga kommuner i länet och verksamheter inom LSS/SoL socialpsykiatri kommer en enkät att genomföras som når alla brukare. Enkäten utgår från Sveriges kommuner och regioners mall och kommer förhoppningsvisa ge värdefull data att analysera och utveckla verksamheten ytterligare.

Kvalitetsstärkande åtgärder

Inför budget 2021 har verksamhetsområdet på ett tydligt sätt vad som krävs för att höja kvalitén inom verksamhetsområdet och enligt LSS intentioner i lagstiftningen. Verksamhetsområdet fick 2,75 åa i tillskott för att arbeta med just kvalitetshöjande insatser. Utifrån detta har verksamhetsområdet anställt gruppledare samt stödpedagog. Gruppledare arbetar bla med att fördela resurser där behov finns. På så sätt får vi en jämnare kvalité i hela verksamhetsområdet och brukarens insatser kan säkerställas. Stödpedagog kommer till en början att arbeta inom daglig verksamhet. Detta för att pröva hur befattningen kan implementeras och knytas an till olika uppdrag som hjälper medarbetare att höga kvalitén på insatser för brukare.

Översyn Pumpbacksgatan

Utifrån tydligare krav på landets kommuner vad det gäller brandskydd inom bostad med särskild service har en översyn genomförts gällande Pumpbacksgatan 3a, 3b och 3e. Där totalt 24 stycken lägenheter inte klarar kravet enligt klass 5b. I denna fråga har verksamhetsområdet arbetat tillsammans med de aktuella arbetsgrupperna och bistånd för att hantera processen med att det ej kommer att bedrivas bostad med särskild service i dessa fastigheter. Ett omfattande arbete med att möta alla brukare och dess ev. företrädare har genomförts under våren. Ett antal brukare har valt att avsäga sig bostad med särskild service och därmed söka första handskontrakt för lägenhet som insats av individstöd. För de brukare som behåller bostad med särskild service arbetar verksamhetsområdet med att finns ny lokal/fastighet att starta verksamhet i.

Implementering av modell för stödbehovsbedömning

Utifrån uppdrag från nämnd har verksamhetsområdet tillsammans med biståndsenheten arbetat under våren 2021 för att införa stödbehovsbedömning vid ett antal verksamheter inom Omsorgen. Två olika enheter är utsedda att vara piloter i detta. Till detta har den under våren 2021 skett en rekrytering

för att kunna tillsätta en arbetsterapeut just med syfte att arbeta med stödbehovsbedömningar. Denna tjänst kommer vara lokaliserad till rehab enheten. Rapport till nämnd ska ske i slutet av året.

Biståndsenheten

På enheten har team bildats för att minska sårbarheten och få en jämnare ärendefördelning mellan biståndshandläggarna.

Två team har bildats inom äldreomsorgshandläggningen och LSS samt socialpsykiatrihandläggarna bildar ett eget team.

Teamen skapar mer kännedom om varandras ärenden, vilket gör samverkan än bättre.

Tillsammans med Omsorgen om funktionshindrade har arbete skett med att utföra stödbehovsbedömningar.

Pandemin har medfört stort tryck på biståndsenhet och hög arbetsbelastning på biståndshandläggarna. Många invånare med behov har avvaktat att söka hjälp och med tiden har deras behov blivit större och hjälpbehovet mer skyndsamt. Utifrån pandemiåtgärderna med att hålla dagverksamhet, mötesplatser samt anhöriggrupper stängda har behoven av insatser ökat. Det har i vissa fall varit svårt att erbjuda förebyggande åtgärder.

Administrativa enheten

Under våren har bemanningssupporten infört ett proaktivt arbetssätt. Det innebär att regelbundna kontakter sker med enhetschefer ute i verksamheterna och med berörda verksamhetschefer. Bemanningen för också statistik utifrån olika parametrar i bemanningsarbetet. Detta proaktiva arbetssätt har uppskattats av verksamheterna.

Hemtjänst

En stor utbildningssatsning i form av Äldreomsorgslyftet har startats upp under våren vilken kommer att bidra till att höja kompetensen inom verksamheten. Satsningen skall leda till att fler skall kunna utbilda sig till vårdbiträden respektive undersköterskor. I de statliga bidragen ingår villkoret att de som erbjuds utbildning även skall erbjudas en tillsvidareanställning på heltid.

I början av juni har två hemtjänstgrupper startat som pilotgrupper i införandet av heltider. Alla medarbetare ska framåt erbjudas heltid och nya arbetssätt med bemanningsplanering och schemaläggning ska testas i piloterna. Totalt har Socialförvaltningen 6 piloter som ska testa heltid som norm.

Under våren har planering skett för att arbeta med BPSD inom hemtjänsten. Metodiken har testats i vissa grupper. Till hösten sker utbildning i metodiken.

Pandemin har inneburit en hög belastning på medarbetare och chefer inom hemtjänsten. Detta har generat trötthet och sjukskrivningar.

Behoven av insatser hos medborgare har ökat drastiskt under första halvåret 2021. Det beror säkert på den omsorgsskuld pandemin medfört, dvs att medborgare avvaktat att söka insatser för att sedan söka insatser utifrån stora omsorgsbehov. Den äldre befolkningen ökar och allt fler planeras hem snabbt från sjukhusvård.

4 Måluppfyllelse

Mått	Mål 2021	Senaste utfall	Resultat 2020	Resultat 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
Mål 5 - Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet						
Andelen brukare som är nöjda med sitt särskilda boende	79.0%	83.0%	83.0%	78.0%	88.0%	89.0%

Kommentar:
Några resultat finns inte att redovisa utifrån Öppna jämförelser vid denna delårsredovisning. Däremot arbetar verksamhetsområdet Särskilt boende vidare med att möjliggöra en meningsfull vardag för de boende. Detta bland annat genom att arbeta med PPP (Professionell, personcentrerad planering), så aktiviteter utgår från brukares intressen och behov. Vidare arbetar man med sociala medier för att sprida vardagen på SÄBO, detta uppskattas av brukare, anhöriga och allmänhet. Vidare ger den respons som boenden får via sociala medier än större aktivitetsvilja på enheterna. Fyra av åtta särskilda boenden har nu Face Book. Vidare utbildas personal inom SÄBO via Äldreomsorgslyftet så fler personal får grundutbildning. Detta ger bättre förutsättningar för verksamheten och bidrar till högre kvalitet/nöjdare brukare.
Heltid som norm kan påverka personalkontinuitet och göra att det blir bättre möjligheter att planera för att färre personal är hos brukarna, vilket förhoppningsvis även ökar nöjdheten hos brukarna. Härnögården och Ädelhem är pilotenheter i införandet av heltid som norm.
Särskilt boende har som verksamhetsområde el cyklar som är anpassade så både personal och brukare kan cykla på samma cykel. Detta har medfört fysisk aktivitet och stor glädje. Dessa cyklar bidrar till nöjdare brukare.
Vid senaste nationella mätningen (2020), kan man se att nöjdheten på SÄBO ökat. I den mätningen var nöjdheten högre än snittet i länet och riket.
Målet bedöms kunna uppnås till årsskiftet

Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst	91.0%	84.0%	84.0%	87.0%	90.0%	90.0%

Kommentar:
Några resultat från de öppna jämförelserna kan vi inte rapportera in i denna delårsredovisning, då dessa inte är klara nationellt. Hemtjänstgrupperna Syd och Nord är pilotgrupper för heltid som norm. Då fler får möjlighet att arbeta heltid så ökar personalkontinuitet och det medför bättre förutsättningar till att arbeta än mer med personcentrering. Inom samplaneringsområden arbetar man aktivt med samverkan för att minska vikariebehovet. Detta gör att brukarna får hjälp av mer ordinarie personal. Detta bör öka kvalitet och nöjdheten. Personal inom hemtjänsten går Äldreomsorgslyftet vilket genererar mer utbildad personal vilket bör öka nöjdheten hos brukarna.
Utbildaren i metoden BPSD (Beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom), har handlett personal i hemtjänst och tillsammans med dem skattat beteenden och vidtagit åtgärder hos ett antal brukare. Dessa brukare har då fått ett bättre mående och mer ingripande/tidskrävande insatser har undvikits. Till hösten ska utbildning ske för att skapa ett första team i BPSD i hemtjänst. I detta team kommer områdets handläggare och hälso- och sjukvårdens personal på området ingå. Förhoppningen är att denna ökade kunskap om demenssjukdom samt det strukturerade arbetssättet ska leda till att brukare i hemtjänsten får bättre hjälp. Då blir de även mer nöjdare och mer autonoma.
Dessa satsningar på hemtjänsten är viktiga då trenden på nöjdhet utvecklats negativt senaste mätningen. I detta ska man beakta påverkan av Coronapandemin.
Målet bedöms inte kunna uppnås till årsskiftet

Andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd	0.8%	1.0%		1.0%	1.2%	

Kommentar:
Andelen vuxna som är beroende av långvarigt ekonomiskt bistånd kan inte redovisas i denna delårsrapportering då andelen hushåll inte bearbetats i Kolada än. I nuläget vet vi dock att antalet hushåll som är beroende av långvarigt ekonomiskt bistånd inte varit så låg sedan 2018. Ekonomi och vuxenenhetens samarbete med Arbetslivsförvaltningen och Arbetsförmedlingen fungerar bra och är effektivt.
Målet bedöms uppnås till årsskiftet

Två av Socialnämndens mål bedöms kunna uppnås till årsskiftet. Det tredje målet som omfattar nöjdhet i hemtjänsten bedöms inte uppnås till årsskiftet. Ökningen av nöjdhet inom hemtjänsten bedöms behöva mer tid för att de strategiska åtgärderna ska ge så stor effekt att resultatmålet uppnås.

5 Ekonomisk uppföljning och prognos

5.1 Utfall och prognos

Intäkter/kostnader (mnkr)	Januari - Augusti				Helår			
	Periodens utfall 2020	Periodens utfall 2021	Periodens budget 2021	Budgetavvikelse 2021	Årsutfall 2020	Årsbudget 2021	Årsprognos 2021	Avvikelse prognos/budg
Intäkter	486,0	500,6	485,1	15,5	772,2	724,1	742,2	18,2
- tilldelade skattemedel	401,2	418,6	418,6	0,0	596,2	624,4	624,4	0,0
- övriga intäkter	84,8	81,9	66,4	15,5	176,0	99,7	117,8	18,2
Kostnader	-509,1	-530,2	-485,1	-45,1	-769,4	-724,1	-779,2	-55,1
- köp av huvudverksamhet	-63,7	-61,3	-58,3	-2,9	-93,8	-87,4	-91,4	-4,0
- personal	-328,1	-348,1	-322,2	-25,9	-494,8	-479,2	-513,2	-34,0
- lokalhyra	-41,8	-40,0	-39,9	-0,1	-63,2	-59,8	-59,9	-0,1
- avskrivningar	-0,6	-0,6	-0,7	0,0	-0,8	-1,0	-1,0	0,0
- ekonomisk bistånd	-14,9	-12,8	-15,0	2,2	-22,1	-22,5	-19,9	2,6
- övriga kostnader	-59,9	-67,4	-49,0	-18,5	-94,7	-74,2	-93,9	-19,7
Resultat	-23,1	-29,7	0,0	-29,7	2,8	0,0	-36,9	-36,9

Socialnämnden redovisar ett underskott motsvarande 29,7 mnkr ackumulerat augusti detta motsvarar 6,1 procent av periodbudgeten. I resultatet ingår en engångsintäkt på 7 mnkr från Socialstyrelsen och avser kostnader som Socialnämnden hade för Covid-19 i december 2020. Socialnämndens prognos visar på ett underskott vid årets slut på motsvarande 37,7 mnkr, vilket motsvarar ca 5,2 procent av den totala budgeten. I prognosen finns bara kända kostnader kopplad mot Covid-19 medtaget, det finns inga antaganden i prognosen om att det kommer vara någon utbrett smitta inom verksamhetsområdena.

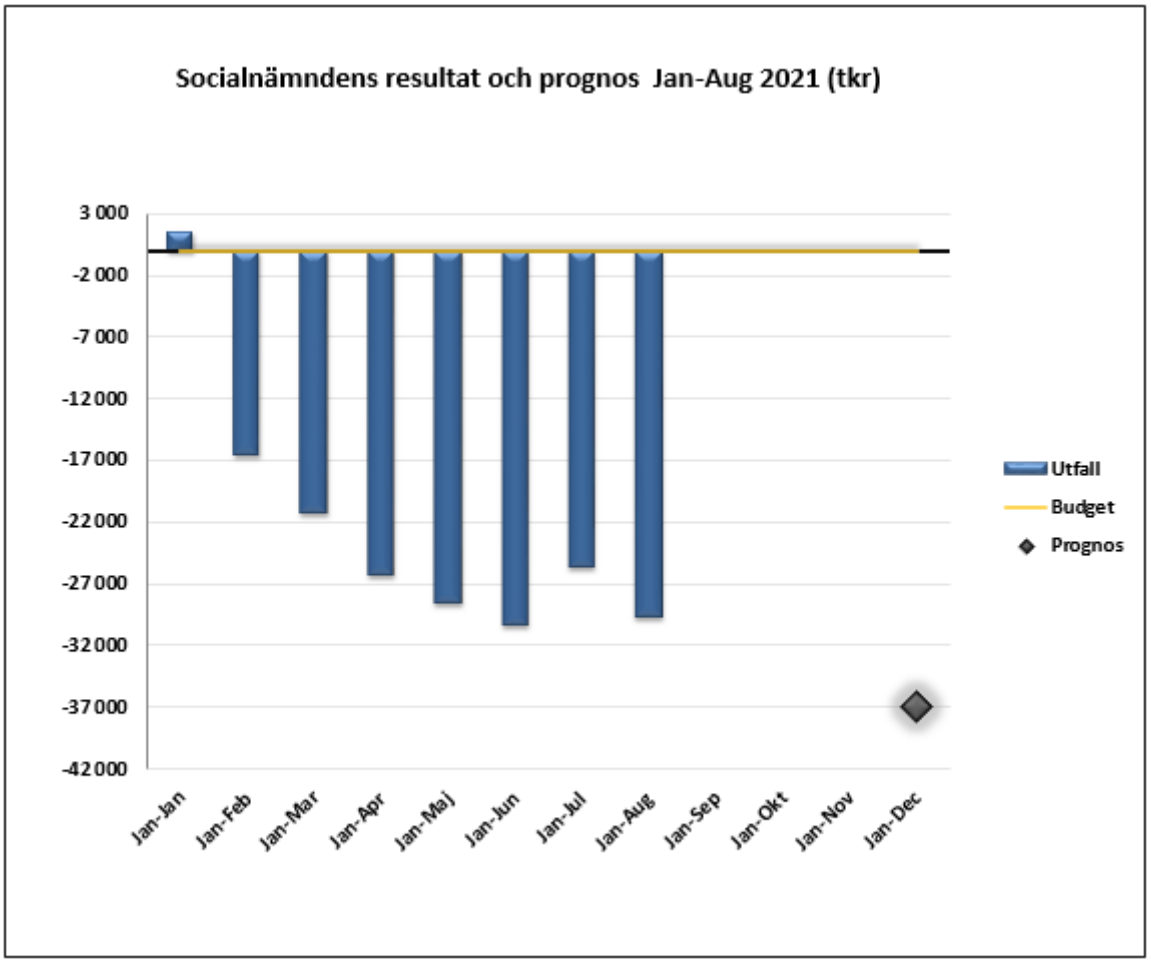
Socialnämnden har prognostiserat att heltidsinförandet under 2021 kommer kosta 0,7 mnkr och har därmed prognostiserat med en intäkt på motsvarande belopp från Kommunstyrelsen.

Intäkterna för perioden är 15,5 mnkr högre än budgeterat. Den största anledningen till den höga intäktsprognosen beror på återsökningen gällande covid-19 kostnader för december 2020 på 7 mnkr. Andra orsaker till den positiva avvikelsen är sjuklönekompensationen, som utbetalas av Försäkringskassan på grund av Covid-19 på 3,6 mnkr, och intäkt från Socialstyrelsen för äldreomsorgslyftet på 2,9 mnkr. Intäkterna prognostiseras till 17,4 mnkr bättre än budgeterat. Intäkterna från Försäkringskassan kommer att upphöra i september.

Kostnaderna för perioden överstiger budget med totalt 45,1 mnkr. Den största kostnadsavvikelsen avser personalkostnader motsvarande 25,9 mnkr. En betydande delförklaring till detta är att socialnämnden har haft höga kostnader kopplade mot åtgärder för att minska risken för spridning av Covid-19. Socialnämnden har haft kostnader motsvarar 21,6 mnkr relaterad mot Covid-19 under 2021. Det finns ingen information om att kommuner får återsöka för merkostnader som uppkommit under 2021. Kostnaderna för Covid-19 har minskat under året i takt med att vaccineringen har tagit fart och smittspridningen inom verksamheterna minskat. Socialnämnden har dock fortfarande kostnader kopplad till pandemin.

Övriga kostnader visar ett ackumulerat underskott på 18,5 mnkr. Där ingår tillfälligt inhyrd personal för 9,3 mnkr där merparten är sjuksköterskor, undersköterskor samt chefer under de första månaderna. Förbrukningsmaterial redovisar ett underskott på motsvarande 4,4 mnkr, där inkluderas skyddsmaterial för Covid-19. Köp av huvudverksamhet avviker negativt med 2,9 mnkr, där största anledningen är högre kostnader kopplade mot hemtjänstpeng.

Kostnaderna totalt prognostiseras till ett underskott på 55,1 mnkr i jämförelse mot budget, varav personalkostnaderna prognostiseras till ett underskott på 34 mnkr. Prognosen för alla kostnader är 9,6 mnkr högre än årsutfallet 2020, varav personalkostnaderna är 18,4 mnkr högre. Prognosen på helår för inhyrd personal är 9,8 mnkr. Ekonomiskt bistånd prognosticeras att bli 2,2 mnkr lägre än 2020 och lokalhyrorna prognosticeras bli lägre med 3,3 mnkr.

5.2 *Utfall och prognos per verksamhetsområde*

Verksamhetsområde (mnkr)	Januari - Augusti		Helår	
	Periodens utfall 2020	Periodens utfall 2021	Årsutfall 2020	Årsprognos 2021
Socialnämnden	0,1	0,0	0,2	0,0
Förvaltningsledning	8,9	8,3	1,9	9,7
Administration	-0,3	0,4	0,0	0,7
Utv.- o kunsk.st.enhet	2,9	2,2	3,8	2,3
Anhörig- och närståendestöd	0,2	0,1	1,0	0,1
Stöd- och serviceenheten	-1,7	-0,4	-1,3	-0,3
Biståndsenhet	-0,1	0,6	0,2	0,7
Hospice och utskrivningsklara	-0,6	-0,4	-1,2	-0,6
Hemtjänst	-9,1	-17,1	-6,6	-22,7
Nattpatrullen	Se stöd och serviceenhet	-4,0	Se stöd och serviceenhet	-5,4
Individ- och familjeomsorg	-4,0	3,7	-1,0	3,8
Försörjningsstöd inkl jobbsatsning	2,2	1,8	3,0	1,8
Omsorg om funktionshindrade	-1,1	1,2	0,5	2,7
Personlig assistans	5,5	-2,2	8,0	-5,0
Särskilt boende	-11,2	-9,9	1,6	-10,8
Hälso- och sjukvård	-4,4	-8,2	-3,7	-8,2
Covid-19 team	-2,5	-4,2	-1,0	-4,2
Covid-19 Material	-8,0	-1,5	-2,8	-1,5
Resultat	-23,1	**-29,7**	2,8	**-36,9**

Nämndens personalkostnader per verksamhetsområde

Verksamhetsområde (mnkr)	Januari - Augusti				Helår			
	Periodens utfall 2020	Periodens utfall 2021	Periodens budget 2021	Budgetavvikelse 2021	Årsutfall 2020	Årsbudget 2021	Årsprognos 2021	Avvikelse prognos/budget
Socialnämnd	-1,0	-1,1	-1,0	0,0	-1,4	-1,5	-1,5	0,0
Förvaltningsledning	-5,2	-5,4	-5,8	0,4	-8,1	-8,7	-8,0	0,7
Administration	-2,6	-2,8	-2,4	-0,4	-4,0	-3,6	-4,1	-0,5
Utv- o kunskapsstyrningsenheten	-3,3	-3,5	-3,7	0,2	-4,8	-5,6	-5,9	-0,3
Anhörig- och närståendestöd	-2,0	-2,2	-2,3	0,1	-2,9	-1,6	-3,4	-1,8
Stöd- och serviceenheten	-7,6	-1,7	-1,0	-0,6	-11,7	-1,5	-2,2	-0,7
Bistånd	-4,7	-5,6	-6,1	0,5	-7,3	-9,1	-8,5	0,6
Hemtjänst	-59,7	-66,3	-51,5	-14,8	-89,4	-77,6	-96,2	-18,6
Nattpatrull	Se stöd och serviceenhet	-9,1	-5,2	-3,9	Se stöd och serviceenhet	-7,8	-12,9	-5,1
Särskilt boende	-95,9	-99,5	-91,7	-7,8	-145,4	-135,2	-144,2	-8,9
Hälso- och sjukvård	-21,7	-22,8	-23,8	1,0	-33,0	-36,0	-35,5	0,5
Individ- och familjeomsorg	-35,8	-34,0	-35,9	1,8	-52,3	-53,7	-51,9	1,9
Omsorg om funktionshindrade	-86,3	-90,4	-91,8	1,3	-129,3	-137,1	-135,1	2,0
Covid-19 team	-2,4	-3,7	0,0	-3,7	-5,1	0,0	-3,7	-3,7
Resultat	-328,1	**-348,1**	**-322,2**	**-25,9**	-494,8	**-479,2**	**-513,2**	**-34,0**

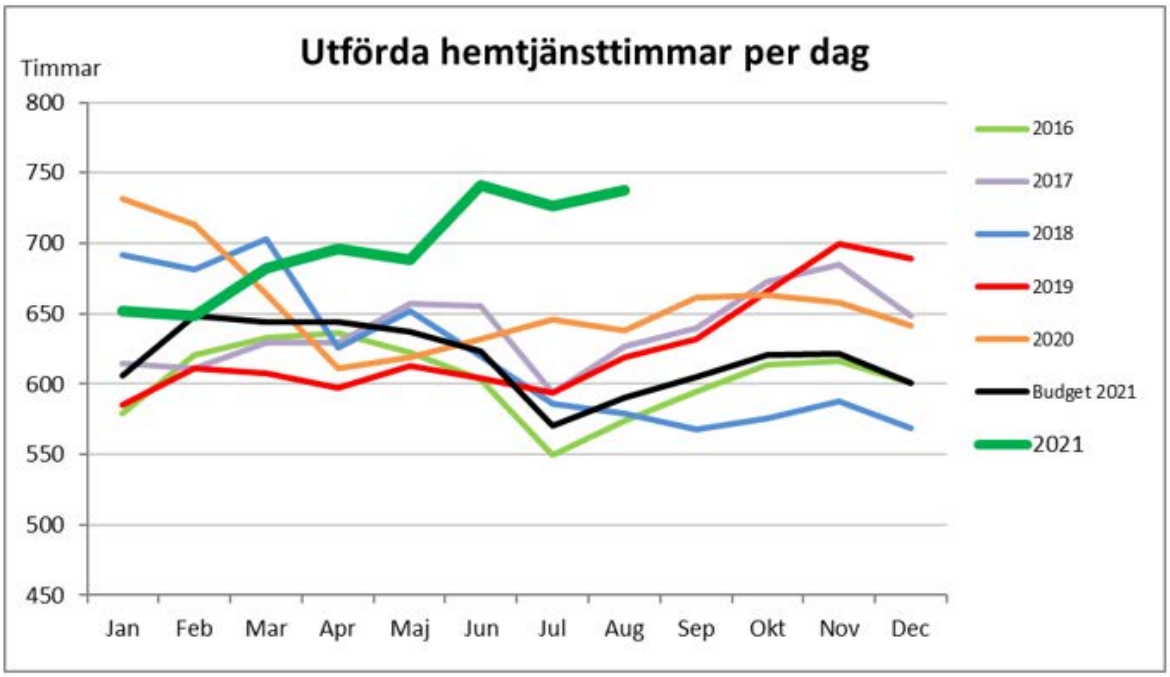
Förvaltningsledning

Förvaltningsledningen redovisar ett överskott på 8,3 mnkr. Den främsta anledningen är en engångsintäkt på 7 mnkr som avser återsökning av kostnader för covid-19 som avser 2020. Andra orsaker är lägre kostnader för inköp av inventarier och en engångsintäkt på 0,5 mnkr från Kommunförbundet Västernorrland som avser en återbetalning av outnyttjad gemensamt utvecklingsstöd 2020. Prognosen på helår är 9,7 mnkr tack vare återhållsamhet gällande inköp samt

befintligt överskott. Prognostiserade intäkterna för heltidsinförandet är inlagda i prognosen för förvaltningsledning.

Utveckling och Kunskapsstyrningsenheten

Det ackumulerade överskottet på enheten motsvarar 2,2 mnkr. Det beror delvis på mindre kostnader för utbildning och konsultkostnader samt vakanta tjänster under året. Prognosen framåt visar på ett överskott på 2,3 mnkr.

Hemtjänst

Hemtjänst redovisar ett underskott motsvarande 17,1 mnkr varav 5,5 mnkr avser hemtjänstpeng. Hemtjänstpeng är den ersättning som betalas ut för utförd tid hos brukare till både privata och kommunala utförare. I hemtjänstpeng inryms även omsorgsintäkter, bidragsintäkter och kostnader för matdistribution. På den enskilda månaden visar hemtjänstpeng ett underskott motsvarande 1,6 mnkr. Andelen utförd tid som utförts av kommunala utförare ligger i genomsnitt på 76,2 % för 2021. Underskottet på hemtjänstpeng beror på att fler hemtjänsttimmar än budgeterat har utförts. Hittills i år har ca 19 000 fler timmar utförts, vilket motsvarar i genomsnitt ca 80 timmar per dag. Hemtjänstpengen prognostiseras att ligga ca 8 procent över budget resten av året och utifrån detta uppskattas prognosen för helår till ett underskott på 7,6 mnkr.

Det ackumulerade underskott på 11,5 mnkr som den kommunala hemtjänsten redovisar beror på att personalkostnaderna är högre än budgeterat. Av verksamhetens totala kostnader består över 90 % av personalkostnader. Då personalkostnaderna står för mer än 90 % av de totala kostnaderna och att intäkterna varierar över tid påverkas möjligheten att hinna ställa om verksamheten i den takt som krävs. Intäkterna erhålls baserat på utförd tid hos brukare. Den kommunala hemtjänsten utför mer tid än budgeterat och har därmed mer intäkter, men kostnaderna är ännu högre. Intäkterna överstiger budget med 5,9 mnkr medan kostnaderna överstiger med 17,4 mnkr varav personalkostnaderna överstiger med 14,8 mnkr. Detta innebär att brukartiden (tid hos kund) är för låg för att bedriva en ekonomiskt effektiv hemtjänst. Den enskilda månaden visar den kommunala hemtjänsten ett

underskott motsvarande 1,6 mnkr. Det prognosticerade underskottet för kommunal hemtjänsten bedöms uppgå till 15,1 mnkr.

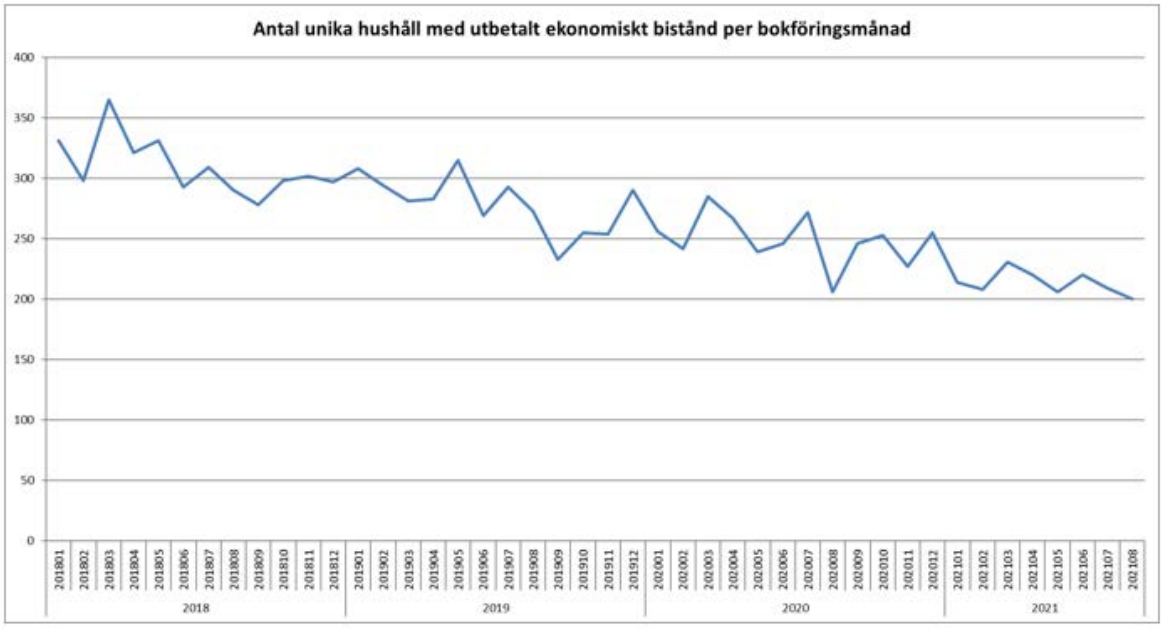
Nattpatrullen

Verksamheten Nattpatrullen som är den enhet som utför hemtjänst på natten, visar ett underskott motsvarande 4 mnkr. Nattpatrullen är inte finansierad av hemtjänstpeng utan skattemedel, intäkterna varierar alltså inte per utförd timme. Nattpatrullens upptagningsområde är hela kommunen samt dem privatas brukare. Orsaken till underskottet är att det finns ett större behov på natten än tidigare, med större arbetsbelastning och fler vak, därför är det fler anställda än budgeterat på nattpatrullen. I genomsnitt är det 2,2 vak per natt. Utifrån detta uppskattas prognosen för helår till ett underskott på 5,4 mnkr.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet Individ- och familjeomsorg redovisar en positiv avvikelse jämfört med budget på 3,7 mnkr. Överskottet beror på lägre placeringskostnader för HVB (Hem för vård eller boende) barn och vuxna. Personalkostnaderna har varit lägre än budgeterat. Familjehem visar ett underskott motsvarande 0,8 mnkr, det är både konsulentstödda och egna familjehem som går sämre än budgeterat.

Prognosen för helår är 3,8 mnkr. Den främsta anledningen till den positiva prognosen framöver är lägre placeringskostnader för HVB för barn och unga.

Försörjningsstöd inkl jobbsatsning

Försörjningsstöd inkl jobbsatsning har hittills ett överskott på 1,8 mnkr. Anledningarna är lägre kostnader för utbetalt ekonomiskt bistånd. Under augusti har 200 hushåll fått utbetalt ekonomiskt bistånd vilket är en minskning med 9 hushåll från föregående månad samt en minskning med 6 hushåll jämfört med aug ifjol.

Prognosen uppskattas för helår till ett överskott på 1,8 mnkr mot vad som budgeterats. Det är både lägre intäkter från Migrationsverket samt lägre kostnader för ekonomiskt bistånd än budgeterat.

Omsorg om funktionshindrade

Omsorg om funktionshindrade visar ett överskott motsvarande 1,2 mnkr. Inom omsorg om funktionshindrade avviker externt placerade med ett underskott motsvarande 0,2 mnkr. Individuella insatser visar ett överskott motsvarande 0,8 mnkr. Det finns beslut som ej har verkställts delvis på grund av Covid-19 vilket är en delförklaring till överskottet. Egna boenden och daglig verksamhet visar ett överskott motsvarande 0,7 mnkr.

Prognosen för externt placerade visar på ett överskott motsvarande 0,6 mnkr. Det är flertalet anledningar bland annat färre placeringar än tidigare under året främst på barn och ungdomssidan inom LSS medan placeringar inom SoL kommer följa budget. Individuella insatser har en prognos på ett överskott motsvarande 1,2 mnkr. Egna boenden och daglig verksamhet lägger en prognos som visar på överskott motsvarande 0,9 mnkr. Det är bland annat på grund av lägre personalkostnader än budgeterat vilket beror på vakanthållna tjänster under året, restriktivitet vid vikarieanvändandet samt att det har varit möjligt att fördela om personalen när den dagliga verksamheten har varit stängd.

Särskilt boende

Särskilt boende redovisar ett underskott motsvarande 9,9 mnkr. Den främsta anledningen är att personalkostnader avviker med 7,8 mnkr mot budget och inhyrd personal på kortidsenheten på 1 mnkr. Anledning till höga personalkostnader är exempelvis utökad grundbemanning av personal för att minska risken för spridning av Covid-19 och extra chefer under jan-april. Intäkter från brukarna har varit 0,7 mnkr mindre än budgeterat under januari-augusti.

Den enskilda månaden augusti visar på ett underskott motsvarande 1,1 mnkr, den främsta anledningen till det är en engångskostnad för trygghetslarm på 0,8 mnkr samt personalkostnader.

Prognosen visar på ett underskott motsvarande 10,8 mnkr. En delförklaring till att särskilt boende fortsätter visa underskott är högre kostnader för förbrukning, skyddsmaterial samt högre larmkostnader än budgeterat.

Personlig assistans

Personlig assistans visar ett underskott motsvarande 2,2 mnkr. De främsta anledningarna är fler brukare än budgeterat både där kommunen har hela kostnadsansvaret och där kommunen har kostnadsansvaret för de första 20 timmarna. Den enskilda månaden visar ett underskott motsvarande 0,1 mnkr. Det är fortfarande tillfälliga utökningar på grund av covid-19 där de inte finns budget.

Prognosen visar ett underskott på 5 mnkr, den främsta anledningen är att de tillkommer individer under hösten där kommunen har hela kostnadsansvaret samt högre kostnader än budgeterat där kommunen har hela kostnadsansvaret de första 20 timmarna.

Hälso- och sjukvården

Hälso- och sjukvården redovisar ett underskott motsvarande 8,2 mnkr. De främsta avvikelserna är kostnader för inhyrd personal på 8,1 mnkr. Det avviker även på inköp av inkontinenshjälpmedel samt uthyrning/köp av tekniska hjälpmedel. Den enskilda månaden visar ett underskott motsvarande 0,5 mnkr.

Prognosen för området visar ett underskott motsvarande 8,2 mnkr. De främsta anledningar är att de tidigare under året varit mycket inhyrd personal. Framöver är det beräknat med inhyrd personal september månad ut, sedan är alla vakanta tjänster tillsatta enligt budget.

Covid-19 team

Covid-19 teamet är ett team som startat 2020 för att ta hand om misstänkta fall av Covid-19 främst inom hemtjänsten. Det finns inte någon budget för detta och verksamheten har kostat 4,2 mnkr i år. Teamet är avvecklat per sista mars. Prognosen hamnar på ett underskott på 4,2 mnkr.

Covid-19 material

Covid-19 material är en verksamhet där material som förvaltningen har varit tvungna att köpa in på grund av Covid-19 redovisas. Det finns inte någon budget för detta och det har hittills kostat 1,5 mnkr. Prognosen är ett underskott på 1,5 mnkr. Förvaltningen kommer fortfarande ha ökade kostnader för inköp av skyddsmaterial på grund av covid-19. Kostnaden hamnar dock på respektive verksamhet och inte centralt under covid-19 materialverksamheten.

5.3 Handlingsplan

Då Socialnämnden prognostiserar med ett fortsatt underskott så arbetar nämnden vidare med att utveckla handlingsplanen för att uppnå tillräckliga åtgärder för att täcka kostnadsreduceringsbehovet. Handlingsplanen kommer att behandlas av nämnden i september och oktober. Handlingsplanen kommer att gå till kommunstyrelsen efter socialnämndens fastställande.

Socialnämnden ser en fortsatt stor utmaning i att identifiera åtgärder som kan genomföras för att nå en kostnadsreducering på cirka 1,3 miljoner (vid exkludering av covid-19 kostnader) kronor i månaden som behövs. Det kommer göras en genomlysning av hela förvaltningen.

5.4 Investeringar

Investeringar

Investeringar (mnkr)	Investering jan-aug 2021	Årsbudget 2021	Årsprognos aug 2021	Avvikelse budget/prognos
Investeringar soc	0,0	-1,4	-0,6	0,8
Brandskydd Ugglan	-0,3		-0,3	-0,3
Brandskydd Beckhusgatan	-0,1		-0,1	-0,1
Uppstart daglig verksamhet	-0,3		-0,3	-0,3
Totalt	**-0,8**	**-1,4**	**-1,4**	**0,0**

Eftersom investeringsprojekt för 2020 inte hann avslutas innan årsskiftet beslutade kommunfullmäktige i februari att föra över budgeterade men ej utnyttjade investeringsmedel från 2020 till 2021. För socialnämndens del uppgår denna överförda summa till 0,4 mnkr. Budgetramen för socialnämndens investeringar 2021 uppgår således till totalt 1,4 mnkr.

Socialnämnden har investerat i nya brandskydd inom Särskilt boende och Omsorg om funktionshindrade samt investeringar inom daglig verksamhet som rör en uppstart/flytt.

Prognosen är att socialnämnden kommer använda hela investeringsbudgeten. Det ska användas till inköp av elcyklar samt inventarieinköp.

6 Förväntad utveckling

Socialnämnden/förvaltningen står inför en rad utmaningar i form utav ny planerad lagstiftning inom verksamhetsområdet. Ny Äldreomsorgslag, ny Socialtjänstlag (som lyfter kunskapsstyrning och evidens samt förebyggande arbete), samt ny/reformering av Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Vad detta kan komma att innebära följs av Socialförvaltningen. Under hösten kommer förvaltningen ta del av innebörd av dessa lagförslag än mera.

Fortsatt arbete med införandet av heltid som norm inom förvaltningen.

Arbetet med införande av heltid har kommit igång, om än kraftigt försenat på grund av Pandemin. En följd av förseningen är att förvaltningen under 2021 bedömer att extra kostnader kopplade till heltidsinförandet är av marginell omfattning, då i princip endast några piloter hinner genomföra förändringen. Det stora breddinförandet beräknas ske efter årsskiftet. Det innebär att det är **viktigt** att de medel KS avsatt för att stödja uppkomna kostnader till följd av heltidsinförande även finns tillgängliga att avropa under 2022.

Spännande och utvecklande arbete med att utveckla God och Nära vård i samverkan med länets övriga aktörer och inom kommunen.

Fortsatt arbete med förebyggande åtgärder för att möta upp medborgares behov av vård och omsorg. Nya platser inom Omsorgens av funktionsnedsatta, särskilt boende planeras.

Utbildning av BPSD - team inom hemtjänst med tillhörande, biståndshandläggare, sjuksköterska och rehabiliteringspersonal kommer att genomföras under hösten 2021. Det handlar om en evidensbaserad metod via nationellt kvalitetsregister för att möta upp beteendestörningar och psykiska symtom vid demenssjukdom. Detta för att höja komptesen och för att jobba med förebyggande då det gäller insatsbehov.

Forskningen utifrån PER-modellen på Anhörig och närståendeenheten kommer att tas upp under hösten 2021, efter paus utifrån pandemin.

Utmaningar: Hantering av omsorgsskulden, heltidsinförandet som norm, eventuella ökade behov av stöd till barn och unga utifrån pandemieffekter, eventuellt ökat tryck på ekonomiskt bistånd utifrån pandemin, möjligheten att kunna rekrytera kompetent personal, ökade volymer, demografin samt ekonomiska förutsättningar.

Utvecklings- och kunskapsstyrningsenheten

Under hösten kommer enheten fokusera på implementering av nytt verksamhetssystem. Då ska äldreomsorgens verksamheter, omsorgen om funktionsnedsatta, biståndsenheten samt hälso- och sjukvården in i det nya verksamhetssystemet. Fortsatt analysarbete av patientrisker kommer att ske inom hälso- och sjukvårdsorganisationen inom förvaltningen. Övrigt kvalitetsarbete fortlöper. Utbildning i kvalitets och ledningssystem för ledningsgrupp kommer att ske. Det arbete som pågår då det gäller processarbete kommer att fortskrida då processkartläggningen är grunden för kvalitetsarbetet samt för att identifiera risker. God och Nära vård är en viktig del för enheten då projektledaren i förvaltningen tillhör denna enhet. Digitaliserings arbetet kommer vara i fokus under hösten dels via kommunens digitaliseringsgrupp och dels utifrån identifierade behov av förvaltningsledningen.

Särskilt boende

Planeringen för de nya boendeplatserna samt Korttidsenhetens nya lokaler påbörjas och intensifieras from sommaren och framåt. Kontinuerligt behövs en fortsatt utveckling kring nya digitala lösningar som hjälper de boende i det dagliga livet och bringar ökad trygghet. En utveckling av Service och Teknik enheten är nödvändigt för att lycks i det avseendet.

Att kunna erbjuda aktiviteter i större utsträckning för de boende är något som efterfrågas av de boende, anhöriga samt medarbetare. Alla boenden ska starta upp Facebook sidor för anhöriga, vilket uppskattas mycket och inger trygghet.

Äldreomsorgslyftet som är uppstartat ska ge fler utbildade medarbetare vilket innebär en kompetenshöjning och ökad patientsäkerhet.

Piloterna som testar olika arbetssätt i införandet av heltider fortsätter under hösten fram till november. Efter det planeras ett breddinförande.

Verksamheten ska också tillsammans med andra samarbetspartners fortsätta arbetet med Nära vård. Förberedelse för det arbetet har inletts. Befolkningsprognosen visar tydligt på en ökning av antalet ”äldre äldre” (över 85 år), det kräver en förändring i arbetssätt inom vård och omsorg likväl som i samverkan. Nära vård uppdraget ger verksamheterna och kommunen en möjlighet att förändra och arbeta fram nya arbetssätt i samverkan med Region Västernorrlands primärvård och slutenvård.

Hälso- och sjukvården

Under de närmaste åren kommer ett ökat fokus behövas kring utvecklingen av Nära vård. Vården behöver komma närmare patienten och brukaren. Utvecklingen av nära vård kommer pågå på lokal, regional och nationell nivå i Sverige. Hälso- och sjukvården och den kommunala vård- och omsorgen måste vara fortsatt effektiv och av hög kvalitet och utvecklas vidare. För att kunna möta den demografiska utvecklingen och invånarnas behov på ett bättre sätt, krävs en omställning i hela vårdkedjan. Arbetet med Nära vård kommer påverka i hög grad verksamheten under kommande år.

Inom nämndens Hälso- och sjukvård kommer de närmaste åren bemanningsfrågan vara en faktor som påverkar. Idag råder brist på legitimerad Hälso- och sjukvårdspersonal. Verksamheten arbetar med utveckling, nya arbetssätt samt kommer behöva se över organisationsstrukturen de kommande åren. Även lokalfrågorna kan komma att påverkas för att kunna möta upp det nya arbetet med Nära Vård.

Individ och familjeomsorgen

De fortsatt låga kostnader för ekonomiskt bistånd innebär att översyn av antal anställda kommer att genomföras. Familjebehandlingsteamet, (IHF) förväntas innebära färre antal placerade i familjehem och HVB.

Omsorgen om funktionshindrade

Inom verksamhetsområdet fortsätter planeringen inför nytt socialpsykiatriskt boende. Vidare planeras de dagliga verksamheterna som varit reducerade under pandemin öppna fullskaligt igen. I det arbetet råder fortsatt försiktighetsprincipen.

Psykiatriutbildningen (Psyk-E), kommer att återupptas under hösten.

Arbetet med Implementering av modell för stödbehovsbedömning kommer att fortskrida under hösten. Rapport till nämnd ska ske i slutet av året.

Tillsammans med övriga kommuner i länet och verksamheter inom LSS/SoL socialpsykiatri kommer en enkät att genomföras som når alla brukare. Enkäten utgår från Sveriges kommuner och regioners mall och kommer förhoppningsvisa ge värdefull data att analysera och utveckla verksamheten ytterligare.

Biståndsenheten

Införandet av nytt verksamhetssystem kommer att kräva stora arbetsinsatser. Det kommer att innebära att biståndshandläggare kommer bli tvungna att arbeta i dubbla system tills det nya systemet är helt infört. Det nya verksamhetssystemet berör även enhetens avgiftshandläggare, uppdragssamordnare samt boendesamordnaren.

Stödbehovsbedömningen ska fortsätta implementeras under hösten. Detta tillsammans med rekryterad arbetsterapeut och Omsorgen om funktionshindrade.

Biståndsenhetens personal kommer att utbildas i BPSD, dels allmänt om BPSD för all personal och dels djupare för de handläggare som ska ingå i BPSD team.

Biståndsenheten kommer tillsammans med Omsorgen om funktionshindrade göra en översyn över LSS-boende behovet.

Administrativa enheten

Under hösten kommer enheten att arbeta med att se över rutiner för fakturahantering.

Arkivskulden som varit stor under många år (arkiv hemtjänst, Säbo och OoF), hanteras. Detta när arkiv kommer tack vare enhetens arbete i samverkan med kommunarkivet vara i fas under hösten. Vilket är av stor vikt då det verksamhetssystem förvaltningen lämnar ska tömmas och arkiveras.

Enheten kommer också arbeta med administrativa rutiner inom hemtjänsten.

Hemtjänst

Äldreomsorgslyftet som är uppstartat ska ge fler utbildade medarbetare vilket innebär en kompetenshöjning och ökad patientsäkerhet.

Piloterna som testar olika arbetssätt i införandet av heltider fortsätter under hösten fram till november. Efter det planeras ett breddinförande.

Verksamheten ska också tillsammans med andra samarbetspartners fortsätta arbetet med Nära vård. Förberedelse för det arbetet har inletts. Befolkningsprognosen visar tydligt på en ökning av antalet ”äldre äldre” (över 85 år), det kräver en förändring i arbetssätt inom vård och omsorg likväl som i samverkan. Nära vård uppdraget ger verksamheterna och kommunen en möjlighet att förändra och arbeta fram nya arbetssätt i samverkan med Region Västernorrlands primärvård och slutenvård.

Utbildningar i BPSD kommer att genomföras under hösten. Team utbildas bestående av chef, BPSD administratörer, ssk, rehab och biståndshandläggare. Detta kommer förhoppningsvis ge större kunskaper om demenssjukdom, metodik vid beteendestörningar etc.

Avsikten är att digitaliseringen ska fortsätta, nästa steg är än mer trygghetskamera (natt tillsyn), och GPS - larm. För ökat autonomi och säkerhet.

DocuSign Envelope ID: 3E2C689E-7474-4AA9-A2CB-FF4CEBD28277

Härnösands kommuns revisorer

Till
Socialnämnden

För kännedom:
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktiges presidium

2021-09-09

Ang svar - uppföljning av granskning åren 2016 och 2017

Revisionen har tagit del av svar på ovanstående rapport.

Vi bedömer att svaret gällande uppföljning IT-säkerhet inte fullt ut motsvarar kommunens styrmodell för systemförvaltning (2018-09-21). Vad vi förstått har implementeringen av modellen vid socialförvaltningens verksamheter försenats på grund av pandemin och kommer att införas först efter årsskiftet år 2022.

Vi noterar av svaret att socialnämnden i hög grad hänvisar till att kommungemsamma rutiner/resurser är lösningen på de rekommendationer som lämnats.

Vi vill därför uppmärksamma socialnämnden att enligt systemförvaltningsmodellen har förvaltningen ett stort ansvar för verksamhetssystemen. Det gäller till exempel att ta fram instruktioner kopplade till det aktuella systemet, säkerställa en ändamålsenlig behörighetstilldelning samt att det finns planer för att ta och återläsa backuper med vissa tidsintervall. Det är enligt vår bedömning särskilt viktigt förvaltningen tar ansvar för behörighetstilldelning inklusive uppföljning av loggar i de system som hanterar information som är sekretessbelagd.

Med hänsyn till de risker som är förknippade med socialnämndens verksamhetssystem anser vi att det är viktigt att ansvarsfördelningen ses över omgående.

För Härnösands kommuns revisorer

DocuSigned by:
9F014E646B8C4B9...
Ingrid Flodin
Vice ordförande

DocuSigned by:
184086685EF1478...
Bo-Anders Öberg
2:a Vice ordförande

Sollefteå kommun

PROTOKOLL
Sammanträdesdatum
2021-09-07

Nämnd
Kommunstyrelsen

Datum	2021-09-07
Tid	Kl. 08:00-15:00
Plats	Sollefteåsalen, Kommunhuset
Beslutande	Enligt närvaro- och tjänstgöringslista
Övriga Närvarande	Anna Forsberg, sekreterare, §§ 132-146 Niklas Nordén, TF Kommundirektör, §§ 132-146 Ann-Katrin Lundin, Socialchef, § 132 Örjan Abrahamsson, Skolchef, § 132 Anders Bergman, Ordf Solatum hus och hem AB, § 132 Maria Molund Wilkins, Passet § 132 Jenny Edvinsson, Leader Högakusten, § 136 Annika Modéen, IFO chef § 137
Underskrifter	Sekreterare ..... Anna Forsberg §§ 132-146
	Ordförande ..... Johan Andersson (C) §§ 132-146
	Justerare ..... Åsa Sjödén (S) §§ 132-146

Bevis om justering
Justeringen har tillkännagetts genom anslag på kommunens officiella webbanslagstavla.

Myndighet	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum	2021-09-07
Anslaget	**sätts upp** 2021-09-09 **tas ner** 2021-10-01
Förvaringsplats för protokollet	Kommunstyrelseförvaltningen, kommunhuset, Sollefteå
Underskrift	..... /

Sollefteå kommun

PROTOKOLL
Sammanträdesdatum
2021-09-07

Nämnd
Kommunstyrelsen

§ 136

Dnr KS 238/2021

Svar på remiss - Ny strategi för Leader Höga Kusten 2023-2030

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att ställa sig bakom Strategi Leader Höga Kusten 2023-2030.

Information
Jenny Edvinsson, Höga Kusten Leader, Informerar om den nya strategin, vision, mål och insatsområden.
Kommunstyrelsen ges möjlighet att ställa frågor.

Ärendebeskrivning
Kommunstyrelsen har via en remiss från Leader Höga Kusten fått möjlighet att lämna synpunkter på utkastet av den nya lokala utvecklingsstrategin för 2023-2030. Utvecklingsstrategin kommer att ersätta den nuvarande strategin för Leader Höga Kusten och programperioden 2014-2020. Remissen ska besvaras senast den 23 september 2021.

I remissen har följande frågeställningar skickats med att besvara:
1. Finns det en tydlig sammanhållning genom hela strategin från behovsanalys och områdesbeskrivning till mål, insatsområden och indikatorer? Om nej, vad behöver förbättras?
2. Kommer målen och insatsområdena kunna bidra till landsbygds-utveckling och förverkligande av lokala utvecklingsinitiativ i Höga Kusten? Är det något ni tycker saknas eller behöver tydliggöras?
3. Övriga synpunkter?

Bakgrund
Utvecklingsstrategin kommer att lägga grunden för landsbygdsutveckling och vilka lokala utvecklingsinitiativ som kan förverkligas med stöd från Leader Höga Kusten för EU:s programperiod för åren 2023 - 2030. Den totala budgeten som kommer avsättas för landsbygdsutveckling inom vårt leaderområde för programperioden bygger på uppväxling av EU-medel genom regional medfinansiering av kommuner och Region.
I slutet av 2020 beslutade Sollefteå kommun att fortsatt finansiera Leader Höga Kusten under förlängningsåren 2021 - 2022 och att vara delaktiga i att ta fram den nya strategin för kommande EU programperiod 2023-2030.

Samråd
Samråd har skett med Tillväxtenheten.

Sollefteå kommun

PROTOKOLL
Sammanträdesdatum
2021-09-07

Nämnd
Kommunstyrelsen

Förvaltningens bedömning
Strategiprocessen har styrts av en styrgrupp med representanter från de fyra kommunerna, regionen, RF SISU Västernorrland, Höga Kusten Destinationsutveckling, Höga Kusten Turism, Länsstyrelsen och Sveriges Lantbruksuniversitetet (SLU) tillsammans med organisationen Leader Höga Kusten. Sollefteå kommun har representerats av Landsbygdsutvecklare Kerstin Brandelius och Roger Johansson som representant för ideella sektorn. Tyvärr saknades representant från näringslivet i Sollefteå kommun.

I processen har SWOT workshops med representanter från den ideella, privata och offentliga sektorn i samtliga fyra Höga Kusten kommuner genomförts. Samt för utvalda grupper såsom utrikesfödda/ nyanlända och unga för att få mångas inspel gällande lokal utveckling i framtagandet av den nya strategin. Processen har lett fram till det strategiförslag som går ut på remiss och presenteras med områdesbeskrivning, vision, mål och insatsområden enligt Jordbruksverkets handledning. Förslaget på strategin skickas ut för remiss till kommunerna men även till ideella och näringslivsorganisationer som har varit med under SWOT processen samt övriga ideella och näringslivsorganisationer i området.

Slutversionen av strategin kommer att vara styrande för vilken typ av satsningar som kan finansieras via Leader Höga Kusten från 2023 till 2030.
Samarbetet inom Leader Höga Kusten har varit mycket framgångsrikt. Det har dels stärkt samarbetet mellan de fyra kommunerna och övriga samarbetspartners och bidragit till många viktiga utvecklingsprojekt i våra bygder, föreningar och vår kommun.

Beslutsunderlag
Förvaltningsyttrande Kerstin Brandelius, KS 238/2021-4
Remissvar - Ny strategi för Leader Höga Kusten 2023-2030 . KS 238/2021-5
Remiss Leaderstrategi – Framtidens Landsbygder i Höga kusten 2030, KS 238/2021-1,-2,-3

Förvaltningens förslag till beslut
Kommunstyrelseförvaltningen föreslår Kommunstyrelsen att besluta
att ställa sig bakom Strategi Leader Höga Kusten.

Allmänna utskottets förslag till beslut
Allmänna utskottet föreslår
Kommunstyrelsen besluta
att ställa sig bakom Strategi Leader Höga Kusten 2023-2030.

Allmänna utskottet föreslår
Landsbygdsutvecklaren att ta upp strategin för diskussion på Landsbygdsrådets möte 1 sept.

Skickas till Ansvarig handläggare, Höga Kusten Leader, Samverkande kommuner

Kommunstyrelserna
Regionstyrelserna

Meddelande från styrelsen - Sammanträdesplan för Sveriges Kommuner och Regioner 2022

Ärendenr: 21/00494

Förbundsstyrelsens beslut

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde den 2021-06-18 beslutat om sammanträdesplan år 2022 för styrelsen, beredningar och delegationer enligt följande:

Beredningar/Delegationer/AU	**Styrelse**
27 januari	28 januari
10 mars	11 mars
21 april	22 april
19 maj	20 maj
9 juni	10 juni
22 sep	23 sep
27 oktober	28 oktober
17 nov	18 nov
15 dec	16 dec

Februari, juli och augusti är mötesfria.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Knape
Ordförande

Protokoll fört vid möte med styrelsen för Technichus i Mitt Sverige AB
Onsdag 2 juni 2021 13.00-14.30 via Teams.

Deltagare:
Fred Nilsson (ordförande §§ 33-40), Karin Andersson, Ulla Bylund, Janet Harling (ordförande §§ 41-44), Mattias Sjölander, Mathias Johansson, Krister Eriksson
Adjungerad: Marcus Claesson (VD), Sofia Jarl (Arbetstagarrepresentant)

§ 33. Mötets öppnande och godkännande av dagordning

Ordförande öppnar mötet och hälsar samtliga välkomna.

Styrelsen beslutar att godkänna dagordningen.

§ 34. Val av sekreterare och justerare

Till sekreterare för mötet väljs Marcus Claesson och till justeringsperson Ulla Bylund.

§ 35. Föregående protokoll

Styrelsen går igenom styrelseprotokollen daterade 2021-04-13.

Styrelsen beslutar därefter att lägga föregående protokoll till handlingarna.

§ 36. Sommaren 2021

VD redogör för de kringaktiviteter som planeras genomföras under sommaren 2021. Företaget planerar för att genomföra en science park på framsidan av Technichus, teknik- och naturkollo, entreprenörsprogram i samtliga kommuner i regionen, interaktiva tipsslingor i Skule/Härnösand, cirkusskola samt kurser inom stop-motion. VD redogör även för hur företaget arbetat med riskbedömningar och anpassningar för att kunna erbjuda nämnda aktiviteter.

VD redogör därefter för vilka föreskrifter/restriktioner företaget har att förhålla sig till i samband med en eventuell öppning av de publika utställningarna under sommaren. VD beskriver att riskbedömningar har genomförts för att kunna öppna, och att företaget har undersökt hur andra publika verksamheter inom exempelvis kultur, fritid och science-centerbranschen förhåller sig till öppning. VD redogör för att företaget önskar öppna de publika utställningsmiljöerna med begränsningar om maximalt 75 besökare i huset samtidigt. Företaget har etablerat ett bokningssystem så att besökarna kan boka och därmed säkerställa en plats på Technichus.

Styrelsen beslutar att företaget ska genomföra ovan nämnda kringaktiviteter.

Styrelsen beslutar att företaget ska öppna de publika utställningsmiljöerna från och med 28 juni.

Styrelsen beslutar att begränsningen om maximalt 75 personer i huset ska gälla från och med v.26-v.34.

§ 37. Rapport från VD

Under perioden v.18-19 genomfördes lönesamtal med samtlig personal som har månadsanställning. Lönerna gäller retroaktivt från och med 1 april.

Samtlig personal har genomfört en enkätundersökning gällande den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

VD rapporterar att företagets inkomstdeklaration är inskickad till Skatteverket 20210531, samt att Årsredovisningen för räkenskapsåret 2020 är inskickad till Bolagsverket 20210528.

Just nu arbetar verkstadspersonal med att renovera trägolvet som återfinns på övre plan i våra lokaler. Golvet är i stort behov av renovering, är omfattande och skulle inte skulle kunna genomföras om verksamheten varit öppen. Därför fattades beslut om att göra denna satsning nu innan vi öppnar upp verksamheten igen för allmänheten.

Företaget har beviljats projektmedel för projektet Sommarlovsentreprenör 2.0 för perioden 2021-03 till och med 2024-02. Projektet omsluter 3,8 MSEK och finansieras av Region Västernorrland tillsammans med samtliga kommuner i regionen. Även Ung Företagsamhet Västernorrland och Bizmaker bidrar till projektet med arbetstid. Genom projektet ska Technichus bland annat driva entreprenörsprogram i samtliga kommuner under sommaren med start 2022.

Företaget har arbetat tillsammans med Region Västernorrland och kommunerna i länet för att kunna erbjuda entreprenörsprogram redan denna sommar. Denna pilotsatsning är nu beslutad, och innebär att Technichus tillsammans med destinationsbolagen uppdras att sysselsätta fler ungdomar under sommaren 2021. Denna satsning innebär att Technichus anställer handledare som arbetar med att utbilda 10 ungdomar per kommun genom Sommarlovsentreprenör. Företaget arbetar för stunden med rekrytering av såväl handledare som deltagare.

På uppdrag av och med finansiering från Region Västernorrland har företaget, tillsammans med Ung Företagsamhet Västernorrland, annonserat för att kunna erbjuda fyra stipendium för ungdomar att kunna delta i EMAX-Sverige. Stipendiaterna kommer att presenteras via pressmeddelande under v.23.

VD beskriver att denne, sedan föregående styrelsemöte, har presenterat företagets verksamheter för kommunstyrelsen, för kommunfullmäktige och för allmänheten i samband med bolagsstämma.

Företagets tjänster inom utbildning har avropats av Mittuniversitetet för att även under hösten 2021 arbeta som utbildningskonsult för lärarutbildningen. Företaget är just nu inne i en diskussion tillsammans med kursansvariga för att strukturera hur tjänsten och avropet ser ut under hösten.

Arbetet med ansvar och verksamhet på Tvätteriet fortsätter. Mittuniversitetet har upprättat en styrgrupp som kommer att ansvara för struktur och verksamhet för/på Tvätteriet. Styrgruppsrepresentanter utses av dekan från universitetet, och från Technichus sida har processledare valts in som deltagare i styrgruppen.

Företaget har påbörjat arbetet inför forskarfredag senare i höst tillsammans med Mittuniversitetet och andra aktörer. Årets tema för forskarfredag handlar om hur vi kommer att leva, bo och bruka vår planet i framtiden.

Företagets kursverksamhet Techclub är nu avslutad för terminen, och det har varit hög efterfrågan även denna termin. Just nu pågår arbetet med att skapa en folder som visar på och beskriver det som kursdeltagarna har fått göra som kursdeltagare under våren. Dessa foldrar kommer att skickas hem till deltagarna/vårdnadshavare, och till de företag som betalat för kursdeltagarnas deltagaravgifter.

VI arbetar vidare med konceptet Skolhackathon i Minecraft. Under måndagen vecka 21 höll vi inspirationsträff för intresserade lärare, och intresset har varit mycket stort. Vi hade drygt 80 personer anmälda till träffen, varav 39 lärare från Västernorrland.

Vad gäller installation av solpaneler på Technichus tak så har fastighetsägare nu undersökt frågan vidare. Tyvärr har de rapporterat tillbaka att takets bärighet och huset läge i förhållande till träd och andra byggnader gör att de inte rekommenderar att sätta solceller på vårt hus.

Vi har fått svar på den projektansökan som företaget skrivit fram tillsammans med Härnösands gymnasium till Specialpedagogiska skolmyndigheten, och vi fick vår ansökan beviljad. Målsättningen med projektet är att formalisera Matematichus/Aha-verkstaden. Arbetet kommer att påbörjas under juni månad, och projektet löper under läsåret 2021-2022. Företaget kommer även att undersöka möjligheten att beforska projektet genom samverksansavtalet mellan Härnösands kommun – Mittuniversitetet.

Under en längre tid har företaget samtalat kring VR-miljöer kopplat till gruvnäring tillsammans med LTU Business och andra Science centers runt om i Sverige. Företaget har arbetat för att söka finansiering hos Swedish Mining Innovations för att kunna utveckla en VR-station med tillhörande pedagogiskt upplägg gällande gruvnäring med målgruppen barn/ungdomar och lärare. I den framarbetade projektansökan ansvarar Technichus för att koordinera utställningsproduktionen, och 2047 SC kommer att äga det pedagogiska upplägget. Detta projekt pågår under perioden 2021-08 till och med 2023-06.

Företaget har mottagit det visualiseringsbord som vi köpt in, men tyvärr så visade det sig att det var skador på bordet (lackskäpp). Efter diskussioner med leverantören kommer vi att skicka tillbaka det levererade bordet och det kommer ersättas med ett nytt.

VD beskriver att denne haft samtal under en tid med LTU Business gällande upphandling för att starta och driva ESERO Sverige. LTU Business har goda förutsättningar för att vara den aktör som vinner upphandlingen, men de saknar en del kompetens, exempelvis inom pedagogik. De har därför sökt kontakt med ett antal Science centers runt om i Sverige för att samla in denna kompetens, men även för att

få spridning på erbjudanden över hela Sverige. De Science centers som har kontakt med LTU är Teknikens hus, Navet, Tom Tits, vattenhallen och Technichus. VD har undertecknat ett Letter of Intent gällande framtida partnerskap . Ett eventuellt partnerskap kan komma att innebära långsiktiga intäkter till oss, då LTU har för avsikt att arvodera genomförda moment/aktiviteter såsom exempelvis lärarfortbildningar/elevprojekt.

Företaget är inne i slutfasen av förstudien DEVA-tech som genomförs inom ramen för samverkansavtalet mellan Härnösands kommun och Mittuniversitetet. Syftet med förstudien har varit att undersöka om växter och design kan förbättra inomhusmiljöer. Presentation av förstudien sker under v.22, och förstudierapport med utvärdering och resultat kommer att vara färdig under v.25.

Styrelseordförande och VD deltog i en visionsdag med branschföreningen 6/5. Under denna dag samlades samtliga SC i Sverige för att diskutera den nationella målbilden. Under dagen fick deltagarna lyssna till 2047 som inspirerade genom att berätta om deras utvecklingsresa de senaste tio åren. Slutligen fick vi höra om en utvärdering som Tom tits i Södertälje genomfört där de (med stöd av konsult) genomfört en omfattande värdeanalys för bolaget.

I sommar kommer företaget att genomföra interaktiva tipsslingor i Skule i ett samarbete med Länsstyrelsen. Myndigheten har hyrt in en fotoutställning om de globala målen som kommer att återfinnas på Naturum under perioden juni-aug, och vi kommer att komplettera denna utställning med digitala tipsslingor som utgår från de globala målen för att komplettera fotoutställningen.

Styrelsen beslutar att notera rapporten.

§ 38. Ekonomi Q1 2021

VD rapporterar att det ackumulerade resultatet för Q1 2021 är 201 055:-.

Styrelsen beslutar att notera rapporten.

§ 39. Genomgång OSA-enkät

VD presenterar resultatet av den genomförda OSA-enkäten som samtlig personal har svarat på. Enkäten behandlar personalens gemensamma syn på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, och är uppbyggd i nio områden som undersöks genom ett flertal frågor kopplat till varje område.

Styrelsen beslutar att notera rapporten.

§ 40 Samverkan med Arbetslivsförvaltningen

VD rapporterar om pågående samtal rörande utveckling av en samverkan med Arbetslivsförvaltningen. Frågan återkommer senare.

Styrelsen beslutar att notera rapporten.

§ 41. Information från kommunrevisionen

Den 23 april erhöll styrelsen information via mail att kommunrevisionen kommer att utföra en fördjupad revision på samtliga kommunala bolag under Q3 samt Q4 2021. Den fördjupade revisionen kommer att fokusera på hur företaget arbetar med ägardirektivet från styrelse till verksamhet.

Styrelsen beslutar att notera rapporten.

§ 42. Revidering/Fastställande av policydokument.

I enlighet med styrelsens arbetsordning ska styrelsen på årlig basis revidera/fastställa bolagets policydokument. De dokument som ska behandlas är följande:

- Bolagsordning
- Riskkarta
- Attestordning
- VD-instruktioner
- Arbetsordning för styrelsen

Styrelsen beslutar att uppdra åt Ordförande och VD att lyfta frågan med ägare gällande revidering av bolagsordning.

Styrelsen beslutar att fastställa företagets riskkarta, men att denna bör revideras i samband med utvärdering av den pågående pandemin.

Styrelsen beslutar att fastställa attestordningen för bolaget.

Styrelsen beslutar att fastställa bolagets VD-instruktioner.

Styrelsen beslutar att genomföra substantiella förändringar i arbetsordningen enligt följande:

- Uppdatering av bilagor så att hänvisning sker till gällande ägardirektiv.
- ”Bolagets styrelse, VD och andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid möte med företrädare för kommunen minst en gång per år”. Lydelsen ska läggas in i arbetsordningen under rubriken ”styrelsens uppgifter”.
- ”Strategiarbete för kommande år” samt ”Fastställande av budget” flyttas till november i styrelsens årshjul i enlighet med ägardirektiv.

Styrelsen beslutar att anta policydokumenten med ovan nämnda revideringar.

§ 43. Övriga frågor

Inga övriga frågor förelåg.

§ 44. Mötet avslutas

Ordförande tackar alla för aktivt deltagande i mötet och avslutar mötet.

Marcus Claesson, sekreterare

justeras:

Fred Nilsson
Ordförande §§ 33-40

Janet Harling
Ordförande §§ 41-44

Ulla Bylund
justeringsperson

Protokoll fört vid möte med styrelsen för Technichus i Mitt Sverige AB
Tisdag 13 april 2021 13.00-14.12 via Teams.

Deltagare:
Fred Nilsson (ordförande), Ulla Bylund, Karin Andersson, Janet Harling, Mattias Sjölander, Mathias Johansson, Krister Eriksson
Adjungerad: Marcus Claesson (VD), Sofia Jarl (Arbetstagarrepresentant)

§ 20. Mötets öppnande och godkännande av dagordning

Ordförande öppnar mötet och hälsar samtliga välkomna.

Styrelsen beslutar att godkänna dagordningen.

§ 21. Val av sekreterare och justerare

Till sekreterare för mötet väljs Marcus Claesson och till justeringsperson Janet Harling.

§ 22. Föregående protokoll

Styrelsen går igenom styrelseprotokollen daterade 2021-01-14 samt 2021-02-01.

Styrelsen beslutar därefter att lägga föregående protokoll till handlingarna.

§ 23. VD:s rapport

VD rapporterar att denne kommer att påbörja lönesamtal med samtliga personal med månadsanställning under v.15. Detta arbete beräknas vara färdigt under v.16. Lönerevisionen gäller från och med 1 april.

Som en del i strategiarbetet för företaget så arbetar företaget med arbetsgrupper som behandlar/ansvarar för respektive rubrikområde i strategiplanen. Företaget har tillsammans tagit fram ett kalendarium som syftar till att samtliga arbetsgrupper ska rapportera sitt arbete till övriga kollegor någon gång under kalenderåret. Parallellt med detta har företaget även implementerat kollegialt/kollektivt lärande som en punkt på APT där företaget månatligen arbetar med begrepp eller ett målområde som finns angivet i strategiplanen. Under april månad kommer arbetsplatsträffen att behandla entreprenörskap/entreprenöriellt lärande. Bolaget ska då även genomföra medarbetarundersökning avseende organisatorisk och social arbetsmiljö.

Företaget har nu avslutat och rapporterat den förstudie gällande regionalt entreprenörskapsprogram som bolaget driver tillsammans med kommunerna i regionen och med Region Västernorrland. Förstudien visar på ett tydligt behov av en central utförare/utvecklare för ett regionalt entreprenörsprogram som omsluter samtliga kommuner i Västernorrland. Förstudien visar även på att kommunerna gärna ser att det är Technichus som är denna centrala utförare/utvecklare. Bolaget har därför berett en projektansökan som har skickats in till Region Västernorrland. Projektet planeras genomföras under tre år, och ska finansieras av samtliga kommuner i regionen samt Region Västernorrland. Även Ung Företagsamhet och Bizmaker kommer att bidra med resurser till projektet.

VD rapporterar att bolagets upphandlade arbete med Skolverket och programmeringsutbildning genomförs enligt plan.

VD har deltagit i chefsutbildning gällande barnkonventionen tillsammans med chefer inom kommunstyrelseförvaltningen.

VD är nu invald som ledamot i branschföreningens nationella styrelse, och kan rapportera att detta har varit/är en mycket bra väg in för att etablera framtida projekt/samverkan/inflytande.

VD noterar att vi genom bra omvärldsbevakning från personal från Technichus har vi nu etablerat kontakter/vägar in i bra nätverk för input till utvecklingsområden för vårt bolag. Exempel på dessa nätverk är Centrum för teknik i skolan (CETIS), Regionala utvecklingsnätverket (RUN), Digitalisering av utbildningsväsendet i kommunerna (DUVKOM), Lärande för hållbar utveckling (LHU) etc.

Bolaget har en ny ekonom som hanterar ekonomifunktionen från och med 12 mars.

Företaget arbetar för att bereda en Interreg-ansökan tillsammans med Vitensenteret i Trondheim, Mittuniversitetet samt NTNU. Projektet syftar till att undersöka hur universitet kan använda sig ytterligare av Science center i sitt arbete med globala målen inom lärarutbildningen. Uppstartsmöte för detta har skett under v.14.

VD rapporterar att bolaget arbetar tillsammans med ett antal andra Science center och LTU Business för att undersöka möjligheter att bygga upp en VR-station. Om bolaget väljer att medverka i projektet ska en projektansökan beredas för detta sena

Företaget fortsätter att utveckla sina erbjudanden inom tjänstedesign för bibliotek i vår region, och förfrågan har nu kommit från centralt håll nationellt kring möjligheten att köpa utbildningstillfällen av oss.

Lärare från Technichus arbetar nu under vårterminen med uppdragsutbildning för Mittuniversitetets räkning. Det arbete vi genomför handlar om att agera utbildningskonsult inom en teknikkurs som för lärarstudenter som läser mot åk 4-6. Mittuniversitetet är mycket nöjda med det arbete som våra lärare genomfört under vårterminen, och har inkommit med avrop för att kunna köpa in samma tjänst även under höstterminen.

Företaget har fått svar från Skolverket gällande bidragsomgången 2021. Som ordförande tidigare rapporterat till styrelsen så blev Technichus tilldelade drygt 1,27MSEK, att jämföra med 1,5MSEK 2020 och 0,95MSEK 2019.

Under februari månad skrev företaget fram en projektansökan till Skolverket tillsammans med vår branschförening gällande utveckling av konceptet Skolhackathon i Minecraft. Under föregående vecka fick vi ett glädjande besked att vår ansökan blev beviljad. VD har möte med branschföreningen under v.15 för att strukturera upp det arbete som ska genomföras och för att planera för hur den ekonomiska fördelningen ska genomföras. Genom detta har bolaget förpliktat sig att utveckla lärarhandledningen, utveckla en lärarfortbildning samt sprida konceptet för pilot i fler

regioner. Under hösten kommer Skolhackathonet att genomföras i Västernorrland, Västerbotten, Norrbotten och Stockholm. Utvecklingen av konceptet sker i samarbete mellan Ung Företagsamhet Västernorrland, Technichus och Bron Innovation.

Företaget fortsätter arbetet med att utveckla en AR-applikation (ScarLabs) tillsammans med Tomtits och Thnxinnovation. VD rapporterar att parterna nu är inne i ett skeende där man testar AR-funktionen och möter potentiella finansiärer som vill vara med och utveckla applikationen till nästa nivå.

Företaget är i full gång med att planera inför aktiviteter som planeras erbjudas allmänheten under sommaren 2021. Under v.13 skickade företaget in ansökningar till kommunen gällande bidrag för sommarlovsaktiviteter 2021. Företaget har ansökt om finansiering för totalt fyra aktiviteter - Teknik- och naturkollo, Science park, byggstationer och cirkusskola.

Det genomförs just nu ett omfattande renoveringsarbete hos Technichus där Härnösandshus, genom Bravidas försorg arbetar med att byta värmesystemet på nedre plan. Detta arbete påbörjades under v.12, och förväntas fortlöpa till och med v.18. Det påverkar våra kontorsutrymmen, men i och med att personal mestadels arbetar hemifrån så blir påverkan inte så stor.

Vi har startat vårens Techclub, och återigen har vi sex företag som är med och finansierar deltagarnas anmälningsavgifter. Denna termin erbjuder företaget åtta kurser (varav två är digitala). VD rapporterar att efterfrågan på kursplatser varit god.

Under sport- och påsklovet så har vi erbjudit förskolor och fritidshem att boka tider för att ta del av våra utställningsmiljöer och skaparverkstäder.

Företaget arbetar för stunden med att färdigställa en mindre utställning om de mäktiga fem verktygen, där vi visar upp skruven, kilen, hävstången, hjulet och det lutande planet. Denna utställning kommer att stå färdig under vecka 16. Parallellt med detta sker planering av kommande utställningsproduktion, som kommer att behandla matspjälkningen och matsmältningssystemet. Som en del i detta arbete har företaget investerat i ett interaktivt visualiseringsbord som baseras på forskning från Linköpings universitet.

Vi har blivit uppvaktade av regionen gällande genomförande av någon typ av entreprenörsprogram under sommaren 2021. Vi har ett möte med regionen om detta under onsdag v.14. Mer information om detta kan ges under kommande styrelsemöte.

Styrelsen beslutar att notera rapporten.

§ 24. Ekonomi Q1 2021

VD rapporterar att det ackumulerade resultatet för kvartal 1 2021 är 156.490:-.

Styrelsen beslutar att notera rapporten.

§ 25. Bolagsstämma 2021-05-18

VD rapporterar att bolagsstämman kommer att genomföras den 18 maj som en gemensam aktivitet tillsammans med Härnösandshus och HEMAB. Bolagen planerar för att sända aktiviteten via digitala medier, och förutom de formella bolagsstämmorna kommer respektive VD att redogöra för bolagets verksamhet under 2020. Utöver detta kommer bolagen att arrangera en föreläsning för allmänheten.

Styrelsen beslutar att notera rapporten.

§ 26. Skolverket

Styrelsen går igenom utfallen för Skolverkets statsbidrag till Science centers under perioden 2019-2021. Styrelsen konstaterar att utfallet skiljer sig avsevärt för respektive Science center från år till år, och drar därigenom slutsatsen att det är högst osäkert att budgetera för en given summa som baseras på utfall från föregående år.

VD rapporterar att Skolverket uttryckt att myndigheten vill öppna upp ansökan så att fler ska kunna söka bidraget, vilket i sin tur ska ge en större spridning av aktörer över Sverige. VD rapporterar även att styrelsen för branschföreningen har beslutat att inte fortsätta argumentera med statsbidragsenheten, utan istället fokusera på lobbyarbete för att utveckla nya intäktsmöjligheter för Science centers.

Styrelsen beslutar att notera rapporten.

§ 27. Öppnande av publik verksamhet – Sommaren 2021

VD rapporterar att denne deltagit i möte tillsammans med ett antal andra Science centers i Sverige. VD konstaterar att majoriteten av de tillfrågade Science centren åter har öppnat den publika verksamheten, alternativt att man arbetar för att öppna upp verksamheten innan sommaren.

VD redogör för att verksamheten är i behov av att styrelsen beslutar om ett datum för återöppning av företagets publika verksamhet. Detta så att företaget kan arbeta för att bereda inför öppning så att bolaget står redo om smittspridningen tillåter öppning inför sommaren.

Vidare går styrelsen igenom de förslag som bolaget har utvecklat avseende sommaraktiviteter 2021. De aktiviteter bolaget önskar genomföra är Teknik- och naturkollo, Science park, byggstationer, interaktiva tipsslingor och cirkusskola. VD rapporterar att de externa kostnader som aktiviteterna innebär är ungefärligen 150.000:-. Med hänsyn till det stora värde som sommaraktiviteterna haft tidigare år diskuterar mötet om företaget ska genomföra insatserna även om inte ansökningarna om lovbidrag godkänns av kommunen.

Styrelsen beslutar att uppdra åt VD att bereda för en återöppning av företagets publika verksamhet per den 14 juni. Frågan ska föredras och beslutas vid företagets planerade styrelsemöte den 2 juni. Särskild hänsyn ska då tas till aktuellt smittläge och företagets konsekvensanalys gällande smittskyddsåtgärder.

Styrelsen beslutar att uppdra åt VD att verkställa genomförande av planerade sommaraktiviteter till en maximal kostnad om 150.000:-.

§ 28. Inför kommande revidering/fastställande av policydokument

I enlighet med styrelsens arbetsordning ska styrelsen för Technichus i Mitt Sverige AB revidera/fastslå bolagets övergripande policydokument årligen under kvartal två.

Ordförande informerar styrelsen att detta kommer att hanteras under nästkommande styrelsemöte. Ordförande informerar även styrelsen om att, i detta arbete, beakta att bolaget har nytt ägardirektiv från och med juni 2020.

§ 29. Budgetdialog med ägare inför 2022

I enlighet med styrelsens arbetsordning ska styrelsen för Technichus i Mitt Sverige tillgodose att budgetdialog förs med ägare årligen under kvartal två.

Styrelsen beslutar att uppdra till Ordförande och VD att föra dialog med ägaren i frågan, och därefter rapportera tillbaka till styrelsen.

§ 30. Tid för nästa styrelsemöte

Nästa styrelsemöte för Technichus i Mitt Sverige AB äger rum den 2 juni klockan 13.00-15.00 via Teams.

Styrelsen uppdrar åt VD att sända ut kallelse och mötesinbjudan till mötet.

§ 31. Övriga frågor

Inga övriga frågor förelåg.

§ 32. Mötet avslutas

Ordförande tackar alla för aktivt deltagande i mötet och avslutar mötet.

Marcus Claesson, sekreterare

justeras:

Fred Nilsson
ordförande

Janet Harling
justeringsperson

Minnesanteckningar från ägarmöte

2021-04-13, 15.00-16.40

Plats: Digitalt via Teams

Närvarande: Andreas Sjölander, Christina Lindberg, Lars Liljedahl, Fred Nilsson, Marcus Claesson, Uno Jonsson, Johan Lindén

Meddelat förhinder: Carl-Fredrik Edberg

1. **Välkommen**

- Technichus ordförande Fred Nilsson hälsar välkommen.

2. **Verksamhetsrapportering**

- VD redogör för hur bolaget arbetat med rapporteringar under perioden från föregående möte, exempelvis bokslut, årsredovisning, revisioner, ansökan om statsbidrag från Skolverket etc.
- Företagets strategiarbete fortlöper i enlighet med den strategiplan som företaget antagit och som sedan tidigare tillsänts Kommunstyrelsen för kännedom.
- VD beskriver att branschföreningen har tilldelats projektmedel från Skolverket för att utveckla det entreprenöriella konceptet Skohackathon i Minecraft. Branschföreningen kommer i sin tur att köpa tjänst av Technichus för utvecklandet. Konceptet ägs av Technichus, Ung Företagsamhet Västernorrland och Bron Innovation, och projektmedlen möjliggör för aktörerna att genomföra pilot på konceptet i höst i Västerbotten, Norrbotten, Västernorrland och Stockholm.
- Bolaget inväntar fortfarande svar på de projektmedel som man, tillsammans med Härnösands gymnasium har ansökt om från Specialpedagogiska skolmyndigheten för att arbeta med att utveckla AHA!Verkstan för elever med generella matematiksvårigheter. VD beskriver att om projektmedel beviljas planerar projektet att beredas för samverkansavtalet mellan Härnösand och Mittuniversitetet för att kunna bedriva följeforskning. Ägaren uttrycker ett intresse för detta, och uppmanar bolaget att söka kontakt med beredningsgruppen för samverkansavtalet.
- VD beskriver att ett internt utvecklingsarbete pågår för att skapa en hållbar och resurseffektiv utställningsprocess/produktionsprocess. I arbetet har företaget nu utfört en omvärldsanalys för att undersöka hur andra producerande företag/organisationer arbetar med detta.
- TechClub (bolagets kursverksamhet) består denna termin av åtta kurser där drygt 80 barn är engagerade/deltar. Även denna termin går det lokala näringslivet in för att finansiera deltagarnas avgifter.
- Bolaget har genomfört en förstudie om regionalt entreprenörskapsprogram tillsammans med kommunerna i regionen och med Region Västernorrland. Förstudien visar på ett tydligt behov av en central utförare/utvecklare för ett regionalt entreprenörsprogram som omsluter samtliga kommuner i Västernorrland. Förstudien visar även på att kommunerna gärna ser att det är Technichus som är denna centrala utförare/utvecklare. Bolaget har därför berett en projektansökan som har skickats in till Region Västernorrland. Projektet planeras genomföras under tre år, och ska finansieras av samtliga kommuner i regionen samt Region

Västernorrland. Även Ung Företagsamhet och Bizmaker kommer att bidra med resurser till projektet.
- Bolaget har även denna termin upphandlats av Skolverket för genomförande av kompetensutvecklingsinsatser inom programmering för pedagogisk personal.
- VD redogör för att denne från och med februari månad är invald som ledamot i den nationella branschföreningens styrelse.
- Projektet som bolaget genomför tillsammans med ThnxInnovation och Tom Tits fortlöper enligt plan. Under mötet fick deltagarna möjlighet att se en beta-version av applikationen som visar hur AR-applikationen fungerar.
- VD rapporterar att en gemensam bolagsstämma kommer att hållas tillsammans med Härnösandshus och HEMAB den 18 maj.
- VD beskriver pågående och planerade samarbeten med akademi:
    - Projekt med NTNU, Vitensenteret i Trondheim samt Mittuniversitetet
    - LTU Business
    - Tvätteriet
    - Uppdragsutbildning
    - Teknikdagar för lärarutbildningen
    - Barnens universitet
- VD redogör för planerad utställningsproduktion 2021:
    - De mäktiga fem
    - Matspjälkningen
    - VR-station
    - AI-station

3. Ekonomi ack. 210331.

VD redogör för preliminärt utfall ackumulerat 20210331. Resultatet för perioden uppgår till 156 490:-.

4. Quadruple Helix – en metod för utveckling

- Vd beskriver hur företaget kan bedriva utvecklingsarbete med Quadruple helix (QH) som verktyg. QH syftar till att i utvecklingsarbeten undersöka samarbete mellan utförare, offentlig sektor, näringsliv, akademi och civilsamhälle.

5. Öppnande av publik verksamhet, sommaren 2021

- VD och ordförande redogör för att bolaget bereder möjligheten att åter öppna den publika verksamheten från och med 14 juni 2021. Ägaren uttrycker att det är positivt att företaget har satt ett strävansdatum för återöppning.
- VD och ordförande redogör även för de sommarlovsaktiviteter som företaget ansökt om medel från Härnösands kommun för att genomföra. Ägaren uttrycker att företaget kommer att få avslag på sina ansökningar på grund av att bidragspotten översökts flera gånger om. Ägaren uttrycker även att det vore bra om bolaget genomför aktiviteterna med egna resurser då det bidrar till ett stort värde för kommunens medborgare.

6. Budgetdialog med ägare 2022

- Ordförande uttrycker önskemål om att företaget inbjuds till en budgetdialog med ägaren inför budgetarbetet för 2022. Ägaren ber att få återkomma med en inbjudan till detta.

7. Övriga frågor

- Ägaren meddelar att de kommer att bjuda in representanter från Technichus till en diskussion gällande lokalbehov och -efterfrågan.

8. Ägaren har ordet

- Ägaren riktar ett stort tack till personalen på Technichus för ett väl utfört arbete.

9. Kalendarium

- Mötet beslutar att nästa ägarmöte ska ske under hösten 2021, och uppdrar åt Marcus Claesson att skicka en kallelse till mötet.

Sekreterare: Marcus Claesson

§ 107

Dnr 2021-000154 1.1.3.1

Avtal om idéburet offentligt partnerskap mellan Härnösands kommun och IF Rycket

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att ingå i samarbetsavtal mellan Härnösands Kommun och IF Rycket om idéburet offentligt partnerskap enligt avtal daterat 2021-09-20,

att avtalsperioden är tre år, från och med 1 oktober 2021 till och med 31 december 2024,

att nämndens beslut grundar sig på att kommunstyrelsen tillskjuter medel för det bidrag som enligt avtalet skall betalas till IF Rycket för 2021 och 2022,

att uppdra till Socialförvaltningen att utse representanter och ansvarig kontaktperson till samverkansgrupp,

att en årlig uppföljning ska delges Socialnämnden senast den 31 december respektive år,

att samråd sker mellan socialförvaltningen och IF Rycket om vilka som deltar i den av IF Rycket anordnade resan. Efter samråd har IF Rycket beslutsrätt vilka som deltar, samt

att delge Kommunstyrelsen beslutet för kännedom.

Yrkanden

Christine Sprinzl (MP) yrkar på tillägg av ytterligare en att-sats; att samråd sker mellan socialförvaltningen och IF Rycket om vilka som deltar i den av IF Rycket anordnade resan. Efter samråd har IF Rycket beslutsrätt vilka som deltar.

Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare yrkar bifall till förslag enligt yrkande från Christine Sprinzl (MP).

§ 107. Fort

Propositionsordning

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut; liggande förslag med tillägg av ytterligare en att-sats.

Ordförande finner att Socialnämnden beslutar enligt förslaget.

Bakgrund

Härnösands kommun bidrar idag till IF Rycket genom att kommunen har tilldelat föreningen aktivitetsbidrag. Detta skall inte påverkas genom detta avtal.

Utifrån ett gemensamt intresse för att skapa bättre kontinuitet i föreningens verksamhet och öka möjligheterna för en konstruktiv samverkan mellan parterna inleddes 2019 samtal om förutsättningar och möjligheter till en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP).

IF Rycket är en ideell förening som hjälper personer med funktionsvariationer till en meningsfull form av idrott, kulturaktiviteter och fritid. Behoven och önskemålen i målgruppen är omfattande och vi ser att det finns goda möjligheter att möta dessa genom IOP.

Framtagandet av överenskommelsen har sedan skett i samråd och dialog mellan parterna. Några justeringar har skett i sent skede och skall stämmas av på IF Rycket dagarna innan nämndens sammanträde.

Om IOP
Ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en överenskommelse om samverkan mellan offentlig och idéburen sektor i syfte att uppnå ett visst allmännyttigt samhälleligt mål. Det handlar ofta om att tillsammans lösa ett samhällsproblem, där båda parterna bidrar med erfarenhet och kunskap.

Om samarbetet inte omfattas av krav på upphandling, eller av en tillämning av statsstödsreglerna, kan kraven för IOP kort sammanfattas så här:

- Partnerskapet ska bygga på ett gemensamt samverkansbehov, ett gemensamt engagemang och ansvar för att uppnå det gemensamt formulerade målet. Det ska råda en ömsesidig samverkansrelation som bygger på tillit, med syftet att uppnå ett visst samhälleligt mål, och inte på ett kommersiellt avtal.
- Målet eller målen som ska uppnås ska vara allmännyttiga, och en utgångspunkt är att det inte ska finnas några färdiga lösningar eller tjänster som kan köpas.

§ 107. Fort

- Båda parter ska bidra med resurser till verksamheten. Det behöver inte handla om pengar utan kan även vara t.ex. ideellt arbete, lokaler eller administrativa resurser.

Socialt perspektiv
Det övergripande målet är att målgruppen ska erbjudas utökade möjligheter till stimulerande sysselsättning inom idrott, kultur och fritid.

Förslaget kan därmed bidra till en ökad jämlikhet och en ökad livskvalitet för målgruppen.

Ekologiskt perspektiv
Förslaget har ingen påverkan på det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Ett IOP saknar idag en rättslig definition. Samverkansformen aktualiseras normalt i en situation där upphandlingsreglerna inte är tillämpliga.

Finansiering av denna IOP ska enligt uppgift från kommundirektören skötas av kommunstyrelseförvaltningen.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2021-09-20.

Socialförvaltningen, avtal om IOP mellan Härnösands kommun och IF Rycket 2021-09-20, med tillhörande bilaga.

_____

Underlag till ekonomisk diskussion
för IOP-avtal mellan Härnösands kommun och IF Rycket.

Ledsagningar omfattande
10 tim / dygn á 135:- per ledsagare + sovande jour = lägsta ersättningsnivå.

Enkel sovande jour (vardagar) 15% av ordinarie timlön (arvode)
Kval. Jour sovande jour (helgdagar) 31.5% av ordinarie timlön (arvode)

Ordinarie Arvode år 2020: 135:-/tim.
…….

Vi planerar för 2020:

6 fritidsresor som tillsammans omfattar 67 dygn.

Behov 16 ledsagningar á 10 tim. = 670 tim x 135:- (enligt avtal) = 90.450:-

+ sovande jour = 8 tim á 20,25= 162:- x 67 dygn =10.854:-
+ Soc. = 101.304:- × 0,3142 = 31.830:-

Ledsagares omkostnader uppskattas till 450:- / dygn
Resor, boende, entréer m.m. = 30.150:-

Admin. + omkostnader och tid vid arrangerandet av resor 6 x 1.500:- = 9.000:-

Summa Ledsagningar: 172.284:-

8 resor till länsdanser omfattande 2 ledsagningar i snitt och 7 tim /tillfälle.
7 tim x 16 = 112 tim x 135:- = 15.120:-
+ soc. = 15.120x0,3142 = 4,750:-

Admin. 9 länsdanser + omkostnader och tid, 9 x 750:- = 6.750:-

Summa länsdanser: 26.620:-

Totalt: 198.904:-

Socialförvaltningen
Maria Hellström
maria.hellstrom@harnosand.se

Överenskommelse mellan Härnösands Kommun och IF Rycket om idéburet offentligt partnerskap

1. Bakgrundsförutsättningar för avtalet

Härnösands kommun bidrar idag till IF Rycket genom att kommunen har tilldelat föreningen aktivitetsbidrag. Detta skall inte påverkas genom detta avtal.

Utifrån ett gemensamt intresse för att skapa bättre kontinuitet i föreningens verksamhet och öka möjligheterna för en konstruktiv samverkan mellan parterna inleddes 2019 samtal om förutsättningar och möjligheter till en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP).

IF Rycket är en ideell förening som hjälper personer med funktionsvariationer till en meningsfull form av idrott, kulturaktiviteter och fritid. Behoven och önskemålen i målgruppen är omfattande och vi ser att det finns goda möjligheter att möta dessa genom IOP.

Framtagandet av överenskommelsen har sedan skett i samråd och dialog mellan parterna.

2. Samarbetsavtal mellan parterna

Mellan Härnösands kommun, organisationsnummer 212000-2403, genom dess socialnämnd, och IF Rycket, organisationsnummer. 888000 – 6021, har i överenskommelse om samarbete genom idéburet offentligt partnerskap träffats. Detta samarbete formaliseras genom detta samarbetsavtal (IOP), i enlighet med framtagna riktlinjer (KS2017-000475).

Avtalet ska gälla följeslagning vid arrangerade fritidsresor av IF Rycket, för personer bosatta i Härnösands kommun

med funktionsvariationer, samt administration och genomförande av resor till länsdanser. Härnösands kommun tillhandahåller ekonomisk ersättning, samt erbjuder möjlighet för IF Rycket att hyra erforderligt antal minibussar enligt aktuell taxa.

a. Målgrupp

Målgruppen för verksamheten är vuxna, barn och ungdomar med funktionsvariation, som är bosatta i Härnösands kommun.

b. Organisation och samverkan

Den konkreta samverkan mellan parterna kommer att ske genom en samverkansgrupp.

Samverkansgrupp

Samverkansgruppens arbete utgörs i huvudsak genom dialogmöten som protokollförs. Samverkansgruppen ska bestå av representanter från Socialförvaltningen i Härnösands kommun och IF Rycket.

Samverkansgruppen träffas minst två gånger per år för att följa upp hur utvecklingen av verksamheten fortskrider, hantera eventuella problem och i samförstånd förankra behov av förändringar av överenskommelsen som påverkar verksamheten.

Till varje dialogmöte ska en rapport från IF Rycket lämnas i god tid till samverkansgruppen.

Representanter i samverkansgruppen är:

- Representant/-er från Socialförvaltningen
- Representant/-er från If Ryckets styrelse
- Ansvarig kontaktperson i samverkansgruppen från IF Rycket

Det är inom samverkansgruppen som förhandling sker om förnyelse eller avslut av överenskommelsen, vilket sedan beslutas av respektive beslutande organ.

c. Operativ samverkan

Den operativa samverkan utgörs i huvudsak av en kontaktperson från respektive part. Deras uppdrag är att kommunicera och samordna behovet av insatser i verksamheten.

Vid förändring av kontaktperson ska detta först kommuniceras parterna emellan och därefter redogöras för samverkansgruppen.

3. Värdegrund

Partnerskapet ska bygga på respekt för varandras olika förutsättningar och karaktäriseras av öppenhet, lyhördhet och dialog.

4. Insatser och åtaganden

Härnösands kommun bidrar med:

- Ekonomiska medel enligt avsnitt Ekonomi.
- Möjlighet för IF Rycket att hyra erforderligt antal minibussar. Kommunens uthyrning förutsätter att det vid respektive aktuellt tillfälle finns tillgängliga bussar att hyra ut.

IF Rycket åtar sig:

- att planera, administrera, genomföra och bekosta fritidsresor samt resor till länsdanser,
- att utbetala ersättning till följeslagare för följeslagning som faller inom ramen för IOP-avtalet, samt
- att kalla samverkansgruppen till dialogmöte två gånger/år.

- Att samråd sker mellan socialförvaltningen och IF Rycket om vilka som deltar i den av IF Rycket anordnade resan. Efter samråd har IF Rycket beslutsrätt vilka som deltar.

5. Mål

Det övergripande målet är att målgruppen ska erbjudas utökade möjligheter till stimulerande sysselsättning inom idrott, kultur och fritid.

6. Uppföljning

En uppföljning av verksamheten ska göras inför det sista dialogmötet varje kalenderår. Under överenskommelsens sista år ska även en gemensam utvärdering för hela perioden genomföras och ligga till grund för ett beslut om förlängning eller avslut av överenskommelsen.

Den årliga redogörelsen ska innehålla

- en ekonomisk berättelse,
- en realistisk budget för nästkommande år,
- utfall av innevarande år, och
- en beskrivning av verksamheten och hur samverkan fungerat.

Samverkansgruppen kan, utöver ovanstående kriterier, komma överens om ytterligare uppföljningspunkter.

Den årliga redogörelsen ska delges Socialnämnden senast den 31 december respektive år.

Den utvärdering som görs sista året (2024) ska dessutom innehålla en bedömning om huruvida parterna har fullgjort sina åtaganden, samt eventuellt förslag på ändringar om IF Rycket initierar ett förnyande av avtalet.

7. Ekonomi

Härnösands kommun åtar sig att utbetala 200 000 kr/kalenderår till IF Rycket under avtalsperioden. Under år 2021 utbetalas det belopp som motsvarar inlämnad skriftlig redovisning av IF Ryckets gjorda utlägga för verksamhet kopplat till detta avtal, dock maximalt 100 000 kr då avtalsperioden inte avser hela kalenderåret. Totalt under avtalsperioden kommer Härnösands kommun att utbetala totalt 700 000 kr till IF Rycket, under förutsättning att avtalet följs. Beloppet är baserat på det underlag som IF Rycket har inkommit med, se bilaga 1.

Medlen ska uteslutande användas till kostnader i samband med fritidsresor och resor till länsdanser, enligt IOP-avtalet. Medel som inte användas för att uppfylla ändamålen i avtalet under aktuellt kalenderår ska återbetalas till Härnösands kommun senast januari efterföljande år.

IF Rycket ansvarar i sin helhet för att planera och verkställa sin egen budget och hålla den i balans utifrån den överenskommelse som fattats.

I de fall eventuella ekonomiska ändrings- och tilläggsåtaganden sker under perioden för överenskommelsen ska dessa hanteras utanför detta avtal.

a. Utbetalning av ekonomiska medel

Ersättningen för 2021 betalas ut inom 30 dagar efter kontraktets undertecknande. Det betalas ut via faktura från mottagande part (IF Rycket).

Ersättning för 2022 och 2023 och 2024 betalas ut senast den sista februari respektive år.

b. Arbetsgivaransvar

IF Rycket blir arbetsgivare till följeslagare inom ramen av avtalet och svarar för att gällande författningar och att branschenligt avtal följs.

c. Försäkring

IF Rycket ska teckna och vidmakthålla för verksamheten nödvändiga försäkringar. Detta innebär bland annat skyldighet att teckna ansvarsförsäkring som under hela tiden för överenskommelsen håller kommunen skadeslös.

d. Utbildning och tystnadslöfte

IF Rycket ansvarar för att personal/följeslagare har genomgått godkänd utbildning för sitt uppdrag och undertecknat sekretessavtal.

8. Avtalstid

Denna överenskommelse gäller från och med den 1 oktober 2021 till och med den 31 december 2022. Om ingen av parterna senast sista september 2022 säger upp avtalet förlängs det till 31 december 2024, med uppsägningstid enligt punkt 9 i avtalet.

9. Omförhandling, hävning och tvist

Båda parter kan när som helst påkalla omförhandling. I första hand ska dialog föras i samverkansgruppen, därefter ska beslut om ändring fattas av socialnämnden.

Om någon av parterna inte uppfyller villkoren för avtalet, lämnat oriktiga uppgifter, brister i sina åtaganden eller om det råder väsentligt förändrade omständigheter, ska i första hand dialog föras om huruvida partnerskapet kan fortsätta, behöver omförhandlas eller avslutas.

Båda parter kan när som helst säga upp avtalet med en uppsägningstid om sex (6) månader. Uppsägning ska ske skriftligt. Eventuellt utbetalt belopp för tid efter uppsägning ska återbetalas till Härnösands kommun. En dialog om återbetalningsbelopp ska föras i samverkansgruppen. Om överenskommelse inte kan nås ska återbetalning ske enligt följande princip: 200 000/12* antal månader efter uppsägning för gällande kalenderår.

Om tvist avseende tolkning eller tillämpning av överenskommelsen uppstår ska detta primärt lösas genom dialog mellan parterna, som vid förhandling ska visa god vilja att nå samförstånd. Sekundärt ska tvist lösas av allmän domstol.

Om domstol genom lagakraftvunnen dom, eller myndighet genom föreskrifter, skulle förändra förutsättningarna för överenskommelsens giltighet hävs överenskommelsen omgående.

Om verksamheten förändras väsentligt, upphör helt under perioden för överenskommelsen eller om verksamheten lämnat oriktiga uppgifter är den idéburna verksamheten återbetalningsskyldig gentemot kommunen enligt samma princip som vid uppsägning.

10. Underskrift och datum

Denna överenskommelse har upprättats i två (2) likalydande exemplar varav parterna erhållit var sitt.

Härnösand 20XX-09-XX

Namn, Titel	Namn, Titel
Härnösands kommun	IF Rycket

Bilagor

Bilaga 1 Ekonomiskt underlag